KAYSERİ İLİ GERMİR MAHALLESİ KÖSEOĞLU KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ

Burcu GÜNDÜZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KASIM 2011
ANKARA

Burcu GÜNDÜZ tarafından hazırlanan "KAYSERİ İLİ GERMİR MAHALLESİ KÖSEOĞLU KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ" adlı bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Can M. HERSEK
Tez Danışmanı, Mimarlık Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından oy birliği ile Mimarlık Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Hakkı ACUN
Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Can M. HERSEK
Mimarlık Anabilim Dalı, Başkent Üniversitesi

Yrd. Doç. Nihal ÇETİNTÜRK
Mimarlık Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Tarih: 21/11/2011

Bu tez ile G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu Yüksek Lisans derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Bilal TOKLU
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Burcu GÜNDÜZ

KAYSERİ İLİ GERMİR MAHALLESİ KÖSEOĞLU KONAĞI RESTORASYON ÖNERİSİ
(Yüksek Lisans Tezi)

Burcu GÜNDÜZ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Kasım 2011

ÖZET

Bu çalışma, Kayseri İli Germir Mahallesi'nde yer alan geleneksel sivil mimari örneklerinden biri olan Köseoğlu Konağı'nı konu etmektedir. Çalışmanın amacı yapının rölövesinin hazırlanarak, mevcut durumunun belgelenmesi, restitüsyon çalışmasının yapılarak özgün durumunun belirlenmesi ve geçirdigi değişikliklerin tespit edilmesi, ortaya çıkan restitüsyon projesinin ışığında, gelecek nesillere aktarılması için uygun restorasyon müdahaleleri ve işlevin araştırılmasıdır. Çalışma kapsamında önce Kayseri ili kentsel sit alanları, Köseoğlu Konağı'nın yakın çevresi ve bugünkü durumu incelenmekte, karşılaştırmalı çalışma ve tarihi araştırmalar ile yapının özgün durumu araştırılmaktadır. Daha sonra konak restorasyon projesine uygun olarak onarılarak ve yapının günümüz için gerekli konfor koşulları sağlanacaktır. Sürdürülebilir bir koruma anlayışı için elde edilen sonuçlar değerlendirilip, kriterler belirlenerek bu kriterlerin uygulamaya geçiş safhasında yeni işlev ile birlikte düşünüldüğü bir restorasyon projesi önerilmiştir.

Bilim Kodu : 803.1.085
Anahtar Kelimeler : Çevre, Koruma, Geliştirme, Geleneksel Konut
Sayfa Adedi : 508
Tez Yöneticisi : Prof. Dr. Can Mehmet HERSEK

RESTORATION PROPOSAL OF THE "KÖSEOĞLU RESIDENCE" IN GERMİR DISTRICT, KAYSERİ-TURKEY

(M.Sc. Thesis)

Burcu GÜNDÜZ

GAZI UNIVERSITY
INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

November 2011

ABSTRACT

The thesis deals with the Köseoğlu Residence, which is one of the traditional civil architecture examples in Germir district of Kayseri. The aim of the study is to document the present condition preparing the measured drawings, to determine the original condition and detect the alterations occurred by means of the restitution project, accomplishment of building to the future generations by analysing the existing condition and the restoration possibilities. In the scope of the thesis, the urban sites of Kayseri, the surroundings of the Köseoğlu Residence and its present condition are analyzed and with the help of the comparative studies and historical analyses, the original condition of the residence is examined. Then, in accordance with the restoration project, the residence is to be restorated and the necessary conditions are to be provided in a modern way. For a continuous protection, while evaluating results and taking the peculiarities of the region in the consideration, the proper function for the building is determined and as a result, a restoration project is proposed.

Science Code : 803.1.085
Keywords : enviromental, conservation, development, Traditional house
Number of pages : 508
Adviser : Prof. Dr. Can Mehmet HERSEK

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren değerli hocam ve danışmanım Prof. Dr. Can M. HERSEK'e, arazi çalışmalarında büyük katkılarını gördüğüm Remime GÜNEŞ'e, manevi destekleriyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan çok değerli aileme teşekkürü borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET i

ABSTRACT ii

TEŞEKKÜR iii

İÇİNDEKİLER iv

ÇİZELGELERİN LİSTESİ xii

RESİMLERİN LİSTESİ xvi

ŞEKİLLERİN LİSTESİ xv

1. GİRİŞ 1

2. KAYSERİ 5

2.1. Şehrin ve Germir Mahallesi'nin Fiziki Özellikleri 5

2.1.1. Şehrin konumu 5

2.1.2. Topoğrafya 7

2.1.3. İklim ve bitki örtüsü 9

2.1.4. Jeolojik durum 11

2.1.5. Nüfus ve ulaşım 12

2.2. Kayseri Şehri'nin ve Germir Mahallesi'nin Ekonomik ve Sosyal Yapısı 13

2.2.1. Sosyal yapısı 13

2.2.2. Ekonomik yapısı 15

2.3. Kayseri Şehrinin ve Germir Mahallesi'nin Genel Tarihçesi ve Geleneksel Kent Dokusu 17

2.3.1. Tarihi gelişimi 17

2.3.2. Kent dokusu 26

Sayfa

2.4. Kayseri Şehrinin Önemli Tarihi Yapıları 32

3. GERMİR MAHALLESİ VE KÖSEOĞLU KONAĞININ KONUMU HAKKINDA TARİHİ VE MEKÂNSAL ÇEVRE DEĞERLENDİRMESİ 36

3.1. Germir Mahallesi'nin Konumu, Kültürel Mirası ve Karakteristik Özellikleri 36

3.1.1. Germir Mahallesi'nin konumu 36

3.1.2. Germir Mahallesi'nin kültür ve tabiat varlıkları 38

3.1.3. Germir Mahallesi'nin çevre karakteristikleri 45

3.2. Köseoğlu Konağının Yakın Çevre Karakteristikleri ,Analizleri ve Tarihçesi 46

3.2.1. Köseoğlu Konağının yakın çevre karakteristikleri ve analizleri 46

3.2.2. Köseoğlu Konağının tarihçesi 49

4. GERMİR MAHALLESİ KÖSEOĞLU KONAĞI HAKKINDA ANALİZ 50

4.1. Analiz Metodolojisi 50

4.1.1. Grafik belgeleme 50

4.1.2. Tanımsal belgeleme metodolojisi 53

4.2. Analiz Metodolojisi 54

4.2.1. Konağın genel tanımlaması 54

4.2.2. İç tanımlama 56

4.2.3. Dış tanımlama 71

4.2.4. Mimari elemanlar (kapı-pencere-dolap vs) 75

4.2.5. Strüktürel elemanlar (taşıyıcı sistem ve taşıyıcı elemanlar) 115

4.2.6. Çatı 122

Sayfa

4.2.7. Malzeme kullanımı 123

4.2.8. Yapıdaki değişim analizi 126

4.2.9. Yapıdaki sorunlar 127

5. KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA 161

5.1. Yöntem 161

5.2. Anadolu'da Konut Mimarisinin İlk Örnekleri ve Türk Evi Kavramının Oluşumu 162

5.3. Geleneksel Türk Evi ve Kayseride'ki Geleneksel Konut Mimarisi'nin Özellikleri 163

5.4. Arsa Yapı İlişkisi 166

5.5. Yapım Özellikleri 166

5.6. Plan Tipleri ve Özellikleri 170

5.6.1. Plan tipleri 170

5.6.2. Plan özellikleri 172

5.6.3. Plan elemanları 174

5.7. Mimari Elemanlar 178

5.7.1. Merdivenler 178

5.7.2. İç kapılar 181

5.7.3. Tavan kaplamaları 187

5.7.4. Döşeme kaplamaları 191

5.7.5. Sedirler 192

5.7.6. Yüklük ve diğer dolaplar, şerbetlik ve nişler, gusülhaneler 192

5.7.7. Ocaklar ve bacalar 205

5.8. Cephe Özellikleri 207

Sayfa

5.9. Malzeme Kullanımı 246
5.10. Karşılaştırmalı Çalışma Sonucu 250
6. RESTİTÜSYON 263
6.1. Yöntem 263
6.2. Restitüsyon İçin Kaynak Kullanımı 264
6.3. Köseoğlu Konağının Restitüsyon Değerlendirmesi 267
7. RESTORASYON 273
7.1. Restorasyon ve Koruma Kavramı 273
7.2. Kayseri – Germir'de Koruma ve Yasal Kabuller 274
7.3. Kayseri Germir Köseoğlu Konağının Bugünkü Durum Değerlendirmesi 277
7.4. Kayseri Germir Köseoğlu Konağının Restorasyon Gerekçeleri 278
7.4.1. Çevresel faktörler 278
7.4.2. Sosyal ve kültürel faktörler 280
7.4.3. Yapısal faktörler 284
7.5. Finansal Model 284
7.6. Restorasyon Yaklaşımı 288
7.7. Kayseri Germir Köseoğlu Konağının Önerilen Yeni İşlevi ve Nedenleri 294
7.8. Mekânların Kullanımı 293
7.9. Restorasyon Müdahaleleri Biçimleri ve Teknikleri 297
7.9.1. Koruma Uygulamaları 299
7.9.2. Sağlamlaştırma 303
7.9.3. Bütünleme - tamamlama (reintegrasyon) 305
7.9.4. Temizleme 307

Sayfa

7.9.5. Yenileme (Renavasyon) 310

7.9.6. Çağdaş ek 311

7.10. Restorasyon Aşamaları 318

8. SONUÇ 332

KAYNAKLAR 334

EKLER 337

EK-1 Rölöve vaziyet planı 338
EK-2 Rölöve bodrum kat planı çapraz öçülü 339
EK-3 Rölöve zemin kat planı çapraz öçülü 340
EK-4 Rölöve birinci kat planı çapraz ölçülü 341
EK-5 +4.51 kotu çatı planı 342
EK-6 +7.44 kotu çatı planı 343
EK-7 +9.00 kotu çatı planı 344
EK-8 Rölöve bodrum kat planı 345
EK-9 Rölöve zemin kat planı 346
EK-10 Rölöve birinci kat planı 347
EK-11 Rölöve bodrum kat döşeme planı 348
EK-12 Rölöve zemin kat döşeme planı 349
EK-13 Rölöve birinci kat döşeme planı 350
EK-14 Rölöve bodrum kat tavan planı 351
EK-15 Rölöve zemin kat tavan planı 352
EK-16 Rölöve birinci kat tavan planı 353
EK-17 Rölöve A-A kesiti 354
EK-18 Rölöve B-B kesiti 355
EK-19 Rölöve C-C kesiti 356
EK-20 Rölöve D-D kesiti 357
EK-21 Rölöve E-E kesiti 358
EK-22 Rölöve F-F kesiti 359
EK-23 Rölöve kuzeydoğu cephesi 360
EK-24 Rölöve güneybatı cephesi 361
EK-25 Rölöve kapı detayı 362
EK-26 Rölöve kapı detayı 363
EK-27 Rölöve kapı detayı 364
EK-28 Rölöve kapı detayı 365
EK-29 Rölöve kapı detayı 366
EK-30 Rölöve lambalık nişi detayı 367
EK-31 Rölöve taş ambar detayı 368
EK-32 Rölöve pencere detayı 369
EK-33 Rölöve pencere detayı 370

Sayfa

EK-34 Rölöve pencere detayı 371
EK-35 Rölöve pencere detayı 372
EK-36 Rölöve dolap detayı 373
EK-37 Rölöve dolap detayı 374
EK-38 Rölöve şerbetlik detayı 375
EK-39 Rölöve ocak detayı 376
EK-40 Rölöve ocak detayı 377
EK-41 Rölöve ahşap dolap- taş kemer detayı 378
EK-42 Değişim ve bozulmalar bodrum kat planı 379
EK-43 Değişim ve bozulmalar zemin kat planı 380
EK-44 Değişim ve bozulmalar birinci kat planı 381
EK-45 Değişim ve bozulmalar +4.51 kotu çatı planı 382
EK-46 Değişim ve bozulmalar +7.44 kotu çatı planı 383
EK-47 Değişim ve bozulmalar +9.00 kotu çatı planı 384
EK-48 Değişim ve bozulmalar bodrum kat döşeme planı 385
EK-49 Değişim ve bozulmalar zemin kat döşeme planı 386
EK-50 Değişim ve bozulmalar birinci kat döşeme planı 387
EK-51 Değişim ve bozulmalar bodrum kat tavan planı 388
EK-52 Değişim ve bozulmalar zemin kat tavan planı 389
EK-53 Değişim ve bozulmalar birinci kat tavan planı 390
EK-54 Değişim ve bozulmalar A-A kesiti 391
EK-55 Değişim ve bozulmalar B-B kesiti 392
EK-56 Değişim ve bozulmalar C-C kesiti 393
EK-57 Değişim ve bozulmalar D-D kesiti 394
EK-58 Değişim ve bozulmalar E-E kesiti 395
EK-59 Değişim ve bozulmalar F-F kesiti 396
EK-60 Değişim ve bozulmalar kuzeybatı cephesi 397
EK-61 Değişim ve bozulmalar güneydoğu cephesi 398
EK-62 Restitüsyon kaynakları bodrum kat planı 399
EK-63 Restitüsyon kaynakları zemin kat planı 400
EK-64 Restitüsyon kaynakları birinci kat planı 401
EK-65 Restitüsyon kaynakları +4.51 kotu çatı planı 402
EK-66 Restitüsyon kaynakları +7.44 kotu çatı planı 403
EK-67 Restitüsyon kaynakları +9.00 kotu çatı planı 404
EK-68 Restitüsyon kaynakları bodrum kat döşeme planı 405
EK-69 Restitüsyon kaynakları zemin kat döşeme planı 406
EK-70 Restitüsyon kaynakları birinci kat döşeme planı 407
EK-71 Restitüsyon kaynakları bodrum kat tavan planı 408
EK-72 Restitüsyon kaynakları zemin kat tavan planı 409
EK-73 Restitüsyon kaynakları birinci kat tavan planı 410
EK-74 Restitüsyon kaynakları A-A kesiti 411
EK-75 Restitüsyon kaynakları B-B kesiti 412
EK-76 Restitüsyon kaynakları C-C kesiti 413
EK-77 Restitüsyon kaynakları D-D kesiti 414
EK-78 Restitüsyon kaynakları E-E kesiti 415

Sayfa

EK-79 Restitüsyon kaynakları F-F kesiti 416
EK-80 Restitüsyon kaynakları kuzey doğu cephesi 417
EK-81 Restitüsyon kaynakları güney batı cephesi 418
EK-82 Restitüsyon bilinirlik derecesi bodrum kat planı 419
EK-83 Restitüsyon bilinirlik derecesi zemin kat planı 420
EK-84 Restitüsyon bilinirlik derecesi birinci kat planı 421
EK-85 Restitüsyon bilinirlik derecesi +9.00 kotu çatı planı 422
EK-86 Restitüsyon bilinirlik derecesi bodrum kat döşeme planı 423
EK-87 Restitüsyon bilinirlik derecesi zemin kat döşeme planı 424
EK-88 Restitüsyon bilinirlik derecesi birinci kat döşeme planı 425
EK-89 Restitüsyon bilinirlik derecesi birinci kat tavan planı 426
EK-90 Restitüsyon bilinirlik derecesi A-A kesiti 427
EK-91 Restitüsyon bilinirlik derecesi B-B kesiti 428
EK-92 Restitüsyon bilinirlik derecesi C-C kesiti 429
EK-93 Restitüsyon bilinirlik derecesi D-D kesiti 430
EK-94 Restitüsyon bilinirlik derecesi E-E kesiti 431
EK-95 Restitüsyon bilinirlik derecesi F-F kesiti 432
EK-96 Restitüsyon bilinirlik derecesi kuzeybatı cephesi 433
EK-97 Restitüsyon bilinirlik derecesi güneydoğu cephesi 434
EK-98 Restitüsyon bodrum kat planı 435
EK-99 Restitüsyon zemin kat planı 436
EK-100 Restitüsyon birinci kat planı 437
EK-101 Restitüsyon +4.51 kotu çatı katı planı 438
EK-102 Restitüsyon +7.44 kotu çatı katı planı 439
EK-103 Restitüsyon +9.00 kotu çatı katı planı 440
EK-104 Restitüsyon bodrum kat döşeme planı 441
EK-105 Restitüsyon zemin kat döşeme planı 442
EK-106 Restitüsyon birinci kat döşeme planı 443
EK-107 Restitüsyon bodrum kat tavan planı 444
EK-108 Restitüsyon zemin kat tavan planı 445
EK-109 Restitüsyon birinci kat tavan planı 446
EK-110 Restitüsyon A-A kesiti 447
EK-111 Restitüsyon B-B kesiti 448
EK-112 Restitüsyon C-C kesiti 449
EK-113 Restitüsyon D-D kesiti 450
EK-114 Restitüsyon E-E kesiti 451
EK-115 Restitüsyon F-F kesiti 452
EK-116 Restitüsyon kuzey doğu cephesi 453
EK-117 Restitüsyon güney batı cephesi 454
EK-118 Restitüsyon detay çizimleri 455
EK-119 Restorasyon müdahale bodrum kat planı 456
EK-120 Restorasyon müdahale zemin kat planı 457
EK-121 Restorasyon müdahale birinci kat planı 458
EK-122 Restorasyon müdahale +4.51 kotu çatı planı 459
EK-123 Restorasyon müdahale +7.44 kotu çatı planı 460

Sayfa

EK-124 Restorasyon müdahale +9.00 kotu çatı planı 461
EK-125 Restorasyon müdahale bodrum kat döşeme planı 462
EK-126 Restorasyon müdahale zemin kat döşeme planı 463
EK-127 Restorasyon müdahale birinci kat döşeme planı 464
EK-128 Restorasyon müdahale bodrum kat tavan planı 465
EK-129 Restorasyon müdahale zemin kat tavan planı 466
EK-130 Restorasyon müdahale birinci kat tavan planı 467
EK-131 Restorasyon müdahale A-A kesiti 468
EK-132 Restorasyon müdahale B-B kesiti 469
EK-133 Restorasyon müdahale C-C kesiti 470
EK-134 Restorasyon müdahale D-D kesiti 471
EK-135 Restorasyon müdahale E-E kesiti 472
EK-136 Restorasyon müdahale F-F kesiti 473
EK-137 Restorasyon müdahale kuzey doğu cephesi 474
EK-138 Restorasyon müdahale güney batı cephesi 475
EK-139 Restorasyon bodrum kat planı 476
EK-140 Restorasyon zemin kat planı 477
EK-141 Restorasyon birinci kat planı 478
EK-142 Restorasyon +4.51 kotu çatı planı 479
EK-143 Restorasyon +7.44 kotu çatı planı 480
EK-144 Restorasyon +9.00 kotu çatı planı 481
EK-145 Restorasyon bodrum kat döşeme planı 482
EK-146 Restorasyon zemin kat döşeme planı 483
EK-147 Restorasyon birinci kat döşeme planı 484
EK-148 Restorasyon bodrum kat tavan planı 485
EK-149 Restorasyon zemin kat tavan planı 486
EK-150 Restorasyon birinci kat tavan planı 487
EK-151 Restorasyon A-A kesiti 488
EK-152 Restorasyon B-B kesiti 489
EK-153 Restorasyon C-C kesiti 490
EK-154 Restorasyon D-D kesiti 491
EK-155 Restorasyon E-E kesiti 492
EK-156 Restorasyon F-F kesiti 493
EK-157 Restorasyon kuzey doğu cephesi 494
EK-158 Restorasyon güney batı cephesi 495
EK-159 Restorasyon sistem detayı 496
EK-160 Restorasyon sistem detayı 497
EK-161 Restorasyon ıslak hacim detayı 498
EK-162 Yakın çevre analizleri-incelenen yapıların konumu 499
EK-163 Yakın çevre analizleri-doluluk boşluk analizi 500
EK-164 Yakın çevre analizleri-kullanım durumu analizi 501
EK-165 Yakın çevre analizleri-yapım tekniği analizi 502
EK-166 Yakın çevre analizleri-yapısal durum analizi 503
EK-167 Konağın Tapu Kayıt Belgeleri 504
EK-168 Konağın Tapu Kayıt Belgeleri 505

Sayfa

EK-169 Konağın Tapu Kayıt Belgeleri..... 506
EK-170 Konağın Tapu Kayıt Belgeleri..... 507

ÖZGEÇMİŞ 508

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge **Sayfa**

Çizelge 4.1. Yapı dış tespit tablosu kuzeydoğu cephesi 137

Çizelge 4.1. (Devam) Yapı dış tespit tablosu kuzeydoğu cephesi 138

Çizelge 4.1. (Devam) Yapı dış tespit tablosu kuzeydoğu cephesi 139

Çizelge 4.2. Yapı dış tespit tablosu güneybatı cephesi 140

Çizelge 4.3. Yapı iç tespit tablosu 1-01 mekânı..... 141

Çizelge 4.4. Yapı iç tespit tablosu 1-02 mekânı..... 142

Çizelge 4.5. Yapı iç tespit tablosu 1-03mekânı..... 143

Çizelge 4.6. Yapı iç tespit tablosu 1-04 mekânı..... 144

Çizelge 4.7. Yapı iç tespit tablosu 1-05 mekânı..... 145

Çizelge 4.8. Yapı iç tespit tablosu 1-06 mekânı..... 146

Çizelge 4.9. Yapı iç tespit tablosu 1-07 mekânı..... 147

Çizelge 4.10. Yapı iç tespit tablosu 1-08 mekânı..... 148

Çizelge 4.11. Yapı iç tespit tablosu 1-09 mekânı..... 149

Çizelge 4.12. Yapı iç tespit tablosu 1-10 mekânı..... 150

Çizelge 4.13. Yapı iç tespit tablosu1-11mekânı..... 151

Çizelge 4.14. Yapı iç tespit tablosu Z-01 mekânı 152

Çizelge 4.15. Yapı iç tespit tablosu Z-02 mekânı 153

Çizelge 4.16. Yapı iç tespit tablosu Z-03 mekânı 154

Çizelge 4.17. Yapı iç tespit tablosu Z-04 mekânı 155

Çizelge 4.18. Yapı iç tespit tablosu Z-05 mekânı 156

Çizelge 4.19. Yapı iç tespit tablosu B-01 mekânı 157

Çizelge **Sayfa**

Çizelge 4.20. Yapı iç tespit tablosu B-02 mekânı 158

Çizelge 4.21. Yapı iç tespit tablosu B-03 mekânı 159

Çizelge 4.22. Yapı iç tespit tablosu B-04 mekânı 160

Çizelge 5.1. Karşılaştırmalı çalışma tipoloji tablosu 253

Çizelge 5.2. Karşılaştırmalı çalışma tipoloji tablosu 254

Çizelge 5.3. Karşılaştırmalı çalışma tipoloji tablosu 255

Çizelge 5.4. Karşılaştırmalı çalışma tipoloji tablosu 256

Çizelge 5.5. Karşılaştırmalı çalışma tipoloji tablosu 257

Çizelge 5.6. Karşılaştırmalı çalışma tipoloji tablosu 258

Çizelge 5.7. Karşılaştırmalı çalışma tipoloji tablosu 259

Çizelge 5.8. Karşılaştırmalı çalışma tipoloji tablosu 260

Çizelge 5.9. Karşılaştırmalı çalışma tipoloji tablosu 261

Çizelge 5.10. Karşılaştırmalı çalışma tipoloji tablosu 262

Çizelge 7.1. Fiziksel Müdahale tablosu 320

Çizelge 7.2. Fiziksel Müdahale tablosu 321

Çizelge 7.3. Fiziksel Müdahale tablosu 322

Çizelge 7.4. Fiziksel Müdahale tablosu 323

Çizelge 7.5. Fiziksel Müdahale tablosu 324

Çizelge 7.6. Fiziksel Müdahale tablosu 325

Çizelge 7.7. Fiziksel Müdahale tablosu 326

Çizelge 7.8. Fiziksel Müdahale tablosu 327

Çizelge 7.9. Fiziksel Müdahale tablosu 328

Çizelge 7.10. Fiziksel Müdahale tablosu 329

Çizelge **Sayfa**

Çizelge 7.11. Fiziksel Müdahale tablosu 330

Çizelge 7.12. Fiziksel Müdahale tablosu 331

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil **Sayfa**

Şekil 2.1. Kayseri iklim verileri 10

Şekil 3.1. Germir Mahallesi'nin kuşbakışı görünüşü 37

Şekil 3.2. Germir Mahallesi Köseoğlu Konağı yakın çevresi 37

Şekil 3.3. Kilise kesiti-planı 39

Şekil 3.4. Kilise kesiti-planı 41

Şekil 3.5. Kilise planı 42

Şekil 3.6. Mektep planı 43

Şekil 3.7. Mektep planı 43

Şekil 4.1. Rölöve zemin kat planı çizimi 57

Şekil 4.2. Rölöve birinci kat planı çizimi 60

Şekil 4.3. Rölöve bodrum kat planı çizimi 68

Şekil 5.1. Germir Mahallesi geleneksel konutlardaki pencere tipleri 236

Şekil 5.2. Germir Mahallesi geleneksel konutları ana giriş kapıları kapı tipleri 235

Şekil 5.3. Germir Mahallesi geleneksel konutları ahır kapıları kapı tipleri 236

Şekil 5.4. Çıkma yerleri ve türlerine göre tipoloji 240

Şekil 7.1. Tescil edilmiş Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları ile sit alanları 280

Şekil 7.2. 2010 Yılı I. altı aylık kitap ve okuyucu sayısı istatistikleri 284

Şekil 7.3. Köseoğlu Konağı restorsayon önerisi mekânsal kullanım tablosu 298

Şekil 7.4. Alçıpan tesisat duvarı 315

RESİM LİSTESİ

Resim **Sayfa**

Resim.2.1. Kültepe 18

Resim 2.2. 20. Yüzyıl başlarında İstasyon Caddesi 23

Resim 2.3. Kayseri'ye ilk trenin geldiği gün kurulan tak 24

Resim 2.4. Sümerbank Pamuklu Dokuma Fabrikası İnşaatı (1934) 25

Resim 2.5. Kurşunlu Minaresinden Saat Kulesi, Kapalı Çarşı ve Kale Görünüşü 1915 29

Resim 2.6. Meydandan Atatürk Anıtı ve Mimar Sinan Parkı 1935 28

Resim 2.7. Meydan 1965 28

Resim 2.8. Kayseri Yoğunburçtan Kiçikapı'ya doğru görünüm 1926 29

Resim 2.9. Kayseri Hunat Cami'nin minaresi'nden Zeynel Abidin Türbesi ve çevresinin görünümü 1927 30

Resim 2.10. Düvenönü Meydanı'ndan İçeri Şar ve Cami Kebir'e doğru bir görünüş 1950 31

Resim 2.11. Cumhuriyet Meydanı Saat Kulesi 1960 31

Resim 2.12. Kayseri Kalesi 32

Resim 2.13. Çifte Medrese 32

Resim 2.14. Sultanhanı Kervansarayı 33

Resim 2.15. Kapalı Çarşı 33

Resim 2.16. Hunat Hatun Türbesi 34

Resim 2.17. Ulu Cami iç görünüş 34

Resim 2.18. Kurşunlu Ulu Cami 34

Resim **Sayfa**

Resim 2.19. Güpgüpoğlu Konağı (Etnoğrafya Müzesi) 35

Resim 2.20. Atatürk Evi..... 35

Resim 3.1. Aşağı Mahalle Cami 38

Resim 3.2. A. M. Cami iç görünüş..... 38

Resim 3.3. Yukarı Mahalle Cami..... 39

Resim 3.4. Y.Mahalle Cami iç görünüşü 39

Resim 3.5. Aşağı Mahalle Kilisesi..... 40

Resim 3.6. Aşağı Mahalle Kilisesi..... 40

Resim 3.7. A.M. Kilisesi, fresko..... 40

Resim 3.8. A.M. Kilisesi, iç mekân 40

Resim 3.9. Yukarı Mahalle Kilisesi 41

Resim 3.10. Surp Stephanos Kilisesi 42

Resim 3.11. Kilise iç görünüşü 42

Resim 3.12. Yukarı Mahalle çeşmesi..... 43

Resim 3.13. Çeşme kitabesi 43

Resim 3.14. Germir mektebi 44

Resim 3.15. Papazın evi..... 44

Resim 3.16. Germir Mahallesi kuşbakışı görünüş 45

Resim 3.17. Germir Mahallesi görünüşü 46

Resim 3.18. Germir Mahallesi 46

Resim 3.19. Germir'deki geleneksel doku..... 46

Resim 3.20. Köseoğlu Konağı 47

Resim 3.21. 428. Sokak görünüşü..... 48

Resim **Sayfa**

Resim 3.22. 427. Sokak görünüşü 49

Resim 3.23. 428. Sokak görünüşü 49

Resim 4.1. Köseoğlu Konağı 54

Resim 4.2. Z-01 mekânı 58

Resim 4.3. Z-02 mekânı 58

Resim 4.4. Z-04 mekânı 59

Resim 4.5. Z-05 mekânı 59

Resim 4.6. 1-01 mekânı 61

Resim 4.7. 1-02 mekânı 62

Resim 4.8. 1-03 mekânı 63

Resim 4.9. 1-04 mekânı 63

Resim 4.10. 1-05 mekânı 64

Resim 4.11. 1-07 mekânı 65

Resim 4.12. 1-08 mekânı 65

Resim 4.13. 1-09 mekânı 67

Resim 4.14. B-01 mekânı 70

Resim 4.15. B-02 mekânı 70

Resim 4.16. B-03 mekânı 71

Resim 4.17. B-04 mekânı 71

Resim 4.18. Kuzeydoğu cephesi 72

Resim 4.19. Gönyeli çıkma - oda genişliğinde çıkma 73

Resim 4.20. Güney batı cephesi 74

Resim **Sayfa**

Resim 4.21. Cepheden içe çekilen ,kemerli giriş kapısı dış görünüşü ve çizimi (K.1) 76

Resim 4.22. Giriş Kapısı iç görünüşü ve çizimi 77

Resim 4.23. Giriş kapısındaki metal akşamlar 77

Resim 4.24. Giriş kapısı süslemeleri 79

Resim 4.25. Cepheyle aynı düzlemde yarım daire kemerli ahır kapısı (K.3) 80

Resim 4.26. K.3 kapısı metal aksamlar 80

Resim 4.27. K 2.1 81

Resim 4.28. K.2.1 zembereği 81

Resim 4.29. K 4.1 81

Resim 4.30. K 4.2 81

Resim 4.31. K 4.3 82

Resim 4.32. K 4.6 82

Resim 4.33. K 4.4 82

Resim 4.34. K 5 ön görünüş 84

Resim 4.35. K 5 arka görünüş 84

Resim 4.36. K 5 ön görünüş çizimi 84

Resim 4.37. K 5 arka görünüş çizimi 84

Resim 4.38. Kündekari kapı detayları 85

Resim 4.39. K 4.7 86

Resim 4.40. K 8.1 zembereği 86

Resim 4.41. K.4.7 zembereği 86

Resim 4.42. K 6 detayları 86

Resim **Sayfa**

Resim 4.43. K 6 ön görünüşü 87

Resim 4.44. K 6 arka görünüş 87

Resim 4.45. K 6 ön görünüş çizimi 87

Resim 4.46. K 6 arka görünüş çizimi 87

Resim 4.47. K 7.1 88

Resim 4.48. K 7.2 89

Resim 4.49. K 7.3 89

Resim 4.50. K 8.1 90

Resim 4.51. K 8.2 90

Resim 4.52. Mazgal pencereler 91

Resim 4.53. Havalandırma pencereleri 91

Resim 4.54. Köşe pencereleri 92

Resim 4.55. Pencere parmaklıkları 92

Resim 4.56. Açılışına göre pencere tiplerinin çizimleri 93

Resim 4.57. P 1.1 94

Resim 4.58. P 1.4- P 1.5 94

Resim 4.59. P 2. 95

Resim 4.60. P 3 95

Resim 4.61. P 4.1 96

Resim 4.62. P 4.2 96

Resim 4.63. P 5 97

Resim 4.64. P 6.1- P 6.2 97

Resim **Sayfa**

Resim 4.65. P 7.1- P 7.2 97

Resim 4.66. P 8.1- P 8.2 97

Resim 4.67. P 9.1- P 9.2 98

Resim 4.68. Ahşap kepenk çizimi 98

Resim 4.69. Ahşap kepenkler iç görünüş 99

Resim 4.70. Ahşap kepenkler dış görünüşü 100

Resim 4.71. Ahşap kepenk detayları 100

Resim 4.72. 1-04 mekânı ahşap dolap 101

Resim 4.73. 1-04 mekânı ahşap dolap çizimleri 102

Resim 4.74. 1-04 ahşap dolap detayları 103

Resim 4.75. 1-03 mekânı ahşap yüklük dolabı 104

Resim 4.76. Mandal kilit 104

Resim 4.78. 1-03 mekânı ahşap yüklük dolap çizimi 105

Resim 4.77. 1-09 mekânındaki ahşap dolap 105

Resim 4.78. B-01 mekânı ahşap dolap 106

Resim 4.79. B-01 mekânı ahşap dolap çizimi 106

Resim 4.80. 1-09 mekânındaki taş ocak 107

Resim 4.81. B-02 taş ocak- çizimi 107

Resim 4.82. 1-05 mekânı şerbetlik 108

Resim 4.83. 1-05 mekânı şerbetlik detayları 109

Resim 4.84. 1-05 mekânı şerbetlik detayları çizimleri 109

Resim **Sayfa**

Resim 4.85. Lambalık nişi 110

Resim 4.86. Lambalık nişi çizimleri 110

Resim 4.87. 1-05 mekânındaki taş sedir 111

Resim 4.88. Ahşap sedir başlığı 111

Resim 4.89. Köseoğlu Konağı demir oluklar 112

Resim 4.90. M1 taş merdiven 112

Resim 4.91. M2 ahşap merdiven 113

Resim 4.92. M3 taş merdiven 113

Resim 4.93. M4 ahşap merdiven 114

Resim 4.94. M5 taş merdiven 114

Resim 4.95. Kesme taş duvar 116

Resim 4.96. Kesme-moloz taş duvar 116

Resim 4.97. B-01 mekânındaki taş kemer 117

Resim 4.98. B-01 mekânındaki taş kemer 117

Resim 4.99. Taş sundurmalar 118

Resim 4.100. Kaplamasız tavan- zemin kat tavanları 119

Resim 4.101. Kaplamasız tavan - bodrum kat tavanları 120

Resim 4.102. Zemin kat ahşap tavanları 120

Resim 4.103. Birinci kat tavanları 120

Resim 4.104. Zemin kat taş döşeme 121

Resim 4.105. Birinci kat ahşap döşeme 121

Resim 4.106. Bodrum kat sıkıştırılmış toprak 121

Resim **Sayfa**

Resim 4.107. Birinci kat beton döşeme 121

Resim 4.108. Köseoğlu Konağı çatısı 122

Resim 4.109. Ahşabın kullanıldığı kepenk, zarlı oda 124

Resim 4.110. Demir korkuluk 124

Resim 4.111. Demir mandal kilit 124

Resim 4.112. Ahşap kepenk üzerinde demir çengel 125

Resim 4.113. Alçı şerbetlik 125

Resim 4.114. Kök boyalı giriş kapısı kemeri 125

Resim 4.115. Kaldırılan elemanlar(kök boyalarıyla renklendirilmiş ahşap dikmeler) 127

Resim 4.116. Taş duvarlarda malzeme sorunları 129

Resim 4.117. Ahşap malzeme sorunları 132

Resim 4.118. Malzeme sorunları 133

Resim 4.119. Vandalizm 135

Resim 4.120. Kasıtlı Tahribat 135

Resim 4.121. Konfor koşullarının eksikliğinden kaynaklanan sorunlar 136

Resim 5.1. Kayseri İli'nde incelenen yapılarda merdiven örnekleri 179

Resim 5.2. Kayseri İli'nde incelenen yapılarda iç kapı örnekleri 183

Resim 5.3. Kayseri İli'nde incelenen yapıların iç kapı çizimleri 184

Resim 5.4. Germir mahallesi ahşap göbekli tavan örnekleri 189

Resim 5.5. Kayseri ili ahşap dolap örnekleri 193

Resim 5.6. Germir mahallesi ahşap dolap çizimleri 195

Resim 5.7. Germir Mahallesi'nde incelenen yapıların şerbetlikler ve lambalık nişleri 200

Resim **Sayfa**

Resim 5.8. Germir Mahallesi incelenen yapılarda gusülhane örnek çizimleri 205

Resim 5.9. Germir Mahallesi'ndeki ocaklar ve fırınları 206

Resim 5.10. Germir Mahallesi incelenen yapılardaki tepe penceresi örnekleri..... 211

Resim 5.11. Germir Mahallesi'ndeki incelenen yapılardaki köşe penceresi örnekleri 214

Resim 5.12. Germir Mahallesi'nde incelenen yapılardaki havalandırma deliği örnekleri 215

Resim 5.13. Germir Mahallesi'nde incelenen yapılar..... 218

Resim 5.14. 428. Ön cephe sokak silüeti-plan 228

Resim 5.15. 427. Ön cephe sokak silüeti-plan 229

Resim 5.16. Cepheyle aynı düzlemdeki girişler 231

Resim 5.17. Germir Mahallesi'ndeki giriş kapısı örnekleri 232

Resim 5.18. Germir Mahallesi'ndeki giriş kapısı örnekleri 234

Resim 5.19. Germir Mahallesi'ndeki metal aksam örnekleri 238

Resim 5.20. Germir Mahallesi'ndeki çıkma örnekleri..... 243

Resim 5.21. Germir Mahallesi'ndeki cephe süsleme örnekleri 246

Resim 5.22. Germir Mahallesi'nde incelenen yapılardaki duvar resimleri 250

Resim 7.1. Köseoğlu Konağı tadilat gören kısım 278

Resim 7.2. B-04 mekânı WC 294

Resim 7.3. Yüzeye koruyucu malzeme tatbik etme..... 301

Resim 7.4. Alçı şerbetlik üzerindeki bezemede tamamlanacak kısım..... 306

Resim 7.5. Tadilat gören kısmın özgün detaylarla yenilenmesi 311

Resim 7.6. Köseoğlu Konağı'ndaki ıslak hacim birimleri..... 313

Resim 7.7. Köseoğlu Konağı elektrik tesisatı örnekleri..... 316

Resim **Sayfa**

Resim 7.8. Köseoğlu Konağı aydınlatma örnekleri 317

HARİTA LİSTESİ

Harita **Sayfa**

Harita 2.1. Türkiye haritası 5

Harita 2.2.Kayseri İl haritası 6

Harita 2.3.Kayseri İl haritası 6

Harita 2.4. Kayseri kenti doğal eşikler ve geleneksel doku özelliği taşıyan küçük yerleşim birimleri ilişkisi 8

Harita 2.5. Volkanik oluşumların mimariye etkisi 12

Harita.2.6. Kayseri haritası 17

Harita.2.7. 1882 yılında yapılan Kayseri haritası 22

Harita 2.8. Albert Gabriel'in kaleminden 1927-1929 arası Kayseri 24

Harita 7.1. Kayseri Melikgazi İlçesi Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı Revizyon Uygulama İmar Planı 277

1. GİRİŞ

Tarih boyunca çeşitli coğrafyalarda kurulan devletler, büyüdükçe ve tarih sahnesindeki yaşantısını uzattıkça birer medeniyet halini almış; her biri kendine özgü kültürünü, oluşturmuşlardır. Zamanla geliştirdikleri bu olgulardan birisi de mimari alanda olmuş, kendi kimliklerine özgü bir mimari tarz oluşturana dek süren bir gelişim dönemi ile mimaride ilerlemeler kaydetmişlerdir.

Anadolu' da mimari, bu coğrafyada yaşayan çeşitli uygarlıkların değişik gelenek ve inançların yüzyıllar içinde birbirine kaynaşmasıyla oluşan sosyo-külterel değerlere bağlı olarak biçimlenmiştir. Anadolu'nun pek çok ilinde olduğu gibi Kayseri' de de din, örf adet, aile yapısı, üretim biçimi ve doğal çevre etkileri gibi bileşenler ile belirlenen yaşam biçimi, toplumun gerçek gereksinimlerini karşılayacak mekan düzenleme sanatı olarak tanımlanabilen mimariyi şekillendiren en önemli etkendir.

Yaklaşık 6 bin yıllık iskan geçmişi olan Kayseri, hemen hemen her dönem önemli bir yerleşim yeri olmuş, özellikle ticaret ve alış veriş merkezi olmasıyla yerli ve yabancı seyyahların dikkatini çekmiştir. Kayseri'ye farklı dönemlerde gelen seyyahların şehirle ilgili verdikleri bilgiler, gözlemler ve tespitler şöyledir:

Kayseri İli'nde tarih boyunca farklı din ve kültür gruplarını yaşamış olması mimariye zenginlik katmıştır ancak zaman içinde yapıların eskimesi, işlevlerini kaybetmeleri ve özellikle sivil mimariyi oluşturan yapıların asıl sahiplerinin konfor, teknoloji koşulları daha iyi olan modern yapıları tercih etmeleri ve yapıların uzun dönem kullanım dışı olması üzerine sahipsiz kalan geleneksel bir kent dokusu ortaya çıkmıştır. Genellikle 19. yy'da tarihlenen Geleneksel Kayseri Evleri'nin çok azının ayakta kaldığı, günümüze ulaşmayı başarabilen yapıların bir kısmının ise niteliksiz onarımlar sonucu özgün elemanlarını kaybettikleri görülmüştür. Yapıların çoğu ilk kullanıcılarını kaybettikleri, harap ve bakımsız kaldıkları gözlemlenmektedir. Ayrıca yetersiz koruma politikaları ile mevzuat boşluğundan kaynaklanan mevzuat boşluğunun ortaya çıkarttığı kaçak ve plansız yapılaşma da Kayseri'nin aynı zamanda Germir Mahallesi'nin özgün dokusuna zarar verdiği bir gerçektir. Germir

Mahallesi (Eski Germir köyü)dahil olmak üzere pek çok geleneksel dokuya sahip aşağı ve yukarı mahallelerde sahipsiz kalan boş yapılar gelir seviyesi düşük halk tarafından herhangi bir ücret ödemeksizin yaptırdıkları niteliksiz onarımlarla kullanılmaya devam etmektedir. Bu tarz kullanımlar hem yapıları değersiz kılmakta hem de yapıları olabildiğince özgün halinden uzaklaştırmaktadır. Bunun sonucunda günümüze kadar ulaşmış az sayıdaki geleneksel yapıda yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmaktadır.

Vacit İmamoğlu'nun Kayseri Bağ Evleri, Gesi Evleri adlı kitaplarında Kayseri şehrini, örf ve adetlerini, geleneksel dokuyu, yapıları, bağ evlerinin Kayseri'deki önemini tüm özelliklerini tanıtırken o evlerde yaşayanları da anlatmıştır. Şehri ve Germir'i anlatan yayınların arasında Şerife Talinin makaleleri de bulunmaktadır. Bu yayınlar Kayseri İli ve Germir'i daha iyi tanımlamamıza yardımcı olmaktadır.

"Kayseri İli, Germir Mahallesi, Köseoğlu Konağı Restorasyon Önerisi" isimli tez çalışması ile, Germir Mahallesi kentsel sit alanında yer alan geleneksel konutların incelenmesi ve bu konutlardan biri olan Köseoğlu Konağı için restorasyon önerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Kayseri İli Germir Mahalle'si aşağı ve yukarı olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Köseoğlu Konağı'nın da içinde bulunduğu Aşağı Germir'de geleneksel dokunun, korunmuşluk oranının daha yoğun olduğunu görmekteyiz. 19. Yy'ın özelliklerini taşıyan yığma kesme taştan yapılmış yapılar taş konsollar veya ahşap payandalar üzerinde yaptıkları farklı türdeki çıkmalarla sokak silüetlerine dinamizm katmaktadır. Oymalı ahşap kepenkleri, giriş kapılarının üzerinde yarım daire kemerler ve çeşitli süslerle cephede görselliğe verilen önemi gözlemlemek mümkündür. Günümüze kadar gelebilmiş olan yapıların bir kısmı kullanım dışı kaldığı için bakımsız, bir kısmı yapılan yanlış müdahaleler sonucu değişmiş ve yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bölgede 1993 yılında Kentsel Sit Alanı ilan edilmesinden sonra çalışmalar yavaşlatılmış olup, koruma ve tescil işlemleri halen devam etmektedir.

Kayseri İli Kentsel Sit Alanı sınırları içerisinde, Melikgazi İlçesi Germir Mahallesi 428. Sokakta bulunan Köseoğlu Konağı, tapunun 10. Pafta, 1332. Kütük Sayfa No, 1359. Parsel'e kayıtlı 32 nolu yapısıdır. Tez çalışma konusu olarak Köseoğlu Konağı'nın seçilme nedenleri şunlardır: Kayseri geleneksel yapıları içerisinde konumu, özellikleri, günümüze kadar gelebilmeyi başarmış ve geleneksel dokuyu oluşturan konutlar arasında yer alan az sayıdaki konaklardan biri olmasıdır. Geleneksel Kayseri Evleri'nin özelliklerini yansıtan Köseoğlu Konağı'nı inceleyen bu tez çalışmasıyla; gerek yapının korunması, gerek restorasyonu ve yakın çevresi için yapılacak çalışmalara bilimsel yönden ışık tutulması belgelenmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda yapının mevcut durumunu saptamak, değer ve problemlerini ortaya koymak, problemlerin çözümlenmesi için müdahale kararlarını belirleyerek yapı için en önemli gereksinimlerden sürdürülebilir korumanın sağlanması için yapının yeniden işlevlendirilmesine yönelik şartları belirlemektir. Köseoğlu Konağı ve çevresinden elde edilen bulgular doğrultusunda yeterli bilimsel veriye dayandırılmış, günümüz koşulları ve gereksinimlerine uygun ve doğru müdahale kararlarının alınmasını sağlayacak araştırmalar sonucunda elde edilecek restorasyon yaklaşımını oluşturulması amaçlanmıştır.

Bu tez çalışmasında analizler, grafik belgeleme ve tanımsal belgeleme metodu ile yapılmış olup; genelden özele doğru ilerleyen (tümdengelim) bir analiz yöntemi uygulanmış, tüm bilgiler değerlendirildikten sonra ise sentez bölümünde detaydan bütüne doğru ilerleyen (tümevarım) bir çalışma yöntemi uygulanmıştır. Teze yönelik veri elde etmek için yaklaşık dört ay süren arşiv taraması ve yine yaklaşık altı ay süren arazi çalışmaları yapılmış, ardından bu verilerin toparlanması ve yapının analizi için yaklaşık sekiz aylık bir büro çalışması gerçekleştirilmiştir.

Yapının genel tanımı, tezin amaç ve yönteminin verildiği giriş bölümünden sonra, ikinci bölümde Kayseri'nin coğrafi ve fiziksel özellikleri, tarihi, kent dokusu ve önemli tarihi yapıları açıklanmıştır.

Üçüncü bölümde Germir Mahallesi'nin Kayseri İlindeki Konumu, Kültürel Mirası ve Karakteristik Özellikleri, Köseoğlu Konak'ının Yakın Çevre Karakteristikleri

‚Analizleri ve Tarihçesi anlatılmıştır. Dördüncü bölümde ise değişim ve bozulmaların analizi ile birlikte yapının sistematik belgelenmesine geçilmiştir.

Beşinci bölümde Anadolu'da Türk Evi kavramının oluşumu ve özellikleri, geleneksel Türk evinin özellikleri, restitüsyonda baz alınacak kaynaklardan biri olarak, Köseoğlu Konağı'nın geleneksel Türk Evleri, Kayseri Evleri ve Germir Evleri ile karşılaştırılması yapılmıştır. Germir Mahallesi Kentsel Sit alanı içerisindeki geleneksel yapılar incelenerek Köseoğlu Konağı ile benzeşen, farklılaşan özellikleri saptanmıştır. Böylece Köseoğlu Konağının diğer yapılar arasındaki yeri belirlenip karşılaştırılmalı çalışması tamamlanmıştır.

Altıncı bölümde yapının restitüsyon çalışması sunulmuştur. Bu çalışmasında hazırlanan restitüsyon analizi, yapının uğradığı değişimler, yapıya yapılan eklemeler ve söz konusu saptamaların bilinirlik dereceleri irdelenmiştir. Böylece restitüsyon projeleri oluşturulmuştur. Bu çalışma içinde karşılaştırmalı çalışma, yapıdan gelen bilgiler, sözlü kaynaklar ve mimari gereklilik gibi bilgilerden yararlanılmıştır.

Yedinci bölümünde ise, yapıya ait tüm veriler değerlendirilip, sürdürülebilir korumacılık amacıyla yapının mimari mirası, yakın çevresi, fiziksel değerleri ile uyumlu uygulanabilir bir restorasyon önerisi getirilmiştir. Tez çalışmasının sekizinci bölümünde ise; elde edilen sonuçlar ve değerlendirmelerin saptamaları yapılarak çalışma özetlenmiştir.

2. KAYSERİ

2.1. Şehrin ve Germir Mahallesi'nin Fiziki Özellikleri

2.1.1. Konumu

Kayseri ili, İç Anadolu'nun güney bölümü ile Toros dağlarının birbirine yaklaştığı bir yerde yer alır. 37 derece 45 dakika kuzey enlemleri ve 34 derece 58 dakika doğu boylamları arasında bulunmaktadır. Doğu ve kuzeydoğusu Sivas, kuzeyi Yozgat, batısı Nevşehir, güneybatısı Niğde, güneyi ise Adana ve Kahramanmaraş illeri ile çevrilidir. [Kayseri Salnamesi] İl alanı ise kuzeybatı ve kuzeyden Yozgat'ın Çayıralan ve Boğazlıyan; kuzey ve kuzeydoğudan Sivas'ın Gemerek, Şarkışla, Kangal ve Gürün; doğudan Kahramanmaraş'ın Afşin ve Göksun; güneyden Adana'nın Tufanbeyli, Feke ve Aladağ; güneybatıdan Niğde'nin Merkez ve Çamardı; batıdan ise Nevşehir'in Derinkuyu, Ürgüp ve Avanos ilçeleriyle çevrilidir.

Kayseri ili, 16.917 km² yüzölçümüyle ülke topraklarının %2,2'lik bir bölümünü kaplamaktadır. İl merkezinin denizden yüksekliği 1.054 metredir.

Harita 2.1. Türkiye haritası

Harita 2.2. Kayseri İl haritası

Merkez ilçe olan Melikgazi'de bulunan Germir Mahallesi, Ankara ile Sivas ili istikametindeki yolun güney cephesinde yer alan, Erciyes Dağı eteklerinde kurulu bir yerleşim yeridir. İç Anadolu'nun orta Kızılırmak bölümünde, 33 derece 30 dakika doğu boylamı ve 38 derece 45 dakika 30 saniye kuzey enleminde yer almaktadır. Kayseri'nin Melikgazi ilçesinde bulunan, Germir şehir merkezine 5 km uzaklıktadır.

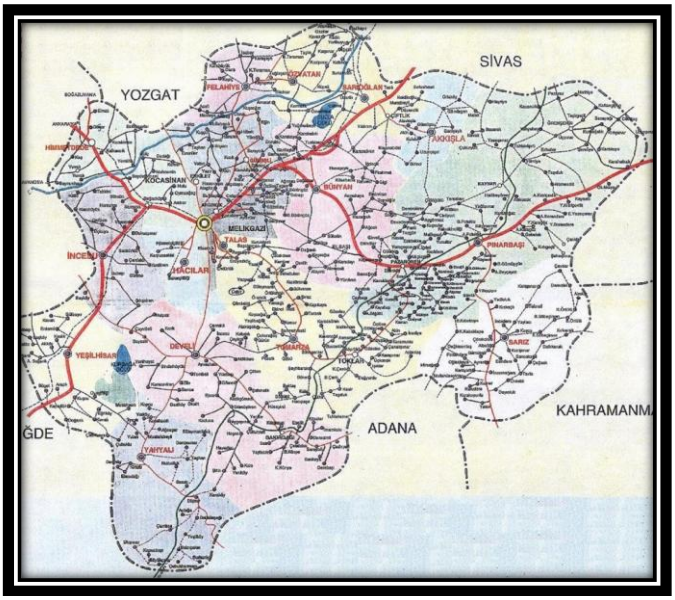

Harita 2.3. Kayseri İl haritası

2.1.2. Topoğrafya

İç Anadolu Bölgesi sınırları içinde birincil derecede volkanik yükseltiler bölgesi olarak tanımlanan alan içinde yer alan Kayseri İli yüzey şekillerinin en önemli elemanı dağlardır. Kayseri il sınırı içinde yer alan dağlardan en önemli dağ kütlesi, (Argaios) 3916 m yüksekliği, heybetli görünüşü, 1100 km^2 'yi geçen alanı ve güçlü piramidal yapısı ile Kayseri'nin sembolü olan ve kente karakter veren Erciyes Dağı'dır.

Kayseri ili arazisinin önemli bir bölümü akarsularla derin yarılmış platolar biçimindeki yüksek düzlükler veya kimi yerde dağlar arasında uzanan ve yine derin vadilerle parçalanmış havzalar durumundadır. Kayseri İli geniş bir ovada konumlanırken Germir Mahallesi bu ovanın doğusunda yeşil bir vadi içerisinde konumlanmaktadır. Vadi tabanındaki düzlüğe ve yamaçlardaki eğimli araziye konumlanan yapılar topografyanın getirdiği kot farklarını iyi kullanıp kotlu çözümlerle yapılar araziye uyum sağlamıştır. Germir Mahallesi'nin güney-batısında 3916 m yüksekliği ile Kayseri İli'nin sembolü olan Erciyes dağı bulunmaktadır. Germir'in konumlandığı vadi etrafındaki pek çok ova Erciyes Dağı'nın kuzey ve güneyinde yer almaktadır. Germir Mahallesi'nde vadi kenarından geçen dere Erciyes'in kuzey-batı bölümündeki Ambar ovası ve Karasazlık düzlükleriyle birlikte 750 kilometrekarelik alana yayılan Kayseri Ovası bulunmaktadır. Erciyes'in güneyinde ise denizden yüksekliği 1100-1500 metreyi, yüzölçümü 800 kilometrekareyi geçen Develi Ovası yer alır. Kapalı havza düzlüklerinden olan bu ovaların büyük bir kısmında Sultan Sazlığı adı ile tanınan büyük bir sazlık bulunur. Kayseri il sınırları içerisinde Germir Mahallesi'nin güney-doğusunda oluşan en büyük akarsu; Uzunyayla ortasındaki Örenşehir (Viranşehir) bucağının Şerifiye köyündeki büyük bir kaynaktan çıkan ve il arazisinde 200 km. yol alan Zamantı Irmağı'dır. Kayseri ilinin diğer önemli akarsularından biri ise Germir Mahallesi'nin kuzey-doğusunda olan Sarımsaklı suyudur.

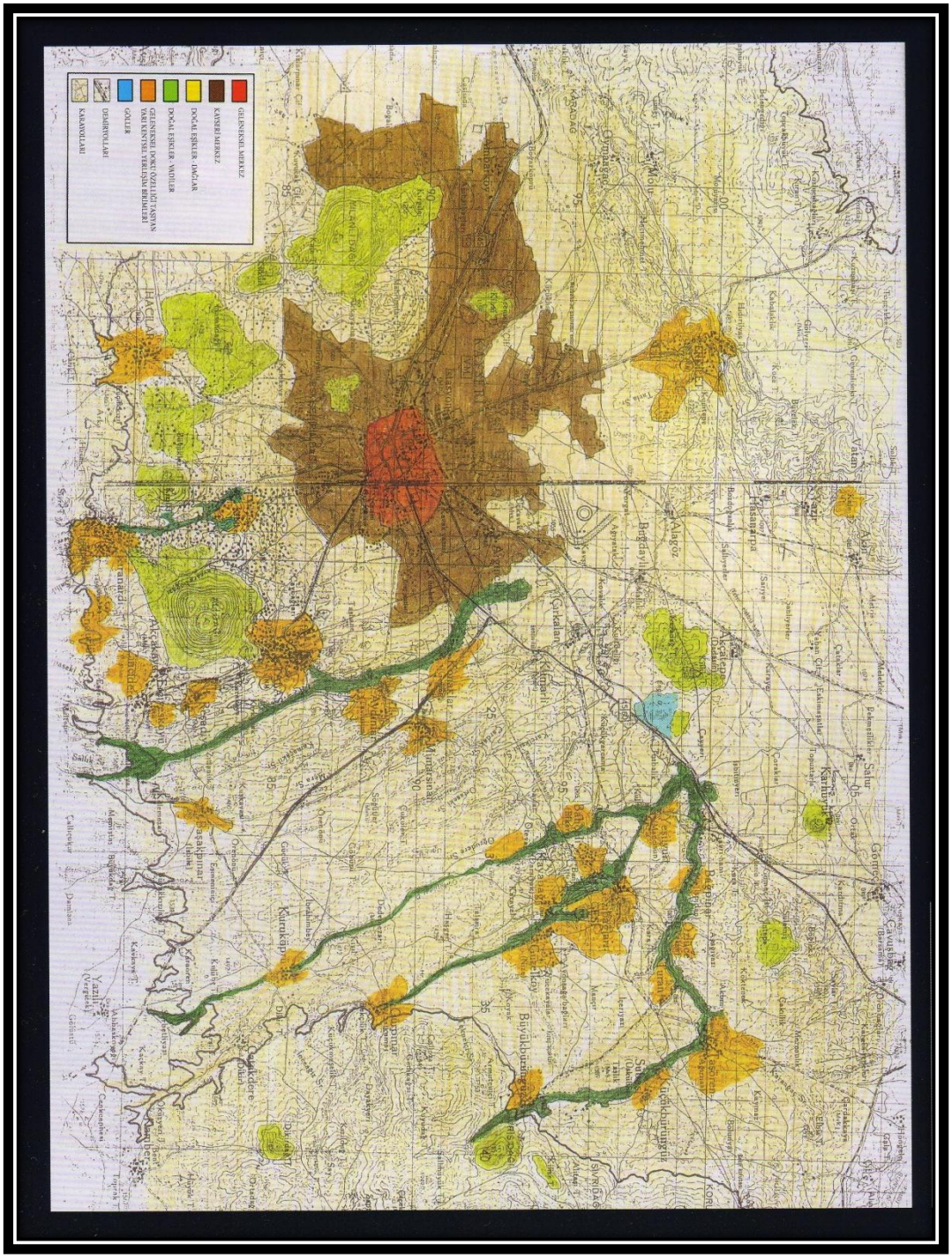

Harita 2.4. Kayseri kenti doğal eşikler ve geleneksel doku özelliği taşıyan küçük yerleşim birimleri ilişkisi [G. Büyükmıhçı, 2005]

2.1.3. İklim ve bitki örtüsü

Kayseri ili ve Germir Mahallesi'nin çoğu yerinde, step iklimi veya bozkır iklimi denilen iklim türü egemendir. Bu iklim tipinde yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve yağışlı olup gece ile gündüz arasındaki ısı farkı yüksek değerlere ulaşmaktadır. Kayseri Orta Anadolu iklimine sahiptir. Ancak iklim, yükseltiye göre yer yer farklılıklar gösterir. Dağlık yerler ve bunlar arasında kalan ovalar ve diğer alçak alanlar bulunduğundan, iklim özellikleri değişebilmektedir. Bu nedenle ilde iklim, çukurda kalan alanlarda, özellikle ovalık kesimlerde daha yumuşak geçmekte iken dağlık alanlara çıkıldıkça sertleşmektedir. Kayseri Ovası'ndaki sıcaklık 30 C civarında seyreder iken Erciyes Dağı'nın 3000 m yüksekliğe sahip bölgelerindeki sıcaklık 18 - 20 C' yi ancak bulmaktadır. Bu sebeple ilde yer yer ova iklimi etkili iken yüksek yayla iklimi ve dağ iklimi de etkili olmaktadır.

Kayseri Anadolu'nun merkezi bir konumundadır. İl sınırları içinde Germir Mahallesi'ne yani doğuya doğru gittikçe yükselti artar, güneye gittikçe de azalır. Yapılan iklim tasnifinde üç farklı iklim tipi bulunmuştur. Kayseri, Develi ve Hacılarda görülen iklim, daha doğuda olan Pınarbaşı, Tomarza ve Sarız'da görülen iklim ile İncesu'da görülen iklimdir.

Yerel iklim özellikleri gösteren kent topraklarında yayla ve dağ iklimlerinin yazın serin bir özellik göstermesine bağlı olarak yüksek kesimler yazlık (bağcılık) değerlendirilmiş olup bu gelenek günümüze dek sürdürülmüştür. Yaz aylarında Erciyes'in eteklerinde yer alan bağ evlerine göçülerek mevsimler tamamen farklı konut birimlerinde yaşanmaktadır [İmamoğlu, 2001]. Germir Mahallesi'ndeki yapılar ise sürekli kullanım için yapılmış fakat ev içerisinde mevsimlik kullanımlara yönelik mekânlar düzenlenmiştir. Kalın duvarlı pencere sayıları az ve küçük olan bodrum katı kış mevsiminde kullanılmak için uygunken, pencere sayısı fazla ve duvar kalınlıkları ince olan üst katlar ise yaz kullanımlarına daha uygun olarak tasarlanmıştır.

Kayseri ili ve Germir Mahallesi'nde hakim rüzgar yönü kuzey batıdır. Erciyes dağından çevredeki ovalara ve Kayseri' ye doru dağ rüzgarları halinde çok şiddetli rüzgarlar esmektedir. Güneyden esen bu son derece sert dağ rüzgarları geleneksel konutların kuzeye cephelendirilmesinde en önemli etkendir. Sert kış aylarında olumsuz kabul edilen bu rüzgarlar sıcak yaz aylarında özellikle dağ eteklerinde yarattığı serin etki ile olumlu bir özellik olup rüzgardan maksimum derecede yararlanılacak biçimde (kuzey-güney yönünde) konumlandırılmalarına neden olmuştur.

Ortalama Sıcaklık	10,6
En Yüksek Sıcaklık	40,7
En Düşük Sıcaklık	-32,5
Ortalama Donlu Gün	127,5
Ortalama Açık Gün	106,4
Ortalama Kapalı Gün	71,1
Ortalama Yağışlı Gün	111,4
Ortalama Karlı Gün	40,1
Ortalama Nispi nem (%)	64
Günlük Ençok Yağış Miktarı (mm)	68,5
En Yüksek Kar Kalınlığı (cm)	42
Ortalama Güneşlenme (saat/dakika)	7,22
Hakim Rüzgar Yönü	Batı
Rakım (m)	1.054

Şekil 2.1. Kayseri iklim verileri

Kayseri ili ve Germir Mahallesi topraklarında, ovalarda olduğu gibi dağ ve tepelik alanlarda da bozkır bitki örtüsü egemendir. İlin yüksek kesimlerinde yer yer iyi orman örtüsüne rastlanırsa da topraklar genellikle bozuk orman ve çalılıklar ile kaplıdır.

İlin güney kesiminde, daha çok Toros Dağları'nın yer aldığı bölümde kara çam, kızıl çam, köknar, ladin ve meşe türleri bulunmaktadır. İyi sayılabilecek özellikteki ormanlar Tomarza, Yahyalı ve Develi ilçeleri çevresinde yer almıştır.

İç kesimlerde ormanlık alana rastlanmamakla beraber, dağlarda seyrek çalılıklar ve otluklar geniş yer tutmaktadır. Dağlar arasındaki çöküntü havzalarında ve ovalarında önceleri bozkır örtüsünün egemen olmasına rağmen, bu kesimler daha sonra geniş ölçüde tarım alanı durumuna getirilmiştir. Dağların etekleri ise genellikle taşlık ve bahçeliktir. Dağların yüksek kesimlerinde güvenlikler (altragalus soyundan dikenli, yastık biçimli bitkiler), otluklar ve bunların arasında dikenlikler ve yüksek dağ çayırlarına rastlanmaktadır. İl arazisinin %40.84'ü çayır ve mera arazi, %39.64'ü tarım alanı, %6.34'ü orman ve fundalık alan, %13.18'i tarım dışı araziden oluşmaktadır.

2.1.4. Jeolojik durum

Kayseri ili ve Germir Mahallesi'ndeki alanda, paleozoikten (I. Zaman) günümüz oluşumlarına kadar çeşitli yaşta katmanlar ile geniş volkanik alanlar ve yerkabuğu hareketleriyle çökmüş ya da yükselmiş çeşitli yöreler vardır. Germir Mahalle'sinin kuzey bölümündeki tortu ve volkanik neojen alan altında metamorfik kristalen külteler yer almıştır. Pınarbaşı, Sarız ilçelerindeki dağların yapısında I. Zaman'ın silüriyen, devoniyen katmanları ile mezozoike (II. Zaman) ait jura-kretase kırıklı kıvrımlı katmanları ve III. Zaman'ın eosen flişlerine rastlanmıştır.

Doğudaki Uzunyayla geniş ölçüde neojen katmanlarından oluşmuş bir alandır. Uzunyayla'nın yüksekliği Pazarören ve çevresiyle Hınzır ve Koramaz dağlarını I. Zaman alanı arasında, bu dağların yüksekliğine ulaşmış ve yaylanın bu kesiminde neojen katmanları geniş yer tutmuştur. İl topraklarının batı bölümü, ortada Erciyes Dağı olmak üzere kalın volkanik örtülerle kaplıdır.

Volkanik oluşumların etki alanı içinde gelişen sivil mimarlık örneklerinin ana yapı tipini belirleyen Jeolojik dağılım, volkanik oluşumlarında mimariye etkisi vardır. (Harita 2.5.)

Harita 2.5. Volkanik oluşumların mimariye etkisi [G. Büyükmıhçı, 2005]

2.1.5. Nüfus ve ulaşım

2008 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Veri Tabanına göre nüfusun yüzde 85'i şehirde, yüzde 15'i de kırsal alanda yaşamaktadır. 2010 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Veri Tabanına göre ilin nüfusu 1.234.651 dır. Nüfusun 1.064.164 şehirde, 170.487 de kırsal alanda yaşamaktadır. Son 73 yılda Türkiye nüfusu yaklaşık beş kat artış göstermiştir. Aynı dönemde, Kayseri ilinin nüfusu yaklaşık 4,5 kat artış göstermiştir. Kayseri ilinde şehirde yaşayan nüfusun oranı, ülke ortalamasına göre daha hızlı artmıştır. Kayseri ilinde 1985 yılından itibaren şehir nüfusu köy nüfusundan daha fazla olmuştur.

Kayseri İli Germir'in 1900'lü yılların başlarında Müslim-gayrimüslim halktan oluşan kalabalık nüfusa sahipken gayrimüslimlerin göç hareketleri sonucunda nüfus giderek azalmıştır.

Kayseri tarih boyunca belli başlı askeri ve ticari yolların kavşak noktasında yer almıştır. Türklerin Anadolu'yu yurt edinme çabaları ile birlikte başkentleri çevresinde ve ticaret merkezleri doğrultusunda iyi bir karayolu ağı geliştirmişlerdir. Cumhuriyetin ilanıyla kenti ülkenin başka kesimlerine bağlayan karayolu ağı gelişmiş, demiryolu ve havayolun da eklenmesiyle Kayseri'nin ulaşım olanakları artmıştır.

Kayseri, karayolunda olduğu gibi, demiryolu ulaşımında da önemli kavşak noktalarından birindedir. İstanbul ile Ankara' nın Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgesindeki illerle bağlantısı Kayseri üzerinden gerçekleşmektedir. Afyonkarahisar - Konya - Karaman ile Güneyde Mersin - Adana' dan gelen demiryolu hatları, İl merkezinin Kuzey batısındaki Boğazköprü istasyonunda Ankara hattına bağlanmaktadır. Kayseri istasyonu 1927 yılında hizmet vermeye başlamıştır ve demiryolu trafiği bakımından yoğunluğu en fazla olan yerlerden biridir.

Kayseri Hava Meydanı sivil-askeri kategoride olup şehre uzaklığı 5 km'dir. Kayseri Havaalanı sivil trafiğe 15 Kasım 1998 tarihinde açılmıştır. Havaalanı dış hat seferleri ile iç hat seferlerine açık liman statüsünde bir meydan durumundadır.

Germir Mahallesi Kayseri İl merkezine 5 km uzaklıkta olup, Germir Mahallesi'nden il merkezine gidebilmek için öncelikle Germir Aşağı Mahalle'deki köprü yardımıyla Konaklar Sokağına, oradan da Sivas Caddesine ulaşmamız gerekmektedir. Sivas Caddesini takip ettiğimizde taktirde Cumhuriyet Meydanına yani il merkezine ulaşmış oluyoruz.

2.2. Kayseri Şehri'nin ve Germir Mahallesi'nin Ekonomik ve Sosyal Yapısı

2.2.1. Sosyal yapısı

Selçuklu Türklerinin Anadolu'ya gelişlerinden önceki dönemde Kayseri'deki yerli halkın büyük bir çoğunluğunu Rumlar oluşturmaktaydı. Bizansların XI. Yüzyıl başlarında Doğu Anadolu'yu istila ederek buradaki Ermeni Krallıkları'nı yok etmesi

ve bu krallıkların halkı olan Ermeniler'in Sivas, Kayseri ve Fırat bölgesine yerleştirilmesi sonucunda Kayseri kentinin demografik yapısı değişmiş böylece kent Ermeni ve Rumlardan oluşan kayda değer bir nüfusu bünyesinde barındırmaya başlamıştır.

Türkler 1071 Malazgirt Savaşından sonra Anadolu'ya gelerek Anadolu'nun Türkleşme sürecini başlatmış ve Türklerle birlikte kentin demografik yapısı yeni bir hareketlilik ve çeşitlilik kazanmıştır.

Ana inceleme dönemimiz olan 19. Yüzyıla geldiğinde, kentte Kayseri Kadılığı'nın yetkisi dahilinde birbirinden çok farklı etnik köken ve kültüre sahip insan topluluklarının bir arada yaşadığı görülmektedir. Gayrimüslim grup olan Ermeni ve Rumlar dışında Yahudiler, Gürciler ve Rus asıllı cariye ve kölelerden oluşan bir nüfusun varlığı Şer'iye sicilleri, salnameler, müfredat nameleri ve seyahatnameler kaynaklardan öğrenilmektedir. Kentte yaylak kışlak hayatı yaşayan Türkmenlerin ve Yörüklerin bulunması kentin demografik yapısındaki çeşitliliği arttırmaktadır.

19. yy Kayseri'sinde demografik yapının renk ve çeşitliliği büyük ölçüde birbirinden küçük nüanslarla ayrılan farklı dini zümrelerden kaynaklanmaktadır [Kars, 1986].

1835'te büyük bir depremle yıkılmış olan Kayseri'de nüfus, Cumhuriyete kadar çeşitli ekonomik, politik ve doğal nedenlerle zaman zaman artıp azalmışsa da demografik yapıdaki asıl önemli değişim, I.Dünya savaşı ve Milli Mücadele yıllarında oluşmuştur. Bu yıllarda, Kayseri nüfusunda yaklaşık 40 bin civarında bir azalma olmuştur. Söz konusu demografik değişimde savaş, hayat pahalılığı, açlık, salgın hastalıklar, göç, askere alma gibi pek çok etkenin önemli bir yeri bulunmaktadır.

Türk topraklarındaki Ortadoks Rumlarla, Yunan topraklarındaki Müslüman Türklerin zorunlu karşılıklı değişiminin yapıldığı 1923 yılında bir kez daha önemli miktarda nüfus kaybeden kentte uzunca bir dönem ticaret durmuş sosyal ve ekonomik yaşam gerilemiştir. Bu önemli Nüfus hareketleri sonucu sosyal

dönüşümün yaşandığı bu yıllarda şehirdeki etnik çeşitlilik yerini Türk'lere bırakmış, Nüfus açısından tarihinin her döneminde heterojen bir karakter taşıyan kent homojen bir yapıya bürünmüştür [Beyoğlu, 1998].

Kayseri' de görülen etnik çeşitlilik zaman içerisinde yerini Türk çoğunluğuna bırakması ve farklı etnik yapıdaki mahallelerin ortadan kalması Germir Mahallesi'nde de gözlemlenen bir sosyal yapı değişikliğidir. Germir'de 12-13. yüzyıldan 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar, daha çok Hristiyanlardan oluşan, üç kültürün bir arada dostça yaşayışlarına tanıklık etmiş bir yerleşim yeridir. Bunlar Ortodoks Rumlar, Apostolik ve Ortodoks Ermeniler ve Müslüman Türkler'dir. Kurtuluş Savaşı'ndan sonra bu bölgede sadece Türkler kalmışlardır. Ayrıca Hristiyanlar'ın göçünden sonra bir dönem de muhacirlere ev sahipliği yapmıştır.

2.2.2. Ekonomik yapısı

Cumhuriyetin ilk yıllarında demiryoluna kavuşarak önemli sanayi tesislerinin kuruluşuna şahit olan Kayseri, günümüzde de Anadolu'nun önemli sanayi ve ticaret merkezlerinden birisi olma özelliğini korumaktadır. Köklü bir ticaret ve üretim kültürüne sahip olan Kayseri, kendi dinamizmini cumhuriyet tarihi boyunca yetiştirdiği işadamlarıyla Türkiye ekonomisine de taşımıştır. İldeki ticari faaliyetleri, birbirinden farklı özellikler taşıyan üç gruba ayırmak mümkündür. Bunlar; Kayseri il merkezi ile bağlıları arasındaki ticaret, Kayseri il merkezi ile çevre iller ve diğer iller arasındaki ticaret ve son olarak da dış ticarettir.

Kayseri, elverişli ulaşım ve enerji olanakları ve zengin yeraltı kaynaklarının yanı sıra sanayisi de gelişmiş illerdendir. İldeki imalat sanayinin gelişmesindeki en önemli etken, Cumhuriyetin ilk yıllarından başlayarak yapılan kamu yatırımlarıdır. Kayseri sanayinde, 1960'larda en önemli dallar gıda, dokuma ve metal eşya-makine imalatıdır. Gıda sanayindeki işletmelerin büyük çoğunluğu ilin öteden beri özgün ürünleri olan sucuk ve pastırma imalathaneleridir. Diğerleri un, makarna, irmik ve bisküvi üreten işletmelerdir.

Son yıllarda yapılan yatırımlar ile bugün Kayseri'de 500 civarında irili ufaklı fabrika bulunmaktadır. Kayseri, İstanbul Sanayi Odası'nın 500 Büyük Sanayi kuruluşu sıralamasına 17 firma ile en fazla kuruluşu yer alan 5. il durumundadır [Kayseri Valiliği,2009].

Kayseri ili genelinde oldukça yetersiz kalan sulama imkanları dolayısıyla kuru tarım gerçekleştirilmektedir. Sulu tarım ise bol yeraltı sularının olduğu ve akarsu geçişlerinin bulunduğu Develi ve Sarımsaklı ovalarında yapılmaktadır.

Kayseri'de küçük ve büyükbaş hayvancılık Türkiye ortalamasına yakın olup, küçükbaş potansiyeli büyükbaş potansiyeline göre daha fazla gelişmiş durumdadır.

Kayseri turizm potansiyeli oldukça yüksek illerden biridir. İlin başlıca turizm dalları; tarih turizmi, dağ turizmi, kış turizmi, foto safari, av turizmi, göl turizmi, kaplıca turizmi ve akarsu balıkçılığı bakımından zengindir.

Germir Mahallesi geçmişte Orta Anadolu'nun en önemli *beziryağı* üretim merkeziydi. Germir'de önceki zamanlar gelir kaynağı olan hâlâ sağlam duran fakat kullanılmayan 30'a yakın *bezirhane* vardır. Köy konaklarının, cami ve kiliselerinin duvarlarını, tavanlarını süsleyen resimlerin de canlı bir şekilde ayakta kalmasını sağlayan en büyük unsurlardan biri beziryağı olarak bilinen ve fiziksel olarak zeytinyağına benzeyen yağdır. Germir mahallesi vadi içerisinde konumlandığı ve tarıma elverişli arazisi bulunmadığı için halk geçmiş dönemlerden bu yana büyükbaş hayvancılıkla geçinmekte bunun sonucunda mahallede halen kasapçılık yapan birçok aileye rastlamak mümkündür. Önceki dönemlerde insanların hayat standartlarının ve gelir düzeylerinin yüksek olduğu bilinen Germir'deki yerli halkın çoğu yakın dönemde mahalle dışına göç etmiştir. Günümüzde Germir Mahallesi'ndeki pek çok yapı boş, bir kısmında hayvancılık ve kasapçılıkla uğraşan, çoğunda ise gelir seviyesi düşük asgari ücretle çalışan ailelerin bulunduğu görülmektedir. Bu ailelerin çoğu ise sosyal yardımlar sayesinde ayakta kalmaktadır.

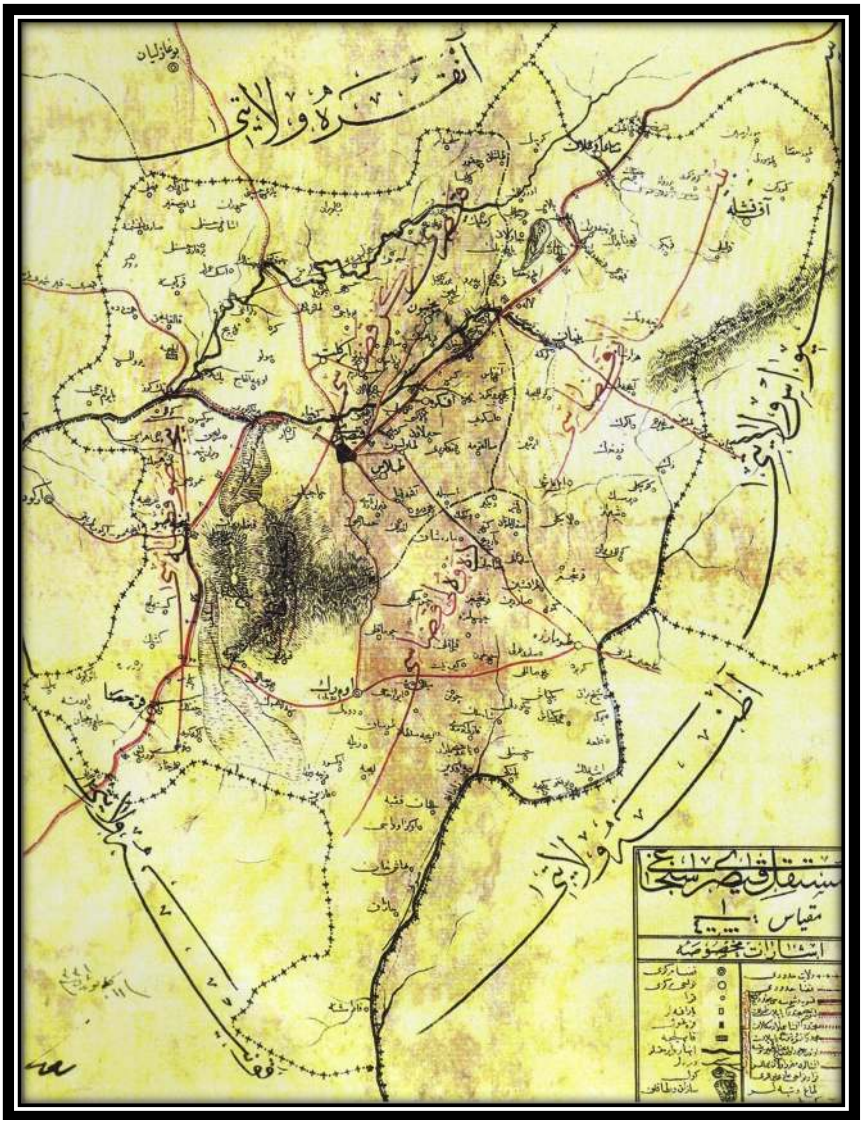

Harita 2.6. Kayseri haritası [Karsu Tekstil Kayseri Dün/ Bugün 2002 Takvimi]

2.3. Kayseri Şehrinin ve Germir Mahallesi'nin Genel Tarihçesi ve Geleneksel Kent Dokusu

2.3.1. Tarihi gelişimi

Dünyanın en eski şehirlerinden biri olan Kayseri (Eski Mazaka, Kaiseria) klasik çağlarda Kapadokya adı verilen bölgede yer almaktadır. Kızılırmak'ın güneyinde bulunan bu bölge İpek Yolu üzerindedir. Bu nedenle her çağda tüm ulusların ilgisini

çekmiş ve pek çok uygarlıkların beşiği olmuştur. Kayseri MÖ 4000 ve MS 2000 olmak üzere 6000 yıllık bir tarihe sahiptir [İmamoğlu, 2001].

Tarih öncesi ve Kültepe;

Resim 2.1. Kültepe

MÖ 2000 yıllarında Anadolu'ya gelen Hititler, Kayseri' ye 22 km uzaklıkta, kentin kuzeydoğusunda bulunan Kültepe-Kaniş şehrini kurmuşlardır. Yörede yapılan bilimsel çalışmalar ışığında, yerleşmenin başlangıcı M.Ö. 3. bin yılın ortalarına kadar uzanmaktadır. Kayseri Ovası'nda tarih öncesi ve tarih çağlarındaki yerleşmeyle ilgili en önemli bilgiler, Kültepe Höyüğü'nde (Kaniş-Karum) yapılan kazılar sonucu elde edilmiştir. Bu höyük, İç Anadolu'daki en büyük höyüklerden biri olup, eldeki bilgilere göre, yalnız Kayseri'nin değil, Anadolu'nun da geçmişini aydınlatması bakımından çok önemli bir yerleşmedir.

Kınal'a [1962] göre; Kültepe, Kayseri Ovası'nın kuzeydoğusunda, Karahöyük Köyü'nün sınırları içindedir ve yerleşme merkezinin güneyindedir. M.Ö. 3. bin yılın ortalarından başlayarak Roma Çağı'na kadar oturulan höyüğün hemen yanında ikinci bir yerleşim birimi veya aşağı şehir vardır ki, burası da Kaniş Karum'udur.

Hititler Kapadokya Krallığı;

Hititler'in hakimiyetinden Romalılar'ın hakimiyetine kadar geçen dönemde bir çok uygarlık Kayseri'ye hakim olmuş veya olmak için çaba harcamıştır. Hititler, Hititlerin bir kolu olan Taballar, Frigyalılar, Lidyalılar, Kimmerler, İskitler, Persler, Makedonyalılar hep Kapadokya'ya hakim olmak için savaşmışlardır.

M.Ö. 1200 yıllarında Hititler'in bir kolu olan Tabal Krallığı'nın tekrar canlandığı ve bölgeyi ele geçirdiği görülmektedir. Kaneş'in önemini kaybetmesinden sonra, bölgenin merkezi olarak Argaios'un (Erciyes) kuzey eteğindeki Mazaka ön plana çıkmaya başlamış bir müddet sonra Tabal Krallığı'nın başşehri olmuştur. Kapadokya Krallığı'nın topraklarının paylaşımı için Pontus Krallığı ile Roma Devleti arasında bir mücadele başlamıştır [Erkiletlioğlu, 2006].

Roma- Bizans Döneminde Kayseri;

Bizanslılar döneminde Kapadokya ve Kayseri Hristiyanlık için önemli merkezlerden biri olmuştur. Gerek mezhep çatışmalarının getirdiği iç karışıklıklar gerek Sasani ve Müslüman Araplar'ın Anadolu'ya düzenlediği akınlar bu dönemin; Kapadokya coğrafyasında yaşayanlar için hiçte kolay geçmediğini göstermektedir. Yeraltı şehirleri ve kaya tapınakları, savunma ve korunma amacıyla bu dönemde ortaya çıkmışlardır.

Kayseri tarihine yer veren antik dönem kaynakları ile aynı dönemde Kayseri'de basılan paralardan şehirde tapınak ve benzeri sosyal nitelikli birçok büyük yapının mevcut olduğu tespit edilmiştir. Bugün bu yapılar kaybolmuştur.

Kayseri'nin Türkleşmesi ve Danişmentliler Dönemi;

Avrupa yazarları Kayseri'nin Türkler tarafından ilk fethinin Tuğrul Bey zamanında yeğeni Alparslan tarafından yapıldığını yazıyorlar. Halbuki doğu tarihçileri ise "Orta Anadolu'ya yayılan Türkler 1067'de Kızılırmak vadisini takiple Kayseri'yi

fethettiler.”diyerek Kayseri’nin fethini Anadolu fetihleriyle tanınan Türk kumandanı Afşin’e mal etmektedirler [Turan, 1971].

Bu dönemde Heratlı Hanefi Fakihi’de Kayseri’ ye gelip yerleşen ilim adamlarındandır. Evliya Çelebi bu zatın makamının Cami-i Kebir’de bulunduğunu bildirmektedir [Evliya Çelebi, Seyahatnamesi].

Danişmendliler döneminde Kayseri ve civarının hızla İslamlaşması için çok sayıda ve Abidevi eserler bina edilmiştir. Kayseri Ulu Cami, Külük Camii ve Medresesi gibi günümüzde hala ayakta olan abidevi yapılar hep bu dönemin eserleridir.

Kayseri’de Selçuklular Dönemi;

Anadolu Selçukluları Kösedağ Savaşı'na kadar geçen 70 yılı aşkın hakimiyetlerinde Anadolu'nun hızla Türkleşmesinde önemli bir görevi yerine getirmişlerdir. Selçuklu sultanları bu dönemde Kayseri'de birçok eser inşa ederek, Kayseri'ye en şaşalı dönemlerini yaşatmışlardır.

Moğol istilası, Anadolu'ya karanlık ve korkulu günler yaşatmış, Anadolu Selçukluları Devleti'nin çökmesine sebep olmuştur. Selçuklular zamanında Kayseri'de birçok eser vücuda getirilmiştir. Giyasiye ve Şifaiye Medreseleri, Hunat Hatun Külliyesi, Sultan Hanı, Karatay Hanı, Avgunlu Medresesi, Sahibiye Medresesi, Hoca Hasan Medresesi, Hacı Kılıç Camii ve Medresesi, Han camii gibi bir çok eser Kayseri'ye kazandırılmıştır.

El Herevi, Kayseri hakkında şu bilgileri verir;

“Şehirde Ali Bin Ebu Talibin oğlu Muhammed bin El Hanefiye’nin hapsedildiği yer ve Battal Camisi vardır.Yine içinde antik kalıntıları bulunan bir hipodrom, Atlar Tablası ve hamam vardır. Buranın yakınında Asib tepesi ve üzerinde ünlü Arap şairi İmr-ül Kays’ın mezarı vardır.”

Kayseri’de Eratnalılar ve Kadı Burhaneddin Dönemi;

İdare merkezi önce Sivas sonra Kayseri olan Eratna devleti Moğol İlhanlı devletindeki karışıklıkları fırsat bilerek hükümranlığını ilan etmiş sınırlarını da doğuda Erzurum'a kadar genişletmiştir.

Kadı'nın Eretnaoğulları zamanındaki karışıklık ve taht mücadeleleri zamanında da sığındığı, düşündüğü ve fikirlerini planladığı yer, muhtemelen bugün Kadı Bağları diye anılan Kayseri'ye 40 km mesafedeki eski Tekgöz Köprüsü yakınındaki sarayı ve çiftliğidir [Erkiletlioğlu, 2006].

Kayseri’de Kadı Burhaneddin zamanından günümüze gelebilen hemşirezadesi Şeyh Müeyyed tarafından yaptırıldığı anlaşılan ve bugün “Asmalı Çeşme” diye anılan çeşmedir.

Kayseri’de Osmanlılar Dönemi;

Kayseri’nin ilk Osmanlı Hakimiyeti ile tanışması Yıldırım Beyazıt dönemine rastlamaktadır. Yıldırım Beyazıt davet üzerine bu bölgeye bir ordu göndererek Sivas ve Kayseri'yi Osmanlı Devleti'ne bağlamıştır (1398-1399) [Sadettin, 1983].

Kayseri Osmanlı dönemine geçtikten sonra hiç savaş görmemiştir. Fakat Doğu seferine çıkan padişahlar, Yavuz Sultan Selim, Kanuni Sultan Süleyman ve IV. Murat hem asker toplamak, hem de halka destek ve moral vermek için Kayseri'ye uğramışlardır.

Kayseri'de ilk nüfus sayımı 1520'de yapıldı. O tarihte 10 nahiye, 86 köy, 276 mezra ile Yeşilhisar kazasının bağlı olduğu şehrin toplam nüfusu 38.798 kişiydi. Osmanlı yönetiminin ilk dönemlerinde Kayseri doğuda sınır şehri olması nedeniyle fazla güvenli değildi. Bu nedenle nüfus artışı yavaş oldu. Yavuz'un seferlerinden ve özellikle Memluklu tehlikesinin bitmesinden sonra şehrin nüfusu hızlı bir artış gösterdi.

XVI. yüzyıl başlarında Kayseri iç kalesi 1 dizdar, 1 kethüda ve 96 muafız ile korunmaktaydı. Kalenin idaresi ise 19 köyden alınan gelirin 14.577 akçesi cizye olmak üzere toplam 123.974 akçelik gelir tımar olarak tahsis edilmişti [İnbaşı, 1992].

Nüfustaki artış ve buna bağlı olarak da şehrin alansal gelişiminde rol oynayan birtakım faktörler vardır. Söz konusu etkenlerin başında şehrin ticari fonksiyonu gelmektedir. Sancak merkezi olması nedeniyle idari fonksiyonun da bu konuda payı olduğunu belirtmeliyiz. Cuinet'nin belirttiğine göre, şehirde 6 kervansaray bir hastane ve ticaret mahkemesi vardı.

Kayseri şehrine ait ilk planlama dokümanı olarak kabul edilebilecek harita 1882 yılında yapılmıştır ve şu anda Kayseri Büyükşehir Belediyesi Etüd Projeler Dairesinde bulunmaktadır.

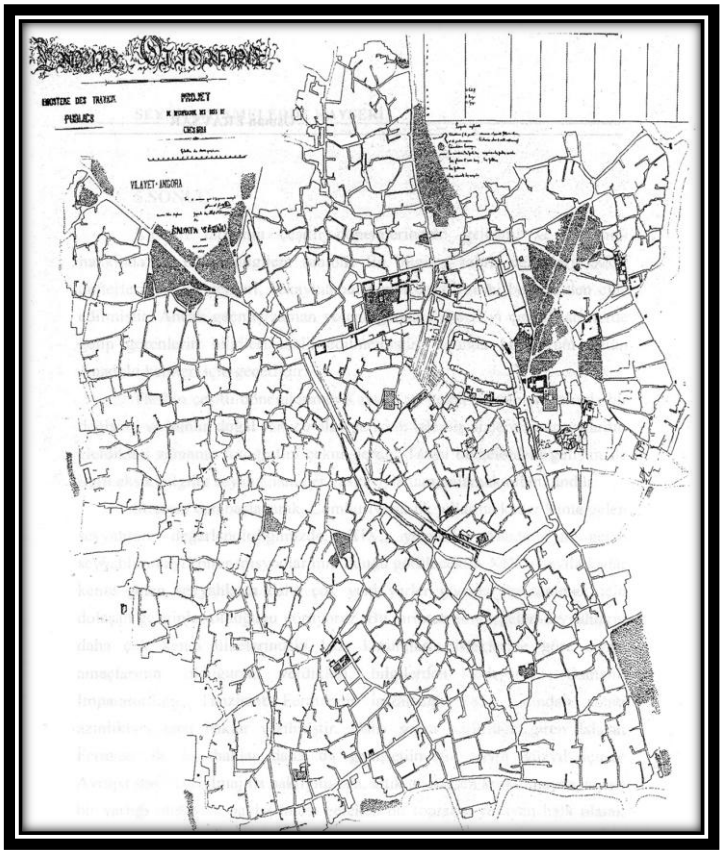

Harita 2.7. 1882 yılında yapılan Kayseri haritası [Tekinsoy, 2011]

Ahmet Nazif Efendi Osmanlı Devleti'nin resmi istatistiklerine dayanarak kentin genel durumunu şöyle özetlemektedir:

"Kayseri şehri 12.811 hane ve 56.178 kişilik bir nüfustan ibaret olup, 3722 dükkan ve mağaza, 120 fırın, 30 han, 11 hamam 250 ambar ve samanlık, 150 cami ve mescid-i şerif, 56 sıbyan mektebi, altısı erkek üçü kızlara mahsus olmak üzere dokuz resmi ilkokul, bir mülki idadi, iki kütüphane, 39 medrese, 8 külliye, 123 çeşme ve sebil, bir hükümet konağı, bir askerlik dairesi, bir Güherçile Fabrikası, bir Guraba Hastanesi, iki Belediye ve şehrin civarında 1.675 bahçe ve 6.068 bağ ve 4.484 parça etkili tarla ve 52 çayır ve 205 mera vardır [Ahmet Nazif, 1987].

Cumhuriyet Dönemi ve Kayseri;

Kent İstiklal Savaşı ve sonrasında durgun bir dönem yaşamış; 1930'lardaki endüstrileşme hareketi ile yeniden toparlanmıştır. İkinci Dünya Savaş'ının sıkıntılarını yaşadıktan sonra, hızla gelişmiş, kısa zamanda çarpıcı değişimler geçirmiştir. Otuz kırk yıl içinde çok sayıda geleneksel mahallesi yok edilmiş boşalan alanlara beş altı katlı yoğun apartman blokları yapılmıştır. 1950 'li yıllarda başlatılan bu harekette, önce iç kalenin güneyinde yer alan tipik Ortaçağ özelikleri taşıyan mahalleler yıkılarak yerine, ızgara planlı merkezi iş alanları yapılmıştır [İmamoğlu, 2006].

Resim 2.2. 20. Yüzyıl başlarında İstasyon Caddesi [Kayseri İl Özel İdaresi Arşivi]

Harita 2.8. Albert Gabriel'in kaleminden 1927-1929 arası Kayseri [Tekinsoy, 2011]

Kayseri'de şehrin fiziki yapısında büyüme yönünde bir değişiklik Cumhuriyetten sonra gözlenmeye başlamıştır. Kayseri Cumhuriyet ile birlikte hızlı bir başlangıç yapmıştır. Kayseri'deki ilk büyük sanayi tesisi olan ve aynı zamanında ülkemizin ilk uçak fabrikasının 1926 yılında kurulmasıyla kentte hızlı bir gelişme görülmüştür. Hangarlar ve pist alanlarından oluşan tesis Kayseri'nin güney bölümünde kurulmuş ve oldukça büyük bir alan kaplamaktaydı.

Yine 1928 yılında Kayserili girişimcilerce kurulan Kayseri ve Civarı Elektrik Türk Anonim Şirketi yurdun büyük şehirlerinde bile elektrik yok iken Kayseri, Bünyan ve Talas ilçelerine elektrik sağlamaya başlamıştır.

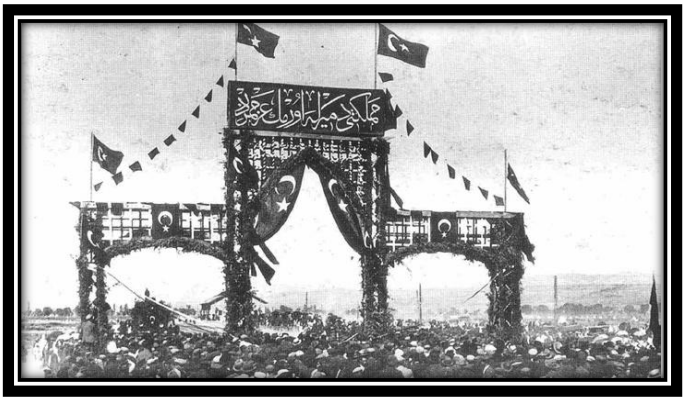

Resim 2.3. Kayseri'ye ilk trenin geldiği gün kurulan tak [www.kayseriden.biz]

Bu gelişmelerin ardından 1927 yılında ulaşım için dev bir adım atılmış Ankara-Kayseri demiryolu bağlantısı sağlanmıştır. 1930 yılında, Cumhuriyet ile beraber önem verilmeye başlanan arkeoloji çalışmaları ve müzecilik önem kazanmış, Kültepe'de çıkan eserlerin birikimi ile Kayseri Müzesi Hunat Hatun Medresesi'nde açılmıştır.

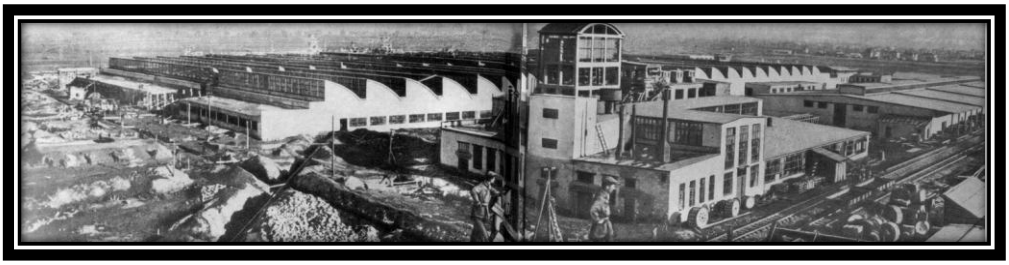

Resim 2.4. Sümerbank Pamuklu Dokuma Fabrikası inşaatı (1934)

1930'lı yılların hemen başında demir ağlar örülmeye devam etmiş Kayseri-Sivas ve Ulukışla-Kayseri demiryolu bağlantısı sağlanmıştır. 1935'te açılan Sümerbank Kayseri Bez Fabrikası sanayileşen ve gelişen Kayseri'nin diğer emareleri olmuştur.

1950 yılından itibaren Kayseri'de eski mahallelerde yapılar yıkılarak yerine, ızgara planlı merkezi iş alanları (banka, büro, işhanları) yapılmıştır. Surların kuzey tarafında yer alan seyrek dokulu eski mahalleler ise yerlerini yavaş yavaş apartman bloklarına bırakmıştır. Ancak burada Türkiye'nin hemen hemen her kentinde karşılaşıldığı gibi tarih ve kültürel değerler üzerinde yeterli durulmamıştır. Selçuklu medeniyetinin başlıca eserlerini barındıran Kayseri'de, eski ve yeni iç içe girmiş, tüm abidevi tarihi eserler yüksek binaların arasında kaybolmuşlardır. Kent siluetindeki bu hızlı değişim ülkemizdeki hızlı şehirleşmenin olumsuz sonucudur.

Germir Mahallesi'nin Tarihsel Gelişimi;

16. yüzyılda Kayseri, 20.000'i geçen nüfusuyla Anadolu'nun büyük şehirlerindendir. Sicillerde yer alan çeşitli vergi kayıtlarından bu nüfusu belirlemek mümkün olmaktadır. 17. yüzyılda da Kayseri, sur içinde düzenli bir şehircilik yapısına sahipti. Bu dönemde canlı bir imar faaliyeti göze çarpmaktadır. Meydan kapısı dışında büyük bir çarşı oluşmuştu. Kayseri'de sur dışındaki yerleşimlerden olan ve kale idaresine

bağlı 19 köyden biri ise Germir Köyü'dür. Merkeze yakınlığı ve ticari ilişkileri ile gelişmeye-nüfus artışına açık yerleşkelerdendir.

Kayseri'nin bu tarihi gelişim süreci sırasında Melikgazi ilçesinde bulunan bir köy niteliğindeki yerleşim yeri iken mahalle statüsüne dönüştürülmüş tarihi bir semt olan Germir'in 18. yüzyılda kurulduğu düşünülmekteydi ancak daha sonra bu yerleşim yerinin 12.-13. yüzyılda kurulduğu ortaya çıkmıştır. Bu eski tarihlerden 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar, Müslüman ve gayrimüslim halkın bir arada dostça yaşayışlarına tanıklık etmiş bir yerleşim yeridir.

3 tarihi kilise günümüzde renkli freskleriyle harabe bir şekilde bulunmaktadır. Harabe olan kiliseler, iç ve dış olarak fiziksel hasar görmüştür. Bu kiliselerden Ermenilere ait olanının adı *Surp Stephanos Ermeni Apostolik Kilisesi* (Ermenice'de Surp, "Hazreti" yani "Sayın" demektir. Ermeni Apostolik Kilisesi; Ermeni Lusavoriçagan Kilisesi ve Ermeni Ortodoks Kilisesi olarak da adlandırılırdı. Kiliselerden Yunanlara ait olanlar ise, adını bulunduğu yere de vermiş olan, *Agioi Theodoroi* ve *Panagia* (tr: En Kutsal/Hristiyanlara göre Meryem Ana sıfatı) kiliseleridir. Kiliselerin dışında tarihi eserler arasında 6 adet cami, o dönemin izlerini taşıyan geleneksel yapılar bulunmaktadır.

En yaygın olarak bilinen etimolojik kökenine göre Germir, Osmanlıcada "Aydınlık ve Güneş Gören Yer" anlamına gelen kelimedir ki Erciyes Dağı'nın heybetine ve Kayseri genelinden daha çukur bir bölgede bulunmasına rağmen Germir, şehrin en güneş alan yerlerindendir ve Stefanos Yerasimos da, bu sözcüğün Anadolu dillerinden gelmiş olmasının daha kuvvetli olduğunu söylemektedir. Bir dönem de elekçilikle uğraşan poşaların köyde oturmasından dolayı yöre "Poşa Deresi" olarak adlandırılmıştır.

2.3.2. Kent dokusu

Uygarlık düzeyi köklü bir geçmişe dayanan her ulusun kendine özgü bir yaşam biçimi vardır [Mimarlık Dergisi, 1989]. Anadolu'nun pek çok ilinde olduğu gibi Kayseri' de de din, örf adet, aile yapısı, üretim biçimi ve doğal çevre etkileri gibi

bileşenler ile belirlenen yaşam biçimi, toplumun gerçek gereksinimlerini karşılayacak mekân düzenleme sanatı olarak tanımlanabilen mimariyi şekillendiren en önemli etkendir. Mimari yapılar içinde özel bir öneme sahip olan konut yapıları ise kültür- davranış- mekân etkileşim sistemi içinde oluşturulmuş özgün örnekler olarak toplum yapısının özelliklerini en iyi yansıtan mimari oluşumlardır [D.K.Konut Kültürü, 2000].

Resim 2.5. Kurşunlu Minaresinden Saat Kulesi, Kapalı Çarşı ve Kale görünüşü, 1915 [Kayseri İl Özel İdaresi Arşivi]

Kayseri kentinde mekânsal yapının temel unsurlarını; yönetici merkezini içine alan kale, ticari ve sosyal aktivite merkezlerini içeren kent merkezi, halkın yaşamını sürdürdüğü mahalleler ve bunları çevreleyen küçük yerleşim birimleri olarak değerlendirmek mümkündür. Kayseri İli'nde de mahallelerin birçoğunda ve Germir Mahallesi'nde bir câmi etrafında şekillenirken, yollar, ticari, dini, yönetim merkezleri, mahalleler ve mezarlık gibi temel kentsel öğelerin biçimsel karakteri organik hatlara sahiptir.

Germir'de yapılar genelde sokağa dönük pencereleri olan ve sokaktan girilen genelde iç avlusu veya arka bahçesi olan yapılardan oluşmaktadır. Germir'deki yapılar tipik geleneksel Kayseri evlerinin özelliklerini gösteren düz damlı taş ve ahşabın uyumu, çıkmaların cepheye kattığı hareketleriyle cephedeki doluluk boşluk oranlarıyla

kendine özgü bir mimari dili bulunmaktadır. Germir taş sokaklardan, bu sokakların birleştiği genellikle cami veya kilise etrafında oluşan küçük meydancıklardan oluşan ve bu sistemle gelişen bir geleneksel doku özelliğine sahiptir.

Resim 2.6. Meydandan Atatürk Anıtı ve Mimar Sinan Parkı, 1935
[Kayseri İl Özel İdaresi Arşivi]

Kayseri İli Germir Mahallesi ve diğer mahalleleriyle birlikte; konutları, ticari yapıları, dini yapıları, çeşmeleri gibi insanların yapısal özelliklere, zengin alt yapı çözümlerini içeren, çevre yerleşim alanları ile bütünleşen sosyo-ekonomik bir kent dokusu özelliğine ulaşmıştır.

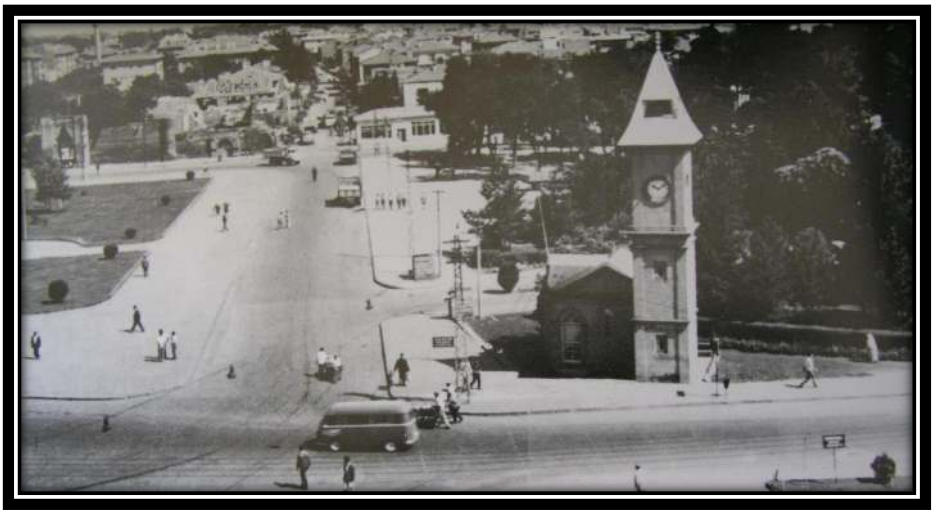

Resim 2.7. Meydan, 1965 [Kayseri İl Özel İdaresi Arşivi]

Cumhuriyet Meydanı'ndan Yoğunburç'a, oradan Kiçikapı'ya, Kiçikapı'dan Düvenönüne ve Düvenönünden Cumhuriyet Meydanına bağlanan şehrin dış surların dışındaki bugünkü caddelerin ciddi manada 12 ila 16 metre genişliğinde bir yol çalışması ile ilk açılması bu yıllara uzanmaktadır. Yine şehrin ilk parkı olan Gültepe Parkı ile Kayseri İç Kalesinin kuzeyinde kaleye ait hendek ve çukurların doldurularak ve ön taraftaki eski hanlar ve kahvelerin bulunduğu binalar kaldırılarak, Şule Parkı bu dönemde yapılmıştır.

Resim 2.8. Kayseri Yoğunburçtan Kiçikapı'ya doğru görünüm, 1926
[Kayseri İl Özel İdaresi Arşivi]

1960'lı yılların ilk yarısında başlayıp, 1980'li yılların ortalarına kadar bütün hızı ile devam eden köyden kente göç ve hızlı nüfus artışı kaçak yapılaşma ve gecekondu yapımı pek çok ilde olduğu gibi Kayseri'de de telafisi zor imar tahribatlarına sebep olmuştur. Şehri imarsız oluşmuş mahallelerden meydana gelen kent dokusu sarmıştır.1990'lara gelindiğinde 40.000 civarında imarsız yapı sakini çağdaş ve modern kent hayatından uzak alt yapı hizmetlerinden mahrum olarak yaşıyordu.

İmarsız konut bölgelerindeki dönüşüm projelerine öncülük eden Kocasinan Belediyesince mülk sahiplerine kaloriferli, asansörlü daireler vermek üzere ilk hareket başlatıldı. Aynı uygulamalar eş zamanlı olarak Melikgazi İlçesi'nin Gültepe, Yıldırım Beyazıt, Esentepe Mahallelerinde tekrarlandı.

Kayseri'nin dönüşüme en fazla ihtiyacı olan bölgelerinin hiç şüpesiz uzunca süreler sit bölgesi olarak kendi kaderine terk edilmiş, 1970 yıllardan itibaren Kayserililerin kaçarcasına terk ettikleri ve bugün çöküntü mahalleleri olarak bilinen yerlerdir [Tekinsoy, 2011].

Necip Fazıl Caddesi, Yunus Emre Caddesi ve Tacceddin Bulvarı gibi ana arterler açıldıktan sonra eski kent dokusu yenilenmeye başladı. Mimari özellikleri ile korunabilecek nitelikteki bir bölgede eski Kayseri kent dokusunun yaşatılması amacıyla restorasyon projeleri hazırlanarak uygulamaya konuldu.

Setenönü Mahallesi olarak bilinen Kayseri sivil mimari örneklerinin son temsilcilerini sürdürmeye çalıştığı bölgede Büyükşehir Belediyesi tarafından yeni bir koruma amaçlı imar planı hazırlandı. Gelecekte bu bölgenin merkezinde eski organik kent dokusunun korunup yaşatıldığı bir Kayseri mahallesi ve çevresinde ise şehrin genel imarına uygun olarak oluşmuş bir merkezi iş ve konut alanı oluşacağı tahmin edilebilir. Uzun vadede sit alanı olarak çevrilmiş bölgenin tamamen geleneksel Kayseri yapılaşmasına uygun olarak bugünkü tahribatların kısmen de olsa giderilmesi ve gelecek kuşaklara kent kimliğinin bir parçası olarak aktarılması mümkün olacaktır.

Resim 2.9. Kayseri Hunat Cami'nin minaresinden Zeynel Abidin Türbesi ve çevresinin görünümü, 1927 [Kayseri İl Özel İdaresi Arşivi]

Resim 2.10. Düvenönü Meydanı'ndan İçeri Şar ve Cami Kebir'e doğru bir görünüş 1950 [Faruk Yaman Özel Arşiv]

Resim 2.11. Cumhuriyet Meydanı Saat Kulesi, 1960 [Faruk Yaman Özel Arşiv]

2.4. Kayseri Şehrinin Önemli Tarihi Yapıları

Kale ve şehir surları:

Kayseri Kalesi (1224), Develi Kalesi (Bizanslıların son dönemi), Öksüt Kalesi (12-13. yy), Zamantı Kalesi (Selçuklu Dönemi), Akkışla Kalesi, Zengibar Kalesi (Selçuklu-Osmanlı Dönemi), Viranşehir Kalesi (Selçuklu Dönemi), Hisarcık Kalesi, Zirha Kalesi (Etiler Dönemi), Surlar

Resim 2.12. Kayseri Kalesi [Kayseri İl Özel İdaresi Arşivi]

Medreseler:

Çifte Medrese, Hacı Kılıç Medresesi (1249), Hunat Hatun Medresesi (1238), Köşk Medresesi (1339), Sahabiye Medresesi (1267), Küllük Medresesi (1212)

Resim 2.13. Çifte Medrese [Kayseri İl Özel İdaresi Arşivi]

Kervansaraylar:

Sultanhanı Kervansaray (1229), Karatay Kervansarayı (1240), Merzifonlu Kervansarayı (1660)

Resim 2.14. Sultanhanı Kervansarayı [Kayseri İl Özel İdaresi Arşivi]

Hanlar ve çarşılar:

Bedesten (1497), Kapalı Çarşı (1859), Pamuk Hanı (Osmanlılar Dönemi), Vezir Hanı (1727) , Merzifonlu Çarşısı

Resim 2.15. Kapalı Çarşı [Kayseri İl Özel İdaresi Arşivi]

Dini ve sivil yapılar:

Türbe ve kümbetler:

Ali Cafer Kümbeti (1300), Dev Ali Türbesi, Döner Kümbet (1247), Emir Ali Pişrev Türbesi (1350), Gevher Nesibe Kümbeti (1205), Han Kümbet (13. yy), Köşk Kümbeti (1347), Hunat Hatun Türbesi (1249)

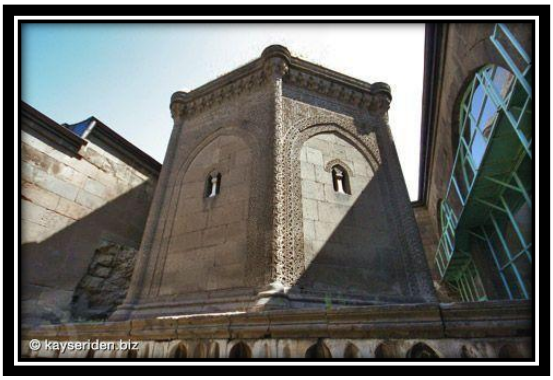

Resim 2.16. Hunat Hatun Türbesi

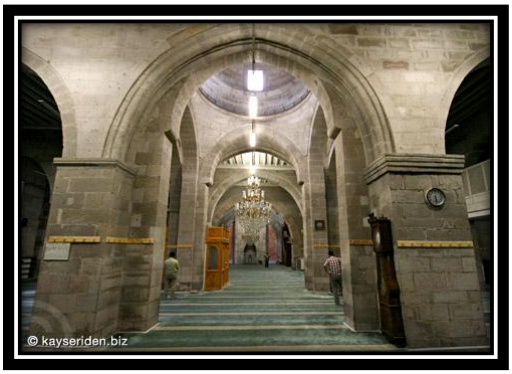

Resim 2.17. Ulu Cami iç görünüşü

Camiler:

Ulu Cami (1135) , Develi Ulu Cami, Güllük Cami (1210), Hacı Kılıç Cami (1249), Hunat Hatun Cami (1238), Han Cami (13. yy), Kurşunlu Cami (1576), Lala Paşa Cami, Kale Cami (15. yy), Bünyan Ulu Cami,

Resim 2.18. Kurşunlu Ulu Cami

Konaklar;

Güpgüpoğlu Konağı (1419-1497), Baldöktü Evi (1860-1870), Atatürk Evi (XIX.yüzyıl sonlarında), Öztaşçı Evi (1877), Bezircioğlu Evi (1800-1930-1947), Camcıoğlu Evi (1890 sonrası), İmamoğlu Evi (1890), Gülbaz, Efendiagalar, Dülgeroglu, Kuyumcuoglu ve Bezircioglu Konakları (XIX.yüzyıl sonlarında)

Resim 2.19. Güpgüpoğlu Konağı (Etnoğrafya Müzesi)

Resim 2.20. Atatürk Evi

3. GERMİR MAHALLESİ VE KÖSEOĞLU KONAK'ININ KONUMU HAKKINDA TARİHİ VE MEKÂNSAL ÇEVRE DEĞERLENDİRMESİ

3.1. Germir Mahallesi'nin Konumu, Kültürel Mirası ve Karakteristik Özellikleri

3.1.1. Germir Mahallesi'nin konumu

Kayseri'nin en büyük ilçelerinden biri olan Melikgazi İlçesi Orta Anadolu'nun Yukarı Kızılırmak bölümünde yer alan toprakları kıvrımlı yapıda ve birbirine paralel üç dağ sırası ile bunların arasındaki platolar ve çöküntü havzaları ile biçimlenmiştir.

Belediye yasasıyla beraber şehir merkezine 25 kilometre uzaklıkta bulunan köylerin mahalle konumuna gelmesiyle, yakın zamana kadar köy olan Germir de Melikgazi İlçesine bağlı mahalle konumuna gelmiştir.

Melikgazi İlçesine bağlı Germir mahallesi il merkezine 5 km uzaklıkta Sivas yolu üzerindedir. Kayseri'nin en eski yerleşkelerinden biri olan Germir derin bir vadi içerisinde yer almaktadır. Germir Mahallesi dar sokakları ve köprüleriyle Sivas Bulvarına bağlı Germir Caddesine bağlanırken aynı zamanda Kayseri'nin doğusunda yer alan Kayseri-Malatya çevre yoluyla da mahalleye ulaşmak mümkündür [Şekil 2.12].

Germir Mahallesi'nde geleneksel konut dokusu yoğun olarak varlığını korumaktadır. Dokuyu oluşturan yapıların bir bölümü bakımsızlıktan tahrip olmuş iken, bir bölümü de yanlış onarım ve müdahalelere konu olmuştur. Germir de bulunan Geleneksel konut özelliğinin gösteren bu yapılar neredeyse geçen yüzyılın başında olduğu gibi duruyor; taş konaklar, kiliseler ve daracık sokaklar tahribata uğramış olsalar da tarihi dokunun izlerini hala korumaktadır. Köseoğlu Konak' ta bunlardan biridir.

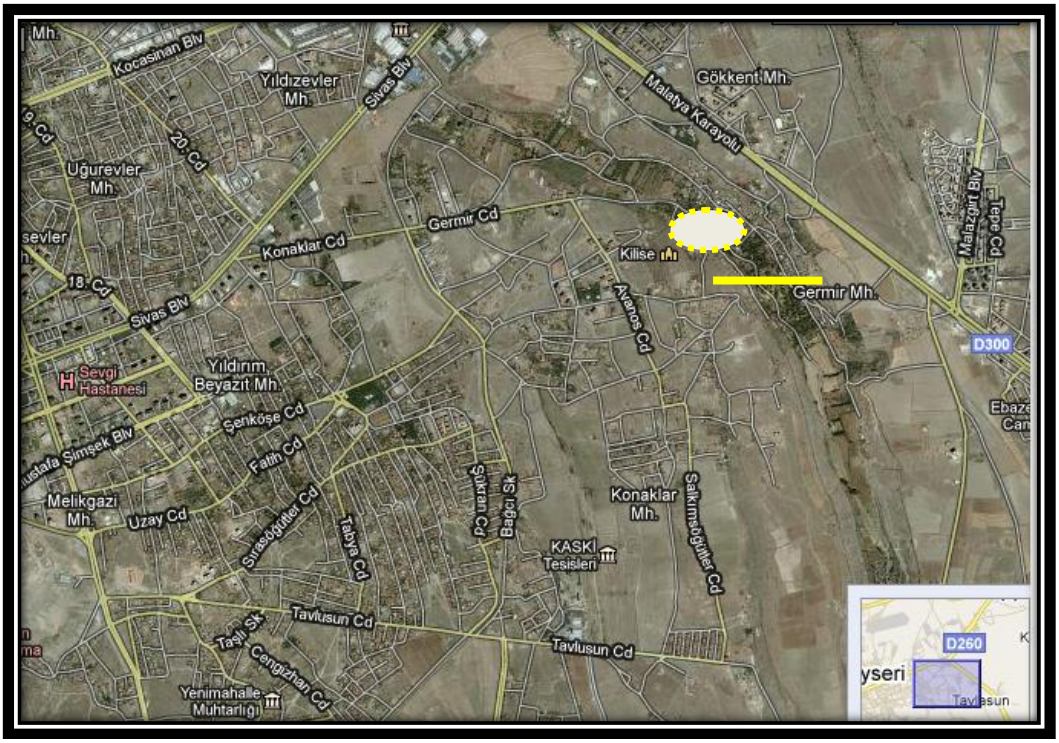

Şekil 3.1. Germir Mahallesi'nin kuşbakışı görünüşü
[www.netkayit.com/turkiye-haritasi]

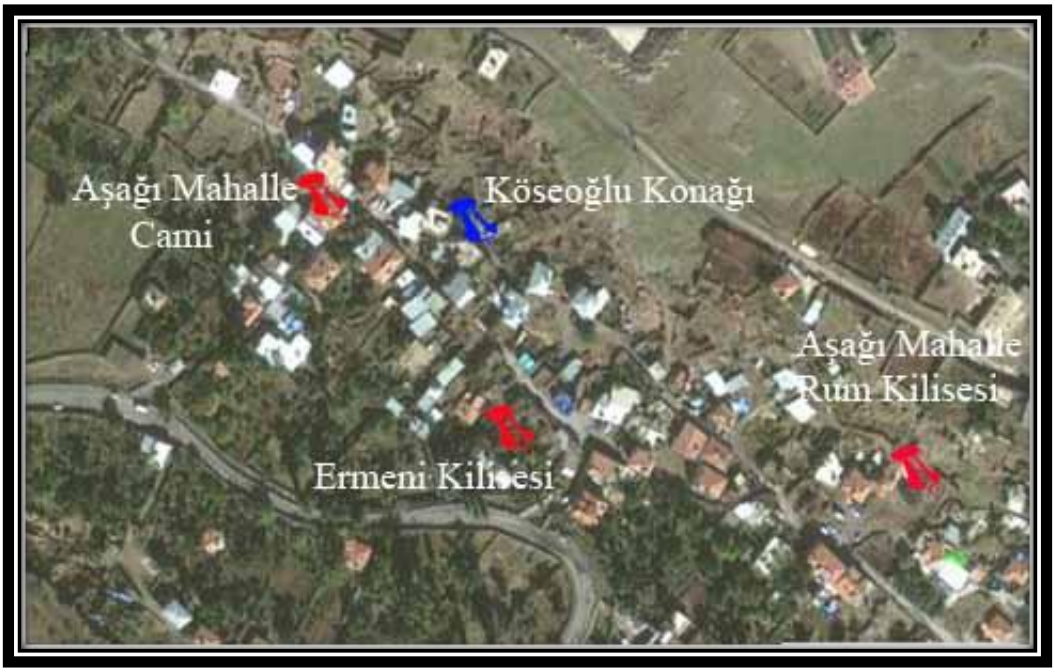

Şekil 3.2. Germir Mahallesi Köseoğlu Konağı yakın çevresi
[www.netkayit.com/turkiye-haritasi]

3.1.2. Germir Mahallesi'nin kültür ve tabiat varlıkları

Aşağı Mahalle Camii;

Adında da anlaşıldığı üzere Aşağı Mahalle Cami Germir'in kuzey-doğu kısmında yer alan Aşağı Mahallede yer almaktadır. 427. sokak üzerinde bulunan camii 19. Yüzyıl sonunda yapıldığı düşünülmektedir. Kapı alınlığının üst kısmındaki kitabelik yuvası boştur. Kuzey-güney doğrultuda dikdörtgen plânlı bir camidir. Caminin tek şerefeli minaresi caminin güneydoğu cephesinde yer alır. Kuzey cephesinde üç bölmeli son cemaat yeri bulunmaktadır. Son cemaat yeri sütunlara atılmış yuvarlak kemerlerden oluşan bir revak düzenine sahiptir ve sonradan betonla örtüldüğü tahmin edilmektedir. Caminin kuzey duvarı ortasında bulunan kapısı iki sıra silmeyle çerçevelenmiştir. Kesme taştan yapılan yığma kagir yapının üst örtüsü kırma çatı olan caminin avlusunda bir çeşmesi bulunmaktadır.

Resim 3.1. Aşağı Mahalle Cami

Resim 3.2. A. M. Cami iç görünüşü

Yukarı Mahalle Cami;

Germir'in güney-batı kısmında yer alan Yukarı Mahallede yer almaktadır. 427. Sokak üzerinde bulunan camii 18. yüzyıl sonlarında veya 19. yüzyıl başlarında yapıldığı düşünülmektedir. Kuzey-güney doğrultuda dikdörtgen plan tipine sahip olan caminin kuzeyinde bir son cemaat yeri bulunmaktadır. Caminin iç mekânı

üçerden toplam altı ahşap sütuna atılmış ahşap kirişlerle üç sahna bölünmüştür. Caminin üst örtüsü kırma çatıdır. Yapının duvarlarında kaba yonu taş, taşıyıcı ve üst örtüde ahşap malzeme kullanılmıştır. Caminin güney, doğu ve batı cepheleri ikişer pencereyle boşaltılmıştır. Önceden alçı olduğu söylenen mihrap, mermerle yenilenmiştir. Kuzeydeki son cemaat yeri beş gözlü olarak tasarlanmıştır. Caminin dışında, doğu tarafında, cemaat fazla olduğu zaman namaz kılabilmesi için yapılmış bir namazgah ve mihrabı görülmektedir.

Resim 3.3. Yukarı Mahalle Cami

Resim 3.4. Y.Mahalle Cami iç görünüşü

<u>Aşağı Mahalle Kilisesi (Aya Todori);</u>

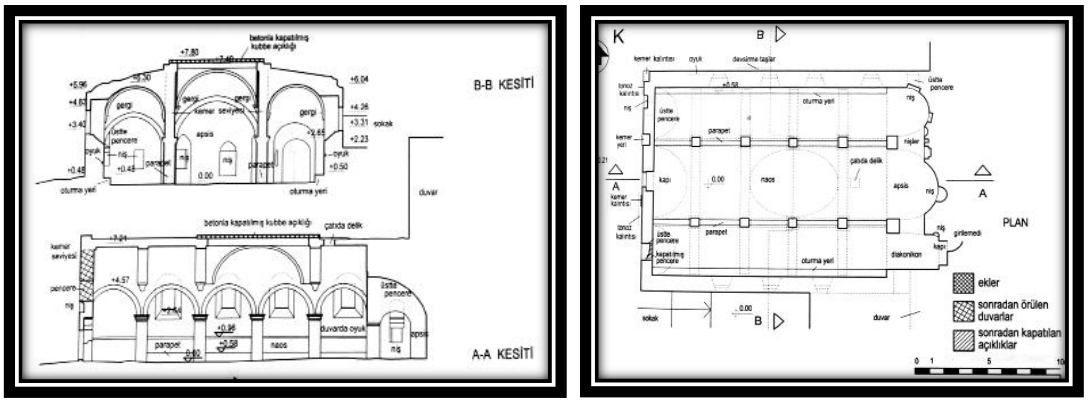

Şekil 3.3. Kilise planı-kesiti [Özbek, Arslan; 2008]

Aya Todori meydandan aşağıya doğru inen 427. sokak üzerinde Köseoğlu Konak'ın güney batısında bulunmaktadır. 1725 yılında inşa edilmiş olan kilise 1835 yılında tadilattan geçerek günümüzdeki şeklini almıştır. Kilise kısmen harap durumda

olduğundan şu anda kullanılmamaktadır. Yapının kitabesi bulunmamaktadır. Kilisenin doğu ucu kısmen bu taraftaki kayalık yamaca dayanmıştır. Giriş kapısı haricinde kuzey ve güney cephelerin batı taraflarına da birer kapı bulunmaktadır. Kesme taştan yığma kagir sistemle yapılan yapı içerisinde kök boyalarıyla renklendirilmiş motiflere rastlamak mümkündür.

İlter'e [1989] göre; Kilise doğu-batı doğrultuda üç nefli ve narteksli olarak yapılmıştır. Narteks yıkılmış olup, günümüze ulaşamamıştır. Kilisenin apsis mekânları kayalık yamacın oyulmasıyla elde edilmiştir. Güney ve kuzey cephe dörder pencereyle boşaltılmıştır. Orta nefin kubbesine pandantiflerle geçilmiştir. Pandantifler üzerinde İncil yazarlarının solgun freskleri seçilebilmektedir.

Resim 3.5. Aşağı Mahalle Kilisesi

Resim 3.6. Aşağı Mahalle Kilisesi

Resim 3.7. A.M. Kilisesi, fresko.

Resim 3.8. A.M. Kilisesi, iç mekân

Yukarı Mahalle Kilisesi (Panagia);

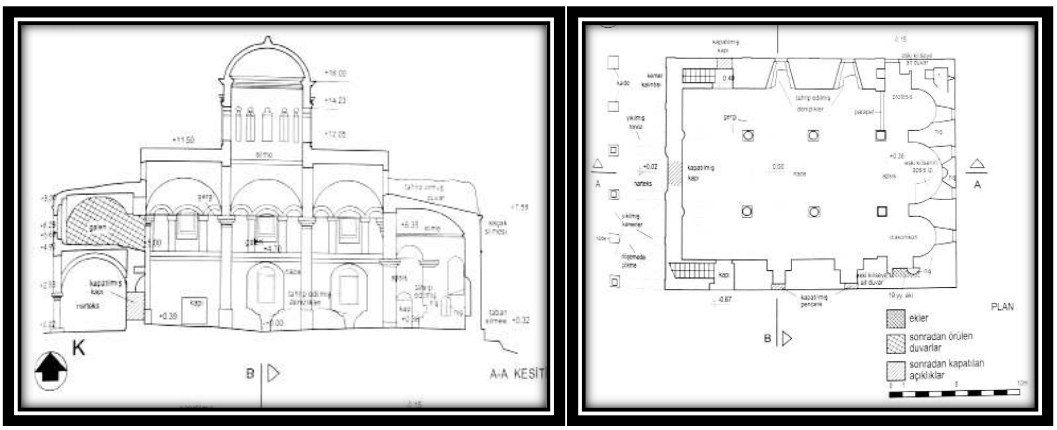

Şekil 3.4. Kilise kesiti-planı [Özbek, Arslan; 2008]

Panagia Kilisesi 1837 yılında inşa edilmiştir. Kapı lentosu üzerindeki kitabenin yerinin boş olmasının sebebi muhtemelen çalınmış olmasındandır. Kesme taştan yapılan iki katlı kilisenin merdivenlerle ikinci katına, oradan da kubbesine kadar çıkılıyor. Kubbeden Germir kuşbakışı seyredilebiliyor. 19.yüzyılda Kayseri'ye gelen batılı seyyahlar bu kilisenin görkemli yapısından ve freskolarından bahsetmişlerdir. Kilisenin yaklaşık 10 m. uzağında da taştan inşa edilmiş son derece zarif bir çan kulesi de var. Özenli taş işçiliği ile bezenmiş kilisenin ve çan kulesinin birçok yerinde taş kemerler kullanılmıştır. Kuzey ve güney cepheleri birer kemerli ve açıktır. Kiliseye giriş kapısı dikdörtgen biçimlidir ve geniş taş sövelerle sınırlandırılmıştır.

Resim 3.9. Yukarı Mahalle Kilisesi

Surp Stephanos Kilisesi;

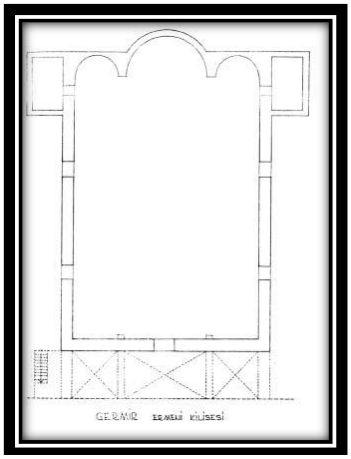

Şekil 3.5. Kilise planı [İlter, 1989]

Surp Stephanos 1860 yılında inşa edilmiştir. Yapının kitabesi bulunmamaktadır. Aşağı Mahallede, Aya Todori Kilise'sinin ve konağın batısında yer almaktadır. Günümüzde üst örtüsü tamamen yıkılmış, harap şekilde ve bir bölümü (narteks) konut olarak kullanılmaktadır. Genişçe bir düzlüğe inşa edilmiş olan kilisenin iç taşıyıcılarının tamamı ve beden duvarları kısmen yıkılmıştır. Kesme taştan yapılan kagir yığma yapının taş işçiliği ile yer yer mavi ve mor boyayla yapılmış çiçek bezemeleriyle bezenmiş sütunları geniş açıklık geçen kemerleri taşımaktadır. Genellikle mavi rengin çoğunlukta kullanıldığı resimlerde ayrıca sarı ve yeşile de yer verilmiştir. Doğusunda iki yan odayla dışa taşan apsis bölümü görülebilirken, batıdaki narteks bölümü günümüzde konuta dönüştürülerek kullanılmaktadır. Yapı doğu-batı doğrultuda üç nefli ve iki katlı nartekslidir.

Resim 3.10. Surp Stephanos Kilisesi Resim 3.11. Kilise iç görünüşü

Yukarı Mahalle Çeşmesi;

Kayseri ili, Melikgazi ilçesi, Germir (Konaklar) Mahallesinde 427. Sokak üzerinde bulunmaktadır. Bugünkü durumu sağlam olmakla birlikte kullanılmamaktadır. H. 1345/M. 1927 yılında yaptırılmıştır. Mermer kitabesi üzerinde yapılış tarihi yazılmaktadır. Bir evin sokak duvarı üzerine inşa edilen çeşme, tek kemerli ve tek cephelidir. Çeşme nişini örten yuvarlak kemer, yanlardaki yığma ayaklar üzerine oturmaktadır. Kemer alınlığı bir sıra düz profilli silmeyle çerçevelenerek hareketlendirilmiştir. Lüle altında dikdörtgen biçimli taştan yalak yer almaktadır. Çeşme kesme taş malzemeden yapılmıştır. Kitabesinde ise mermer kullanılmıştır.

Resim 3.12. Yukarı Mahalle çeşmesi Resim 3.13. Çeşme kitabesi

Germir Mektebi;

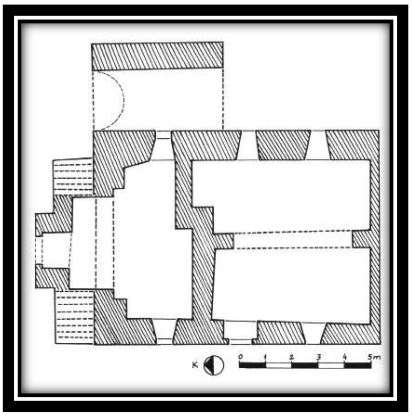

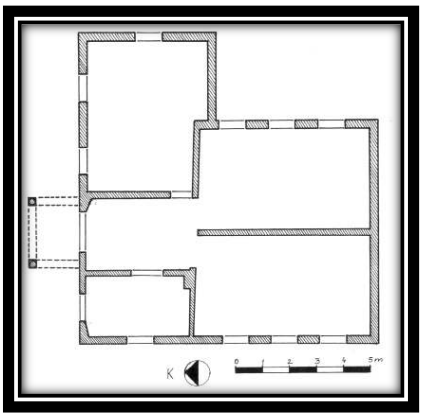

Şekil 3.6. Mektep planı [İlter, 1989] Şekil 3.7. Mektep planı [İlter, 1989]

Kayseri ili, Melikgazi ilçesi, Germir (Konaklar) Mahallesinde 428. Sokakta bulunmaktadır. H.1329/M.1913 yılında inşa edilen eser 1983 yılında onarılmıştır. Günümüzde kısmen harap durumdaki eser kullanılmamaktadır. Yapı bodrum+1 kat olarak kesme taştan kagir sistemle inşa edilmiştir. Girişi kuzey cepheden iki kollu kesme taş merdivenle sağlanmıştır. Merdivenler kuzeyden korkulukla sınırlandırılmış bir sahanlığa ulaşmaktadır. Sahanlık, iki sütuna atılmış yuvarlak kemerli bir revak düzenine sahip olup, revakın kuzey cephesi üzerinde sultan Reşat'ın tuğrası görülmektedir. Kuzeydeki ana giriş kapısının üzerinde yapının kitabesi bulunmaktadır. Yapının güney cephesinde iki, doğusunda bir derslik bulunmaktadır. Doğudaki derslik sokak üzerini kapatan tonozlu geçidin üzerine inşa edilmiştir. Bütün derslikler sofaya açılmaktadır. Yapının plan tipi iç sofalı plan tipidir. Bütün derslikler ikişer pencere ile aydınlatılmış olup, taban döşemesi ve üst örtüde ahşap kullanılmıştır.

Resim 3.14. Germir mektebi

Resim 3.15. Papazın evi

Germir eskiden büyük bir ticaret merkeziymiş bu nedenle Küçük Mısır olarak anılmaktadır. Bu *ticarethanelerinin* birçoğu yok olmuş bir kısmı ise kullanılmaması, bakımsızlık ve birçok sebep yüzünden büyük hasar görmüş durumdadır.

Germir, geçmişte Anadolu`nun en önemli beziryağı üretim merkeziymiş, mahallede 30 civarında üretim dışı kalmış *bezirhane* bulunmaktadır. Keten tohumundan elde edilen beziryağı deri, boya, sabun ve kağıt üretimde kullanıldığı gibi yemeklerde de kullanılmaktaydı. Osmanlı döneminden kaldığı söylenen bir *mahalle çeşmesi* ve

birçok sayıda şuanda halen kullanılan Ermeniler tarafından yaptırılmış *ekmek fırınları* bulunmaktadır.

Konutlar;

Germir'de geleneksel konut dokusu ağırlıklı olmasına rağmen son yıllarda birçok yapının tahrip edildiği tespit edilmiş, böylece belgeleme ve korumaya yönelik çalışmalara başlanmıştır. Mahalle kagir yığma sistemle yapılmış geleneksel yapılar açısından zengindir. Bunun yanı sıra betonarme yapılara da rastlamak mümkündür. Mahalledeki geleneksel yapıların çoğu bakımsızlıktan, kullanılmadığından ve niteliksiz onarımlar gibi pek çok sebepten hasar görmüş durumdadır.

3.1.3. Germir Mahallesi'nin çevre karakteristikleri

Resim 3.16. Germir Mahallesi kuşbakışı görünüş

Germir Mahallesi kuzeybatı-güneydoğu doğrultusunda vadi boyunca yerleşme göstermektedir. Yapılar çoğunlukla zemin+1 olarak yapılmış ve hepsinde bodrum kat bulunmaktadır. Bunların yanı sıra azda olsa zemin+2 veya tek katlı yapılarda mevcuttur. Vadi içerisinde genellikle geleneksel yapılar yer almaktadır. Şehrin hızlı büyümesi sonucunda vadinin etrafını yüksek betonarme yapılar sarmıştır. Kesme taştan yapılmış konaklar, kiliseler, camiler, dar taş sokaklar günümüze kadar gelebilmiştir. Genel olarak yapılarda konut kullanımı hakimdir. Yapıların çok azında bahçe bulunmaktadır. Fakat yapıya giriş çoğunlukla sokaktan olup, bahçe yapının arkasında konumlandırılmıştır. Sokak kotundan birkaç basamak yükseltilerek

konutlara girilmektedir. Giriş kapıları taş kemerlerle taçlandırılmış olup hem taş işçiliğini hem de ahşap işçiliğini görmek mümkündür. Ayrıca hemen hemen her konutta sokak kotundan girilen ikinci bir kapı daha vardır. Bu kısımda ahır girişi olarak kullanılmaktadır. Evlerin hepsi ağırlıkça hafif ve kolay işlenebilen ince çekirdekli volkanik taştan yapılmıştır. Üst katlar çoğu zaman dar sokaklara çıkıntılıdır ve geniş dirseklerce taşınmaktadır. Pencere çerçeveleri, kemerler, dirsekler ve diğer taş mimari unsurlar çoğu kez yontmayla süslenmiştir.

Resim 3.17. Germir Mahallesi görünüşü

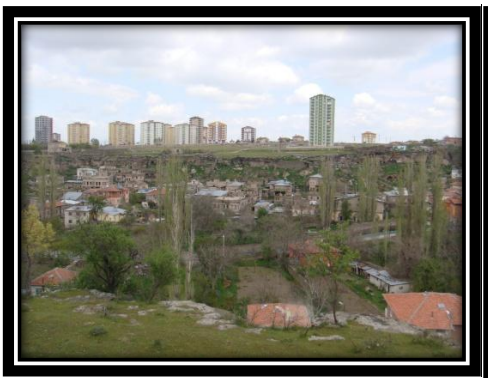

Resim 3.18. Germir Mahallesi

Resim 3.19. Germir'deki geleneksel doku

3.2. Köseoğlu Konağının Yakın Çevre Karakteristikleri, Analizleri ve Tarihçesi

3.2.1. Köseoğlu Konağının yakın çevre karakteristikleri ve analizleri

Melikgazi İlçesine bağlı Germir Mahallesinde bulunan Köseoğlu Konağı Germir'deki değerli geleneksel konut örneklerinden biridir. Germir evlerinin birçoğu maruz kaldıkları çeşitli onarım, eklenti ve değişikliklerin yansıra bakımsızlık nedeniyle kötü durumdadır. Geleneksel Germir evlerinin mimari özelliklerini

bünyesinde barındıran Köseoğlu Konağı tarihi dokuya uyumlu, sokak sülieti boyunca hem cephe karakteristiği hem de plan özellikleri açısından korunmaya değer yapılardandır.

Köseoğlu Konağı Germir Mahallesi 428. Sokak üzerinde sokağa cephe veren ve yakın parsellerde bulunan yapıların pek çoğu ile benzer mimari üsluba sahiptir. Germir Mahalle'sinin tamamı 1993 yılında "Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kayseri Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu" tarafından kentsel sit alanı ilan edilmiştir.

Konağın yakın çevresindeki dokuyu anlamak ve mevcut yapıların ne karakterde olduğunu tespit edebilmek amacıyla çevre analiz çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar, Germir Mahallesindeki Köseoğlu Konağını etkileyen yakın çevresindeki mekânsal dokuya aittir. Yapılan değerlendirme çalışmaları çevre analiz paftalarında gösterilmiştir. (EK 162-166)

Resim 3.20. Köseoğlu Konağı

Yapılan analiz çalışmaları sonucunda;

Köseoğlu Konağının bulunduğu Aşağı Mahalle'deki konutların çoğu Kayseri geleneksel konut örneklerindendir. Konağın kuzey batısına denk gelen Aşağı Mahalle Cami sokağın meydanla kesiştiği yerde konumlanmıştır. Enleri dar tutulmuş

taş sokaklar, küçük meydanlarla birleşmektedir. Tescilli yapılarla birlikte doku içerisinde yer alan geleneksel evler alanın temel doku elemanlarıdır. Yapı cepheleri sokak çizgisini oluşturmakta olup, yapı parselinde bahçe bulunması durumunda bu mekânlar arka kesimde yer almaktadır. Geleneksel doku çoğunlukla belirgin bir ada parsel tipolojisinde yani aynı karakterde tasarlanmıştır.

Resim 3.21. 428. Sokak görünüşü

Meydandan aşağıya doğru inen 427. sokak üzerinde konağın güneyinde Aya Todori Kilisesi bulunmaktadır. Aşağı Mahallede yer alan Surp Stephanos Kilisesi Köseoğlu Konağı'nın güney batısında bulunmaktadır. Surp Stephanos Kilise'sinin hemen bitişiğinde de Franszılar tarafından yapılan Bartevyan adlı okulu mevcuttur. Germir'in en etkileyici yapısı olan Panagia Kilisesi ise Yukarı Mahallade yer almaktadır. Konağın çevresinde birçok tarihi yapı bulunmaktadır.

Yemyeşil vadi içersinde olan Germir Mahallesi tarihi dokusunu hala korumaktadır Vadi içerisinde konağın bulunduğu aşağı mahallede daha az olmakla birlikte yukarı mahallede birçok betonarme yapıya rastlamak mümkündür. Köseoğlu Konağı'nın yakın çevresinde incelenen geleneksel dokunun sahip olduğu mimari özellikler gün geçtikçe yok olmaktadır. Hızla çoğalan betonarme yapılar tarihsel dokunun yok olmasına büyük katkı sağlamaktadır. Günümüze kadar varlığını koruyabilmiş geleneksel yapıların doğal şartlar ve bakımsızlığın da içinde yer aldığı birçok sebepten hızla yok olmaya yüz tuttukları gözlemlenmiştir.

Resim 3.22. 427. Sokak görünüşü

Resim 3.23. 428. Sokak görünüşü

3.2.2. Köseoğlu Konağının tarihçesi

Kayseri İli Kentsel Sit Alanı sınırları içerisinde, Melikgazi İlçesi Germir Mahallesi 428. Sokakta bulunan konak, tapunun 10. Pafta, 1332. Kütük Sayfa No, 1359. Parsel'e kayıtlı 32 nolu yapısıdır. Germir Mahallesi'ndeki Köseoğlu Konağı giriş kapısının üstünde yer alan kitabede 1868 yılında inşa edildiği belirtilmiştir. Germir Mahallesinin bulunduğu mevki günümüze gelinceye kadar farklı kültür dini inanç ve etnik guruplardan insanların yaşadığı bir yerleşim alanı olmuştur. Yaklaşık olarak 750 yıl boyunca Müsliman ve gayrimüslim halk birlikte yaşamışlardır. Kurtuluş savaşından sonra gayrimüslim halkın gitmesi sonucunda boş kalan evler el değiştirmiş ve Türklere geçmiştir. Köseoğlu Konağı bugün birkaç mirasçıdan biri olan Münüp Köse'ye aittir. Konağın yapıldığı tarihten bugüne kadar kimlerin himayesi altına girdiği, en son sahiplerinin kim olduğunu öğrenmek için tapu kayıt incelemesi yapılmıştır. Bu çalışmalar sırasında ilk olarak Melikgazi Tabu Sicil Müdürlüğüne müracaat edilmiş ve elde edilen en son tarih "1970" Mustafa Köse adına kayda geçtiği olmuştur. Buradaki tapu kayıt tutanakları çalışmanın geri kalanını Kocasinan Tabu Sicil Müdürlüğüne yönlendirmiştir. Kocasinan Tabu Sicil Müdürlüğü'nde en son Osmanlıca tabu kayıtlarına kadar incelenmiş, yapılan çevriler sonucunda elde edilen kayıtın "Nisan 1932" yılına ait cilt olduğu ve "Devlet-i Aliyeden Köseoğlu Hacı Ali Ağa'ya kalmıştır." ibaresidir. Bu sebeple konak halk arasında *"Köseoğlu Konağı"* olarak da bilinmektedir. Yapının ilk sahibi hakkında elimizde herhangi bir belge bulunmamaktadır.

4. GERMİR MAHALLESİ KÖSEOĞLU KONAĞI HAKKINDA ANALİZ

4.1. Analiz Metodolojisi

Köseoğlu Konağı'nın analizinde, grafik belgeleme ve tanımsal belgeleme olmak üzere iki metodoloji kullanılmıştır. Bu belgeleme metodlarına göre konağın bütün elemanları tanımlanacak ve oluşturulan analiz çalışmalarında bu tanımlamalar kullanılacaktır.

4.1.1. Grafik belgeleme

Taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve onarımı sürecinin en önemli aşaması şüphesiz bu eserlerin hassas ve güvenilir olarak belgelenmesidir. Bu amaçla hazırlanan rölöveler, hem yapılacak restorasyon projesinin ve buna bağlı olarak yürütülecek onarım çalışmalarının temelini oluşturduğu gibi, hem de değerli bir arşiv belgesi olarak günümüz araştırmacıları ve gelecek nesiller için önemli bir kaynak oluştururlar.

Rölöve çalışması, bir yapının bulunduğu yerleşim dokusunun incelenmesi, belgelenmesi, mimarlık tarihindeki yerinin araştırılması ve restorasyon projelerinin hazırlanabilmesi için binanın özgün dekorasyonuna, iç ve dış mimarisine (plan-kesit-görünüş), ve taşıyıcı sistem ile yapı malzemelerine ait mevcut durumunun ölçekli çizimlerle anlatımıdır.

Tarih kitaplarından, arşiv belgelerinden, binaya ait eski fotoğraflardan, yöreyle ilgili hava fotoğraflarından, haritalar, kent planları, gravürler, ve gözlemlerden yararlanarak edinilen bilgiler ışığında tarihi yapının durumu ve geçirmiş olduğu değişiklikler daha iyi kavranıp anlaşılması mümkün olur.

Köseoğlu Konağın rölöve ve sayısal belgeleme işlemleri Temmuz 2010 tarihinde başlanmış ve yaklaşık olarak 21 gün sürmüştür. Konağın rölöve ölçümleri Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Bölümü Yüksek Lisans

öğrencilerinden Burcu GÜNDÜZ, Remime GÜNEŞ ve harita mühendisi Mustafa ATEŞ ‘den oluşan üç kişilik bir ekiple yapılmıştır.

Çalışmaya ilk olarak Köseoğlu Konağının vaziyet planı, kat planları, kesit, görünüş ve detayların krokilerinin çizilmesiyle başlanmıştır. Yapının eskizleri hazırlanırken aynı zamanda su terazisi ile sıfır hattı belirlenmiştir. Konağın kuzey-doğu ucundan 428. Sokağın alt köşesinden belirlenen 0.00 noktası ön cephe boyunca devam ettirilirken ahır kapısının önünde sokağın eğimi nedeniyle sıfır noktasını 0.50 metre yükseltilmiştir. Ahır kapısından bodrum kata bağlanan sıfır noktası, ön cephe boyunca devam ederek giriş kapısının önünde 0.50 metre daha yükseltilmiş ve zemin kata bağlanmıştır. Alınan 0.00 noktaları birbirini desteklemiş ve kotlar belirlenmiştir. Bunu takiben bütün mekânlara ve yüzeylere birer numara verilmiştir. Ayrıca konağın dıştan ve içten tüm mekân ve yüzeylerinin verilen numaralar doğrultusunda sistematik bir şekilde fotoğraflanmıştır.

Rölöve ölçümlerinin yapılamasına ilk olarak kat planlarından başlanmıştır. Kat planları, kesitler, detaylar ölçülürken klasik yöntem uygulanmıştır. Ölçüm işlemine öncelikle zemin kat planından başlanmış daha sonra birinci kat ve bodrum katla devam edilmiştir. Yatay düzlem belirlendikten sonra ölçülecek her nokta farklı iki noktaya bağlanarak “üçgen metodu” yöntemiyle mekânların iç ölçülerinin tespiti yapılmıştır. Klasik yöntemle ölçülen kat planlarının ölçümünde 5 m.lik ve 10 m ‘lik şeritmetreler ile Bosch marka lazer metre kullanılmıştır. Bütün mekânların kenar ölçüleri sürekli okuma metodu ile alınmıştır. Bunun yanında gerekli diyagonal ölçüler yani çaprazlar, kasalardan alınan kapı-pencere boşluklarının çaprazları,her türlü çıkma,dolap çaprazları çift yönlü olarak alınarak poligonlar kapatılmıştır. Mekân içindeki ölçümler tamamlandıktan sonra diğer mekânlarla bağlanacak olan poligonlar belirlenmiş diğer mekânda herhangi bir köşeyi gören, en az iki bağlantı noktasından çift yönlü olarak çaprazlar alınmış yani diyagonaller kapatılmıştır. Plandaki yatay ve diyagonal ölçüler tamamlandıktan sonra tavan ve döşeme planlarının ölçüleri de daha önce hazırlanan eskizler üzerine alınmıştır. Bu ölçümler esnasında tespit edilen değişme ve bozulmalarda not alınarak daha önce hazırlanan krokilere işlenmiştir. Ayrıca dolap,tavan,döşeme ve mekâna ait her türlü eleman

sistematik ve detaylı bir biçimde Sony marka digital camera ve Nikon 3000d marka profesyonel fotoğraf makinesi ile fotoğraflanmıştır.

Bütün katların plan ölçüleri tamamlandıktan sonra kesit yerlerini belirleyip kesit ölçülerini 5 m.lik ve 10 m 'lik şeritmetreler, Bosch marka lazer metre ile ölçmeye başlanmıştır. Kesit ölçüleri alırken aynı zamanda kesite giren, görünüşte kalan pencere, kapı, dolap vs bütün elemanların detaylı ölçümleri de alınıp, detaylar tamamlanmıştır. Daha sonra işlenmek üzere hepsinin detaylı bir şekilde fotoğrafları çekilmiştir.

Cephe ölçülerinde "Sokkia" marka total station aletine ait lazer pointer kullanılarak ve noktaların koordinatları ölçülerek oluşturulan poligon bilgilerinin Autocad 2010 programına aktarılması yöntemi kullanılmıştır. Bunun için yapı çevresinde oluşturulan bir poligon ağının bütün "röper noktaları" ile rölöve çizimi için gerekli olan "yapıya ait detay noktaları" arasındaki okumalar yapılmıştır.

Büro çalışmaları aşamasında arazide elde edilen ölçüm ve fotoğraflar bilgisayara aktarılmıştır. İlk aşama olarak klasik yöntemle ölçüsü alınan planlar, kesitler ve detaylar Autocad 2010 programı ile çizilmiştir. Daha sonra ise total station ile ölçülen cepheler, bütün okumalar yapıldıktan sonra elde edilen veriler Sokia Prolink Version 1.15 adı verilen bir ara program yardımı ile Autocad 2010 programına aktarılmış ve noktalar kümesi elde edilmiştir. Bu noktalar daha önce çizilen krokiler veya eskizler üzerinde işaretlenerek, noktaları birleştirirken işimizin kolaylaşmasını sağlamaktadır. Noktaların birleşim işlemi tamamlandıktan sonra detaylı çektiğimiz fotoğraflardan yararlanarak cepheler işlenmiştir. Son aşama olarak plan, kesit, cephe çizimleri çakıştırılarak hepsinin uyumlu olması sağlanmıştır. Büro çalışmaları yaklaşık olarak 6 ay sürmüştür.

Bütün bu çalışmalar devam ederken aynı zamanda Germir Mahallesi ve Köseoğlu Konağı hakkında araştırmalar ve arşiv taraması yapılmış, belgeler incelenmiş bunlar sonucunda bölgeye ait koruma imar planına, hangi yapıların tescilli olup hangisinin olmadığına, konağın tapu kayıtlarına ulaşılmıştır. Bu çalışmalar yapılırken Kayseri

Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürü Nevzat Bey ile, Kayseri Büyükşehir Belediyesinde İmar ve Şehircilik daire başkanı, Melikgazi Tapu Sicil Müdürü Yurdagül NART, Kocasinan Tapu Sicil Müdürlüğü Nevzat DUR, Erciyes Üniversitesi Restorasyon bölüm başkanı Gonca BÜYÜKMIHÇI ve konak sahibi Münip KÖSE gibi konuyla bilgili bir çok kişiyle konuşup bilgi alınmıştır.

Köseoğlu Konağı belgelemesine yönelik çalışmalar üç aşamalı olarak yapılmıştır:

İlk aşamada; yapıyı çözümlemeye ve tanımaya yönelik gözlemler yapılmış, yapım tekniği, malzemeleri, bunların birbiri ile ilişkileri, taşıyıcı sistemi, yapının tüm mekân ve yüzeylerinin, süsleme öğelerinin tespiti belgelenmesi yapılmıştır.

İkinci aşamada; yapının sorunları dış gözlemle tespit edilerek yapıdaki fiziksel değişim ve bozulmalar araştırılmıştır.

Son aşamada; arazi ve büro çalışmaları sonunda yapının; rölöve, tanımlama, değişim, bozulmalar ve sorunlar bağlamında belgelemesi yapılmıştır.

4.1.2. Tanımsal belgeleme metodolojisi

Yapının tanımsal belgeleme çalışması;

Konağın genel özelliklerinden başlayarak tüm elemanların detaylarına kadar ulaşan başlıklar halinde yani tümdengelim yöntemi kullanılarak yapılmaktadır. Bu yöntem sayesinde yapının yakın çevresi, dışında ve içinde bulunan bütün mimari elemanları belgelenmiştir. Köseoğlu Konağındaki bütün mekânlara ve mimari elemanlara (kapı,pencere vs) birer kod numarası verilerek belgelerin tanımlanmasını kolaylaştırmak, karışıklık olmasını engellemek ve çizimlere referans verilmesini sağlar.

4.2. Analiz Metodolojisi

Köseoğlu Konağının tanımlanması yapılırken, grafik belgeleme ve tanımsal belgeleme analizleri verilerinden yararlanılmıştır. Bu veriler doğrultusunda yapıyı oluşturan tüm mimari elemanlar malzeme, biçim ve konumlarına göre bir sınıflandırma içerisine alınacaktır. Araştırmalar ışığında plan tipolojisi, cephe tipolojisi, mimari değerler, çatı formu ve malzemesi, yapım tekniği, yapıda değişmişlik-bozulma, mimari elemanlar, süsleme elemanlarına göre sınıflandırılacaktır. Böylece yapıdaki her elaman detaylı olarak belirlenecek, yapıdaki tüm muhdes ve özgün elemanlar tespit edilerek restitüsyon ve restorasyon aşamaları için gerekli veriler elde edilmiş olacaktır.

4.2.1. Konağın genel tanımlaması

Resim 4.1. Köseoğlu Konağı

Köseoğlu Konağı Kayseri İli Germir Mahallesi sit alanı içerisinde yer almaktadır. 1868 yılında yapılan yapı 1930 yılında el değiştirmiş ve el değiştirdikten hemen sonra kuzey-doğu cephesinde onarım gerçekleştirilmiştir. Konak ön cephe (kuzey-

doğu) ve arka cepheden (güney-batı) oluşup yan binalarla bitişik nizamdır. Geleneksel konut örneklerinden biri olan konak birçok özelliği bozulmadan günümüze kadar gelen yapılardan biridir ve önceden mesken olarak kullanılan Köseoğlu Konağı 30 yıldır boş durmaktadır. Yapı zemin kat, birinci, bodrum kat olmak üzere 3 kattan oluşmakta ve yapı malzemesi kesme veya moloz taştan olup kagir yığma yapıdır. Yapının ön cephesinde zemin kattaki kısımlar çimento esaslı harçla kapatılmıştır. Kat silmeleri ahşap alınlıklar üzerine kesme taştan elde edilen köşebentlerle vurgulanmıştır. Çatı kat hizalarında dönen sade taş silmeler, dolu boş oranlarını dengeleyen, taş sövelerle belirginleştirilmiş pencereler, çıkmalar ve bu çıkmaları taşıyan taş konsollar, giriş kapıları gibi mimari elemanlar cephelere biçim zenginliği ve hareket kazandıran mimari öğelerdir. Genel cephe düzeni içinde düz ve yalın bir karakter taşıyan zemin kat cepheleri, sokağın birkaç basamak yükseltilerek evin orta aksında konumlandırılan ve profillendirilmiş taş söveler veya dekoratif kemerler içine oturtulan giriş kapılarının etkileyici ve estetik görünümleri ile canlandırılmıştır. Zemin kattaki pencereler mazgal pencere olup, üst kattakiler çift kanatlı yada tek kanatlı ahşap kepenkli pencerelerdir. Konağın ön cephesinde yani kuzey-doğu cephesinde iki kapı bulunmaktadır. Bunlardan biri giriş kapısı olup üç basamakla sokak kotundan yükseltilmiştir. İkinci kapı ise sokak kotunda ve ahır kapısı olarak kullanılmaktadır. Yapı kuzey güney yönünde uzanmaktadır. Yapı bodrum kat, zemin kat ve birinci kat olmak üzere toplam 300 m^2 inşaat alanına sahip bir konaktır. Birinci kattaki odalar güneşten ve sokaktan daha fazla yararlanmak adına taş sundurmalar üzerinde çıkma yapmaktadır. Aynı zamanda yapılan çıkmalar ile odalar dikdörtgene tamamlanmaktadır. Düz dam olan çatının etrafında taş parapetler bulunmaktadır.

Zemin Kat;

Zemin kat kendi içerisinde 42.75 m^2'dir.Sokaktan 3 basamak yükseltilerek taş merdivenlerle girilen giriş kapısının hemen sağında bir tuvalet bulunmaktadır. Tuvaletin hemen önünden geçen taş merdivenlerle birinci kattaki sofaya çıkılmaktadır. Ahır kapısından -1.17 kotundan girilen giriş holünden ise birinci kata

bağlanan ahşap merdivenler, zerzembi katına bağlanan taş merdivenlerin indiği kapı,giriş kapısının hemen karşısında ahır ve tuvalet bulunmaktadır.

Birinci Kat;

Birinci kat kendi içerisinde 124 m^2'dir.Ana girişin bulunduğu kısımdan çıkan taş merdivenler +1.41 kotundaki hayat adı verilen sofaya çıkmaktadır. Adından da anlaşıldığı üzere konak hayatının büyük kısmı burada geçmektedir. Hayat taş merdivenlerle "köşk" kısmına ve üç odaya açılmaktadır.

Bodrum Kat;

Bodrum kat kendi içerisinde 90 m^2'dir.-1.17 kotundaki giriş holünden taş merdivenlerle bodrum katına diğer bir değişle zerzembi katına bağlanmaktadır. -2.76 kotunda ,-2.78 kotunda,-2.86 kotunda olmak üzere 3 mekândan oluşan depo veya tahıl ambarı olarak kullanılan bölümler bulunmaktadır.

4.2.2. İç tanımlama

Planlar:

Zemin kat;

Birçok kottan oluşan zemin katında -0.35 kotunda "Z-01" ana giriş, "Z-02" tuvalet,-1.17 kotunda "Z-03" "mahzen" girişine bağlı "Z-04" tuvalet, -0.99 kotunda "Z-05" mekânları bulunmaktadır. Konağın duvarları kesme taştan, döşemesi kimi yerlerde kesme taş kimi yerlerde sıkıştırılmış topraktan, tavanı ahşap kirişlerden yapılmıştır. Tavanındaki ahşap kirişler açıktadır, kaplama tahtası ile kapatılmamıştır. Zemin katın duvarlarına yağmur suyu vs gibi doğal etkenlerden korumak için çimento esaslı harçla kaplanmıştır. Yapı içerisinde bulunan mimari ve taşıyıcı elemanların mevcut durumlarını İç Tespit Tablolarında ayrıntılı şekilde incelenmiş olarak (Çizelge 4.3-4.22)' de gösterilmektedir.

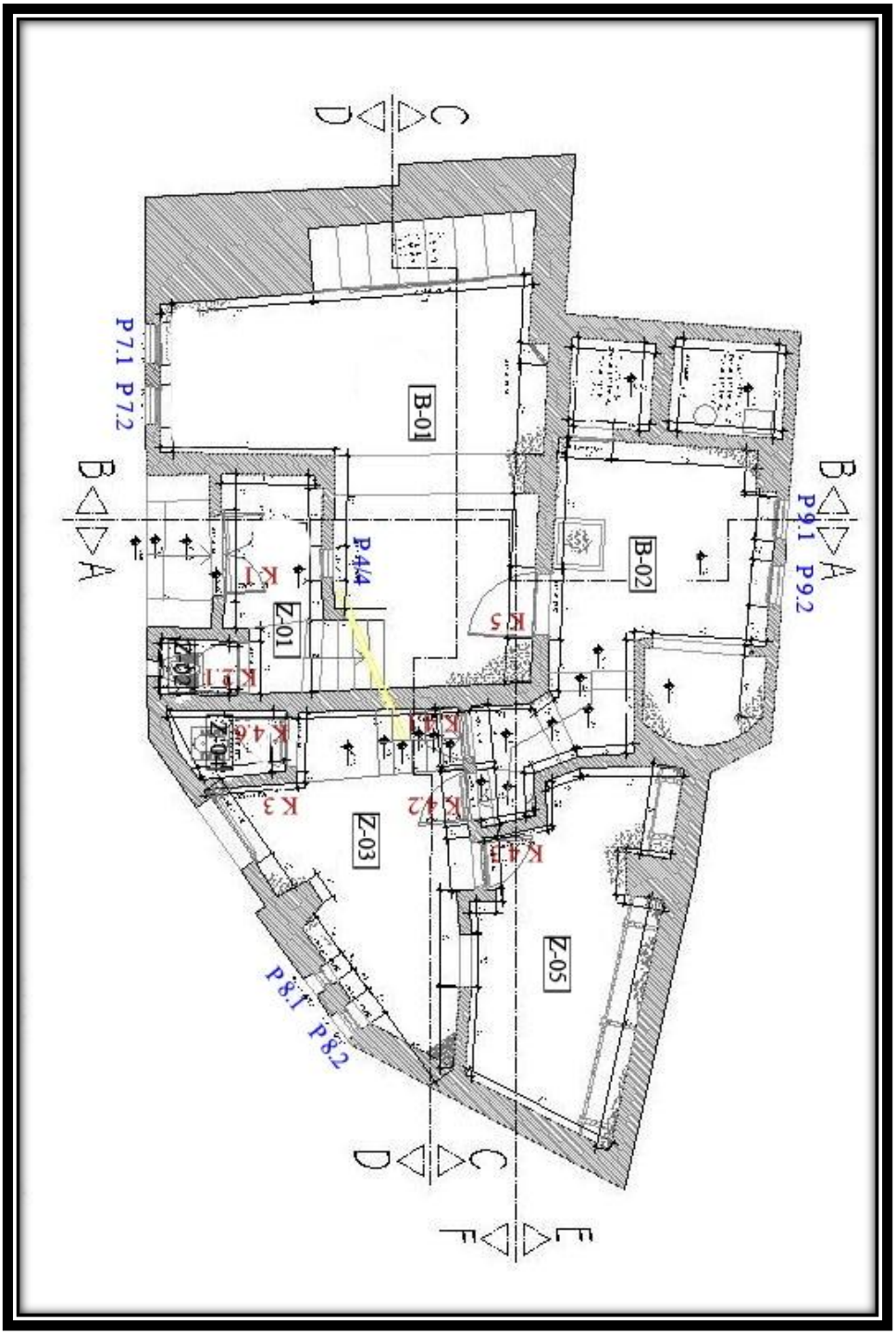

Şekil 4.1. Rölöve zemin kat planı çizimi

Z-01 mekânı -0.35 kotunda ana giriş holüdür. Çift kanatlı yarım daire taş kemerle taçlandırılmış ahşap kapının kemeri kök boyalarıyla süslenmiş ve yapının yapım tarihi yazılmıştır. Tavanı ahşaptır. Tavanındaki ahşap kirişler açıktadır, kaplama

tahtası ile kapatılmamıştır. Döşemesine ise beton dökülmüştür. Giriş holünden sofaya çıkan taş merdivenlerin üzeri de betonla kaplanmıştır. Duvarlar kesme taştan yapılmış olup, belli bir seviyeye kadar çimento esaslı harçla kapatılmıştır.

Resim 4.2. Z-01 mekânı

Resim 4.3. Z-02 mekânı

Z-02 mekânı -0.35 kotunda giriş holüne açılan tuvalettir. Tek kanatlı ahşap kapısı, havalandırma penceresi vardır. Islak hacim olduğundan ahşap kapıda nemlenme ve renk değişimi oluşmuştur. Tavanı ahşaptır fakat tavandaki ahşap kirişler kaplama tahtası ile kapatılmamıştır. Kesme taş duvarlar belli bir seviyeye kadar çimento harçla sonrasında ise plastik boyayla kaplanmıştır.

Z-03 mekânı -1.17 kotunda mahzen girişidir. Tek kanatlı ahşap kapının üstü taş kemerle taçlandırılmıştır. Ahşap kapı üzerinde demirden kapı tokmağı bulunmaktadır. Ahşap kapının alt kısmında yağmur, kar suyuna maruz kalmaktan kabarmalar ve renk değişimi gözlemlenmektedir. Mekânın döşemesinde kesme taş, tavanında kaplamasız ahşap kirişler vardır. Tavanda bulunan ahşap kirişlerde renk değişimi ve çürümeler mevcuttur. Ahır girişi olarak da kullanılan mekân Z-04 ve Z-05 mekânlarına açılmaktadır. Bu mekânlara açılan kapılarla beraber toplam 4 ahşap kapı bulunmaktadır. Ahşap kapıların çoğunda şaküllerinde kayma, ahşapta renk değişimi tespit edilmiştir. Kesme taş olan duvarlarda malzeme kaybı, taşlarda ufalanma, kopmalar gözlemlenmektedir. Ayrıca mekânda 2 tane mazgal pencere mevcuttur. Bu ahşap pencerelerden ikisinin de sadece kasası kalmış, kasalarda ise

kopmalar ve deformasyon bulunmaktadır. Mazgal pencerelerin demir korkuluklarında korozyon vardır.

Resim 4.4. Z-04 mekânı

Resim 4.5. Z-05 mekânı

Z-04 mekânı -0.99 kotunda tuvalet olarak kullanılmaktadır. Tek kanatlı ahşap kapısı, mazgal penceresi bulunmaktadır. Ahşap kapının bazı kısımlarında renk değişimi ve kararmalar oluşmuştur. Tavanı ahşaptır fakat tavandaki ahşap kirişler kaplama tahtası ile kapatılmamıştır. Kesme taş olan kaplamasız duvarlarda ıslak hacim olarak kullanıldığından nemlenme ve buna bağlı renk değişimleri gözlemlenmektedir.

Z-05 mekânı -0.99 kotunda ahır olarak kullanılmaktadır. Tek kanatlı ahşap bir kapısı ve pencere boşluğu bulunmaktadır. Döşemesi kesme taştan yapılmakla birlikte tavanı ahşaptır. Fakat tavandaki ahşap kirişler kaplama tahtası ile kapatılmamıştır. Taş döşemenin bir kısmında kırılmalar oluşmuş ve altındaki ahşap kirişler görülmektedir. Tavandaki ahşap kirişlerde aynı zamanda ahşap kapıda renk değişimi ve deformasyona rastlanmaktadır. Yapı malzemesi kesme taş olan duvarlarda malzeme kaybı bulunmaktadır.

Birinci kat;

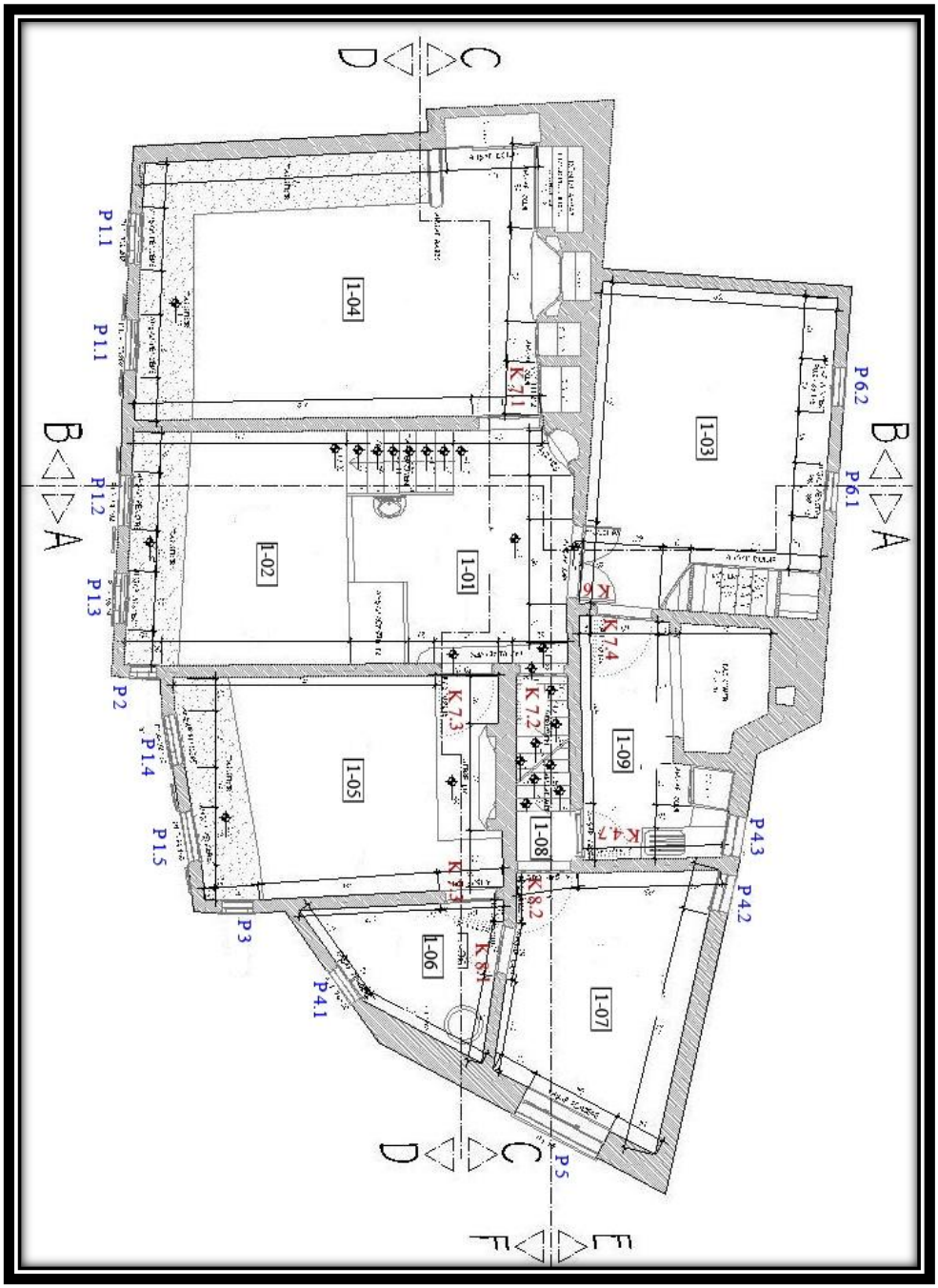

Şekil 4.2. Rölöve birinci kat planı çizimi

Bu katta da duvarlar kesme taştan yığma olarak yapılmaktadır. Bazı duvarlar plastik boyayla boyanmıştır. Birinci katta 1-01, 1-02, 1-03, 1-04, 1-05, 1-06, 1-07, 1-08 olmak üzere 8 tane mekân bulunmaktadır. Bu kata bir ahşap birde taş merdiven

bağlanmaktadır. Z-01 mekânından 1-01 mekânına bağlanan taş merdivenin üzerine beton dökülmüştür. Z-03 mekânından 1-07ve 1-08 mekânlarına çıkan merdiven ise ahşap merdivendir. Birinci katın döşemesi kimi yerlerde ahşapken kimi yerlerde sağlamlaştırmak adına beton dökülmüştür. Katın bütün tavanlarına beton dökülmüştür. Birinci katta 14 tane ahşap pencere bunlardan 8 tanesi özgün tek veya çift kanatlı ahşap kepenklere sahiptir. 9 tane ahşap kapı bulunmakta ve bunlardan 5 tanesi özgün oymalı tek kanatlı bir tanesi de özgün oymalı çift kanatlıdır.

Resim 4.6. 1-01 mekânı

1-01 mekânı +1.41 kotunda "*hayat"(sofa)* diye adlandırılmaktadır. Ev sakinlerinin çoğunun yaşamı burada geçtiğinden bu isim verilmiştir.12.17 m^2'lik mekândan 1-02, 1-03, 1-04, 1-05 mekânlarına geçiş sağlanmaktadır. Z-01 mekânından 1-01 mekânına bağlanan taş merdivenin bitiminde özgün olmayan bir rüzgarlık bulunmaktadır. 1-01 mekânından 1-02 köşk diye adlandırılan mekâna üzerine beton dökülüş taş bir merdiven çıkmaktadır. Aynı zamanda bu merdivenin özgün olmayan demir korkulukları bulunmaktadır. Merdiven kovasının hemen yanında 1-01 mekânından özgün olmayan bir lavabo vardır. Mekânın döşemesi kesme taştan yapılmıştır. Tavanı ise onarım sırasında sağlamlaştırmak adına beton dökülmüştür. Tavanın bir kısmında çatlaklar oluşmuştur. 1-01 mekânına 3'ü özgün tek kanatlı oymalı ahşap kapı 1'i özgün çift kanatlı oymalı kapı açılmaktadır. Kapılarda fazla bir tahribat olamamakla birlikte renklerinde kararma bazı oymalarında kopmalar meydana gelmiştir. Ayrıca özgün ahşap kapılara aslına uygun olmayan kapı kolları takılmıştır.

Kesme taştan olan duvarlar yeşil plastik boyayla boyanmıştır. Duvardaki boyada da yer yer dökülme ve kırılmalar oluşmuştur. Mekânda birde lambalık nişi bulunmaktadır. Nişin kenarlarında kopmalar malzeme kayıpları, üzerine sürülen plastik boyanın dökülmesi gibi sorunları vardır. Nişin altında ahşap bir dolap vardır. Dolap yağlı boya ile boyanmış ve deforme olmuştur. Hayatta 1-05 nolu mekân kapısının hemen önünde +1.66 kotunda taş bir basamak vardır.

Resim 4.7. 1-02 mekânı

1-02 mekânı 13.76 m^2 büyüklüğünde "*köşk*" adı verilen bir mekândır. 1-01 mekânını 1-02 mekânına bağlayan taş merdivenler vardır. Pencere önünde uzanan taş sedir bulunmaktadır. Ön Cephede çıkma yapan bu kısım hem güneşin yapıya daha çok girmesini sağlamak hem de sokak perspektifini arttırmak için yapılmıştır. Evin yaşça önde gelenleri taş sedire oturarak sokak hayatını izlemişlerdir. Mekânda sedirin etrafına gelen ikisi ön cephede özgün çift kanatlı kepenkli ve pencere iken, yan kısımda sedirin ucunda yer alan ahşap pencere ise özgün tek kanatlı kepenklidir. Pencerelerin ahşaplarında renk değişimi ve deformasyon olmuştur. Pencere önlerindeki demir korkuluklar korozyona uğramıştır.

Resim 4.8. 1-03 mekânı

1-03 mekânı +1.65 kotunda 18.33 m^2'lik bir odadır. Özgün oymalı çift kanatlı, özgün oymalı tek kanatlı olmak üzere iki kapı açılmaktadır. Ahşap kapıların azda olsa şaküllerinde kayma ve renk değişimi söz konusudur. Mekânda yüklük olarak kullanılan özgün ahşap dolap bulunmaktadır. Dolabın kapaklarının şaküllerinde kayma renk değişimi gözlemlenmektedir. Mekânda iki tane özgün çift kanatlı ahşap pencere mevcuttur. Pencerelerin ahşaplarında renk değişimi ve deformasyon olurken camları da kırılmıştır. Pencere önlerindeki demir korkuluklar korozyona uğramıştır. Döşemesi 8'cmlik ahşaplarla kaplıdır. Ahşaplarda çok fazla deformasyon olmamakla birlikte bazı yerlerde renk değişimleri ve ufak delikler oluşmuştur.

Resim 4.9. 1-04 mekânı

1-04 mekânı +1.56 kotunda 27.05 m^2'lik büyüklüktedir. Mekâna kullanım şekli ve özelliklerinden dolayı "*baş oda*" adı verilmektedir. Odanın tek kanatlı oymalı özgün ahşap kapısı, çift kanatlı ahşap iki penceresi ve bu pencerelerin çift kanatlı özgün kepenkleri bulunmaktadır. Ahşap kepenkler yağmur suyu, kar suyu vb doğal etkilere maruz kaldığından kararma, renk değişimi, çürüme gibi deformasyonları buna ek olarak da şakülünde kaymalar mevcuttur. Pencere önündeki demir korkuluklar korozyona uğramıştır. Mekânda bulunan ahşap dolabın bir kısmı yüklük olarak kullanılmaktadır. Ahşap dolap kapaklarında düşmeler, oymalarında kopmalar, malzeme kayıpları, renk değişimleri mevcuttur. Tavan ve döşemesine beton dökülmüştür. Kesme taş olan duvarlar plastik boya ile boyanmıştır. Pencere önünde ahşap başlıklı taş sedir bulunmaktadır. Kesme taştan yapılan sedirin bazı bölümlerinde kırılmalar, taşta ufalanmalar mevcuttur. Ahşap başlığında belli noktalarında kararmalar vardır.

Resim 4.10. 1-05 mekânı

1-05 mekânı +1.87 kotunda 17.04 m^2'lik bir odadır. Ev sakinleri tarafından "Zarlı Oda" diye adlandırılmaktadır. Bunun sebebi duvarlarının tamamının ahşapla kaplı olmasıdır. Ahşap kaplamalar iç mekânı zenginleştiren dekoratif özelliklerin yanı sıra evlerin izolasyonunda katkıda bulunan elemanlardır. Mekânda kenarları oymalı ahşaplarla süslenmiş alçıdan yapılma üzerinde kök boyalarıyla işlenmiş figürler

bulunan şerbetlik vardır. Alçının hemen bitiminde ahşaptan kenar süsleri, iki yanında da oymalı ahşap dikmeler bulunmaktadır. Ahşap ve alçı işçiliğinin birleştiği kök boyalarıyla süslenen şerbetlik değerli bir mimari elemandır. Alçı şerbetlikte yer yer malzeme kayıpları, alçıda dökülmeler, çatlamalar, kök boyalarında renk değişimi, kararma tespit edilmiştir. Etrafındaki ahşap süslemelerinde de kopmalar, malzeme kayıpları, ahşapta renk değişimleri gözlemlenmektedir. Şerbetlik dışındaki bütün duvarlar oymalı ahşaplarla kaplanmıştır. Kaplanan bu ahşaplarda da fazla bir deformasyon olmasa da ufak çapta renk kararmaları mevcuttur. Tavana beton dökülmüştür.Alçı şerbetliğin bulunduğu kısmın kot yüksekliği +1.66'dır. Bir basamakla +1.87 kotundaki kısma çıkılmaktadır.+1.87 kotundaki zeminde 8 cm'lik ahşaplar döşenmiştir.21 cm aşağıdaki kota ise farklı ebatlarda ahşaplar döşenmiştir. Döşemedeki ahşaplarda ise küçük kırılmalar, delikler ve kararmalar mevcuttur. Mekânda 1-01 mekânına açılan ve 1-06 mekânına açılan özgün ahşap tek kanatlı oymalı iki tane kapı bulunmaktadır. Zarlı odada pencere kenarında sokak manzarasının izlendiği taş sedir mevcuttur. Sedir uzun kenarında çift kanatlı ahşap pencereler ve kepenkler bulunurken, kısa kenarında ise tek kanatlı ahşap pencere özgün çift kanatlı kepenk bulunmaktadır. Ahşap pencerelerde renk değişimleri, şakülünde kaymalar ve pencere kollarına özgün olmayan kol takılmıştır. Ahşap kepenkler yağmur suyu, kar suyu vb doğal etkilere maruz kaldığından kararma, renk değişimi, çürüme gibi deformasyonları mevcuttur. Pencere önündeki demir korkuluklar korozyona uğramıştır.

Resim 4.11. 1-07 mekânı

Resim 4.12. 1-08 mekânı

1-06 mekânı +1.87 kotunda 5.2 m^2 büyüklüğündedir. Bu mekân banyo olarak kullanılmaktadır. Çift kanatlı ahşap bir penceresi bulunmaktadır. Bu pencerenin kepenkleri yoktur. Ahşap pencerede renk değişimi, deformasyonlar bulunurken aynı zamanda camı tamamen kırılmıştır. Döşemesine ve tavanına beton dökülmüştür. Betonda hafif çatlamalar mevcuttur. Kesme taştan yapılmış olan duvarların bir kısmı plastik boyayken bir kısmı çimento esaslı harçla kaplanmıştır. Duvarda da çatlak oluşumları mevcuttur. Mekânda 1-05 mekânına açılan özgün tek kanatlı oymalı ahşap kapı ve 1-07 mekânına açılan tek kanatlı ahşap kapı bulunmaktadır. 1-07 mekânın açılan ahşap kapıda renk değişimleri, şakülünde kayma ve deformasyon mevcuttur. Kapı menteşesi ve kolundaki demirler korozyona uğramıştır.

1-07 mekânı +1.88 kotunda 12.20 m^2 büyüklüğündedir. Mekânın döşemesi kesme taştan yapılmıştır. Döşemede küçük kırılma ve ufalanmalar gözlemlenmektedir. Odada 1-07 mekânından 1-06 mekânına açılan tek kanatlı ahşap kapı ve 1-07'den Z-03 Mahzen girişine bağlanan, 1-08 merdiven kovasına açılan tek kanatlı ahşap kapı bulunmaktadır. 1-.08 mekânına açılan ahşap kapıda renk değişimi, nemlenme, şakülünde kayma, özgün olmayan kapı kolu takılması gibi sorunlar tespit edilmektedir. Mekânda iki özgün olmayan ahşap pencere bulunmaktadır. Bunlardan birinde özgün olmayan korkuluk mevcuttur. Pencerelerde deformasyon, renk değişimi ve camlarında kırılmalar bulunmaktadır. Tavanına beton dökülmüştür. Kesme taştan yapılan duvarlarda plastik boya vardır. Boyalarda dökülme ve çatlama gibi sorunlar bulunmaktadır.

1.08 mekânı +1.79 kotunda 2.72 m^2 büyüklüğünde merdiven kovasıdır. 1-07 mekânını Z-03 mekânına bağlayan ahşap merdivenin bulunduğu mekândır. Döşemesi farklı ebatlarda ahşap kaplıdır. Ahşaplarda hafif renk değişimleri, deformasyonlar mevcuttur. Tavanın bir kısmı da ahşapla kaplıdır. Burada da renk değişimi ve kararmalar vardır. Kesme taştan yapılan duvarlarda plastik boya mevcuttur. Duvarlardaki boyalarda dökülme ve çatlak oluşumu vardır.Mekânda +0.36 kotunda özgün ahşap bir kapak ve onun hemen üstünde +1.05 kotunda ahşap bir dolap bulunmaktadır. Dolap kapağının şakülünde kayma, ahşap dolap ve kapakta renk değişimleri, kararmalar mevcuttur.+0.36 kotunda Z-03 mekânına açılan tek kanatlı

ahşap bir kapı daha bulunmaktadır. Bu kapıda renk değişimi, kararma ve deformasyon gözlemlenmektedir.

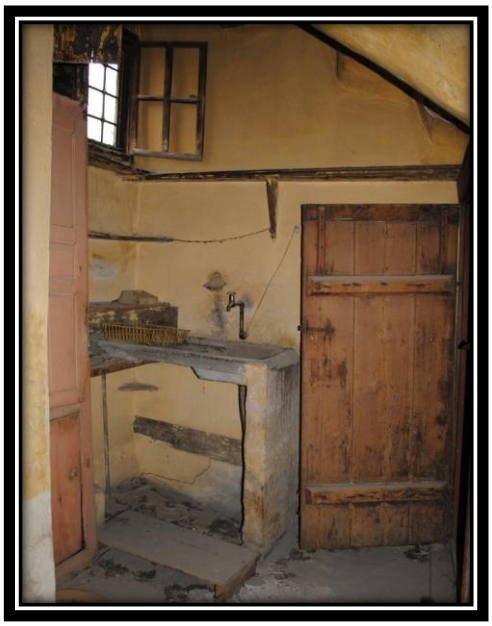

Resim 4.13. 1-09 mekânı

1-09 mekânı +1.91 kotunda 6.96 m^2 büyüklüğündedir. Mekân mutfak olarak kullanılmaktadır. 2.5 m^2 büyüklüğünde kilit taşlarından oluşan yarım daire kemere sahip bir taş ocak bulunmaktadır. Taş ocak içersindeki kesme taşlarda ufalanma, malzeme kaybı gözlemlenmektedir. Taş kemerin hemen yanında tavana kadar uzanan tek kapaklı küçük ahşap dolap vardır. Dolabın kapaklarında düşmeler olup, dolap yağlı boya ile boyanmıştır. Mutfakta özgün olmayan lavabo tezgahı ve lavabo mevcuttur. Kesme taştan yapılmış olan duvarlar plastik boya ile boyanmıştır. Duvarlarda çatlaklar ve dökülmeler tespit edilmiştir. Mekânda 1-08 mekânına açılan özgün oymalı tek kanatlı ahşap bir kapı ve 1-09 mekânına açılan tek kanatlı ahşap kapı olmak üzere iki kapı mevcuttur. Kapılarda renk değişimi, şaküllerinde kayma ve deformasyon gözlemlenmektedir. Ahşap dolabın hemen yanında özgün tek kanatlı küçük ahşap bir pencere vardır. Ahşap pencerede deformasyon ve demir korkuluklarında korozyon mevcuttur. Mekânın döşemesine ve tavanına beton dökülmüştür.

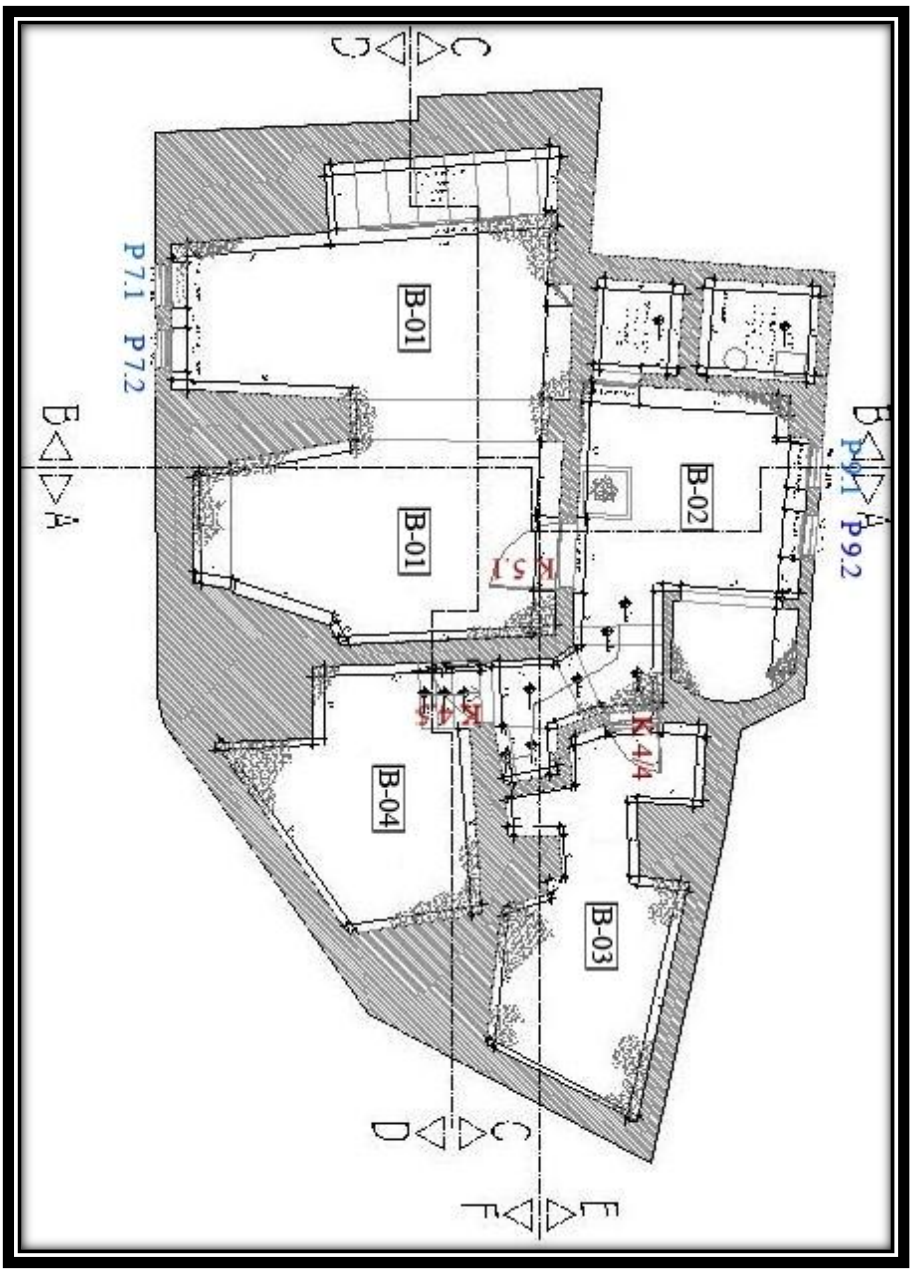

Şekil 4.3. Rölöve bodrum kat planı çizimi

Bodrum kat;

Bu katta taşıyıcı olarak adlandırılan duvarlar, tamamen yöresel malzeme ile 2 farklı tipte örülmüştür. Sandık duvar örgüsü ve tek sıra kesme taş duvar örgü sistemleri ile yapılandırılan duvarlarda yöresel malzeme olan volkanik taşlar kullanılmıştır. Geleneksel Kayseri evlerinde *"zerzembi"* olarak da geçen bodrum katta 4 mekân

bulunmaktadır. Z-03 mekânından inen taş merdivenler B-02 tokana diye geçen mekâna bağlanmaktadır. Borum katında B-01, B-02, B-03, B-04 diye numaralandırılan mahzen olarak adlandırılan mekânlar vardır. Depo olarak da kullanılan odaların bir kısmının zemini sıkıştırılmış toprakken bir kısmı ise taş döşemedir. Mekânların tavanlarında kaplamasız ahşap kirişler mevcuttur. Zerzembi katında bir tane kündekâri olmak üzere 3 tane tek kanatlı ahşap kapı ve 4 tanesi ahşap kepenkli olmak üzere 5 tane tek kanatlı ahşap pencere bulunmaktadır.

B-01 mekânı -2.78 kotunda 30 m^2 büyüklüğündedir. Mahzen olarak geçen bu mekân depo olarak kullanılmaktadır. Döşemeler ve duvar kesme taştan yapılmıştır. Duvarların bir kısmında malzeme kayıpları, derz boşalmaları olmuştur. Mekânda biri büyük biri küçük olmak üzere iki tane taş kemer vardır. Küçük kemerin bulunduğu kısımdaki taşlarda nemlenmeden kaynaklı renk değişimi ve kararmalar gözlemlenmektedir. Tavanı ahşap kirişlerle kaplıdır fakat kaplama tahtası ile kapatılmamıştır. Kirişlerde de bozulmalar, renk değişimleri, çürüme ve kararmalar tespit edilmiştir. Mekânda biri çift kapaklı büyük biri tek kapaklı küçük olmak üzere iki tane ahşap dolap vardır. Dolap kapaklarında düşmeler, ahşapta renk değişimi sorunları gözlemlenmektedir. Ön cepheye açılan iki tane özgün tek kanatlı mazgal penceresi vardır. Pencerelerin kasaları ve tek kanatlı kepenkleri kalmıştır. Kasalarda renk değişimi, kepenklerden kırılma ve malzeme kayıpları mevcuttur. Ahşap kepenklerde de renk değişimi ve bozulmalar gözlemlenmektedir. Mekânda birde Z-01 mekânına açılan tek kanatlı ahşap bir pencere vardır. Pencere renk değişimi ve deformasyona, pencerenin demir korkulukları ise korozyona uğramıştır. B-01 mekânından B-02 mekânına açılan özgün ahşap tek kanatlı kündekâri kapıdır. Kapının bir kısım yerlerinde kopmalar, malzeme kayıpları, renk değişimi oluşmuştur. Kesme taş duvarlarda ahşap silmelere de rastlanmakta ve bu ahşaplarda diğerleri gibi renk değişimine maruz kalmıştır.

Resim 4.14. B-01 mekânı

Resim 4.15. B-02 mekânı

B-02 mekânı -2.76 kotunda 12 m^2 büyüklüğündedir. Mekânın geleneksel Kayseri evlerindeki adı *"tokana"* olarak geçmektedir. Büyük bir taş ocağa sahip olan mekân ambar olarak da kullanılmaktadır. Mekânda ahşap kapısı, 3 tane ahşap kapağı olan büyük bir taş ambar bulunmaktadır. Ambarın ahşap kapısı ve alt kısımdaki ahşap kapaklarda kısmi deformasyonlar gözlemlenmektedir. Tahıl ambarın hemen karşısında kemerli taş ocak bulunmaktadır. Ocağın taşlarında kararmalar mevcuttur. Mekânın tavanında kaplamasız ahşap kirişler bulunmakta ve bu ahşap kirişlerin bir kısmında kararma, böceklenme olmuştur. Döşeme ve duvarlar kesme taştan yapılmıştır. Duvardaki taşların bir kısmında malzeme kaybı ve derz boşalması tespit edilmiştir. Mekânda iki tane ahşap kepenkli pencere bulunmaktadır. Ahşap pencereden geriye kasalar ve ahşap kepenkler kalmıştır. Dış etkilere açık olan kepenklerde çürüme, renk değişimi ve kararma gözlemlenmektedir. Demir korkuluklarda ise korozyon oluşmuştur. B-02 mekânını Z-03 mekânına bağlayan taş merdivenler bulunmaktadır. Basamakları oluşturan taşlarda ufalanma ve deformasyonlar tespit edilmektedir.

B-03 mekânı -2.78 kotunda 14.40 m^2 büyüklüğündedir. Mahzenlerden biri olan mekân depo olarak kullanılmaktadır. Mekânın penceresi olmamakla birlikte zemini sıkıştırılmış topraktır. Tek kanatlı ahşap kapısı bulunmakta ve bu ahşap kapının şaküllünde bozulma, renk değişikliği tespit edilmiştir. Mekânın duvarlarında nemlenmeden kaynaklanan renk değişimleri kararmalar gözlemlenmektedir. Tavanı

ahşap kirişlerle kaplıdır fakat kaplama tahtası ile kapatılmamıştır. Kirişlerde de bozulmalar, renk değişimleri, çürüme, böceklenme ve kararmalar gözlemlenmektedir.

B-04 mekânı -2.86 kotunda 13.47 m^2 büyüklüğündedir. Mahzenlerden biri olan mekân depo olarak kullanılmaktadır. Penceresinin olmaması ve taş duvarlarla çevrelenmesi mekânın yazın dahi serin kalmasını sağlamaktadır. Mekâna -1.87 kotundan birkaç taş basamakla inilmektedir. Zemini sıkıştırılmış topraktır. Tavanı ahşap kirişlerle kaplıdır fakat kaplama tahtası ile kapatılmamıştır. Kirişlerde de bozulmalar,renk değişimleri, çürüme, böceklenme ve kararmalar mevcuttur. Mahzenin kapısının büyük bir kısmı kırılmış ve malzeme kaybı gözlemlenmektedir.

Resim 4.16. B-03 mekânı

Resim 4.17. B-04 mekânı

4.2.3. Dış tanımlama

Köseoğlu Konağı 428. sokak üzerinde yaklaşık olarak aynı dönem bitişik nizam yapıların ortasında konumlanmaktadır. Bu nedenle odalar kuzey-doğu (ön) ve güney-batı (arka) cephelerine dönük olarak tasarlanmıştır. Kuzey-doğu cephesinin bir bölümü tadilat görmüştür. Bu bölüm dışındaki cephelerin kalan kısmı özgün elemanlarını muhafaza etmektedir. Yapının cephesinde bulunan mimari ve taşıyıcı elemanların mevcut durumlarını Dış Tespit Tablolarında ayrıntılı şekilde incelenmiş olarak (Ek 4.1-4.4)' de gösterilmektedir.

Resim 4.18. Kuzey doğu cephesi

Kuzey Doğu Cephesi;

Köseoğlu Konağı'nın kuzey-doğu cephesi taş sundurmaları, çıkmaları, kök boyaları ile süslenip yarım daire kemeri ile vurgulanan giriş kapısı gibi cepheye renk katan spesifik mimari elemanlarıyla konağın ön cephesi olma özelliğini sağlamaktadır. Genel cephe düzeni içinde düz ve yalın bir karakter taşıyan zemin kat cephesi, sokaktan birkaç basamakla yükseltilerek evin orta aksında konumlandırılan ve kemer içerisine oturtulan giriş kapısının etkileyici ve estetik görünümüyle canlandırılmıştır. Girişin bulunduğu kuzey doğu cephesi 428. Sokak üzerinde bulunmaktadır. Yapının bahçesi bulunmayıp giriş kapısının bulunduğu kısım yol kotundan taş merdivenlerle 40 cm yükseltilmiştir. Etkili bir cephe elemanı olan giriş kapısının üstünde kök boyalarıyla boyanmış taş kemer, süsleme figürleri ve gonca yaprağı şeklindeki havalandırma pencereleri, kapı tokmağı, kilit ve metal profiller kullanılmıştır. Kemerin hemen üstünde konağın yapıldığı yıl yazılmıştır.

Kesme taştan yapılan yığma kagir yapının, aynı dönem ve çevrede yapılan yapılara bakılarak zemin katı her iki yüzde düzgün kesme taşların arasının moloz veya kesme taşla doldurulduğu sandık duvar tekniği ile yapıldığı düşünülmektedir. Zemin kat

yüzeyi çimento esaslı harçla kapatılmış ve bu katta 4 tane demir korkuluklu mazgal pencere gözlemlenmiştir. Zemin katta giriş kapısı dışında sokakla aynı kotta bağlanan taş kemer içerisine yerleştirilmiş tek kanatlı ahşap ahır kapısı bulunmaktadır. Köseoğlu Konağının sade etkili zemin kat cepheleri üzerinde çıkmalarla hareketlenen üst kat, cepheyi zenginleştirerek anıtsal etki yaratan ana bölümdür. Kuzey-doğu cephesi taş sundurmalar taşınan, sokak boyunca düz ve gönyeli çıkmalarla hareketlendirilmiştir.

Resim 4.19. Gönyeli çıkma - oda genişliğinde çıkma

Üst kat sofasına bağlı köşk diye adlandırılan kısım, giriş kapısının üstünde yani simetri ekseninin ortasında konumlandırılmış diğer yapılardaki örneklerinin aksine her tarafı kapalıdır. Köşk kısmı düz çıkma yapmakta ve taş sundurmalar tarafından taşınmaktadır. Ön cephenin üst katında ise 6 tane çift kanatlı oymalı ahşap kepenkli demir korkuluklu ahşap pencere bulunmaktadır. İki tane kepenkli ahşap pencere ise çıkma yapan yan yüzlerde kalmaktadır. Mekândaki perspektif etkiyi arttıran yan pencerelerden biri köşk diğeri ise zarlı odanın penceresidir. Bunlardan bir tanesi çift kanatlı kepenkli birisi ise tek kanatlı kepenklidir. Kepenkleri ahşap oymalıdır. Cephe düzenine hareketlilik getiren çıkmalar, ahşap hatıllar üzerine oturtularak taş konsollarla taşıtılmış, kat ayrımı ise silmelerle vurgulanmıştır. Alt kattan üst kata geçişi belirginleştiren silmeler, bütün cephe boyunca uzanarak çatı hizasında dolaşan silmelerle de uyumlandırılmış, cephelerde yatay etki kuvvetlendirilmiştir. Ahşap pencerelerin altlarında kesme taştan söveler vardır. Bunların bir kısmının sadece izi

kalmış ve çimento esaslı harçla kapatılmıştır. Özgün taş çörtenler kaldırılarak yerine çatı suyunu alması için demir oluklar konulmuştur. Konağın tadilat gören kısmında iki tane özgün olmayan pencere vardır. Özgün halini büyük ölçüde koruyan kısmın ahşap silmeleri, pencere altındaki kesme taş köşebentler, parapetin altındaki silmelerin izini tutacak şekilde tadilat yapılmıştır. Silmelerin bir kısmı yeri belli edilerek harçla kapatılmıştır. Tadilat geçiren kısımdaki duvarın kalınlığı artırılmıştır. Kayseri geleneksel konut örneklerinden olan Köseoğlu Konağın da Kayseri'deki diğer geleneksel konutlar gibi tek bir malzeme kullanımı ile değişik ve özgün bir biçim yaratmanın zengin bir geleneği olduğunu göstermektedir.

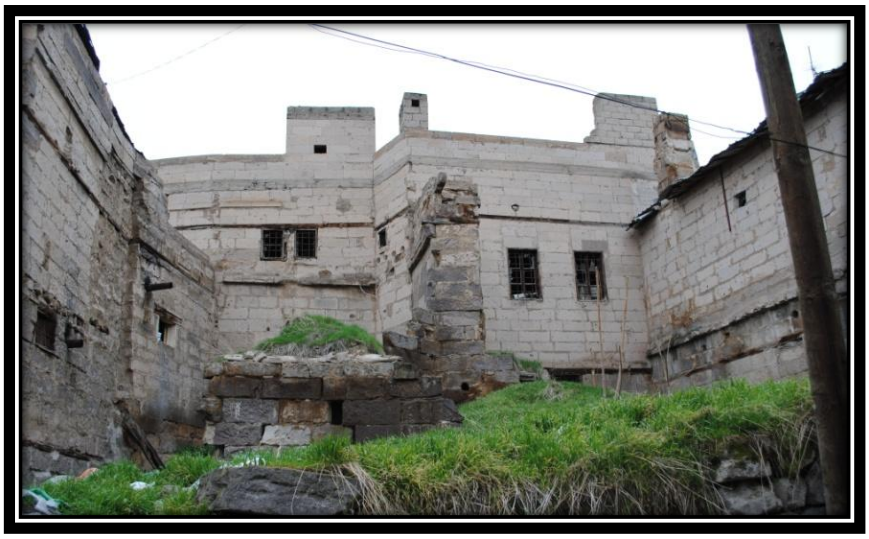

Resim 4.20. Güney batı cephesi

Güney Batı Cephesi;

Köseoğlu Konağının arka cephesi yani güney-batı cephesi süsten ve gösterişten uzak ön cepheye nazaran daha sade yapılmıştır. Kesme taştan yapılan cephenin bir kısmında şu anda yıkılmış ve tek duvarı kalmış bir yapı vardır. Arka cephenin hiçbir bölümünde çıkmaya rastlanmamakla birlikte cepheye hareket katacak mimari elemanlar bulunmamaktadır. Yatay etkiyi kuvvetlendiren pencere altlarındaki taş söveler ahşap silmeler, ahşap lentolar ve parapet izini belli eden silmelerin bir kısmı dökülmüş ve tahribata uğramıştır. Hasar gören silmelerin bir kısmı çimento esaslı harçla kapatılarak yerleri belirlenmiştir. Güney-batı cephesinin zemin katında

tokanaya ait iki tane tek kanatlı ahşap pencere bulunmaktadır. Ahşap pencerelerin içten tek kanatlı oymasız ahşap kepenkleri ve demir korkulukları vardır. Kesme taştan yapılan yapının birinci katında ise 1-03 mekânına açılan tek kanatlı demir korkuluklu ahşap iki penceresi bulunmaktadır. Biri mutfakta biri de 1-07 mekânında olan yaklaşık aynı büyüklükteki demir korkuluklu ahşap pencereler mevcuttur. Arka cephenin zeminini toprak ve yıkılmış evlerin taşları doldurmuştur. Sade tasarlanmış cephede pencere ve silmeler dışında, çatıya çıkmayı sağlayan merdiven kovası ve baca delikleri göze çarpmaktadır.

4.2.4. Mimari elemanlar(kapı-pencere-dolap vs)

Kapılar:

Köseoğlu Konağı'nda 8 tip kapı olmak üzere 20 tane ahşap kapı bulunmaktadır. Bu kapılar çizim üzerinde K.x.x şeklinde notasyon verilerek gruplandırılmıştır. Yapıda bulunan bütün kapılar ahşaptan yapılmış, ağaç olarak çam ağacı kullanılmıştır. Konaktaki kapıların 17 tanesi özgün tek kanatlı 2 tanesi özgün çift kanatlı ahşap kapılardır. Geriye kalan çatıya çıkışı sağlayan merdiven kovasında bulunan ahşap kapı bu bölüm onarılırken değiştirildiği söylenmektedir. Yapının tadilat gören kısmındaki kapılar kasalarıyla birlikte çıkarılarak onarım gerçekleştirildikten sonra değiştirilmeden takılmıştır. Köseoğlu Konağı'ndaki kapılar iç ve dış kapılar olmak üzere 2 grupta incelenmektedir.

Dış Kapılar:

Dış kapılar, yapının dış kapıları bir tane giriş kapısı ve bir tane servis kapısı (ahır kapısı) olmak üzere iki tanedir. Giriş kapısı (K.1) yapının ön cephenin orta bölümünde yer alan ahşap kapı yapının en gösterişli kapısıdır. Kapı çift kanatlı sağlam ve boyut olarak diğer kapılardan büyüktür. Ahır kapısı (K.3) servis kapısı olarak kullanılan zerzembi katındaki ambarlara tahıl vs taşımak için kullanılan ek kapıdır. Kapı tek kanatlı ahşap sağlam ve boyut olarak diğer tek kanatlı kapılardan büyüktür.

Resim 4.21. Cepheden içe çekilen, kemerli giriş kapısı dış görünüşü ve çizimi (K.1)

K.1 kapısı, Z-01 mekânına kuzey-doğudan açılan çift kanatlı özgün ahşap giriş kapısıdır. Sınıflandırma olarak konumuna göre girişler içerisinde cepheden içe çekilen, yarım daire kemer formlu giriş kapısıdır. Çift kanatlı süslemesiz ve ahşap tablaların yan yana gelmesiyle oluşan ahşap kapı sade yapılmıştır. Cepheye renk ve karakter veren en önemli elemandır. Sokaktan birkaç taş basamakla yükseltilmiş, kökboyalarıyla boyanmış ve binanın yapım tarihinin yazılı olduğu yarım daire kemer içerisine yerleştirilmiştir. Kapının menteşe tipi ise saplama menteşedir. Ahşap kapının iki yanında oymalı taş sütunlar, taş kemerin üstünde ise gonca yaprağı şeklinde havalandırma pencereleri vardır. Farklı derinliklerdeki silmelerle çerçevelenen giriş, içten alçak kabartma (rölyef) tekniğinde dilimli bir frizle hareketlendirilmiştir. Kemerin üst kısmı yuvarlak hatlı geometrik kabartmalarla tamamlanmıştır. Yarım daire kemerdeki kilit taşlarının her biri farklı renklerle boyanmış, ortasındaki kilit taşı ise dışa çıkarılarak dekoratif çizgilerle vurgulanmıştır. Yarım daire kemerli ahşap kapı farklı işlevleri olan metal aksamlarla donatılmıştır. Bu metal aksamlardan biri olan giriş kapısındaki "kapazlama" adı verilen kilit çeşididir. Korunaklı kagir duvarların çevrelediği yapıların güvenliği kilitlerle sağlanmaktadır. Kapazlama kilidi gömme olan kilitlerin aksine dışarıda yer almaktadır. Dövme kakma teknikleriyle yapılan kapazlama kilitlerin üzerinde çeşitli figür ve motifler oluşturulmuş,"S-C" kıvrımlı volütle süslenmiştir. Ayrıca iki kanatlı

giriş kapısını ortadan birleştiren “bastırık” adı verilen sürgü ev içi güven ve emniyeti sağlama almaktadır. İki kanat üzerinde de birer tane hem tokmak olarak kullanılan hem de kapıyı açmak için tutulan kelebek şeklinden “kulp” demir elemanlar mevcuttur. Bunlara ilaveten süsleme olarak kullanılan iki kanata da birer tane bulunan metal aksamlar yer almaktadır.

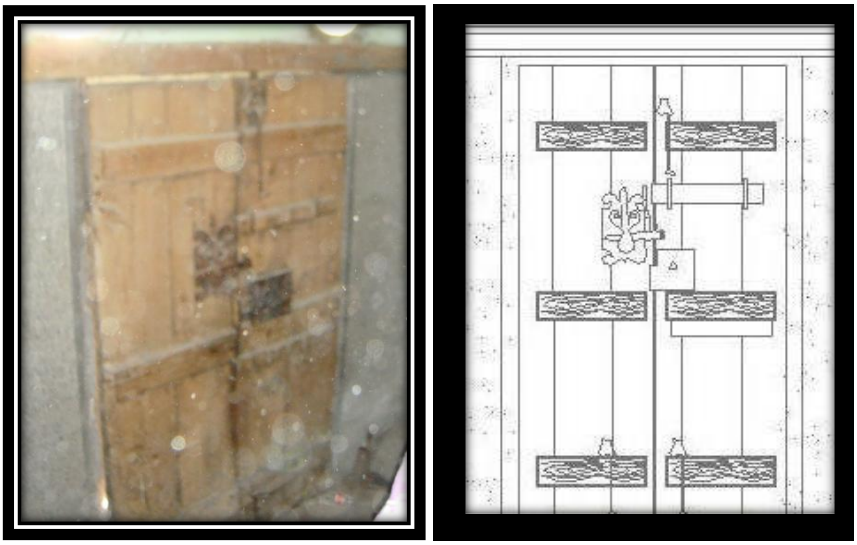

Resim 4.22. Giriş kapısı iç görünüşü ve çizimi

(a) (b)

Resim 4.23. Giriş kapısındaki metal akşamlar
(a) Volütle süslenmiş kapazlama kilit (b)Kapazlama Kilit
(c) Metal Süsleme Aksamı (d) Kelebek Kulp ve kilit
(e) Bastırık

(c)

(d)

(e)

Resim 4.23. (Devam) Giriş kapısındaki metal akşamlar
(a) Volütle süslenmiş kapazlama kilit (b)Kapazlama Kilit
(c) Metal Süsleme Aksamı (d) Kelebek Kulp ve kilit
(e) Bastırık

(a)

(b)

Resim 4.24. Giriş kapısı süslemeleri
(a) Kitabesi (b) Taş sütun
(c) Kök boyalı kilit taşları (d) Gonca yaprağı şeklindeki pencere

(c) (d)

Resim 4.24. (Devam) Giriş kapısı süslemeleri
(a) Kitabesi (b) Taş sütun
(c) Kök boyalı kilit taşları (d) Gonca yaprağı şeklindeki pencere

K.3 kapısı, Z-03 mekânına kuzey-doğudan açılan tek kanatlı özgün ahşap ahır kapısıdır. Sınıflandırma olarak konumuna göre girişler içerisinden cepheyle aynı düzlemde olan ve yarım daire kemer formlu giriş kapısıdır. Tek kanatlı süslemesiz ve ahşap plakaların yan yana gelmesiyle oluşan kapı üzerinde çeşitli metal aksamlar mevcuttur. Kapının menteşe tipi ise saplama menteşedir. Diğer giriş kapısına göre daha sade olmasına rağmen kilit taşlarından oluşmuş yarım daire kemerle taçlandırılmış cepheye hareket katan mimari eleman sokak kotuna bağlanmaktadır. Ahır kapısı aynı zamanda servis kapısı olarak kullanılan zerzembi katındaki ambarlara tahıl vs taşımak için kullanılan kapıdır. Giriş kapısında "kapazlama" adı verilen gömme olan kilitlerin aksine dışarıda yer alan kilit çeşidi mevcuttur. Tek kanatlı ahır kapısının arkasında ortadan birleştiren "bastırık" adı verilen sürgü ev içi güven ve emniyeti sağlama almaktadır. Dış kapılardan biri olan zerzembi katına geçişi sağlayan kapı üzerinde hem tokmak olarak kullanılan hem de kapıyı açmak için tutulan halka şeklinden "kulp" adı verilen demir eleman mevcuttur. Ahşap kapı sokakla aynı kotta olduğu için yağmur suyu, kar suyu gibi dış etkilere maruz kaldığından nemlenme ve renk değişimleri gözlemlenmektedir.

(a) (b)

Resim 4.25. Cepheyle aynı düzlemde yarım daire kemerli ahır kapısı (K.3)
(a)Dış Görünüşü (b) İç Görünüşü

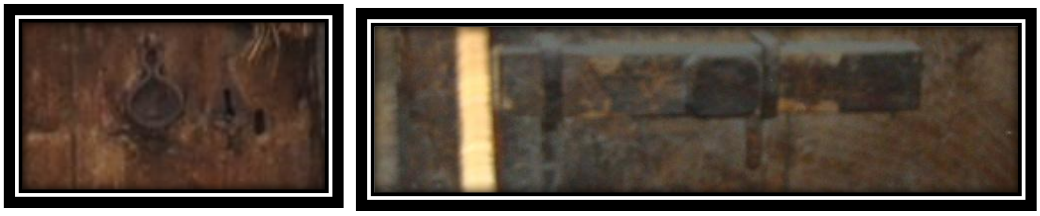

(a) (b)

Resim 4.26. K.3 kapısı metal aksamlar
(a)Halka Kulp Kilit (b)Bastırık

İç Kapılar:

İç kapılar, açılış şekillerine göre tek ve çift kanatlı ahşap kapılar olarak gruplanmaktadır. İç mekân kapıları; sofa kapıları, oda kapıları ve servis mekânlarının kapılarından oluşur. İç mekândaki odaların kapıları sade veya rölyef (kabartma) süslemelerle bezenmiş şekilde ele alınırken zarlardaki süslemelerle uyumludur [Çakıroğlu, 1952].

Zemin kattaki mekân kapıları;

Köseoğlu Konağı'nın zemin katında bulunan tip kapılar çam ağacından yapılmış olup, kaplamasızdır. Ebatları 90-105x223–225 cm arasında değişen ahşap kapılar sadeyapılmış olup, bazı kapılarda bulunan dikdörtgen tablalar içerisinde bezeme ve motiflere rastlanmamaktadır. Kapı kanadını oluşturan 4 veya 6 ahşap tablanın yerleşim düzeninde simetri mevcuttur. Kapıların bazılarında kenar tablalar ile göbekler arasında 2 cm genişliğinde 45 derecelik açıyla kırma yapılırken, bazıları da sade biçimde yapılmıştır. Kapıların bir kısmında "zemberek" adı verilen kapı aksamı ve kapazlama kilit kullanılmıştır. Zemberek alt ve üst uçları kesilerek şekillendirilmiş ve orta kısmında bir tutma kolu olan bir kapı aksamıdır. Ayrıca kilidin mandalını harekete geçiren metal bir parçada tutma kolunun hemen üzerinde yer almaktadır.

Resim 4.27. K 2.1

Resim 4.28. K.2.1 zembereği

Resim 4.29. K 4.1

Resim 4.30. K 4.2

K 2.1 kapısı, Z-02 mekânına açılan tek kanatlı özgün ahşap kapıdır. Süsten uzak sade biçimde olan ahşap kapı birbirine paralel 6 tabladan oluşmaktadır. Kapı üzerinde alt ve üst uçları kesilerek şekillendirilmiş ve orta kısmında bir tutma kolu olan kapı aksamı zemberek bulunmaktadır. Kapının menteşe tipi ise saplama menteşedir. Ahşap kapı üzerinde renk değişimleri, deformasyonlar ve bazı bölümlerinde mavi kök boyası kalıntıları gözlemlenmektedir.

K 4.1 kapısı 1-08 mekânını Z-03 mekânına bağlamakta, tek kanatlı ahşap kapıdır. Süsten uzak sade biçimde yapılan kapı ahşap plakaların yan yana gelmesiyle oluşup arkasında ahşap sürgü bulunmaktadır. Kapının menteşe tipi ise saplama menteşedir Ahşap kapı üzerinde renk değişimleri, kararmalar, deformasyonlar tespit edilmiştir.

K 4.2 kapısı Z-03 mekânını B-02 mekânına bağlamaktadır. Tek kanatlı ahşap kapı plakaların yan yana gelmesiyle oluşup üzerinde süs bulunmamaktadır. Kapının menteşe tipi ise saplama menteşesidir. Kapıyı açıp ve kapamak için halka şeklinde demir kulpu olan kapının şakülünde kaymalar, renk değişimleri, belli bölgelerinde kararmalar ve deformasyonlar gözlemlenmektedir.

Resim 4.31. K 4.3

Resim 4.32. K 4.6

Resim 4.33. K 4.4

K 4.3 kapısı Z-03 mekânını Z-05 mekânına bağlamaktadır. Tek kanatlı olan ahşap kapı plakaların yan yana gelmesiyle oluşup üzerinde süs bulunmamaktadır. Kapının menteşe tipi ise saplama menteşesidir. Kapıda renk değişimleri, kararmalar ve ufalanmalar mevcuttur.

K 4.6 kapısı Z-04 mekânını Z-03 mekânına bağlamaktadır. Tek kanatlı ahşap kapı plakaların yan yana gelmesiyle oluşup yalındır. Kapının menteşe tipi ise saplama menteşesidir. Kapının renginde kararmalar, ıslak hacim kapısı olduğu için nemlenmeden dolayı çürümeler ve deformasyonlar tespit edilmiştir.

Bodrum kattaki mekân kapıları;

Köseoğlu Konağı'nın bodrum katında bulunan tip kapılar çam ağacından yapılmış olup, kaplamasızdır. Zerzembi katı olarak da geçen bu katta ikisi tek kanatlı oymasız, süslemesiz ahşap kapıların yanı sıra tek kanatlı özgün kündekari kapıda mevcuttur. Kündekari kapı ahşap parçaların birbiri içerisine geçmesi yöntemiyle yapılıp, süsleme olarak geometrik desenler kullanılmıştır.

K 4.4 kapısı B-02 mekânını B-03 mekânına bağlamaktadır. Tek kanatlı ahşap kapı plakaların yan yana gelmesiyle oluşup üzerinde halka şeklinde demirden bir kulp bulunmaktadır. Kapının menteşe tipi ise gizli menteşedir. Ahşap kapının kanadının bir kısmı zemin kotunun altında kalmış, kapı şaküllünde kaymalar, renk değişimleri gözlemlenmektedir.

K 4.5 kapısı B-02 mekânını B-04 mekânına bağlamaktadır. Tek kanatlı ahşap kapı plakaların yan yana gelmesiyle oluşup, süslemesizdir. Kapı kasasının büyük bir kısmı kırılıp yok olmuştur.

K 5 kapısı B-01 mekânını B-02 mekânına bağlamaktadır. Tek kanatlı ahşap kapı ahşap süsleme tekniklerinden kündakari sistemle yapılmıştır. 4 panodan (göbek) oluşan ahşap kapının göbeklerin içi geometrik desenlerle bezenmiştir. Kapının menteşe tipi ise gizli menteşedir. Ahşap kapının üstünde siperlik olarak da geçen

oymalı ahşaptan bir bölüm bulunmaktadır. Arkasında kapazlama kilidi bulunan kapının, önünde demirden halka kulpu mevcuttur. Kapıda birbiri içerisine geçerek oluşan motiflerde malzeme kayıpları, renk değişimleri ve deformasyonlar tespit edilmiştir. Kapı üst kısmındaki pervaz devamı şeklinde olan siperlik kapının olduğundan yüksek gözükmesini sağlamıştır.

Resim 4.34. K 5 ön görünüş

Resim 4.35. K 5 arka görünüş

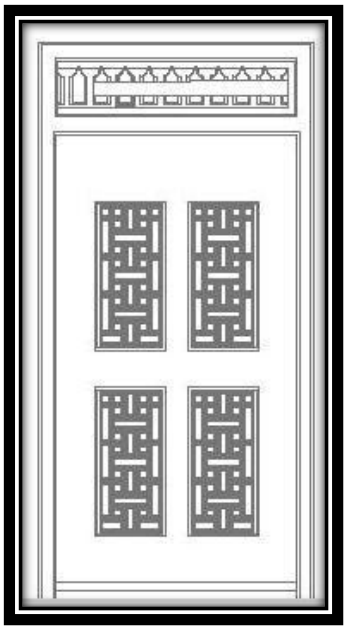

Resim 4.36. K 5 ön görünüş çizimi

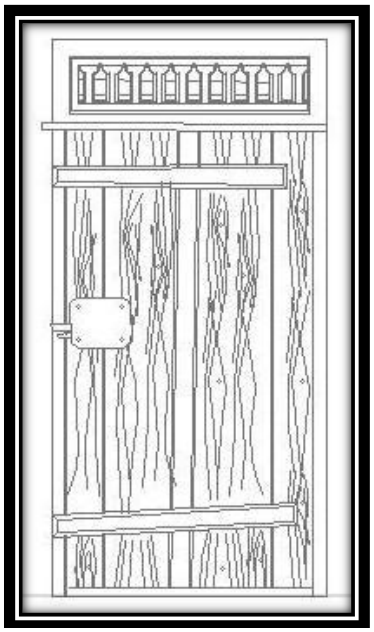

Resim 4.37. K 5 arka görünüş çizimi

Resim 4.38. Kündekari kapı detayları

Birinci kattaki mekân kapıları;

Köseoğlu Konağı'nın birinci katında bulunan tip kapılar çam ağacından yapılmış olup, kaplamasızdır. Ebatları 90-100x190–225 cm arasında değişen kapılarda bulunan dikdörtgen tablalar içerisinde Hatayi ve Rumi motiflerin birleşmesinden meydana gelmiş bitkisel bezemeler göze çarpmaktadır. Bezemeli yüzeyler tek parça olarak yapılmış olup, göbeklere dikkat çekmek için 2 cm genişliğinde 45 derecelik açıyla kırma ve göbeklerin üstüne az derinlikli pahlı oyma yapılmıştır. Birinci kattaki özgün ahşap kapıların büyük kısmı tablalı ve süslemeli yapılırken, bir kısmı da yine süssüz ve sadedir. Kapı pervazlarının bir kısmının üstünde başlıklar yer almaktadır. Birinci kattaki kapı pervazlarının üzerindeki başlıklar süslü eğrisel formada olduğu görülmektedir. Bu durum kapının olduğundan yüksek gözükmesini sağlamıştır. Bazı kapılarda "zemberek" adı verilen kapı aksamı ve kapazlama kilit kullanılmıştır.

K 4.7 kapısı 1-09 mekânını 1-08 mekânına bağlamaktadır. Tek kanatlı ahşap kapı, plakaların yan yana gelmesiyle oluşup, süslemesiz oymasızdır. Kapının menteşe tipi ise gizli menteşedir. Kapı üzerinde renk değişimleri, ahşapta kararma, malzemede ufalanmalar gözlemlemektedir. Kapının üzerinde demirden bir kulp, ve zemberek bulunmaktadır.

Resim 4.39. K 4.7

Resim 4.40. K 8.1 zembereği

Resim 4.41. K.4.7 zembereği

K 6 kapısı 1-01 mekânını 1-03 mekânına bağlamaktadır. Çift kanatlı özgün ahşap kapı her kanatta birer göbek olmak üzere iki göbekten oluşmaktadır. Kapının menteşe tipi ise yaprak menteşedir. Göbeklerin üzerinde süsleme tekniklerinden rölyef motif olarak Hatayi ve Rumi motiflerin birleşmesinden meydana gelen yaprak motifleri kullanılmıştır. Oda kapılarında en çok rastlanılan süsleme türü üst pervazda oluşturulmuş taç şeklindeki süsleme bu kapıda da görülmektedir. Kapı pervazlarının üzerindeki başlıklar süslü eğrisel formada yapılmıştır. Özgün kapı kolu yerine başka bir kapı kolu takılmıştır. Ahşap kapıda çok fazla deformasyon olmamakla birlikte renk değişimi ve kararmalar gözlemlenmektedir.

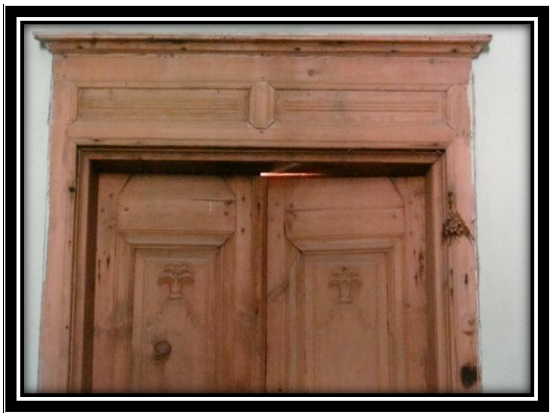

Resim 4.42. K 6 detayları

Resim 4.43. K 6 ön görünüşü

Resim 4.44. K 6 arka görünüş

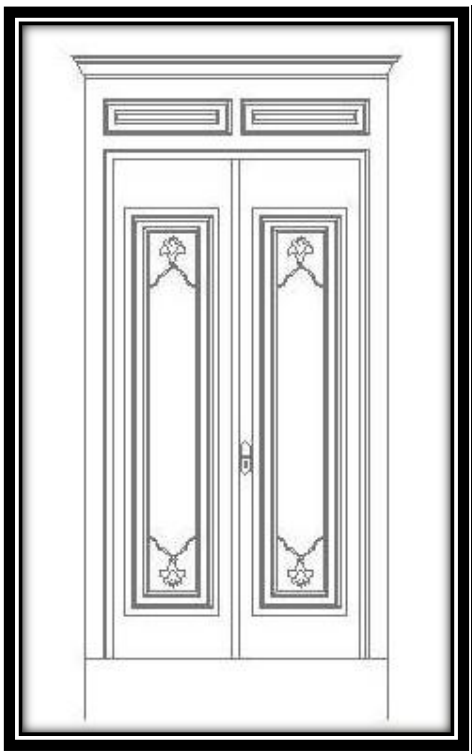

Resim 4.45. K 6 ön görünüş çizimi

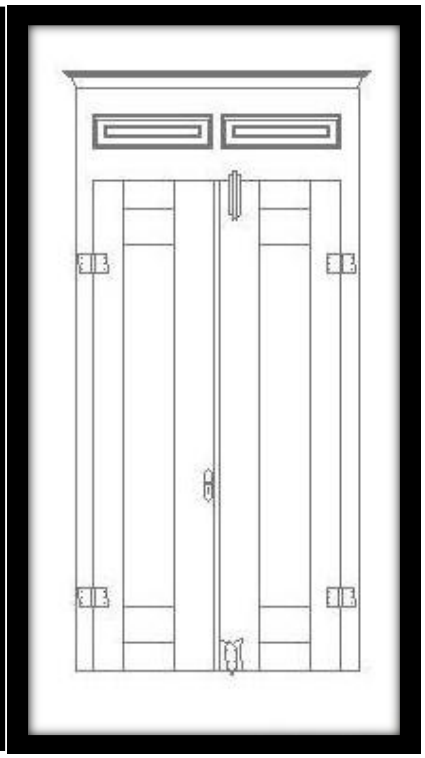

Resim 4.46. K 6 arka görünüş çizimi

K 7.1 kapısı 1-01 mekânından 1-04 mekânına bağlanmaktadır. Tek kanatlı özgün ahşap kapı tek göbekten oluşmaktadır. Göbeğin üzerinde süsleme tekniklerinden rölyef motif olarak da bitki motifleri kullanılmıştır. Kapının menteşe tipi ise yaprak menteşedir. Oda kapılarında en çok rastlanılan süsleme türü üst pervazda oluşturulmuş taç şeklindeki süsleme bu kapıda da görülmektedir. Kapı pervazlarının üzerindeki başlıklar süslü eğrisel formada yapılmıştır. Özgün kapı kolu yerine başka bir kapı kolu takılmıştır. Ahşap kapıda çok fazla deformasyon olmamakla birlikte renk değişimi ve kararmalar gözlemlenmektedir. Özgün ahşap kapının kapı kolu değiştirilmiştir.

(a) (b)

(c)

Resim 4.47. K 7.1
(a) K 7.1 ön görünüş (b) K. 7.1 arka görünüş (c) K 7.1 detaylar

K 7.2 kapısı 1-01 mekânına açılan tek kanatlı özgün ahşap kapı, tek göbekten oluşmaktadır. Göbeğin üzerinde süsleme tekniklerinden rölyef motif olarak da bitki motifleri kullanılmıştır. Kapının menteşe tipi ise saplama menteşedir. Özgün kapı kolu yerine başka bir kapı kolu takılmıştır. Ahşap kapının üstünde, üst pervazda oluşturulmuş taç şeklinde ahşap süsleme vardır. Kapıda renk değişimleri kararmalar gözlemlenmektedir.

Resim 4.48. K 7.2

Resim 4.49. K 7.3

K 7.3 kapısı 1-01 mekânını 1-05 mekânına bağlamaktadır. Tek kanatlı özgün ahşap kapı , alt başlık, üst başlık olmak üzere 2 yatay kayıt ve tek göbekten oluşmaktadır. Göbeğin üzerinde süsleme tekniklerinden rölyef motif olarak da bitki motifleri kullanılmıştır. Ahşap kapı üzerinde kapının açılıp kapanmasını sağlayan zemberek bulunmaktadır. Kapının üstünde üst pervazda oluşturulmuş taç şeklinde ahşap süsleme vardır. Kapı pervazlarının üzerindeki başlıklar süslü eğrisel formada yapılmıştır. Kapının menteşe tipi ise yaprak menteşedir. Ahşap kapının şakülünde kaymalar, kararmalar ve renk değişimleri tespit edilmiştir.

K 8.1 kapısı 1-06 mekânını 1-07 mekânına bağlamaktadır. Tek kanatlı özgün ahşap kapı, alt başlık, üst başlık olmak üzere 2 yatay kayıt ve bezemesiz, sade tek göbekten oluşmaktadır. Kapının menteşe tipi ise yaprak menteşedir. Ahşap kapı üzerinde

kapının açılıp kapanmasını sağlayan zemberek mevcuttur. Ahşap kapıda renk değişimi ve kararmalar gözlemlenmektedir.

Resim 4.50. K 8.1

Resim 4.51. K 8.2

K 8.2 kapısı 1-07 mekânını 1-08 mekânına bağlamaktadır. Tek kanatlı özgün ahşap kapı, alt başlık, üst başlık ve ara kayıt olmak üzere toplam 3 yatay kayıt bunun sonucunda da 4 göbek bulunmaktadır. Kapının menteşe tipi ise yaprak menteşedir. Sade bezemesiz ahşap kapının demir kapı kolu değiştirilerek özgün olmayan bir kapı kolu takılmıştır.

Pencereler:

Köseoğlu Konağında pencereler ahşap doğramalıdır. Çoğunluğu dikdörtgen formda olan pencereler toplamda 21 tane olmakla birlikte 9 tip ahşap pencere bulunmaktadır. Ev sahiplerinin sözlü beyanına göre konakta onarım yapılan kısmında zemin kattaki mazgal pencereler değişikliğe uğramamış fakat birinci kattaki pencereler (1-06 mekânında D1 duvarındaki, 1-07 mekânı D2 duvarındaki) değişmiştir. Bu iki pencere dışında bazı ahşap pencerelerin kasaları, kepenkleri ve önündeki korkulukları özgünken pencere doğramaları değiştirilmiştir. Ahşap pencerelerin bir kısmı özgün detaylara sahipken, birçoğunda malzeme kaybı, renk değişimi, ahşapta

kararma, böceklenme, çürüme gibi sorunlar gözlemlenmektedir. Köseoğlu Konağında zemin katında 4 mazgal pencere, ön cephede 4 tane farklı şekillerde havalandırma penceresi, 2 tane köşe penceresi, çift kanatlı çift bölmeli 6 ahşap pencere, arka cephe çift kanatlı tek bölmeli 4 ahşap pencere, tek kanatlı 3 ahşap pencere ve üç kanatlı 1 ahşap pencere bulunmaktadır. Pencerelerde ahşap malzeme olarak çam kullanılmıştır.

Köseoğlu Konağı'nda sade dille tasarlanmış zemin katta bulunan "mazgal pencereler" duvar kalınlığına bağlı olarak içeriye doğru mazgal şeklinde genişlemekte olup kare ya da dikdörtgen şeklinde yapılmıştır. Konakta 4 tane mazgal pencere bulunmaktadır.

Resim 4.52. Mazgal pencereler

Konakta gösterişli ön cephe elemanlarından giriş kapısının üzerindeki kilit taşlarından yapılmış yarım daire kemerin hemen üzerinde giriş holünü aydınlatan yonca yaprağı şeklinde ve kök boyalarıyla süslenmiş iki tane "havalandırma penceresi" bulunmaktadır. Bu havalandırma pencerelerinin dışında birer tanede tuvaletlere açılan ve dikdörtgen şeklinde sade olarak tasarlanmış havalandırma pencereleri mevcuttur.

Resim 4.53. Havalandırma pencereleri

Köseoğlu Konağı'nda bulunan Germir evlerinin karakteristik özelliklerinden önemli bir mimari öğe olan *"köşe pencereleri"* bulunmaktadır. İç mekândan sokak perspektifinin tam olarak algılamasını sağlamak amacıyla çıkma yapan odanın sokağa hakim olan köşelerine yerleştirilen köşe pencereleri tamamen Kayseri evlerine özgü bir elemandır.

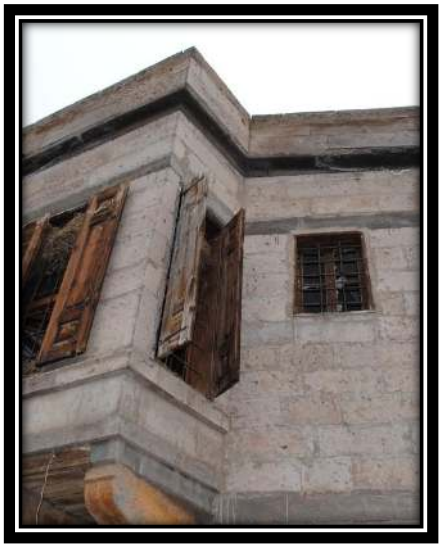

Resim 4.54. Köşe pencereleri

Pencereler sövesiz, taş veya ahşap sövelidir. Konaktaki bütün pencerelerde demir parmaklık, bazılarında hem kepenk hem parmaklık uygulanmıştır. Yuvarlak hatlı demir parmaklıklar, pencere kasasına monte edilmiştir.

Resim 4.55. Pencere parmaklıkları

Köseoğlu Konağı'ndaki pencereler açılış şekillerine göre üçe ayrılabilir:

1) Düşeyde kayıtla ikiye bölünüp çift kanatlı olarak (düşey menteşe yardımıyla) açılılar. Kanatlar kapatıldığı zaman üste ve alta konan birer mandal tutmaktadır
2) Düşeyde kayıtla ikiye bölünüp üstü ve altı tek kanatlı olarak ayrı ayrı açılmaktadır.
3) Düşeyde ve yatayda kayıtla ikiye bölünüp üstü ve altı çift kanatlı olarak ayrı ayrı açılmaktadır.

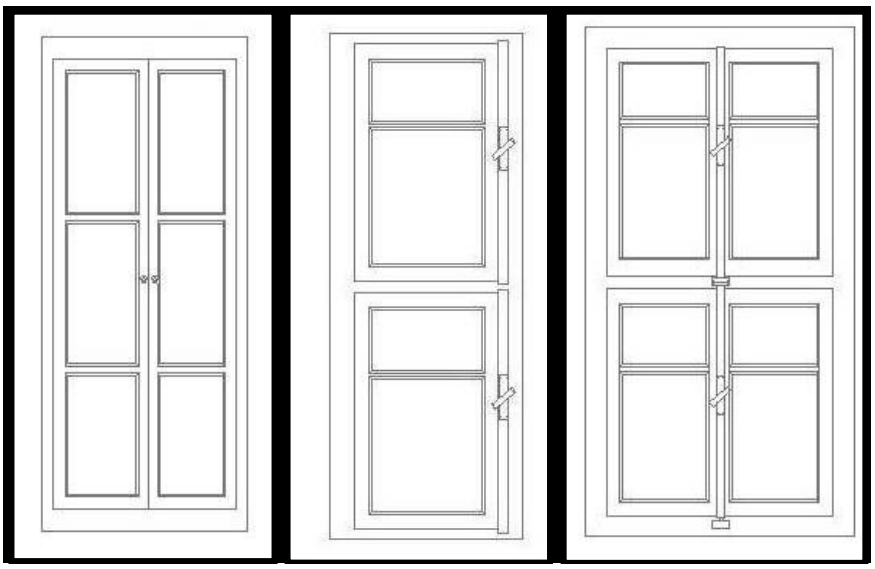

(a) (b) (c)

Resim 4.56. Açılışına göre pencere tiplerinin çizimleri
(a) 1. Grup (b) 2. Grup
(c) 3. Grup

P 1.1, pencereleri özgün çift kanatlı ortasından bir kayıtla ayrılan düşey menteşe yardımıyla kuzey doğu cephesine açılan, açılışına göre üçüncü gruba giren dikdörtgen biçimli ahşap penceredir. Pencere evlerinin biçimi dikdörtgendir. Bir pencere kanadında iki bölme bulunmaktadır. Pencereler demir korkuluklu ve oymalı ahşap kepenklidir. Ahşap pencerelerin alt ve üstlerinde pencereleri cephede belirginleştiren taş söveler vardır. Demir korkuluklarda korozyon meydana gelmiştir.

1-04 mekânını aydınlatan pencerelerin dış kasaları özgünken, pencere kanatları değişmiştir.

Resim 4.57. P 1.1

Resim 4.58. P 1.4 - P 1.5

P 1.2, P 1.3 pencereleri kuzey doğu cephesine bakan düşey menteşe yardımıyla açılan çift kanatlı ahşap pencerelerdir. Ortasından bir kayıtla ayrılan açılışına göre üçüncü gruba giren dikdörtgen biçimli penceredir. Pencere evlerinin biçimi dikdörtgendir. 1-02 mekânına açılan pencereler çift kanatlı oymalı ahşap kepenklerdir. Demir korkuluklarda korozyon meydana gelmiştir. Ahşap pencerelerin altındaki taş söveler ve üstlerindeki taş silmeler pencereleri cephede belirginleştirmektedir. İki pencerenin de hem kendileri hem kulpları özgün değildir.

P 1.4, P1.5, pencereleri 1-05 mekânına açılmaktadır. Dikdörtgen biçimli çift kanatlı ahşap pencereler ortasından bir kayıtla ikiye ayrılıp düşey menteşe yardımıyla açılıp açılışına göre üçüncü gruba girmektedir. Pencere evlerinin biçimi dikdörtgendir. Ahşap pencerenin kasa ve kepenkleri özgünken, pencere kanatları değiştirilmiştir. Pencerelerin çift kanatlı oymalı ahşap kepenkleri vardır. 1-05 mekânının kuzey doğu cephesine bakan pencereler taş sövelerle cephede vurgulanmışlardır. Demir korkuluklarda korozyon meydana gelmiştir.

P 2 penceresi köşe penceresi olarak adlandırılan mekânı perspektif ve bol ışık kazandıran dikdörtgen biçimli pencerelerdendir. Açılışına göre ikinci gruba giren pencere düşey menteşe yardımıyla açılıp oymalı tek kanatlı ahşap kepengi bulunmaktadır. Pencere evlerinin biçimi dikdörtgendir. 1-02 mekânının kuzey

cephesine hareket katan tek kanatlı ahşap penceredir. Sade demir korkulukların bulunduğu pencere kesme taştan sövelerle cephede vurgulanmaktadır. Özgün kepenk ve kasaları bulunan ahşap pencerenin kanatları değiştirilmiştir. Demir korkuluklarda korozyon meydana gelmiştir.

P 3 penceresi de açılışına göre ikinci gruba giren düşey menteşe yardımıyla açılan dikdörtgen biçimli köşe penceresidir. Pencere evlerinin biçimi dikdörtgendir. Ahşap pencere tek kanatlıdır fakat oymalı ahşap kepengi çift kanatlıdır. 1-05 mekânının kuzey cephesine açılan penceresi sokak manzarasından daha çok yararlanılmasını sağlamaktadır. Çıkmalar çok geniş olmadıkları için pencere enleri de ona göre dardır. Süssüz demir korkuluklardan bulunan pencerenin de alt ve üstü kesme taştan sövelerle çevrelenmiştir.

Resim 4.59. P 2

Resim 4.60. P 3

P 4. 1 penceresi açılışına göre birinci gruba girip düşey menteşe yardımıyla açılmaktadır. 1-06 mekânına açılan pencere evlerinin biçimi dikdörtgendir. Tek kanatlı ahşap pencerenin süslemesiz demir korkulukları vardır. Kuzey doğu cephesine açılan dikdörtgen biçimli ahşap pencerenin kepenkleri bulunmamakta ve pencere üzerine sövenin yerini belirlemek adına çimento esaslı harç sürülmüştür. Konağın tadilattan geçen kısmında bulunan pencere değiştirilmiş ve camları tamamen kırılmıştır.

Resim 4.61. P 4.1

Resim 4.62. P 4.2

P 4.2, 1-07 mekânını aydınlatan, tek kanatlı dikdörtgen biçimli, açılışına göre birinci gruba giren pencere düşey menteşe yardımıyla açılmaktadır. Konağın arka cephesine denk gelen pencerenin üstünden ahşap silme geçmekte Sade süssüz demir korkuluklara sahip pencere mekânda tavana yakın konumdadır. Camları kırılıp tamamen yok olan pencerenin kepengi bulunmamaktadır. Ahşaplarda renk değişimi, kararma, çürümeler gözlemlenmekte ve demir korkuluklarda korozyon meydana gelmiştir.

P 4.3, 1-09 mekânını aydınlatan pencere tek kanatlı dikdörtgen biçimli açılışına göre birinci gruba giren düşey menteşe yardımıyla açılan sade ahşap penceredir. Konağın arka cephesine denk gelen pencerenin üstünden ahşap silme geçmektedir. Sade süssüz demir korkuluklara sahip pencere mekânda tavana yakın konumda olup camları kırılıp tahrip olmuştur. Tek kanatlı ahşap pencerenin kepengi bulunmamaktadır.

P 5 penceresi 1-07 mekânını aydınlatan ahşap pencerelerden diğeri olup, konağın tadilattan geçmiş kısımda yer almaktadır. Özgün olmayan ahşap pencere iki hareketli bir hareketsiz olmak üzere üç kanattan oluşmaktadır. Ahşap kepenkleri olmayan pencerenin özgün olmayan demir korkulukları bulunmaktadır.

Resim 4.63. P 5

Resim 4.64. P 6.1 - P 6.2

P 6.1, P 6.2 dikdörtgen biçimli pencerelerin ikisi de 1-03 mekânına açılmaktadır. Çift kanatlı dikdörtgen biçimli ahşap, düşey menteşe yardımıyla açılan pencereler açılışına göre birinci gruba girmektedir. Demir korkuluklarda korozyon meydana gelmiştir. Arka cephede bulunan pencerelerin camları tamamen kırılmıştır. Sade demir korkuluklara sahip olan pencerelerin kepenkleri yoktur.

P 7.1, P 7.2 pencereleri ön cephe de B-01 mekânına açılmaktadır. Mazgal pencere olarak adlandırılan pencereler dikdörtgen biçimlidir. Tek kanatlı özgün dikdörtgen düşey menteşe yardımıyla açılan pencerelerin sade tek kanatlı ahşap kepenkleri ve demir korkulukları bulunmaktadır. Kuzey doğu cephesine açılan pencereler mekânın tavan kısmına yakın konumdadır. Pencerelerde ahşapta kararma, renk değişimi, camlarda kırılma ve demir korkuluklarda korozyon gözlemlenmektedir.

Resim 4.65. P 7.1 - P 7.2

Resim 4.66. P 8.1 - P 8.2

P 8.1, P 8.2, pencereleri tek kanatlı düşey menteşe yardımıyla ön cepheye açılan, ahşap pencerelerin sade demir korkulukları vardır. Mazgal pencere olarak adlandırılan pencereler, tadilat yapılan kısımda bulunmaktadır. Dikdörtgen biçimli pencereler Z-03 mekânına açılmaktadır. Ahşapta kararma, renk değişimi, demir korkuluklarda korozyon gözlenmekte, ahşap pencerelerin kanatları ve camları yok olmuştur.

Resim 4.67. P 9.1 - P 9.2

P 9.1, P 9.2 pencereleri arka cepheye açılan, açılışına göre birinci gruba giren, düşey menteşe yardımıyla tek kanatlı ahşap pencerelerdir. Özgün ahşap pencerelerin pencere kasaları günümüze kadar gelmiş fakat kanatları yok olmuştur. Tek kanatlı ahşap kepenkleri mevcuttur. Pencereler B-02 mekânını aydınlatmaktadır.

Kepenkler:

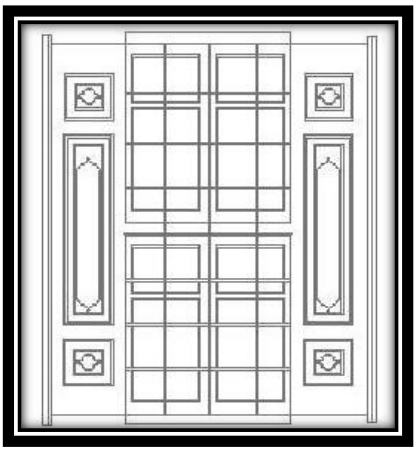

Resim 4.68. Ahşap kepenk çizimi

Resim 4.69. Ahşap kepenkler iç görünüş

Köseoğlu Konağında kuzey-doğu cephesinde zemin katlardaki mazgal pencerelerin kepenkleri dikdörtgen sade süslemesiz ve tek kanatlı, birinci kattaki ahşap kepenkler ise dikdörtgen, çift kanatlı ve süslemelidir. Konağın sokağa bakan kuzey-doğu cephesinde hem işlevsel hem de estetik açıdan pencerelerin ayrılmaz parçasıdır. Sokağa cephe veren bodrum kat mazgal pencerelerinde sade, düz, süslemesiz güvenlik amacıyla yapılan kepenkler yer alırken birinci katta güvenliğin yanı sıra estetik kaygınında dikkate alındığı çift kanatlı rölyef süsleme tekniğiyle yapılmış kepenkler bulunmaktadır. Çam ağacından yapılan ahşap kepenklerden üst katta bulunanlar dikdörtgen formunda olup, alt ve üst bölümleri kare ortası dikdörtgenden oluşan panolardan meydana gelmektedir. Bu panoların içi oyma kakma tekniğiyle yapılmış rölyef bitkisel motiflerle bezenmiştir. Bezemeli yüzeyler tek parça olarak yapılmış olup, göbeklere dikkat çekmek için 2 cm genişliğinde 45 derecelik açıyla kırma ve göbeklerin üstüne az derinlikli pahlı oyma yapılmıştır. Süslemeli olan iç yüzeylerinin aksine kepenklerin dış yüzeyleri tamamen düz ve sade biçimde tasarlanmıştır. Kepenkler basit demir menteşelerle açılıp kapanmaktadır. Kapatılan ahşap kepenkler demir çengellerle pencere demirlerine bağlanır, emniyete alınır ve dışarıdan açılması imkansızdır. Açık olduğunda ise rüzgarda çarpmasın diye cephedeki demir kelebeklerle duvara bağlanmaktadır. Dış etkilere maruz kalan kepenklerde renk değişimi, kararma, çürüme, malzeme kayıpları ve deformasyonlar gözlemlenmektedir.

Resim 4.70. Ahşap kepenkler dış görünüşü

(a) (b)

(c)

Resim 4.71. Ahşap kepenk detayları
(a) Ahşap Kepenk Oyma süsleme (b) Ahşap Kepenk Demir Çengel
(c) Ahşap Kepenk Demir Halka

Dolaplar:

Köseoğlu Konağındaki dolaplar iki grupta incelenmektedir;

- *1. Grup:* Tamamen dolap bölümlerinden oluşan dolaplar.(yüklük, gusülhane vb)
- *2.Grup:* Orta bölümünde kapı, aynalık, lambalık, ocak,alt alta yada yan yana yapılan kemerli küçük boşluklar (oyma,hücre gibi isimler alır) veya üzerinde oymalı davlumbaz gibi elemanlardan oluşan dolaplar.

Köseoğlu Konağı'nın birinci katında 3 tane, bodrum katında 1 tane olmak üzere toplam 4 tane ahşap dolap bulunmaktadır. Bu dolaplardan 1-04 mekânında bulunan dolap 2. Gruba giren orta bölümünde oymalı kemerli lambalık ve yan taraflarında yüklük bulunan dolaptır. Geriye kalan 1-03, 1-09, B-01 mekânlarında bulunan dolaplar 1. Gruba giren sadece yüklükten oluşan dolaplardır. Bütün dolaplar kaplamasızdır. Ayrıca çoğunda ahşapta renk değişimi, kararma, malzeme kaybı, dolap kapaklarında düşmeler ve deformasyonlar gözlemlenmektedir. Dolapların içinde gusülhane bulunmamaktadır.

1-04 Mekânı dolabı;

Resim 4.72. 1-04 mekânı ahşap dolap

1-04 mekânında bulunan ikinci gruba giren ahşap dolap yan tarafları yüklük olarak kullanılırken, orta kısmına “S” “C” kıvrım kemerli, givle denilen oyma raflar bulunan şerbetlik, lambalık yerleştirilmiştir. Çam ağacından yapılan ahşap dolap kapı üzerindeki taçla aynı yüksekliğe çıkmaktadır. Kapı üzerinde sade oymalı bir kısım onun hemen üzerindeki başlık süslü eğrisel formda ve dolap başlığıyla aynı şekildedir. Tavana kadar olan kısım ise kontürplakla kapatılmıştır. Şerbetliğin bir tarafında 76 cm derinliğinde ve 140 cm genişliğinde çift kapaklı bir yüklük diğer tarafından ise 70 cm derinliğinde 55 cm ve 76 cm genişliğinde tek kapaklı iki yüklük bulunmaktadır. Yüklük dolapların içlerinde raflar yer almaktadır. L şeklinde olan dolabın 1-04 mekânı D4 duvarı üzerindeki kısmı 50 cm derinliğinde 155 cm genişliğinde çift kapaklı yüklüktür. Dolabın orta kısımda yer alan süslemeli raflı şerbetliğin ortasında ise küçük tek kapaklı raflı bir dolap bulunmaktadır. Kapaklarda kilit için mandal şeklinde hareketli menteşeler kullanılmıştır. Dolap kapaklarının üzeri bitki motiflerinden oluşan rölyef süslemelerle bezenmiştir.

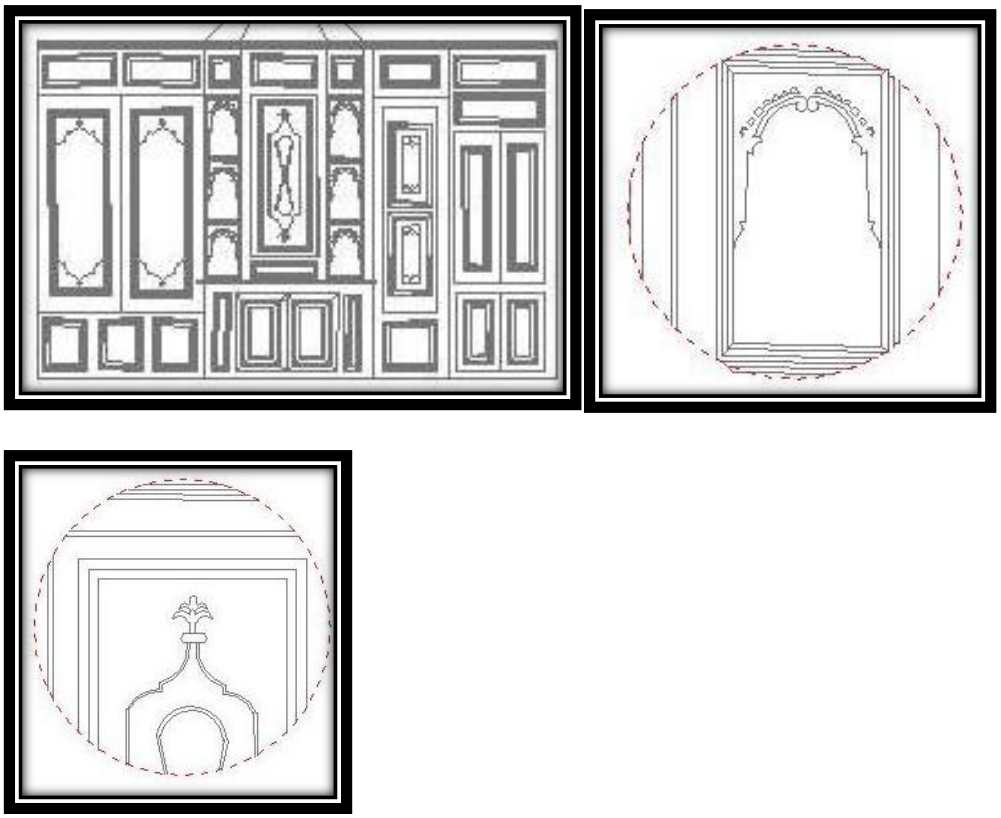

Resim 4.73. 1-04 mekânı ahşap dolap çizimleri

(a)

(b)

(c)

(d) (e)

Resim 4.74. 1-04 ahşap dolap detayları
(a) Ahşap dolap şerbetlik detayı (b) " Givle" detayı
(c) Ahşap dolap rölyef süsleme (d) " Givle" detayı
(e) Mandal kilit

1-03 Mekânı dolabı;

1-03 mekânında bulunan birinci gruba giren ahşap dolap yalnızca yüklük olarak kullanılmakta olup çoğunun içinde raflar vardır. Yatakların koyulabilmesi için yerden 60-80 cm yükseklikten başlayan geniş dolaplar içerisinde sadece yatak yorgan değil küçük raflarla bölümlenmiş çeşitli eşyaların konulduğu bölümlerde vardır. Çam ağacından yapılan ahşap dolap tavana kadar uzanmayıp üst kısmı boş bırakılmıştır. Dolabın bir kısmı tek bir kısmı çift kapaklı olup oldukça sadedir. Çift kapaklı kısım 75 cm derinliğinde 140 cm genişliğinde olup bölmesizdir. Tek kapaklı olan kısım 75 cm derinliğinde 63 cm genişliğinde olup raflarla bölünmüştür. Dolap kapakları üzerinde rölyef kabartmalar vardır. Yüklüğün mekâna giriş kapısına yakın gelen kısmı pahlıdır. Kapaklarda kilit için mandal şeklinde hareketli menteşeler kullanılmıştır. Ahşap dolapta renk değişimleri, kararmalar, çürümeler dolap kapaklarında düşmeler gözlemlenmektedir.

Resim 4.75. 1-03 mekânı ahşap yüklük dolabı

Resim 4.76. Mandal kilit

1-09 Mekânı dolabı;

1-09 mekânında taş ocağın yanında bulunan ahşap dolap 60 cm derinliğinde ve 60 cm genişliğindedir. Tavana kadar uzanan ahşap dolap içerisinde raflar bulunmakta olup tek kapaklı dolap oldukça sadedir. Ahşap kapakların kilitlenmesi için mandal kilit kullanılmaktadır. Ahşap dolap birbirine simetrik 6 tabladan oluşmaktadır. Süslemesiz ahşap dolap yağlı boyayla boyanmış, bazı bölümlerinde malzeme kayıpları ve dolap kapaklarında düşmeler gözlemlenmektedir.

Resim 4.77. 1-09 mekânındaki ahşap dolap

B-01 Mekânı dolabı;

B-01 mekânında bulunan ahşap dolap kuru yiyeceklerin depolandığı 107 cm derinliğinde ve 384 cm genişliğindedir. Dolap tavana kadar uzanmamakta, çift kapaklı ve oldukça sadedir. Ahşap dolabın kapaklarında düşme, renginde kararma, çürümeler gözlemlenmektedir.

Resim 4.78. B-01 mekânı ahşap dolap

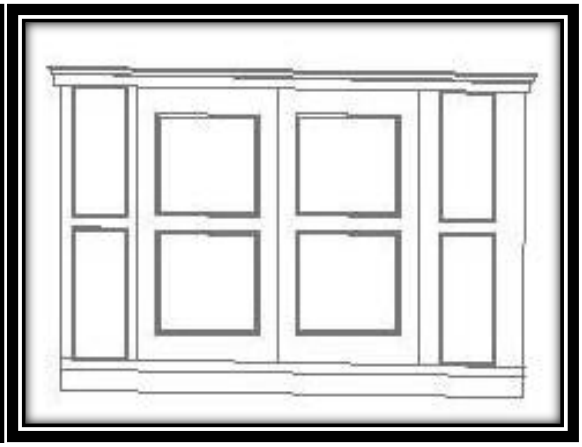

Resim 4.79. B-01 mekânı ahşap dolap çizimi

Taş ocaklar:

Köseoğlu Konağında 2 tane taş ocak bulunmaktadır. Bunlar bir tanesi birinci katta 1-09 mekânında bir diğeri ise bodrum katta B-02 mekânında yer almaktadır. Her ikisi de basit ve ihtiyacı karşılayacak şekilde tasarlanmıştır. Ocaklar kesme taştan yapılmıştır.

Köseoğlu Konağı'nda birinci katta 1-09 mekânında ahşap dolabın hemen yanında bulunan taş ocak 2.5 m^2 genişliğinde ve yarım daire kemerle taçlandırılmıştır. Birbiri içine geçen kilit taşlarıyla oluşturulan kemerin ortasındaki kilit taşı dışarı çıkarılarak belirginleştirilmiştir. Yerden 70 cm yukarıda olan ocak 1.48x2.07 metre ölçülerindedir. Baca deliği ve zemininde iki deliği bulunmaktadır. Plastik boyayla boyanan taş ocakta renginde kararmalar, üzerindeki boyada dökülmeler gözlemlenmektedir.

(a) (b)

Resim 4.80. 1-09 mekânındaki taş ocak
(a) Taş Ocak (b) Ortadaki Kilit Taşı

Konağın bodrum katında B-02 mekânında olan diğer taş ocak ise 3.13 m2 büyüklüğünde yarım daire taş kemerle taçlandırılmıştır. Basit ve ihtiyacı karşılayacak şekilde süsten uzak olarak tasarlanmıştır. Yerden 68 cm yukarıda bulunan ocak 1.04x2.06 m ölçülerinde tokana adı verilen mekânda bulunmaktadır. Kaplamasız olan ocak kesme taştan yapılmıştır. Ocağın taşları kararmış, kirlenmeler ve taş malzemede ufalanmalar, kırılmalar gözlemlenmektedir. Baca deliği ve zeminde ateş yakmak için iki delik daha bulunmaktadır.

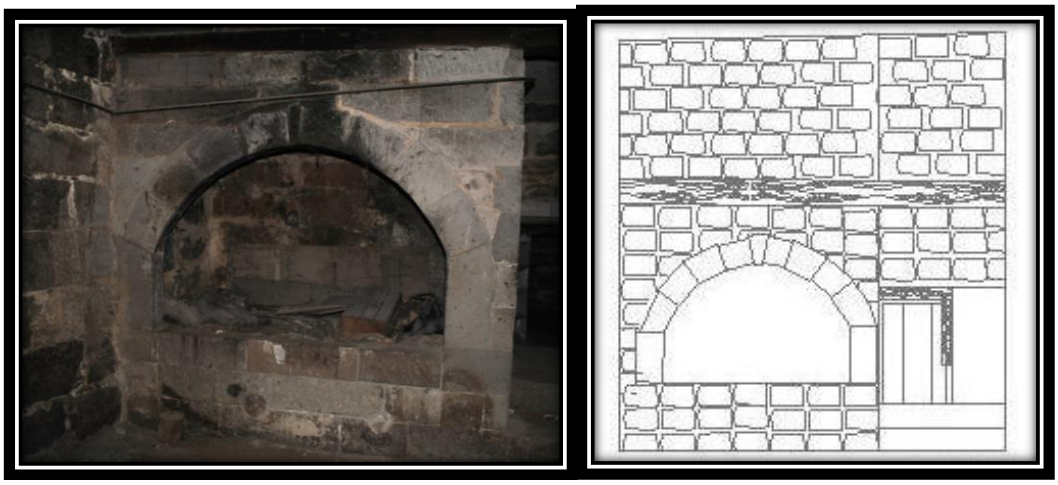

Resim 4.81. B-02 taş ocak - çizimi

Şerbetlik ve nişler:

Köseoğlu Konağı'nda 1-05 mekânında alçı şerbetlik ve 1-01 mekânında lambalık nişi mevcuttur. Şerbet hazırlamak, gaz lambası v.b. dekoratif amaçlı küçük eşyaları koymak amacıyla yapılmış duvara yaslanmış, alçı kaplama ile veya taş malzemeyle yapılmış elemanlardır. Alçı kaplamanın üzerinde kök boyalarıyla süslemelerde mevcuttur.

1-05 mekânında bulunan alçı şerbetlik etrafı ahşap işçiliği ile bezenmiştir. Zarlı oda diye adlandırılan mekânın duvarları tavana kadar ahşap oyma tekniğiyle bezenmiş ahşap malzemeyle kaplıdır. İşlemeli iki ahşap sütun arasında yerden 86 cm yukarıda bulunan 172x25 cm ölçülerindeki alçı şerbetlikte "S" "C" kıvrım kemerli, "givle" denilen oyma raflar bulunmaktadır. Oyma rafların ortasında bulunan dikdörtgen yüzeyin üzerinde kök boyalarıyla renklendirilen resim mevcuttur. Alçıların bir kısmı dökülmüş, bir kısmı ise hazine aramak için tahrip edilmiş ve resmin bu bölümleri yok olmuştur. Kök boyalarıyla işlenen resimde mavi ve kırmızı tonları çoğunlukta kullanılırken, kuş, kafes, gibi şekiller çizilmiştir. Bitkisel motiflerle ve tipik bir barok uygulaması olan ağır kumaş perdeler arsına yapılmış orman manzaraları ile bezenen şerbetlik içerdiği renk ve biçim zenginliği ile odaya renk katan en önemli mimari elemandır. Şerbet hazırlamak, gaz lambası gibi dekoratif eşyaların konulduğu bezemeli raflardan oluşan şerbetlik zar yüzeylerle birleşince mekâna görsellik katmaktadır.

Resim 4.82. 1-05 mekânı şerbetlik

(a) (b)

(c) (d)

Resim 4.83. 1-05 mekânı şerbetlik detayları
(a) Şerbetlik Rafları (b) Kök boyalarıyla yapılmış figürler
(c) Şerbetlik Detaylar (d) Şerbetlik etrafındaki "zar"

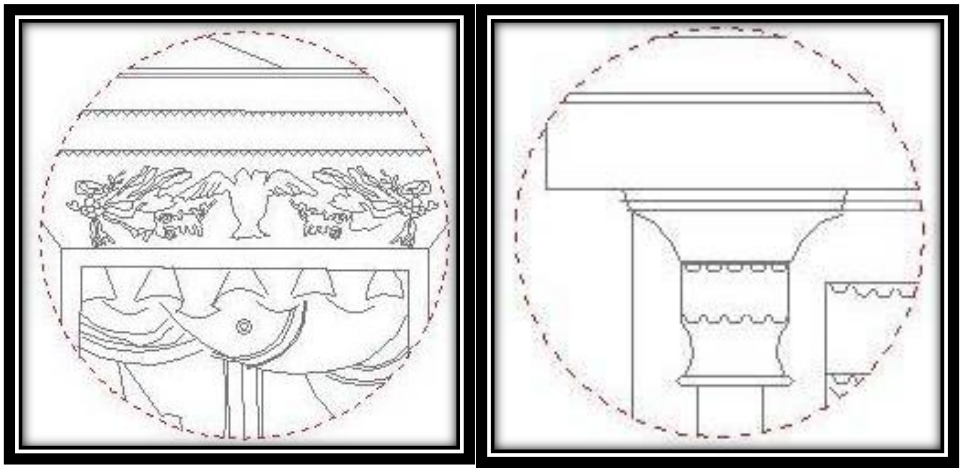

Resim 4.84. 1-05 mekânı şerbetlik detayları çizimleri

1-01 mekânında köşeye yerleşmiş olarak bulunan, taştan yapılmış lambalık nişi sofaya görsellik katmaktadır. Gaz lambası gibi dekoratif amaçlı küçük eşyaları koymak için yapılmış olan niş iki yanında oymalı taş sütunlar içerisine yerleştirilmiştir. Hareketli yüzeylerden oluşan nişin alt kısmında tek kapaklı üzeri yağlı boya ile boyanmış ahşap bir dolap yer almaktadır. Taş niş üzeri plastik boyayla boyanmıştır. Boyada dökülmeler taşta çatlamalar gözlemlenmektedir. Oymalı ahşap kapılar ile bütünleşen niş mekânın görselliğine katkıda bulunmaktadır.

Resim 4.85. Lambalık nişi

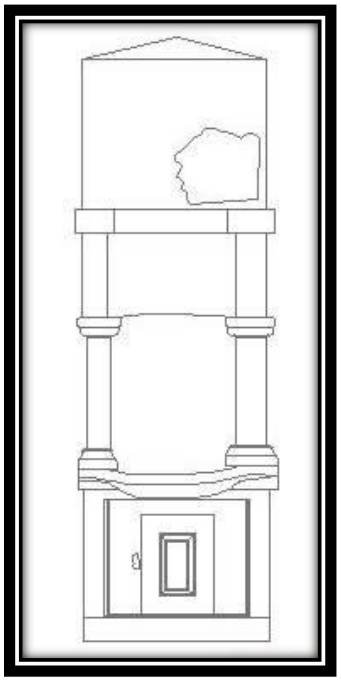

Resim 4.86. Lambalık nişi çizimleri

Taş sedirler:

Çoğu zaman odayı çepeçevre saran sedirler; biçimi, boyutu ve yerleşimi ile, dinlenme, boş zamanı geçirme, konuşma, toplantı, ısınma, çalışma gibi değişik amaçları karşılayacak tarzdadırlar. Sedirlerin oluşturduğu oturma alanı 3-5 metreyi aşmaz. Yükseklikleri 30-40 cm civarındadır. Sedirde oturma düzeni hiyerarşiktir. Baba sedirin en güzel yerinde oturur ve burası minderlerle desteklenir. Gençler girişe yakın, çocuklar ise halının üzerinde oturur.

Resim 4.87. 1-05 mekânındaki taş sedir

Resim 4.88. Ahşap sedir başlığı

Sokağa cephe veren 1-04, 1-02, 1-05 mekânlarında odanın pencereli yüzeyini tamamen kaplayan 30- 40 cm yüksekliğinde 90-95 cm eninde taş sedirler bulunmaktadır. Taş sedirler 1-04 mekânında D2 D3 duvarlarına, 1-02 mekânında D2 duvarına, 1-05 mekânında D2 duvarına yaslanmıştır. 1-04 mekânındaki taş sedir L şeklinde olup gömme ahşap dolabın başladığı yerde ahşap bir başlıkla son bulmaktadır. Ahşap başlıkta renk değişimi, kararma ve malzeme kayıpları gözlemlenmektedir. 1-02 mekânındaki sedir ise köşk diye adlandırılan ve çıkma yaparak sokak perspektifinden daha çok yararlanılan oda için konak sakinlerinin en çok vakitlerini geçirdikleri yerlerden biridir. Oturma, sohbet etmek, çalışma, kadınların iş yaptıkları , boş vakitlerinin geçirdikleri yer olarak kullanılmaktadır. Kesme taşlardan yapılan sedir üzerlerine kilim ve hasır minderlerle döşenerek oturma mekânı haline getirilmiştir. Sedirlerdeki taşlarda ufalanma, malzeme kaybı gözlemlenmektedir.

Taş çörtenler***:***

Karasal iklimin hüküm sürdüğü Kayseri'de kışlar yağışlı ve uzun geçtiğinden kesme taşla yapılan düz toprak damlı evlerde kar ve yağmur suları cepheden çörtenlerle atılmıştır. Köseoğlu Konağı'yla aynı dönem yapılarda farklı formlarda çörtenlere rastlamak mümkündür. Bunlardan birçoğu günümüze kadar gelmiştir. Çörten ağzının parapet duvarından uzak bir noktadan başlaması yağmur suyunun cepheye temas etmemesini sağlamaktadır. Konaktaki taş çörtenler zamanla tahrip oldukları ve yok oldukları için yerine çatı suyunu alması için demir oluklar konulmuştur.

Resim 4.89. Köseoğlu Konağı demir oluklar

Merdivenler:

Köseoğlu Konağı'nda 5 tane merdiven olup, bunlardan iki tanesi ahşap geri kalan üç tanesi taş merdivenlerdir. 1-01 mekânını 1-02 mekânına bağlayan M1 merdiveni, 1-08 mekânını Z-03 mekânına bağlayan ahşap merdiven M2, Z-01 mekânını 1-01 mekânına bağlayan taş merdiven M3, Z-03 mekânını 1-08 mekânına bağlayan M4, Z-03 mekânını B-02 mekânına bağlayan M5 merdivenidir.

M1 merdiveni 1-01 mekânını 1-02 mekânına bağlayan taş merdivendir. M1 +1.47 kotunu +3.03 kotuna bağlamaktadır. 6 basamaktan oluşan merdivenin basamak rıhtları ortalama 25 cm olup, taş merdivenin bir tarafı duvara dayalı diğer tarafı ise özgün olmayan demir korkuluklar mevcuttur. Taş merdivenin basamaklarında ufalanmalar, malzeme kayıpları ve demir korkuluklarda korozyon gözlemlenmektedir.

Resim 4.90. M1 taş merdiven

M2 merdiveni 1-08 mekânını Z-03 mekânına bağlayan ahşap merdivendir.M2 +1.79 kotunu +0.07 kotuna bağlamaktadır. 8 basamaktan oluşan ahşap merdiven rıhtları ortalama 20 cm olup, iki tarafıda duvarla çerçevelenmiştir. Ahşap merdivende karma, renk değişimi ve çürümeler gözlemlenmektedir.

Resim 4.91. M2 ahşap merdiven

M3 merdiveni Z-01 mekânını 1-01 mekânına bağlayan taş merdiven 122 cm genişliğinde ortalama 22 cm'lik rıhtlara sahip 6 basamaktan oluşmaktadır. Katlar arasındaki ilişkiyi sağlayan merdiven düz kollu olup, iki yanında da duvar olduğu için korkuluğu yoktur. Merdiven üzerine beton dökülmüştür.

Resim 4.92. M3 taş merdiven

M4 merdiveni Z-03 mekânını 1-08 mekânına bağlayan ahşap merdivendir.M4 +0.07 kotunu -1.17 kotuna bağlamaktadır. Ahşap merdiven iki limon kirişi yardımıyla

taşınıyor. Limon kirişlerine taşıtılan ahşap merdivenin alt kısmı kapalıdır. 5 basamaktan oluşan merdivenin ortalama rıht yüksekliği 20 cm'dir. Merdiven bir kısmı duvara dayalı iken diğer kısmı boş ve korkuluksuzdur. Ahşap merdivende karma, renk değişimi ve çürümeler gözlemlenmektedir.

Resim 4.93. M4 ahşap merdiven

M5 merdiveni Z-03 mekânını B-02 mekânına bağlayan taş merdivendir.M5 -1.17 kotunu -2.69 kotuna bağlamaktadır.6 basamaktan oluşan merdivenin ortalama rıht yüksekliği 20 cm'dir. Merdivenin iki tarafında da duvar bulunmaktadır. Taş merdivenin basamaklarında ufalanmalar, malzeme kayıpları gözlemlenmektedir.

Resim 4.94. M5 taş merdiven

M6 1-01 mekânını çatıya bağlayan taş merdivenler ise +1.66 kotunu +6.36 kotuna bağlamaktadır.18 basamaktan oluşan merdiven rıhtları ortalama 25 cm yüksekliğinde olup, iki yanı da kesme taş duvardan oluşmaktadır. Taş merdivenlerde malzeme kaybı, ufalanmalar ve renk değişimleri gözlemlenmektedir.

4.2.5. Strüktürel elemanlar (taşıyıcı sistem ve taşıyıcı elemanlar)

Kuban'a göre biçim, malzemeyi ayağa kaldıran düzendir ve bu düzenin ayakta durmasını sağlayan iskeleti vardır. İşte bu iskelet, yani biçimi ayakta tutacak olan sistem onun strüktürüdür [Kuban, 1998].

Hasol ise strüktürü ''bir yapının taşıyıcı bölümü'' şeklinde ifade eder [Hasol, 1998].

Kuban'a [1998] göre Mimarlık Kavramları'nda; ''Geleneksel strüktür sistemlerinde, sistemin elemanları aynı zamanda sınırlandırma görevini de üstlenebilirler. Tarihi üsluplarda bu sınırlandırma, düşey taşıyıcı elemanlar ve yatay ya da eğrisel örtü elemanlarıyla yapılmıştır.'' demiştir.

Köseoğlu Konağı, yörede kolaylıkla sağlanan taş malzemeye bağlı olarak, tamamen yığma sistemle bir yada iki katlı olarak yapılandırılmış özgün örneklerden biridir.

Köseoğlu Konağı'ndaki taşıyıcı elemanlar, "düşey taşıyıcı" elemanlar ve "yatay taşıyıcı" elemanlar olmak üzere iki başlık altında incelenmiştir.

A)<u>Düşey taşıyıcılar:</u>

Yapıda; duvarlar, kemerler ve taş sundurmalar düşey taşıyıcı elemanlardır.

Duvarlar:

Hasol'a [1998] göre; "Yığma yapı tekniğinde yapılandırılmış olan evlerin yapım sisteminin önemli bir parçası olan duvarlar, taşıyıcı ve sınırlayıcı özellikler

taşımaktadır. Düşey taşıyıcılar olarak adlandırılan duvarlar, örtüden gelen yükleri alarak temele ileten, örtüden, yatay öğelerden ve kendi ağırlığından gelen yükleri sürekli taşıyan, aynı zamanda sınırlayıcı olan önemli strüktür öğesidir. Taşıma koşulları ile iç mekânın aydınlatılması fonksiyonunun ortak etkileri altında biçimlenmekte olan duvarlar, tamamen yöresel malzeme ile üç farklı şekilde örülmüştür. Moloz "taş duvar örgüsü", "sandık duvar örgüsü", ve "tek sıra kesme taş duvar" örgü sistemleridir."

Duvar örgüsünde düşey derzlerin üst üste gelmemesine dikkat edilmelidir. Şaşırtmalı örülen duvarda yükler bir açı altında aşağı doğru yayılarak dağılır ve duvarın büyük bir bölümü yük dağılımına katılır.

Köseoğlu Konağı kesme taştan zemin+1 olarak yığma sistemle yapılmıştır. Geleneksel Türk evlerinden biri olan konağın duvarları kagir duvarlardan kesme doğal taş duvardır. Germir Mahallesindeki birçok evde olduğu gibi Köseoğlu Konağında da sağlam ve sert bir taş olan bazaltlarla örülen temel duvarların üzerine oturtulan duvarlar, genellikle her iki yüzde düzgün kesme taşlar kullanılıp, bodrum kat duvarları üzerine oturtulan zemin kat duvarları yaklaşık 40- 60 cm kalınlığındadır. Üst kat duvarları ise tek sıra kesme taştan yapılmıştır. İç duvarlar ise, bir kısmı bodrum katlarında yer alan bazalt esaslı "kara taş" ile örülen kalın ve sağlam kemerler, diğer bir kısmı yığma taş duvarlar üzerine oturtulmuş olup, tek sıra kesme taştan 20 cm kalınlığında örülmüştür.

Resim 4.95. Kesme taş duvar

Resim 4.96. Kesme-moloz taş duvar

Kayseri' nin kendine özgü yapım sistemlerinden biri yığma taş duvarların 15-20 cm kadar indirgenerek yapılandırılmış olmasıdır. Yığma duvarın bu derece ince olabilmesi kullanılan taşın fiziksel özelliklerinin yanı sıra örgüsünün son derece düzgün olmasından kaynaklanmaktadır. Germir'de taş ve temeller üzerine örtülen oturtulan ve üç farklı tipte örülen duvarlarda bağlayıcı olarak ince bir harç ve demir kenetler kullanılmıştır.

Kemerler:

Duvarların yanı sıra düşey taşıyıcı olarak, taş yapım sisteminin hakim olduğu bölgelerde (Mardin, Kayseri vb.), dış sofa gibi yarı açık mekânlarda, bodrum katlarda yükleri zemine aktarmak için sütun ve kemerlerden oluşan taş iskelet sistemden de faydalanılmıştır. Kemerler daha geniş açıklık geçmek için üstünde konumlanan duvar yüklerini yayarak iletilmesini sağlamaktadır.

Resim 4.97. B-01 mekânındaki taş kemer

Resim 4.98. B-01 mekânındaki taş kemer

Köseoğlu Konağında zerzembi katında biri büyük biri küçük olmak üzere iki taş kemer bulunmaktadır. Kagir yığma yapıda tek sıra kesme taştan örülen iç duvarlar taşıyıcı duvar özelliğinde olan "Zerzembi" olarak adlandırılan ve bodrum katlarda yer alan 60-100 cm kalınlığında örülmüş taş kemerler üzerine oturtularak taşıtılmıştır. Taşıyıcı duvarlardan gelen yüklerin kemerlerle temel duvarlarına yansıtılması sonucunda bodrum katta kullanılabilir geniş mekânlar elde edilmiştir. Kemerler bir yandan ana işlevi olan yük dağılımını sağlarken, bir yandan da bodrum

düzenini oturtmak amacıyla estetik mekânlar oluşuma neden olmuştur. Süsleme aracı olarak da kullanılan kemerler konakta giriş kapıları üzerinde, taş ocakların üzerinde olmak üzere pek çok yerde rastlamak mümkündür.

Taş Sundurma:

Köseoğlu Konağında bulunan çıkmalar konağın kuzey-doğu cephesi olan ön cephesinde yer almaktadır. Sokağa cephe veren çıkmaların bir bölümü düz çıkmayken, bir bölümü gönyeli çıkmadır. Taş sundurmalar çıkmaların duvardan 80-90 cm çıkmasına olanak sağlarken diyagonal şekilleri ile cepheye renk katmaktadır. Çıkmalarda kullanılan taşın malzeme özelliği yönünden hafif olması, taş konsollara gelen yükü azaltarak yapısal gereksinimleri yanında süs öğesi olarak da değerlendirilmesine olanak sağlamıştır. Cephede süs elemanı olarak kullanılan sundurmalar yapının düşey taşıyıcılarından olup, ahşap tabanlar üzerine oturan kesme taş duvarları taşımaktadır. Mimaride alışılmış bir sistem olan kesme taş duvarın ahşap tabanlar üzerine oturtulması işlemi, Kayseri evlerinin yapım sistemini özgünleştiren en önemli özelliktir.

Resim 4.99. Taş sundurmalar

B)<u>Yatay taşıyıcılar:</u>

Yapıda; temeller, tavan ve döşeme yatay taşıyıcı elemanlardır.

Temeller:

Köseoğlu Konağı'nda herhangi bir kazı ve sondaj yapma olanağımız olmadığından temeller hakkında kesin bir bilgimiz olmamakla birlikte, geleneksel konutlarda uygulandığı üzere kagir yığma yapılarda bodrum kat taş duvarları altına mütemadi, duvar kalınlığında ve kaba yonu taş malzemeden bir temelin yapıldığını tahmin edebilmekteyiz

Tavan- Döşeme:

Köseoğlu Konağı'nda bodrum ve zemin katlardaki tavanlar döşeme kirişlerinin açıkta kaldığı yalın uygulama şekli olan kaplamasız ahşap tavanlıdır. Bodrum katın tamamı zemin katın bir kısmı aralıksız yerleştirilmiş 20-25 cm çapında daire kesitli kirişlerle mekânı kısa yönde geçmektedir. Z-01, Z-02, Z-04 mekânlarında ise 40-50 cm aralıklarla yerleştirilmiş kare kesitli kirişlere döşeme taşıtılmaktadır. Birinci kat tavanına yapılan yanlış onarım sonucu beton dökülmüştür. Ev sahibi Münüp Köse ile yaptığımız görüşme sonucunda yapılan yanlış onarımdan önce birinci kattaki zarlı odanın tavanı ortada renklendirilmiş oyma bir göbek kenarlarında ise "S" "C" kıvrımlı geometrik motiflerle kabartma veya oyma tekniği ile süslemeler bulunduğu, 1-05 mekânının ise çıtalı tavan tekniğiyle yapıldığını öğreniyoruz.

Resim 4.100. Kaplamasız tavan- zemin kat tavanları

Resim 4.101. Kaplamasız tavan - bodrum kat tavanları

Resim 4.102. Zemin kat ahşap tavanları

Resim 4.103. Birinci kat tavanları

Yörede ahşabın zor bulunan bir malzeme olmasına rağmen, birçok odanın döşemesi ahşap kaplı olarak yapılmış, ancak konağın odalarında ve tokanalarında (mutfak) işlevleri gereği taş döşeme de kullanılmıştır. Kat aralarında yer alan ve yine yerel özellikler taşıyan taş kaplı döşemelerin yapımında; mekân açıklığını geçen ahşap

kirişleme sisteminin üzerine önce bir hasır serilmekte, daha sonra 10-15 cm kalınlığında "kevek" (ponza taşı) taşları kirişlerin üzerine basacak şekilde yerleştirilmektedir. Kevek taşlarının yerleştirilmesi ile oluşturulan yüzey üzerine killi topraktan yapılan çamur harç serilmekte ve düzgün kesilmiş taş plaklardan oluşan kaplama taşları bu harç içine oturtulmaktadır. Bu şekilde oluşturulan döşemelerde ahşap kirişler üzerine serilen hasır, gözenekli yapısı nedeniyle kolay kırılabilme özelliğine sahip olan taş döşemelerin yıkandığında suyun ahşap kirişlere geçerek ahşabı çürütebilme olasılığına karşı alınan bir önlem olarak kullanılmıştır. Son derece gözenekli bir iç yapıya sahip olan ponza taşı (kevek taşı), bünyesine bir miktar su alarak suyun ahşaba geçmesini önlemekte ve ahşap ile taş arasında doğal izolasyon maddesi olarak kullanılmaktadır. Bazı mekânlarda ise sağlam bir taşıyıcı sistem yaratan yüzey üzerine 2.5-3.5 cm kalınlığında tahta çakılarak sıcak bir ahşap döşeme elde edilmiştir. katta mahzen olarak geçen iki mekânda sıkıştırılmış toprak döşeme kullanılmıştır.

Resim 4.104. Zemin kat taş döşeme

Resim 4.105. Birinci kat ahşap döşeme

Resim 4.106. Bodrum kat sıkıştırılmış toprak

Resim 4.107. Birinci kat beton döşeme

4.2.6. Çatı

Resim 4.108. Köseoğlu Konağı çatısı

Germir Mahallesinde genellikle iki katlı olarak yapılandırılan evler gibi Köseoğlu Konağı'nda da mekân açıklıkları, ahşap kirişleme sistemi ile geçilmiş olup çatı düz toprak dam şeklinde kapatılmıştır. Birçok geleneksel yapıda pencere üstünden 50-60 cm sonra düz toprak damı taşıyan ahşap kirişleri çakmak için atılan taban hatılının üstüne kavak, servi gibi ağaçlardan yapılan *taşıyıcı ahşap kirişler*, 40- 50 cm mesafe koyularak yerleştirilir üstü hasır kaplanır. *Örtüyü tutan döşeme* olarak hasırın üstüne "kevek taşı", *örtü* olarak ise yörede "bişirik" denilen tuzlu, killi çamur karışımından oluşturulan toprak döşenir ve suva adı verilen çamur ile sıvanır. Yuvak taşı ile sıkıştırılarak tamamlanan kalın toprak damlar, kar ve yağışların birikmesini önlemek amacıyla hafif eğimli olarak yapılır. Köseoğlu Konağı'nın çatı örtüsünün de bu şekilde tasarlandığı düşünülmekle birlikte yapının el değiştirmesinden sonra tadilat yapılırken toprak dama beton dökülmüştür. Dam 90 cm yüksekliğinde parapet duvarla çevrelenmiştir.

4.2.7. Malzeme kullanımı

Bölgedeki geleneksel konutlarda olduğu gibi Köseoğlu Konağı'nda da malzeme olarak genellikle taş, az miktarda ahşap, metal elemanlar, renkli kök boyları ve alçı kullanılmıştır.

Taş;

Volkanik bir dağ olan Erciyes'in eteklerinde bulunan kentin, volkanik bir bölge içinde yer alması ve ahşabın az taşın bol olması gibi nedenler konut yapılarında ana yapı gereci olarak taş kullanımını gerektirmiştir. Yakın çevrede yoğun biçimde var olan mimaride kullanılabilecek niteliklere sahip, işlenmesi kolay, step iklim şartlarına karşı optimum konforu sağlayan volkanik tüflerin kullanımı ile yığma sistemde yapılandırılan evlerde ikincil mimari elaman olarak ise ahşap kullanılmaktadır.

Köseoğlu Konağında taş malzeme; taşıyıcı olarak temel, duvar, döşeme, çıkma, merdiven, kemerlerde; kaplama amacıyla duvar, döşeme; yalıtım amacıyla çatıda; süsleme elemanı olarak söve, bacalarda, taş ocaklarda, taş sundurmalarda ve giriş kapısı üzerindeki farklı desenlerde yapılan havalandırma boşluklarında kullanım alanı bulmuştur.

Ahşap;

Kayseri'de döşeme ve kirişler genelde köknar veya kirişler tomruk halinde katran çamı, ahşap dolap, kapı, pencereler ve kepenkler ise çam ağacındandır.

Köseoğlu Konağında ahşap malzeme taşıyıcı olarak; döşeme ve merdivende, kaplama amacıyla; duvar (zar oda) ve döşemede, yalıtım amacıyla; çatıda, süsleme elemanı olarak; lento, silme, kepenklerde, yüklük, şerbetlik ve bölmeli dolapta, kapılarda, zar odanın duvarlarında kullanım alanı bulmuştur. Kapı, dolap ve pencerelerde çam kullanılırken, döşeme ve kirişlerde genelde köknar kullanılmıştır.

Resim 4.109. Ahşabın kullanıldığı kepenk, zarlı oda

Metal;

Geleneksel Türk evlerinde maden olarak genellikle, demir, bronz, pirinç ve bakır kullanılmıştır.

Geleneksel Kayseri evlerinden Köseoğlu Konağındaki demir elemanlar; pencere korkulukları, kepenkleri duvara bağlayan kelebekler, giriş kapısı üzerindeki kapı kulpları, kapazlama kilit, zemberekler, dolap kilitleri gibi pek çok yerde kullanım alanı bulmuştur.

Resim 4.110. Demir korkuluk

Resim 4.111. Demir mandal kilit

Resim 4.112. Ahşap kepenk üzerinde demir çengel

Renkli Kök Boyları;

Geleneksel Kayseri evlerinde süsleme aracı olarak kullanılan kök boyları dağlardaki bitkilerden elde edilen doğal boyalarıdır. Yapıların hem cephesinde, hem de iç mekânında bir çok yerde kullanılmıştır.

Köseoğlu Konağında giriş kapısının üzerindeki kemerler kök boyasıyla renklendirilmiş, alçı şerbetliğin ortasındaki düzlemde kök boyalarıyla yapılmış resim bulunmaktadır. Resimde ampir tarz da toplanan kıvrımlı perdeler kordonlarla bağlanmış, perdenin ortasında manzara resmi resmin tam ortasında da bir konak bulunmaktadır. Perdelerin ortasından sarkan bir kuş kafesi figürü, alçı şerbetliğin üst kısmında ise kök boyasıyla çizilmiş kuşlar bulunmaktadır. Genellikle gri tonların kullanıldığı bunun yanı sıra kırmızı ve mavi renklerin çoğunlukla kullanıldığı görülmektedir. Oldukça başarılı bir manzara resminin uygulandığı şerbetlik özgünlüğünü korumaktadır.

Resim 4.113. Alçı şerbetlik Resim 4.114. Kök boyalı giriş kapısı kemeri

Alçı;

Geleneksel Kayseri evlerinden olan Köseoğlu Konağında süsleme elemanı olarak kullanılan alçı, zarlı odada bulunan kök boyalarıyla renklendirilmiş şerbetlikte kullanılmıştır. Şerbetliğin ana malzemesi olan alçı ile "S" "C" kıvrımlı geometrik motifler kullanılarak yapılmış, 3 sağda 3 solda olmak üzere yapılan gilve denilen raflar yapılmıştır.

4.2.8. Yapıdaki değişim analizi

Değişim analizinde; özgün olarak günümüze kadar ulaşan elemanlar, insan eliyle yapılan müdahaleler, doğa etkisiyle oluşan değişimler olarak değerlendirilmiştir. Özgün olarak günümüze ulaşan elemanlar; özgün elemanlar, insan eliyle yapılan müdahaleler; eklenen, kaldırılan ve değişime uğrayan elemanlar, doğa etkisiyle oluşan değişimler; yok olan elemanlar olarak incelenmiştir. Değişim analizi restitüsyon projesine yönelik bir ön çalışmadır ve yapılan bu çalışmalar paftalar üzerine işlenmiştir. (Ek 42-61)

Özgün Elemanlar: Yapının ilk yapıldığı tarihte var olan ve günümüze kadar ulaşabilen elemanlardır.

Eklenen Elemanlar: Yapıldığı tarihte yapıda bulunmayıp yapıya sonradan ilave edilmiş olan yapı elemanlarını kapsamaktadır. 1-01 sofada bulunan merdiven kovasına yaslanmış lavabo, Z-01 mekânını 1-01 mekânına bağlayan merdivenin sofaya açılan +1.41 kotundaki rüzgarlık, rüzgarlığın hemen yanındaki camekân kısım, 1-07 mekânına P5 penceresi, 1-09 mekânındaki lavabo ve mutfak tezgahı yapıya sonradan eklenen elemanlardandır.

Kaldırılan Elemanlar: Yapının ilk yapıldığı tarihte var olan fakat daha sonra insan eliyle kaldırılan yapı elemanlarıdır.Birinci katta 1-06 mekânındaki taş sedir, 1-03 mekânındaki ahşap sedir, 1-06 mekânındaki gusülhane, 1-07 mekânındaki ahşap yüklük dolap,1-04 mekânındaki çıtalı tavan, 1-05 mekânındaki ahşap göbekli tavan,

1-02 köşk adı verilen mekândaki oymalı ve kök boyalarıyla renklendirilmiş ahşap dikmeler, P 4.1, P 8.1, P8.2 penceresindeki kepenkler ve cephedeki taş sundurmalar kaldırılmıştır.

Resim 4.115. Kaldırılan elemanlar(kök boyalarıyla renklendirilmiş ahşap dikmeler)

Değişime Uğrayan Elemanlar: Yapıda özgününde var olup, daha sonraki dönemlerde değiştirilen elemanlardır. Birinci kattaki 1-01, 1-04. 1-06, 1-07, 1-09 mekânlarındaki ahşap veya taş döşemeler üzerine ve birinci kattaki bütün tavanlara beton dökülmüştür. Birinci kattaki kesme taş duvarlar plastik boyayla boyanmış, 1-03 ve 1-05 mekânlarındaki ahşap döşemeler, 1-02 köşk merdiven korkulukları, K 4.6 kapısı, cephedeki taş söveler, ahşap silmeler ve taş çörtenler değişime uğrayan elemanlardandır.

Yok Olan Elemanlar: Yapının ilk yapıldığı tarihte yani özgün halinde olup, bugün doğa koşulları nedeniyle yerinde olmayan elemanlar. Konakta böyle bir eleman bulunmaktadır.

4.2.9. Yapıdaki sorunlar

Değişim analizlerinde yer alan elemanların aynı zamanda malzeme sorunlarının olduğu tespit edilmiştir. Yapıdaki sorunlar paftalar üzerine işlenmiştir. (Ek---) Malzeme sorunları paftası restorasyondaki sağlamlaştırma uygulamalarına yönelik bir ön çalışma niteliğindedir.

Köseoğlu Konağı'nın yapı ölçeğindeki sorunlar 3 ana başlık altında incelenecektir:

1) Malzeme Sorunları
2) İnsan Kaynaklı Sorunlar
3) Konfor Koşullarının Eksikliğinden Kaynaklanan Sorunlar

1)Malzeme sorunları:

Köseoğlu Konağı'nda var olan malzeme sorunları 2 alt başlık altında sıralanabilir:
a)Ana yapı malzemeleri ile ilgili sorunlar
b)Bağlayıcı malzemeler ile ilgili sorunlar

a) Ana yapı malzemeleri ile ilgili sorunları (taş, ahşap)

Taş malzemenin sorunları; Taşlarda bozulmanın iki nedeni vardır. Birincisi, taşın malzeme özelliklerinden kaynaklanan bozulmalar ikincisi de dış etkenler sonucu oluşan yıpranmalardır. Taşın malzeme özelliği sonucu oluşan bozulmalar, taşın mineral içeriğinden, minerallerin yerleşim düzeninden, makro ve mikro çatlaklar gibi durumlardan kaynaklanır. Çeşitli dış etkenler sonucu oluşan yıpranmalar ise hava ve çevre kirliliği, biyolojik etkenler, nem, işçilik, donma–erime döngüsü, komşu maddenin yarattığı basınç, bağlayıcı malzemelerin oluşturduğu fiziksel ve kimyasal etkiler şeklinde sıralanabilir.
Yapıdaki taş malzemede meydana gelen kayıplar şu sınıflandırmaya göre yapılmıştır:

Taş Düşmesi: Çeşitli nedenlerle oluşan bağlayıcı çözülmesi sonucu taşların bulundukları yerlerden düşmesidir.

Kırılma: Taşlardaki çatlakların derinleşmesi nedeniyle oluşan kırılmalar ve parça kopmalarıdır.

Yüzey Tabakasının Kaybı: Taş malzeme yüzeyinde oluşan tabaka kaybıdır.

Oyuklanma: Taş malzeme yüzeyinde delikler, kırıklar ve çatlaklar oluşmasıdır.

Tabaka Ayrılması: Taşın yüzeyinin parça parça kırılıp ayrılmasıdır.

Sıva Dökülmesi: Taşın üzerindeki tabakanın ufak parçalar halinde kopmasıdır.

Çimento esaslı harç kullanılması: Zemin katın duvarlarına yağmur suyu vs gibi doğal etkenlerden korumak için çimento esaslı harçla kaplanmıştır. Fakat Zamanla oluşan çatlaklardan içeri giren yağmur suları ve bitki kökleri çatlağın daha da büyümesine ve taşın parçalanmasına neden olmaktadır. Kullanılan çimento esaslı harçlar ise, etrafındaki taşların zamanla zayıflayarak çürümesine sebep olur. Çimentonun diğer bir zararı ise tuz içeren bir malzeme olduğundan sürekli olarak yapıya tuz vermesi sonucunda taş malzemede ufalanma ve malzeme kayıplarına neden olur.

Kagir yığma sistemle yapılan ve malzeme olarak taşın yoğunlukta kullanıldığı Köseoğlu Konağındaki taş malzemelerde makro-mikro çatlamalar, taş düşmesi, kırılma görülmemekle birlikte yüzey tabakasının kaybı, taşın parça parça kırılıp ayrılması tespit edilmiştir.1-01 mekânındaki tesisat sorunu sonucunda su sızıntısının B-01 mekânında oluşturduğu nemlenme ve beraberinde gelen biyolojik etkenlerin oluşturduğu sorunlar gözlemlenmektedir.

(a) (b)

Resim 4.116. Taş duvarlarda malzeme sorunları
(a)Taş Malzemede taş ayrılması
(b) Taş malzemede renk değişimi kararma
(c) Taş Malzemede tesisat sızıntısı nedeni ile kararma
(d) Taş Malzemede tabakada ayrılması

(c) (d)

Resim 4.116. (Devam) Taş duvarlarda malzeme sorunları
(a) Taş Malzemede taş ayrılması
(b) Taş malzemede renk değişimi kararma
(c) Taş Malzemede tesisat sızıntısı nedeni ile kararma
(d) Taş Malzemede tabakada ayrılması

Ahşap malzemenin sorunları;

Köseoğlu Konağı kagir yığma yapı olması nedeniyle yapıda ahşap malzeme taşa oranla daha az kullanılmıştır. Yapının tavan, döşeme, merdiven, kapı, pencere, dolap, yüklük, kepenk, korkuluk gibi elemanların da ana malzemesidir.

Ahşap malzemede meydana gelen bozulmaları aşağıdaki 3 başlık altında inceleyebiliriz;

1-Fiziksel Bozulma
2-Kimyasal Bozulma
3-Biyolojik bozulma

1-Fiziksel Bozulma:

"Ahşap malzemenin hücre duvarının tamamen su ile doygun olduğu lif doygunluğu rutubet derecesi ortalama %30'dur. Lif doygunluğu noktasının altındaki rutubet

değişikliklerinde, malzeme bünyesine su alıp-vererek üç yönde farklı gerçekleşen boyut değişmesine ahşabın çalışması olarak ifade edilir. Ahşabın bulunduğu ortamdaki su miktarı ve yoğunluğu arttıkça, çalışması ve su tutma kapasitesi artar" [Günay, 2001].

2-Kimyasal Bozulma:

"Kimyasal maddelerin, ahşabın hücre duvarına ulaşma oranı kimyasal bozulmanın boyutunu belirler. Genellikle kimyasal maddeler ahşap malzemenin rengini değiştirir. Uzun süre alkali etkisine maruz kalan malzeme zayıflar, hemiselüloz ve lignin erir, liflerde ayrılma meydana gelir. Yangın da ısıya bağlı bir kimyasal bozulmadır."

3-Biyolojik bozulma:

Ahşap malzemenin bozulmasına neden olan biyolojik faktörler genel olarak; bakteriler, mantarlar ve böcekler olarak sıralanabilir. Ayrıca yosunlar, algler ve likenler de ahşap malzemeye zarar verebilirler [Kudep, 2009].

Köseoğlu Konağı'nda bulunan ahşap malzemelerde (ahşap dolap kapaklarında, givle adı verilen raflardaki oymalarda, kepenklerdeki oymalı süslemelerde) malzeme kayıpları gözlemlenmektedir. Dış etkilere maruz kalan ahşap malzemelerde (kepenk, pencere, dış kapı gibi) çürüme, renk değişimi, kararmalar tespit edilmiştir. Ahşap tavanlarda, kapı, döşeme ve dolaplarda mantar oluşumu, karama, nemlenme, küflenme ve renk değişimleri gözlemlenmektedir.

(a) (b)

(c)

(d) (e)

Resim 4.117. Ahşap malzeme sorunları
(a) Dolap süslemelerinde kopmalar (b) Kündekari kapı malzeme kaybı
(c) Ahşap tavanda mantar oluşumu (d) Ahşap kapıda kararma
(e) Ahşap tavanda mantar oluşumu (f) Ahşap kepenkte mantar oluşumu

(e)

(f)

Resim 4.117. (Devam) Ahşap malzeme sorunları
(a) Dolap süslemelerinde kopmalar (b) Kündekari kapı malzeme kaybı
(c) Ahşap tavanda mantar oluşumu (d) Ahşap kapıda kararma
(e) Ahşap tavanda mantar oluşumu (f) Ahşap kepenkte mantar oluşumu

Metal elemanlarda korozyon: Metal parmaklık, korkuluk gibi elemanların atmosfer etkisiyle paslanmasıdır. Köseoğlu Konağı'ndaki pencere parmaklıklarında da paslanmalar gözlemlenmektedir.

Camda kırılma: Pencerelerde yer alan camların kırılmasıdır. Yapıda birçok pencerenin camı kırılmış bir kısmı ise tamamen yok olmuştur.

(a)

(b)

Resim 4.118. Malzeme sorunları
(a) Pencere camlarının kırılması (b) Tavanda nemlenme

b)-Bağlayıcı malzemeler ile ilgili sorunlar (harçlar, derz):

Harç; yapı elemanlar ve malzemelerini birbirine bağlayan ve bunları bütünleştiren yapı malzemesidir. Aynı zamanda yardımcı ve yapıştırıcı bir malzeme olduğu için duvar kaplama elemanı olarak da kullanılır. Harç malzemesinin yok olması, kütle kaybı, iç dolguda yok olmuşluk, derz boşalması, yüzey aşınması, stabilite kaybı gibi sorunları ortaya çıkarır.

Köseoğlu Konağı'nın özellikle bodrum katında harç malzemede yok olma, derz boşalması gibi sorunlar tespit edilmiştir.

2) İnsan Kaynaklı Sorunlar:

İnsan eliyle oluşan sorunlar; yapının uzun süre kullanılmaması sonucunda bakımsız kalması, yapıya bilinçsizce yapılan müdahaleler, kasıtlı tahribatlar (Vandalizm)dır.

Bakımsız Kalması: Bir tarihi yerleşmenin terk edilmesi ve orada bulunan kentsel dokunun, önemli anıtların bakımsız kalması çoğu kez sosyal ekonomik sorunlarla ilgilidir. Kültür mirasları büyük kentlere göç eden nüfus nedeniyle bakımsızlık tehdidi altındadır [Ahunbay, 1996].

Germir Mahallesi geleneksel konut örneklerinden olan Köseoğlu Konağı 30 yılı aşkın süredir boş durmaktadır. Kullanılmayan konak mahalledeki bir çok yapı gibi bakımsız kalmış ve deforme olmuştur.

Kasıtlı Tahribatlar: Kötü kullanım, harabiyeti hızlandıran önemli bir etkendir. Asıl sahipleri farklı yerlere göçtüğünde, eski konutlar kira evi olarak çeşitli ailelerin kullanımına verilmekte ve yeni kullanıcıların isteklerine göre gelişigüzel eklenen ara kat bölme duvarları, sokak cephesine açılan vitrin, ayrı giriş ve benzeri öğelerle hızla değişime uğramaktadır [Ahunbay.1996].

Köseoğlu Konağı'nda define bulmak amacıyla yapının çeşitli bölümlerine bilinçli olarak verilen zararlardır. Birinci kat 1-05 mekânında bulunan alçı şerbetliğin arkasında define olduğunu düşünüp kök boylarıyla süslemeli olan alçıların bir kısmının dökülmesine ve tahrip olmasına neden olmuşlardır. Yine aynı sebepten mahzenlerdeki duvar taşlarında dökülme ve malzeme kaybı gözlemlenmektedir.

Resim 4.119. Vandalizm

Resim 4.120. Kasıtlı tahribat

Vandalizm: Genelde Vandalizm diye adlandırılan tahribat türünün büyük çoğunlukla bilgisizlik ve onun yarattığı bilinçsizlikten kaynaklandığı söylenebilir. Bu davranışların arkasında dinsel bağnazlık, tahripten zevk alma, isim yazarak meşhur olma isteği gibi sebepler yatmaktadır [Madran, 2005]. Köseoğlu Konağının ön cephesinde bu tarz yazılara rastlamak mümkündür.

3) Konfor Koşullarının Eksikliğinden Kaynaklanan Sorunlar:

"Bu sorun günümüzde de kullanımları süren kültür varlıklarının günümüz yaşam ve kullanım koşullarının getirdiği standartlara sahip olmaması şeklinde tanımlanabilir. Bunların arasında mutfak, banyo, tuvalet gibi servis mekânlarının azılarının ya hiç bulunmaması ya da günümüz standartlarında olmaması, ısıtma ve aydınlatma gibi temel öğelerin de çağdaş gereksinimleri karşılayacak düzeyde tasarlanmamış olması yer almaktadır." [Madran, 2005].

Köseoğlu Konağı'nda ev sahiplerinin sonradan yapıya eklemiş oldukları mutfak tezgahı, banyo, elektrik tesisatı, aydınlatma tesisatı kabloları gibi konfor koşulları

eksikliğinden kaynaklı sorunlar gözlemlenmektedir. Ev sahipleri bu sorunlar için niteliksiz çözümler üreterek yapıya müdahale etmiş ve istemeden de olsa yapıya zarar vermişlerdir.

1-01 mekânında bulunan lavabo, 1-01 mekânındaki rüzgarlık, 1-09 mekânında bulunan beton mutfak tezgahı, 1-06 mekânının döşemesine beton atılıp gider konularak banyo olarak işlevlendirilmesi Köseoğlu Konağı'ndaki konfor koşullarından kaynaklı sorunlara örnektir.

(a) (b)

(b) (c)

Resim 4.121. Konfor koşullarının eksikliğinden kaynaklanan sorunlar
(a) 1-06 Mekânı Banyo (b) 1-09 Mekânı Beton Mutfak Tezgahı
(c) 1-01 Mekânı Rüzgarlık (d) 1-01 Mekânı Lavabo

Çizelge 4.1. Yapı dış tespit tablosu kuzey doğu cephesi - 1.1

AÇIKLAMA:KUZEY DOĞU CEPHESİ

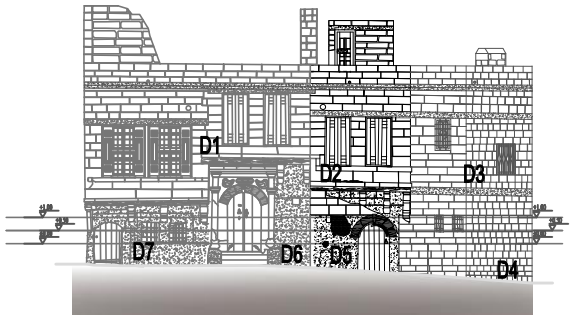

Kuzey doğu cephesinin ortasında yer alan giriş kapısı cephe düzeni içinde düz ve yalın bir karakter taşıyan zemin kat cephesinde, sokaktan birkaç basamak yükseltilerek evin orta aksında konumlandırılmıştır.Giriş kapısının iki yanında taş sütunlar, üzerinde kök boyalarıyla boyanmış kilit taşlarından oluşmuş yarım daire kemer ve kemerin üzerinde yaprak şeklinde iki tane havalandırma penceresi bulunmaktadır.Kemer üzerinde bulunan ortadaki kilit taşı dışarı çıkarak belirginleştirilmiş ve üzerine yapının yapım tarihi yazılmıştır. Giriş kapısının sağ tarafında sokağa aynı kotta bağlanan taş kemer içerisine yerleştirilmiş ahşap ahır kapısı bulunmaktadır.Giriş kapısının sol tarafında bulunan ahşap kapı ise bitişik nizamdaki yan konağa aittir.Zemin katta 4 mazgal pencere, iki havalandırma penceresi mevcuttur.Cephenin birinci katı taş sundurmalar üzerinde çıkma yaparak sokağa hareket katmaktadır.Giriş kapısın üzerindeki köşk adı verilen kısım ve solundaki kısım oda genişliğinde çıkma yaparken, giriş kapısının sağındaki kısım ise gönyeli çıkma yapmaktadır.Birinci katta 8 tane ahşap kepenkli, 2 tanede ahşap kepenksiz pencere bulunmaktadır.Zemin kat duvarları çimento esaslı harçla kapatılmış, pencere önündeki demirler korozyona uğramış, pencerelerde kırılmalar gözlemlenmekte, ahşap kepenklerde, pencerelerde ve ahşap kapılarda renk değişimi çürümeler görülmektedir. Pencere üzerindeki silmelerde, kat silmelerinde kaybolan kısımlarda izini devam ettirmek adına çimento esaslı harç kullanılmıştır.Ahşap kepenklerde kırılmalar mevcut olmakla birlikte cephenin sağ kısmı sonradan müdahale edilmiştir.Bu kısımda bulunan birinci kattaki pencereler değiştirilmiştir.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME								FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY						Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	KS	AS	KA	PB	KÖK	S M	S MG	B H	B EP	E	DE		YB	YBD				
D1			517 x 1000 cm	●					●			●									●			Özgün taş duvar, iyi durumda, kaplamasızdır.
	P.1.1		102 x 202 cm		●				●				●				●					●		Özgün pencerede kanatlar değişmiş ve parmaklıklarda korozyon vardır.
	P.1.2		94 x 200 cm		●				●				●				●					●		Özgün pencerede kanatlar değişmiş ve parmaklıklarda korozyon vardır.
	P.1.3		96 x 202 cm		●				●				●				●					●		Özgün pencerede kanatlar değişmiş ve parmaklıklarda korozyon vardır.
	P.2		60 x 177 cm		●				●				●				●					●		Özgün pencerede kanatlar değişmiş ve parmaklıklarda korozyon vardır.
	AKS		16 x 470 cm		●				●				●									●		Ahşap kat silmesinde renk değişimi ve çürüme mevcuttur.
	TKS		14 x 443 cm	●					●			●									●			Taş kat silmesinde malzeme kaybı mevcuttur.
	AKS		23 x 414 cm		●				●				●									●		Ahşap kat silmesinde renk değişimi ve çürüme mevcuttur.
	TKS		14 x 413 cm	●					●			●									●			Taş kat silmesinde malzeme kaybı mevcuttur.
	KE		51 x 181 cm		●				●				●									●		Ahşap kepenklerde renk değişimi, çürüme ve kararma mevcuttur.
	BA		60 x 209 cm	●					●								●					●		Baca değiştirilmiştir.Özgün halinin muhafaza etmemekte dir.
	PA		90 x 209 cm	●					●								●	●				●		Parapet değiştirilmiştir.Özgün halinin muhafaza etmemektedir.
D2	P.1.4		92 x 190 cm		●				●				●	●								●		Özgün pencere kanatları değişmiş ve parmaklıklarda korozyon vardır.
	P.1.5		94 x 190 cm		●				●				●	●								●		Özgün pencere kanatları değişmiş ve parmaklıklarda korozyon vardır.
	P.3		70 x 177 cm		●				●				●	●								●		Özgün pencere kanatları değişmiş ve parmaklıklarda korozyon vardır.
	TKS		18 x 390 cm	●					●					●										Taş kat silmesinde malzeme kaybı ve kararma mevcuttur.
	AKS		18 x 381 cm		●				●				●									●		Ahşap kat silmesinde renk değişimi ve çürüme mevcuttur.
	KE		51 x 177 cm		●				●				●									●		Ahşap kepenklerde renk değişimi, çürüme ve kararma mevcuttur.
	PA		90 x 381 cm	●					●								●	●				●		Parapet değiştirilmiştir.Özgün halinin muhafaza etmemektedir.
	ÇAÇ		226 x 248 cm		●				●								●	●				●		Çatı çıkışı değiştirilmiştir.Özgün halinin muhafaza etmemektedir.

KISALTMALAR

Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
HP: Havalandırma Pencere

AKS:Ahşap Kat silmesi
TKS:Taş Kat silmesi
Dİ: Dikme
M: Merdiven
ÇAÇ.:Çatı çıkışı
TAS: Taş Sundurma

KS: Kat silmesi
Ba.:Baca
KE.:Kepenk
PA: Parapet
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hastalıklı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren

EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.1. Yapı dış tespit tablosu kuzey doğu cephesi - 1.2

AÇIKLAMA:KUZEY DOĞU CEPHESİ

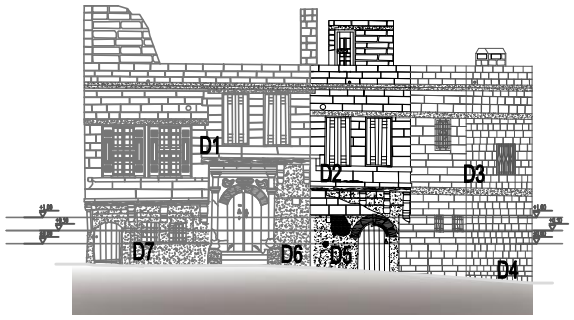

Kuzey doğu cephesinin ortasında yer alan giriş kapısı cephe düzeni içinde düz ve yalın bir karakter taşıyan zemin kat cephesinde, sokaktan birkaç basamak yükseltilerek evin orta aksında konumlandırılmıştır.Giriş kapısının iki yanında taş sütunlar, üzerinde kök boyalarıyla boyanmış kilit taşlarından oluşmuş yarım daire kemer ve kemerin üzerinde yaprak şeklinde iki tane havalandırma penceresi bulunmaktadır.Kemer üzerinde bulunan ortadaki kilit taşı dışarı çıkarak belirginleştirilmiş ve üzerine yapının yapım tarihi yazılmıştır. Giriş kapısının sağ tarafında sokağa aynı kotta bağlanan taş kemer içerisine yerleştirilmiş ahşap ahır kapısı bulunmaktadır.Giriş kapısının sol tarafında bulunan ahşap kapı ise bitişik nizamdaki yan konağa aittir.Zemin katta 4 mazgal pencere, iki havalandırma penceresi mevcuttur.Cephenin birinci katı taş sundurmalar üzerinde çıkma yaparak sokağa hareket katmaktadır.Giriş kapısın üzerindeki köşk adı verilen kısım ve solundaki kısım oda genişliğinde çıkma yaparken, giriş kapısının sağındaki kısım ise gönyeli çıkma yapmaktadır.Birinci katta 8 tane ahşap kepenkli, 2 tanede ahşap kepenksiz pencere bulunmaktadır.Zemin kat duvarları çimento esaslı harçla kapatılmış, pencere önündeki demirler korozyona uğramış, pencerelerde kırılmalar gözlemlenmekte, ahşap kepenklerde, pencerelerde ve ahşap kapılarda renk değişimi çürümeler görülmektedir. Pencere üzerindeki silmelerde, kat silmelerinde kaybolan kısımlarda izini devam ettirmek adına çimento esaslı harç kullanılmıştır.Ahşap kepenklerde kırılmalar mevcut olmakla birlikte cephenin sağ kısmı sonradan müdahale edilmiştir.Bu kısımda bulunan birinci kattaki pencereler değiştirilmiştir.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME								FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
				TAŞIYICI		YÜZEY						Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
												S		B										
TAŞIYICI	MİMARİ			T	A	ÇS	KS	AS	KA	PB	KÖK	M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD				
D3			464 x 469 cm	●					●				●					●				●		
	P.4.1		74 x 106 cm		●				●				●				●					●		Özgün olmayan pencerenin camlarında kırılma ve korkuluklarında korozyon mevcuttur.
	P.5		150 x 164 cm		●				●								●					●		Özgün olmayan pencere kaplamasız, orta durumdadır.
	KS		150 x 464 cm	●		●											●		●				●	Kat silmesi yeri belli edilmek için çimento esaslı harçla kapatılmıştır.
	BA		68 x 114 cm	●					●								●					●		Baca değiştirilmiştir.Özgün halinin muhafaza etmemekte dir.
	PA		90 x 464 cm	●					●								●	●				●		Parapet değiştirilmiştir.Özgün halinin muhafaza etmemektedir.
D4			331 x 508 cm	●					●				●				●					●		Özgün olmayan taş duvar, orta durumda ve kaplamasızdır.
	P.8.1		35 x 63 cm		●				●				●		●								●	Özgün pencerede malzeme kayıpları mevcuttur.
	P.8.2		50 x 62 cm		●				●				●		●								●	Özgün pencerede malzeme kayıpları mevcuttur.
	KS		27 x 464 cm	●		●											●		●				●	Kat silmesi yeri belli edilmek için çimento esaslı harçla kapatılmıştır.
D5			302 x 337 cm	●		●					●		●					●				●		Özgün duvar çimento esaslı harçla kaplanmıştır.
	TAS		23 x 53 cm	●							●	●										●		Özgün taş sundurmalar kök boyasıyla boyalıdır.
	TAS		26 x 83 cm	●							●	●										●		Özgün taş sundurmalar kök boyasıyla boyalıdır.
	TAS		26 x 114 cm	●							●	●										●		Özgün taş sundurmalar kök boyasıyla boyalıdır.
	HP		17 x 26 cm	●					●			●									●			Havalandırma penceresi özgündür.
	K3		120 x 219 cm		●	●					●		●									●		Ahşap kapı özgündür, renk değişimi ve kararmalar mevcuttur.
D6			120 x 219 cm	●		●					●		●					●				●		Özgün duvar çimento esaslı harçla kaplanmıştır.
	TAS		24 x 72 cm	●		●					●	●										●		Özgün taş sundurmalar kök boyasıyla boyalıdır.
	TAS		27 x 72 cm	●		●					●	●										●		Özgün taş sundurmalar kök boyasıyla boyalıdır.
	HP		34 x 46 cm	●							●	●										●		Havalandırma penceresi özgün ve kök boyalarıyla renklendirilmiştir.

KISALTMALAR

Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
HP: Havalandırma Pencere

AKS:Ahşap Kat silmesi
TKS:Taş Kat silmesi
Dİ: Dikme
M: Merdiven
ÇAÇ.:Çatı çıkışı
TAS: Taş Sundurma

KS: Kat silmesi
Ba.:Baca
KE.:Kepenk
PA: Parapet
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hastalıklı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren

EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.1. Yapı dış tespit tablosu kuzey doğu cephesi - 1.3

AÇIKLAMA:KUZEY DOĞU CEPHESİ

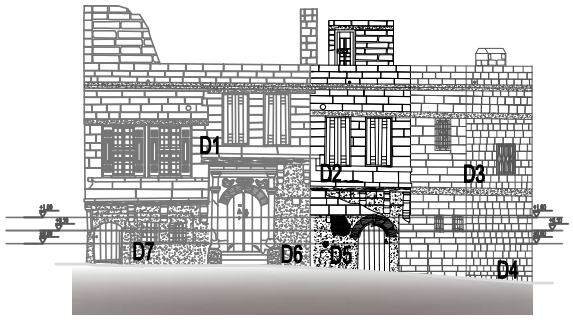

Kuzey doğu cephesinin ortasında yer alan giriş kapısı cephe düzeni içinde düz ve yalın bir karakter taşıyan zemin kat cephesinde, sokaktan birkaç basamak yükseltilerek evin orta aksında konumlandırılmıştır.Giriş kapısının iki yanında taş sütunlar, üzerinde kök boyalarıyla boyanmış kilit taşlarından oluşmuş yarım daire kemer ve kemerin üzerinde yaprak şeklinde iki tane havalandırma penceresi bulunmaktadır.Kemer üzerinde bulunan ortadaki kilit taşı dışarı çıkarak belirginleştirilmiş ve üzerine yapının yapım tarihi yazılmıştır. Giriş kapısının sağ tarafında sokağa aynı kotta bağlanan taş kemer içerisine yerleştirilmiş ahşap ahır kapısı bulunmaktadır.Giriş kapısının sol tarafında bulunan ahşap kapı ise bitişik nizamdaki yan konağa aittir.Zemin katta 4 mazgal pencere, iki havalandırma penceresi mevcuttur.Cephenin birinci katı taş sundurmalar üzerinde çıkma yaparak sokağa hareket katmaktadır.Giriş kapısın üzerindeki köşk adı verilen kısım ve solundaki kısım oda genişliğinde çıkma yaparken, giriş kapısının sağındaki kısım ise gönyeli çıkma yapmaktadır.Birinci katta 8 tane ahşap kepenkli, 2 tanede ahşap kepenksiz pencere bulunmaktadır.Zemin kat duvarları çimento esaslı harçla kapatılmış, pencere önündeki demirler korozyona uğramış, pencerelerde kırılmalar gözlemlenmekte, ahşap kepenklerde, pencerelerde ve ahşap kapılarda renk değişimi çürümeler görülmektedir. Pencere üzerindeki silmelerde, kat silmelerinde kaybolan kısımlarda izini devam ettirmek adına çimento esaslı harç kullanılmıştır.Ahşap kepenklerde kırılmalar mevcut olmakla birlikte cephenin sağ kısmı sonradan müdahale edilmiştir.Bu kısımda bulunan birinci kattaki pencereler değiştirilmiştir.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME								FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK										NOTLAR
				TAŞIYICI		YÜZEY						Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
												S		B										
TAŞIYICI	MİMARİ			T	A	ÇS	KS	AS	KA	PB	KÖK	M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD				
D6	HP		34 x 46 cm	●							●	●										●		Havalandırma penceresi özgün ve kök boyalarıyla renklendirilmiştir.
	HP		26 x 27 cm	●					●			●										●		Havalandırma penceresi özgündür.
	Dİ		21 x 287 cm	●		●					●		●		●							●		Taş dikmeler özün ve kök boyasıyla renklendirilmiş olup, malzeme kayıpları gözlemlenmektedir.
	Dİ		21 x 290 cm	●		●					●		●		●							●		Taş dikmeler özün ve kök boyasıyla renklendirilmiş olup, malzeme kayıpları gözlemlenmektedir.
	K1		158 x 223 cm	●		●					●		●		●							●		Ahşap giriş kapısı özgün olup ahşapta kararma ve renk değişimleri mevcuttur.
D7			230 x 461 cm	●		●					●		●					●						Özgün duvar çimento esaslı harçla kaplanmıştır.
	P.7.1		75 x 83 cm		●				●				●		●								●	Özgün pencerede malzeme kaybı camda kırılmalar vardır.
	P.7.2		72 x 81 cm		●				●				●		●								●	Özgün pencerede malzeme kaybı camda kırılmalar vardır.
	TAS		30 x 70 cm	●		●					●	●										●		Özgün taş sundurmalar kök boyasıyla boyalıdır.
	TAS		30 x 70 cm	●		●					●	●										●		Özgün taş sundurmalar kök boyasıyla boyalıdır.
	TAS		25 x 66 cm	●		●					●	●										●		Özgün taş sundurmalar kök boyasıyla boyalıdır.
	K		104 x 165 cm		●				●		●		●									●		Özgün giriş kapısında ahşapta renk değişimleri kararmalar gözlemlenmektedir.

KISALTMALAR

Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
HP: Havalandırma Pencere

AKS:Ahşap Kat silmesi
TKS:Taş Kat silmesi
Dİ: Dikme
M: Merdiven
ÇAÇ.:Çatı çıkışı
TAS: Taş Sundurma

KS: Kat silmesi
Ba.:Baca
KE.:Kepenk
PA: Parapet
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hastalıklı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren

EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.2. Yapı dış tespit tablosu güney batı cephesi - 2

AÇIKLAMA:GÜNEY BATI CEPHESİ

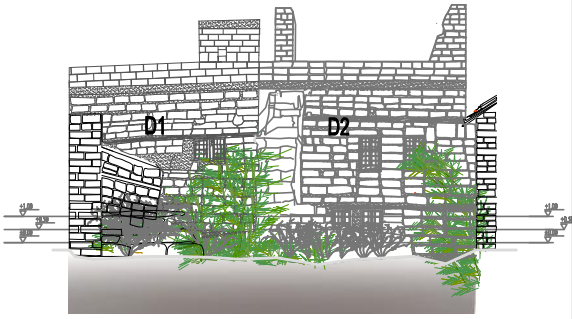

Konağın arka cephesi olarak geçen güney batı cephesi süsten ve gözteristen uzak ön cepheye nazaran daha sade tasarlanmıştır.Bu cephenin bir kısmında şuanda yıkılmış ve tek duvarı kalmış bir yapı vardır.Bu cephede çıkmaya rastlanmamaktadır.Yatay etkiyi kuvvetlendiren pencere altlarındaki taş söveler, ahşap silmeler, ahşap lentolar ve parapet izini belli eden silmelerin bir kısmı dökülmüş ve tahribata uğramıştır.Hasar gören silmelerin bir kısmı çimento esaslı harçla kapatılarak yerleri belirlenmiştir.Ahşap kat silmelerinde, kopma, kırılma ve renk değişimleri olmuştur.Güney batı cephesinde 6 tane ahşap pencere bulunmakta ve bunlardan 2 tanesi tek kanatlı, 2 taneside çift kanatlı ahşap pencerelerdir.B-02 mekanında olan ahşap pencerelerin tek kanatlı ahşap oymasız kepenkleri bulunmak birlikte pencere kanatları yok olmuştur.Kepenkler dış etkilere maruz kaldığı için ahşapta renk değişimi, kararma, çürümeler gözlemlenmektedir.1-03 mekanında bulunan çift kanatlı ahşap pencerelerin de camlarında kırılmalar, ahşap kasa ve kanatlarda renk değişimi, kararma, çürümeler mevcuttur.Tek kanatlı ahşap pencerelerde de renk değişimi, kararma ve çürümeler bulunmaktadır.Arka cephenin zeminini toprak ve yıkılmış evlerin taşları doldurmuştur.Sade bir dille tasarlanmış cephede pencere ve silmeler dışında, çatıya çıkmayı sağlayan merdiven kovası ve baca delikleri göze çarpmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME								FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY						Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	KS	AS	KA	PB	KÖK	S		B		E	DE		YB	YBD				
												M	MG	H	EP									
D1			614 x 721 cm	●					●				●	●								●		Özgün taş duvar, orta durumda, harçta boşalmalar mevcut müdahale gerekiyor.
	P.4.2		75 x 88 cm		●				●				●		●								●	Pencerenin , camlarında kırılma ve korkuluklarında korozyon mevcuttur.
	P.4.3		75 x 90 cm		●				●				●		●								●	Pencerenin , camlarında kırılma ve korkuluklarında korozyon mevcuttur.
	KS		28 x 720 cm	●		●							●						●				●	Kat silmesi yeri belli edilmek için çimento esaslı harçla kapatılmıştır.
	AKS		12 x 590 cm		●				●															Ahşap kat silmesinde renk değişimi ve çürüme mevcuttur.
	PA		92 x 720 cm	●					●								●					●		Parapet değiştirilmiştir.Özgün halinin muhafaza etmemektedir.
	ÇAÇ		156 x 300 cm	●					●								●					●		Çatı çıkışı değiştirilmiştir.Özgün halinin muhafaza etmemekte ve orta durumdadır.
D2			640 x 786 cm	●					●				●	●								●		Özgün taş duvar, orta durumda ve kaplamasızdır.
	P.6.1		86 x 133 cm		●				●				●		●								●	Özgün pencerenin camlarında kırılma korkuluğunda korozyon mevcuttur.
	P.6.2		85 x 135 cm		●				●				●		●								●	Özgün pencerenin camlarında kırılma korkuluğunda korozyon mevcuttur.
	P.9.1		76 x 134 cm		●				●				●		●								●	Özgün pencerenin kanatları yok olmuş kepenklerinde de malzeme kaybı vardır.
	P.9.2		79 x 133 cm		●				●				●		●								●	Özgün pencerenin kanatları yok olmuş kepenklerinde de malzeme kaybı vardır.
	AKS		15 x 552 cm		●				●				●		●							●		Ahşap kat silmesinde renk değişimi ve çürüme mevcuttur.
	AKS		13 x 609 cm		●				●				●		●							●		Ahşap kat silmesinde renk değişimi ve çürüme mevcuttur.
	KS		26 x 786 cm	●		●											●		●			●		Kat silmesi yeri belli edilmek için çimento esaslı harçla kapatılmıştır.
	PA		91 x 786 cm	●					●								●					●		Parapet değiştirilmiştir.Özgün halinin muhafaza etmemektedir.
	BA		67 x 202 cm	●					●								●					●		Baca değiştirilmiştir.Özgün halinin muhafaza etmemekte dir.

KISALTMALAR

Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
HP: Havalandırma Pencere

AKS:Ahşap Kat silmesi
TKS:Taş Kat silmesi
Dİ: Dikme
M: Merdiven
ÇAÇ.:Çatı çıkışı
TAŞ: Taş Sundurma

KS: Kat silmesi
Ba.:Baca
KE.:Kepenk
PA: Parapet
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hastalıklı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren

EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.3. Yapı iç tespit tablosu 1-01 mekanı- 1

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN : 1-01 SOFA	AÇIKLAMA:
	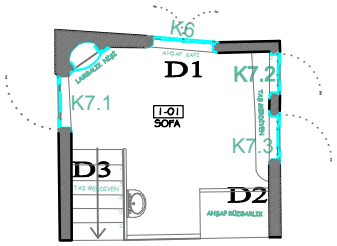	Birinci katta bulunan 101 nolu sofa mekanı, 3.74 m eninde,3.68 m boyunda 472 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; kesme taş döşeme ,duvarı; plastik boya, tavanı; beton dökülmüştür.1-02 köşk mekanı merdivenlerle sofaya açılırken 1-03, 1-04, 1-05 mekanları ve çatı çıkış merdiven kovası da saofaya açılmaktadır.Mekanda 3 tek kanatlı 1 çift kanatlı olmak üzere 4 ahşap kapı ve lambalık nişi bulunmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME								FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK										NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY						Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
												S		B										
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK	M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD				
D1			350 x 470 cm	●						●			●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.6		133 x 214 cm		●				●				●	●								●		Özgün çift kanatlı ahşap kapı hasarlı müdahale gerektirmekte kaplamasızdır.
	LA. NİŞ		67 x 298 cm	●			●			●			●		●								●	Özgün lambalık nişi plastik+ yağlı boyayla boyanmış, hasarı ve müdahale gerektirmektedir.
D2			350 x 368 cm	●						●			●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.7.2		89 x 215 cm		●				●				●	●								●		Özgün tek kanatlı ahşap kapı hasarlı renk değişimi mevcut ve müdahale gerektirmekte kaplamasızdır.
	K.7.3		103 x 216 cm		●				●				●	●								●		Özgün tek kanatlı ahşap kapı hasarlı renk değişimi mevcut ve müdahale gerektirmekte kaplamasızdır.
	Rüzgarlık		128 x 207 cm		●		●									●						●		Özgün olmayan sonradan eklenen rüzgarlık plastik boyayla boyanmıştır.
D3			350 x 368 cm	●						●			●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.7.1		111 x 212 cm		●				●				●	●								●		Özgün tek kanatlı ahşap kapı hasarlı müdahale gerektirmekte kaplamasızdır.
	M.1		105 x 173 cm	●		●							●										●	Özgün taş merdiven üzerine beton dökülmüş ve müdahale gerektirmektedir.
	Ko.		75 x 279 cm				●										●						●	Özgün olmayan merdiven korkulukları değiştirilmiş ve üzeri yağlı boyayla boyanmıştır.
1-01 Mekanı Tavan																	●	●					●	Özgün olmayan tavana beton dökülmüştür.
1-01 Mekanı Döşeme													●										●	Özgün kesme taş döşeme müdahale gerektirmektedir.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.4. Yapı iç tespit tablosu 1-02 mekanı- 2

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN : 1-02 KÖŞK	AÇIKLAMA:
	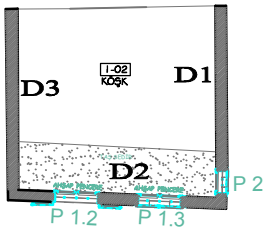	Birinci katta bulunan 102 nolu köşk mekanı, 3.74 m eninde,3.55 m boyunda 304 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; kesme taş döşeme ,duvarı; plastik boya, tavanı; beton dökülmüştür.1-02 köşk mekanı merdivenlerle sofaya açılmaktadır.Mekanda 2 çift kanatlı 1 tek kanatlı olmak üzere 3 ahşap kepenkli pencere bulunmaktadır.Pencerelerin önünde taş sedirler vardır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK												NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	KS	AS	KA	PB	KÖK		S		B		E	DE		YB	YBD				
													M	MG	H	EP									
D1		291 x 365 cm		●						●				●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	P.2.	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																							
D2		291 x 378 cm		●						●				●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	P.1.2	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																							
	P.1.3	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																							
	S.1	88 x 378 cm		●					●					●									●		Özgün kesme taş sedir kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
D3		291 x 341 cm		●						●				●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
1-02 Mekanı Tavan																		●	●					●	Özgün olmayan tavana beton dökülmüştür.
1-02 Mekanı Döşeme														●										●	Özgün kesme taş döşeme müdahale gerektirmektedir.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.5. Yapı iç tespit tablosu 1-03 mekanı - 3

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN : 1-03 ODA	AÇIKLAMA:
	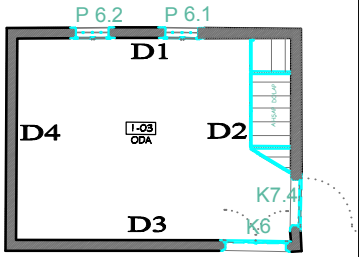	Birinci katta bulunan 1-03 nolu mekan, 3.84 m eninde,5.23 m boyunda 453 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; ahşap döşeme ,duvarı; plastik boya, tavanı; beton dökülmüştür.1-03 oda olarak kullanılan mekanda ahşap yüklük ve 2 çift kanatlı ahşap pencere mevcuttur.Çift kanatlı ahşap kapı ile sofaya açılan mekan tek kanatlı ahşap kapı ile mutfağa bağlanmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME								FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY						Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	KS	AS	KA	PB	KÖK	S M	S MG	B H	B EP	E	DE		YB	YBD				
D1			453 x 521 cm	●						●			●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	P.6.1	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																						
	P.6.2	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																						
D2			453 x 387 cm	●						●			●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	Y.1		272 x 381 cm		●				●				●									●		Özgün ahşap yüklük dolabı kaplamasız olup dolap kapaklarında kaymalar mevcut ve müdahale gerektirmektedir.
	K.7.4		248 x 387 cm		●				●					●									●	Özgün ahşap kapı kaplamasız ve hasarlı olmakla birlikte kötü durumdadır.
D3			453 x 521 cm	●						●			●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.6		133 x 214 cm		●				●				●	●								●		Özgün çift kanatlı ahşap kapı müdahale gerektirmektedir.
D4			453 x 384 cm	●						●				●								●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
1-03 Mekanı Tavan																	●	●					●	Özgün olmayan tavana beton dökülmüştür.
1-03 Mekanı Döşeme													●									●		Özgün ahşap döşeme müdahale gerektirmektedir.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.6. Yapı iç tespit tablosu 1-04 mekanı- 4

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN : 1-04 ODA	AÇIKLAMA:
	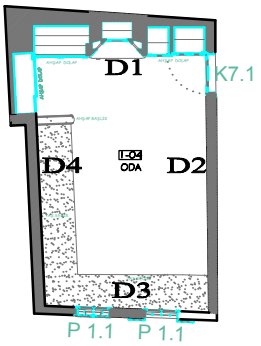	Birinci katta bulunan 1-04 nolu mekan, 4.27 m eninde,6.36 m boyunda 4.26 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; beton döşeme ,duvarı; plastik boya, tavanı; beton dökülmüştür.Mekanda 2 çift kanatlı ahşap kepenkli pencere , pencerelerin hemen önünde taş sedir bulunmaktadır.Oda içerisinde özgün ahşap dolap vardır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
													S		B										
				T	A	ÇS	KS	AS	KA	PB	KÖK		M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD				
D1			431 x 437 cm	●					●														●		Özgün kesme taş duvar ahşap dolapla kaplıdır.
	Do.1		285 x 428 cm		●				●						●	●							●		Özgün ahşap dolap kaplamasızdır ve dolap kapaklarında hasarlar aynı zamanda eksik parçaları bulunmaktadır.
D2			437 x 655 cm	●						●				●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.7.1		111 x 212 cm		●				●					●	●								●		Özgün tek kanatlı ahşap kapı hasarlı müdahale gerektirmekte kaplamasızdır.
D3			416 x 437 cm	●						●				●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	P.1.1	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																							
	P.1.1	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																							
	S.2		86 x 416 cm	●					●					●									●		Özgün kaplamasız taş sedir taşta kırılmalar mevcut, müdahale gerektirmektedir.
D4			437 x 631 cm	●						●				●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	S.3		86 x 461 cm	●					●					●									●		Özgün kaplamasız taş sedir taşta kırılmalar mevcut, müdahale gerektirmektedir.
	Se.Ba.		23 x 96 cm	●					●						●								●		Özgün kaplamasız sedir başlığında küçük hasarlar vardır.
	Do.2		150 x 286 cm		●				●					●									●		Özgün ahşap dolap kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
1-04 Mekanı Tavan																		●	●					●	Özgün olmayan tavana beton dökülmüştür.
1-04 Mekanı Döşeme																		●	●					●	Özgün olmayan döşemeye beton dökülmüştür.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.7. Yapı iç tespit tablosu 1-05 mekanı- 5

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN : 1-05 ODA	AÇIKLAMA:
	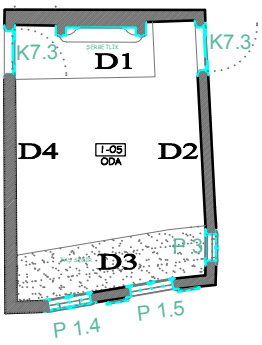	Birinci katta bulunan 1-05 nolu mekan, 3.55 m eninde,4.74 m boyunda 4.16 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; ahşap döşeme ,duvarı; ahşap kaplama, tavanı; beton dökülmüştür.1-05 mekanı zarlı oda diye adlandırılmaktadır.Zarlı oda tek kanatlı ahşap kapıyla sofaya diğer ahşap kapıylada banyoya açılmaktadır.Mekanda 3 tane ahşap kepenkli pencere, taş sedir ve alçı şerbetlik bulunmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME								FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
				TAŞIYICI		YÜZEY						Ö				ÖD		O	KA		M		
TAŞIYICI	MİMARİ											S		B									
				T	A	ÇS	AK	AS	KA	PB	KÖK	M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD		ORTA	KÖTÜ	
D1			340 x 416 cm	●			●							●								●		Özgün kesme taş duvar zar adı verilen ahşapla kaplıdır.
	Ş.1		155 x 323 cm		●			●			●			●	●							●		Özgün alçı şerbetlik alçı sıva ve kök boyasıyla kaplıdır.Malzeme kayıpları eksik parçalar olan şerbetlik hasarlıdır.
	Zarlı.M.				●				●				●									●		Özgün ahşap zar kaplamalar kaplamasız belli kısımlar renk değişimleri gözlemlenmektedir.
D2			485 x 416 cm	●			●						●									●		Özgün kesme taş duvar zar adı verilen ahşapla kaplıdır.
	K.7.3		103x 216 cm		●				●				●									●		Özgün ahşap kapı kaplamasız kanadında kaymalar var müdahale gerektirmektedir.
	P.3	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																					
D3			363 x 416 cm	●						●			●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	P.1.4	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																					
	P.1.5	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																					
	S.4		94 x 363 cm	●					●					●								●		Özgün kaplamasız taş sedir müdahale gerektirmektedir.
D4			527 x 416 cm	●						●			●									●		Özgün kesme taş duvar zar adı verilen ahşapla kaplıdır.
	K.7.3		103 x 216 cm		●				●				●	●								●		Özgün ahşap kapı renk değişimi mevcut kaplamasızdır.
1-05 Mekanı Tavan																	●	●					●	Özgün olmayan tavana beton dökülmüştür.
1-05 Mekanı Döşeme													●									●		Özgün ahşap döşeme müdahale gerektirmektedir.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları

Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları

Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen

MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.8. Yapı iç tespit tablosu 1-06 mekanı- 6

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN : 1-06 ODA	AÇIKLAMA:
	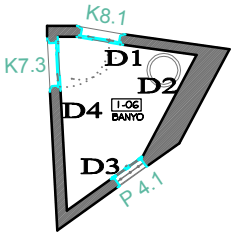	Birinci katta bulunan 1-06 nolu mekan, 1.84 m eninde,3.10 m boyunda 3.91 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; beton döşeme ,duvarı; plastik boya, tavanı; beton dökülmüştür.1-06 mekanı banyo olarak kullanılmaktadır.1 çift kanatlı ahşap pencere ve 2 tek kanatlı ahşap kapı bulunmaktadır. 1-06 mekanı 1-05 mekanı ve 1-07 mekanına açılmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK												
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	NOTLAR
													S		B										
				T	A	ÇS	KS	AS	KA	PB	KÖK		M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD				
D1			266 x 390 cm	●						●				●									●		Özgün duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.8.1		94 x 183 cm		●				●						●									●	Özgün ahşap kapı kaplamasız renk değişimi mevcut ve hasarlıdır.
D2			219 x 390 cm	●						●								●					●		Özgün olmayan duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
D3			177 x 390 cm	●						●								●					●		Özgün olmayan duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	P.4.1	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																							
D4			331 x 390 cm	●						●				●									●		Özgün duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.7.3		103 x 216 cm		●				●					●	●								●		Özgün ahşap kapı renk değişimi mevcut kaplamasızdır.
1-06 Mekanı Tavan																		●	●					●	Özgün olmayan tavana beton dökülmüştür.
1-06 Mekanı Döşeme																		●	●					●	Özgün olmayan döşemeye beton dökülmüştür.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.9. Yapı iç tespit tablosu 1-07 mekanı- 7

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN : 1-07 ODA	AÇIKLAMA:
	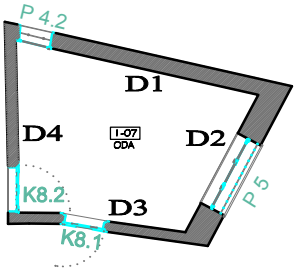	Birinci katta bulunan 101 nolu sofa mekanı, 3.74 m eninde,3.68 m boyunda 472 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; beton döşeme ,duvarı; plastik boya, tavanı; beton dökülmüştür.1-02 köşk mekanı merdivenlerle sofaya açılırken 1-03, 1-04, 1-05 mekanları ve çatı çıkış merdiven kovası da saofaya açılmaktadır.Mekanda 3 tek kanatlı 1 çift kanatlı olmak üzere 4 ahşap kapı ve lambalık nişi bulunmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
													S		B										
				T	A	ÇS	KS	AS	KA	PB	KÖK		M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD				
D1			474 x 400 cm	●						●				●										●		Özgün duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	P.4.2	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																								
D2			296 x 400 cm	●						●								●						●		Özgün olmayan duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	P.5	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																								
D3			320x 400 cm	●						●				●										●		Özgün duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.8.1		94 x 183 cm		●				●						●										●	Özgün ahşap kapı kaplamasız renk değişimi mevcuttur.
D4			330x 400 cm	●						●				●										●		Özgün duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.8.2		96x 180 cm		●				●						●										●	Özgün ahşap kapı kaplamasız ve hasarlıdır.
1-07 Mekanı Tavan																		●	●						●	Özgün olmayan tavana beton dökülmüştür.
1-07 Mekanı Döşeme																		●	●						●	Özgün olmayan döşemeye beton dökülmüştür.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.10. Yapı iç tespit tablosu 1-08 mekanı- 8

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN :1-08 MERDİVEN HOLÜ	AÇIKLAMA:
	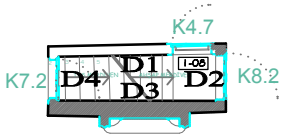	Birinci katta bulunan 101 nolu sofa mekanı, 3.74 m eninde,3.68 m boyunda 472 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; beton döşeme ,duvarı; plastik boya, tavanı; beton dökülmüştür.1-02 köşk mekanı merdivenlerle sofaya açılırken 1-03, 1-04, 1-05 mekanları ve çatı çıkış merdiven kovası da saofaya açılmaktadır.Mekanda 3 tek kanatlı 1 çift kanatlı olmak üzere 4 ahşap kapı ve lambalık nişi bulunmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		M			
				T	A	ÇS	KS	AS	KA	PB	KÖK		S		B		E	DE		YB	YBD		ORTA	KÖTÜ	
													M	MG	H	EP									
D1			298 x 196 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
	K.4.7																								
D2			89 x 196 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
	K.8.2		96x 180 cm		●				●						●									●	Özgün ahşap kapı kaplamasız ve hasarlıdır.
D3			298 x 196 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
D4			89 x 196 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
	K.7.2		89 x 215 cm		●				●					●	●								●		Özgün ahşap kapı hasarlı renk değişimi mevcuttur.
	M.2		298 x 87 cm		●				●					●											Özgün ahşap merdiven kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir .
1-09 Mekanı Tavan																		●	●					●	Özgün olmayan tavana beton dökülmüştür.
1-09 Mekanı Döşeme														●									●		Özgün döşeme kaplamasız ahşap merdiven basamaklarından oluşmaktadır

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.11. Yapı iç tespit tablosu 1-09 mekanı- 9

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN :1-09 MUTFAK	AÇIKLAMA:
	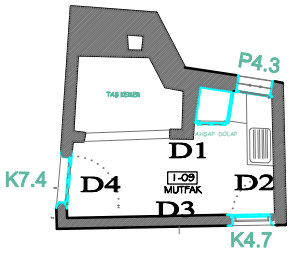	Birinci katta bulunan 101 nolu sofa mekanı, 3.74 m eninde,3.68 m boyunda 472 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; beton döşeme ,duvarı; plastik boya, tavanı; beton dökülmüştür.1-02 köşk mekanı merdivenlerle sofaya açılırken 1-03, 1-04, 1-05 mekanları ve çatı çıkış merdiven kovası da saofaya açılmaktadır.Mekanda 3 tek kanatlı 1 çift kanatlı olmak üzere 4 ahşap kapı ve lambalık nişi bulunmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		M	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK		S M	S MG	B H	B EP	E	DE		YB	YBD				
D1			382 x 413 cm	●						●				●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	Oc.1		228 x 346 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş ocak plastik boyayla boyanmış ve müdahale gerektirmektedir.
	Do.3		132 x 346 cm		●		●										●						●		Özgün olmayan ahşap dolap yağlı boyayla boyanmış ve eklemedir.
	P.4.3	Bakınız Çizelge xx. Yapı dış tespit tablosu - xx																							
D2			224 x 413 cm	●						●				●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
D3			396 x 413 cm	●						●					●								●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.4.7		92 x 181 cm		●				●									●						●	Özgün olmayan ahşap kapı değiştirilmiştir.
D4			146 x 413 cm	●						●				●									●		Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.7.4		248 x 387 cm		●				●						●									●	Özgün ahşap kapı kaplamasız ve hasarlıdır.
1-08 Mekanı Tavan																		●	●					●	Özgün olmayan tavana beton dökülmüştür.
1-08 Mekanı Döşeme																		●	●					●	Özgün olmayan döşemeye beton dökülmüştür.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.12. Yapı iç tespit tablosu 1-10 mekanı- 10

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN :1-09 MUTFAK	AÇIKLAMA:
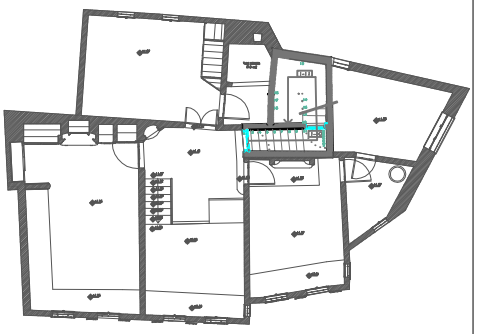	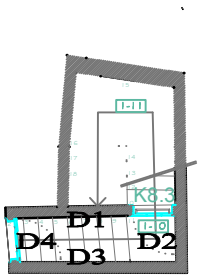	Birinci katta bulunan 110 nolu merdiven holü mekanı,0.89 m eninde,3.03 m boyunda 188 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; kesme taş ,duvarı; plastik boya, tavanı; ahşaptır. 1-10 merdiven holü mekanı merdivenlerle sofaya açılırken K 8.3 kapısı ile de çatı çıkış merdiven kovasına açılmaktadır.Mekanda 2 tek kanatlı ahşap kapı bulunmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		M	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK		S		B		E	DE		YB	YBD				
													M	MG	H	EP									
D1			303 x 188 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
	K.8.3		91 x 180 cm																						
D2			89 x 188 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
D3			298 x 188 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
D4			83 x 196 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
	K.7.2		89 x 215 cm		●				●					●	●								●		Özgün ahşap kapı hasarlı renk değişimi mevcuttur.
	M.6		303 x 89 cm		●				●					●											Özgün ahşap merdiven kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir .
1-09 Mekanı Tavan														●	●									●	Özgün ahşap tavan hasar görmüştür.
1-09 Mekanı Döşeme														●									●		Özgün döşeme kaplamasız ahşap merdiven basamaklarından oluşmaktadır

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları

Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları

Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen

MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.13. Yapı iç tespit tablosu 1-11 mekanı- 11

YAPI BİRİMİ: BİRİNCİ KAT	MEKAN :1-09 MUTFAK	AÇIKLAMA:
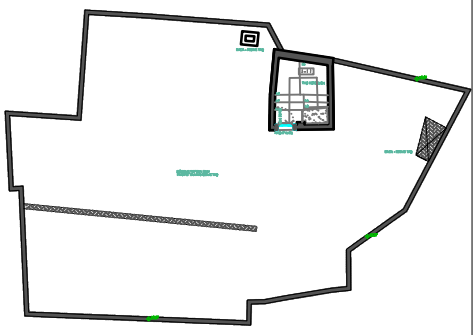	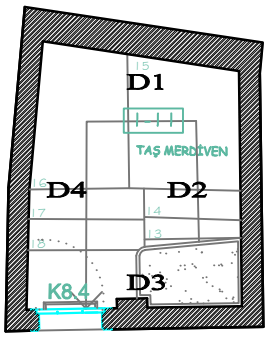	Birinci katta bulunan 111 nolu merdiven holü mekanı,0.82 m eninde,2.20 m boyunda 194 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; kesme taş ,duvarı; plastik boya, tavanı; betondur. 1-11 merdiven holü K 8.3 kapısı ile de çatı çıkış merdiven kovasına K 8.4 ilede çatıya açılmaktadır.Mekanda 2 tek kanatlı ahşap kapı bulunmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		M	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK		S		B		E	DE		YB	YBD				
													M	MG	H	EP									
D1			188 x 194 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
D2			220 x 194 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
D3			205 x 194 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
	K.7.2		89 x 215 cm		●				●					●	●								●		Özgün ahşap kapı hasarlı renk değişimi mevcuttur.
D4			256 x 194 cm	●						●				●									●		Özgün kesme taş duvar plastik boyayla boyanmıştır.
	K.7.2		89 x 215 cm		●				●					●	●								●		Özgün ahşap kapı hasarlı renk değişimi mevcuttur.
	M.7		303 x 89 cm		●				●					●											Özgün ahşap merdiven kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir .
1-09 Mekanı Tavan																		●	●					●	Özgün olmayan tavana beton dökülmüştür.
1-09 Mekanı Döşeme														●									●		Özgün döşeme kaplamasız ahşap merdiven basamaklarından oluşmaktadır

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları

Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları

Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen

MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.14. Yapı iç tespit tablosu Z-01 mekanı- 12

YAPI BİRİMİ: ZEMİN KAT	MEKAN : Z-01- ANA GİRİŞ	AÇIKLAMA:
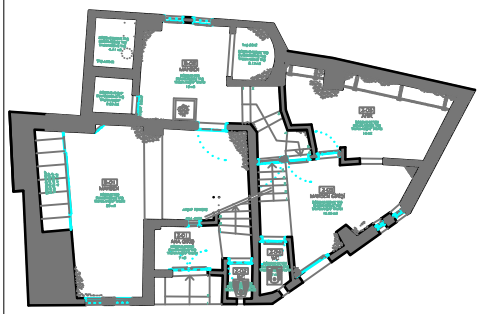	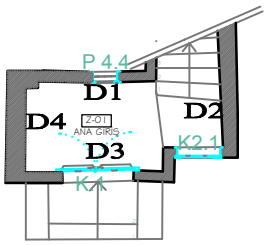	Zemin katta bulunan Z-01 nolu giriş mekanı, 1.72 m eninde,3.74 m boyunda 3.18 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; beton dökülmüş ,duvarı; plastik boya+ çimento esaslı harç tavanı; ahşap tavandır.Z-01 giriş mekanı merdivenlerle sofaya açılırken Z-02 mekanıda buraya açılmaktadır.Mekanda 1 tek kanatlı 1 çift kanatlı olmak üzere 2 ahşap kapı ve 1 tek kanatlı ahşap pencere mevcuttur.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME								FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY						Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK	S		B		E	DE		YB	YBD				
												M	MG	H	EP									
D1			318 x 370 cm	●		●				●			●										●	Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	P.4.4		60 x 74 cm		●				●				●									●		Özgün ahşap pencere kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
D2			318 x 228 cm	●		●				●			●										●	Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	M.3		120 x 137 cm	●		●								●									●	Özgün taş merdiven hasarlı ve kötü durumdadır.
D3			318 x 376 cm	●		●				●			●										●	Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.1		158 x 223 cm		●				●		●			●								●		Özgün ahşap kapı kaplamasız yarım daire kemeleri kök boyalarıyla boyanmıştır.
D4			318 x 172 cm	●		●				●			●										●	Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
Z-01 Mekanı Tavan													●									●		Özgün ahşap tavan kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
Z-01 Mekanı Döşeme																	●	●					●	Özgün olmayan döşemeye beton dökülmüştür.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.15. Yapı iç tespit tablosu Z-02 mekanı- 13

YAPI BİRİMİ: ZEMİN KAT	MEKAN : Z-02 TUVALET	AÇIKLAMA:
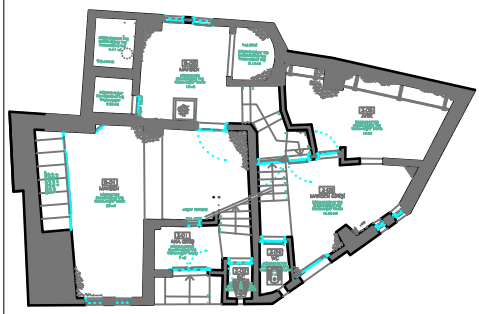	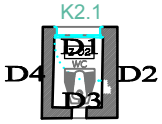	Zemin katta bulunan Z-02 nolu mekan, 0.92 m eninde,1.33 m boyunda 3.18 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; beton dökülmüş ,duvarı; plastik boya, tavanı;ahşap tavandır.Z-02 mekanı tuvalet olarak kullanılıp, Z-01 mekanı giriş holüne açılmaktadır. .Mekanda 1 havalandırma penceresi ve 1 tek kanatlı ahşap kapı mevcuttur.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME								FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK										NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY						Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
												S		B										
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK	M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD				
D1			91 x 318 cm	●						●			●										●	Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
	K.2.1		92 x 197 cm		●						●		●										●	Özgün ahşap kapı kök boyasıyla boyanmış ve müdahale gerektirmektedir.
D2			134 x 318 cm	●						●			●										●	Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
			93 x 318 cm	●						●			●										●	Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
D3	H.P.1	▫	26 x 27 cm	●					●			●										●		Özgün havalandırma penceresi müdahale gerektirmemektedir.
D4			133 x 318 cm	●						●			●										●	Özgün taş duvar, plastik boyayla boyanmıştır.
Z-02 Mekanı Tavan													●									●		Özgün ahşap tavan kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
Z-02 Mekanı Döşeme																	●	●					●	Özgün olmayan döşemeye beton dökülmüştür.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları

Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları

Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen

MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.16. Yapı iç tespit tablosu Z-03 mekanı- 14

YAPI BİRİMİ: ZEMİN KAT	MEKAN :Z-03 MAHSEN GİRİŞİ	AÇIKLAMA:
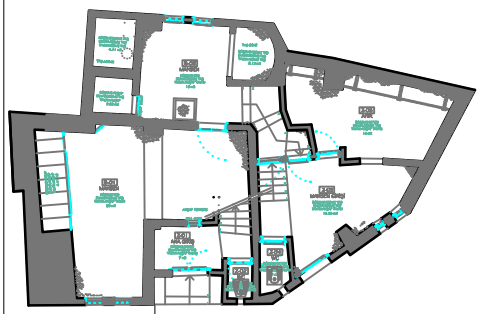	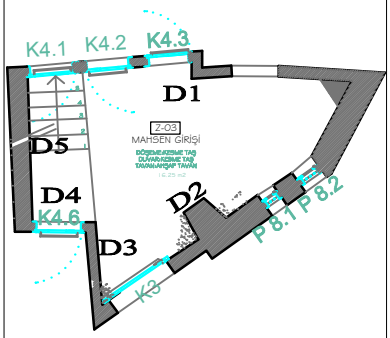	Zemin katta bulunan Z-03 nolu mekan, 4.98 m eninde,6.19 m boyunda 2.84 m yüksekliğindedir. Mahsen girişi olarak kullanılan mekanın döşemesi; kesme taş ,duvarı; kesme taş, tavanı;ahşap tavandır.Z-03 mekanı, Z-04 tuvalet mekanı ve Z-05 ahır olarak kullanılan mekana açılmaktadır. Mekanda 1 pencere açıklığı ve 5 tek kanatlı ahşap kapı ve 2 kepenkli ahşap pencere mevcuttur.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK												NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK		S		B		E	DE		YB	YBD				
													M	MG	H	EP									
D1			284 x 619 cm	●					●					●										●	Özgün taş duvar, kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
	K.4.1		98 x 190 cm		●				●									●						●	Özgün ahşap kapının durumu kötüdür.
	K.4.2		94 x 212 cm		●				●						●									●	Özgün ahşap kapı hasarlı ve kaplamasız olup durumu kötüdür.
	K.4.3		98 x 220 cm		●				●						●									●	Özgün ahşap kapı hasarlı ve kaplamasız olup durumu kötüdür.
D2			284 x 638 cm	●					●									●						●	Özgün olmayan taş duvar, kötü durumdadır.
	P.8.1		35 x 63 cm		●				●							●								●	Özgün ahşap pencere kaplamasız, camları kırılmıştır.
	P.8.2		50 x 62 cm		●				●							●								●	Özgün ahşap pencere kaplamasız, camları kırılmıştır.
	K.3		154 x 200 cm		●				●						●								●		Özgün ahşap kapı hasarlı ve kaplamasız olup durumu ortadır.
D3			284 x 157 cm	●					●					●										●	Özgün taş duvar, kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
D4			284 x 119 cm	●					●					●										●	Özgün taş duvar, kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
	K.4.6		104 x 195 cm	●				●						●									●		Özgün ahşap kapı hasarlı ve kötü durumdadır.
D5			284 x 275 cm	●					●					●										●	Özgün taş duvar, kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
	M.4		113 x 286 cm		●				●				●										●		Özgün ahşap merdiven kaplamasız orta durumda ve müdahale gerektirmektedir.
Z-03 Mekanı Tavan														●										●	Özgün ahşap tavan kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
Z-03 Mekanı Döşeme															●									●	Özgün taş döşeme hasarlı ve orta durumdur.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.17. Yapı iç tespit tablosu Z-04 mekanı- 15

YAPI BİRİMİ: ZEMİN KAT	MEKAN : Z-04 TUVALET	AÇIKLAMA:
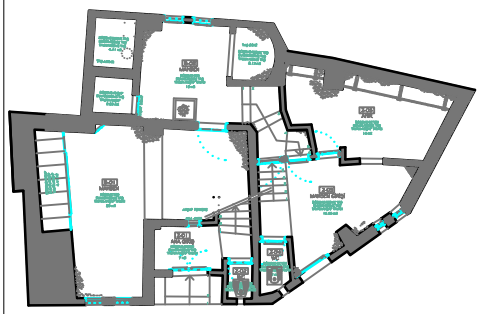	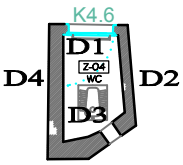	Zemin katta bulunan Z-04 nolu mekan, 1.04 m eninde,2.04 m boyunda 2.07 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; kesme taş duvarı; kesme taş, tavanı;ahşap tavandır.Z-04 mekanı tuvalet olarak kullanılıp, Z-03 mekanı giriş holüne açılmaktadır. .Mekanda 1 havalandırma penceresi ve 1 tek kanatlı ahşap kapı mevcuttur.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK		S		B		E	DE		YB	YBD				
													M	MG	H	EP									
D1			104 x 207 cm	●					●					●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
	K.4.6		104 x 195 cm		●				●						●									●	Özgün ahşap kapı hasarlı ve kötü durumdadır.
D2			147 x 207 cm	●					●					●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
			129 x 207 cm	●					●					●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
D3	H.P.2		18 x 26 cm	●					●				●										●		Özgün havalandırma penceresi müdahale gerektirmemektedir.
D4			204 x 207 cm	●					●					●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız ve müdahale gerektirmektedir.
Z-04 Mekanı Tavan														●									●		Özgün ahşap tavan kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
Z-04 Mekanı Döşeme															●								●		Özgün taş döşeme hasarlı ve orta durumdur.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları

Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları

Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen

MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.18. Yapı iç tespit tablosu Z-05 mekanı- 16

YAPI BİRİMİ: ZEMİN KAT	MEKAN : Z-05 AHIR	AÇIKLAMA:
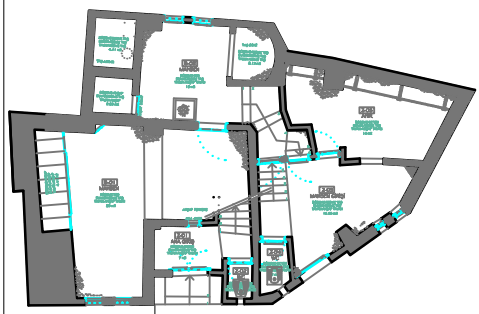	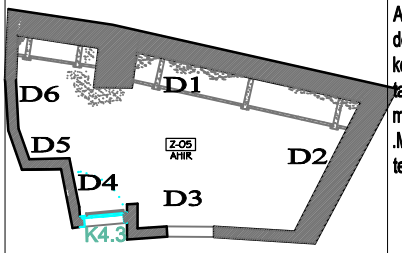	Zemin katta bulunan Z-05 nolu mekan,2.77 m eninde,6.65 m boyunda 2.53 m yüksekliğindedir. Ahır olarak kullanılan mekanın döşemesi; kesme taş duvarı; kesme taş, tavanı;ahşap tavandır.Z-05 mekanı , Z-03 mekanı giriş holüne açılmaktadır. .Mekanda 1 pencere boşluğui ve 1 tek kanatlı ahşap kapı mevcuttur.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK		S		B		E	DE		YB	YBD				
													M	MG	H	EP									
D1			665 x 253 cm	●					●						●								●		Özgün taş duvar, kaplamasız taşta renk değişimi mevcut ve hasarlıdır.
D2			277 x 253 cm	●					●						●								●		Özgün taş duvar, kaplamasız taşta renk değişimi mevcut ve hasarlıdır.
D3			410 x 253 cm	●					●						●									●	Özgün taş duvar, kaplamasız taşta renk değişimi mevcut ve hasarlıdır.
	K.4.3		98 x 220 cm		●				●						●									●	Özgün ahşap kapı hasarlı ve kaplamasız durumu kötüdür.
D4			112 x 253 cm	●					●						●								●		Özgün taş duvar, kaplamasız taşta renk değişimi mevcut ve hasarlıdır.
D5			152 x 253 cm	●					●					●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız taşta renk değişimi mevcut ve hasarlıdır.
D6			473 x 253 cm	●					●					●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız taşta renk değişimi mevcut ve hasarlıdır.
Z-04 Mekanı Tavan														●									●		Özgün ahşap tavan kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
Z-04 Mekanı Döşeme															●								●		Özgün taş döşeme hasarlı ve orta durumdur.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları

Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları

Ko.x: Korkuluk
Se. Ba:Sedir Başlığı
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen

MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.19. Yapı iç tespit tablosu B-01 mekanı- 17

YAPI BİRİMİ:BODRUM KAT	MEKAN B-01- MAHSEN	AÇIKLAMA:
	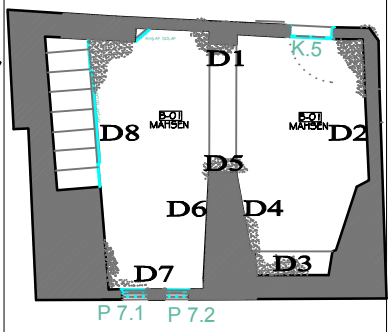	Bodrum katta bulunan B-01 nolu mekan, 6.38 m eninde,6.95 m boyunda 3.87 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; kesme taş ,duvarı; kesme taş tavanı; ahşap tavandır.B-01 mahsen olarak kullanılan mekan B-02 mekanına açılmaktadır.Mekanda 1 tek kanatlı ahşap kapı, 2 tek kanatlı ahşap pencere, 2 ahşap dolap ve 2 taş kemer bulunmaktadır.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME								FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK											NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY						Ö				ÖD		O	KA		M		
												S		B									
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK	M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD		ORTA	KÖTÜ	
D1			695 x 387 cm	●					●				●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
	Do.4		37 x 92 cm		●				●				●									●		Özgün ahşap pencere kaplamasız ahşapta renk değişimi ve müdahale gerektirmektedir.
	K.5		123 x 220 cm		●				●					●	●							●		Özgün ahşap kündekari kapı hasarlı, ahşapta renk değişimi ve malzeme kayıpları vardır.
D2			357 x 387 cm	●					●				●										●	Özgün taş duvar, kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
D3			183 x 387 cm	●					●				●										●	Özgün taş duvar, kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
	Ke.1		217 x 194 cm	●					●					●	●								●	Özgün taş kemer hasarlı ve malzeme kayıpları mevcuttur.
D4			264 x 387 cm	●					●				●										●	Özgün taş duvar, kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
D5			67 x 387 cm	●					●				●										●	Özgün taş duvar, kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
	Ke.2		329 x 325 cm		●				●				●									●		Özgün kesme taş kemer kararmalar vardır müdahale gerektirmektedir.
D6			296 x 387 cm	●					●				●										●	Özgün taş duvar, kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
D7			241 x 387 cm	●					●				●										●	Özgün taş duvar, kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
	P.7.1		83 x 75 cm		●				●					●	●								●	Özgün ahşap pencere hasarlı ve eksik parçalar mevcuttur.
	P.7.2		72 x 81 cm		●				●					●	●								●	Özgün ahşap pencere hasarlı ve eksik parçalar mevcuttur.
D8			638 x 387 cm	●					●				●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
	Do.5		379 x 265 cm		●				●					●	●								●	Özgün ahşap dolap hasarlı ve renk değişimleri, çürümeler eksik parçaları, malzeme kayıpları gözlemlenmektedir.
B-01 Mekanı Tavan													●									●		Özgün ahşap tavan kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
B-01 Mekanı Döşeme													●									●		Özgün kesme taş döşeme müdahale gerektirmektedir.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Ke.x:Taş Kemer
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.20. Yapı iç tespit tablosu B-02- 18

YAPI BİRİMİ:BODRUM KAT	MEKAN B-02- MAHSEN	AÇIKLAMA:
	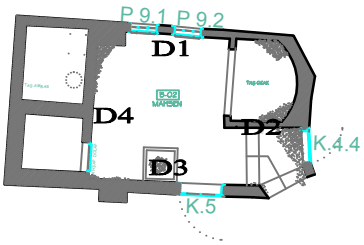	Bodrum katta bulunan B-02 nolu mekan, 3.84 m eninde,3.35 m boyunda 4.16 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; kesme taş ,duvarı;kesme taş tavanı; ahşap tavandır.B-02 mekanı taş merdivenlerle Z-03 mahsen girişine bağlanmaktadır.Mekanda 2 tek kanatlı ahşap kapı, 2 ahşap kepenkli kanatları tamamen yok oluş pencere, 1 taş ambar mevcuttur.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK												NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
													S		B										
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK		M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD				
D1			335 x 416 cm	●					●						●	●								●	Özgün taş duvar, kaplamasız nemlenmeden kararmıştır.
	P.9.1		76 x 134 cm		●				●						●	●								●	Özgün ahşap pencere kaplamasız camları kırılmış, korkuluklar korozyona uğramıştır.
	P.9.2		79 x 133 cm		●				●						●	●								●	Özgün ahşap pencere kaplamasız camları kırılmış, korkuluklar korozyona uğramıştır.
D2			371 x 416 cm	●					●					●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
	Oc.2		240 x 148 cm	●					●						●	●							●		Özgün taş kemer hasarlı malzeme kayıpları gözlemlenmektedir. .
	M.5		145 x 344 cm	●					●						●	●							●		Özgün taş merdiven hasarlı malzeme kayıpları gözlemlenmektedir. .
D3			435 x 416 cm	●					●					●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız müdahale gerektirmektedir.
	K.5		123 x 220 cm		●				●						●	●							●		Özgün ahşap kapı hasarlı, ahşapta renk değişimi vardır.
D4			384 x 416 cm	●					●					●									●		Özgün taş duvar, kaplamasız nemlenmeden kararmıştır.
	Ambar		384 x 254 cm	●					●						●	●							●		Özgün taş ambarda derzlerde boşalma, taşın renginde kararma, malzeme kayıpları mevcuttur.
B-01 Mekanı Tavan														●									●		Özgün ahşap tavan kaplamasız, ahşapta renk değişimi ve böceklenme gözlemlenmektedir.
B-01 Mekanı Döşeme														●									●		Özgün kesme taş döşeme müdahale gerektirmektedir.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları

Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları

Ko.x: Korkuluk
Ke.x:Taş Kemer
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen

MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.21. Yapı iç tespit tablosu B-03 mekanı- 19

YAPI BİRİMİ:BODRUM KAT	MEKAN :B-03- MAHSEN	AÇIKLAMA:
	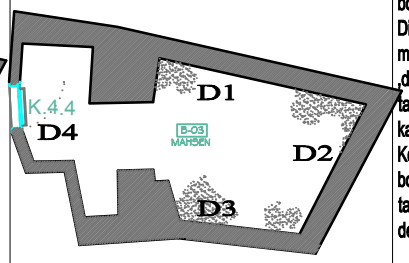	Bodrum katta bulunan B-03 nolu mekan, 2.78 m eninde, 6.64 m boyunda 1.59 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; kesme taş ,duvarı;kesme taş tavanı; ahşap tavandır.B-03 mekanında tek kanatlı ahşap kapı bulunmaktadır. Kesme taş duvarlarda derz boşalması renk değişimleri, ahşap tavanda böceklenme ve renk değişimleri gözlemlenmektedir.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK												NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
													S		B										
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK		M	MG	H	EP	E	DE		YB	YBD				
D1			664 x 159 cm	●					●						●	●								●	Özgün taş duvar, kaplamasız hasarlı, derz boşalması, nemlenme ve taşların renginde kararmalar mevcuttur.
	K.4.4		98 x 110 cm		●				●						●	●								●	Özgün ahşap kapı hasarlı, ahşapta renk değişimleri mevcuttur.
D2			278 x 159 cm	●					●						●	●								●	Özgün taş duvar, kaplamasız hasarlı, derz boşalması, nemlenme ve taşların renginde kararmalar mevcuttur.
D3			524 x 159 cm	●					●						●	●								●	Özgün taş duvar, kaplamasız hasarlı, derz boşalması, nemlenme ve taşların renginde kararmalar mevcuttur.
D4			225 x 159 cm	●					●						●	●								●	Özgün taş duvar, kaplamasız hasarlı, derz boşalması, nemlenme ve taşların renginde kararmalar mevcuttur.
B-01 Mekanı Tavan														●									●		Özgün ahşap tavan kaplamasız, ahşapta renk değişimi ve böceklenme gözlemlenmektedir.
B-01 Mekanı Döşeme														●									●		Özgün kesme taş döşeme müdahale gerektirmektedir.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları

Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları

Ko.x: Korkuluk
Ke.x:Taş Kemer
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap

ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya

YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen

MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış

KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

Çizelge 4.22. Yapı iç tespit tablosu B-04 mekanı- 20

YAPI BİRİMİ:BODRUM KAT	MEKAN B-04- MAHSEN	AÇIKLAMA:
	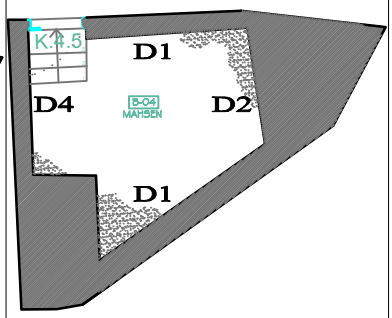	Bodrum katta bulunan B-04 nolu mekan, 2.78 m eninde, 6.64 m boyunda 1.59 m yüksekliğindedir. Dikdörtgen plan şemalı bu mekanın döşemesi; kesme taş ,duvarı;kesme taş tavanı; ahşap tavandır.B-04 mekanında tek kanatlı ahşap kapı bulunmaktadır. Kesme taş duvarlarda derz boşalması renk değişimleri, ahşap tavanda böceklenme ve renk değişimleri gözlemlenmektedir.

ELEMANLAR		FORMU	BOYUTLARI	MALZEME									FİZİKSEL DURUM-DEĞİŞMİŞLİK												NOTLAR
TAŞIYICI	MİMARİ			TAŞIYICI		YÜZEY							Ö				ÖD		O	KA		İYİ	ORTA	KÖTÜ	
				T	A	ÇS	YB	AS	KA	PB	KÖK		S		B		E	DE		YB	YBD				
													M	MG	H	EP									
D1			414 x 150 cm	●					●						●	●								●	Özgün taş duvar, kaplamasız hasarlı, derz boşalması, nemlenme ve taşların renginde kararmalar mevcuttur.
	K.4.4		98 x 110 cm		●				●						●	●								●	Özgün ahşap kapı hasarlı, eksik parçalı, ahşapta renk değişimleri mevcuttur.
D2			224 x 150 cm	●					●						●	●								●	Özgün taş duvar, kaplamasız hasarlı, derz boşalması, nemlenme ve taşların renginde kararmalar mevcuttur.
D3			445 x 150 cm	●					●						●	●								●	Özgün taş duvar, kaplamasız hasarlı, derz boşalması, nemlenme ve taşların renginde kararmalar mevcuttur.
D4			275 x 150 cm	●					●						●	●								●	Özgün taş duvar, kaplamasız hasarlı, derz boşalması, nemlenme ve taşların renginde kararmalar mevcuttur.
B-01 Mekanı Tavan														●									●		Özgün ahşap tavan kaplamasız, ahşapta renk değişimi ve böceklenme gözlemlenmektedir.
B-01 Mekanı Döşeme														●									●		Özgün kesme taş döşeme müdahale gerektirmektedir.

KISALTMALAR
Dx: Duvar numaraları
K.x: Kapı numaraları
P.x: Pencere numaraları
S.x: Sedir numaraları
Ş.x: Şerbetlik numaraları
Do.x: Dolap numaraları
Y.x: Yüklük numaraları
G.x: Gusülhane
OC.x: Ocak numaraları
Ko.x: Korkuluk
Ke.x:Taş Kemer
La. Niş:Lambalık
T: Taş
A: Ahşap
ÇS: Çimento harçlı sıva
KS: Kireç sıva
AS: Alçı sıva
PB: Plastik boya
KA: Kaplamasız
KÖB: Kök boya
YB: Yağlı boya
Ö: Özgün
S: Sağlam
B: Bozulmuş
H: Hasarlı
M: Müdahale Gerektirmeyen
MG: Müdahale Gerektiren
EP: Eksik Parça
ÖD: Özgün Değil
E: Ekleme
DE: Değiştirme
O: Onarılmış
KA: Kaybolmuş
YB: Yeri Belli
YBD: Yeri Belli Değil

5. KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA

5.1. Yöntem

Karşılaştırmalı çalışma; zamanla özelliğini yitirmiş bir takım yapı malzemeleri ile sonradan yapıya eklenmiş veya yok olmuş mimari elemanların tespiti yönünden ve restitüsyon aşamasında veri olarak kullanılması açısından büyük önem taşımaktadır.

Köseoğlu Konağı'nın geleneksel Türk evleri, geleneksel Kayseri evleri içindeki konumunu belirlemek, ve restitüsyona veri olacak bilgileri edinmek amacıyla karşılaştırmalı çalışması yapılmıştır. Geleneksel Kayseri evleri incelenip, Kayseri İli'nde Köseoğlu Konağı'nın da içerisinde bulunduğu Germir Mahallesi'ndeki, 19. yy civarında yapılmış yapılar,

- Arsa Yapı İlişkisi
- Yapım Özellikleri
- Plan Tipleri ve Özellikleri
- Plan Elemanları
- Mimari Elemanlar
- Cephe özellikleri
- Malzeme Kullanımı

açısından karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmalı çalışma sırasında Köseoğlu Konağı'nın Germir Evleri'yle benzeşen veya ayrılan yönlerini inceleyip geleneksel Kayseri Evleri içerisindeki yerini belirlenmiştir. Karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılar yukarıda belirtilen benzerlik kriterlerine göre kıyaslanmıştır. Bu şekilde karşılaştırmalı çalışma sonuçlandırılmıştır.

Kayseri İli Germir Mahallesi sivil mimarlık yapıları, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları, anıtsal yapıların yoğunluğu nedeniyle 24.12.1993 yılında alınan kararla Koruma Amaçlı İmar Planı yapılmasına ve II. Derece Doğal Sit Alanı

olarak tesciline karar verilmiştir. (EK 171) Koruma Amaçlı İmar Planı ve tescil çalışmaları günümüzde halen devam etmektedir. Germir Mahallesindeki Geleneksel konut özelliği taşıyan yapılardan 20 adedinin içine girilebilmiştir. Boş, terk edilmiş, yıkık veya yanmış yapıların dışında, bilgilerine ulaşılan toplamda 20 adet yapı karşılaştırmalı çalışmada kullanılmıştır. Germir Kentsel Sit Alanı içerisinde yer alan karşılaştırmalı çalışmalarda kullanılan yapı numarası 1, 3, 5, 6, 9, 14, 15, 18, 20 olan konutlar 29.12.1994 yılında alınan kararla Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı Olarak Tescil Edilen Sivil Mimarlık Örneklerindendir. (EK 172) İncelenen yapılar, konum, girişler, plan tipleri ve elemanları, kat sayısı, yapım sistemi ve cephe elemanları gibi özeliklere göre karşılaştırmalı tabloya işlenmiştir. Tablolarda incelenen yapılara numara verilmiştir. (Yapı no: x) (Çizelge 5.1-5.10 Karşılaştırmalı Çalışma Tabloları)

5.2. Anadolu'da Konut Mimarisinin İlk Örnekleri ve Türk Evi Kavramının Oluşumu

Kent kültürünün yeni yeni oluşmaya başladığı tarih çağlarına geçiş dönemi olan Tunç Çağlarında, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da avlunun iki yanındaki kanatlardan oluşan "bit-hilani" adı verilen konut tipine rastlamak mümkündür. Aynı dönem içerisinde İç Anadolu'da Hattiler uzun kenarından girilen iki odalı evler yaparken, Batı Anadolu'da megaron denilen konut tipleri görülmekteydi. Neolitik Çağlardan beri kullanılan kerpiç tipi evler bu çağda hala varlığını sürdürmektedir.

Soysal'a göre [1997a]; Hellenistik Dönem'de ise, peristylli ev adı verilen lüks konut tipi ortaya çıkmış, bu konut tipi Roma Dönemi'nde de görülmeye devam etmiştir. Bunun yanında atrium ve ona açılan odalardan oluşan ve Perge'de de örnekleri görülen Roma tipi ev planı ile özellikle büyük Roma kentlerinde görülen ve insula adı verilen çok katlı yüksek ev blokları ve Efes'te de görülen Yamaç Ev tipi evler de görülmektedir.

Anadolu'nun değişik bölgelerinde egemen olan mimari geleneklerin ve geçmişte üretilmiş mimarinin, Türkler tarafından gerçekleştirilen yeni oluşumlara etkisi

önemlidir. Sultan ve beylerle, mimari eylemlerde söz sahibi kişiler, mimari eylemleri oluştururken yerli ustaları kullanmışlardır ki buda yeni olanakları kullanırken bağnaz bir tutumla olaya yaklaşmadıklarının ispatıdır.

Anadolu'da Türk kent kültürünün gelişiminin ilerlemesi Selçukluların bu toprakları yurt edinmesinin ardından hız kazanmıştır. Moğol istilası ve İlhanlı egemenliği Anadolu'daki kent dokusunun yerleşmesini yavaşlatmış, sonrasında gelen Beylikler Döneminde bazı beyliklerin önemli kentlerinde (Amasya, Manisa, Bursa ve Kastamonu) mimari açıdan büyük gelişmeler sağlandığı bu dönemden günümüze kalan anıtsal yapılar kaynak olarak gösterilebilir. Kuban'a [1995] göre; "Bu dönemde inşa edilen konutlar için yerel dinamikler ile Mezopotamya ve Suriye etkilerinin Türk yaşam tarzı ile harmanlandığı bir konut tipi denilebilir."

Osmanlı kültürünün etkisi ile kentlerin dokusu yenilenmeye başlamış, kendi yaşam felsefeleri doğrultusunda gerekli dönüşümü sağlamış olmalıdırlar. Yaklaşık olarak 12. yüzyıldan 16. yüzyıla kadar süren bir gelişme döneminden sonra Türk Evi'nin yapısının oturmaya başladığı söylenebilir. Osmanlıların mimari karakterinin oluşması sürecini günümüze kadar ulaşabilmiş dönem yapılarından takip edebiliyoruz.

5.3. Geleneksel Türk Evi ve Kayseri'deki Geleneksel Konut Mimarisi'nin Özellikleri

Türklerin tarih boyunca içerisinde oturdukları ev tipini Türk evi diye adlandırabiliriz. Türkler tarih sahnesi boyunca mekânları çok değişmiş pek çok coğrafyada devlet kurmuşlardır. Günay'a göre [1998]; "Türk evi olarak Osmanlı İmparatorluğu'nun bize miras bıraktığı, zamanımıza gelen örnekleri 17. yy 'la kadar uzanabilen evlere bakarak özgün oda düzeni, plan şeması, çatı biçimi, yapım teknikleri gibi niteliklere sahip olanlara Türk evi diyoruz."

16. yüzyıldan 18. yüzyılın ortalarına kadar gelen süre boyunca konut mimarimizde egemen olan yapım esasları ve mimari biçim üzerine konunun önde gelen isimleri

tarafından çeşitli düşünceler ileri sürülmüştür. Bu konuda en çok destek bulan iki önemli görüş doğrultusunda geleneksel Türk Evi'nin genel özelliklerin tanımlanmaya çalışılmalıdır. Koruma ve restorasyon konularında önde gelen birçok kişinin temel olarak kabul ettiği Eldem'in [1984] Türk Evi modeli incelendiğinde; bu yapıların kendine özgü bir karakteri ve yapım ilkeleri olduğu tespit edilmektedir. Eldem'e göre malzeme çeşitliliğini iklim gruplarına ayırmak mümkündür.

Türk Evinde yapım yöntemlerinde kolaylık ilkesi esas alınmıştır. Ölçüler insan vücudundan çıkarken ev için gereken malzeme yakın çevreden seçilir. Evin yapısında esneklik vardır çoğalan aile bireylerinin barınmasını sağlamak için yapılan ilavelerle büyüyebilme özelliğine sahiptir. Bektaş'a [1990a,1996] göre; "Çevre şartlarına uygun malzeme ile çevresine uyumlu, etraftakilere saygılı yapılar inşa edilir. Her dönem çağdaş koşullara göre yenilenen ve değiştirilebilen konutlardır."

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da karasal iklimin hakim olduğu ve ahşap malzemenin bulunmasının zor olduğundan doğal olarak yığma taş veya kerpiç yapılar çoğunlukta iken; ahşabın fazla olduğu Trakya, Ege, Akdeniz gibi yerlerde ana malzeme olarak ahşaptan yapıldığı karkas veya karma yapı çeşidinin bulunduğu görülmektedir. Tavan süslemelerinde, dolaplarda, doğramalarda, dış cephe öğelerinde ahşap süsleme sanatının örneklerini görmek mümkündür.

Geleneksel Türk evi içerisinde önemli bir yere sahip olan Geleneksel Kayseri evi, yoğun kent dokusu içinde doğal ve gösterişsiz bir yapım sürecinin sonucu, avlu veya bahçe etrafında asimetrik olarak büyüyen/gelişen içe dönük bir yapıdır. Avlulu ev formu, tarihten bu yana nasıl İran, Orta Doğu ve Akdeniz ülkelerinde başarıyla kullanılmışsa, tasarımındaki sonsuz çeşitliliği ve değişik yaşam biçimlerine uyum potansiyeli ile Anadolu ve Kayseri'de de yaygın olarak kullanılmıştır.

Geleneksel Kayseri evleri on dokuzuncu yüzyıl ortalarında bodrumu olan tek katlı yapılardır. Evlerin genel karakteri Selçuklu ve güneydoğu Anadolu mimarisinden izler taşımaktadır. Evlerin avluya bakan cepheleri Urfa, Mardin, Diyarbakır evlerine

benzemekteyken, coğrafi konumları nedeni ile Suriye, Mısır, Afganistan ve İran'daki yapılarla ortak özelliklere sahiptir.

Tekinsoy'a [2011] göre; "Geleneksel evler ilke olarak içe dönüktür. Geleneksel evler genel olarak bir veya iki katlı idi. Avlu evin geometrik merkezi ve bir anlamda (yaşamı) hayatıdır. Her birim, yüksek avlu veya bina duvarları ile çevrilmiş sokağa ve diğer evlere kapatılarak mahremiyeti sağlanmıştır. Komşularla ne kadar samimi olsalar da avlu ve evde mahremiyetin korunması, özellikle Müslüman aileler için büyük önem taşımıştır. Böyle bir yaklaşım uzun vadede komşular arası sosyal mesafenin korunmasına ve karşılıklı saygının devamına da yardımcı olmuştur."

Özellikle on dokuzuncu yüzyılda Geleneksel Kayseri evlerinin planlarında bazı değişimler gözlemlenmiş ve evlere bir üst kat daha eklenmiştir. Evlerin plan şeması kare ve dikdörtgen prizmaların bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Evler düz damlı, köşeler, pencere ve kapı kenarları sert keskin çizgilere sahip ve sofa gibi önemli hacimler diğerlerine oranla daha yüksektir. Yüzeyleri oluşturan muntazam, yumuşak dokulu yonu taşları kütlelerin yalınlık etkisini daha da artırır. Üst katlardaki oda ve köşkler ahşap veya taş payandalar üzerinde dışarı çıkma yaparak cepheye hareket katarlar. Cephelerde süs ve bezeme kullanımı nadirdir ve kullanılınca da prizmaların kütle etkisini ikinci dereceye indirmez. Taş malzeme Kayseri'de ustaca kullanılmaktadır. Hareketli sokak yapısını üst katlarda düzelten çeşitli boyut ve şekildeki çıkmalar, dramatik etkileri yanında, yayaları yağmurdan, kardan güneşten korur.

Yerel malzeme olan taş ile geleneksel Türk evi özelliklerine uygun olarak planlanmış olan geleneksel Kayseri evlerine kendine özgü bir kimlik kazandıran ana özellikler cephe düzeninden ve yapım sisteminden kaynaklanmaktadır. Büyükmıhçı'ya [1997] göre; "Genel olarak farklı yüksekliklerdeki kare ve dikdörtgen prizmaların yan yana gelmesi ile oluşturulan Kayseri evlerinin cephe düzeni, yakaladığı mimari oranlar, özenli ve düzgün taş işçiliği, sağlamlığı estetik ve sanat değerleri ile son derece yalın, kararlı, sağlam ve masif etkili özgün bir görünüme sahiptir. "

5.4. Arsa Yapı İlişkisi

Kayseri İli Germir Mahallesi yemyeşil vadi içerisine oturmuş bir yerleşkedir. Vadi içerisinde eğim çoğunlukla Germir Mahalle'sinde kuzeyden güneye doğru artmaktadır. Vadi düzlüğüne yerleşen yapılarda çok fazla eğim farkı yokken, vadi çeperlerine yerleşen yapılarda eğim daha fazla gözlemlenmektedir.

İncelenen konutların bulunduğu alanlar daha çok Germir Mahallesi'nin kuzey kısmında konumlanmıştır. Arazi eğiminden dolayı yapıların bodrum katların bir kısmı toprak altında kalmıştır. Konutlar, arazi yapısına uygun olarak gelişmiştir. Yapıların hepsi çok kotlu olarak çözümlenmiş ve eğime uygun biçimde parsele oturmuştur. Yapılar komşu parsel ve yolların sınırladığı geometrik düzeni olmayan parseller üzerine inşa edilmiştir. Buna ek olarak yapılar bahçe içerisinde parsellerin sokağa bakan bölümlerin de konumlanmıştır. İncelenen yapıların çoğuna sokaktan girilmekte olup, yapı numarası 4, 7, 11, 19 olan konutlarda yüksek duvarlarla çevrilmiş iç bahçeden de yapıya girmek mümkündür. Bunun dışında incelenen yapılarda 5, 8, 9, 10, 13, 17, 20 numaralı olanlar sokakla bağlantısı olmayan, ev içerisinden ulaşılan yapıya ait iç bahçeye sahiptir. İncelenen bütün yapılarda biri ana giriş diğeri zerzembi (bodrum) veya ahır girişi olan iki giriş kapısı bulunmaktadır.

Köseoğlu Konağı'nda da diğer yapılar gibi biri ana giriş diğeri ahır girişi olmak üzere iki girişten oluşmaktadır fakat yapıya sokaktan girilip iç bahçesi veya avlusu bulunmamaktadır.

5.5. Yapım Özellikleri

Kayseri İli Germir Mahallesi'ndeki geleneksel konutlarda yapım sistemi kagir yığma sistemdir. Geleneksel Kayseri evinin yapımında iki temel malzeme olan taş ve ahşap kullanılmıştır. Temel malzemelere ek olarak kullanılan bir malzeme de demirdir. Erciyes'in püskürttüğü lavlardan oluşan ve bu bölgeyi kaplayan tüf kayası, yapı taşı üretimine elverişli aynı zamanda yörede fazla kullanılmasının nedenidir. İmamoğlu'nun [2006] belirttiği gibi; Sütun elemanların bağlanmasında demir

kuşaklar, ayrıca duvarların güçlendirilmesi, yatay elemanlarla bağlanması, deprem yüklerine karşı yapıyı güçlendirmesi için demir lamalar kullanılmıştır. Pencere ve merdiven korkuluklarında çubuk, kepenk ve kapı yapımında saç levhalar halinde demirden yaygın olarak yararlanılmıştır.

Temeller:

Herhangi bir kazı ve sondaj yapma olanağımız olmadığından temeller hakkında kesin bir bilgimiz olmamakla birlikte, geleneksel konutlarda uygulandığı üzere zemin kat taş duvarları altına mütemadi, duvar kalınlığında ve kaba yonu taş malzemeden bir temelin yapıldığını tahmin edebilmekteyiz.

Duvarlar:

Yapım tekniği açısından kendine özgü bir tarz sergileyen Kayseri evlerinde, sert ve sağlam bir bazalt türü olan ve yörede " kara taş" adı verilen taş ile yapılan temel 60-100 cm kalınlığında, su basman seviyesine kadar aynı malzeme ile örüldükten sonra, duvarlar, işlenmesi daha kolay olan ve yalıtım özelliği bulunan andezit esaslı düzgün kesilmiş "yonu" taşı ile 25-30 cm kalınlığında örülmüştür. Yığma duvarların bu kadar ince olması, kesme taş duvarın ahşap tabanlar üzerine oturtulması ve yığma sistemlerde özellikle korunması gereken köşelerin iç mekâna geniş bir görüş açısı sağlayan köşe pencereleri ile boşaltılmış olması Kayseri ve çevresinde yer alan küçük yerleşim birimlerinin kendine özgü yapım sisteminin özgün özelliklerini yansıtırken dönemin yapım teknolojisinin ulaştığı noktayı da vurgulamaktadır. Bodrum katlarda yer alan 60-100 cm kalınlığında örülmüş taş kemerlere oturtularak taşıtılmaktadır. Taşıyıcı duvarlardan gelen yüklerin kemerler aracılığı ile temel duvarlarına yansıtılması sonucunda bodrum katta kullanılabilir geniş mekânlar elde edilmiştir.

İncelenen yapıların hepsi kagir yığma sistemle, doğal taş duvarlardan kesme taş duvarlarla veya kesme+moloz taş duvarlarla inşa edilmiştir.

Köseoğlu Konağı kagir yığma sistemle inşa edilmiş olup, kesme taştan yapılan duvarlar zemin katta 40-60 cm ebadındayken birinci katta tek sıra kesme taştan yani 20 cm kalınlığa kadar düşmektedir.

Döşeme ve tavan konstrüksiyonu:

Kayseri yöresinde ahşap zor bulunan bir malzeme olmasına rağmen çoğu odanın tavan ve döşemesi ahşap kaplı olarak yapılmış, ancak bazı odaların mutfakları işlevleri gereği taş kaplanmıştır. Geleneksel evlerin merkezini oluşturan sofa ve avlu mekânlarının döşemeleri de yıkamaya elverişli olması adına taş malzeme kullanılmıştır.

Taşıyıcı duvarlar arasına atılan ve yapının düşeyde bölünmesini sağlayan kirişlemenin altındaki yatay düzlem, tavanı oluştururken, üstündeki yatay düzlem döşemeyi oluşturmaktadır. Yüzeyleri daire kesitli tomruklar üzerine çakılan tahtalardan oluşan döşemeler üzerlerindeki yükleri duvarlara iletmektedir. İmamoğlu'na [2006] göre; "Çoğunlukla Toroslar'dan getirilen 20-25 cm çapında dayanıklı katran çamı, kabuklarından soyularak 20-25 cm aralarla veya aralıksız oda döşemesinin iskeletini oluşturacak şekilde yan yana yerleştirilmiştir. Sağlam bir taşıyıcı sistem yaratan bu yüzey üzerine 2.5-3.5 cm kalınlığında tahta çakılarak sıcak bir döşeme elde edilmiştir. Ayrıca geçiş mekânları ve merkezi hollerde tomruklar bazen sal tabakaları ile kaplanmış, buralarda yıkanabilen taş yüzeyler elde edilmiştir."

İncelenen yapılarda odaların yaklaşık 10 x 15 cm'lik ahşap kirişlerin odanın kısa yönünde atılması, üzerinin yaklaşık 4 cm kalınlığında, yaklaşık 25-30 cm genişliğinde ahşap kaplama veya 30x60 cm genişliğine taş kaplama ile örtülmesi sonucu oluşturulmuştur. Ayrıca bodrumda mahzen olarak kullanılan bazı mekânların zemini sıkıştırılmış topraktır. İncelenen yapılara paralel olarak Köseoğlu Konağı da aynı özelliklere sahiptir. Yapılan niteliksiz onarım neticesinde bazı döşemelere beton dökülmüştür.

Üst Örtü:

Germir'deki pek çok yapıda görüldüğü gibi Köseoğlu Konağının özgününde de üst örtü *toprak örtülü düz dam* niteliğinde olup; Ege bölgesinin bazı kesimlerinde, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yaygın olarak görülmektedir. Eğimleri %5'e kadardır tüm damların yapılışları aynı temel ilkelere oturur ve damlar; taşıyıcı kirişler, örtüyü tutacak şekilde yapılan döşeme ve örtü olarak üç kısımdan oluşurlar.

1.Taşıyıcı kirişler: Kirişler; biçilmemiş yuvarlak kesitli veya biçilmiş düzgün kesitli ağaçlardır. Yuvarlak kesitli kirişler; İç Anadolu'da 15-25 cm, Diyarbakır'da 12-20 cm çapındadır. 20-60 cm aralıklarla, duvarlara bir taban ağacı(yastık kirişi) ile oturur.

2. Örtüyü tutan döşeme: Bu döşeme, damların örtü malzemesi toprak olduğundan, bu malzemenin ahşap kirişlerin arasından akıp gitmemesini sağlamak için gereken altlıktır. Bu altlık; ince dallar, saz demetleri, taş, hasır üzerine saz demetleri, ahşap kaplama üzerine saz demetleri, ahşap kaplama üzerine hasır veya ahşap kaplama üzerine yonga gibi malzemelerden yapılmıştır.

Kafesçioğlu'na [1949] göre; "Diğer bir uygulama kirişlerin üzerine ahşap kaplama veya hasır döşenip, üzerine 5-7 cm kalınlığında saz demetlerinin konulmasıdır." Bu uygulamada alta sıva yapılması gerekmez. Kayseri'de yaygın olarak saz demetleri kullanılmakla birlikte, bazı evlerde kirişlerin üzerine yörede kevek taşı olarak adlandırılan taşların kullanıldığı da görülür.[Çakıroğlu,1952] Son derece gözenekli bir iç yapıya sahip olan ponza taşı (kevek taşı), bünyesine bir miktar su alarak suyun ahşaba geçmesini önlemekte ve ahşap ile taş arasında doğal izolasyon maddesi olarak kullanılmaktadır.

3.Örtü: Dam örtülerinin ana malzemesi topraktır (çamur sıva) ve damın su geçirimsizliğini temin eden bu tabakadır. , ince iki tabaka halindedir ve 10-15 cm kalınlığında çamur serilip üzerine 3-5 cm kalınlıkta suyu daha iyi tutabilen çamur sıva yapılmasıyla oluşturulur. Senede bir yuvaklanıp sıvası yenilenir.

Saçaklar: Toprak örtülü düz çatılarda genellikle saçak yoktur veya dardır ve toprağın akıp gitmemesi için korkuluk duvarları düzenlenmiştir. Kayseri'de parapet duvarları çoğu damda kullanılmıştır ve yükseklikleri 50 ile 90 cm arasındadır.

İncelenen yapılardan yapı numarası 10, 13, 17, 18 olanların çatı örtüsü kırma kiremit çatı, 11, 22 numaralı yapıların kırma alüminyum çatı, Köseoğlu Konağı'nın ve geriye kalan incelenen yapıların ise toprak örtülü düz damdır. Kayseri yöresinde ve Germir Mahallesi'ndeki geleneksel yapılarda çoğunlukla toprak örtülü düz damlara rastlanmaktadır. Fakat Köseoğlu Konağı'nın çatısına yapılan müdahale sonucu beton dökülmüştür.

5.6. Plan Tipleri ve Özellikleri

5.6.1. Plan tipleri

Eldem'in [1999] belirttiği gibi; "Türk Evinde plan odaların bir sofa içerisine dizilmesiyle oluşur. Oda; biçimi, büyüklüğü, nitelikleri pek az değişken bir birimidir. Odalar arası alan denilen sofa ise, her özelliği ile değişkendir. Bu yüzden ev tipini sofa belirler. Türk evleri bu amaçla; sofasız, dış sofalı, iç sofalı ve orta sofalı olmak üzere dört tipte sınıflandırılmaktadır." Sedat Hakkı Eldem'in yanı sıra Doğan Kuban 'da plan tiplerini farklı açıdan incelemiştir. Burada temel alınan tipolojinin kaynağı Sedat Hakkı ELDEM'in çalışmalarına dayanmaktadır.

İncelenen Germir evlerinde iç sofalı, orta sofalı, dış sofalı plan tipleri görülmektedir. İncelenen yapılardan 1, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20 numaralı yapılar iç sofalı; 2, 5, 9, 11, 13, 15, numaralı yapılar orta sofalı; 7 numaralı yapı dış sofalı plan tipine sahipken Köseoğlu Konağı ise iç sofalı plan tipine sahiptir. Plan tiplerine göre tipoloji oluşturularak; iç sofalı plan tipine A Tipi, orta sofalı plan tipine B Tipi, dış sofalı plan tipine C Tipi olarak sınıflandırdığımız Germir yapıları karşılaştırmalı çalışma tablosunda incelenmiştir. Kayseri yöresindeki yapılarda çoğunlukla A tipi yapılara rastlanmaktadır.

Dış sofalı, iç sofalı, orta sofalı, sofasız tiplerin tanımı şöyledir:

1)Dış Sofalı Tipi:

- Oda sıralarının önünde yer alan oda düzeni vardır. Merdiven ya sofada veya odaların arasında yer alır.

- Sofanın sonunda oda yer alır, bu durumda oda ve merdiven kompozisyonu, sofada yer alacak biçimdedir. Bu tipe yarın karnıyarık da denilebilir.

2)İç Sofalı Tip:

Bu tipin ana özelliği, odaların ve servis mekânlarının sofanın iki yanında olmasıdır.

- Odalar, sofanın iki yanındadır. Servis bölümü bu katta veya zemin kattadır.
- Merdiven sofada veya odalar arasındadır.
- Odalar, sofanın iki yanındadır, fakat sofanın sonu bir oda ile kapanır.
- Odaların arasında eyvan vardır. Merdiven sofada veya odaların arasında olabilir.

3)Sofasız Tip :

Bu konut tipinde sofanın yerini bahçe alır. Odalar bahçeye doğrudan açılırken evin iki katlı olduğu durumlarda üst kattaki odalar yarı açık bir balkona (gezemek) açılırlar.

-Odaların yan yana dizilmesi ile oluşturulan en ilkel plan tipi olarak kabul edilir.
-Odalar arası bağlantı bir kaldırım veya avlu ile sağlanır.
-Odadan odaya geçişte evin dışına çıkılır. Bu nedenle daha çok sıcak iklim bölgelerinde uygulanır.

4)Orta Sofalı Tip :

Bu plan tipinde sofa evin ortasında yer almakta olup, sofanın dört tarafı odalar ve hizmet mekânlarıyla çevrilmiştir.

-Genellikle dört oda evin dört köşesine yerleştirilir ve sofanın ışık alması için çoğunlukla odaların arasından merdivenin çıkma yaptığı görülür.

Doğan Kuban'a göre [1995] plan tipleri içerisinde "Orta Anadolu'nun özellikle Niğde ve Kayseri bölgesinin kaynakta yine Kuzey Suriye ile buluşan taş mimarisi" sınıfına girmektedir.

5.6.2. Plan özellikleri

Kayseri İli Germir Mahallesi'nde bulunan geleneksel konutlarda kat sayısının, yapının arazideki konumu ve sokak ile ilişkisi doğrultusunda belirlendiği gözlenmiştir. İncelenen konutlar genellikle bodrum ve zemin kata ek olarak birinci katı da bulunan yapılardır. Bu yapıları bodrum+1, bodrum+2, zemin+1 olmak üzere 3 tipte sınıflandırabiliriz.

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen 2, 5, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20 numaralı yapılar bodrum+1 katlı, 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 15, 19 numaralı yapılar bodrum+2 katlı, sadece 12 numaralı yapı zemin+1 katlı sınıflandırmaya girmektedir. Köseoğlu Konağı da bodrum+2 katlı konutlara örnektir.

Bodrum katların bir kısımları eğim dolayısıyla gömülmüştür. Konutların genel yapısı çok kotlu olarak çözümlenmiş olmalarıdır. Daha çok altyapı ve hizmet birimlerinin yer aldığı bodrum katı, bazı yapılarda iç bahçeyle veya avluyla ilişkilendirilmektedir. İncelenen konutlarda bu katta mahzen, tahıl ambarı, depo olarak kullanılan mekânlar, tokana, mimari eleman olarak ocaklar mevcuttur. Servis mekânlarının bulunduğu bu katın döşemesi genellikle kesme taş kaplamayken, bazı depoların zemini sıkıştırılmış topraktır.

Zemin kat genelde eğimden yararlanılarak çözümlenmiştir. Konutların zemin katları ise yağışlı iklim ve eğimli arazi sebebiyle su basman seviyesinde zeminden yükseltilmiştir. Bu katta daha çok giriş holü, tuvalet, ahır, mahzen girişi gibi mekânlar bulunur. İncelenen çoğu yapıda ahır ve ana giriş için ayrı iki kapı kullanılmıştır. Bu durumda kapı direk sokağa ya da iç avluya açılır. Mahalledeki konutlar kagir yığma kesme taş sistemle yapılmıştır ve duvar kalınlıkları 50-60 cm arasındadır. İşlevlerden dolayı zemin kat döşemesi taş kaplamalıdır.

Konutların birinci katında kagir yığma sistemli yapı olmasına rağmen duvar kalınlıkları 20 cm'e kadar düşmektedir. Oturma ve yaşama mekânları, mutfak, gusülhane, başoda, köşk gibi mekânlar ile yüklük, ocak, şerbetlik, lambalık nişi gibi mimari elemanlar bu katta yer alır.

İncelenen konutlarda birinci katta konutun caddeye bakan kısımlarında çıkma bulunmaktadır. Bu katta caddeye ve sokağa bakan kısımlar bol pencerelidir, aydınlıktır. Misafir kabul edilen kat bu kat olduğu için bazı konutlarda işçilik daha özenlidir, kök boyalarıyla süslenmiş cepheler, tavanlar, dolap kapakları geometrik motifli süslemeler bulunur. İncelenen yapılardan 2, 5, 16 numaralı konutlarda şerbetlik üzerinde veya duvarlarda barok motiflerle süslenmiş kök boyalı duvar resimlerine rastlamak mümkündür. Köseoğlu Konağı'nda şerbetlik detayında bu tarz süslemeleri görmekteyiz. Pencere önlerinde sedir bulunur ve sofalarda pencere önlerinde sekiler mevcuttur.

Hangi dinden olursa olsun Kayseri' deki aileler, birbirine benzer özellikteki küçük evlerde yaşamışlardır. Müslümanların evleri genelde basit bir plan şemasına sahipti; sofa (Kayseri deyimiyle sufa) adı verilen büyük oda, evdeki kapalı mekânların çekirdeğini oluştururdu. Evin en önemli mekânı olan aynı zamanda diğer odalara geçiş olanağı veren sofanın bir yanında harem odası diğer yanında tokana bulunurdu. Ailenin genişlemesi sonucunda başka bir odaya gereksinim duyulduğunda evin bir ucuna yeni bir oda inşa edilirdi. Kayseri' deki geleneksel evler küçük bir veya iki katlı idi. Ayrıca altlarında birer bodrum (yerel deyimiyle zerzembi) katı yer alırdı. İki

katlı evlerin üst kat odaları ve varsa köşkleri, çoğunlukla bahar ve yaz aylarında, alt katları ise kışın kullanılırdı.

5.6.3. Plan elemanları

Yaşama Mekânları:

Odalar:

Türk evinin en önemli birimi odadır. Birçok ihtiyacı (yemek yemek, oturmak, yatmak, yıkanmak gibi) karşılayan odaların hepsi aynı özelliktedir. Geleneksel yaşama biçiminden yola çıkılarak tasarlanan odaların ölçüleri değişse bile sahip olduğu nitelikler değişmez. Oda içerisinde yemek yemek, oturmak, yatmak, yıkanmak gibi pek çok fonksiyona olanak vermesi açısından değiştirilebilir bir düzen gerçekleştirilmiştir. Bu düzenek göçebe yaşamdan esinlenerek tasarlanmıştır. Göçebe hayattaki çadırın karşılığı yerleşik hayatta odadır. Değişebilir düzenek oda içerisindeki taşınabilir eşyalarla sağlanmaktadır. Eylem sona erince eşyalar ortadan kaldırılır.

Karaman'a [1997] göre; "Odalarda Türk evi odasının vazgeçilmez iç donanım öğeleri olan yüklük, dolap, gusulhane, ocak gibi öğeler en yalın ve işlevsel biçimleriyle mevcuttur. Lambalık (çiçeklik) dolapların orta bölümünde yer alır. Genellikle dış cepheye bakan duvarların önlerinde sedirler bulunmaktadır. En kıymetli odalar bol ışık alan istikamette, yani köşelerde yer alan odalardır. Bazı evlerde önemli mekânlar çıkma ile daha da kıymetlendirilmiştir."

Baş oda; en özenli oda olarak yapının seçkin bir köşesinde yer alır. Bu odaların pencere sayısı diğer odalara göre bazen fazladır. Genelde yapının giriş cephesine bakan bu odalar misafirler için ayrılmış mekânlardır. Misafir ağırlamanın dışında yatma, yaşama, yemek yeme gibi fonksiyonları da barındırmaktadır. Tavan süsleme ve bezemesi diğer odalardan daha özenlidir.

Kayseri İli Germir Mahallesi'nde incelenen yapılarda odalar dikdörtgen planlı olup, sofa etrafında yer alırlar ve simetrik bir düzen gösterirler. Genellikle oda giriş kapıları doğrudan sofaya açılırken, bazı odaların kapısı başka bir odaya da açılabilmektedir. Odaların döşemeleri kimi yerlerde kesme taşken, kimi yerlerde ahşap kaplıyken, tavanlar ahşaptır. İncelenen yapılarda odaların geleneksel Türk mimarisi ilkeleri doğrultusunda ihtiyaçları karşılayan, sade ve mütevazı olarak düzenlendiği görülür. Mimari eleman olarak odalarda yüklük, gusülhane, ocak, süslemeli şerbetlik, lambalık nişi gibi öğeler kullanılmıştır. Bazı odalarda hepsi bir arada bulunurken bazılarında işlevine uygun olarak öğelerden yalnızca bir tanesi kullanılmıştır. Odalardan ön cephede olan misafir kabul edilecek olanlarda, pencere önlerinde sedir kullanılmıştır.

Köseoğlu Konağı'nda da odalar genellikle dikdörtgen planlıdır. Baş oda niteliğinde olan zarlı oda diye adlandırılan odadır. Odaların işlevleri gereği birinde yüklük varken, bir diğerinde lambalık nişi, ocak, süslemeli şerbetlik gibi her odada ayrı bir mimari eleman vardır. Karşılaştırmalı çalışmada ele alınan konutlardaki odalarla gerek iç mekân düzenlenmesi, gerekse işçilik açısından benzerlikler gösterdiği saptanmıştır.

Sofa:

Kuban'a [2000] göre; "Sofa, geleneksel konutlarda olduğu gibi odalar arası ilişkilerin sağlandığı bir ortak alandır. Bu alan, ev içindeki dolaşımı sağlamakla birlikte, bir toplanma alanıdır. Dolaşım dışında kalan kesimleri oturmaya ayrılmıştır."

Kayseri evlerinde en dikkat çeken odası sofadır. Büyük boyutları ve atmosferi ile özel bir önem taşır. Hacminin yüksekliği ile diğer odalardan ayırt edilebilir. İmamoğlu'na [2006] göre; "Sofa evin girişi, kabul yeri, misafir odası, oturma odası, ibadet yeri, yaşlılar için yatak odası olmak gibi birçok görev yüklenmiştir. Ev planındaki konumu gereği, sofa eve girip çıkanların denetlendiği bir yerdir."

İncelenen yapılarda iç sofalı, dış sofalı, orta sofalı plan tipleri gözlemlenmektedir. Bunların çoğunda sofalar dikdörtgen formda, yola ve manzaraya hakim konumdadır. Ayrıca, Kayseri' de halk arasında sofaya salon adı verilmektedir. Sofalar pencerelerle doğrudan dışarıya açılır. Köseoğlu Konağı orta sofalı plan tipinde olup, sokak kapısından öncelikle giriş eyvanına bu bölümden de merdivenlerle sofaya ulaşılmaktadır.

Köşk:

Köşkler, bahar ve yaz aylarında kullanılan insana rahatlık ferahlık veren keyif almak için planlanmış yarı açık mekânlardır. Üstleri kapalı olan bir, iki veya üç yanları açık olan bu mekânlar, sıcak günlerde evin en çok kullanılan mekânıdır. Köşkler veya köşk odaları plan kurgusunda merkezi bir konuma sahiptir. Köşk, plan düzleminde ya tam merkezi eksendedir, ya da evdeki en hakim noktaya oturtulmuştur.

Şekli, formu ve düzeni evden eve farklılık gösteren köşkler iç ve dış mekânlarla ilişkisi ve malzeme kullanımı açısından çeşitlilik göstermektedir. İmamoğlu'na [2006] göre; Geleneksel evlerdeki köşkler birkaç tipten oluşmaktadır. Birinci köşk tipi zemin katta binaya bitişik bağımsız yapılır ve iki yanından avluya açılmaktadır. İkinci köşk tipi tavanı diğer odalarla aynı yükseklikte ve eyvan şeklindedir. Üçüncü köşk tipi zemin katın üstüne yarı açık bir oda olarak yapılmıştır. Bir dördüncü köşk tipi, diğer odalarla birlikte, bir üst kat olarak planlanıp yapılan türdür. Köşk ve diğer yarı açık mekânlar yapıldıkları zamana ve tasarımcılarına bağlı olarak büyük farklılıklar gösterir.

Kayseri yöresindeki geleneksel yapılarda çoğunlukla dördüncü köşk tipi görülürken, üçüncü köşk tipine de rastlamak mümkündür. İncelenen yapılardaki ve Köseoğlu Konağı'ndaki köşkler dördüncü köşk tipine girmektedir. Üst katta yer alıp oturma odası, misafir odası niteliğindedir. Sokağa açılan en manzaralı kısma yerleşen mekân üst katta bulunup, bazı yapılarda çıkma yaparak cephede daha belirgin hale getirilmiştir. Köseoğlu Konağında bulunan köşk yapının orta aksına yerleşmiş, sokağa cephe veren kısmı düz çıkma yaparak belirginleştirilmiştir.

Servis Mekânları:

Tokana (Mutfak):

Tokana veya togana, mutfak, kış odası ve depo olarak kullanılan bir mekândır. Tokanın en önemli mimari elemanı sekialtında yer alan yemek pişirmek için yapılmış olan ocaktır. Bazı evlerde tokanada bulunan ocaklar çeşitli bezemelerle veya çoğunlukla yarım daire kemerle süslenmiştir. Seki altından 50-60 cm daha yüksek olan ve ahşaptan yapılan bu bölüm yemeklerin hazırlandığı, kışın oturulan ve yemek yenen bölümdür. Tokananın arkasında yiyeceklerin depolandığı, bazen hazın odası diye adlandırılan depo ve dolaplar yer almıştır. Depolar çoğunlukla kullanıcının ihtiyacına veya içine konan yiyeceğe göre ölçüleri değişen, üsten ve alttan ahşap kapaklı "ambar" adı verilen muntazam büyük kutulardı. Un, bulgur, yarma, ceviz, vb yiyecekler üsten ambara doldurulur, günlük kullanım için ambarların altındaki sürgülü ahşap oymalı kapaklar açılarak kolayca kaplara alınırdı.

İncelenen yapıların bodrum veya zemin kattın da bulunan tokana içersinde, yarım daire kemerle taçlandırılmış ocak ve yapıların bir kısmında ambar bulunmaktadır. Mekânın döşemesi işlev gereği kesme taştır.

Köseoğlu Konağı'nın bodrum katında içerisinde yarım daire kemerle taçlandırılmış ocak, yiyecek depolamak için ambar bulunan bir tokana ve yarım daire kemerli ocak bulunan bir diğer mutfak ise birinci katta bulunmaktadır. İncelenen geleneksel yapılar arasında iki ocak bulunduran tek konuttur. Mekânın döşemesi işlev gereği kesme taştır.

Islak hacim mekânları:

Kayseri İli Germir Mahallesi'nde incelenen yapılarda yaşama birimleri birinci katta olmasına rağmen tuvaletler zemin katta çözümlenmiştir. Tuvaletler bazı yapılarda giriş eyvanında, ana kapının hemen yanında yer alırken bazılarında sofa içerisinde giriş kapısının yanında konumlanmıştır. Sade şekilde tasarlanmış genelde dikdörtgen

şeklinde olan camsız havalandırma pencereleri ile ışık ve hava almaktadır. İncelenen yapılarda banyo olarak gusülhaneli dolaplar kullanılmış fakat bir kısım yapıda gusülhaneli dolaplar günümüze kadar gelmemiş yapılan tadilat sonucu bazı mekânlar banyoya dönüştürülmüştür.

Köseoğlu Konağı'nda da iki tane tuvalet mevcuttur. Bunlardan bir tanesi ana giriş kapısının açıldığı giriş eyvanında bulunmaktadır. Diğer tuvalet ise ahır kapısının açıldığı mahzen girişinde yer almaktadır. Sözlü kaynaklardan edinilen bilgilere göre gusülhaneli dolap kaldırılmış onun yerine dolabın içinde bulunduğu mekân tamamen banyoya dönüştürülmüştür.

Ahır ve Depo:

Germir Mahallesi'nde incelenen konutlarda zemin katta günlük gereksinimleri karşılayacak hayvanların beslendiği ahırlar bulunmaktadır. Girişleri sokaktandır. Yapılarda ana giriş kapısının haricinde ahır girişi olarak ayrı bir kapı daha mevcuttur. Aynı zamanda zemin veya genellikle bodrum katta samanlık, odunluk, kışlık yazlık erzakların saklandığı depo mekânları da bulunmaktadır.

Köseoğlu Konağı'nda ana giriş kapısı haricinde ahır kapısı olarak kullanılan bir kapı daha vardır. Zemin katta bulunan ahıra buradan ulaşılmaktadır. Ayrıca bu kapı zerzembi katındaki depolara da bağlantıyı sağlamaktadır. Penceresi bulunmayan bu depolar zemini sıkıştırılmış toprak olup yaz, kış serindir. Bu nedenle kışlık yazlık erzakların saklandığı yer olarak kullanılmaktadır.

5.7. Mimari Elemanlar

5.7.1. Merdivenler

Kayseri İli Germir Mahallesi'nde incelenen geleneksel yapılarda ana giriş kapısı sokak kotundan birkaç basamakla yükseltilirken, ahır kapıları sokakla aynı kota bağlanmıştır. İncelenen yapılarda giriş kapısına ulaşmak için kullanılan merdivenler

tek kollu taş merdivenlerdir. Yapı girişindeki merdivenlerde yapım malzemesi olarak dış etkilere daha dayanıklı olan taş tercih edilirken, iç merdivenlerde ise yapım malzemesi olarak ahşap, taş veya ikisi birden kullanılmıştır.

Germir Mahallesi'ndeki Köseoğlu Konağı da dahil olmak üzere karşılaştırmalı çalışmada kullanılan 4, 10, 13, 15, 16 numaralı yapılarda çok fazla kot kullanılmıştır. Geri kalan yapılarda ise tek bir merdiven kovası ile bodrum katı diğer katlara bağlanmıştır. Merdiven korkulukların yapım malzemesi demir veya ahşaptır.

İncelenen yapılardan Köseoğlu Konağı'nın farkı kot kullanımı, açısından en zengin olan yapı olmasıdır. Köseoğlu Konağı'nda ana giriş kapısından sofaya, sofadan köşke, sofadan çatıya ve ahır girişinden zerzembi katına olmak üzere 4 adet taş merdiven, birinci katla zemin katı birbirine bağlayan 2 adet ahşap merdiven bulunmaktadır. Bu merdivenlerin hepsi tek kolu olmakla birlikte sadece köşkle sofayı bağlayan taş merdivenin özgün olmayan demir parmaklıkları mevcuttur.

(a) (b)

Resim 5.1. Kayseri İli'nde incelenen yapılarda merdiven örnekleri
(a)2 Numaralı Yapı (b) 5 Numaralı Yapı (c) 7 Numaralı Yapı
(d) 9 Numaralı Yapı (e) 10 Numaralı Yapı (f) 13 Numaralı Yapı
(g) 15 Numaralı Yapı (h) 16 Numaralı Yapı (ı) 17 Numaralı Yapı
(i) 19 Numaralı Yapı (k) 20 Numaralı Yapı

(c)

(d)

(e)

(f)

(g)

(h)

Resim 5.1. (Devam) Kayseri İli'nde incelenen yapılarda merdiven örnekleri
(a)2 Numaralı Yapı (b) 5 Numaralı Yapı (c) 7 Numaralı Yapı
(d) 9 Numaralı Yapı (e) 10 Numaralı Yapı (f) 13 Numaralı Yapı
(g) 15 Numaralı Yapı (h) 16 Numaralı Yapı (ı) 17 Numaralı Yapı
(i) 19 Numaralı Yapı (k) 20 Numaralı Yapı

(ı)

(i)

(k)

Resim 5.1. (Devam) Kayseri İli'nde incelenen yapılarda merdiven örnekleri
(a)2 Numaralı Yapı (b) 5 Numaralı Yapı (c) 7 Numaralı Yapı
(d) 9 Numaralı Yapı (e) 10 Numaralı Yapı (f) 13 Numaralı Yapı
(g) 15 Numaralı Yapı (h) 16 Numaralı Yapı (ı) 17 Numaralı Yapı
(i) 19 Numaralı Yapı (k) 20 Numaralı Yapı

5.7.2. İç kapılar

Çakıroğlu'na [1952] göre; "İç mekân kapıları; sofa kapıları, oda kapıları ve servis mekânlarının kapılarından oluşur. Oda kapılarının en gösterişlisi ve evlerde özenle ele alınan kapılar sofa kapılarıdır. Ahşabın farklı teknikleriyle estetik görünüşler verilen kapılar, tek ya da çift kanatlıdır. İç mekândaki odaların kapıları sade şekilde ele alınırken zarlardaki süslemelerle uyumludur."

Kayseri'de önemle ele alınan ev ya da odalarla ilişki kurulurken ilk kullanılan mimari eleman kapılardır. Oda kapıları içerisinde en gösterişlisi sofa kapılarıdır. Bazı

kapılar ahşabın birbirine geçmesi ve malzeme kullanımından kaynaklanan bir estetiğin örneklerini oluşturur. Bazıları ise ahşap panoların birleşmesi ile oluşan sade dille tasarlanmış tablalı kapılarken, bazıları ise aynalı kapı olarak adlandırdığımız ortası göbekli kabartma desenli kapılardır. Sofa kapıları tek ve çift kanatlı 180 cm'yi geçmeyen yüksekliktedir. Sokak kapılarının büyüklüğüne karşın, sofa kapıları küçük ölçülerde tutulmuştur. Diğer kapılar sofa kapılarına göre daha sade bir dille tasarlanmıştır. İnsan ölçeğine yaklaştırılan boyutları ve üstlerindeki kemer formaları ile dikkat çekmektedir.

Kapılar açılış şekillerine göre çift ve tek kanatlı olmak üzere iki tiptedir. Genellikle sofa kapıları hariç bütün iç mekân kapıları tek kanatlıdır. Kapılar genellikle ahşap malzemeden ve tablalı olarak yapılmıştır. Kapı boşluğu üç yönden pervaz, alttan da eşiklerle çevrelenmiştir. Kapıların açılış yönü oda içine doğrudur ve açıldığında duvara veya dolaba dayanır.

İncelenen yapılarda diğer geleneksel konutlarda olduğu gibi genellikle sofa kapıları çift kanatlı onun dışındaki iç mekân kapıları tek kanatlıdır. Ebatları 80-90 cm arasında değişen tek kanatlı kapılarla, 120-140 cm arasında değişen çift kanatlı kapıların bazılarının ortasında bulunan dikdörtgen tablalar içerisinde Hatayi ve Rumi motiflerin birleşmesinden meydana gelmiş bitkisel bezemeler göze çarpmaktadır. Bu motifler süsleme tekniklerinden rölyef (kabartma) ve oyma teknikleriyle yapılmıştır. Bezemeli yüzeyler tek parça olarak yapılmış olup, göbeklere dikkat çekmek için 2 cm genişliğinde 45 derecelik açıyla kırma ve göbeklerin üstüne az derinlikli pahlı oyma yapılmıştır. Oda kapılarında en çok rastlanılan süsleme türü üst pervazda oluşturulmuş taç şeklindeki süslemeler bu yapılarda da görülmektedir. Kapı pervazlarının üzerindeki başlıklar süslü eğrisel formda yapılmıştır. İncelenen yapılarda görülen bazı kapılarda ise Türk evlerinde görülen ince işçiliğe, süslemelere rastlanmamış, kapılar oldukça yalın yapılmıştır. Yapılarda kapılar mutlaka içeriye doğru açılır. Yapılardaki kapılarının bir kısmında metal kilitler (kapazlama) ve zemberek bulunmaktadır.

(a) (b) (c)

(d) (e)

Resim 5.2. Kayseri İli'nde incelenen yapılarda iç kapı örnekleri
(a) 1 Numaralı Yapı (b) 2 Numaralı Yapı (c) 5 Numaralı Yapı
(d) 16 Numaralı Yapı (e) 19 Numaralı Yapı

Köseoğlu Konağı'ndaki iç mekân kapıları 1 adet çift kanatlı sofa kapısı ve 15 adet tek kanatlı ahşap kapı olmak üzere 16 adettir. Konak'ta diğer yapılardan farklı olarak tek kanatlı kapılar içerisinde bir tanesi süsleme tekniklerinden kündekari sistemle yapılarak, geometrik desenler kullanılmıştır. Kündekari kapı dışında tek kanatlı kapılardan 5 tanesi oyma ve rölyef (kabartma) süsleme teknikleri ile göbek üzerine bitkisel süslemeler yapılıp, bitkisel süslemelerde barok özellikler, kıvrım dallar -"S" ve "C" kıvrımları gözlemlenmektedir. Kapı pervazlarının üzerine ise taç şeklinde süslü eğrisel formda başlıklar oluşturulmuştur. Geriye kalan tek kanatlı kapılar sade bir dille yapılmıştır. İç mekân kapılarının özellikleri ile Kayseri İli ve Germir Mahallesi'ndeki iç mekân kapılarının özellikleri benzer özelliktedir.

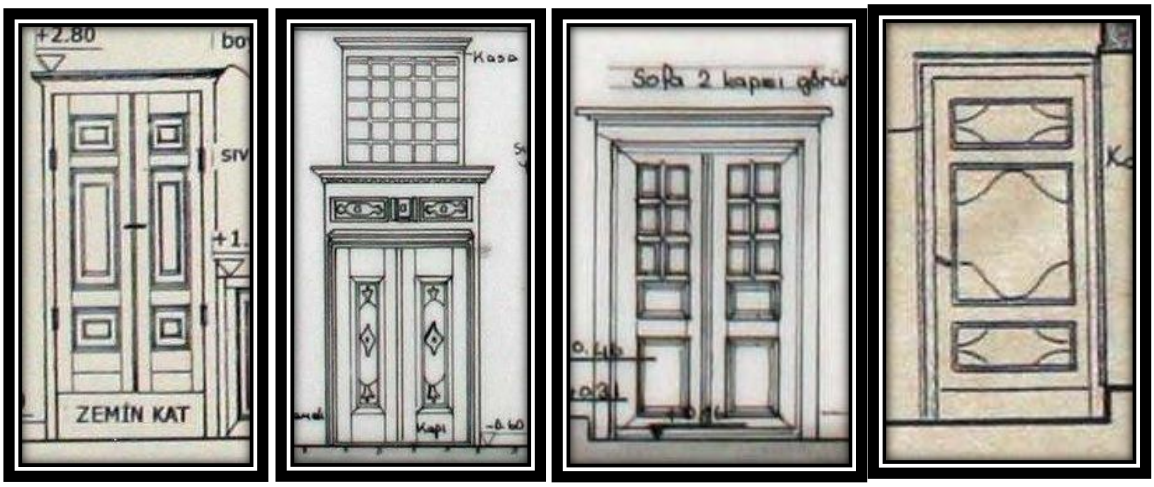

(a) (b) (c) (d)

Resim 5.3. Karşılaştırmalı çalışmadaki yapıların iç kapı çizimleri
(a) 2 Nolu Yapı (b) 5 Nolu yapı (c) 6 Nolu Yapı (d) 7 Nolu Yapı
(e) 8 Nolu Yapı (f) 9 Nolu Yapı (g) 15 Nolu Yapı (h)16 Nolu Yapı
(ı) 17 Nolu Yapı (i) 18 Nolu Yapı (k) 19 Nolu Yapı (l) 20 Nolu Yapı

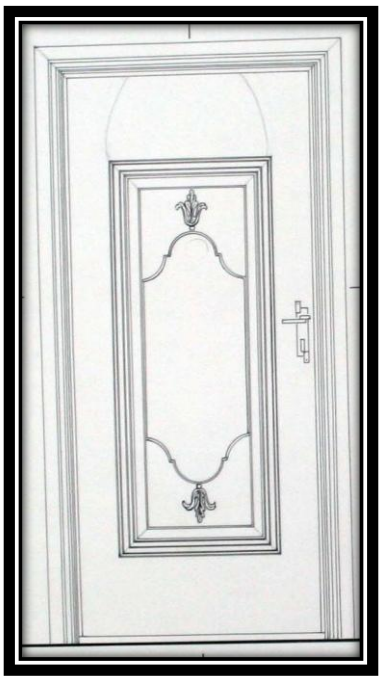

(e)

(f)

(g)

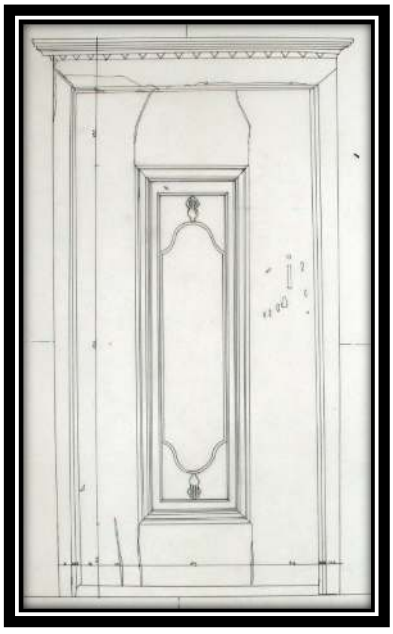

(h)

Resim 5.3. (Devam) Karşılaştırmalı çalışmadaki yapıların iç kapı çizimleri
(a) 2 Nolu Yapı (b) 5 Nolu yapı (c) 6 Nolu Yapı (d) 7 Nolu Yapı
(e) 8 Nolu Yapı (f) 9 Nolu Yapı (g) 15 Nolu Yapı (h)16 Nolu Yapı
(ı) 17 Nolu Yapı (i) 18 Nolu Yapı (k) 19 Nolu Yapı (l) 20 Nolu Yapı

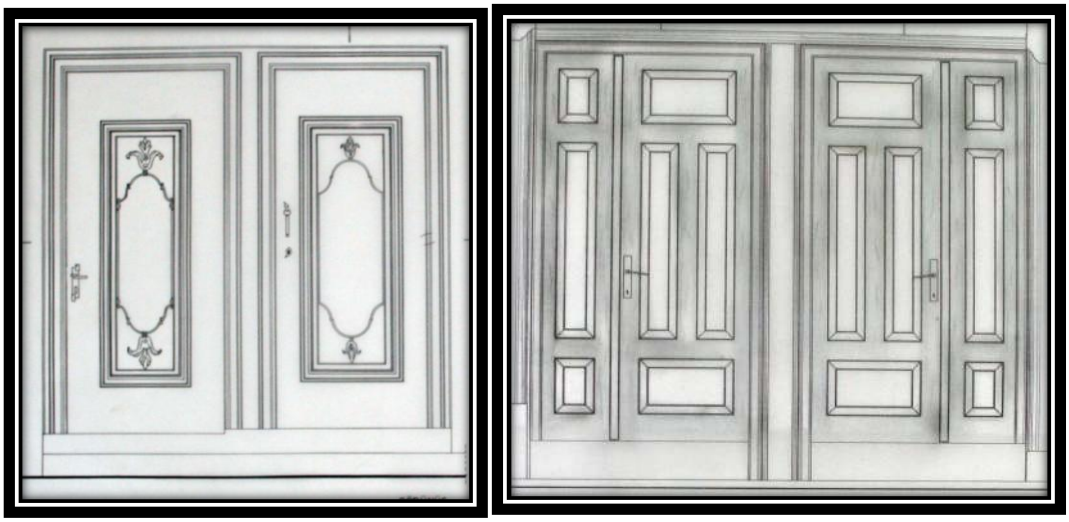

(ı) (i)

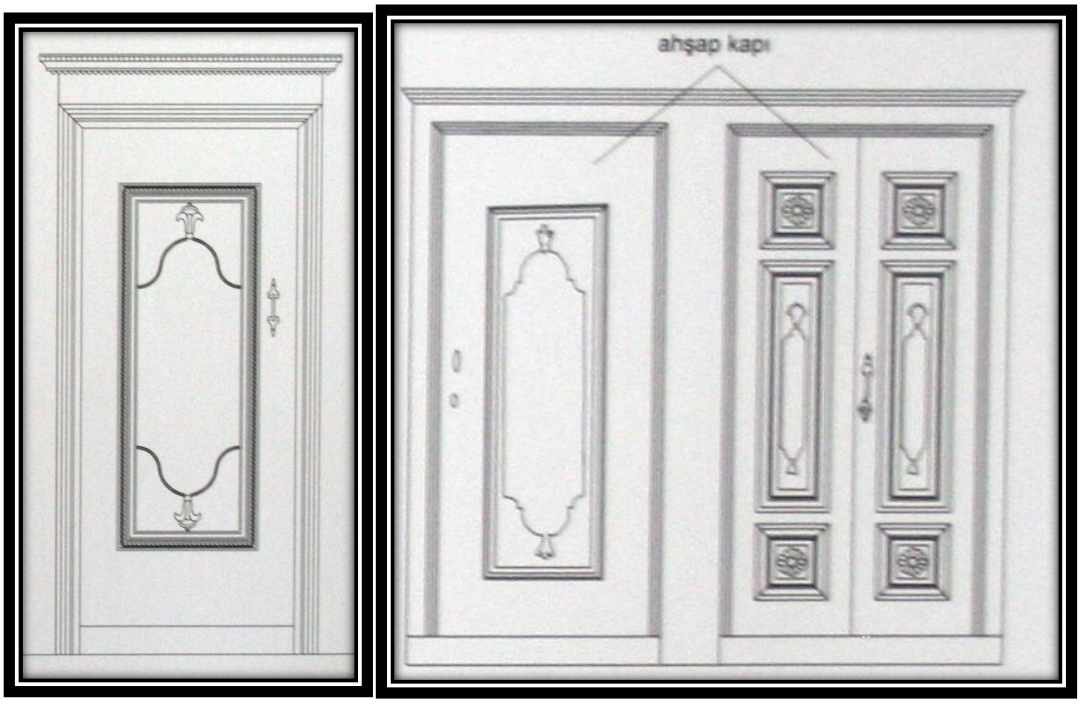

(k) (l)

Resim 5.3. (Devam) Karşılaştırmalı çalışmadaki yapıların iç kapı çizimleri
(a) 2 Nolu Yapı (b) 5 Nolu yapı (c) 6 Nolu Yapı (d) 7 Nolu Yapı
(e) 8 Nolu Yapı (f) 9 Nolu Yapı (g) 15 Nolu Yapı (h)16 Nolu Yapı
(ı) 17 Nolu Yapı (i) 18 Nolu Yapı (k) 19 Nolu Yapı (l) 20 Nolu Yapı

5.7.3. Tavan kaplamaları

Tavan, örtülü bir yerin yukarı kısmını meydana getiren yüzey, taban karşıtı olarak tanımlanmaktadır. Evi meydana getiren her bölümün birbirinden bağımsız özel tavanı vardır ve bunlar bulundukları mekânın özelliğine göre önem kazanmış ve bu doğrultuda tezyin edilmişlerdir.

Ahşap süslemenin en güzel örneklerinin yer aldığı tavanlar, genellikle ortada büyük bir göbek ve etrafında çeşitli madalyonlardan oluşturulmuştur. Ahşap işçiliğinin yanı sıra figür ve boyanın da kullanıldığı tavanlar özeldir. Tavanların zeminleri tamamen ahşapla kaplanarak aşağı sarkan kenarlar da oyma veya kabartma tekniğinde farklı üsluplardaki motiflerle bezenmiştir. “S” “C” kıvrımlar, geometrik motifler ve çiçek desenleri tavanlarda kullanılan vazgeçilmez elemanlardır.

Bu özelliklerin yanı sıra Geleneksel Kayseri evlerinde tavan göbeklerinin ortasında farklı anlamlar içeren çeşitli hayvan figürlerine de yer verilmiştir. Türk sanatında yırtıcı kuş ve kartalların; hükümdarların ve beylerin timsali olduğu ve onların koruyucu ruhu veya hukuki sembolleri olduğuna inanılırdı.

Geleneksel Kayseri evlerinde servis mekânlarının bulunduğu bodrum katlarının tavanları genelde ahşap kirişlerin açıkta bırakıldığı kaplamasız tavanlardan oluşurken, üst katlarda bezemenin çoğunlukta bulunduğu zarlı oda gibi görsel açıdan zengin olan mekânların tavanlarında ise kök boyalarıyla renklendirilmiş veya sade bırakılmış göbekli tavanlara rastlamak mümkündür. Merkezde bir göbeğin bulunduğu grupta göbek tüm tavan yüzeyini kaplayacak büyüklükte olabileceği gibi, sadece merkezi belirleyen, dikkatleri bir noktada toplama ihtiyacı ile yapılan küçük bir şekilde de olabilir. Göbek genellikle daire formunda olmakla birlikte elips veya çokgen formlu olanları da vardır. Göbek çevresinde madalyonlar, rozetler, köşelikler, çeşitli sular yer almaktadır. Bunun dışında bazı mekânların tavanları çıtalı tavan tekniğiyle yapıldığını gözlemlenmektedir. Ahşap kirişler üzerine tavan kaplaması yapıldıktan sonra tavan yüzeyine çıtalarla geometrik şekiller oluşturarak bölümlendirilmektedir.

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılarda depo, mahzen, ahır olarak kullanılan zemin ve bodrum katlarında genellikle ters tavan kullanılmıştır. Germir Mahallesi'ndeki evlerde nadiren kullanılan tavan süslemeleri zarlı oda gibi özenli yapılmış odaların tavanlarında karşımıza göbekli tavanlar olarak çıkmaktadır. Yapı numarası 5, 14, 15, 16 olan yapılarda bulunan göbekli tavanlar sadece merkezi belirleyen dikkati bir noktada toplayan elips formunda oyma ve kabartma tekniğiyle "S" "C" kıvrımlar, geometrik motifler ve çiçek desenleri ile süslenmiştir. 6, 9, 14, 15, 17, 20 numaralı yapılarda oturma odası olarak kullanılan mekânlarda çıtalı tavan örneklerini de görmek mümkündür.

16 numaralı yapının haremlik odasının zarif ahşap işçiliğindeki tavanın ortasındaki dikdörtgen panonun göbek kısmında, gagası ve pençesi keskin hatlarla verilen kanatları uçar vaziyetteki hayali (yırtıcı) kuşun yuvarlak gözleri büyük ve vücut kısmı bölümlenmiştir. Hareket halinde işlenen bu kuş motifinin, etrafındaki daha büyük oval zemin kıvrımlı dal ve yaprak motifleriyle bezenmiştir. Oval zeminin çevresi ve köşeleri ortada volütlü "S" ler, etrafında yaprak ve çiçek motifleriyle bezenmiştir. Batılılaşma dönemi üslup özellikleri burada oyma ve kabartma tekniğiyle ahşaba işlenmiştir.

5 numaralı yapıdaki ahşap tavan ise, yine aynı ince zevkin örneklerindendir. Tavanın ortasındaki panoda kabartma tekniğinde yaprak motiflerinden meydana gelen bir göbek oluşturulmuştur. Bu kısımdan etrafa farklı şekillerde sivri ve yuvarlak hatlı dal ve yaprak motifleriyle oval zemin dolgulanmıştır. Işık gölge plastititesinin vurgulandığı bu bölüm zincir motifiyle çerçevelenmiştir. Tavan göbeğinde kullanılan motif, köşelerde daha küçük boyutlu olarak tekrarlanmıştır.

Köseoğlu Konağı'nda zemin ve bodrum katlarda kaplamasız ahşap kirişlemeler yani ters tavan uygulaması görülmektedir. Yapılan yanlış müdahaleler sonucu üst katlardaki tavanlara beton dökülmüştür. Ev sahibi Münüp Köse' den aldığımız bilgilere göre zarlı odanın bulunduğu 1-05 mekânında ahşap oymalı göbekli tavan, 1-03 ve 1-04 mekânlarında ise çıtalı tavan bulunduğu fakat göbekli tavanın zamanla

göbek kısmının yok olduğunu, yapılan tadilat sonucunda da çökmeyi önlemek adına beton döküldüğü öğrenilmiştir.

(a)

(b)

Resim 5.4. Germir mahallesi ahşap göbekli tavan örnekleri
(a) 16 Numaralı yapı tavan göbeği (b) 16 Numaralı yapı tavanı
(c)16 Numaralı Yapı Tavan Göbeği (d) 5 Numaralı Yapı Tavanı

(c)

(d)

Resim 5.4. (Devam) Germir mahallesi ahşap göbekli tavan örnekleri
(a) 16 Numaralı yapı tavan göbeği (b) 16 Numaralı yapı tavanı
(c)16 Numaralı Yapı Tavan Göbeği (d) 5 Numaralı Yapı Tavanı

5.7.4. Döşeme kaplamaları

Geleneksel Kayseri evlerinde geleneksel Türk evlerinde de görülen sıkıştırılmış toprak döşeme, Ahşap kirişlemeli döşeme ve kagir döşeme olduğu gözlemlenmektedir. Geleneksel evlerde sıkıştırılmış toprak döşemeler doğrudan zemine oturan döşemelerdir. Sıkıştırılmış toprak döşeme üzerine çamur, kireç veya horasan harcı yardımıyla taş döşenen uygulamaları mevcuttur. Kayseri yöresinde döşemede kullanılan taşlar sal denilen 6-8 cm kalınlığında, 40- 50 cm genişliğinde, 100-120 cm uzunluğunda olan taş plaklardır.

Geleneksel evlerde kullanılan ahşap kirişlemeli döşeme ara katlarda, kagir yığma sistemle yapılan yapılar dahil en çok kullanılan döşeme tipidir. Kirişlerin boyutları ve aralıkları geçtiği açıklığa göre değişiklik göstermektedir. Kayseri' de yuvarlak kesitli ahşap kirişler büyük kesitli ve gereğinden sık aralıklarla uygulanmıştır. Kirişlerin çapları ve aralıkları neredeyse aynıdır.(20-25cm) Bu tomrukların üzerine 2,5-3 cm kalınlığında kaplama tahtaları çakılır.

Kayseri İlinde incelenen yapılarda genellikle bodrum kat döşemelerinde sıkıştırılmış toprak veya taş döşeme görülürken üst katlarda kullanılan mekânın işlevine göre taş döşeme veya ahşap kirişlemeli döşeme görülmektedir. Döşeme kaplamaları, genellikle yörede çok bulunan çam ağacından seçilmiş olup, bu kaplamalar taşıyıcı kirişlere çivilerle sabitlenmiştir.

Köseoğlu Konağı'nda bodrum katta B-01, B-02 mekânları taş döşemeyken, B-03, B-04 mekânları sıkıştırılmış toprak döşemedir. Zemin kat döşemeleri taş döşemeyken birinci katın 1-09, 1-07, 1-04 mekân döşemelerine beton dökülmüştür. Birinci kat 1-03 ve 1-05 mekânları ahşap kirişlemeli döşeme üzeri ahşap kaplama ve geri kalan mekânlarda taş döşemedir.

5.7.5. Sedirler

Kayseri İli'nde incelenen konutlarda sedirler genellikle sokağa cephe veren odaların pencere kenarlarında konumlanmıştır. Sedirler mekân içerisinde sadece bir duvarı veya "L" şeklinde iki duvarı da çevrelemektedir. Genellikle taş malzemeden yapılan sedirlerin "L" şeklinde olanları dolap hizasında süslemeli ahşap sedir başlığıyla bitmektedir. Bazı yapılarda sedirler sapa sağlam dururken, bazılarında varlığı yapıların zamanla yıpranması ve günümüz tefrişi gereği bu elemanların değiştirildiği için sözlü bilgiler ve izler sayesinde belirlenmiştir.

Köseoğlu Konağı'nda 1-04, 1-02, 1-05 mekânlarında odanın pencereli yüzeyini tamamen kaplayan 30- 40 cm yüksekliğinde 90-95 cm eninde taş sedirler bulunmaktadır. 1-04 mekânındaki taş sedir "L" şeklinde olup, süslemeli ahşap sedir başlığı bulunmaktadır. Taş sedirlerin üzeri kilim ve hasır minderlerle döşenerek ev halkının oturmak, yatmak, misafir kabul etmek için kullandıkları bir tefriş elemanıdır.

5.7.6. Yüklük ve diğer dolaplar, şerbetlik ve nişler, gusülhaneler

Yüklükler ve diğer dolaplar: Günay'a [1998] göre; Yüklükler gündüzleri yatakların kaldırıldıkları dolaplardır. Derinlikleri 75-90 cm genişlikleri 130-150 cm civarındadır. Genellikle giriş ve ocak duvarında yer alırlar. Yatakların koyulabilmesi için yerden 60-80 cm yükseklikten başlarlar. Yüklükler iki kapaklı bölmesizdir.

Yatak yorganın dışındaki çeşitli eşyaların koyulduğu dolaplar daha dardır ve raflıdır. (mutfak eşyalarının konulduğu dolaplar 25-30 cm, diğer eşyaların konulduğu dolaplar 40-50 cm civarındadır).

Gömme dolaplar geleneksel Kayseri evlerinin ayrılmaz parçası olagelmiştir. Odadaki çeşitli faaliyetlere hizmet için tasarlanan dolaplar, değişik ölçü ve tipte yapılmıştır.

İncelenen 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 20 numaralı yapılarda yüklük ve diğer dolaplar diye adlandırdığımız dolap çeşidinden bulunmaktadır. Ahşap dolapların çoğunun ortasında şerbetlik mevcuttur. Çam ağacından yapılan ahşap dolaplar kimi yapılarda sade süslemesizken, kimi yapılarda bitki motiflerinden oluşan rölyef süslemelerle bezenmiştir. Kapaklarda kilit için mandal şeklinde hareketli menteşeler kullanılmıştır.

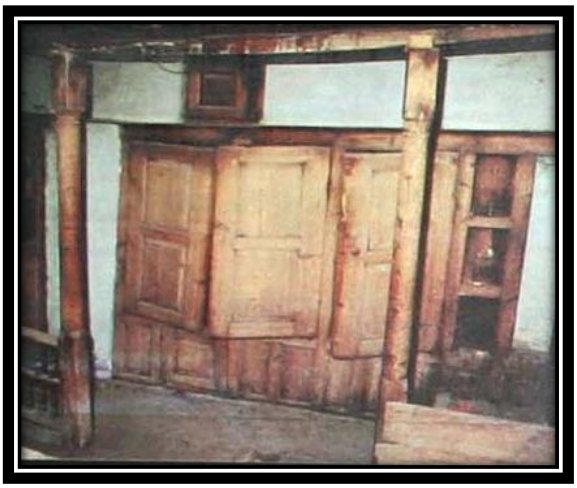

(a)

(b)

(c)

Resim 5.5. Kayseri ili ahşap dolap örnekleri
(a) 3 Numaralı yapı ahşap dolap (b) 5 Numaralı Yapı Ahşap Dolap
(c) 6 Numaralı Yapı Ahşap Dolap (d) 8 Numaralı Yapı Ahşap Dolap
(e) 15 Numaralı Yapı Ahşap Dolap (f) 16 Numaralı Yapı Ahşap Dolap

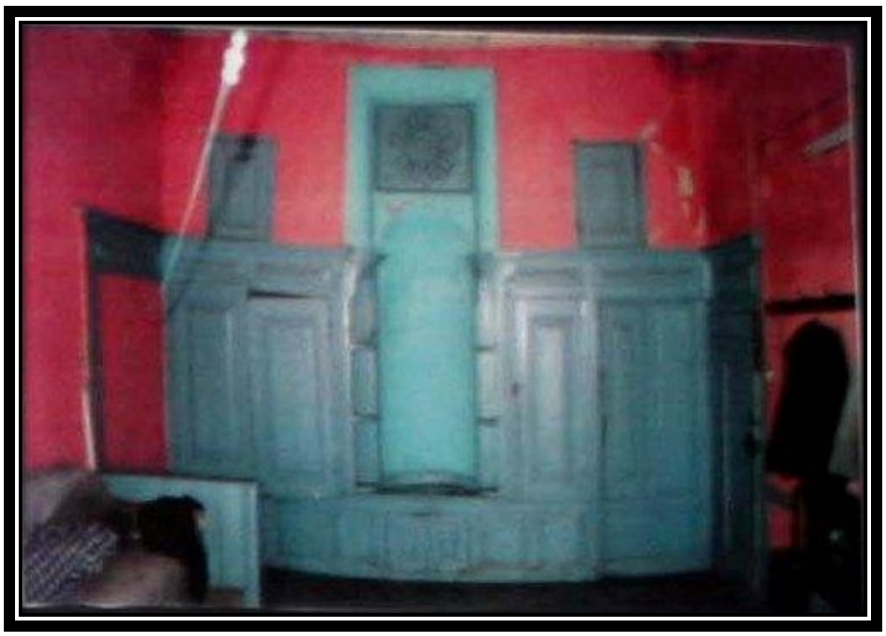

(d)

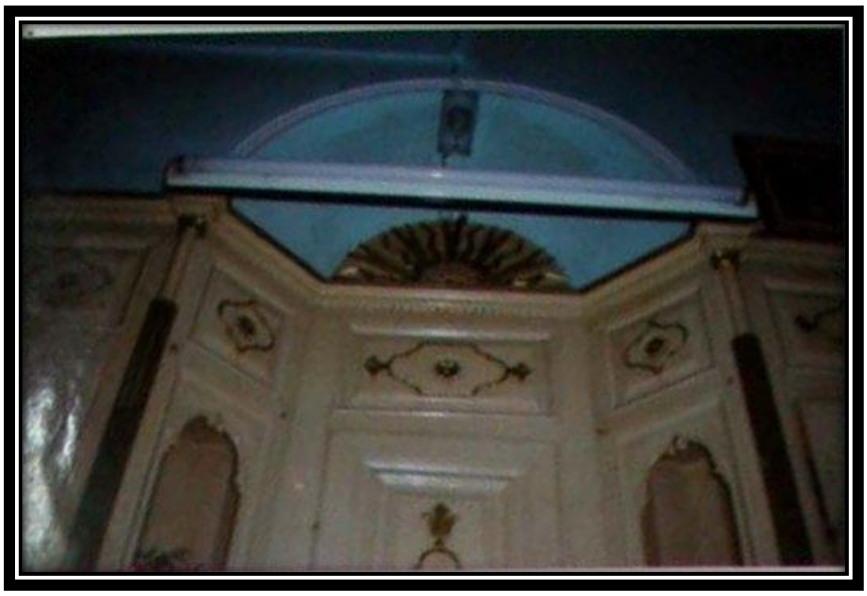

(e)

Resim 5.5. (Devam) Kayseri ili ahşap dolap örnekleri
(a) 3 Numaralı yapı ahşap dolap (b) 5 Numaralı Yapı Ahşap Dolap
(c) 6 Numaralı Yapı Ahşap Dolap (d) 8 Numaralı Yapı Ahşap Dolap
(e) 15 Numaralı Yapı Ahşap Dolap (f) 16 Numaralı Yapı Ahşap Dolap

(f)

Resim 5.5. (Devam) Kayseri ili ahşap dolap örnekleri
(a)3 Numaralı yapı ahşap dolap (b) 5 Numaralı Yapı Ahşap Dolap
(c) 6 Numaralı Yapı Ahşap Dolap (d) 8 Numaralı Yapı Ahşap Dolap
(e) 15 Numaralı Yapı Ahşap Dolap (f) 16 Numaralı Yapı Ahşap Dolap

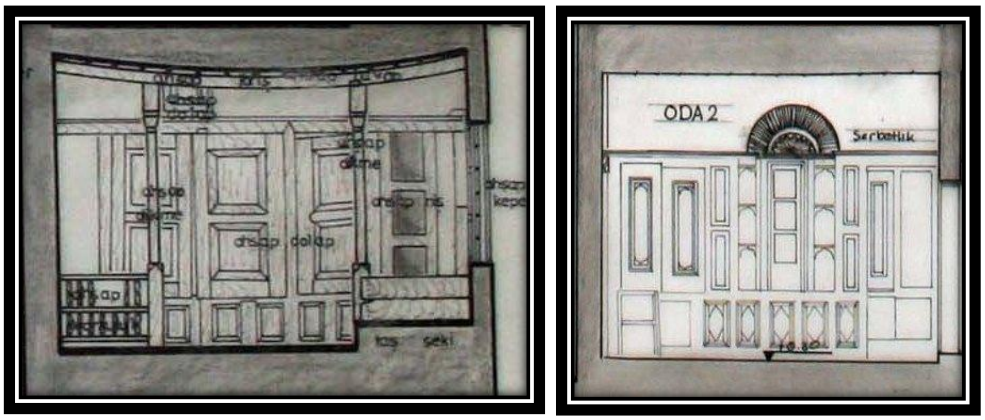

(a) (b)

Resim 5.6. Germir mahallesi ahşap dolap çizimleri
(a) 3 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (b) 6 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(c) 5 Numaralı Yapı Dolap Çizimi ve Zar Detayları
(d) 10 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (e) 15 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(f) 16 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (g) 17 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(h) 20 Numaralı Yapı Dolap Çizimi

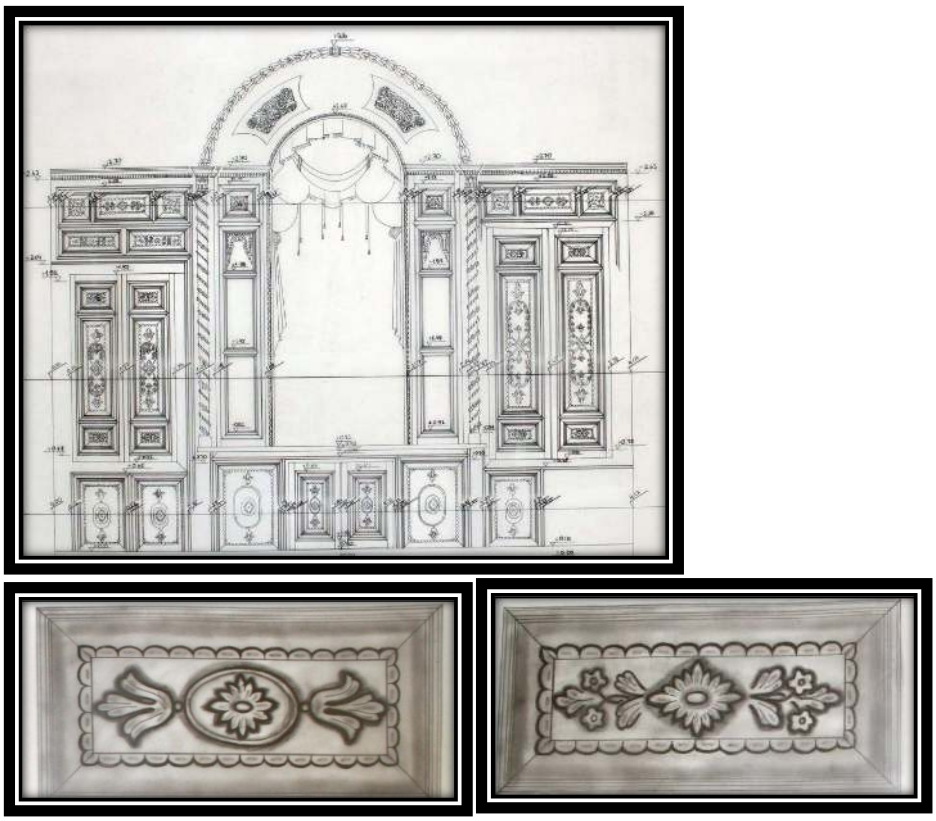

(c)

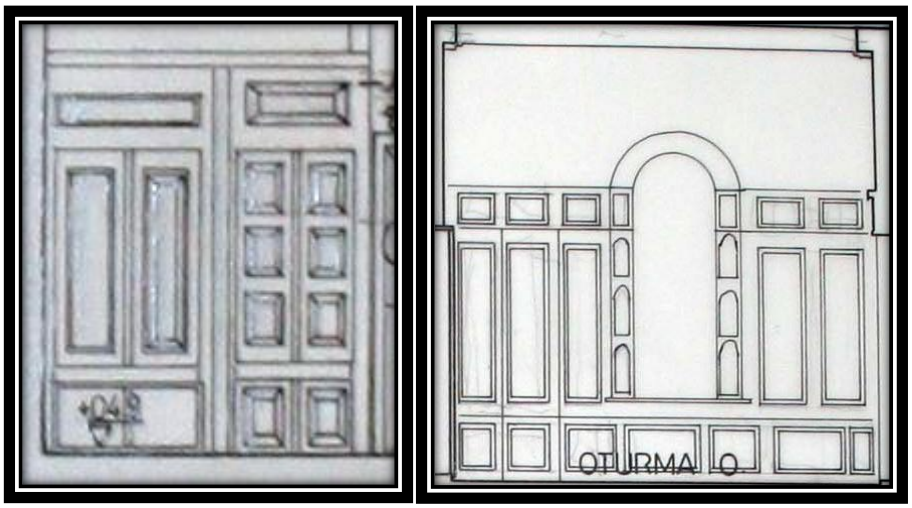

(d) (e)

Resim 5.6. (Devam) Germir mahallesi ahşap dolap çizimleri
(a) 3 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (b) 6 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(c) 5 Numaralı Yapı Dolap Çizimi ve Zar Detayları
(d) 10 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (e) 15 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(f) 16 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (g) 17 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(h) 20 Numaralı Yapı Dolap Çizimi

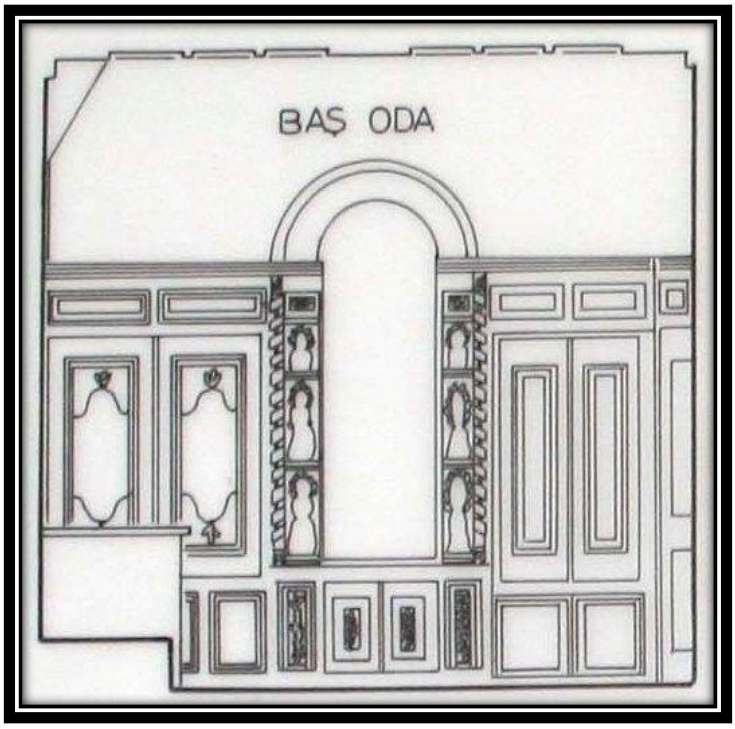

(f)

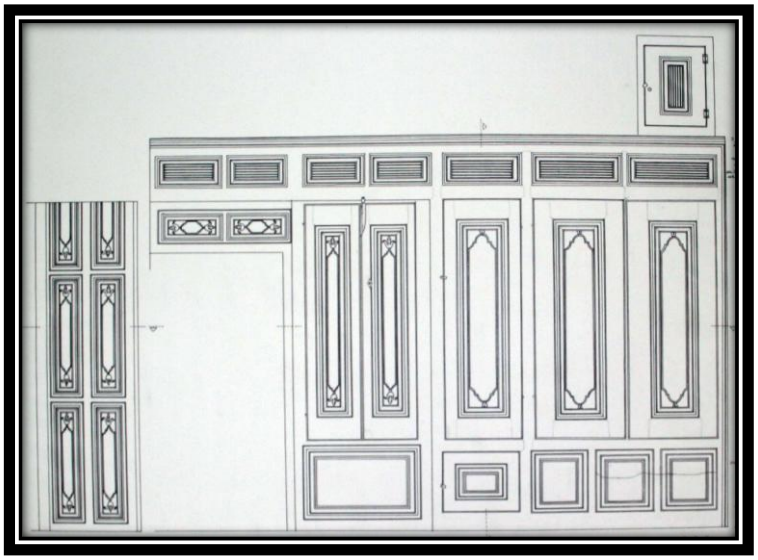

(g)

Resim 5.6. (Devam) Germir mahallesi ahşap dolap çizimleri
(a) 3 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (b) 6 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(c) 5 Numaralı Yapı Dolap Çizimi ve Zar Detayları
(d) 10 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (e) 15 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(f) 16 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (g) 17 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(h) 20 Numaralı Yapı Dolap Çizimi

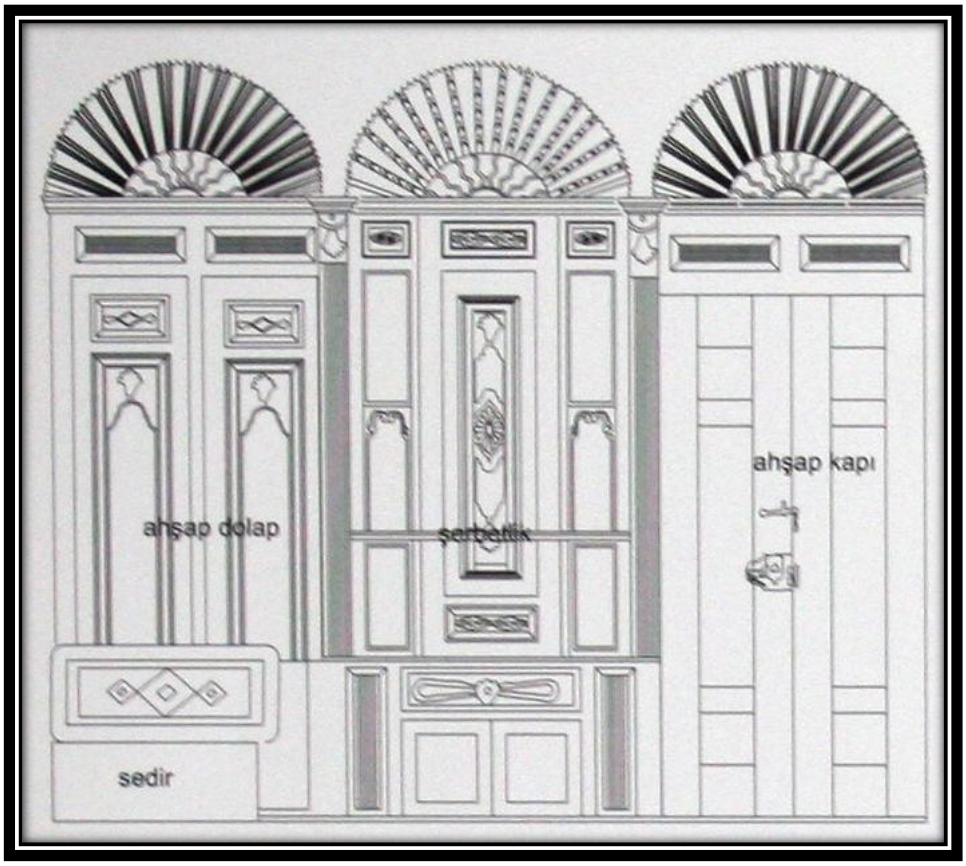

(h)

Resim 5.6. (Devam) Germir mahallesi ahşap dolap çizimleri
(a) 3 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (b) 6 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(c) 5 Numaralı Yapı Dolap Çizimi ve Zar Detayları
(d) 10 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (e) 15 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(f) 16 Numaralı Yapı Dolap Çizimi (g) 17 Numaralı Yapı Dolap Çizimi
(h) 20 Numaralı Yapı Dolap Çizimi

Köseoğlu Konağı'nda 1-03, 1-04, 1-05 mekânlarında bulunan ahşap dolaplardan 1-03 mekânında bulunan sade süslemesiz dolap yüklük olarak kullanılırken, diğer iki mekândaki dolapların ortasında şerbetliği ve givle adı verilen oymalı raflarıyla hem gösterişli hem de farklı amaçlar için kullanılmaya müsaittir. Geniş bölmesiz kısımların yanı sıra küçük raflı bölümleri olan bu dolapların bir kısmı yüklük olarak kullanılırken bir kısmı da gaz lambası ve gerekli küçük eşyaları koymak için tasarlanmıştır.

Şerbetlik ve Nişler; Şerbet hazırlamak, kahve pişirmek, gaz lambası v.b. dekoratif amaçlı küçük eşyalar koymak amacıyla yapılmış yarım daire şekilli tezgaha sahip, duvara dayanmış ahşap karkas alçı kaplama ile yapılmış elemanlardır.

Çakıroğlu'na [1952] göre; "Geleneksel evlerin dikkat çeken ortak bir yanı olup, şerbetlik ve zar yüzeylerin odaların ayrılmaz parçası olarak düşünülmesidir."

Şerbetlik ve Nişler evlerin yaşam mekânlarında işlevsel amaçlı yapıldıkları gözlenmiştir. Eve gelen misafirler için yapılacak ikramlar şerbetlik tezgahında hazırlanır. Ev sahibi konukların yanından ayrılmadan konukların kahvesini, şerbet veya içeceklerini şerbetlik nişinde pişirir. Duvara girinti olarak görülen şerbetlikler alçı ile süslenmiştir.

Kayseri yöresinde yüklük duvarı üzerinde konumlandırılan derin ve yüksek nişler, odaların en önemli süsüleme elemanlarıdır. Yörede "şerbetlik" olarak adlandırılan nişlerin sağ ve sol kenarında üçerli gruplar halinde simetrik olarak altı adet yerleştirilen küçük dolaplara "givle" denilmektedir. Givle adı verilen ufak nişler göz önünde bulunması istenen gaz lambası, sürahi, gümüş vazo, buhardanlık gibi değerli dekoratif eşyaların konması için planlanmıştır. Oyma rafların ortasında kalan şerbetlik girintileri (alkovları) genel olarak özenle ele alınmış, ya oymalı ahşapla kaplanmış ya da çeşitli manzara bitki ve çiçek resimleri ile boyanmıştır.

Karşılaştırmalı çalışmalarda incelenen 5, 6, 9, 15, 16, 17, 19, 20 numaralı yapılarda büyük ahşap dolapların orta kısmına yerleşmiş oymalı rafları, alçı işlemeleri ve kök boyalarıyla renklendirilmiş çizimleri ile Germir Mahallesi'ndeki "şerbetlikler" gösterişli bir mimari elemandır. İncelenen yapılardaki şerbetliklerde sağ ve sol kenarlarında üçerli gruplar halinde simetrik olarak ahşap veya alçıdan yapılmış givle adı verilen oymalı raflar bulunmaktadır. Bunlar gaz lambası, buhardanlık gibi el altında bulunulması istenen küçük dekoratif eşyaların konulduğu yerlerdir. Şerbetliklerin üst kısmı yarım daire kemerle bitirilip, altında şerbetlik tezgahı bulunmaktadır. Bir kısmının iki yan yüzeyinde ahşap oymalı sütunçeler yer almaktadır. Şerbetlikler oyma ve rölyef (kabartma) teknikleriyle süslenmiştir.

(a)

(b)

Resim 5.7. Germir Mahallesi'nde incelenen yapıların şerbetlikler ve lambalık nişleri
(a) 5 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim-Resim
(b) 6 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim-Resim
(c) 15 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim- Resim
(d) 16 Numaralı Yapının Şerbetliklerinin Çizim-Resim
(e) 16 ve 15 Numaralı Yapıların Lambalık Nişi
(f) 17 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizimi
(g) 20 Numaralı yapı Şerbetlik Çizimi

(c)

(d)

Resim 5.7. (Devam) Germir Mahallesi'nde incelenen yapıların şerbetlikler ve lambalık nişleri
(a) 5 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim-Resim
(b) 6 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim-Resim
(c) 15 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim- Resim
(d) 16 Numaralı Yapının Şerbetliklerinin Çizim-Resim
(e) 16 ve 15 Numaralı Yapıların Lambalık Nişi
(f) 17 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizimi
(g) 20 Numaralı yapı Şerbetlik Çizimi

(d)

(e)

Resim 5.7. (Devam) Germir Mahallesi'nde incelenen yapıların şerbetlikler ve lambalık nişleri
(a) 5 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim-Resim
(b) 6 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim-Resim
(c) 15 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim- Resim
(d) 16 Numaralı Yapının Şerbetliklerinin Çizim-Resim
(e) 16 ve 15 Numaralı Yapıların Lambalık Nişi
(f) 17 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizimi
(g) 20 Numaralı yapı Şerbetlik Çizimi

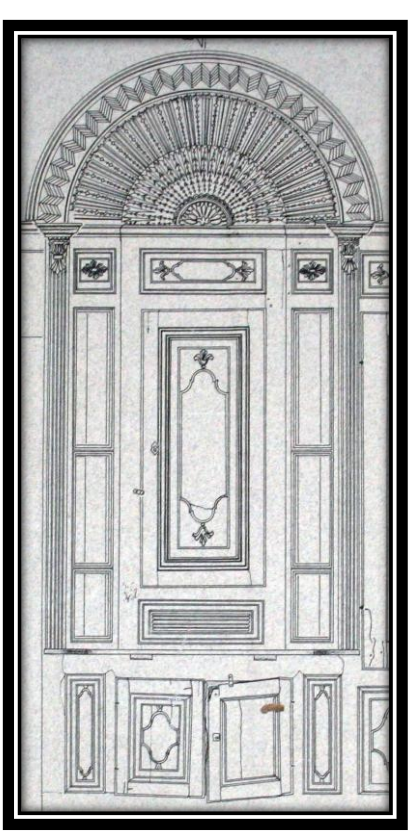

(f)

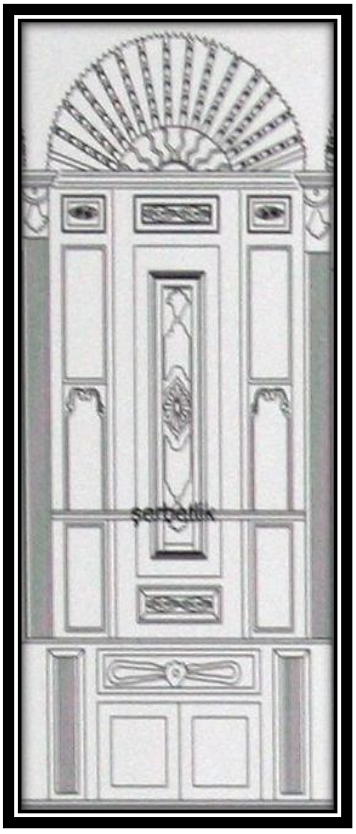

(g)

Resim 5.7. (Devam) Germir Mahallesi'nde incelenen yapıların şerbetlikler ve lambalık nişleri
(a) 5 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim-Resim
(b) 6 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim-Resim
(c) 15 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizim- Resim
(d) 16 Numaralı Yapının Şerbetliklerinin Çizim-Resim
(e) 16 ve 15 Numaralı Yapıların Lambalık Nişi
(f) 17 Numaralı Yapının Şerbetlik Çizimi
(g) 20 Numaralı yapı Şerbetlik Çizimi

Köseoğlu Konağı'nda 1-04 ve 1-05 mekânında olmak üzere iki tane şerbetlik bulunmaktadır. Bunlardan 1-04 mekânında yer alan diğer yapılardaki gibi ahşap dolabın orta kısmına yerleştirilmiş şerbetlikte sağ ve sol kenarlarında üçerli gruplar halinde simetrik olarak ahşaptan yapılmış givle adı verilen oymalı raflar bulunmaktadır. Şerbetliğin orta kısmında tek kapaklı üzeri oymalı bitki motifleriyle süslenmiş dolap mevcuttur. Ahşap dolabın üst kısmı kontürplak ile kapatılmış ve şerbetliğin üst kısmında üçgen yüzeyler oluşturulmuştur. İncelenen aynı dönem yapılarına baktığımızda bu kısmın yarım daire kemer şeklinde ve şerbetliği

malzemesiyle aynı malzemeden yani ahşaptan yapılaması gerektiğini görüyoruz. 1-05 mekânındaki şerbetlik diğer yapılardakinin aksine zarlı yüzeylerle bütünleşip ahşap dolabın orta kısmına değil duvarın orta aksına yerleşmiştir. Alçıdan yapılan şerbetlikte sağ ve sol kenarlarında üçerli gruplar halinde simetrik olarak alçıdan yapılmış ve kök boyalarıyla renklendirilmiş givle adı verilen oymalı raflar bulunmaktadır. Oymalı rafların ortasında kalan dikdörtgen alçı yüzey üzerine barok tarzıyla yapılmış kök boyalarıyla renklendirilmiş manzara resmi bulunmaktadır. Köseoğlu Konağı'ndaki şerbetlik ortasındaki barok tarzda yapılmış duvar resmiyle incelenen 5 ve 16 numaralı yapılarla benzerlik göstermektedir. Ayrıca kesme taştan yapılmış 1-01 mekânında yer alan lambalık nişi incelenen yapılardan 15, 16 ve 19 numaralı yapılar ile benzerlik göstermektedir. Köseoğlu Konağı'ndaki lambalık nişi incelenen yapılardaki lambalık nişlerinden ebat olarak daha büyüktür.

Gusülhaneler; Müslüman evlerinin çoğunda, dolapların bulunduğu duvarda bir gusülhaneye yer verilmiştir. Altı taşla döşenmiş, suyun gideceği bir deliği olan gusülhane küçük bir yıkanma kabinidir. Su kapları ile, yıkanırken oturacak bir kürsüsü vardır. Kapısı zarın bir parçası olarak tasarlanmıştır ve odadan bakıldığı zaman, dolap kapılarından ayırt edilemez.

Karşılaştırmalı çalışmalarda incelenen yapılarda 2, 3, 5, 6, 20 numaralı yapılardaki gusülhaneli dolaplar günümüze kadar gelmeyi başarmıştır. Geri kalan konutlarda Köseoğlu Konağı dahil olmak üzere banyo olarak kullanılan gusülhanelerin varlığı zamanla yıpranması nedeniyle veya günümüzde konfor koşuları gereği dolaplar kaldırılarak gusülhanenin bulunduğu mekân tamamen banyo olarak tefriş edilmiş ve düzenlenmiştir. Bu mimari elemanlar değiştirildiği için sözlü bilgiler ve izler sayesinde yerleri belirlenmektedir. Köseoğlu Konağı'nda şu an banyo olarak tefriş edilmiş ve kullanılan 1-06 mekânının D1 duvarında ev sahibi Münüp Köse'den aldığımız bilgilere göre tadilat görmeden önce gusülhaneli bir dolabın bulunduğunu öğreniyoruz.

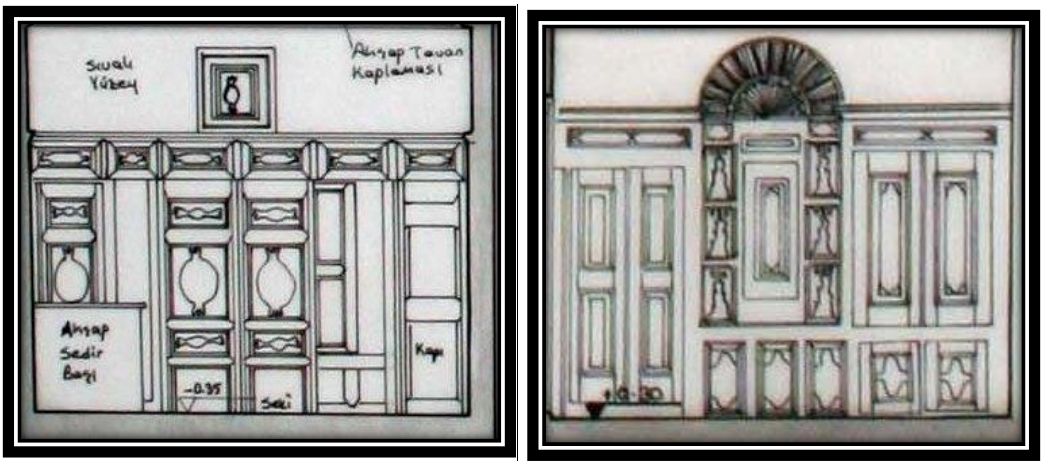

(a) (b)

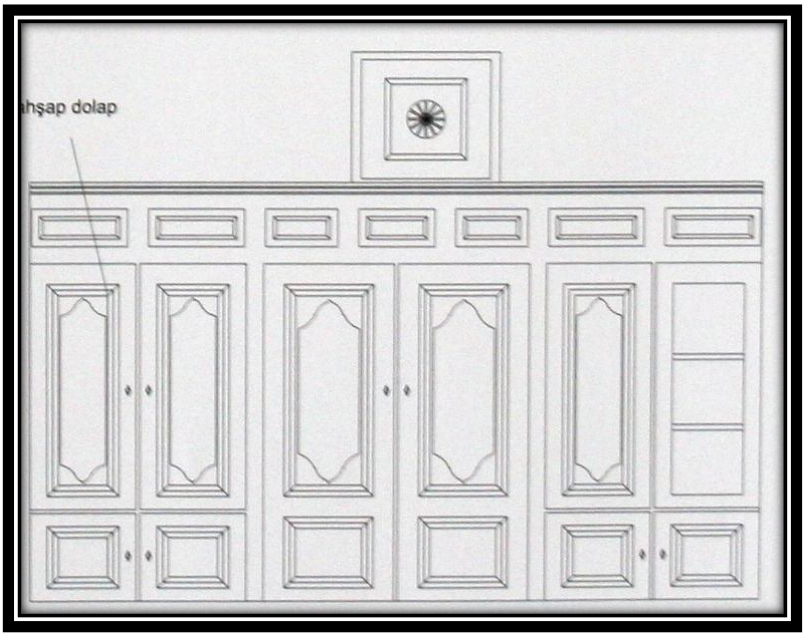

(c)

Resim 5.8. Germir Mahallesi incelenen yapılarda gusülhane örnek çizimleri
(a) 5 Numaralı Yapının Gusülhanesi (b) 6 Numaralı Yapının Gusülhanesi
(c) 20 Numaralı Yapının Gusühanesi

5.7.7. Ocaklar ve bacalar

Türk evinde ocaklar basit ve ihtiyacı karşılayacak şekilde çözümlenmiştir. Hemen hepsinde ocak tabanı döşeme seviyesinden daha yüksektir. Ön taban oldukça geniştir, yanıcı olmayan ve dayanıklı malzemeden yapılmış, mermer, doğal taş, tuğla,

saç veya bronz kaplama olduğu bir çoklarında görülmüştür. Ön taban üzerinde ve ocak ağzının iki yanında kıvılcımların sıçramasına engel olacak siperler konur.

Kayseri İli ve Germir Mahallesi'nde incelenen yapılarda tokana adı verilen mutfakta kilit taşlarından oluşturulmuş yarım daire kemerli ocaklar bulunmaktadır. Bazılarında birbiri içine geçen kilit taşlarıyla oluşturulan kemerin ortasındaki kilit taşı dışarı çıkarılarak belirginleştirilmiştir. Yerden 70- 80 cm yükseltilmiş ocakların ebadı hepsinde değişiktir. İncelenen yapılardan 1, 2, 3, 4, 7, 8 numaralı olanlarda yarım daire kemerli ocaklar ; 5, 9, 15 numaralı yapılarda alçıdan yapılmış süslemeli ocaklar bulunmaktadır. Germir Mahallesi'ndeki bacalar kesme taştan yapılmıştır. Formları genellikle sadedir. Fakat günümüze kalan çoğu baca değiştirilmiş veya tadilattan geçmiştir.

Köseoğlu Konağı'nda da 1-09 ve B-02 mekânlarında birbirinin içine geçen kilit taşlarından oluşmuş yarım daire kemerli yerden yaklaşık 70 cm yükseklikte taş ocaklar mevcuttur.

(a)

Resim 5.9. Germir Mahallesi'ndeki ocaklar ve fırınlar
(a) 9 Numaralı Yapının Fırını (b) 5 Numaralı Yapının Ocağı
(c) 15 Numaralı Yapının Ocağı.

(b)

(c)

Resim 5.9. (Devam) Germir Mahallesi'ndeki ocaklar
(a) 9 Numaralı Yapının Ocağı (b) 5 Numaralı Yapının Ocağı
(c) 15 Numaralı Yapının Ocağı.

5.8. Cephe Özellikleri

Kayseri İli Germir Mahallesi'nde incelenen konutlarda cephe özelliklerini belirleyen faktörler; plan şeması, pencereler, çıkmalar, dış kapılar, çatılar, saçaklar, süslemeler ve malzemeleridir.

Konut plan şemalarında sofa mekânı cepheyi etkileyen önemli bir öğedir. Sofa genellikle planın ortasında yer almakta ve cephe de buna göre simetrik olabilmektedir. Cepheyi tek düzelikten kurtarıp hareket katan çıkmalar planda önemli yeri olan köşk, sofa gibi mekânların cepheden de okunmasını sağlamaktadır.

Germir Mahallesinde taş işçiliğinin ince örnekleri ile bezeli olan cephe düzenine hareketlilik getiren çıkmalar, son derece zarif bir işçilikle şekillendirilmiş taş konsollarla veya ahşap payandalarla taşıtılmış olup bu çıkmaların oluşturduğu ışık gölge oyunları ile evlerdeki kubik etki kuvvetlendirilmiş ayrıca sokak dokusu canlandırılmıştır. Cephe oluşumları sade olmakla birlikte oldukça etkili ve büyük olan pencereler, cephedeki dolu boş oranlarını dengelerken, taşın sert hatları

yumuşatılmıştır. Son derece estetik bir görünüme sahip olan ve dövme demirden yapılan pencere demirleri, çatı suyunu almak için yapılan, fonksiyonel olmakla birlikte, her biri farklı özellikteki taş çörtenleri, çıkmalar ve bu çıkmaları taşıyan özenle profillendirilmiş taş konsollar, çatı ve kat hizalarını belirginleştiren dekoratif taş silmeler, giriş kapıları, cephe düzenini oluşturan ve cepheye karakter veren mimari öğelerdir. Bütün bu öğelerin dengeli ve olumlu kullanışları, birbirine uyumlu olmasıyla cephe düzeninde yaratılan estetik etki bu evleri ön plana çıkaran en önemli etkendir.

Kartal'a [1920] göre; "Geleneksel Kayseri evlerinde özellikle dış cephede taşın ihtişamıyla karşılaşılır. Kesme taş malzemeyle cephelenen evlerde taşın üzeri sıvanmayarak sade bırakılmıştır."

Cephede düzgün işçiliğiyle taş, yüzeyi dümdüz bir mermer gibidir. Keskin hatlarla belirlenen cephede taşlar öyle yerleştirilmiştir ki, derz izleri bile fark edilemeyecek kadar düz ve muntazamdır. Dışa taşırılan taşlarla oluşturulan kat silmeleri de düzgün cephelere hareketlilik katmıştır.

Kayseri İli Germir Mahallesi'ndeki kesme taştan kagir yığma sistemle yapılan yapıların giriş cephesi diğer cephelere göre daha özenli tasarlanmıştır. Sade yapılan zemin katlarda küçük ve sade mazgal pencereler bulunmakta olup, bu pencerelerin üzerlerinde güvenlik amacıyla demir parmaklıklar mevcuttur. Zemin katlarda bulunan ve cepheye hareket katan en önemli öğeler giriş kapılarıdır. Yapılarda genellikle iki adet giriş kapısı bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi daha gösterişli olup ana giriş kapısı olarak kullanılırken diğeri sade, gösterişsiz ahır kapısıdır. Giriş kapıları cephelerde vurgulanarak, bazı yapılarda kök boyalarıyla renklendirilip, değişik şekil ve boyuttaki havalandırma delikleri ile cepheye hareket katılmıştır. Üst katlar zemin kata göre mimari eleman ve işçilik açısından daha zengin olduğu göze çarpmaktadır. Yapılardaki çıkmalar durumuna göre gönyeli veya oda boyutunda çıkma, yönlerine göre ise bir istikamette veya iki istikamette çıkma olmak üzere iki grupta toplanmıştır. Germir Mahallesi'ndeki yapılarda ahşap ya da taş payandalarla taşıtılmış örneklere rastlanmak mümkündür. İncelenen yapılarda bulunan pencereler

1/3 oranında dikdörtgen şeklinde ince, uzun ve giyotin ya da kanatlı açılımlıdır. Köseoğlu Konağı'nda kanatlı açılımlı dikdörtgen pencereler mevcuttur. Üst katlardaki pencerelerin oyma ve rölyef süsleme teknikleriyle çiçek motifleriyle bezeli ahşap kepenkleri yapılara zenginlik katmaktadır. Yapılardaki kat ayrımları silmelerle vurgulanmıştır. Alt kattan üst kata geçişi belirginleştiren silmeler, bütün cephe boyunca uzanarak çatı hizasında dolaşan silmelerle de uyumlandırılmış cephelerdeki yatay etki kuvvetlendirilmiştir. Yapılarda çatı suyunu almak için çeşitli figürlerle bezenmiş çörtenlerde süsleme elemanı olarak kullanılmaktadır.

Pencereler:

Pencere; aydınlatma, havalandırma, iklimsel faktörlere ve gürültüye karşı önlem alma gibi gereksinimleri karşılayan, iç mekân ile dış dünya arasında bağlantı kuran önemli mimari bir elemandır. Pencere yapımını şekillendiren en önemli etkenler iklim şartları, teknolojik ilerlemeler ve mahremiyet olgusudur. İklim şartları pencere büyüklükleri, yönü ve adeti üzerinde etkili olmuştur.

Küçükerman'a [1995] göre; "Ekonomik nedenlerle, camın kullanılmadığı dönemlerde, soğuk mevsimlerde ve geceleri kapatılmak üzere kepenkler kullanılırdı. Kepenk kapatıldığında odaya ışık daha küçük boyutlu olan "*tepe penceresinden*" süzülürdü. Tepe pencereleri insanın ulaşabileceği yüksekliğin üzerinde olduğu için açılan kanada sahip değildirler."

Tepe pencereleri; revzen, üst pencere, kafa penceresi gibi adlar almıştır. İmamoğlu'na [1992] göre; Kayseri'de "*yıldız penceresi*" adı verilen tepe pencereleri, kare, dikdörtgen, oval, eşkenar dörtgen ve bazı ilginç şekillerde yapılmış ve demir parmaklıklarla uygulanmıştır.

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılardan 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 20 numaralı olanlarda ana giriş kapısının üzerinde insanın ulaşabileceği yüksekliğin üzerinde olan açılan kanada sahip olmayan dikdörtgen veya kare şeklinde tepe pencereleri (yıldız pencereler) bulunmaktadır. Bu pencerelerin hepsinin ebadı farklı

farklıdır. İncelenen yapılardan 9 ve 19 numaralı yapılarda oval şeklinde bulunan tepe pencereleri 14, 17, 18 numaralı yapılarda ise yarım daire şeklindedir. Yapıların bazılarında pencere önlerinde geometrik desenli veya bitki motifleriyle bezeli süslemeli demir parmaklıklar göze çarpmaktadır. Genellikle küçük boyutta olan pencereler yapı cephelerine dekoratif katkılarda bulunmuşlardır. Köseoğlu Konağı'nda tepe penceresi mevcut değildir.

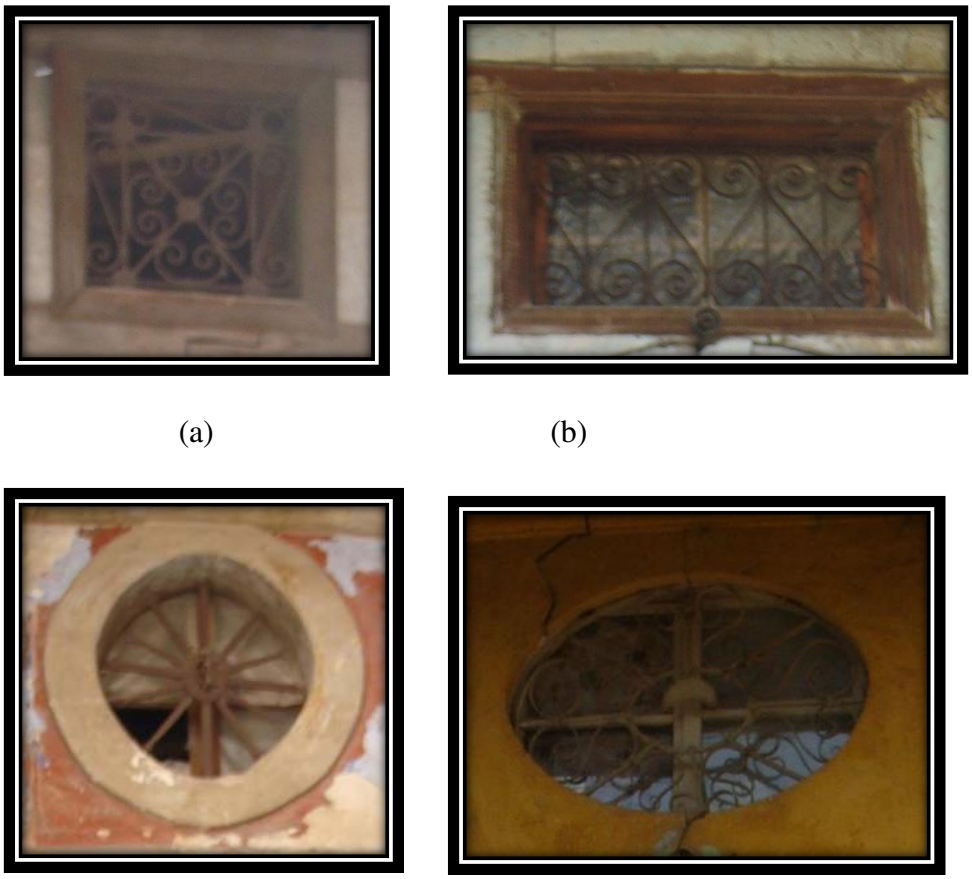

(a) (b)

(c) (d)

Resim 5.10. Germir Mahallesi incelenen yapılardaki tepe penceresi örnekleri
(a) 1 Numaralı yapı (b) 2 Numaralı yapı
(c) 9 Numaralı yapı (d) 20 Numaralı yapı
(e) 14 Numaralı yapı (f) 18 Numaralı yapı

(e)

(f)

Resim 5.10. (Devam) Germir Mahallesi incelenen yapılardaki tepe penceresi örnekleri
(a) 1 Numaralı yapı (b) 2 Numaralı yapı
(c) 9 Numaralı yapı (d) 20 Numaralı yapı
(e) 14 Numaralı yapı (f) 18 Numaralı yapı

Evlerin dış cephesinde önemle ele alınan pencereler form olarak çeşitlilik göstermektedir. Geleneksel Kayseri evlerinde sade olan zemin kat cephesinde *"mazgal pencere "* adı verilen duvar kalınlığına bağlı olarak içeriye doğru mazgal şeklinde genişlemekte olup kemerli, kare ya da dikdörtgen şeklinde yapılmaktadır. Ahır, depo gibi mekânlar zemin katta bulunduğu için bu mekânlarda küçük aydınlatma değil de, daha çok havalandırma amaçlı pencereler kullanılmıştır Mazgal veya farklı kemer formlarıyla biçimlendirilen pencereler genellikle küçük boyutludur. Sade dikdörtgen bir pencere bile etrafı dışarıdan vurgulanan kesme taşlarla çerçevelenmiştir.

İncelenen yapılarda ve Köseoğlu Konağı'nda zemin kat cephelerinde kare veya dikdörtgen formlarda mazgal pencereleri bulunmaktadır. Bazı pencerelerde parmaklık, bazılarında kepenk, bazılarında hem kepenk hem parmaklık uygulanmıştır. Parmaklıklar genelde demirden yapılmıştır. Ahır, depo, mahzen gibi servis mekânlarını aydınlatmaktan çok havalandırmak adına yapılmış pencerelerdir.
Önemli bir mimari öğe olan *"köşe pencereleri"* de evlerin karakteristik özelliklerindendir. İç mekândan sokak perspektifinin tam olarak algılamasını sağlamak amacıyla çıkma yapan odanın sokağa hakim olan köşelerine yerleştirilen köşe pencereleri tamamen Kayseri evlerine özgü bir elemandır.

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılardan 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 15, 16, 19 numaralı olanlarda çıkma yapan odanın sokağa hakim kısmına yerleştirilmiş olan köşe pencereleri bulunmaktadır. Bu pencereler hem odanın daha çok güneş almasını hem de odanın sokağa daha hakim bir manzaraya sahip olmasını sağlar.

Köseoğlu Konağı'nda da oda genişliğinde çıkma yapan 1-04 mekânı ve gönyeli çıkma yapan 1-02 köşk mekânında olmak üzere iki adet köşe penceresi bulunmaktadır.

Germir Mahallesi'nde incelenen konutlarda pencere tipleri (özgün-özgün olmayan) bir tabloda gösterilmiştir. (Şekil 5.1.)

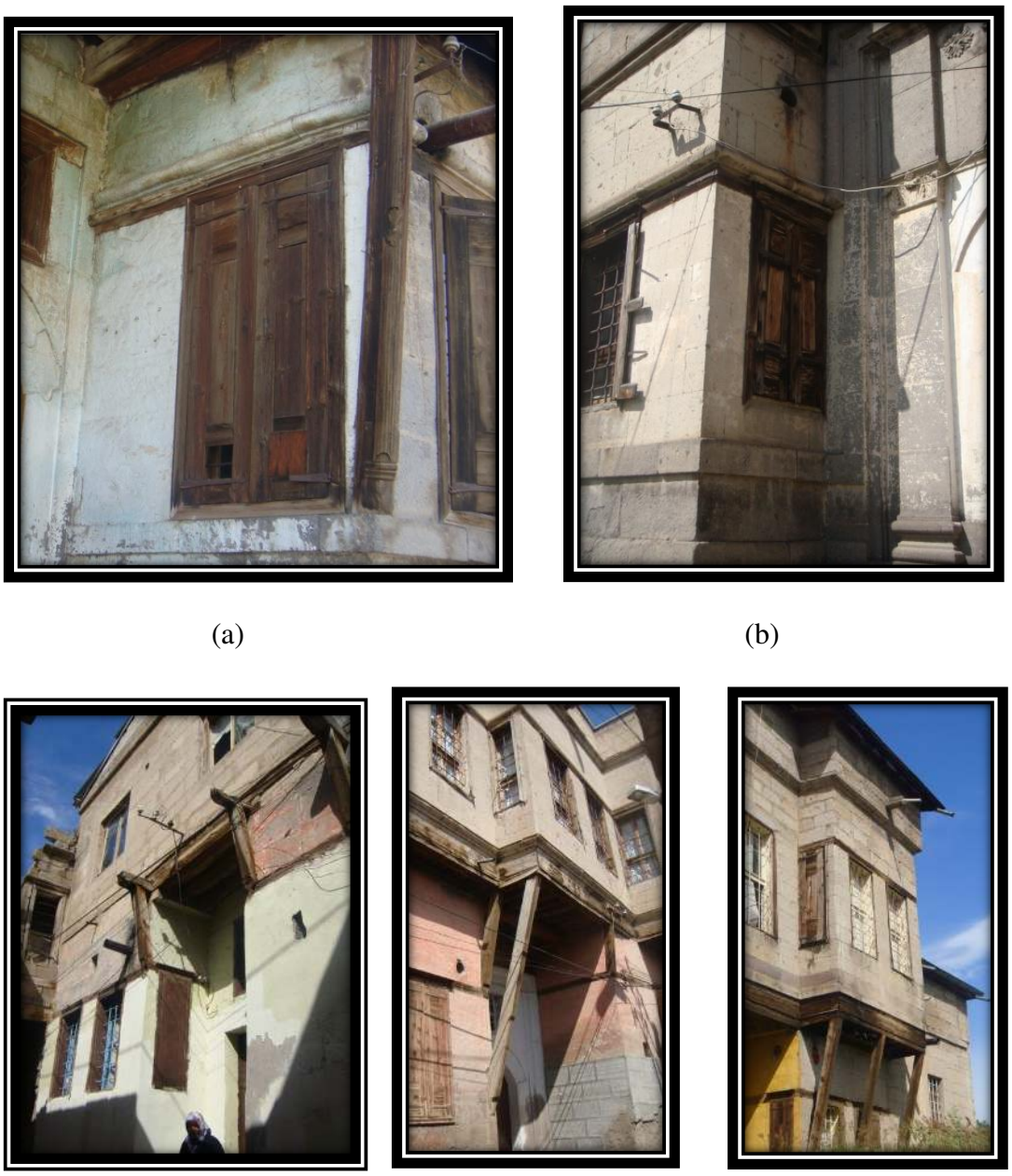

(a) (b)

(c) (d) (e)

Resim 5.11. Germir Mahallesi'ndeki incelenen yapılardaki köşe penceresi örnekleri
(a) 2 numaralı yapı (b)5 Numaralı Yapı (c) 6 Numaralı Yapı
(d) 15 Numaralı Yapı (e) 19 Numaralı Yapı

Taş süslemenin dengeli bir şekilde dağıldığı dış cephede özellikle üst kısımda dikkati çeken diğer bir özellik ise banyo, tuvalet, hol gibi yerlerde kullanılan *"havalandırma delikleridir"*.

Karşılaştırmalı çalışmalarda incelenen yapıların ön cephelerinde rastlanan havalandırma delikleri rüzgar gülü, kalp motifi, yonca yaprağı, yıldız gibi çeşitli geometrik şekillerde estetik amaçlı kullanılan küçük ve özel ayrıntılardır. 6, 7, 13 numaralı yapılarda sade dikdörtgen veya kare şekillerde 8 ,14 ,17 numaralı yapılarda hem oval (elips) şekilde hem de yonca yaprağı şeklinde havalandırma deliklerine rastlamak mümkündür. 16 ve 19 numaralı yapıda ise merdiven basamaklarında havalandırma delikleri bulunmaktadır.

Köseoğlu Konağı'nda da giriş kapısının üzerinde iki tane yonca yaprağı şeklinde, zemin katta tuvaletlere denk gelen cephe duvarında ise dikdörtgen şeklinde havalandırma delikleri mevcuttur.

(a) (b) (c)

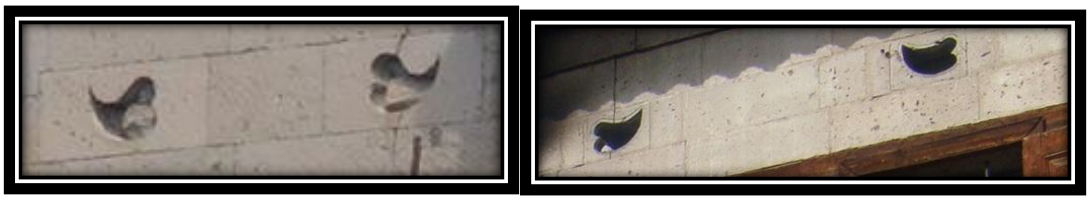

(d) (e)

Resim 5.12. Germir Mahallesi'nde incelenen yapılardaki havalandırma deliği örnekleri
(a) 6 Numaralı Yapı (b) 14 Numaralı Yapı (c) 8 Numaralı Yapı
(c)14 Numaralı Yapı (e) 17 Numaralı Yapı (f) 16 Numaralı Yapı
(g)19 Numaralı Yapı

(f)

(g)

Resim 5.12. (Devam) Germir Mahallesi'nde incelenen yapılardaki havalandırma deliği örnekleri
(a) 6 Numaralı Yapı (b) 14 Numaralı Yapı (c) 8 Numaralı Yapı
(c)14 Numaralı Yapı (e) 17 Numaralı Yapı (f) 16 Numaralı Yapı
(g)19 Numaralı Yapı

Kayseri İli Germir Mahallesi'ndeki incelenen yapılarda üst katlardaki pencereler genellikle 1/3 oranında, ince-uzun dikdörtgen şeklinde açılışlarına göre ise giyotin tipli açılımlı ve kanatlı açılımlı pencereler olmak üzere iki grupta toplanmaktadır. İncelenen yapılardan bir kısmında sadece kanatlı açılımlı pencereler mevcutken diğer kısmında hem giyotin açılımlı hem de kanatlı açılımlı pencereler bulunmaktadır.

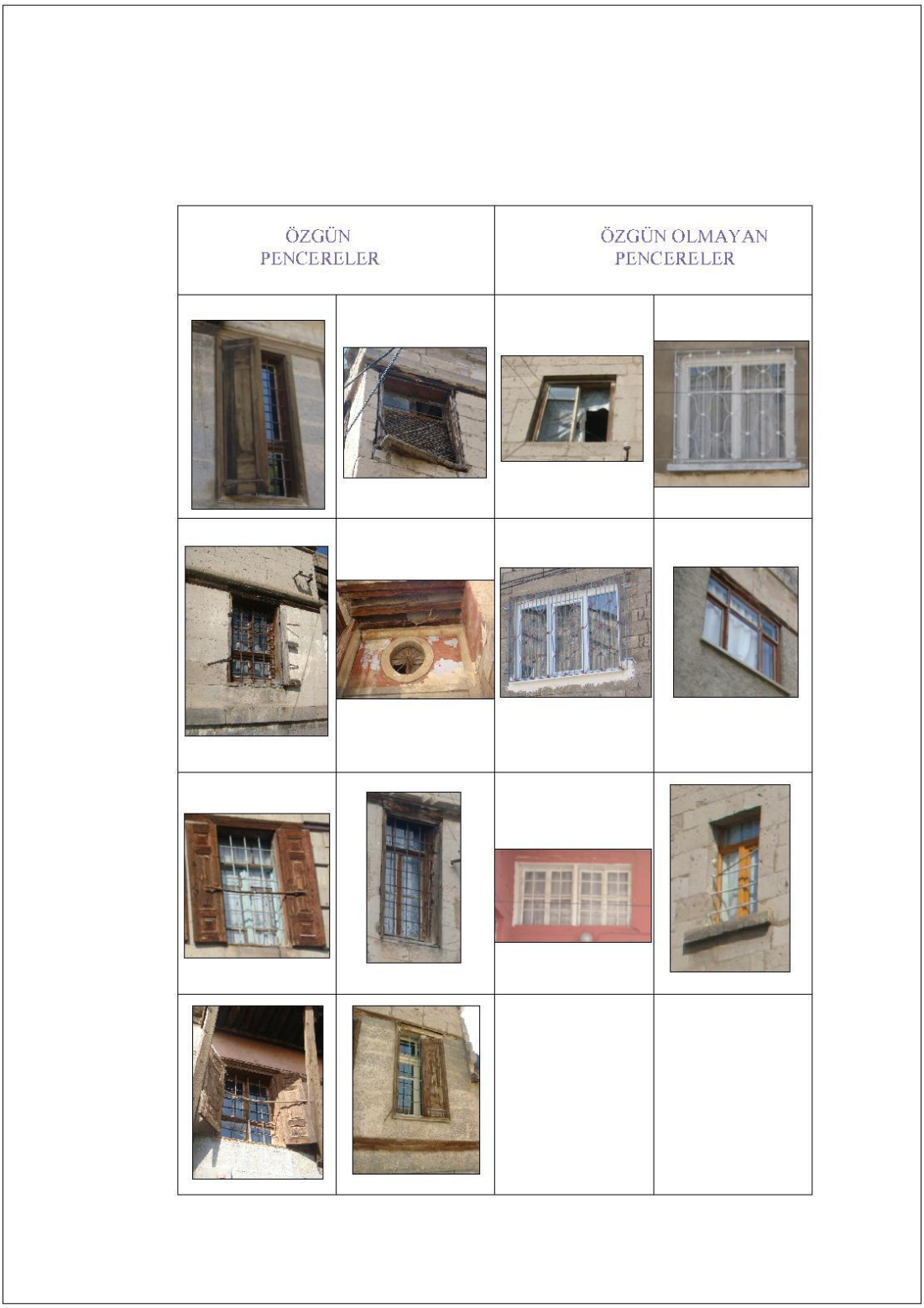

Şekil 5.1. Germir Mahallesi geleneksel konutlardaki pencere tipleri

Bazı pencerelerde parmaklık, bazılarında kepenk, bazılarında hem kepenk hem parmaklık uygulanmıştır. Parmaklıklar genelde demirden yapılmaktadır.

Köseoğlu Konağı'nda sadece kanatlı açılımlı pencereler bulunmakta, giyotin açılımlı pencerelere rastlanmamaktadır. Yapıda zemin katında 4 mazgal pencere, ön cephede 4 tane farklı şekillerde havalandırma penceresi, 2 tane köşe penceresi, çift kanatlı çift bölmeli 6 ahşap pencere, arka cephe çift kanatlı tek bölmeli 4 ahşap pencere, tek kanatlı 3 ahşap pencere ve üç kanatlı 1 ahşap pencere bulunmaktadır. Bu pencereler tablolarda detaylı biçimde gösterilmiştir.

Pencerelerle birlikte değerlendirilmesi gereken iki eleman demir parmaklıklar ve ahşap kepenklerdir. Emniyet ve dekoratif amaçlarla daima demir parmaklıklarla korunaklı olan pencerelerin dış yüzeyinde yer alan bu parmaklıklar, genellikle duvar genişliğinin ortasından yonulara açılan deliklere kurşunla sabitlenmiştir.

Kayseri İli Germir Mahallesi'nde incelenen evlerde sokağa bakan zemin ve bodrum kat pencerelerinde mutlaka kepenk kullanılmıştır. Üst katlarda kepenk kullanımı ev sahibinin isteğine kalmıştır. En çok kullanılan kepenk türü çift kanatlı ahşap olanlardır. Kepenkleri iç yüzü oyma, ajur, kafes teknikleriyle çiçek motifleriyle süslenirken, dış yüzeyleri sade bırakılmıştır. Kepenkler yonu duvara açılmış yuvalara kurşunlara raptedilir, basit demir menteşelerle açılıp kapanırlardı. İncelenen yapılardaki kepenkler Köseoğlu Konağı'ndaki kepenklerle süsleme ve şekil bakımından benzerlik göstermektedir. Germir Mahallesi'ndeki kepenk ve pencereler çam ağacından yapılmıştır.

(a) (b)

(c) (d)

Resim 5.13. Germir Mahallesi'nde incelenen yapılar
(a) 1 Numaralı Yapı (b) 2 Numaralı Yapı (c)3 Numaralı Yapı
(d)4 Numaralı Yapı (e) 5 Numaralı Yapı (f) 6 Numaralı Yapı
(g) 7 Numaralı Yapı (h) 8 Numaralı Yapı (ı) 9 Numaralı Yapı
(k) 10 Numaralı Yapı (l) 11 Numaralı Yapı (m) 12 Numaralı Yapı
(n) 13 Numaralı Yapı (o) 14 Numaralı Yapı (p)15 Numaralı Yapı
(r) 16 Numaralı Yapı (s) 17 Numaralı Yapı (t) 18 Numaralı Yapı
(u) 19 Numaralı Yapı (v) 20 Numaralı Yapı

(e)

(f) (g)

Resim 5.13. (Devam) Germir Mahallesi'nde incelenen yapılar
(a)1 Numaralı Yapı (b) 2 Numaralı Yapı (c)3 Numaralı Yapı
(d)4 Numaralı Yapı (e) 5 Numaralı Yapı (f) 6 Numaralı Yapı
(g) 7 Numaralı Yapı (h) 8 Numaralı Yapı (ı) 9 Numaralı Yapı
(k) 10 Numaralı Yapı (l) 11 Numaralı Yapı (m) 12 Numaralı Yapı
(n) 13 Numaralı Yapı (o) 14 Numaralı Yapı (p)15 Numaralı Yapı
(r) 16 Numaralı Yapı (s) 17 Numaralı Yapı (t) 18 Numaralı Yapı
(u) 19 Numaralı Yapı (v) 20 Numaralı Yapı

(h)

(ı) (k)

Resim 5.13. (Devam) Germir Mahallesi'nde incelenen yapılar
(a) 1 Numaralı Yapı (b) 2 Numaralı Yapı (c)3 Numaralı Yapı
(d) 4 Numaralı Yapı (e) 5 Numaralı Yapı (f) 6 Numaralı Yapı
(g) 7 Numaralı Yapı (h) 8 Numaralı Yapı (ı) 9 Numaralı Yapı
(k) 10 Numaralı Yapı (l) 11 Numaralı Yapı (m) 12 Numaralı Yapı
(n) 13 Numaralı Yapı (o) 14 Numaralı Yapı (p)15 Numaralı Yapı
(r) 16 Numaralı Yapı (s) 17 Numaralı Yapı (t) 18 Numaralı Yapı
(u) 19 Numaralı Yapı (v) 20 Numaralı Yapı

(l)

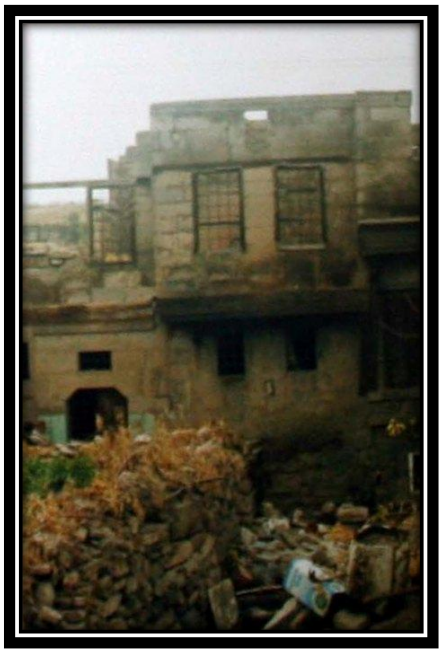

(m)

(n)

Resim 5.13. (Devam) Germir Mahallesi'nde incelenen yapılar
(a) 1 Numaralı Yapı (b) 2 Numaralı Yapı (c)3 Numaralı Yapı
(d) 4 Numaralı Yapı (e) 5 Numaralı Yapı (f) 6 Numaralı Yapı
(g) 7 Numaralı Yapı (h) 8 Numaralı Yapı (ı) 9 Numaralı Yapı
(k) 10 Numaralı Yapı (l) 11 Numaralı Yapı (m) 12 Numaralı Yapı
(n) 13 Numaralı Yapı (o) 14 Numaralı Yapı (p)15 Numaralı Yapı
(r) 16 Numaralı Yapı (s) 17 Numaralı Yapı (t) 18 Numaralı Yapı
(u) 19 Numaralı Yapı (v) 20 Numaralı Yapı

(o)

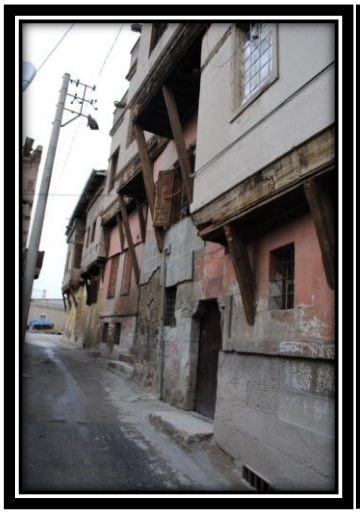

(p) (r)

Resim 5.13. (Devam) Germir Mahallesi'nde incelenen yapılar
(a) 1 Numaralı Yapı (b) 2 Numaralı Yapı (c)3 Numaralı Yapı
(d) 4 Numaralı Yapı (e) 5 Numaralı Yapı (f) 6 Numaralı Yapı
(g) 7 Numaralı Yapı (h) 8 Numaralı Yapı (ı) 9 Numaralı Yapı
(k) 10 Numaralı Yapı (l) 11 Numaralı Yapı (m) 12 Numaralı Yapı
(n) 13 Numaralı Yapı (o) 14 Numaralı Yapı (p)15 Numaralı Yapı
(r) 16 Numaralı Yapı (s) 17 Numaralı Yapı (t) 18 Numaralı Yapı
(u) 19 Numaralı Yapı (v) 20 Numaralı Yapı

(s)

(t)

Resim 5.13. (Devam) Germir Mahallesi'nde incelenen yapılar
(a) 1 Numaralı Yapı (b) 2 Numaralı Yapı (c)3 Numaralı Yapı
(d) 4 Numaralı Yapı (e) 5 Numaralı Yapı (f) 6 Numaralı Yapı
(g) 7 Numaralı Yapı (h) 8 Numaralı Yapı (ı) 9 Numaralı Yapı
(k) 10 Numaralı Yapı (l) 11 Numaralı Yapı (m) 12 Numaralı Yapı
(n) 13 Numaralı Yapı (o) 14 Numaralı Yapı (p)15 Numaralı Yapı
(r) 16 Numaralı Yapı (s) 17 Numaralı Yapı (t) 18 Numaralı Yapı
(u) 19 Numaralı Yapı (v) 20 Numaralı Yapı

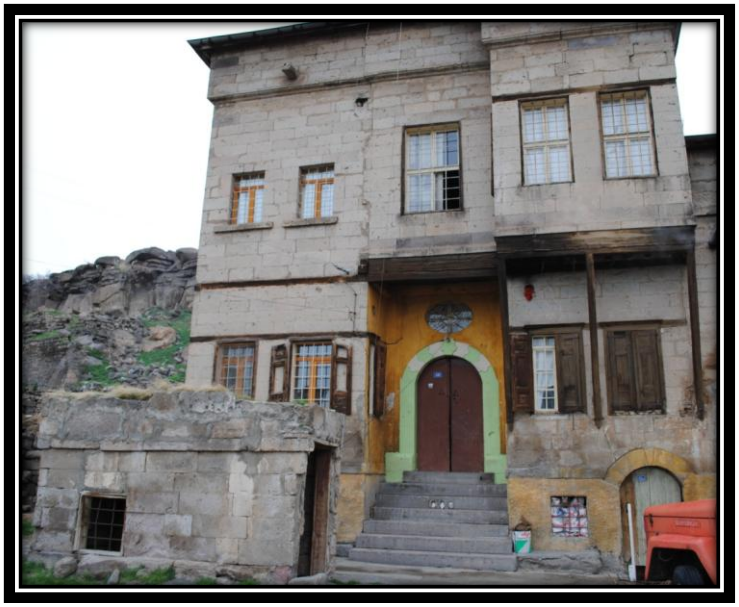

(u)

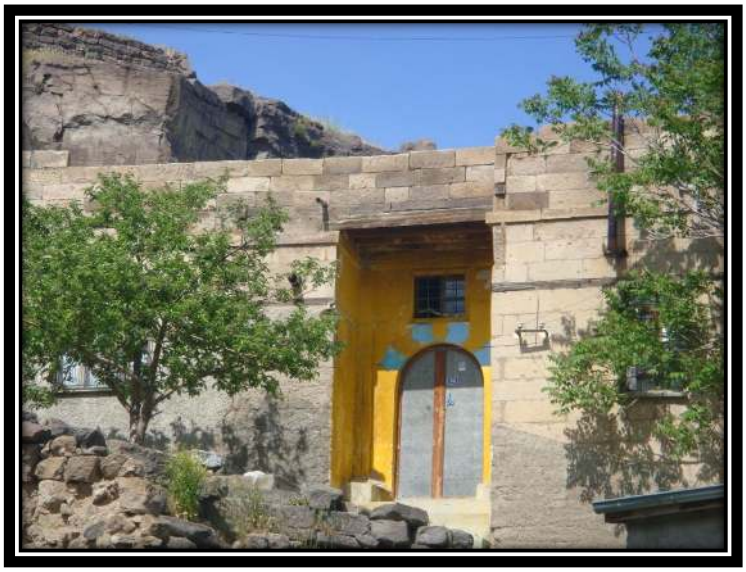

(v)

Resim 5.13. (Devam) Germir Mahallesi'nde incelenen yapılar
(a) 1 Numaralı Yapı (b) 2 Numaralı Yapı (c)3 Numaralı Yapı
(d) 4 Numaralı Yapı (e) 5 Numaralı Yapı (f) 6 Numaralı Yapı
(g) 7 Numaralı Yapı (h) 8 Numaralı Yapı (ı) 9 Numaralı Yapı
(k) 10 Numaralı Yapı (l) 11 Numaralı Yapı (m) 12 Numaralı Yapı
(n) 13 Numaralı Yapı (o) 14 Numaralı Yapı (p)15 Numaralı Yapı
(r) 16 Numaralı Yapı (s) 17 Numaralı Yapı (t) 18 Numaralı Yapı
(u) 19 Numaralı Yapı (v) 20 Numaralı Yapı

Dış Kapılar:

Ev ve odalarla ilişki kurulurken ilk kullanılan yapı elemanı olan kapılar, Kayseri'de önemle ele alınmıştır. Selçuklu mimarisinde olduğu gibi, yöredeki kapıların çoğu bir kapı olmanın ötesinde, sembolik anlamlar taşıyan gösterişli taç kapılara, portallere, önemli mimari tasarım araçlarına dönüştürülmüştür. Oymalı kapı çerçeveleri, çeşit çeşit süsleme ve renk kompozisyonları, genelde saf ve yalın olarak bırakılan bina kütleleri ve bina cepheleri ile ilginç zıtlıklar yaratmış, halkın ortak belleğinde yer etmiştir.

Sokak kapıları genellikle bulundukları duvar yüzeyine göre büyük tutulmuştur. İster evin ana kütlesi içerisinde tasarlanmış olsunlar, ister avlu duvarının içinde yer alsınlar, kapıların hepsi bulundukları yüzeyle bir bütünlük içindedir. Çoğu büyük oldukları için cephelere ölçek farklılıkları getirmiş, tasarımlarıyla da binaların önemli odak noktalarına dönüşmüşlerdir. Büyük kapılar, taş çerçeveler içine alınarak küçük birer taç kapıya dönüştürülmüşlerdir.

İmamoğlu'na [2010] göre; yörede görülen diğer bir özellik, sokak kapılarının içeri doğru çekilerek konumlandırılmış olmalarıdır. Çok sayıdaki evin kapı önlerine derince bir girinti veya niş oluşturulmuştur. Kapı önlerine yapılan bu tür girintiler "pozitif" birer mekân özelliği taşımakta, evleri daha davet edici hale getirmektedir.

Girişler, genellikle evlerin sokağa açılmış ana kitlesinin ortasında konumlandırılmıştır. Bazı evlerde, özellikle konak tarzı zengin evlerinde bu konumlanış yön olarak sokaktan uzaktır. Az da olsa bazı örneklerde girişler, arazinin yapısından dolayı köşeye alınmış veya yana kaydırılmıştır. Özenli konumları ile vurgulanan girişler büyüklükleri, genişlikleri ile evlerin hacim ve mimarisine paralel olarak şekillenmiştir.

Belli bir yönü olmadığı, arazinin konumuna göre yapılandırılan evlerde girişler, bazen bir niş içine bazen de bir balkon altına çekilmiştir. Bu anlamda cephedeki

hareketliliğin yanı sıra girişler güneş, yağmur, kar gibi dış etkenlere karşı da korunmuştur.

Yapıların cephedeki en dikkat çeken ve cepheye hareket katan mimari elemanı olarak gösterebileceğimiz giriş kapılarının yapıdaki konumuna göre bir tipolojiye sokmak mümkündür.

Konumlarına Göre Girişler ve Özellikleri:

1. Cepheyle Aynı Düzlemde Olan Girişler
2. Cepheden İçe Çekilen Girişler
3. Cepheden Dışa Taşan Girişler

Olarak üç farklı tipe sahip girişler, kendi içlerinde de;

Kapı Açıklıklarının Tipolojilerine Göre Girişler:

1. Düz Lentolu Girişler
2. Kemerli Girişler

Karşılaştırmalı çalışmalarda incelenen yapılarda Germir Mahallesi'ndeki yapıların giriş kapıları konumlarına göre ve tipolojilerine göre iki gurupta incelenmiştir. Germir Mahallesinde incelenen yapılarda bir ana giriş birde ahır veya depo girişi olarak kullanılan servis girişi olmak üzere iki giriş kapısı bulunmaktadır. Bu girişlerden ana giriş kapısı ihtişamı ve süslemeleriyle kendini belli ederken, ahır kapıları daha sade dille tasarlanmıştır. Ana giriş kapıları taş bezemelerle süslemeli, kök boyalarıyla renklendirilmiş, tepe pencereleriyle bütünlük kuran ve hatta bazılarının üzerinde kitabeler bulunarak göze çarpan mimari elemanlardır. Germir de taş malzeme kullanılarak inşa edilen evler, dar sokaklar boyunca birbirinin görüş alanını etkilemeyecek şekilde tek katlı, iki katlı konak niteliğinde değerlendirilmiştir. Sokaktan eve, genelden özele geçişi belirleyen ev mimarisindeki en önemli unsur olarak dikkat çeken giriş kapıları tarihi süreçte hiç kaybetmedikleri önemleri, dönem

özelliklerini yansıtan üslupları, cephede bulundukları konuma göre içe çekilen dışa taşan hareketlerle çıkmalarla oluşturdukları ahenkle sokak dokusuna hareketlilik katmaktadır. İncelenen yapıların ana giriş kapılarının kanatları tipine göre dikdörtgen formlu iken açıklıklarına göre düz lentolu veya kemer formlu kapılar sokak dokusuna dinamizm ve renk katmaktadır. Bu etkileri sokak silüeti çizimlerinde görmek mümkündür. (Silüet çizimleri Kayseri Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu arşivinden alınmıştır.) (Resim 5.14 – 5.15)

Germir Mahallesi'nde incelenen konutlarda ana giriş kapı tipleri bir tabloda gösterilmiştir.(Şekil 5.2.–Şekil 5.3.) İncelenen yapılarda oluşturulan ön cephe tipolojisinde çıkma yeri ve türlerine göre yaptığımız sınıflandırmaya ek olarak ana giriş kapılarının yapıdaki konumuna göre cepheyle aynı düzlemde olan girişler 1, cepheden içe çekilen girişler 2, cepheden dışa taşan girişlerde 3 olarak gruplandırılmıştır. Böylece alfabetik sıraya göre çıkma yerleri ve türlerine göre örneğin A Tipine giren ön cephe ana giriş kapısının cephedeki konumuna göre A1, A2, A3 olarak sınıflandırılmıştır. Bu çalışmalar ışığında Kayseri yöresindeki geleneksel yapılarda ve Germir Mahallesi'nde incelenen yapılarda çıkma türleri - kapıların yapıdaki konumlarına göre en sık rastlanan A2 - B2 sınıfına giren yapılardır. Bunu süliet çizimlerinde de görmek mümkündür.

Germir Mahallesi'nde incelenen konutlardaki çıkma tipleri bir tabloda gösterilmiştir. (Şekil 5.4.)

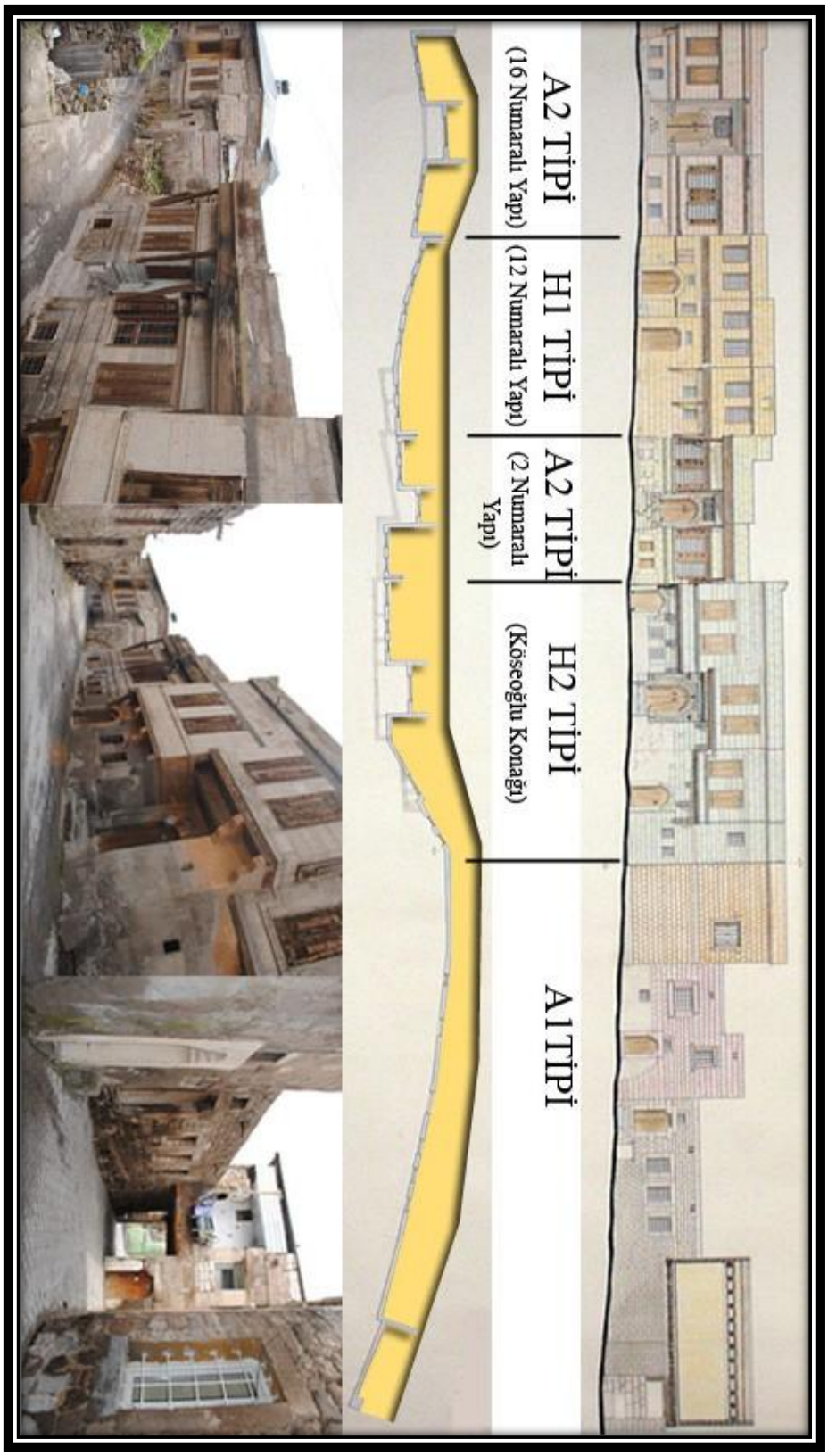

Resim 5.14. 428. Ön cephe sokak silüeti –plan

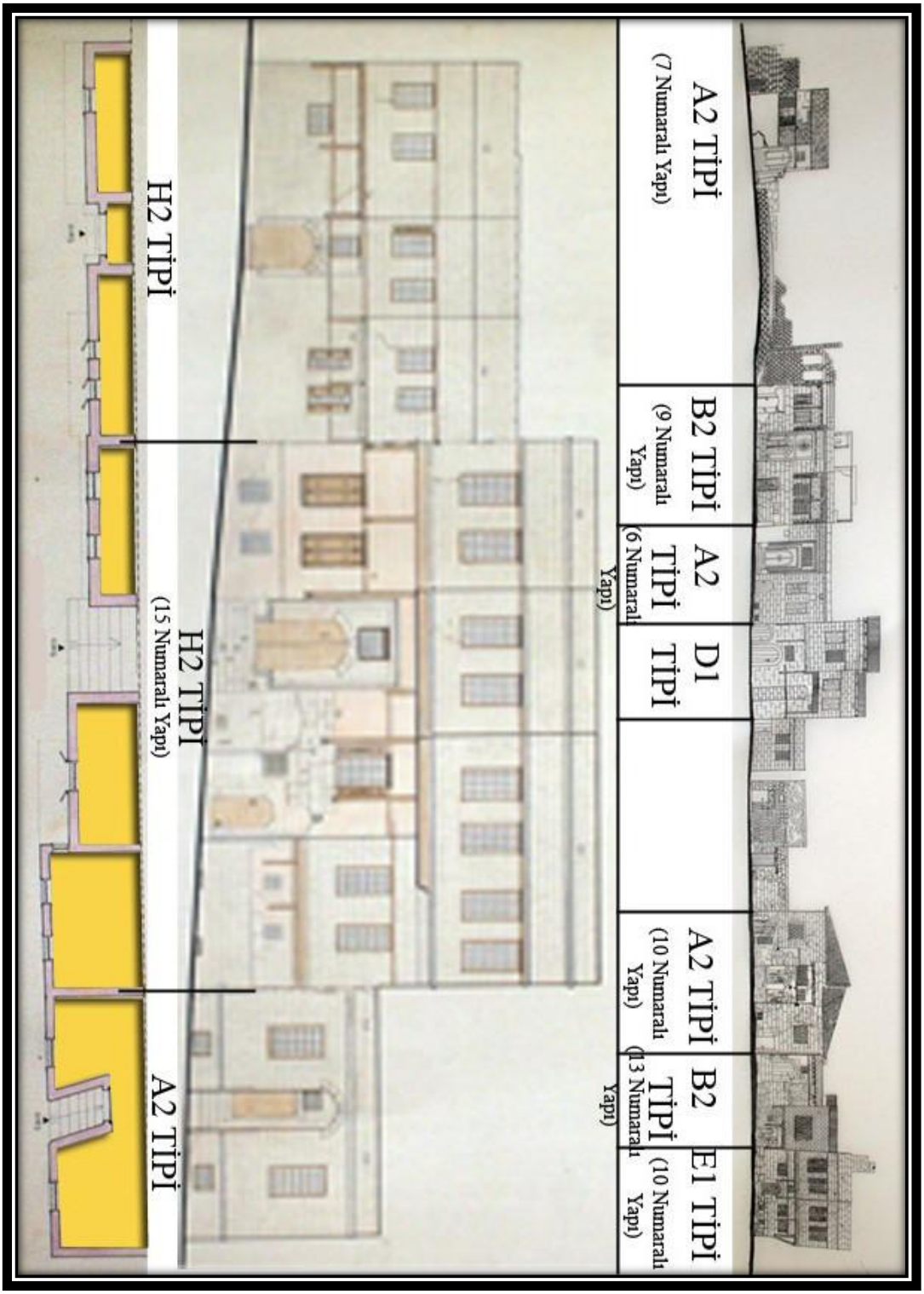

Resim 5.15. 427. Ön cephe sokak silüeti –plan

İncelenen yapılarda ve Köseoğlu Konağı'ndaki zerzembi (bodrum) katına bağlanan ahır kapısı veya depo kapısı olarak kullanılan servis kapılarının hepsi konumlarına göre cepheyle aynı düzlemde olan girişler sınıfına girerken kapıların açıklıklarının tipolojilerine göre farklılaşmaktadır. Germir Mahallesi'nde incelenen yapılardaki ahır kapılarının kanatları tipine göre dikdörtgen formlu iken açıklıklarına göre düz lentolu veya kemer formlu kapılardır. İncelenen yapılardan 3, 4, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 20 numaralı yapılar cepheyle aynı düzlemde açıklıklarına göre düz lentolu giriş kapılarına; 2, 5, 7, 9, 14, 16, 19 numaralı yapılar ise kemer formlu giriş kapılarına örnektir.

Karşılaştırmalı çalışmalarda incelenen yapılarda ana giriş kapıları servis kapılarına göre daha gösterişli ve süslemelidir. Genellikle cephenin orta kısmına konumlanan girişler arsanın durumu, yapının çözümlenmesi gibi nedenler yüzünden cephenin köşe kısımlarına çekildiği de görülmektedir. İncelenen yapılardan 3, 8, 11, 12 numaralı yapıların ana girişleri konumlarına göre cepheyle aynı düzlemde tipolojilerine göre düz lentolu kapılardır. Cepheyle aynı düzlemde olan girişler, cephede içe yada dışa herhangi bir taşıntı yapmadan duvarla aynı düzlemde konumlandırılmıştır. Germir'de eski evlerde yaygın olarak kullanılan bir giriştir. Bu tipteki girişlerin kullanımı kemerli girişlere göre daha azdır. Diğer girişlere göre daha sade olan lentolu girişlerde dikdörtgen (prizma) içerisine yerleştirilen kapı üzerindeki atkı taşı ve üstüne konan çeşitli formlardaki, girişlere farklı ifadeler kazandırılmıştır. İncelenen yapılardan 1 ve 5 numaralı yapıların girişleri cepheyle aynı düzlemde tipolojilerine göre yarım daire kemer formludur. Kuruluş olarak diğer tip girişlerle aynı mantıkla oluşturulan kapılarda kemerler fazla derin tutulmamıştır. Dekoratif özelliğiyle ön planda olan bu tip girişler, cepheye sağladığı hareketlilik ve farklı kimlikleriyle kendine özgüdür. Tek kanatlı ahşap kapı olan 1 numaralı yapının giriş kapısı kök boylarıyla renklendirilmiş, yarım daire kemerin ortasındaki kilit taşı dışarı çıkarılarak belirginleştirilmiştir. Çift kanatlı ahşap kapı olan 5 numaralı yapının giriş kapısı cephe ile aynı düzlemde ve dikdörtgen bir prizma içerisine yerleştirilmiştir. Geçmeli olan taşlarla oluşturulan kemerin ortasındaki kilit taşı dışarı doğru çıkarılarak ve üzerine oyma, kabartma teknikleriyle yapılan süslemeler ile vurgulanmıştır. Giriş kapısının iki yanında çiçek motifleriyle bezenmiş sütunçeler ve

kemerin hemen üzerinde tepe penceresi bulunmaktadır. Tepe penceresinin üzerinde ise uç kısımları palmetlerle sonlanan madalyon bir kabartma ve iki ucunda çiçek motifli kabartmalar mevcuttur.

(a) (b) (c)

Resim 5.16. Cepheyle aynı düzlemdeki girişler
(a) 3 Numaralı yapı (b) 11 Numaralı yapı (c) 1 Numaralı yapı

Karşılaştırmalı çalışmalarda incelenen yapılardan 6 numaralı yapının ana giriş kapısı cepheden içe çekilen tipolojilerine göre düz lentolu, çift kanatlı demir kapıdır. 4 numaralı yapı cepheden içe çekilen yapılardan basık kemerli giriş kapısına sahiptir. İncelenen yapılardan 2, 7, 9, 10, 13, 15, 16, 19, 20 numaralı yapıların giriş kapıları cepheden içe çekilen, yarım daire kemerli çift kanatlı ahşap veya demir kapılardır. Cepheden içe çekilen girişler Germir'de incelenen yapılarda ve Geleneksel Kayseri evlerinde yoğun olarak kullanılmıştır. Cephede, yüzeysel niş şeklinde veya daha derin eyvan tarzında uygulanarak düzenlenen girişlerle hem hareketlilik sağlanmış hem de giriş dışarıdan gelecek olumsuz şartlara karşı korunmuştur. Farklı derinlikleriyle girişler, tek ya da çift yönlü düzenlenen basamaklarla vurgulanmıştır. Girişlerdeki bu derinlikler bazen keskin hatlı prizmalarla bazen de taşıyıcı özelliği olmayan sütun veya yüzeysel payelerle çerçevelenmiştir. Giriş kapıları üzerinde genellikle birbirine geçmeli kilit taşlarından oluşan kemerin ortasındaki kilit taşı dışa çıkarılarak vurgulanmış ve hatta bir kısmında üzerine yapının yapım tarihi

yazılmıştır. Yapıların bir kısmında girişler kök boyalarıyla renklendirilmiştir. Giriş kapıların konumlarındaki bu değişiklikler çıkmalarla birlikte cepheye dinamizm katan diğer önemli unsurlardır. Sokak silüetleri çizimlerinde cephe hareketliliğini görebiliriz. Köseoğlu Konağı da incelenen yapılarla benzerlik gösterip cepheden içe çekilen yarım daire kemerli giriş kapısına sahiptir.

Resim 5.17. Germir Mahallesi'ndeki giriş kapısı örnekleri
(a) 6 Numaralı Yapı (b)7 Numaralı Yapı (c) 9 Numaralı Yapı
(d) 13 Numaralı Yapı(e) 15 Numaralı Yapı (f) 16 Numaralı Yapı
(g) 19 Numaralı Yapı (h)20 Numaralı Yapı

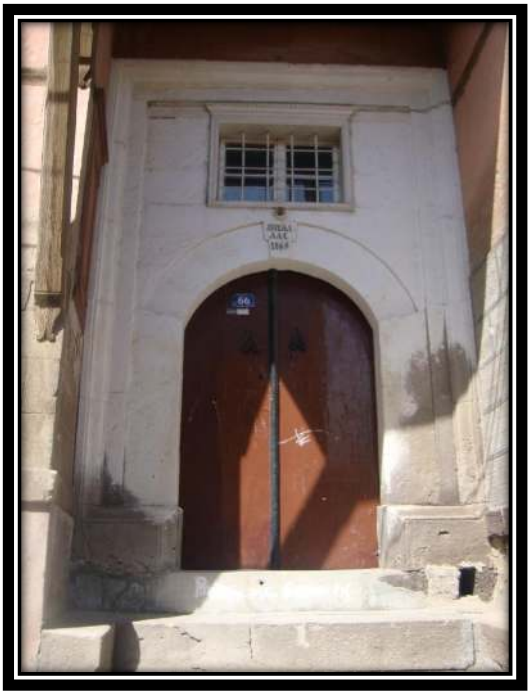

(e)

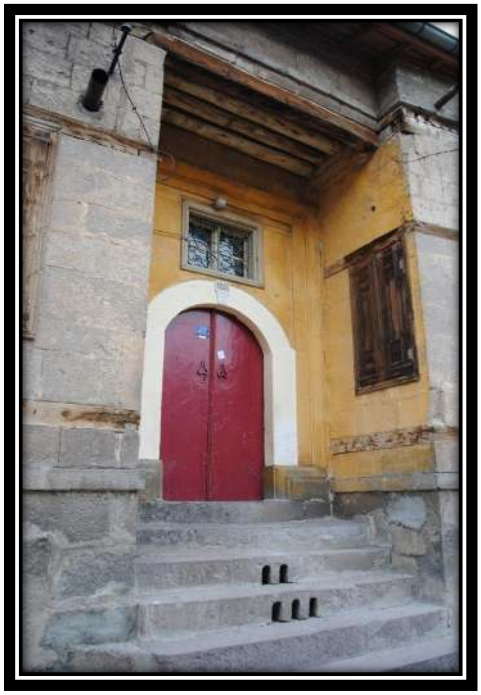

(f)

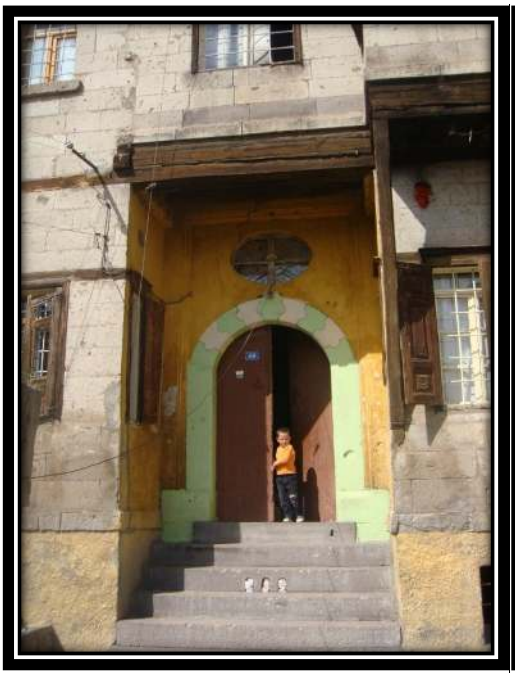

(g)

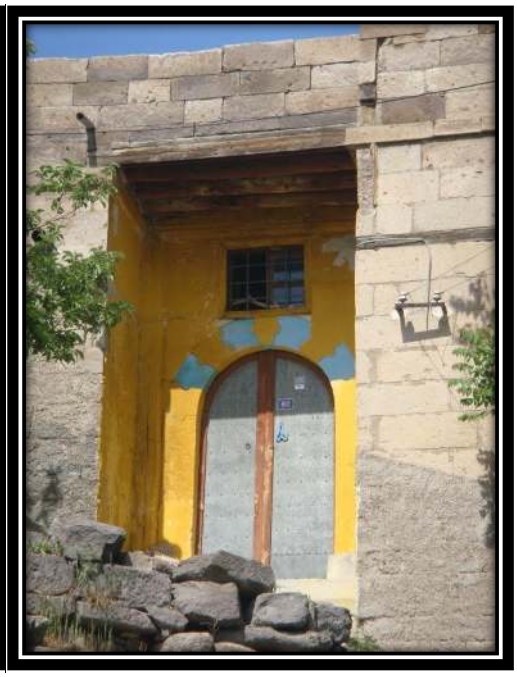

(h)

Resim 5.17. (Devam) Germir Mahallesi'ndeki giriş kapısı örnekleri
(a) 6 Numaralı Yapı (b)7 Numaralı Yapı (c) 9 Numaralı Yapı
(d) 13 Numaralı Yapı(e) 15 Numaralı Yapı (f) 16 Numaralı Yapı
(g) 19 Numaralı Yapı (h)20 Numaralı Yapı

Karşılaştırmalı çalışmalarda incelenen yapılardan 14, 17, 18 numaralı yapılar cepheden dışa taşan yarım daire kemerli ana giriş kapılarına sahiptir. Germir evlerinin sokak cephelerinde önemle vurgulanan bu tip, girişler içerisinde en özellikli olandır. Cephedeki simetrik kuruluşları, dışa veya yukarı taşıntıları ile daha çok zengin insanların yaşadığı konak tarzındaki evlerin girişleri bu şekilde düzenlenmiştir. Gücün ve zenginliğin vurgulandığı girişlerde, zengin taş bezemeleri, katlı profillerle taçlandırılmış çeşitli formdaki kemerleri ile ışık gölge pilastikitesi keskin ifadelerle sunulmaktadır. Mimari ve dekoratif öğeler, kapı yanlarındaki sütunlar kapıların ifade kazanmasında yine en belirleyici unsurlardır. Bu tipteki anıtsal örneklerle evlere kazandırılan kimlik o dönemin sanat anlayışı ve üslup özellikleri açısından belirleyici bir nitelik taşımaktadır.

(a) (b) (c)

Resim 5.18. Germir Mahallesi'ndeki giriş kapısı örnekleri
(a) 14 Numaralı yapı (b) 17 Numaralı yapı (c)18 Numaralı yapı

KONUMUNA GÖRE GİRİŞLER	GİRİŞ YERLERİ (PLAN)	KAPI KANADI TİPOLOJİ-SİNE GÖRE	KAPI AÇIKLIK TİPOLOJİ-SİNE GÖRE	TEK KANATLI	ÇİFT KANATLI
CEPHEYLE AYNI DÜZLEMDEKİ GİRİŞLER (1)		DİKDÖRTGEN FORMLU	KEMERLİ GİRİŞLER	1 NOLU	
			DÜZ LENTOLU GİRİŞLER	3 NOLU	11 NOLU
CEPHEDEN İÇE ÇEKİLEN GİRİŞLER (2)		DİKDÖRTGEN FORMLU	KEMERLİ GİRİŞLER		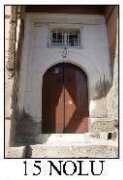 15 NOLU
			DÜZ LENTOLU GİRİŞLER		6 NOLU
CEPHEDEN DIŞA TAŞAN GİRİŞLER (3)		DİKDÖRTGEN FORMLU	KEMERLİ GİRİŞLER		17 NOLU
			DÜZ LENTOLU GİRİŞLER		18 NOLU

Şekil 5.2. Germir Mahallesi geleneksel konutları ana giriş kapıları kapı tipleri

KONUMUNA GÖRE GİRİŞLER	GİRİŞ YERLERİ (PLAN)	KAPI KANADI TİPOLOJİ-SİNE GÖRE	KAPI AÇIKLIK TİPOLOJİ-SİNE GÖRE	TEK KANATLI	ÇİFT KANATLI
CEPHEYLE AYNI DÜZLEMDEKİ GİRİŞLER		DİKDÖRTGEN FORMLU	KEMERLİ GİRİŞLER	5 NOLU	X
			DÜZ LENTOLU GİRİŞLER	15 NOLU	X
CEPHEYLE AYNI DÜZLEMDEKİ GİRİŞLER		DİKDÖRTGEN FORMLU	KEMERLİ GİRİŞLER	2 NOLU	X
			DÜZ LENTOLU GİRİŞLER	6 NOLU	X
CEPHEYLE AYNI DÜZLEMDEKİ GİRİŞLER		DİKDÖRTGEN FORMLU	KEMERLİ GİRİŞLER	9 NOLU	X
			DÜZ LENTOLU GİRİŞLER		X

Şekil 5.3. Germir Mahallesi geleneksel konutları ahır kapıları kapı tipleri

KONUMUNA GÖRE GİRİŞLER	GİRİŞ YERLERİ (PLAN)	KAPI KANADI TİPOLOJİ-SİNE GÖRE	KAPI AÇIKLIK TİPOLOJİ-SİNE GÖRE	TEK KANATLI	ÇİFT KANATLI
CEPHEYLE AYNI DÜZLEMDEKİ GİRİŞLER		DİKDÖRTGEN FORMLU	KEMERLİ GİRİŞLER	10 NOLU	X
			DÜZ LENTOLU GİRİŞLER	13 NOLU	X
CEPHEYLE AYNI DÜZLEMDEKİ GİRİŞLER		DİKDÖRTGEN FORMLU	KEMERLİ GİRİŞLER	16 NOLU	X
			DÜZ LENTOLU GİRİŞLER	17 NOLU	X
CEPHEYLE AYNI DÜZLEMDEKİ GİRİŞLER		DİKDÖRTGEN FORMLU	KEMERLİ GİRİŞLER	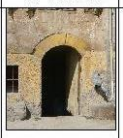 19 NOLU	X
			DÜZ LENTOLU GİRİŞLER	20 NOLU	X

Şekil 5.3. (Devam) Germir Mahallesi geleneksel konutları ahır kapıları kapı tipleri

Germir Mahallesi'ndeki yapılarda Eski Germir evlerindeki girişlerin zenginliği, kapıların metal aksamlarında da devam etmektedir. Ev sahibinin mesleğinin, dininin, gücünün kısaca kimliğinin yansıtıldığı girişlerde; kapılardaki tokmaklar, kapıların büyüklüklerini destekleyen farklı özellikteki kilitler ve kabaralar (çiviler), kullanılan başlıca metal unsurlardır. Germir de girişler genellikle bir avluya açıldığından ses, içeriye tokmaklarla duyurulmuştur. Ev sahibi ve kapıya gelen kişi arasında bir iletişim bağı kuran tokmaklar fonksiyonel kullanımın yanı sıra gelişmiş şekilleri, zengin motifleri ve farklı tipleri ile kapıların vazgeçilmez süsleri olmuştur. Aslan, kartal, yılan veya farklı tiplerde insan yüzleri hatları detaylı işlenmiş figürlü tokmakların, her birinde kendine özgü ikonografisi bulunan ilginç motifler kullanılmıştır. Daha basit tipteki yuvarlak, düz halka örneklerinin de var olduğu tokmakların dışında duyuru aracı olarak çanların da kullanılması farklıdır. Köseoğlu Konağı'ndaki metal aksamlardan demir kulplar, süslemeli demir menteşeler, süslemeli kapazlama kilit incelenen diğer evlerle benzerlik göstermektedir.

Resim 5.19. Germir Mahallesi'ndeki metal aksam örnekleri

Çıkma:

Çıkma; bir binanın üst katlarından dışarıya doğru taşan bölüm şeklinde tanımlanabilir.[Hasol,1993] Geleneksel evlerde çıkmalar genellikle, sofa ve hayatlarda, özellikle odalarda ve nadiren de merdiven ve servis mekânlarında görülür. Çıkmaları; amaçları, formları, plandaki yerleşimleri, yapılış tarzları ve yapıldıkları malzemeler gibi değişik açılardan sınıflandırmak mümkündür. Yapıdaki durumlarına göre çıkmalar oda genişliğinde çıkma, odadan daha küçük olan çıkma, köşe çıkmaları, gönyeli çıkma olarak sınıflandırılmaktadır.

Oda genişliğinden daha dar olan çıkmalar fazla çıkmaya lüzum olmadığı veya komşu yapıların çıkmalarına imkan tanınması gerektiğinde, ayaklar üzerinde çıkmalar üstü kapalı bir taşlık elde etmek gibi amaçlarla, gönye çıkmalar manzarayı görmek istenilen bir rüzgarı veya güneşi almak, düzgün geometriye sahip mekân elde etmek gibi amaçlarla, köşe çıkmaları ise evin zemin katı dar bir köşeye sahipse odayı gönyelemek amacıyla tercih edilmiştir.

Yapıların sokak silüetine renk ve hareket katan farklı özellikteki cepheleri, çıkmaların cephedeki yeri ve türlerine göre incelenen yapılarda cephe tipolojisi oluşturulmuştur. Çıkma bulunmayan bodrum+ 1 katlı yapılara A tipi; yapıların cephe düzlemine eklenen oda birimlerinde oluşturulan çıkmaların cephe-plan düzlemindeki yerleri ve çıkma türlerine göre B tipi, C tipi vb. alfabetik sıraya göre sınıflandırılarak tipoloji çalışılmıştır. (Şekil 5.4.)

Germir Mahallesi'nde incelenen konutlardaki çıkma tipleri bir tabloda gösterilmiştir. (Şekil 5.4.)

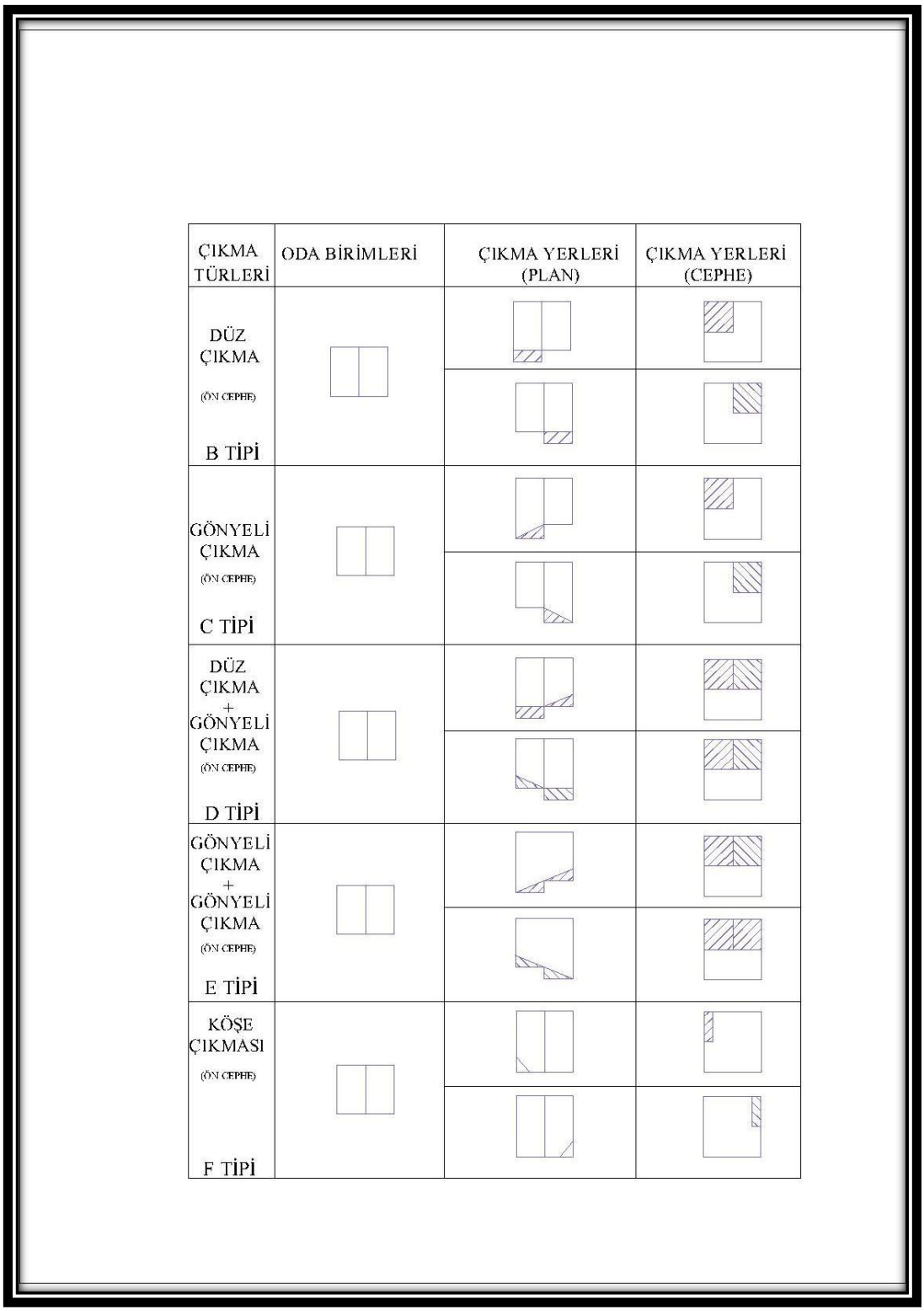

Şekil 5.4. Çıkma yerleri ve türlerine göre tipoloji

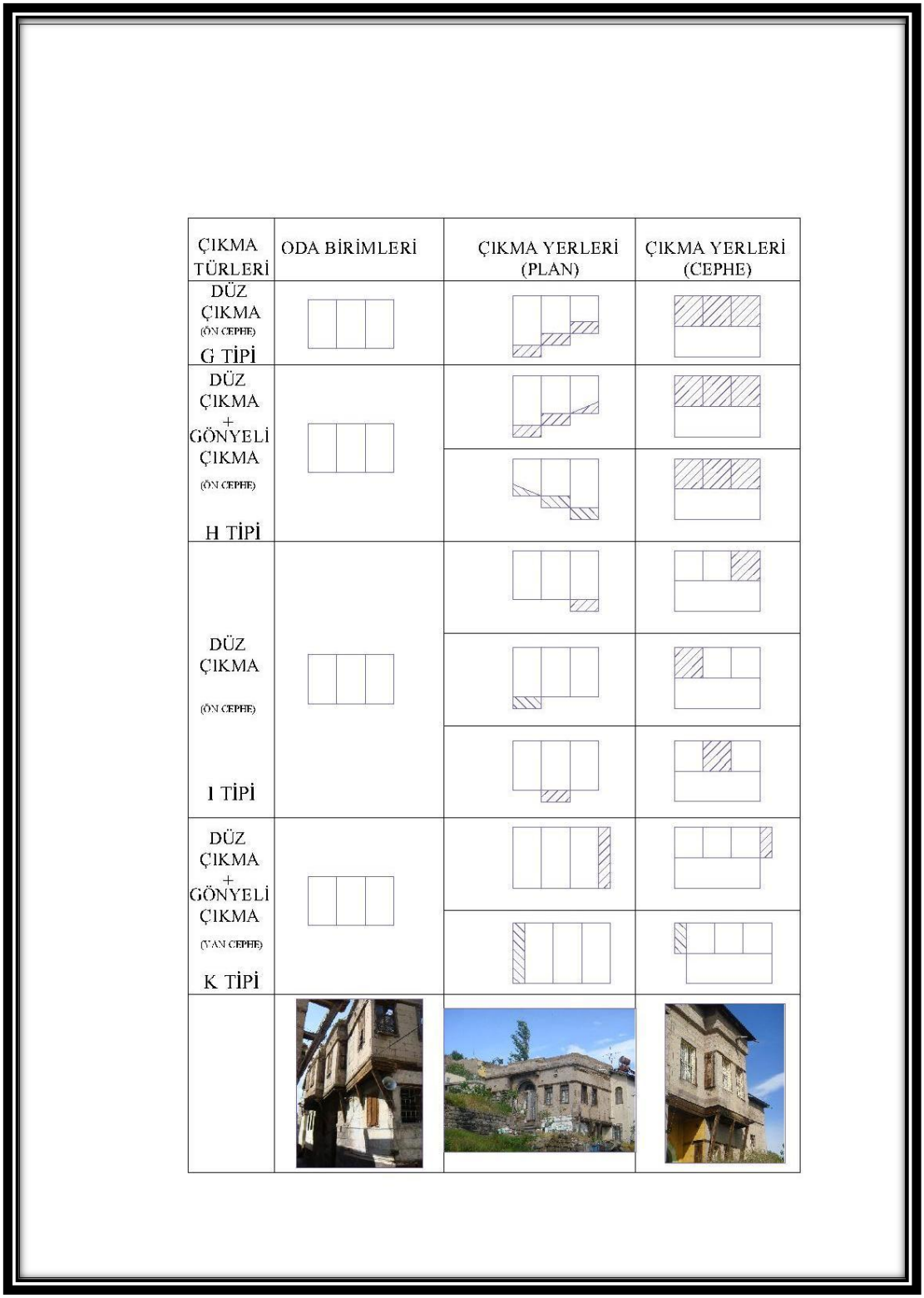

Şekil 5.4. (Devam) Çıkma yerleri ve türlerine göre tipoloji

Malzemelerine göre çıkmalar dört grupta toplanır:

- Ahşap çıkmalar,
- Taş çıkmalar,
- Kerpiç çıkmalar ve
- Değişik malzemelerin birlikte kullanıldığı çıkmalar [Evren,1959].

Germir Mahallesinde incelenen yapılarda taş işçiliğinin ince örnekleri ile bezeli olan cephe düzenine hareketlilik getiren çıkmalar, son derece zarif bir işçilikle şekillendirilmiş taş konsollarla taşıtılmış olup bu çıkmaların oluşturduğu ışık gölge oyunları ile evlerdeki kubik etki kuvvetlendirilmiş ayrıca sokak dokusu canlandırılmıştır. Bu etkileri sokak silüeti çizimlerinde (Resim 5.14-5.15) görmek mümkündür. Karşılaştırmalı çalışmalarda incelenen yapılara baktığımızda malzeme olarak ahşap ve taş malzeme kullanılırken, 18 numaralı yapı hariç çıkmalar yapıların sadece ön cephesinde konumlanmış olup, tek yönlü çıkmalardır. Çıkma bulunmayan 2, 5, 6, 7, 8, 20 numaralı yapılarda cephe hareketliliğini dış kapıların konumuyla (içe çekilmesi veya dışa taşmasıyla) sağlanmaktadır. Kayseri ili Germir Mahallesi'ndeki evlerde birinci kat odaları genel olarak dışarı çıkma yaparlar. Çıkmaların yapılma nedenleri, odayı büyütmek, daha iyi perspektif ve görünüş elde etmek, çıkmaların altını-girişleri, merdivenleri yağmur ve kardan korumaktır.

Germir Mahallesi'ndeki yapılarda genellikle oda genişliğinde çıkma görülmektedir. İncelenen yapılarda konumlarına göre 1, 2, 11 numaralı yapılarda gönyeli çıkma; 4, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19 numaralı yapılarda oda genişliğinde çıkma; 16 numaralı yapıda ise diğerlerinden farklı olarak köşe çıkması bulunmaktadır. Karşılaştırmalı çalışmalardaki bütün yapılarda malzeme olarak ahşap kullanılmış yani çıkmalar ahşap payandalarla taşıtılmıştır. Ahşap payandalar kare veya dikdörtgen kesitli ve sade görünüşlü elemanlardır. Cephelerde farklı boyutlarda ve aralıklarla yerleştirilmiş olan payandalar taş payandalara göre yapıya çok daha esnek, dinamik ve hafif ifadeler kazandırmıştır. Aynı yüzeyde yan yana yerleştirilmiş olsalar bile, üzerinde bulundukları sokağın eğimine göre farklı uzunluklarda kullanılmışlardır. Belli aralıklarla yerleştirilen payandalar üzerlerine oturdukları ahşap yastıkları ve

onların üzerinde oluşturulan çıkmaları taşıyarak önemli görsel merkezlerden biri olmuşlardır.

Resim 5.20. Germir Mahallesi'ndeki çıkma örnekleri

Köseoğlu Konağı'nda incelenen diğer yapılardan farklı olarak taş payandalar kullanılmıştır. Cephelerde simetrik olarak yerleştirilmiş, ağır elemanlardır. Bu payandalar çoğunlukla uzun, büyük kesme taş blokların üst üste konmasıyla oluşturulmuştur. Konsolların uçları kademe kademe duvardan dışarı doğru uzatılmış, eğrisel çizgilere sahip yöreye özgü geleneksel oyma ve desenlerle süslenmiş, evlerin heykelsi görünüşüne katkıda bulunmuşlardır. Taş payandalar yapıya ağır, sakin, oturaklı görünüşler vermişlerdir. Hatta payandaların bir kısmı kök boyalarıyla boyanmıştır. Köseoğlu Konağı'nda hem oda genişliğinde hem de gönyeli çıkma mevcuttur bu yönüyle de diğer yapılardan farklılık göstermekte ve cepheye zenginlik katmaktadır.

Cephe Süslemeleri, Silmeler ve İnanç Öğeleri:

Geleneksel Kayseri evlerinde giriş kapıları, pencereler, tepe pencereleri, pencere demirleri, kat ve saçak silmeleri ile pencere üstlerinde yer alan silmeler, çıkmalar, konsollar, çörtenler kemerler, sütunlar gibi işlevsel elemanlar ile yapım tarihlerini belirten kitabeler, avlu duvarlarında yer alan çeşme ve nişler, dış süsleme elemanı olarak kullanılan mimari ve dekoratif öğelerdir.

Germir Mahallesi'ndeki incelenen konutlarda; en göze çarpan cephe süslemeleri genellikle dış kapı çevresinde bulunmaktadır. Dış kapı üzerindeki kilit taşlarından oluşan kimi yapılarda kök boyalarıyla renklendirilen kemerler, kapı üzerindeki değişik form ve ebattaki tepe pencereleri, kapı kenarlarındaki yapıya abidevi hava katan oymalı kemerler, kitabeler, süslemeli madalyonlar, kapı üzerindeki oyma ve rölyef teknikleriyle "S" ve "C" kıvrımlı çiçek motifli taş süslemeler kapı çevresindeki süslemelere örnektir. İncelenen yapılardan bazılarında yapının yapım tarihini belli eden kitabeler yerine, kapı üzerlerindeki kemerlerin ortasında belirginleştirilen üzerinde yapım yılı yazan kilit taşları bulunmaktadır. Cephe süslemelerinden diğer göze çarpan mimari eleman ise oyma ve kabartma teknikleriyle yaprak, çiçek, geometrik şekiller gibi geleneksel motiflerin kullanıldığı ahşap kepenklerdir. Kepenklere ek olarak süslemeli pencere söveleri ve "S" "C" kıvrımlı geometrik desenli demir korkuluklar mevcuttur. Ön cephelerde rastlanan havalandırma delikleri rüzgar gülü, kalp motifi, yonca yaprağı, yıldız gibi çeşitli geometrik şekillerde estetik görünüm veren öğelerdir. İncelenen yapıların çoğunun çatısı düz damlı ve korkuluk duvarıyla çevrelenmiştir. Sayılıda olsa kırma çatılı, ahşap oymalı ve kabartmalı çatı alınlıklı, süslemeli saçaklar yapılarda mevcuttur. İncelenen yapılarda malzeme olarak kullanılan taş ve ahşaptan oyma ve kabartma teknikleriyle oluşturulmuş pek çok motif gözlemlenmektedir. Yapıların giriş cephesi diğer cephelere göre daha özenli işçiliğe sahiptir.

Resim 5.21. Germir Mahallesi'ndeki cephe süsleme örnekleri

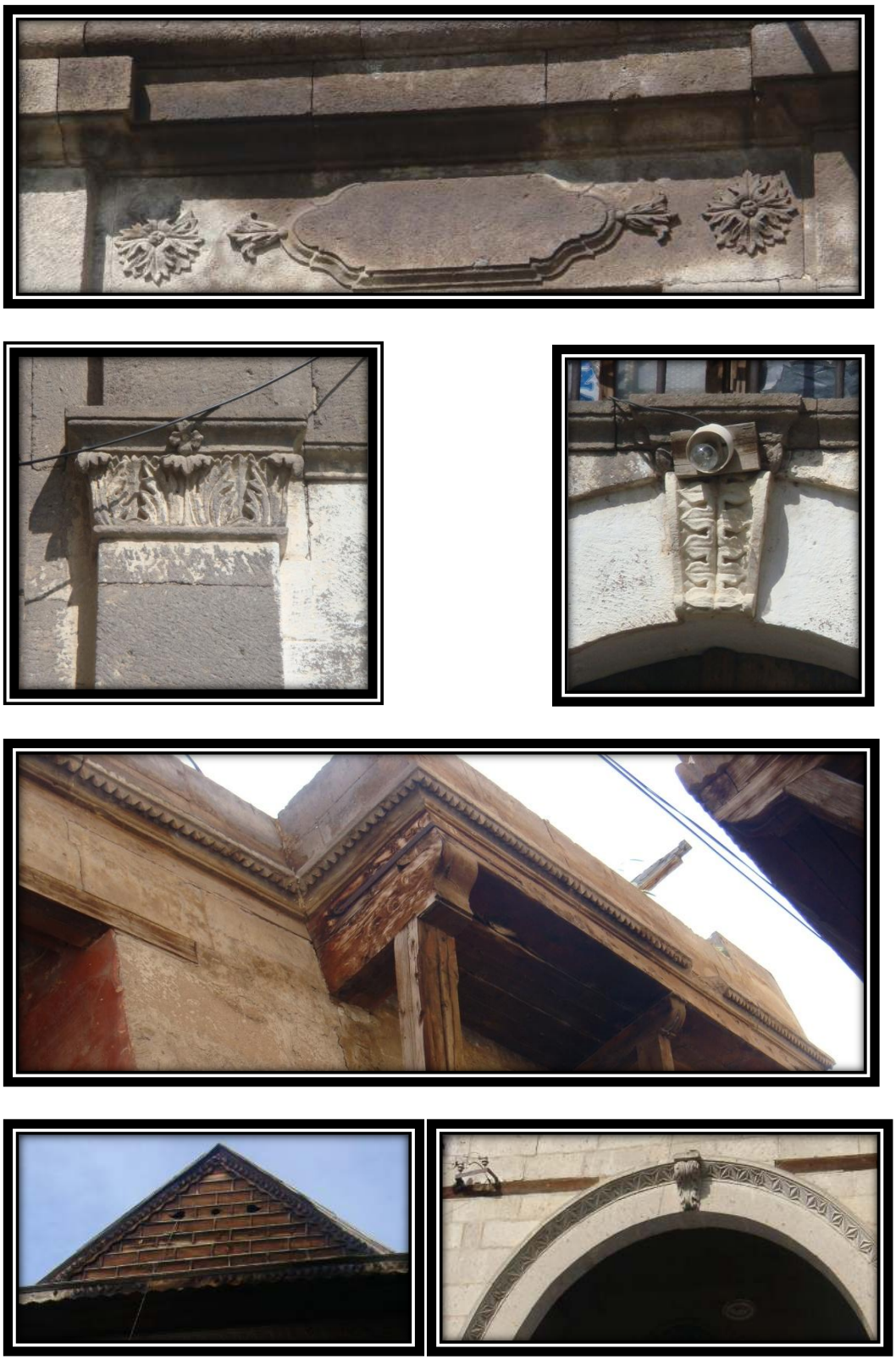

Resim 5.21. (Devam) Germir Mahallesi'ndeki cephe süsleme örnekleri

Resim 5.21. (Devam) Germir Mahallesi'ndeki cephe süsleme örnekleri

5.9. Malzeme Kullanımı

Kayseri İli Germir Mahallesi'ndeki geleneksel konutlarda malzeme olarak genellikle taş, ikinci sık kullanılan malzeme olarak ahşap, metal elemanlar, renkli kök boyları ve alçı kullanılmıştır. Bu malzemelerden bazıları taşıyıcı olarak bazıları da mimari eleman ve süsleme aracı olarak kullanım alanı bulmuştur.

Taş:

Volkanik bir dağ olan Erciyes'in eteklerinde bulunan kentin, volkanik bir bölge içinde yer alması ve ahşabın az taşın bol olması gibi nedenler konut yapılarında ana yapı gereci olarak taş kullanımını gerektirmiştir. Yakın çevrede yoğun biçimde var olan mimaride kullanılabilecek niteliklere sahip, işlenmesi kolay, step iklim şartlarına karşı optimum konforu sağlayan volkanik tüflerin kullanımı ile yığma sistemde yapılandırılan evlerde ikincil mimari elaman olarak ise ahşap kullanılmaktadır.

Anıtsal taş yapılar şehri olan Kayseri'de, ilkçağdan itibaren Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde eserler taş malzemeyle oluşturulmuştur. Tarihi gelişim içerisinde hala ayakta kalmayı başaran yapılar Kayseri'de taş ve taş işçiliği önemli bir sanat haline dönüşmüştür.

Kayseri İli geleneksel yapılarında ve Germir Mahallesi'ndeki incelenen yapılarda gerek taşıyıcı olarak gerekse mimari eleman olarak en çok kullanılan malzeme taştır. Bunun sebebi de yörede en çok bulunan malzemenin taş olmasıdır. Yöredeki bütün yapılar kagir yığma sistemle moloz veya kesme taştan yapılmıştır. İncelenen yapıların çoğunda ve Köseoğlu Konağı'nda kesme taş kullanıldığını görüyoruz. Temel, tavan, döşeme, kemerler, duvarlar, çıkma ve merdivenlerde taşıyıcı olarak kullanılan taşlar; söve, çörten, bacalarda, taş ocaklarda, taş sundurmalarda, giriş kapısı üzerindeki farklı desenlerde yapılan havalandırma boşluklarında, cephelerde ve bazı mimari elamanların üzerindeki kemerlerde ise süsleme elemanı olarak kullanılmıştır.

Ahşap:

Kayseri yöresinde volkanik tüflerin kullanımı ile yığma sistemde yapılandırılan evlerde ikincil mimari elaman olarak ise ahşap kullanılmaktadır. Türk sivil mimarisi içerisinde kendine özgün süsleme özelliklerine sahip Kayseri evlerinin iç süslemesi de dış süslemede olduğu kadar çeşitli ve zengindir. İç mekânda taş süslemenin yanı sıra, ahşap süsleme daha yoğundur. Dış mekânda keskin hatlarla belirlenen evler, iç mekânda ahşap sanatının zarif örnekleriyle bezenmiştir.

Orta Anadolu kırsalında en çok kullanılan ağaç söğüt, kavak, bazı yerlerde beyaz çamdır. Kayseri'de döşeme ve kirişler genelde köknar veya kirişler tomruk halinde katran çamı, ahşap dolap, kapı, pencereler ve kepenkler ise çam ağacındandır.

Kayseri İli Germir Mahallesi'ndeki incelenen yapılarda yapı içi ve dışı olmak üzere pek çok yerde ahşap kullanılmıştır. Yapı içerisinde tavanlarda, merdivenlerde taşıyıcı olarak; döşemede, duvarlarda (zar oda) kaplama malzemesi olarak; dolap, yüklük,

gusülhane, şerbetlik, kat silmeleri, kepenkler, kapılar, pencereler, kırma çatılarda saçak ve alınlıklar da mimari elaman veya süsleme elemanı olarak ahşap kullanılmıştır.

Metal:

Geleneksel Türk evlerinde maden olarak genellikle, demir, bronz, pirinç ve bakır kullanılmıştır

Geleneksel evlerde yumuşak demir kepenk, parmaklık, kol demiri, kuşak, menteşe, kilit takımı, kapı kolu, rozet ve halkası, kapı ve pencere avadanlıkları ve çivi olarak kullanılmıştır. Sütun elemanlarının bağlanmasında demir kuşaklar, ayrıca duvarların güçlendirilmesi, yatay elemanlarla bağlanması, için demir lamalar kullanılmıştır (Kayseri'de). Kapı yapımında saç levhalar halinde demirden yaygın olarak yararlanılmıştır. Demirin taşla bağlantısı genel olarak kurşun dökülerek yapılmıştır.

Germir Mahallesi'ndeki incelenen yapılarda demir elemanlar; pencere korkulukları, kepenkleri duvara bağlayan kelebekler, giriş kapısı üzerindeki kapı kulpları, kapazlama kilit, zemberekler, dolap kilitleri, kitabelerde, merdiven korkulukları gibi pek çok yerde kullanılmıştır.

Süsleme ve bezemede malzeme kullanımı;

Kök Boyası:

Geleneksel Kayseri evlerinde süsleme aracı olarak kullanılan kök boyları yapıların hem cephesinde, hem de iç mekânında bir çok yerde kullanılmıştır.

Germir Mahallesi'ndeki incelenen yapıların bazılarında cephedeki giriş kapısının üzerinde bulunan kilit taşlarından oluşan kemerlerde, kilit taşlarının her biri farklı renklere boyanarak cepheye değişik bir hava katmıştır. Kök boyası iç mekânlarda da süsleme elemanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Şerbetliklerde givle adı verilen

raflarda, ocakların üzerindeki oymalı alçılarda, duvara tavana veya şerbetliğin ortasına çizilen ampir tarzdaki birçok resimde kullanılan kök boyaları yapıların en göze çarpan süsleme aracıdır.

Geleneksel Kayseri evlerinde önemli süsleme unsurlarından biride kök boyalarıyla yapılan duvar resimleridir. Duvar resimleri odaların içerisinde zarlar, tavan ve zar arasındaki duvar ile şerbetliklerin iç kısımlarını süsleyen resimlerdir. 18. yüzyıl sonlarında klasik süsleme anlayışını terk eden Osmanlı mimarisinde, duvar resimleri süslemenin yeni temsilcilerinden olmuştur [Kuban, 1994]. Özellikle saray ve konutlarda yaygınlığını koruyan duvar resimleri yalnız başkent İstanbul' da değil, İmparatorluğun birçok yöresinde de sivil ve kamu binalarında yaptırılmıştır. Bu doğrultuda İstanbul'da usta ellerden çıkan resimlerin, aynı kalitede Kayseri evlerinde de görülmesi tesadüf değildir. Kayseri'de Öztaşçı Evi, İmamoğlu Evi (1890'lar), S. Mustafa Evi (19. yüzyıl), Güpgüpoğlu Konağı önemli resim örneklerinin bulunduğu bilinen evlerdir. Bunların yanı sıra Germir Mahallesinde incelenen yapılardan 2 ve 16 numaralı yapılarda da duvar resimleri mevcuttur. 16 numaralı evdeki şerbetlik içerisine çizilen resim Köseoğlu Konağı'nda bulunan duvar resmiyle hem konum (şerbetliğin ortasında yer alması) hem de üslup olarak benzerlik göstermektedir.

İncelenen yapılardan 2 numaralı yapıda bulunan resim duvar üzerine yapılan deniz kızı resmidir. Mavi ve griliğinin belirginleştiği resimde bu renklerin yanı sıra turuncuda kullanılmıştır. 16 numaralı evin şerbetliğinin içersinde bulunan manzara resminin üst kısmında ampir tarz da toplanan kıvrımlı perdeler kordonlarla bağlanmış yan kısma tek yönlü olarak sarkıtılmıştır. Bir akşamüstü manzarasının verildiği resimde kompozisyon, ön tarafta daha büyük boyutlu biraz geride daha küçük boyutlu sağlı sollu yerleştirilen ağaçlarla oluşturulmuştur. Akşamüstü mavi ve griliğinin belirginleştiği resimde kahverengi, yeşil, siyah, krem gibi renkler küçük alandaki resmi vurgulamaktadır. Oldukça başarılı bir manzara resminin uygulandığı şerbetlik orijinalliğini korumaktadır.

(a) (b)

Resim 5. 22. Germir Mahallesi'nde incelenen yapılardaki duvar resimleri
(a) 2 numaralı yapı (b) 16 numaralı yapı

Alçı:

Kayseri İli Germir Mahallesi'ndeki incelenen yapılarda süsleme elemanı olarak iç mekânda kullanım alanı bulmuştur. Yapılarda şerbetliklerde, givle adı verilen oymalı şerbetlik raflarında, ocakların veya lambalık nişlerinin üzerinde oyma, kabartma tekniğiyle yapılmış geometrik desenler ve bitki motifleriyle süslenmiş dekoratif öğelerde alçı malzemesi göze çarpmaktadır.

5.10. Karşılaştırmalı Çalışma Sonucu

Köseoğlu Konağı, Kayser İli'nde incelenen yapılarla genel olarak paralellik göstermesinin yanı sıra farklı özellikleri de vardır.

Kayseri İli Germir Mahallesi'nde karşılaştırmalı çalışmada yer alan yapılar çoğunlukla 19. yy'da inşa edilmiştir. Yapılar genellikle depo, mahzen gibi servis mekânlarından oluşan bodrum katına sahip, bodrum+1 veya bodrum+2 katlıdır. Köseoğlu Konağı da bodrum+2 katlı 1868 yılında inşa edilmiş olup 19 yy'ın son yarısı yapı grubuna dahil edilebilir. İncelenen yapılar gibi Köseoğlu Konağı kagir yığma sistemle kesme taştan yapılıp, iç sofalı plan tipine sahiptir.

Köseoğlu Konağı Germir Mahallesi'ndeki incelenen yapıların bazıları gibi sokak kotundan yapıya dahil olunmakta bahçesi veya avlusu bulunmamaktadır. İncelenen yapılara paralel olarak Köseoğlu Konağı biri ana giriş kapısı, biri ahır kapısı olarak kullanılan servis girişi olmak üzere iki girişe sahiptir. Bu girişlerden ana giriş kapısı daha gösterişli ve süslemelidir. Karşılaştırmalı yapılarda kullanılan yapıların çoğuyla aynı karaktere sahip giriş kapısı cepheden içe çekilip yarım daire kemerle taçlandırılarak davetkar bir görünüm elde edilmiştir. İncelenen yapılara paralel olarak ahır kapısı ise yapıyla aynı düzlemde ve gösterişten uzaktır.

Kayseri İli ve Germir Mahallesi'ndeki birçok yapıda olduğu gibi Köseoğlu Konağı'nda da giriş sokak kotundan birkaç basamakla yükseltilmiştir. İncelenen yapılardan farklı olarak yapıda sofaya açılan ve taş merdivenlerle yükseltilen kapalı köşk tipi bulunmaktadır. Geleneksel Kayseri evlerinin plan şeması sofa adını verdiğimiz orta mekân ve ona bağlı birimlerden oluşmaktadır. Plan şeması içersinde süsleme elemanlarının ön planda olduğu zarlı oda birçok yapıda olduğu gibi Köseoğlu Konağı'nda da mevcuttur. Karşılaştırmalı çalışmalarda kullanılan yapılardan farklı olarak Köseoğlu Konağı'nda biri bodrum kat, biri birinci kat olmak üzere iki adet tokana bulunmaktadır. Ayrıca incelenen yapılar arasında en çok kot ve merdiven kullanılan yapı olma özelliğine de sahiptir. Yapıda kullanılan merdivenlerde malzeme olarak hem ahşap hem taş kullanılmasının yanı sıra sade bir dille tasarlanmışlardır.

Köseoğlu Konağı Geleneksel Kayseri evlerindeki iç kapı, ahşap dolap, şerbetlik, lambalık nişi gibi mimari elemanların sahip olduğu özelliklere paralel özellikte elemanlara sahiptir. Sözlü kaynaklardan aldığımız bilgilere göre günümüzde bulunmayan fakat daha öncesinde var olan ahşap oymalı göbekli tavanları incelenen yapılardaki örneklere paralellik gösterdiği söylenmektedir.

Köseoğlu Konağı'nda bulunan pencereler kanatlı açılama sahiptir, giyotin açılımlı pencereler bulunmamaktadır. Geleneksel Kayseri evlerinde bulunan köşe pencerelerine sahip olan konak incelenen yapılardan farklı olarak ana giriş kapısının

üzerinde bulunan tepe penceresine sahip değildir. Yapıların çoğunda olduğu gibi zemin katta küçük mazgal pencereler birinci katta ise ahşap oymalı kepenkli çift kanatlı büyük pencereler yer almaktadır. Yatay etkiyi kuvvetlendiren ahşap, taş kat silmeleri, parapet hizasında devam eden taş silmeler birçok yapıda olduğu gibi Köseoğlu Konağı'nda da bulunmaktadır. Daha çok cepheyi süsleyen ve mekânı aydınlatmaktan çok havalandırmayı sağlayan havalandırma delikleri Köseoğlu Konağı'nda da farklı formlarda gözlemlenmektedir. Diğer bir cephe elemanı olan ve çok çeşitli formlarda bulunan çörtenler Köseoğlu Konağı'nda günümüze kadar gelememiş ve yok olmuştur. Sokak silüetine farklı değer ve ritim katan her yapı birbiriyle uyumlu ve benzer niteliktedir. Sokağa hareketlilik katan en önemli cephe elemanlarından biri olan çıkmalar incelenen yapılardan farklı olarak Köseoğlu Konağı'nda oymalı taş payandalarla taşıtılmıştır. Farklı bir etki yaratan taş payandalar diğer yapılarda kullanılan ahşap payandalara göre cepheye daha çok dinamizm katmaktadır.

Köseoğlu Konağıyla birlikte incelenen yapılarda süsleme aracı olarak kullanılan kök boyaları iç mekânlarda daha çok şerbetliklerde ve duvar resimlerinde uygulama alanı bulurken, cephede çok nadir kullanılmıştır. Bunlardan biri de Köseoğlu Konağı'dır.

Köseoğlu Konağı arsa yapı ilişkisi, yapım özellikleri, plan tipleri ve özellikleri, plan elemanları, mimari elemanlar, cephe özellikleri açısından karşılaştırılan Kayseri İli ve Germir Mahallesi'ndeki Geleneksel evler ile bezerlikleri olduğu kadar farklılıklarıyla da dikkat çekmektedir. Germir Mahallesine verdiği 428. Sokak silüetindeki gerek doluluk boşluk oranları, gerek cephe süslemeleri ile sokağa kattığı görsellikle, mimari elemanlarıyla Germir evlerini en güzel şekilde yansıtan Köseoğlu Konağı değerli sivil mimari örneklerinden biridir.

Çizelge 5.1. Karşılaştırmalı çalışma tipoliji tablosu

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA (Taş / Ahşap)	BALKON	MERDİVEN (Tek kollu / Çift kollu)	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:1	*Germir Mahallesi 427. Sokak No:47 Melikgazi /KAYSERİ*	A TİPİ	B1 TİPİ								DÜZ DAM ÇATI / BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL			●		●
												KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
						●	Ahşap ●	—	Tek kollu ●	●		●	●			●
												YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		—	İÇ SOFALI	B+2

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 427. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 3 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. İkinci kat doğu yönünde ahşap payandalar üzerinde gönyeli çıkma yapmaktadır. Yapıya sokak kotundan girilmekte ve bahçesi(avlu) bulunmamaktadır. Yapının kuzey doğu birinci kat kısımı yıkılmıştır. Üst katlardaki penceler giyotin açılımlı çift kanatlı alt kat pencereleri ise çift kanatlı düşey menteşe yardımıyla açılırlar. Pencerelerin çoğundaki kepenler yok olmuştur. Binaya giriş, doğu cephesindeki yarım daire taş kemerli ahşap kapıdan sağlanmıştır. Ahşap kapının hemen üzerinde dikdörtgen formlu tepe penceresi bulunmaktadır. Bugün ana kata onbir basamaklı taş merdivenle birinci kata ise onyedi basamaklı l merdivenle ulaşılmaktadır. Yapıdaki giriş holüne bakan bir galeri boşluğu mevcuttur. Zemin kataki sofa mutfak, kiler ve odaya bağlanmaktadır. Birinci kattaki sofa ise ahşap dolaplı işlemeli ve özellikli iki odaya açılkmaktadır. Yapı iç sofalı plan tipine sahip, düz damlı taş parapetlidir.

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA (Taş / Ahşap)	BALKON	MERDİVEN (Tek kollu / Çift kollu)	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:2	*Germir Mahallesi 428. Sokak No:31 Melikgazi /KAYSERİ*	B TİPİ	A2 TİPİ								DÜZ DAM ÇATI / BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	●		●		●
												KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
						—	Ahşap ●	—	Tek kollu ●	●		●	●		●	●
												YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		—	ORTA SOFALI	B+1

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 428. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 2 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Ana giriş kapısı yapının ön cepehsi olan güney batı cephesinde bulunmaktadır. Ana giriş kapısı cepheden içe çekilerek cephedeki hareketliliği artırmıştır. Yapıya sokak kotundan bir kaç basamak yükseltilerek girilmekte ve bahçesi(avlu) bulunmamaktadır. Üst katlardaki penceler çift kanatlı düşey menteşe yardımıyla açılırken alt kat mazgal pencereleri ise tek kanatlıdır. Pencerlerin çoğundaki kepenlerin dış yüzeyleri sade iç yüzeyleri ise rölyef tekniği ile süslenmiştir.Binaya giriş, güney-batı cephesindeki yarım daire taş kemerli ahşap kapıdan sağlanmıştır.Ahşap kapının hemen üzerinde dikdörtgen formlu tepe penceresi bulunmaktadır.Yapının plan tipi orta sofalı plan tipidir.Sofadan birinci kattaki beş mekana geçiş sağlanmaktadır. Birinci kattaki mekanlardan biri mutfak olarak kullanılmakta ve içinde ocak bulunmaktadır. Diğer dört odadan üçünde ise yüklük, gusülhane gibi süslemeli ahşap dolaplar mevcuttur.Yapıda bodrum ve üst kata çıkan sofaya bağlanan iki tane merdiven kovası bulunmaktadır.Yapının düz dam etrafındaki parapet duvarları cepehedki ahşap payandalarla desteklenmiştir.Cephede parapet duvan hizasında payandaların yükün bindiği noktada ahşap yastıklar mevcuttur.

Çizelge 5.2. Karşılaştırmalı çalışma tipoliji tablosu

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:3		A TİPİ	H1 TİPİ				Taş / Ahşap				DÜZ DAM ÇATI	●		●		●
	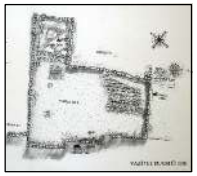		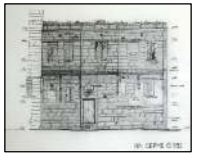			●	●	—	Tek kollu ● / Çift kollu	●	—	KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
	Germir Mahallesi 427. Sokak No:42 Melikgazi /KAYSERİ	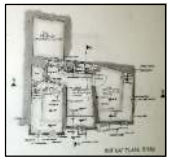	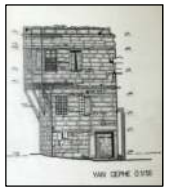										●			●
												YAPIM MALZEMESİ	BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI	
												YIĞMA KAGİR	—	İÇ SOFALI	Z+1	

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 427. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 2 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Yapının ön cepehsi güney batı cephesi olup ana giriş kapısı da bu cephede bulunmaktadır. Ana giriş kapısı cepheyle aynı düzlemde konumlandırılmıştır. Yapıya sokak kotuyla aynı kottadan girilmekte ve bahçesi(avlu) bulunmamaktadır. Birinci kat ahşap payandalarla zemin kat üzerinde düz çıkma yapmaktadır. Böylece hem giriş kapısı koruma altına alınmış hemde cepheye hareket katılmıştır. Üst katlardaki penceler çift kanatlı giyotin açılımlı pencereler yer alırken alt katta ise çift kanatlı düşey menteşe yardımıyla açılan pencereler mevcuttur. Pencerlerin çoğundaki kepenlerin dış yüzeyleri sade iç yüzeyleri ise rölyef tekniği ile süslenmiştir. Binaya giriş, güney-batı cephesindeki düz lentolu ahşap kapıdan sağlanmıştır. Ahşap kapının hemen üzerinde dikdörtgen formlu tepe penceresi bulunmaktadır. Ahır olarak kullanılan ikinci kapı ise daha sade ve güney-doğu cephesinde konumlandırılmıştır.Yapının plan tipi iç sofalı plan tipidir.Sofadan zemin katta birinde ocak birinde ahşap dolap bulunan iki odaya geçiş olmaktadır.Zemin kattan 18 basamaklı bir merdivenle birinci kata bağlanan yapının birinci katında üst sofaya açılan üç oda mevcuttur. Bu odalardan birinde ahşap gusülhaneli dolap bulunmaktadır. Yapıda çıkmalarla desteklenen düşey hareketlerin yanı sıra ahşap silmeler yardımıyla yatay etkide kuvvetlendirilmiştir.

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:4		A TİPİ	B2 TİPİ				Taş / Ahşap				DÜZ DAM ÇATI					●
	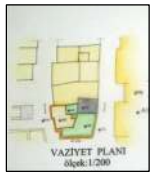	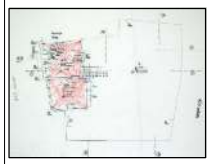	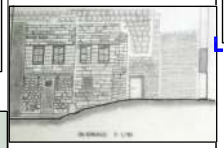			●	●	—	Tek kollu ● / Çift kollu	●		KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
	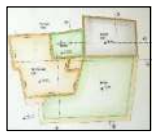	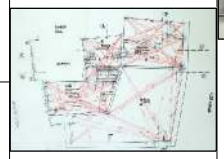											●			●
	Germir Mahallesi 433. Sokak No:19 Melikgazi /KAYSERİ										BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	YAPIM MALZEMESİ	BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI	
												YIĞMA KAGİR	●	İÇ SOFALI	B+2	

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 433. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 3 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Yapının ön cepehsinde biri ana giriş biri bahçe girişi olmak üzere iki kapı bulunmaktadır. Ana giriş kapısı yarım daire kemerli sokak kotundan bir kaç basamakla yükseltilmiş, cepheden içe çekilmiş ahşap kapıdır. Bahçe kapısı ise düz lentolu sokakla aynı kotta, cepheyle aynı düzlemde konumlandırılmıştır. Birinci kat ahşap payandalarla zemin kat üzerinde düz çıkma yapmaktadır. Böylece hem giriş kapısı koruma altına alınmış hemde cepheye hareket katılmıştır. Üst katlardaki penceler çift kanatlı ahşap kepenklidir. Pencerlerin çoğundaki kepenlerin dış yüzeyleri sade iç yüzeyleri ise rölyef tekniği ile süslenmiştir. Ahşap kapının hemen üzerinde dikdörtgen formlu tepe penceresi bulunmaktadır. İç sofalı plan tipine sahip olan yapının zemin katında sofaya açılan iki oda bulunmaktadır. Yapının zemin katından iç bahçeye, iç bahçeden birinci kata geçiş bulunmaktadır.Birinci katta iki mekan bulunmaktadır. Bunlardan biri mutfak olup, bu mekandan dış bahçeye ve buradan da sokağa ulaşmak mümkündür. Yapıda çıkmalarla desteklenen düşey hareketlerin yanı sıra ahşap silmeler yardımıyla yatay etkide kuvvetlendirilmiştir.

Çizelge 5.3. Karşılaştırmalı çalışma tipoliji tablosu

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:5		B TİPİ	A2 TİPİ				Taş / Ahşap		Tek kollu / Çift kollu		DÜZ DAM ÇATI	●	●		●	●
			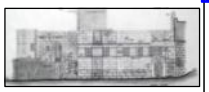			—		—	●	●		KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
												●	●			●
											BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
	Germir Mahallesi 427. Sokak No:76 Melikgazi /KAYSERİ											YIĞMA KAGİR		—	ORTA SOFALI	B+1

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Germir'de bulunmakta ve Fırıncıoğlu Konağı olarak adlandırılmaktadır. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı ilk başta papazın evi olarak işlev görmektedir. Konak 2 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Yapının ön cephesi güney doğu cephesi olup ana giriş kapısı cepheden içe çekilmiş ve vurgulanmıştır. Ana giriş kapısının iki yanında oymalı sütunçeler bulunmaktadır. Aynı cephe üzerinde ikinci bir kapı olan ahır kapısı yapıyla aynı düzlemde yanım daire taş kemerlihşap kapıdır.Bodrum kattaki mazgal pencereler genellikle tek kanatlı demir korkuluklu,yken, zemin kattaki pencereler çift kanatlı oymalı ahşap kepenklidir. Orta sofalı plan tipine sahip olan yapıda zemin katındaki sofa dört odaya açılmaktadır.Ayrıca sofadan çatıya çıkan merdiven kovası vardır. Aynı katta giriş holüne açılan iki mekan daha bulunmaktadır.Ayrıca giriş holünden bodrum katına da geçiş mevcuttur.Eğilim araziye konumlanan yapı parapet izlerindeki,kat aralarındaki taş ve ahşap silmelerle yatay etki kuvvetlendirilmektedir.Çatısı toprak dam olan yapının çatı suyu çörtenlerle alınmaktadır.

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:6		A TİPİ	A2 TİPİ				Taş / Ahşap		Tek kollu / Çift kollu		DÜZ DAM ÇATI	●	●		●	●
		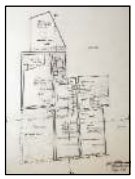	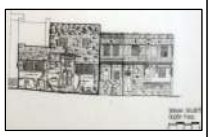	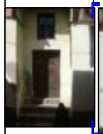		—		—	●	●		KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
													●			●
											—	YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
	Germir Mahallesi 427. Sokak No:44 Melikgazi /KAYSERİ											YIĞMA KAGİR		—	İÇ SOFALI	B+2

NOTLAR: Yapı Ermeni , Rum ve Müslüman halkın birlikte yaşadığı Germir'de 1878 yılında konut olarak inşa edilmiştir.1945 yılında sahipleri tarafından bugünkü sahiplerine devredilen yapı günümüzde de özgün fonksiyonunu koruyarak konut olarak kullanılmaktadır.İç sofalı plan tipine sahip olan yapı 9 oda, 3 sofa, 1 tokana, tuvaletten meydana gelmektedir. Üç katlı olan yapı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. 2 odada bulunan şerbetlikler işlemeleriyle göze çarpmaktadır.Bazı mekanlarda ahşap dolaplar, sedirler ve işlemeli tavan kaplamaları mevcuttur.Cephede taşların birbiri üzerine binerek oluşturduğu bir düzen hakimdir.Zemin kat ve birinci kattaki pencereler çift kanatlı oymalı ahşap kepenklidir. Çıkma bulunmayan yapıdaki hareketliliği içe çekilen ana giriş kapısı ve ahşap silmeler sağlamaktadır. Ayrıca cephedeki doluluk boşluk oranıda cepheye hareket veren önemli özelliklerdendir.

Çizelge 5.4. Karşılaştırmalı çalışma tipoliji tablosu

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:7		B TİPİ	A2 TİPİ				Taş / Ahşap		Tek kollu / Çift kollu		DÜZ DAM ÇATI		●	●	●	●
	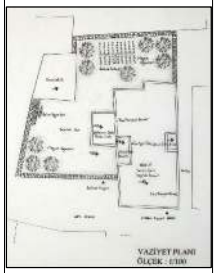	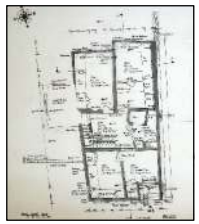				—		—		●		KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
									●		BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL		●			●
	Germir Mahallesi 427. Sokak No:21 Melikgazi /KAYSERİ											YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		●	DIŞ SOFALI	B+2

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de 427. sokak üzerinde konumlanmıştır. Kesme taştan yığma kagir sistemle yapılan yapı arazi eğimine uygun yerleştirilmiştir. Yapının ön cephesi olan kuzey-batı cephesinde ana giriş kapısı yer almaktadır. Ana giriş kapısı cepheden içe çekilerek vurgulanmıştır. Yanım daire kemerli ahşap kapı sokaktan bir kaç basamak yükseltilmiştir. Yapıda bulunan diğer kapı olan ahır kapısı ise cepheyle aynı düzlemde güney doğu cephesindedir.Dış sofalı plan tipine sahip olan yapıda sofaya bir oda ve merdiven holü bağlanmaktadır. Zemin katta 4 mekan bulunmakta ve bunlardan biri içerisinde ocak bulunan mutfaktır. Yapının diğer mekanlarında ahşap dolaplar, taş sedirler mevcuttur.Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullanılan yapı halen aynı işlevini devam ettirmektedir.Çevre evlerde bulunan tavan ve duvar bezemeleri görünmemekte ancak mekanlardan birinde taş oyması ile yapılan şerbetliğe sahiptir.Çıkma bulunmayan yapıda cephe harakerliliğini ana giriş kapısının içeri çekilmesiyle sağlanmaktadır.Zemin katta bulunan pencereler çift kanatlı oymalı ahşap kepenklidir.Yapı büyük oranda hasar görmüş ve değişime uğramıştır. Çatı müdahale görmüş ve teras çatıya dönüştürülmüştür.

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:8		A TİPİ	A1 TİPİ				Taş / Ahşap		Tek kollu / Çift kollu		DÜZ DAM ÇATI			●		●
	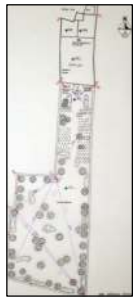					—		●		●		KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
			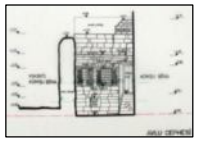						●	●	BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	●	●			●
	Germir Mahallesi 427. Sokak No:31 Melikgazi /KAYSERİ											YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		●	İÇ SOFALI	B+1

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de 427. sokak üzerinde konumlanmıştır. Kesme taştan yığma kagir sistemle yapılan yapı arazi eğimine uygun yerleştirilmiştir. Yapının ön cephesi olan kuzey cephesinde bulunan ana giriş kapısı bir kaç basamakla sokaktan yükseltilmiş ve cepheden içe çekilerek vurgulanmıştır. Yapıda bulunan diğer kapı olan bahçe kapısı güney cephede aynı düzlemde düz lentolu ahşap kapıdır. Yapının birinci katında bulunan ahşap pencereler giyotin açılımlı ve ahşap kepenklidir. Ahşap pencereler dışında yapıda bulunan değişik formalardaki havalandırma pencerelerde cepheye hareket katmaktadır.İç sofalı plan tipine sahip olan yapı 2 katlıdır. Bodrum katında beş mekan zemin kattada beş mekanda bodrum katta bulunmaktadır.Güney cephesinden bahçeye çıkan ahşap kapının üzerinde balkon bulunmaktadır.Yapıda cepheye hareket doluluk boşluk ilişkisiyle verilmeye çalışılmıştır.

Çizelge 5.5. Karşılaştırmalı çalışma tipoliji tablosu

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA (Taş / Ahşap)	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:9	*Germir Mahallesi 427. Sokak No:33 Melikgazi /KAYSERİ*	B TİPİ	A2 TİPİ			●	Taş / Ahşap ●	—	Tek kollu ● / Çift kollu	●	DÜZ DAM ÇATI		●	●	●	●
												KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
													●			●
											—	YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		●	ORTA SOFALI	B+2

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 427. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 3 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Yapının ön cepehesinde bulunan ana giriş kapısı sokak kotundan bir kaç basamak yükseltilerek cepheden içe çekilmiş ve cephedeki hareketlilik artırılmıştır. Yapıda ana kapı dışında bir kapı vardırki buda ahır kapısı olarak kullanılmaktadır. Yapının bir de iç avlusu bulunmaktadır. Üst katlardaki penceler çift kanatlı düşey menteşe yardımıyla açılmaktadır. Pencerlerin çoğundaki kepenlerin dış yüzeyleri sade iç yüzeyleri ise rölyef tekniği ile süslenmiştir. Ana giriş kapısının üzerinde oval tepe penceresi bulunmaktadır. Yapının plan tipi orta sofalı plan tipidir.Zemin kattaki sofadan dört mekana, giriş holünden ise iki mekana geçiş sağlanmaktadır.Ayrıca sofa bulunan ahşap merdivenlebirinci katı ulaşılmaktadır. Günümüzde yapının birinci katı yok olmuştur. Zemin kattta şerbetlik, ahşap dolaplar, ocak gibi bir çok mimari eleman bulunmaktadır.Cephede günümüzde büyük kısmı yok olmuş halde bulunan üst katı taşıyan ahşap payandalar mevcuttur.Ön cepheye hareket veren düz çıkma göze çarpmaktadır.

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA (Taş / Ahşap)	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:10	*Germir Mahallesi 427. Sokak No:21 Melikgazi /KAYSERİ*	A TİPİ	A2 TİPİ			—	Taş / Ahşap —	—	Tek kollu ● / Çift kollu	●	KIRMA ÇATI			●		
												KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
												●	●			●
											BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		●	İÇ SOFALI	B+1

NOTLAR: 1800' lü yıllarda Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 427. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 2 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır.Başlangıçta tek katlı olarak inşa edilen yapılar 1950 yıllarında ihtiyaç üzerine iki katlı hale getirilmişlerdir.Odaların çoğu dikdörtgen forma olup taş malzemenin verdiği olanaklarla çeşitli nişler oluşturulmuştur.Çeşitli seki kullanımları ile kot farkları oluşturulmuştur.Ancak taş döşemelerin birçğunun üzeri çimento ile kaplanmış,duvarlar ise boyanmıştır. Yapının ön cepehesinde bulunan ana giriş kapıları sokak kotundan bir kaç basamak yükseltilerek cepheden içe çekilmiş ve cephedeki hareketlilik artırılmıştır. Yapıların arka cephelerinde büyük meyva bahçeleri bulunmaktadır. Ana giriş kapılarının üzerinde dikdörtgen formlu tepe pencereleri bulunmaktadır. Yapının plan tipi iç sofalı plan tipidir. Zemin kattaki sofadan dört mekana ve ahşap merdivenlerle bodrum kata geçiş sağlanmaktadır. Yapıların büyük kısmında ve cephelerde kesme kaş kullanılmıştır. Cephede ahşap kullanımı kemerli giriş kapılarında pencere kepenklerinde ve lentolarda rastlanmaktadır.Ancak bazı pencerlerin kepenkleri kopmuş yanlızca çerçeveleri kalmıştır.Bu yapılarda ve çevresinde gelir seviyesi düşük insanlar oturduğu için yapılar özgünlüğünü kısmen yitirmesine karşın kullanıldığı içinde hala ayakta kalabilmektedir.

Çizelge 5.6. Karşılaştırmalı çalışma tipoliji tablosu

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:11		B TİPİ	E1 TİPİ				Taş / Ahşap		Tek kollu / Çift kollu		ALÜ-MİN-YUM KIRMA ÇATI					
	Germir Mahallesi 247. Sokak No:18 Melikgazi /KAYSERİ	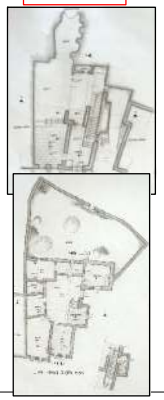	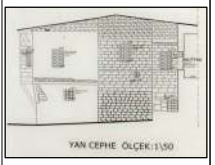			●	●	—		●		KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
												●	●			●
											BACA YOK	YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		●	ORTA SOFALI	B+1

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 247. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 2 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Birinci kat ön cephede ahşap payandalar üzerinde gönyeli ve düz çıkma yapmaktadır. Yapıya sokak kotundan girilmekte ve arka cephede bahçesi(avlu) bulunmaktadır. Yapıda biri ana giriş biri servis(ahır) girişi olmak üzere iki kapı mevcuttur. Ana giriş kapısı düz lentolu cepheyle aynı düzlemde konumlandırılmıştır.Ahşap kapının hemen üzerinde dikdörtgen formlu tepe penceresi mevcuttur. Üst katlardaki penceler çift kanatlı alt kat mazgal pencereleri ise tek kanatlı düşey menteşe yardımıyla açılmaktadır. Pencerlerde dış yüzeyleri rölyef tekniğiyle geometrik motiflerle süslenmiş kepenkler bulunmaktadır. Orta sofalı plan tipine sahip olan yapıda giriş eyvanından sofaya ulaşılmaktadır. Zemin kattaki beş mekan sofaya açılmaktadır. Bodrum katı ulaşmayı sağlayan merdivenler sofa bulunmaktadır. Cephede ahşap ve taş malzemenin uyumu görmek mümkündür. Cepheye hareket katan çıkmaların yanı sıra yatay etkiyi kuvvetlendiren ahşap silmeler cepheye renk katmaktadır.Germirdeki geleneksel doku içerisinde özgünlüğü çoğunlukla yitirmeyen yapı sokak siluetine güzellik katmaktadır.

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:12		A TİPİ	B1 TİPİ				Taş / Ahşap		Tek kollu / Çift kollu		DÜZ DAM ÇATI					
	Germir Mahallesi 428. Sokak No:32 Melikgazi /KAYSERİ	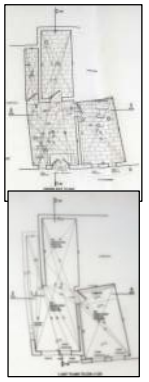	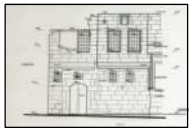			—	●	—		●		KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
												●	●			●
											BACA YOK	YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		—	İÇ SOFALI	Z+1

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 428. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 2 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Ana giriş kapısı yapının ön cepehsi olan kuzey batı cephesinde bulunmaktadır. Ana giriş kapısı düz lentolu kök boyalarıyla renklendirilmiş ve cepheyle aynı düzlemde konumlandırılmıştır. Yapıya sokak kotundan dahil olunmakta ve bahçesi(avlu) bulunmaktadır. Günümüzde yapının birinci katında çökmüş ve büyük bir kısmı yok olmuştur. Üst katlardaki penceleralt kattaki pencerelere oranla daha büyük dikdörtgen formlu mimari elemanlardır. Birçoğun kepenkleri yok olmuştur. Ahşap giriş kapının hemen üzerinde dikdörtgen formlu tepe penceresi bulunmaktadır.Yapının plan tipi iç sofalı plan tipidir.Sofadan zemin kattaki üç mekana geçiş sağlanmaktadır. Bodrum katla bağlantı kuran merdivenin bulunduğu kısım yıkılmıştır. Yapı günümüze bir çok kayıp vererek gelmiştir. Yörenin geleneksel özelliklerini taşıdığını gördüğümüz yapı da taş ve ahşap malzemenin uyumunu görmek mümkündür.

Çizelge 5.7. Karşılaştırmalı çalışma tipoliji tablosu

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:13		B TİPİ	B2 TİPİ				Taş / Ahşap		Tek kollu / Çift kollu		DÜZ DAM ÇATI			●		●
			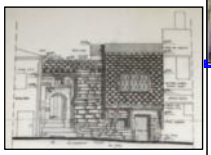			●		—		●		KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
							●		●		BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	●	●			●
	Germir Mahallesi 427. Sokak No:45 Melikgazi /KAYSERİ											YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		—	ORTA SOFALI	B+1
NOTLAR:	1940 yılları civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapıldığı tahmin edilen yapı 427. sokak üzerindedir. Sokağın güney kısmında bulunan yapı Aşağı Konaklar Caminin doğusunda yer almaktadır.Yapıldığı tarihte özel mülkiyet olarak inşa edildiği tahmin edilen yapı günümüze kadarayını işlevini koruyarak konut olarak kullanılmıştır. Yapı 2 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Birinci kat güney-batı yönünde ahşap payandalar üzerinde gönyeli çıkma yapmaktadır. Yapının ön cephesi olan güney batı cephesinde ana giriş ve servis girişi olmak üzere iki kapı bulunmaktadır. Yapıya sokak kotundan bir kaç basamakla yükseltilerek yarım daire kemerli ahşap ana giriş kapısı ile girilmekte ve bahçesi(avlu) bulunmamaktadır. Yapının güney batı cephesi birinci kat kısımı ahşap payandalarla taşıtılarak düz çıkma yapmıştır. Cephede birinci kattaki çıkma giriş kapısındaki içe çekilme hareketleri cephedeki hareketliliği sağlamaktadır. Pencerelerin çoğundaki kepenler yok olmuştur.Orta sofalı plan tipine sahip olan yapıda sofaya giriş eyvanından geçerek ulaşılmaktadır. Zemin katta giriş eyvanına açılan bir mekan ve oyafa açılan üç mekanla toplamda mekan bulunmaktadır. Bodrum katı ulaşmamızı sağlayan merdivene sofadan ulaşmak mümkündür. Yapının ön cephesine bakan mekanlarda pencere kenarlarında sedirler, bazı mekanlarda yüklük dolaplarına rastlamak mümkündür. Hemen hemen her mekana geçerken kot farkı bulunmaktadır.Yapı günümüze gelene kadar bir çok müdahaleden geçmiş ve daha önce belirttiğimiz çıkma sonradan yapılmıştır.Özgüne kesme taştan yapılan yapının sonradan tadilat gören kısımlarında tuğla ve brikette kullanılmıştır.															
YAPI NO:14		A TİPİ	B2 TİPİ	KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
		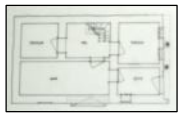	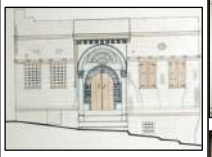			●		—		●	DÜZ DAM ÇATI		●		●	
		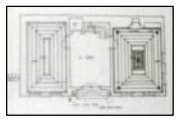	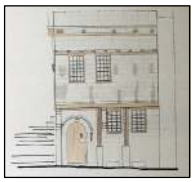				Taş / Ahşap		Tek kollu / Çift kollu			KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
							●		●		BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL		●			●
	Germir Mahallesi 430. Sokak No:19 Melikgazi /KAYSERİ											YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		—	İÇ SOFALI	B+1
NOTLAR:	19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 430. sokak üzerindedir. Kilisenin hemen yanında inşa edilen yapı kilisenin papazı için konut olarak yapılmış ve özgün işlevi olan konut özelliği halen devam ettirmektedir. Yapı 2 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Yapının ön cephesindeki(kuzey) ana giriş kapısı cepheden dışa taşması ve abidevi özellikler taşıması nedeniyle cephenin en gösterişli mimari elemanıdır. Sokak kotundan bir kaç basamakla yükseltilen yarım daire kemerli giriş kapısı iki yanından taş işlemeli sütunçeler, oymalı kesme taştan çiçek motifleri ile bezenmiştir. Yapının yan cephesinde bulunan servis kapısı cepheyle aynı düzlemde yarım daire kemerli ahşap kapıdır. Diğer yapılardan farklı olarak bu yapıda çıkma yapan kısım yapının ön cephesinde değil yan cephesi olan batı cephesinde bulunmaktadır. Ahşap payandalarla taşıtılan düz çıkma yapan kısımda yükü payandalara ileten ahşap yastıklar bulunmaktadır. Üst katlardaki penceler çift kanatlı alt kattaki mazgal pencereleri ise tek kanatlıdır. Üst pencerelerde bulunan kepenklerin dış yüzeyleri sade iç yüzeyleri ise rölyef tekniği ile süslenmiştir.İç sofalı plan tipine sahip olan yapı zemin katta sofa açılan iki mekan, bir tuvalet ve alt kata bağlanan merdiven bulunmaktadır. Zemin kattaki mekanlar işlemeli tavan, oymalı dolap ve şerbetliklerin bulunduğu özel mekanlardır.Bodrum katta ise ahır ve depo olarak kullanılan üç mekan bulunmaktadır.Yapı cephe karakteristiği ile diğer yapılardan farklıdır.															

Çizelge 5.8. Karşılaştırmalı çalışma tipoliji tablosu

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:15	*Germir Mahallesi 428. Sokak No:27 Melikgazi /KAYSERİ*	B TİPİ	H2 TİPİ			●	Taş ● / Ahşap ●	—	Tek kollu ● / Çift kollu	●	DÜZ DAM ÇATI ● / BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	KEMER ●	SEDİR ●	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP ●
												YAPIM MALZEMESİ: YIĞMA KAGİR		BAHÇE (AVLU): —	PLAN TİPİ: ORTA SOFALI	KAT SAYISI: B+2
NOTLAR: 1864 yılında Hacı İstafanos adlı bir rum tarafından yaptırılan yapı 428. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 3 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Yapının güney doğu cephesinde bulunan giriş kapısı cepheden içe çekilerek vurgulanmıştır. Sokak kotundan bir kaç basamak yükseltilen yarım daire kemerli giriş kapısı kökk boyaylarıyla renklendirilmiştir. Yapıda bulunan bir diğer kapıda aynı cephedeki servis kapısıdır. Ön cepheye dinamizm katan diğer bir özellik ise birinci katın ahşap payandalarla düz çıkma yapmasıdır. Birinci kat ve zemin kat pencereleri çift kanatlı ahşap kepenkli bodrum kat mazgal pencereleri ise tek kanatlıdır. Orta sofalı plan tipine sahip olan yapıda sofaya giriş eyvanından geçilmektedir. Zemin kattaki giriş eyvanına bir oda sofaya ise dört mekan ve merdiven kovası açılmaktadır. Bu kattaki bir çok mekanda süslemeli ahşap dolaplar, tavanlar, şerbetlik ve ocak mevcttur. Zemin kat ve üst kat ayrı girişlere sahip bağımsız bağımsız konut olarak kullanılmaktadır. Birinci kattaki sofaya hem zemin kattaki merdiven kovasından hemde arka cephedeki merdivenle ulaşmak mümkündür. Birinci katta sofaya yedi mekan açılmaktadır.Bu mekanlardan bir çoğunda da işlemeli şerbetlikler, dolaplar gibi mimari elemanlara rastlamak mümkündür. Yapı geleneksel Germir evleri içine bezemeleri ve mimari özellikleri ile önemli yapılardandır.Giriş kapısının konumu, çıkmalar, ahşap ve taş malzemenin uyumu gibi faktörler cepheye hareketlilik renk katan önemli özelliklerdendir.															
YAPI NO:16	*Germir Mahallesi 428. Sokak No:31 Melikgazi /KAYSERİ*	A TİPİ 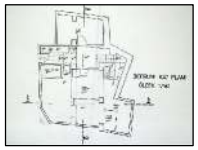	A2 TİPİ 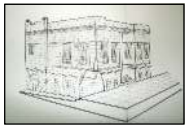	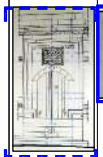		—	Taş ● / Ahşap ●	—	Tek kollu ● / Çift kollu	●	DÜZ DAM ÇATI ● / BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	KEMER ●	SEDİR ●	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP ●
												YAPIM MALZEMESİ: YIĞMA KAGİR		BAHÇE (AVLU): —	PLAN TİPİ: İÇ SOFALI	KAT SAYISI: B+1
NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 428. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 2 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Ana giriş kapısı yapının ön cepehsi olan kuzey batı cephesinde bulunmaktadır. Ana giriş kapısı cepheden içe çekilerek cepheye hareket katan mimari elaman haline gelmiştir.Yapıya sokak kotundan bir kaç basamak yükseltilerek girilmekte ve bahçesi(avlu) bulunmamaktadır. Zemin kattaki pencelerçift kanatlı alt kat mazgal pencereleri ise tek kanatlıdır. Pencerlerin çoğundaki kepenlerin dış yüzeyleri sade iç yüzeyleri ise rölyef tekniği ile süslenmiştir.Binaya giriş, güney-batı cephesindeki yarım daire taş kemerli ahşap kapıdan sağlanmıştır.Ahşap kapının hemen üzerinde dikdörtgen formlu tepe penceresi bulunmaktadır.Yapının plan tipi iç sofalı plan tipidir.Sofadan zemin kattaki beş mekana, bodruma inen merdiven kovası ile çatıya çıkan merdiven kovalarına da geçiş sağlanmaktadır. Bodrum katta kemerlerle geçilen geniş açıklıklı genellikle depo olarak kullanılan mekanlar yer almaktadır. Bodrum kata bağlanan ve kuzeydoğu cephesinde bulunan diğer giriş kapısıda servis kapısı olarak kullanılmakta yarım daire kemerli cepheyle aynı düzlemdedir.Cephede özellikle ana giriş kapısı bölümü kök boyalarıyla boyanarak yapıya görsellik katmaktadır.															

Çizelge 5.9. Karşılaştırmalı çalışma tipoliji tablosu

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA: Taş / Ahşap	BALKON	MERDİVEN: Tek kollu / Çift kollu	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:17		A TİPİ	A3 TİPİ			—		—	●	●	ALÜ-MİN-YUM KIRMA ÇATI	●	●	●	●	
												KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
												●	●			●
	Germir Mahallesi 437. Sokak No:45 Melikgazi /KAYSERİ								●		BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		—	İÇ SOFALI	B+1

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Germir'de yapılan yapı 437. sokak üzerindedir. Yapıldığı tarihten günümüze kadar konut olarak kullandığı bilinen yapı 2 katlı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Geleneksel yapıların çatısı Germirde genellikle toprak örtülü düz damlardır. Yapıyı geleneksel yapılardan ayıran özelliklerden biri alüminyum kırma çatısının ve ahşap üçgen alınlığının bulunmasıdır. Cephe hareketi olarak çıkmaya rastlanmamakla birlikte abidevi özellikteki giriş kapısı, farklı desenlerdeki havalandırma pencereleri, kepenkleri, üçgen alınlığı ile Germir sokak silüetine farklılıklar katmaktadır. Yapıya sokak kotundan bir kaç basamak yükseltilerek girilmekte ve bahçesi(avlu) bulunmamaktadır. Yapının güney doğu cephesinde bulunan ana giriş kapısı dışa taşan, gösterişli yarım daire kemeri ve oymalı süslemeleri ile cephenin en göze çarpan mimari elemanıdır. Yapının diğer giriş kapısı ise bodrum kata bağlanan daha sade cepheyle aynı düzlemde güney doğu cephesindedir. Birinci katlardaki penceler çift kanatlı alt kat mazgal pencereleri ise tek kanatlı düşey menteşe yardımıyla açılırlar. Birinci kat pencerelerine bulunan kepenkler dış yüzeyleri sade iç yüzeyleri ise rölyef tekniğiyle bezenmiştir. İç sofalı plan tipine sahip olan yapıda birinci kattaki sofaya giriş eyvanından geçilmektedir. Giriş eyvanına iki mekan, sofaya ise dört mekan açılmaktadır. Bodrum kata inen merdivene ise sofaya açılan mekanlardan birinden ulaşılmaktadır. Bodrum katta kemerlerle geçilen büyük açıklıkları rastlamak mümkündür.

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA: Taş / Ahşap	BALKON	MERDİVEN: Tek kollu / Çift kollu	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:18		A TİPİ	B3 TİPİ			●	●	—		●	DÜZ DAM ÇATI		●	●	●	●
												KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
												●	●			●
	Germir Mahallesi 433. Sokak No:19 Melikgazi /KAYSERİ								●		BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		—	İÇ SOFALI	B+1

NOTLAR: 1913 yılında İmamzade Ali Efendi'nin yaptırıp Germir'e sunduğu okul 1982 yılında kızı Pakize Narin Hanım tarafından restorasyonu yaptırılıp halkın kurs yeri olarak faydalanması için vakfedilmiştir. Günümüzde halkın gereksinimlerini karşılayamadığı için kullanım dışı kalmıştır. Yapı iki katlıdır. Kuzey-doğu ve güney batı cephelerinden ışık alan yapının güney doğu cephesi komşu parseldeki yapıyla bitişiktir. Bodrum katında depo görevini yerine getirecek bağımsız girişleri olan iki birim mevcuttur. Dersliklerin olduğu kat zeminden merdivenlerle çıkılarak ulaşılmaktadır.Burada üç derslik ve bir idari bölüm vardı. Yapının içerisinde ıslak mekan olmaması dikkat çekicidir.Üç cephede boyutları aynı olan ahşap pencereler kullanılmıştır. Cephede pencere vurguları söveler dışarıya çıkarılarak yapılmıştır. Döşeme kotları silmelerle cephede görülmektedir. Çatı parapet duvarı yükseltilerek gizlenmiştir. Çatı suyunun tahliyesi taş çörtenlerle sağlanmaktadır. Yapı kesme taştan yığma kagir sistemle yapılmıştır. Mekanların iç yüzlerinde hiç bir bezeme yoktur. Dış cephede ise girişteki kemerin üzerinde bir osmanlı turası vardır. Giriş kapısının iki yanında taş oyularak yapılmış bezemeler ve rozetler vardır. Kapının üzerinde Osmanlıca yazılı yapının tarihçesi bulunmaktadır.

Çizelge 5.10. Karşılaştırmalı çalışma tipoliji tablosu

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:19		A TİPİ	I2 TİPİ				Taş / Ahşap		Tek kollu / Çift kollu		DÜZ DAM ÇATI	●	●	●		●
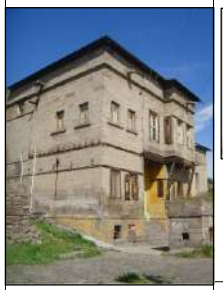	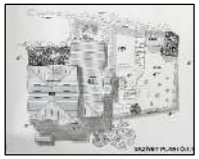					●	●	—	●	●		KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
			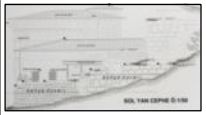									●	●			●
	Germir Mahallesi 428. Sokak No:60-61 Melikgazi /KAYSERİ										BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		●	İÇ SOFALI	B+2

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı böyle bir tarihi çevre içerisinde hala özelliğini korumuş bir kaç sokaktan biri olan 428. sokak üzerindedir. Konut olarak yapılan yapı Cumhuriyetin ilk dönemlerinde karakol olarak kullanılmıştır. Bugün konut olarak kullanılan yapıya 1950'li yıllarda ek bir bina daha yapılmıştır. Yığma kagir olan yapı, bodrum üzerinde iki kat olarak inşa edilmiştir. Arka cephesi olan kuzeydoğu tarafından surlara dayanmıştır. Surların altında yumuşak kayacın oyulmasıyla oluşturulmuş hacimler yer alır. Bu hacimlere binanın bodrum katından ve avlu içerisinden ulaşılır. Yapının ana girişi güney batı yönündeki sokak cephesindendir. Ek yapı girişi ise avlu içerisinden yapılmaktadır. Sokak kotundan yaklaşık 1.50 cm yüksekte bulunan giriş kapısına basamaklarla ulaşılır.Bugün salon, yatak odası, depo, mutfak, hela olarak kullanılan mekanlar zemin kattaki giriş sofasına açılır. Ayrıca girişin tam karşısında bodrum kata inen ve üst kata çıkan merdiven kovası yer alır. Altıgen formlu sofanın yan duvarlarında nişler bulunmaktadır. Taş basamaklarla çıkılan üst katta alt kattan farklı olarak sofaya açılan hela bulunmamaktadır. Üst kattaki oturma odası 1m kadar çıkma yapmıştır. Bu çıkma 3 adet dikmeyle desteklenmiştir. Pencere üzerlerinde ahşap lento bulunur.Kat silmesi ve çörtenleriyle dönemin yapı özeliklerini yansıtan yapının bodrum bugün ahır olarak değerlendirilmektedir.Ek yapı ana yapıdan farklı olarak bodrum üzerinde tek kat olarak yığma kagir sistemle inşa edilmiştir.

FOTOĞRAF	KONUM	PLAN	CEPHE	CEPHE ELEMANLARI								PLAN ELEMANLARI				
				KAPI	PENCERE	ÇIKMA	PAYANDA	BALKON	MERDİVEN	KEPENK	ÇATI/ BACA	GUSULHANE DOLAP	ŞERBETLİK	KAPI SÜSLEMESİ	TAVAN SÜSLEMESİ	OCAK
YAPI NO:20		A TİPİ	A2 TİPİ				Taş / Ahşap		Tek kollu / Çift kollu		DÜZ DAM ÇATI	●	●	●	●	●
	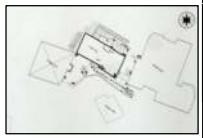					—	—	—	●	●		KEMER	SEDİR	LAMBALIK NİŞİ	DUVAR RESİMLERİ	YÜKLÜK & DİĞER DOLAP
												●	●			●
	Germir Mahallesi 428. Sokak No:80 Melikgazi /KAYSERİ										BACA VAR FAKAT ÖZGÜN DEĞİL	YAPIM MALZEMESİ		BAHÇE (AVLU)	PLAN TİPİ	KAT SAYISI
												YIĞMA KAGİR		—	İÇ SOFALI	B+1

NOTLAR: 19. yy civarında Ermeni , Rum ve Müslüman halkın bir arada yaşadığı Gemir'de yapılan yapı 428. sokak üzerinde Fırıncıoğlu Konağı'nın sağında yer alır. Yapı 1868 yılında bir bodrum, bir zemin ve bir normal kattan inşa edilmiştir. Yapıda ana malzeme taştır ve yığma kagir sistemle yapılmıştır. Yapı surların altında dağın eğimine uygun olarak yerleştirilmiştir. Yapı içerisinde salon, mutfak, bir oda ve tuvaletin açıldığı antre bizi karşılar. Girişin karşısında toprak dama çıkan bir merdiven ve bodrum kata inen bir kapı bulunmaktadır. Bodrumdaki mekanlar kemerlerle birbirinden ayrılmış ve odunluk kömürlük olarak kullanılmaktadır. Ayrıca bodrum katta üst katta mutfaktada bulunan bir ocak yer almaktadır. Yapı cephesi kesme taştan yapılmış olup, özelliğini korumaktadır. Yan cephede bodrumdan direk sokağa açılan bir kapı yer almaktadır. Yapıda süslemeli tavan, şerbetlik, ahşap yüklük dolapları gibi pek çok değerli mimari elemanlar mevcuttur. Yapının en belirgin ve gösterişli mimari elemanı gerek yapıdaki konumu, gerek kök boyalarıyla renklendirilmiş olması gibi bir çok özellik nedeniyle ana giriş kapısıdır.Konut olarak yapılan yapı özgün işlevini koruyup, konut olarak kullanılmaya devam etmektedir.

6. RESTİTÜSYON

6.1. Yöntem

Sonradan değişikliğe uğramış, kısmen yıkılmış ya da yok olmuş öğelerin, yapıların veya yerleşmelerin ilk tasarımlarındaki, ya da belirli bir tarihteki durumlarının, arşiv kayıtlarından, yapı üzerindeki izlerden, yapıya, yerleşmeye ait çizim ve fotoğraf gibi belgelerden yararlanılarak plan, kesit, görünüş ve aksonometrik çizimlerle ya da maketle anlatımına restitüsyon denilmektedir [Ahunbay, 1996].

Restitüsyon çalışması, tarihi bir yapının özgün tasarımı hakkında veri toplamak ve fikir sahibi olmak amacıyla yapılır. Bu çalışma sonucu elde edilen veriler bize restorasyon çalışması sırasında doğru müdahaleler yapmayı ön görecektir.

Bir mimari restitüsyon çalışmasında, yapının mevcut veriler doğrultusunda değerlendirmesi yapılarak restorasyon kararları için bir temel oluşturulmaktadır. Restitüsyonun yapının yeniden eski haline dönüştürülmesi amacıyla değil de, belgeleme aşamasının aydınlattığı verilerin bir sentezi olarak değerlendirilmesi gerektiği ve restitüsyonun bir modeli gösterirken; restorasyonun uygulamayı yönlendiren bir belge olduğu göz önüne alınması gereken önemli bir ayırımdır [Kuban, 2000].

Restitüsyon projesi hazırlanırken müdahale görmüş tarihi yapının birden fazla onarımdan geçtiği düşünülüyorsa bu dönemlere ait izler ve veriler değerlendirilerek 1. Dönem Restitüsyonu ve 2. Dönem Restitüsyonu şeklinde gruplandırılabilir. Bu gruplandırmadan sonra yapı üzerinde günümüze kadar kalmış izlerden, korunmuş kısımlardan, kaynaklardan edinilen bilgilerden faydalanılarak yapının belli dönemdeki özgün halinin tespit edilmesi, yok olmuş ve değişmiş bölümlerinin özgün durumunun belirlenmesi ve bunların yeri, biçimi, malzeme ve boyutlarının restitüsyon kaynaklarının güvenirlik derecelerine göre ortaya konulması sonucunda restitüsyon projesi hazırlanır.

Bu bağlamda Köseoğlu Konağı'nın restitüsyonu, yapının yapıldığı tarihten 1868'den bu güne kadar geçirdiği değişiklikler yapıdaki izlerden, karşılaştırmalı çalışmalardan, sözlü kaynaklardan gelen bilgiler ışığında belirlenip, yapının yeniden kullanımını sağlayacak restorasyon projesine temel olabilecek verilerin elde edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Ayrıca buradan elde edilen veriler ışığında yapının özgün ve muhdes elemanların tanımlanarak mimari miras değeri taşıyan özellikleri koruma altına alınıp, yapıya zarar veren niteliksiz eklemeler ve değişikliklerin kaldırılması bağlamında alınacak koruma kararlarına baz teşkil etmiştir. Yapıda izi olan veya tamamen yok olmuş yapı elemanlarının konumu, boyut ve özellikleri karşılaştırmalı çalışmalar, mimari gereklilik, sözlü kaynaklar sonucunda elde edilen bilgiler doğrultusunda ortaya konulmuştur. Yapının özgün haline ilişkin elde edinilen bilgilerden en iyi ve net bilinen yapı elemanlarından daha az bilinene göre hiyerarşik bir düzenleme yapılmıştır. Böylece elde edilen bilgiler ışığında yapının restitüsyon projesi çizilmiştir.

6.2. Restitüsyon İçin Kaynak Kullanımı

Köseoğlu Konağı 1868 yılı Kayseri İli Germir Mahallesi'nde bodrum+2 kat olarak inşa edilmiştir. Yapı yapıldığı tarihten itibaren konut olarak kullanılmış konut işlevinin gerektirdiği bütün mekân ve elemanlara sahiptir fakat son 30 senedir kullanılmamaktadır. Yapıda bu güne kadar işlev değişikliğine gidilmemiş konut dışında kullanılmamasına rağmen günümüz şartları gereği, konfor koşullarını iyileştirmek adına kullanıcı ihtiyacına da bağlı olarak yapıya bazı mekân ve mimari elemanlar eklenmiş, aynı zamanda bir kısım elemanlarda da değişiklik yapılmıştır. Yapıdaki bu değişim ve değişiklikleri saptamak ve yapının özgün halini belirlemek amacıyla restitüsyon analizi yapılmıştır.

Köseoğlu Konağı'nda mimari elemanların tarihlendirme, konum, boyut, malzeme, biçim gibi özelliklerinin belirlenmesi için; yapının kendisinden gelen bilgiler, ev sahiplerinden gelen bilgiler, yapının tadilatını yapan ustadan gelen bilgiler, Germir halkının verdiği sözlü beyanlar, yapının yakın çevresinde aynı dönemde yapılan

geleneksel yapılarla karşılaştırma, Germir üzerine yazılan makaleler ve eski fotoğraflar gibi kaynaklar kullanılmıştır.

Restitüsyon çalışmaları sırasında hangi kaynakların kullanılacağı, bu kaynaklardan hangi konularda faydalanacağı, öncelik ve güvenirlik derecesine göre sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırma; yapıdaki varlığı nedeni ile kesin bilgiler, sözlü kaynaklardan elde edilen bilgiler, yapı içi yapı dışı karşılaştırmalı çalışmalardan elde edilen bilgiler ve mimari gereklilik sonucu ortaya çıkan bilgilerdir. Bu bilgilerin güvenirlik derecesi ise şu şekildedir; yapının özgün haline ulaşmak için rölöve çalışmaları sonucunda elde edilen bilgiler yani yapının kendisinden elde edilen mevcut bilgiler yani yapıya ait iz, kalıntı eski fotoğraflar 1. derecede güvenilir olup; en kesin bilgilerdir. 2. derecede güvenirlik veren bilgi yapı içi karşılaştırmalı çalışmalardan gelen bilgiler, 3. derecede güvenirlik veren bilgiler aynı bölgedeki aynı dönem benzer özellikteki diğer yapılardan gelen bilgiler, 4. derece en düşük güvenirlik veren bilgiler ise sözlü kaynaklardan gelen bilgilerdir. Bu kaynakların yeterli olmadığı durumlarda ise yapının işlevi ve mimari işleyişi sonucu mutlaka olması gerekenler mimari gereklilik olarak tanımlanan ancak kesinliği en az güvenirlilik derecesinde olan bilgilerdir.

Restitüsyon çalışmasında kullanılan temel kaynaklar dört ana başlık altında incelenmiştir.

A. Yapıdaki varlığı nedeni ile kesin bilgiler:

Rölöve çalışmaları sırasında sırasında malzeme türü, yapım teknikleri ve biçimi açısından incelenerek varlığı kesin olarak belirlenip günümüze kadar ulaşan izlerden ve örneklerden tespit edilen elemanlardır.

B. Yapı içi karşılaştırmalı çalışmalardan elde edilen bilgiler:

-Yapıda izi belli olan; boyutu, yeri ve malzemesi karşılaştırmalı çalışma sonucu tahmin edilen elemanlardır.

-Yapıda izi belli olmayan; fakat boyutu, yeri ve malzemesi karşılaştırmalı çalışma sonucu tahmin edilen elemanlardır.

C. Yapı dışı karşılaştırmalı çalışmalardan elde edilen bilgiler:

-Yapıda izi belli olan; boyutu, yeri ve malzemesi karşılaştırmalı çalışma sonucu tahmin edilen elemanlardır.

-Yapıda izi belli olmayan; fakat boyutu, yeri ve malzemesi karşılaştırmalı çalışma sonucu tahmin edilen elemanlardır.

D. Sözlü kaynaklardan elde edilen bilgiler:

-Yapının sahiplerinden alınan sözlü bilgilere dayanan ve izi olan elemanlardır.

-Yapının sahiplerinden alınan sözlü bilgilere dayanan, ancak izi olmayan elemanlardır.

Köseoğlu Konağı yapıldığı tarihten 1868 yılından itibaren konut olarak kullanılmış, bu da yapının içinde köklü bir değişikliğe gidilmesine engel olmuştur. Yapı sahiplerinden biri olan Münüp Köse bu evde doğmuş son 30 sene hariç hayatının yaklaşık 45 yılını burada geçirmiştir. Köseoğlu Konağı'nda yapılan tadilat ve değişiklikler ile ilgili Münüp Köse, kuzey-batı cephesindeki tadilatı gerçekleştiren özgün cephe düzenini değiştiren taş ustası, mahalledeki komşuların sözlü beyanları alınmış, yapıdan ve karşılaştırmalı çalışmalardan alınan bilgilerle desteklenerek kullanılmış, restitüsyon aşamasında değerlendirilmiştir.

E. Mimari gereklilik sonucu elde edilen bilgiler:

Yapıdaki yeri ve izi belli olmayan, boyutu, malzemesi ve detayı bilinmeyen, mimari gereklilik nedeniyle olması gereken yapı elemanlarıdır.

6.3. Köseoğlu Konağının Restitüsyon Değerlendirmesi

1868 yılında konut olarak yapılan yapı günümüze kadar işlev değişikliğine uğramadan kullanılmış olması gerekli bütün mekân ve elemanlara sahip olmasına rağmen zaman içerisinde gereklilik sonucunda bir takım eklemeler, eksiltmeler, değişimler mevcuttur. Konakta günümüz konfor koşullarına ve ihtiyaçlarına uyum sağlamak amaçlı eklemeler, banyo-mutfak düzenlemeleri, kullanılmayan elemanların kaldırılması gibi uygulamalar görülmektedir.

Yapıdan gelen bilgiler, karşılaştırmalı çalışmalardan edinilen veriler ve yapıyla ilgili alınan sözlü bilgiler ele alındığında mekânlar bazında aşağıda açıklanan değişim ve bozulmalar izlenmiştir:

Bodrum katta depo olarak işlev gören B-03, B-04 mekânları yapım tekniği ve malzeme açısından incelendiğinde bu anlamda herhangi bir değişikliğe uğramadığı, özgün nitelikleri günümüze kadar koruduğu tespit edilmiş olup, sadece mekânlardaki kapılarda malzeme kayıpları gözlemlenmiş ve restitüsyon projesinde tamamlanmıştır. (İzi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler)

B-01 mahzen olarak kullanılan mekânda; pencerelerde kasa, kanat ve kepenklerde meydana gelen malzeme kayıpları ve kündekari kapıdaki motiflerde meydana gelen malzeme kayıpları restitüsyon projesinde işlenmiştir. (İzi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler)

B-02 mahzen olarak kullanılan mekânda; yapım tekniği ve malzeme açısından incelendiğinde bu anlamda herhangi bir değişikliğe uğramadığı, özgün nitelikleri günümüze kadar koruduğu tespit edilmiş olup, sadece mekândaki pencere kasa, kanat ve kepenklerinde malzeme kayıpları gözlemlenmiştir. Bu eksiklikler restitüsyon projesinde tamamlanmıştır. (izi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler)

Z-01 ana giriş holü olarak kullanılan mekânda; yapım tekniği malzeme açısından incelendiğinde yapım tekniğinde herhangi bir değişiklik olmadığı fakat döşemesine beton şap döküldüğü ve kesme taş duvar belli bir seviyeye kadar çimento esaslı harçla kaplandığı gözlemlenmiştir. Çimento esaslı harcın ve beton şapın altındaki izlerden kesme taş olduğu tespit edilmiş restitüsyon projesine kesme taş olarak işlenmiştir. (izi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler)

Z-02, Z-03, Z-04 ve Z-05 mekânlarında; yapım tekniği malzeme açısından incelendiğinde mekânın çoğunlukla özgün halini koruduğu mekânlardaki ahşap pencerelerde ve kapılarda kasa, kanat ve kepenklerinde malzeme kayıpları gözlemlenmiştir. Restitüsyon projesinde tamamlanmıştır. (izi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler)

1-01 sofa mekânında; döşemesine beton şap döküldüğü tespit edilmiş betonun altındaki izlerden özgün halinin kesme taş olduğu belirlenmiştir. Z-01 mekânını sofaya bağlayan merdivene de beton şap döküldüğü tespit edilip restitüsyon projesinde belirtilmiştir. Aynı zamanda D3 duvarı üzerinde merdivenin bitiş noktasında bulunan rüzgarlık, sözlü kaynaklar ve karşılaştırmalı çalışmalar sonucunda yapıya sonradan eklendiği özgün halinde bulunmadığı tespit edilmiştir. Mekânda D3 duvarı üzerinde bulunan mekânla işlev açısından hiçbir ilgisi olmayan lavabo restitüsyon projesinde kaldırılmıştır. Kesme taş duvarların ve lambalık nişinin plastik boyayla boyandığı anlaşılıp, özgün hali doğal kesme taş olarak belirlenmiştir.

1-02 köşk olarak adlandırılan mekânda; 1-01 mekânı ile 1-02 mekânını birbirine bağlayan merdiven basamakları üzerine beton döküldüğü tespit edilmiştir. Restitüsyon projesine kesme taş döşeme işlenmiştir. Ayrıca bu merdivende sözlü kaynaklar, karşılaştırmalı çalışmalar neticesinde demir korkulukların özgün olmadığı ve yapıya sonradan eklendiği tespit edilip, özgün halinin ahşap korkuluk olduğu belirlenmiştir. Köşk kısmında ahşap korkulukların arasında yer aldığı düşünülen izi ve yeri belli olmayan fakat sökülerek özgün haliyle bodrumda saklanan oymalı ahşap dikmeler sözlü kaynaklar ve karşılaştırmalı çalışmalar sonucunda yerleri tespit edilerek restitüsyon projesine işlenmiştir.

1-03 oda olarak kullanılan mekânda D2 duvarında bulunan yüklük olarak kullanılan ahşap dolap kapaklarında düşmeler ve malzeme kayıpları tespit edilmiştir. D1 duvarı üzerinde bulunan iki ahşap pencerenin kasa, kanat ve camlarında meydana gelen malzeme kayıpları belirlenip, izler takip edilerek restitüsyon projesine işlenmiştir. Mekânın ahşap döşemesi ve beton dökülen tavan döşemesi karşılaştırmalı çalışmalar, sözlü kaynaklardan elde edilen bilgiler ışığında daha geniş ölçülü ahşap döşemeler ve tavandaki ahşap kirişler belirlenmiştir. Kesme taş duvarların plastik boyayla boyandığı anlaşılıp, özgün hali doğal kesme taş olarak belirlenmiştir.

1-04 oda olarak kullanılan mekânda beton şap dökülen muhdes döşeme altındaki kesme taş döşeme ortaya çıkarılmıştır. Kesme taş duvarların plastik boyayla boyandığı tespit edilmiş, özgün hali doğal kesme taş olarak belirlenmiştir. Mekânda D1 duvarında bulunan ahşap dolap kapaklarında düşmeler, motiflerdeki malzeme kayıpları izler takip edilerek giderilmiştir. Beton dökülen tavan özgünde karşılaştırmalı çalışmalar ve sözlü kaynaklar ışığında ahşap çıtalı tavan olduğu tespit edilmiştir. D3 duvarındaki ahşap pencerelerin kasa, kanat, cam ve kepenklerinde meydana gelen malzeme kayıpları belirlenip, yapıdaki izler takip edilerek restitüsyon projesinde tamamlanmıştır. (izi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler)

1-05 mekânında özgün olan alçı şerbetlik, zar kaplamalı duvarlardaki malzeme kayıpları belirlenerek projede yapıdaki izler takip edilerek giderilmiştir. Beton dökülen tavan özgünde sözlü kaynaklar ve karşılaştırmalı çalışmalardan gelen bilgiler ışığında oymalı göbekli ahşap tavan sade biçimde restitüsyon projesinde belirlenmiştir. Karşılaştırmalı çalışmalar, sözlü kaynaklar sonucunda ahşap olduğu bilinen döşemeler tespit edilmiştir. D3 duvarındaki ahşap pencerelerin kasa, kanat, cam ve kepenklerinde meydana gelen malzeme kayıpları belirlenip, izler takip edilerek tamamlanmıştır. D2 ve D4 duvarlarında bulunan ahşap kapılardaki malzeme kayıpları ve değişiklikler de tespit edilip projede izler takip edilerek giderilmiştir.

1-06 banyo olarak kullanılan mekânın; özgününde oda olduğu ancak konfor koşulları ve ihtiyaç nedeniyle fonksiyon değişikliğine gidildiği sözlü kaynaklar neticesinde tespit edilmiştir. Konağın el değiştirdikten sonra tadilat gören kısmında bulunan mekân sözlü kaynaklar (tadilatı yapan ustanın sözlü beyanı), karşılaştırmalı çalışmalar ve yapıdan gelen izler sonucunda kuzey-doğu (ön cephe) yönüne cephe veren odanın sokağa dönük olması, odanın geometrik formunu kareye tamamlamak ve yapıdaki izler neticesinde oda genişliğinde gönyeli çıkma oluşturduğu belirlenmiştir. Mekânda mimari gereklilik, karşılaştırmalı çalışma, sözlü kaynaklardan gelen bilgiler ve yapıdan gelen izler (döşemedeki gider) ışığında D1 duvarı üzerinde gusülhaneli ahşap dolap olduğu tespit edilip sadece bir şekilde yapılacağı restitüsyon projesinde belirlenmiştir. D3 duvarı üzerinde bulunan kesme taştan sedirde yok olduğu belirlenmiştir. D3 duvarı üzerinde bulunan ve değiştirilen ahşap pencere özgün haline uygun olarak yapı içindeki izlerden karşılaştırmalı çalışmalardan yararlanarak restitüsyon projesine işlenmiştir.

1-07 oda olarak kullanılan mekân da yapı el değiştirdikten sonra tadilat gören kısımda bulunmaktadır. Yapılan incelemeler, yapı içindeki izler, sözlü kaynaklardan gelen bilgiler ışığında mekândaki döşeme kesme taş döşeme, tavan ve duvarlar kesme taş olduğu belirlenmiştir. D1 duvarındaki pencerenin özgün olduğuna karar verilmiş ve malzeme kayıpları tespit edilip izler takip edilerek projede giderilmiştir. D2 duvarında bulunan P5 penceresi ise yazılı ve sözlü kaynaklar, yapıdan gelen izler

ışığında muhdes olduğuna karar verilmiştir. Mekânda bulunan 2 ahşap kapıdaki malzeme kayıpları tespit edilip izler takip edilerek restitüsyon projesinde giderilmiştir.

1-08 merdiven holü olan mekânda bulunan ahşap merdivenlerde ve kesme taş duvarlarda herhangi bir değişiklik gözlemlenmezken tavana beton döküldüğü tespit edilmiştir.

1-09 mutfak olarak kullanılan mekânın beton şap atıldığı ve özgününde kesme taş döşeme olduğu belirlenmiştir. Tavanına da beton dökülmüş olan mekânın karşılaştırmalı çalışmalar ve sözlü kaynaklardan gelen bilgiler ışığında tavanı ahşap olduğu tespit edilmiştir. Mekândaki özgün olmayan beton tezgah yapıdaki izlerden yararlanarak kesme taş olduğu belirlenmiştir. Penceredeki malzeme kayıpları tespit edilmiş bunlar özgün haliyle restitüsyon projesine işlenmiştir. (izi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler)

Yapının giriş kısmı olan kuzey-doğu cephesinin zemin katında kesme taş duvar üzeri çimento esaslı harçla kapatılmıştır. Çimento esaslı harç temizlendiğinde altındaki kesme taş duvarlar çıkmış ve bu şekilde restitüsyon projesine işlenmiştir. (İzi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler) Kuzey-doğu cephesinin bazı bölümlerinde yatay etkiyi kuvvetlendiren ahşap kat silmeleri, pencere alt ve üstlerindeki kesme taştan yapılmış silmeler, söveler ve parapet hizasındaki kesme taşlarda malzeme kayıpları olmuş bunlar özgün malzemesiyle restitüsyon projesine işlenmiştir. (izi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki ve dışındaki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler) Bu cephenin tadilat gören kısmında zemin katı değişikliğe uğramamışken, birinci katta özgün hali değiştirilmiştir. Sözlü kaynaklardan, karşılaştırmalı çalışmalardan ve yapıdaki izlerden gelen bilgiler ışığında üst katta gönyeli çıkma yapılmış çıkma yapan kısımdaki pencerenin ve P5 penceresinin özgün olmadığı tespit edilmiştir.

Yapının arka cephesi olan güney-batı cephesindeki kat silmelerinde, parapet izlerinde malzeme kayıpları tespit edilmiş bunlar özgün haliyle restitüsyon projesine işlenmiştir. (İzi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki ve dışındaki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler) Aynı zamanda cephedeki pencerelerin kasa, kanat ve camlarında malzeme kayıpları gözlemlenmiş olup, tamamlanarak restitüsyon projesine işlenmiştir. (izi olan; boyutu, yeri ve malzemesi yapı içindeki diğer örneklerle karşılaştırılarak tahmin edilenler) Bacalar ve çatı çıkış merdivenin özgün olmadığı anlaşılan taşla yapıldığı tespit edilip yapı genelinde kullanılan kesme taş ile izine uygun olarak yapılmasına karar verilmiştir. Üzerine beton dökülen çatının karşılaştırmalı çalışmalar, yazılı kaynaklardan elde edilen bilgiler ışığında özgünde yöredeki diğer yapılarda da görülen toprak örtülü düz dam olduğu tespit edilerek restitüsyon projesine işlenmiştir.

7. RESTORASYON

7.1. Restorasyon ve Koruma Kavramı

Fransızca kökenli bir sözcük olan restorasyon kavramının kelime anlamı "yenileme" dir. Restorasyon; bir mimari eserin, ya da bir sanat eserinin zamanla veya başka bir nedenle zarar görmüş, bozulmuş kısımlarını; o eserin sanat değerine, özgün haline zarar vermeksizin tamir ve ıslah etmektir. Bu da normal tamir işleriyle restorasyon kavramını birbirinden ayırt etmek açısından önemlidir.

Sanatsal değeri olan bir yapıtın, bir kültür ve tarih belgesi olarak bütün özgün nitelikleriyle ömrünün uzatılmasını sağlayan teknik ve yapısal müdahalelerin tümü restorasyon etkinliğini oluşturur [Kuban, 2000]. Burada önemli olan, yapıtın korunmasıdır ve yeniden kullanım sadece bir araç olarak düşünülmelidir.

Günümüz restorasyon anlayışının oluşması ve olgunlaşması uzun bir tarihsel sürecin sonucudur. Geçmişte yapıların geçirdiği tadilat ve onarımlar yapıyı yıkılmaktan kurtarmak ayakta kalmasını sağlarken, günümüzde ise belli dönemlerin özelliklerini gösteren birer belge niteliğindedir. Bugün yapılan onarımlar, kuramsal bir temel üzerine ve belli ölçütlere uyularak yapılmaktadır.

Koruma eyleminin ayrıntılarına girmeden önce, neyi koruyacağımızı bilmemiz gerekir. Bugün kültürel varlık, tabiat varlığı, kültürel miras, korunması gerekli tescilli yapı, sit alanı vb. sözcükler de tanımlanan kültürel ve doğal değerlerin değişik tanımları ve türleri bulunmaktadır. Bu husus öncelikle ve geniş anlamıyla kültürel ve doğal varlıkların değişik belgelerde nasıl tanımlandığının bilinmesini gerektirir.

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası 3. maddesine kültür varlığı;

"Tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel

ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan yerüstünde, yeraltında veya sualtındaki bütün taşınır taşınmaz varlıklardır." diye tanımlamaktadır.

Kültür varlığının korunmasında ve onarılmasındaki amaç, onları bir sanat eseri olduğu kadar, bir tarihi belge olarak da korumaktır. Bu nedenle yapılacak müdahalelerde, yapının bir ya da birden fazla dönemin sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamının belgeleri olduğu unutulmamalıdır [Madran, Özgönül, Hamacıoğlu, 2007].

Korunacak değerler "taşınır" ve "taşınmaz" kültür varlıkları olarak iki ana bölümde incelemek mümkündür.

Korumanın temel amacı, kültür varlığının yaşamını sürdürmesi ve sonraki nesillere aktarılmasıdır. Zengin tarihi, kültürel mirasa ve tabiat varlıklarına sahip olan ülkemizde, kültür ve tabiat varlıklarının korunması anlayışı yavaş yavaş yerleşmeye başlamış ve günümüzde büyük ölçüde önem kazanmıştır. Anayasa ve kanunlar devletin bu konulardaki görev ve yetkilerini düzenlemiştir.

7.2. Kayseri - Germir' de Koruma ve Yasal Kabuller

Ülkemizde 1930'lu yıllarda anıtların liste ve fişlerle birlikte, çizimsel belgelenmesiyle başlayan belgeleme süreci; 1970'li yıllardan itibaren Koruma Yasaları'yla oluşturulan yasal ve yönetsel çerçeve içinde Koruma Kurulları aracılığıyla tarihi yapı ve çevrelerin tespiti ve belgelenmesi çalışmaları ile daha kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. Kayseri'de 1976 yılında Kayseri Kapalı Çarşı'nın tescili ile başlayan koruma süreci Kayseri Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü kayıtlarından yola çıkarak öğrendiğimiz Kayseri Bölge Kurulunun 1987 yılında kurulmasıyla hız kazanmıştır.

Kayseri İli'nde Kayseri Büyükşehir Belediyesi, İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı bünyesinde 01.09.2007 tarihinde kurulan "Koruma Uygulama ve Denetim Bürosu" nun kuruluş amacı; korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarıyla ilgili işlemleri yürütmek ve denetimlerini yapmaktır. Kayseri Büyükşehir Belediyesi

hinterland sınırları içinde çalışma yetkisi olan KUDEB (Koruma Uygulama ve Denetim Bürosu), tarihi eser olarak tescil edilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarınında ve bu yapılara komşu tescilsiz yapılarda yapılacak olan basit bakım ve onarım kapsamında yapılacak uygulamaları öncesinde yapıyı incelemek ve onarım sürecini takip etmektedir.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi hinterland sınırları içerisinde yer alan sit alanları Kayseri Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğünün 22.11.2006 gün ve 921 sayılı yazısı ile bildirilmiş olup aşağıdaki gibidir;

· Melikgazi- Tavukçu Mahallesi (Kentsel Sit)

· Talas-Merkez (Kentsel/Arkeolojik/Doğal Sit)

· Kocasinan-Engir Gölü (I. ve III. Derece Doğal Sit)

· Melikgazi, Gesi (Kentsel Sit)

· Melikgazi, Tavlusun-Germir (Kentsel Sit)

· Talas-Zincidere (III. Derece Arkeolojik Sit)

· Talas-Kuruköprü (III. Derece Arkeolojik Sit)

Bu sit alanlarından Melikgazi-Tavukçu Mahallesi ve Talas-Merkeze ait koruma amaçlı imar planları mevcuttur. Talas-Zincidere III. Derece Arkeolojik Sit alanı ile ilgili olarak koruma amaçlı imar planı ilgili belediyesince İller Bankası aracılığı ile hazırlatılmış olup, Kayseri Bölge Kurulundan onay almak üzere başvurusu Kayseri Bölge Kuruluna yapılmıştır.

Ülkemizde olduğu gibi Kayseri İli'nde de koruma bilinci büyük bir ilerleme göstermiştir. Başta Kayseri Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Müdürlüğü, Kayseri Büyükşehir Belediyesi gibi kuruluşlar tarihi yapıların korunması tescillenmesi, Koruma Amaçlı İmar Planlarının düzenlenmesi, Kentsel Sit Alanı, Doğal Sit Alanı, Arkeolojik Sit Alanlarının belirlenmesinde rol oynamışlardır.

22.11.2006 tarihinde Kentsel Sit alanı ilan edilen Melikgazi Belediyesi Tavukçu mahallesindeki Koruma Amaçlı Revizyon Uygulama İmar Planı 2011 yılı içerisinde halen çalışmalarına devam edilmektedir.

Koruma Amaçlı Revizyon Uygulama İmar Planında 1/1000 ölçekli paftada sınırlar, kentsel alan kullanımı, kentsel çalışma alanları, kentsel sosyal alt yapı alanları, kentsel sit koruma alanları, kentsel teknik alt yapı alanlar belirtilmiştir.

Tavukçu Mahallesi'ndeki Kentsel Sit Alanı'nda hazırlanan Koruma Amaçlı İmar Planı'nda hazırlanan plan notlarında;

Çözümleme ve tipoloji çalışmaları ışığında hazırlanan Kayseri Kentsel Sit Alanı 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Revizyon Uygulama İmar Planı İle; Kayseri'nin merkezinde bulunan ve çöküntü alanı haline gelmiş kentsel sit alanı kullanılabilir, yaşanılabilir hale getirilerek bu bölgedeki tarihi dokuyla yeni kent dokusunu kaynaştırmak ve yeni-eski birlikteliğini Kayseri'nin tarihi gelişimini örnekleyen sivil mimari ürünü olan yapıların kullanımını ve devamlılığını sağlamak amaçlanmaktadır.

Köseoğlu Konağı'nın ve karşılaştırmalı çalışmada kullandığımız yapıların da bulunduğu Kayseri İli, Melikgazi İlçesi, Germir Mahallesi korumaya yönelik çalışmalara 1991 yılında başlanmıştır. Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 11.12.1991 gün ve 1025 sayılı sit alanı sınırlanırın belirlenmesi istemine ilişkin yazısı okunup, ekler incelenerek sivil mimarlık örnekleri ve anıtsal yapıların yoğunluğu nedeniyle Kayseri Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararı 24.12.1993 yılında Kentsel Sit Alanı olarak ilan edilmiştir. 6.11.1993 tarihinde Kültür Bakanlığı, Kayseri Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararı ile kadastral durumları belirtilen 6 adet anıtsal yapının korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tesciline karar verilmiştir. 29.12.1994 tarihinde ise 13 adet sivil mimarlık örneği taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiş ve halen çalışmalar devam etmektedir.

Harita 7.1. Kayseri Melikgazi İlçesi Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı Revizyon Uygulama İmar Planı

7.3. Kayseri Germir Köseoğlu Konağının Bugünkü Durum Değerlendirmesi

Bölüm 3.2.2. Köseoğlu Konağının tarihçesi kısmında belirtilen bilgilerin yanı sıra mimari karakterini koruyan Köseoğlu Konağı'nın kuzey-doğu cephesinin bir kısmı el değiştirdiği tarihler arasında (sözlü beyanlar ve yapıdaki izlerden edindiğimiz bilgiler ışığında) tadilat görmüştür. Yapıldığı tarihten itibaren konut olarak kullanılan ve özgün işlevi konut olan yapı yaklaşık 30 senedir kullanılmamaktadır.

Resim 7.1. Köseoğlu Konağı tadilat gören kısım

7.4. Kayseri Germir Köseoğlu Konağının Restorasyon Gerekçeleri

Köseoğlu Konağı restorasyon gerekçeleri çevresel, sosyal ve kültürel, yapısal faktörler başlıkları altında incelenmiştir.

7.4.1. Çevresel faktörler

Çevre değişmeleri binanın yeniden değerlendirilmesini gerektirebilir. Sokak ölçeğinde, ada ölçeğinde veya sınırları çizilmiş bir çevrenin, öncelikli değerlerinin saptanması gerekmektedir. Çevreyi oluşturan yapay öğeler; eski ve yeni binalar, duvarlar, yollar, enerji hatları, kent mobilyaları, gürültü, iyi ve kötü koku gibi doğaya kimi iyi kimi kötü olarak insanın ekledikleridir [Altınoluk, 1998].

Köseoğlu Konağı restorasyon uygulamasına yönelik çalışmanın yapılmadığı bir doku içinde yer almaktadır. Bazı konutlar onarılmıştır ancak bunlar, restorasyon bilimsel

kriterleri dışında halkın bilinçsiz yaptığı uygulamalardır. Geleneksel konutların bir kısmı yıkılmış ve yerine eski yapılardan farklı strüktürde betonarme konutlar yapılmış, bazıları da yıkılmak üzere kendi haline bırakılmıştır. Bu incelemeler doğrultusunda korunmaya değer yapılardan olan Köseoğlu Konağı'nın restorasyonu tarihi çevredeki diğer yapılara örnek teşkil edecektir.

Kayseri İli içerisinde Arkeolojik Sit Alanı, Kentsel Sit Alanı, Doğal Sit Alanı, Tarihi Sit Alanı olmak üzere birçok sit alanı bulunmakla birlikte şehir içerisinde 374 sivil mimari örnek, 274 dinsel ve kültürel yapılar mevcuttur. Germir Mahallesi'ndeki ise 2011 yılı itibariyle 6 adet anıtsal yapı, 13 adet sivil mimarlık örneği korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir. Fakat bu sayı yeterli değildir çünkü mahallede korunmaya değer ve tescillenmeyi bekleyen birçok yapı bulunmaktadır. Bölgedeki koruma işlemleri oldukça yavaş ilerlemekte bunun en büyük kanıtı Germir Mahallesi'nde halen restore edilmiş tek bir yapının bulunmamasıdır.

Kayseri geleneksel konut dokusu içerisinde yer alan Köseoğlu Konağı'nın detaylı bilimsel çalışmalar sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda restorasyon çalışmasının yapılması, bu önemli tarihi çevre içerisinde yer alan diğer geleneksel yapıların restore edilmesine örnek teşkil ederken aynı zamanda yok olmaya yüz tutmuş geleneksel Kayseri Evleri ile ilgili detaylı bilimsel çalışmalar sonucu mimarlık tarihi açısından önemli bir belge olarak kayıtlara geçecektir. Bilimsel çalışmalar sonrasında çevresinde daha dikkatli ve özenli yapılaşmaların oluşmasına sebep olacaktır.

TESCİL EDİLMİŞ TAŞINMAZ KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARI İLE SİT ALANLARI (31.12.2009)		
Sit Alanları	Arkeolojik Sit Alanı	155
	Kentsel Sit Alanı	4
	Doğal Sit Alanı	6
	Tarih Sit Alanı	6
	TOPLAM	171
Tek Yapılar	Askeri Yapılar	22
	Dinsel ve Kültürel Yapılar	247
	İdari Yapılar	25
	Sivil Mimari Örnekleri	374
	Endüstriyel Örnekler	12
	Doğal Anıtlar	11
	TOPLAM	691
TOPLAM		862

Şekil 7.1. Tescil edilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile sit alanları

7.4.2. Sosyal ve kültürel faktörler

Tarihsel ve kültürel değerleri çok fazla olan ülkemizde gerekli finansmanın sağlanamaması sebebiyle tarihi ve kültürel değerlerin araştırılması, korunması çoğu kez mümkün olamamaktadır. Halk ve yerel yönetimin desteği ile bir kısmı terk edilmiş bakımsız ve harap durumda, bir kısmı ise yanlış müdahalelerden geçmiş halen kullanılan geleneksel yapılar yapılan bilimsel çalışmalar ışığında gerçekleşecek uygulamalarla yok olmaktan kurtarılıp gelecek nesillere kültürel miras olarak aktarabilecektir.

Yapıların restore edilmesinde asıl amaç korumada sürekliliği sağlamak olmalıdır. Yapıların özgün işlevlerini kaybetmeleri, yapıların taşıyıcı olarak masraflı müdahalelere ihtiyacı olması, arsa fiyatlarının artması, kentsel koruma kararlarının getirdiği büyük masraflar yeni işlev vererek restorasyonu sağlayacak ekonomik kaynak yaratmayı en yaygın müdahale türü haline getirmiştir.

Kayseri İl merkezi 1.064.164, kırsalda 170.487 olmak üzere toplam 1.234.651 nüfusa sahiptir. Kayseri İlinde devlet üniversitesi olarak Erciyes Üniversitesi, Abdullah Gül Üniversitesi, özel üniversite olarak Melikşah Üniversitesi olmak üzere 3 üniversite mevcuttur. Germir Mahallesi'nde aşağı mahalle kısmında bir ilköğretim okulu mevcuttur.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak Kayseri İlinde hizmet yürüten kütüphane sayısı toplam 22 adettir. Kayseri İl merkezinde, 75.Yıl İl Halk Kütüphanesi'nin yanı sıra Raşid Efendi Eski Eserler Kütüphanesi, Merkez Hikmet Taş Çocuk Kütüphanesi ve 1993 yılı Kasım ayında hizmete açılan A.Necmettin Feyzioğlu Halk Kütüphanesi hizmet vermektedir. Kayseri İli'nde Arkeoloji Müzesi, Etnoğrafya Müzesi, Ahi Devran Esnaf Ve Sanatkarlar Müzesi, Gevher Nesibe Tıp Tarihi Müzesi, Kent Ve Mimar Sinan Müzesi olmak üzere çok sayıda müze bulunmaktadır. Kayseri İl merkezinde bulunan kültürel yapılardan biri de Atatürk Evi olup, şehir merkezinde 3 tane sinema mevcuttur. Tavukçu Mahallesini içine alan Kentsel Sit Alanında bulunan Dülgeroğlu, Efendiağalar, Bezircioğlu, Gürbaz, Kuyumcuoğlu Konakları restore edilerek Kayseri Valiliği tarafından mahalle halkının eğitim, sosyal ve kültürel statüsü düşük olduğu için Eğitim-Kültür-Sanat Merkezi olarak işlev değişikliğine gidilmiştir. Ayrıca kazançları buna bağlı olarak yaşam standartları düşük olduğundan her yaşta kullanıcıya açık olan bu merkez halkın eğitimine katkıda bulunacak, bilgi ve becerilerini geliştirebileceği ayrıca meslek edindirme kurslarının verildiği atölye ve derslikler düzenlenmesi uygun bulunmuştur.

1892 yılına ait Rum kayıtlarına göre ise köyde bulunan dört okulda, 5 öğretmen ve 242 öğrenci bulunuyordu. Ermeni kayıtlarına göre ise 1823'te 115 öğrencinin bulunduğu bir Ermeni okulu mevcuttu. 20. yüzyılın başında Germir'in 2000 kitap barındıran büyük bir kütüphanesi bulunmaktaydı. Günümüzde ise Kayseri İli'nin mahallesi olan Germir' de sosyo-kültürel durumun gerilemiş olduğu görülmektedir. Bunun en büyük göstergesi o zamanlar bulunan okulların, kütüphanenin kapanması, öğrenci sayısının büyük ölçüde azalması, mahallede kültürel yapı olarak sadece bir ilköğretim okulunun kalmasıdır. Özgün işlevi konut olan Köseoğlu Konağı yukarıda

saydığımız sebepler dahilinde Kayseri İli Germir Mahallesi halkının eğitim, sosyal ve kültürel statüsü düşük olduğu için işlev değişikliğine gidilerek bölgede kültürel faaliyetlere yönelik kurgulanmış bir mekânın olmaması ve sosyal mekâna gereksinim duyulduğundan Eğitim-Kültür-Sanat Merkezi olmasına karar verilmiştir. Konağa verilen yeni işlev neticesinde mahalledeki her yaşta halkın yararlanabileceği, eğitimlerine katkıda bulunacak kütüphanesi; bilgi ve becerilerini geliştirebileceği atölyeleri ve kadınlar için meslek edindirme kurslarının verildiği derslikler, farklı konulardaki atölyeleri ile halkın yararlanabileceği bir merkez haline gelmiştir. Tavukçu mahallesi ile yaklaşık aynı özelliklere sahip olan mahalle halkının ekonomik durumlarının iyi olmaması, çoğu ailenin sosyal yardımlarla ayakta kalması ve buna bağlı olarak da yaşam standartlarının düşük olmasından dolayı Eğitim-Kültür-Sanat Merkezi'nde verilecek olan ücretsiz kurslar neticesinde hem mahalledekilerin eğitimlerine hem de kadınların kazandıkları meslekler ile aile bütçesine katkıda bulunmaları sağlanacaktır. Böylece mahalledeki her yaşta bireyin okul eğitimi dışında burada sağlanan imkanlar neticesinde sosyal, kültürel açıdan donanımlı hale geleceklerdir.

SIRA NO	KÜTÜPHANELERİMİZ	KİTAP SAYISI	OKUYUCU SAYISI
1	İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü	66.412	54.217
2	Ağırnas Kasabası Mimarsinan Halk Kütüp.	6.840	1321
3	Erkilet Kas. Erkiletli Mehmet Paşa Halk Ktp.	7.055	1.863
4	Hisarcık Kasabası Halk Kütüphanesi	7.775	2.644
5	Merkez Hikmet Taş Çocuk Kütüphanesi	5.432	Geçici Kapalı
6	Mimarsinan Kasbası Selçuklu Halk Kütüp.	6.443	1. altı ayda kapalı olup hizmete açılmıştır.
7	Necmettin Feyzioğlu Halk Kütüphanesi	6.274	10.390
8	Raşid Efendi Eski Eserler Kütüphanesi	8.282	346
9	Bünyan İlçe Halk Kütüphanesi	16.515	1.728
10	Develi İlçe Seyrani Halk Kütüphanesi	17.749	8,084
11	Felahiye İlçe Halk Kütüphanesi	11.830	4.026
12	Hacılar İlçe Halk Kütüphanesi	13.794	5.150
13	İncesu İlçe Halk Kütüphanesi	18.120	5.085
14	Özvatan İlçe Halk Kütüphanesi	6.872	Geçici.Kapalı
15	Pınarbaşı İlçe Halk Kütüphanesi	22.118	6.050
16	Pınarbaşı-Pazarören Kasabası Halk Kütüp.	10.774	4.958
17	Sarıoğlan 80. Yıl İlçe Halk Kütüphanesi	8.792	2.357
18	Sarız İlçe Halk Kütüphanesi	6.436	1. altı ayda kapalı olup, hizmete açılmıştır.
19	Talas Fatma-Kemal Timuçin İlçe Halk Ktp.	14.062	3.370
20	Tomarza İlçe Halk Kütüphanesi	10.211	3.380
21	Yahyalı İlçe Halk Kütüphanesi	7.947	14.452
22	Yeşilhisar İlçe Halk Kütüphanesi	11.901	12.722
	TOPLAM	**291.634**	**142.143**

Şekil 7.2. 2010 Yılı I. altı aylık kitap ve okuyucu sayısı istatistikleri

7.4.3. Yapısal faktörler

Konut strüktürel bakımından oldukça iyi durumdadır. Yapının taşıyıcı sisteminde büyük bir sorun görülmemektedir. Yapı sağlam olarak ayakta olmasına rağmen kuzey-batı cephesinin bir kısmı 1930-1940 yılları arasında müdahale görmüştür. Müdahale gören kısımda kat silmeleri, alt kattaki mazgal pencerelerin boyut ve sayısı korunurken; sokağa cephe veren kısımdaki gönyeli çıkma, taş sundurmalar kaldırılmış ve üst kattaki pencereler değiştirilmiştir. Yapının bu kısmı aslına uygun biçimde onarılacaktır. Yapının değişim gören bu kısmı hariç onarımı için büyük bir maddi harcamaya gerek olmaması önemli bir avantaj olarak görülmektedir.

Bunun dışında bakım yapılmadığı için yapı üzerinde bozulmalar meydana gelmiştir. Bunlar, yağmur, kar ve rüzgar etkisiyle; derz boşalması, taşta renk değişimi gibi daha çok yapı malzemesi ölçeğinde kalmış olan bozulmalardır. Yağmur suyu sebebiyle çatıdan sızan sular tavan döşemelerinde çürümeye ve renk değişimine neden olmaktadır. Yapıdaki en büyük sorunlardan biride birinci kat döşemelerine ve çatıya sağlıklaştırma adına beton dökülmesidir.

Yukarıda sözü edilen bozulmaların onarımı ile yapının daha uzun yıllar ayakta kalması sağlanacak aynı zamanda yapılan yanlış müdahalelerin düzeltilmesi, yapıyla uyumlu çağdaş ek ve müdahaleler sonucunda yapı korunmaya devam edecektir.

7.5. Finansal Model

Gerçekleştirilen araştırmalar sonucunda, geleneksel konut ve ticaret bölgelerinin bulunduğu alanlarda yaşayanlar çoğunlukla alt/orta gelir grubundadır. Bir başka açıdan, maliki oldukları ya da içinde yaşadıkları kültür varlığı niteliğindeki yapıda gerekli onarım ve yenileme işlemlerini karşılayacak parasal güçleri yoktur. Bu durumda korumanın gerçekleşebilmesi için bir katkı sağlanması gerektiği açıktır.

Doğal ve kültürel değerlerin korunması ve geliştirilmesi için her tür kaynağa gereksinim vardır. Ülkemizdeki kaynakların sınıflandırılması şu tabloya ortaya çıkarmaktadır.

A)Kökenlerine göre kaynaklar:

- Merkezi yönetim kaynakları
    1. Merkezi yönetim eliyle doğrudan kullanılan kaynaklar
    2. Fonlar
- Yerel yönetim kaynakları
- Özel sektör kaynakları

B)Niteliklerine göre kaynaklar:

Bu sınıflama kaynağın neyi içerdiğine göre yapılmıştır:

- Malzeme yardımı
- Parasal yardım
    1. Hibe
    2. Kredi
    3. Vergi indirimi
    4. Vergi bağışıklığı
- Teknik yardım (danışmanlık, kontrollük vb.)

Mevcut yasal düzenlemelerde öngörülen katkılar şu iki ana başlıkta ele alınabilir:

A) Özel ve Tüzel Kişilere Yapılacak Yardımlar:

1)Özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür varlıkları için Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan yardım

2)Tescilli taşınmaz kültür varlıklarının restorasyonu amacıyla verilen Toplu Konut kredileri

B) Yerel Yönetimlere Yapılacak Yardımlar:

1) Belediyelerin koruma alanında hizmet vermesi için oluşturulan "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı"

2)Koruma Amaçlı imar Planlarının Yapımı için Öngörülen Ödenekler

1-a)Özel hukuka tabi özel ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan Taşınmaz Kültür Varlıkları İçin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan yardım:

Kültür ve Turizm Bakanlığınca yapılacak parasal yardım tutarı:

- Proje hazırlanması için ellibin (50.000) YTL'yi,
- Uygulamalar için tahmini uygulama bedelinin %70'ini,
- Tahmini uygulama bedeli ne olursa olsun 200.000.- YTL'yi geçemez.

Uygulamanın tahmini bedeli 50.000.-YTL'yi geçmiyorsa bu bedelin %100'üne kadar parasal yardım yapılabilir.

1-b)Tescilli Taşınmaz Kültür Varlıklarının restorasyonu amacıyla verilen Toplu Konut Kredileri:

2985 sayılı Toplu Konut Kanunu uyarınca verilecek kredilerin en az %10'u tescilli taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı ve restorasyonu işlemlerine ilişkin başvurularda kullandırılır. Bu kapsamdaki öncelikli projeler Bakanlık ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca müştereken belirlenir.

İdare tarafından kullandırılacak kredinin miktarı, projenin keşif bedelinin en fazla %70'i oranındadır. Her yıl kullandırılacak kredi üst limiti finansman imkânları dikkate alınarak idarece yeniden belirlenir.

2-Belediyelerin koruma alanında hizmet vermesi için oluşturulan "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı"

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8. ve 18. maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı" olarak ayrılmış ve bu payın Belediyelerin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirmesi amacıyla kullanılması öngörülmüştür. Taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler için katkı payından yararlanmak amacıyla belediyelerce yapılacak başvurular, iki dönem halinde Ocak ve Haziran ayı sonuna kadar il özel idaresi müdürlüğüne yapılır.

Özel hukuka tabi özel ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan Taşınmaz Kültür Varlıkları İçin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan yardım ve Taşınmaz Kültür Varlıklarının restorasyonu amacıyla verilen Toplu Konut Kredileri için yapının tescilli olması gerekmektedir. Germir Mahallesi Kentsel Sit Alanı içerisindeki koruma çalışmaları halen devam etmekte olduğundan, Köseoğlu Konağı'nın da tescillenip maddi yardımlardan faydalanabilmesi olasıdır. Taşınmaz Kültür ve Tabiat varlıklarından olan Köseoğlu Konağı'nın 19. Yy içinde yapılması, bu döneme tanıklık etmesi, Germir Kentsel Sit alanı içerisinde yer alması, taşınmazın Germir (Kayseri) evlerine örnek teşkil etmesi, gelecek nesillere aktarılmaya değer olması gibi özelliklerden dolayı tespiti yapılıp koruma kurulunca değerlendirilerek tescillenmesi mümkündür. Bu bağlamda Köseoğlu Konağı'nın restorasyonu için gerekli olan finansman, Kültür Bakanlığı, TOKİ ve yerel yönetimlere başvurulmak suretiyle sağlanabilmektedir. Bu çalışmada proje hazırlanması için istenen belgeler arasında taşınmazın kültür varlığı olarak tescil edildiğine ilişkin kültür ve tabiat varlıklarını koruma bölge kurulu kararı bulunması, proje hazırlanması için ellibin (50.000) TL'yi, uygulamalar için tahmini uygulama bedelinin %70'ini sağlaması gibi nedenlerden Köseoğlu Konağı için finansmanın Kültür Bakanlığı tarafından sağlanabileceği öngörülerek proje önerisi geliştirilmiştir.

7.6. Restorasyon Yaklaşımı

Köseoğlu Konağı, bakımsız ve boş bırakıldığı için zaman içerisinde yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Köseoğlu Konağı için hazırlanan restorasyon projesinin amacı, yapının özgün karakterini bozmadan problemlere çözüm getirmek, yapıyı korumada uygun fonksiyon verilerek sürekliliğin sağlanmasıyla birlikte gelecek nesillere bir kültürel miras olarak aktarabilmektir.

Köseoğlu Konağı restorasyon yaklaşımındaki genel tavır;

Korumaya ve yaşatmaya yönelik olup, yapının mevcut durumunun sağlamlaştırılması, özgün halinin korunması, yapı ile uyumsuz eklerin ve yanlış müdahaleler sonucunda yapının özgün karakterini bozan öğelerin kaldırılmasına, günümüz şartları - konfor koşullarına uygun çağdaş eklerin yapılmasına yöneliktir.

Yapı için bir diğer önemli karar ise yapının özgün mimari karakterine ve işlevine uygun yeni bir işlev yüklenmesidir. Köseoğlu Konağı'nın çevresel, yapısal ve soya-kültürel faktörler açısından değerlendirilmesi sonucunda, yapının yakın çevresi ile bütünleşebilmesi ve sürdürülebilir korunmasını sağlayacak işlevin belirlenmesi sonucunda; yapının yeni işlevine yönelik olarak yapılacak müdahaleler tespit edilmiştir. Yapısal olarak iyi durumda olan özgün yapının, sadece zaman içerisinde oluşmuş fiziksel bozulmalarının giderilmesine yönelik müdahale kararları alınacak ve yapılacak müdahaleler sınırlı olacaktır. Yine yapının bu bölümüne yeni kullanım şekline yönelik olarak getirilecek elemanların, yapının mimari ve fiziksel karakteriyle uyumlu ve geri dönüşümlü olmasına dikkat edilecektir. Bunun dışında özgün yapıda mevcut kullanımlar doğrultusunda yapının özgün özelliklerine zıt biçimde eklenen veya değiştirilen elemanların yapıdan uzaklaştırılması veya yerine konmasında restitüsyon verilerinin güvenilirlik dereceleri esas alınacaktır. Bu tavrın genel ilke olması doğrultusunda restorasyon süreci belli aşamalarda planlanmıştır.

Restorasyon sürecinde ilk olarak yapıda müdahale türleri saptanırken özgün yapının mimari karakteristiği, malzemeleri ve detaylarının korunması esas alınmalıdır.

Sonraki aşamada restorasyona yönelik teknik imkânlarla, özgün malzeme temini gibi konularda karar geliştirilmesine temel oluşturmak için yapının korunmasına yönelik müdahaleler ile özgün yapı aksamları irdelenmiştir. Yapıda yapılan müdahaleler sonucunda kullanılan yeni malzemelerin özgün malzemelerle birlikte kullanımında oluşacak uyum ve uyumsuzluklar değerlendirilip, yapıya yapılacak eklerin yapıya hâkim olmayacak şekilde abartısız ve uyum içerisinde tasarlanması sağlanacaktır. Ayrıca kullanılan malzemenin nasıl ve nerelerden temin edileceği saptanmıştır. Son aşama olarak ise Köseoğlu Konağı'nda yapılacak restorasyonda koruma ve yenileme ağırlıklı müdahalelerde ilkeler ve uygulama teknikleri belirlenmiştir.

Ana restorasyon yaklaşım kararlarının uygulanmasına ilişkin teknik detaylar:

1) Korumaya yönelik uygulama kararları:

Tarihi yapılar ve çevreler her türlü tehlikeye özellikle özgünlüklerini zedeleyecek yanlış duyarsız değişiklikler, gereksiz ekler uygun olmayan kullanımlar gibi her türlü kirlenmenin zararlarına karşı korunabilmelidirler.

Bu bağlamda restorasyon projesinde, mevcutta özgün olan her eleman korunmuş, özgün ile uyumsuz olan ekler kaldırılmıştır. Sonuç olarak restorasyon sürecinde bozulmalara önleyici ve koruyucu önlem alınmış olunacaktır. Özgün mimari elemanlar, kullanılmasalar bile belge olarak yerlerinde korunacak ve gerekirse sağlıklaştırılacaktır. Yapılacak her türlü müdahale öncelikli olarak projelendirilecektir.

Döşeme, tavan, doğrama, raf, dolap ve benzeri ahşap elemanlar mümkün olduğunca yerlerinde korunarak sağlıklaştırılacaklardır. Bunların iyi durumda olanlarının yüzey temizliği yapılacaktır.

2) Tamamlama ve bütünleme işlemlerine ilişkin uygulama kararları:

Köseoğlu Konağı'nın diğer bir restorasyon yaklaşımında; yapının özgün halinde var olduğu bilinen fakat bugün yok olmuş mimari elemanlar için yapı elemanlarının yeniden üretilip eklenmesi; ancak günümüz üretimi olduğu üzerine uygulama tarihini içeren bir işaret veya plaka konarak belli edilecektir.

Tamamlama ve bütünleme işlemlerine ilişkin uygulamalarda değiştirilmesi zorunlu olan elemanlar özgün ile aynı nitelikteki malzeme ile değiştirilecek ve tamamlanacaktır. Restitüsyon çalışmalarından faydalanılarak formu, boyutu ve malzemesi belli olan kısımların özgün haline uygun bir biçimde tamamlanması gerekmektedir. Eksik olan ahşap doğramalar, kapı ve pencere kanatları özgün teknik ve boyutta tamamlanacak, uygulama tarihi belirtilerek sonradan yapılan bir müdahale olduğu belirtilecektir.

Rölöve çalışması esnasında varlığı tespit edilen (yapının özgün plan veya cephesinde) fakat yok olmuş öğeler, bilinen bütün özellikleri (iz, yer, boyut, malzeme, biçim) aynı şekilde korunarak, bilinmeyen özelliklerinde ise yapının ya da mimari elemanın mimari bütünlüğünü bozmayacak şekilde günümüz koşullarıyla yorumlanarak yapıya dahil edilecektir.

Yapıda varlığı bilinen fakat yok olmuş ya da değiştirilmiş öğeler, karşılaştırmalı çalışma ve sözlü kaynaklar sonucu referans alınan öğenin özelliklerini alarak, fakat işçiliğinde sadeleştirme yapılarak ve üzerine uygulama tarihini içeren bir işaret konarak tamamlanacaktır. Örneğin alçı şerbetlikte figürler yazılı kaynaklar, karşılaştırmalı çalışmalar sonucunda bozulmuş olan kısmı ana hatlarıyla tamamlanacak ve uygulama tarihi belirtilerek sonradan yapılan bir müdahale olduğu belirtilecektir.

3) Yeni eklentilere yönelik uygulama kararları:

Yapıya yapılacak yeni eklentiler eğer yapının tarihi dokusuna, geleneksel konumuna, kompozisyonuna, dengesine ve çevresiyle olan bağlantısına zarar vermeyecekse izin verilebilir. Tarihi yapıların yeniden kullanımları sürecinde, günümüz çağdaş yaşam koşullarının sağlanabilmesi amacıyla zorunlu olarak bazı eklerle birlikte düşünülmeleri gerekmektedir.

Köseoğlu Konağı özgün işlevi olan konut olarak kullanılmayıp yapıya yeni bir işlev yüklenecektir. Yeni yüklenen işlevin özgün işlevle ilişkili olması, yapının özgün karakteriyle uyumlu olması, yapıya zarar vermemesine dikkat edilecektir. Yeni işlev gereği konfor koşullarının sağlanması için bir takım eklemeler yapılması gerekmektedir. Yapıya yapılacak olan eklemeler yada uygulamalarda kabul edilen restorasyon kriterlerine göre çağdaş malzeme ile dönemin teknolojik özeliklerine uygun olarak gerçekleştirilecektir. Ancak her tür yeni eklenti mutlaka belli edilecek ve bu işlemler sırasında özgün yapının genel karakteristiklerine uygun davranılacaktır. Bir başka anlatımla yeni malzemelerin renk, doku ve formları yapının özgün bölümlerine saygılı olacak onlar ile uyum içinde bulunacaktır.

Örneğin, önceden ıslak hacim olmayan bir mekânın yükseltilmiş döşeme, tesisat duvarıyla ikinci bir cidar oluşturularak yapıya zarar vermeden geri dönüştürülebilir bir mekân elde edilirken aynı zamanda duvar veya döşemeye açılan bir kapakla özgün malzemeyi görme şansımız olabilecektir.

Konut strüktürel bakımından oldukça iyi durumdadır. Yapının taşıyıcı sisteminde önemli bir sorun görülmemektedir. Yapısal bozulmalardan binaya en çok zararı olanların bir an önce giderilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, çatı ile ilgili olumsuzlukların giderilmesi yani döşemelere ve çatıya dökülen betonun temizlenmesi, konfor koşullarına uygun teras çatı önerilmesi, çatı suyunun çörtenlerle yapıdan uzaklaştırılması, bina çevre drenajının yapılması, sonradan yapılan ve yapı kimliğine uymayan eklerin kaldırılması, kırılmış olan döşemelerin sağlamlaştırılması öncelik taşımaktadır. Yapının müdahale gören kısmı askı sisteme

alınarak beton dökülen döşemeleri, cephedeki gönyeli çıkmaları özgün haline uygun şekilde yeniden düzenlenecektir. Yapının özgün plan şeması değiştirilmeyecek, restitüsyon projesine göre aykırı, değersiz olduğu düşünülen elemanlar, yapı kimliğine uymayan ıslak hacim ekleri ve malzemeler kaldırılacaktır.

Sonuç olarak; kültürel statü sahibi olan tarihi yapıların restorasyonunda belli bir müdahale türünün belirlenerek; sadece bu yönde müdahaleler yapılmasının düşünülemeyeceği ve bir restorasyonun her türlü müdahaleyi içerebileceği öngörülmeli; yapının mevcut verilerinin bilimsel araştırmalarla desteklenerek yapılacak değerlendirmesi sonucunda, yapının yeni işlevi de göz önünde bulundurularak, yapının gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlayacak müdahale türleri ve restorasyon yaklaşımları yapının her elemanı için tek tek belirlenmiştir. Bu doğrultuda Köseoğlu Konağı'nın yeni işlevine uygun biçimde oluşacak mekânsal kurgusu ve bu kurguya yönelik yapılması gerekli müdahaleler her eleman için tek tek oluşturulmuştur. (Çizelge 7.1-7.23 Fiziksel Müdahale Tabloları)

7.7. Kayseri Germir Köseoğlu Konağının Önerilen Yeni İşlevi ve Nedenleri

Tarihi yapıların restorasyonu yapılırken temel amaç; yapının özgünlüğünü kaybetmeden gelecek nesillere aktarılmasıdır. Bu amacın gerçekleştirilebilmesi yani yapının sağlıklı ve doğru biçimde gelecek nesillere aktarılabilmesi için yapıya verilecek işlev çok önemlidir. Ayrıca geleneksel yapılarda sürdürülebilir koruma gerçekleştirmek istiyorsak mutlaka yapıların kullanılması gerekmekte ve yapıların kısa zamanda tahrip olmaması adına yapıya uygun işlev yüklenmektedir. Toplumlarda zamanla değişen yaşam biçimi, yaşam biçimine bağlı farklı istek ve ihtiyaçlar sonucu özgün işlevini kaybeden birçok tarihi yapı amacından çok farklı bir işleve hizmet vermektedir. Yapıların yeni işleve uyarlanması ve yeniden kullanılması ile yapılar kabul edilebilir bir yaşam standardına yükseltilirken, bütünlüğü, biçimi ve karakteri saygı görmelidir.

Verilecek yeni işlev yapının mimari ve tarihi kimliğine aykırı olmamalı, yapıya ek bir yük getirmemeli ve deformasyona sebep olmamalıdır.

Restorasyonu yapılacak binaların alanı ve çevresi de yeni işlevlendirmede ele alınmalı, yapıdan bağımsız olarak düşünülmemelidir. İyi bir restorasyon, çevre ve sosyal verilerle yapının verilerinin uyumlu bir şekilde kaynaştırılmasına bağlıdır. Bu nedenle yeni verilecek işlev uzun süre yaşayabilecek ve binanın kullanım süresini uzatabilecektir.

Köseoğlu Konağı halkın gereksinimleri doğrultusunda verilen işlev; yapının yakın çevresi ve geleneksel dokusu göz ardı edilmeden, çevresel, yapısal, sosyal ve kültürel veriler ışığında uzun süre bozulmadan Kayseri İli'ne hizmet edecek nitelikte seçilmesi ilke olarak seçilmiştir.

Köseoğlu Konağı Kentsel Sit Alanı çoğunlukla geleneksel konutların bulunduğu tarihi dokuyu içine alan Germir Mahallesi'nde bulunmaktadır. Köseoğlu Konağı'na günümüzde Kayseri İli Germir Mahallesi sosyal, kültürel ve eğitim açısından oldukça gerilediği halkın çoğunluğu işsiz olup sosyal yardımlarla yaşamı sürdürdüğü, yaşam standartları oldukça düşük olduğundan Germir'in hem eğitim seviyesine katkı da bulunacak hem halkın meslek edinmesini bunun sonucunda yaşam standartlarının artmasını sağlayacak işlev yüklenmiştir. Özgün işlevi konut olan Köseoğlu Konağı işlev değişikliğine gidilerek bölgede kültürel faaliyetlere yönelik kurgulanmış özel bir mekânın olmaması nedeniyle böyle bir sosyal mekâna gereksinim hissedilmesi sonucunda Eğitim-Kültür-Sanat Merkezi olmuştur.

7.8. Mekânların Kullanımı

Yapı bölüm 7.8 de tarif edildiği gibi alt kat her yaştaki çocuk ve yetişkinlere yönelik kütüphane, yönetici odası, derslik, ürün sergileme ve satış ofisi, üst katlarda atölye ve derslikler olarak kullanılacak şekilde işlevlendirilmiştir. (Çizelge 7.1 İşlev Tablosu)

Gerekli olan mekânlar ve iç düzenlemeler gerek taşıyıcı sistemde gerekse yapının plan şemasında hiçbir değişiklik getirmemiştir. Yeni eklenen her mimari eleman ve detay çağdaş günümüz konfor koşullarına uyumlu, renk, doku ve formları yapının özgün bölümlerine saygılı olacak şekilde düzenlenmiştir.

B-01 mekânı: Özgünde mahzen olarak kullanılan mekân 30 m^2 büyüklüğünde geniş ön cepheye bakan pencereleri olması, sessizliği, büyüklüğü nedeniyle ve üst katların atölye olarak kullanılması sonucunda bu birimin "kütüphane" olarak işlevlendirilmesine karar verilmiştir. Kesme taş olan döşemeler korunacak, işleve uygun tefriş kullanımı yapılacaktır.

B-02 mekânı: Özgünde mahzen olarak kullanılan birim 13 m^2 büyüklüğünde olup, havalandırma penceresinin olması ayrıca ocak bacasının bu mekânda bulunması nedeniyle hem dinlenme hem de çocukların sanatsal faaliyetlerinin düzenlendiği çalışma mekân "atölye" olarak işlevlendirilmesine karar verilmiştir.

B-03 mekânı: Özgünde depo olarak kullanılan 13.47 m^2 büyüklüğündeki mekân konumu, penceresiz olması, soğuk hava içermesi gibi sebepler göz önüne alındığında yeniden depo olarak işlevlendirilmesi uygun görülmüştür.

B-04 mekânı: Özgünde depo olarak kullanılan 14.40 m^2 büyüklüğündeki mekân konumu göz önünde bulundurulduğunda tuvalet olarak düzenlenmesi uygun görülmüştür. Döşemede mevcutta bulunan sıkıştırılmış toprak ve taş karışımı dokunun işleve uygun olmaması sebebiyle, alttaki döşemeye gerektiğinde kolaylıkla sökülüp bakılabilmesi için yükseltilmiş döşeme üzeri seramik kaplama, tesisatın geçeceği alçıpan tesisat duvarı uygulanacaktır.

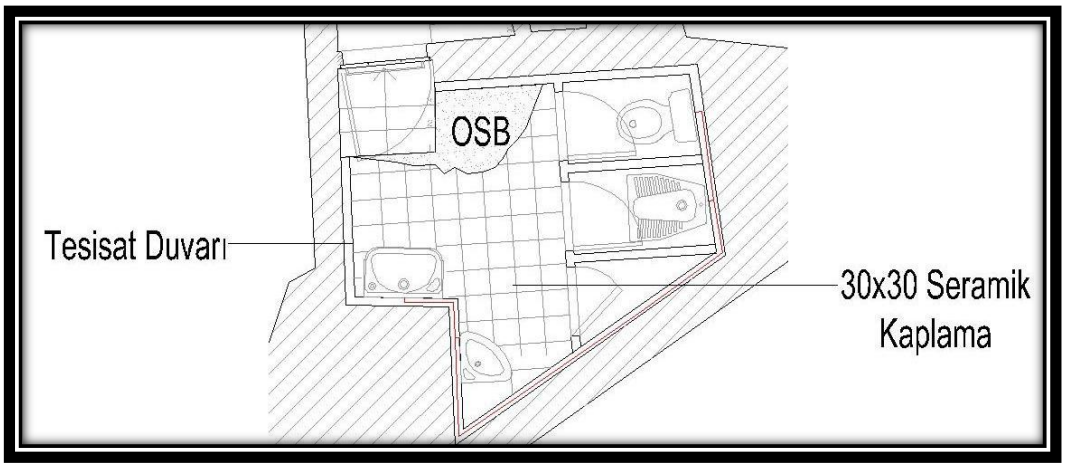

Resim 7.2. B-04 mekânı WC

Z-01 mekânı: Özgünde ana giriş holü olarak kullanılan 7m^2 büyüklüğündeki mekân yine aynı işlevini sürdürmeye devam edecektir.

Z-02mekânı: Özgünde tuvalet olarak kullanılan 1.5 m^2 büyüklüğündeki mekân yine aynı işlevi sürdürmeye devam edecektir. Mekândaki tuvalet taşı günümüz konfor koşulları nedeniyle değiştirilecektir.

Z-03 mekânı: Özgünde mahzen girişi olarak kullanılan 16.23 m^2 büyüklüğündeki mekân sokağa açılan kapısının bulunması ve konumu yani sokakla bağlantı kurması nedeniyle zaman zaman atölyelerden elde edilen ürünlerin sergilendiği ama genel olarak ikinci bir giriş holü niteliğindedir.

Z-04 mekânı: Özgünde tuvalet olarak kullanılan 2 m^2 büyüklüğündeki mekân yine aynı işlevi sürdürmeye devam edecektir. Mekândaki tuvalet taşı günümüz konfor koşulları nedeniyle değiştirilecektir.

Z-05 mekânı: Mekânın konumu diğer birimlerle ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda yönetici odası olarak düzenlenmiştir. Hizmet verecek personel ve katılımcıların kayıtları ile ilgili işlerin yerine getirildiği ve organizasyonların yapıldığı bir birim olarak kullanılacaktır. İhtiyaç gereği ofis mobilyalarına yer verilecektir.

1-01 mekânı: Özgünde sofa olarak kullanılan bölüm konumu nedeniyle yeni katılımcıların, kayıt başvuruları için ve ziyaretçileri, merkezdeki faaliyetler hakkında bilgilendirmeye yönelik bir mekân olan danışma–kayıt bölümü olarak düzenlenecektir. Tefriş elemanı olarak danışma masasına ve tanım panolarına yer verilecektir.

1-02 mekânı: Özgünde köşk olarak kullanılan bölüm sokağa hakim manzarası, danışma bölümünden birkaç basamak yükseltilerek ilişkilendirimesi ve atölyelerle konum olarak ilişkisi göz önüne alınınca bekleme ve dinlenme odası olarak düzenlenmiştir. Tefriş elemanı olarak sedirler kullanılmıştır.

1-03 mekânı: Özgünde oda olarak kullanılan mekânın danışma kayıt bölümü ile ilişkisi, mutfakla bağlantısı ve atölyelerle ilişkisi düşünüldüğünde "öğretmenler odası" olarak işlevlendirilmesine karar verilmiştir.

1-04 mekânı : Özgünde oda olarak kullanılan mekân derslik olarak kullanılması düşünülmüştür. Germir içinde yaşayan kadınların eğitimi, kişisel gelişimi, iş hayatına katılımı, sosyal faaliyetleri gibi konularda çalışmalar yapacak ve halkı eğitecektir.

1-05 mekânı: Özgünde oda olarak kullanılan mekânın "atölye" olarak kullanılması düşünülmüştür. Grup çalışmasına uygun oturma düzeni oluşturulacak ve mekânda sedirlerde kullanılacaktır.

1-06 ve 1-07 mekânları: Özgünde oda olarak kullanılan mekânın "atölye" olarak kullanılması düşünülmüştür. Grup çalışmasına uygun oturma düzeni oluşturulacak ve mekânda sedirlerde kullanılacaktır..

1-08 mekânı: Özgünde merdiven holü olarak kullanılan mekân aynı işlevine devam edecektir.

1-09 mekânı: Özgünde mutfak olarak kullanılan mekân ocak bulunması ve diğer mekânlara servis verecek konumda olması nedeniyle mutfak olarak kullanılmaya devam edilmesine karar verilmiştir. Mutfak duvarlarına tesisat duvarı eklenerek bütün tesisat bu duvarından içinden geçecek ve bir problem olduğunda yapıya zarar vermeden çok kolay bir şekilde tamir edilecektir. Bunun yanısıra gerektiğinde kaldırılabilir olması amaçlı hareketli tezgah ile tefriş edilecektir.

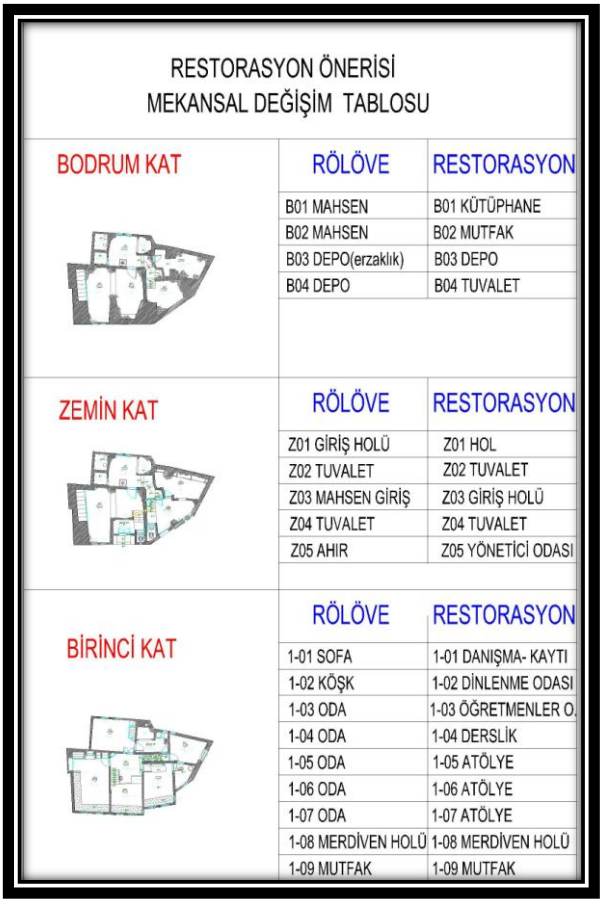

RESTORASYON ÖNERİSİ
MEKANSAL DEĞİŞİM TABLOSU

BODRUM KAT	RÖLÖVE	RESTORASYON
	B01 MAHSEN	B01 KÜTÜPHANE
	B02 MAHSEN	B02 MUTFAK
	B03 DEPO(erzaklık)	B03 DEPO
	B04 DEPO	B04 TUVALET

ZEMİN KAT	RÖLÖVE	RESTORASYON
	Z01 GİRİŞ HOLÜ	Z01 HOL
	Z02 TUVALET	Z02 TUVALET
	Z03 MAHSEN GİRİŞ	Z03 GİRİŞ HOLÜ
	Z04 TUVALET	Z04 TUVALET
	Z05 AHIR	Z05 YÖNETİCİ ODASI

BİRİNCİ KAT	RÖLÖVE	RESTORASYON
	1-01 SOFA	1-01 DANIŞMA- KAYTI
	1-02 KÖŞK	1-02 DİNLENME ODASI
	1-03 ODA	1-03 ÖĞRETMENLER O.
	1-04 ODA	1-04 DERSLİK
	1-05 ODA	1-05 ATÖLYE
	1-06 ODA	1-06 ATÖLYE
	1-07 ODA	1-07 ATÖLYE
	1-08 MERDİVEN HOLÜ	1-08 MERDİVEN HOLÜ
	1-09 MUTFAK	1-09 MUTFAK

Şekil 7.3. Köseoğlu Konağı restorasyon önerisi mekânsal kullanım tablosu

7.9. Restorasyon Müdahaleleri Biçimleri ve Teknikleri

Restorasyon uygulamalarına geçmeden önce yapılan araştırmalar ve belgeleme çalışmaları (yapının tarihi, estetik ve teknik yönden incelenmesi, rölövesinin hazırlanması ve bozulmaların saptanması) binanın bütün ayrıntılarıyla tanınmasını sağlar. Ön araştırmalar sonunda elde edilen bilgiler hasar nedenlerini ortadan kaldıracak veya etkilerini azaltacak koruma tekniklerinin belirlenmesi ve uygulanmasına temel oluşturur. Restorasyon projelerinin ve müdahalelerinin belirlenmesi öncesinde, yapının restorasyonunda etkin olan ilkelerin, kullanılan malzemelerin, mimari akımların da araştırılması gerekmektedir.

Köseoğlu Konağı'nın çevresel dokusunun analizi, halkın sosyal-kültürel-ekonomik durumunun değerlendirilmesi, yapının yakın çevresi ile bütünleşebilmesi ve

sürdürülebilir korunmasını sağlayacak işlevin belirlenmesi sonucunda; yapının yeni işlevine yönelik olarak yapılacak müdahalelerin tespit edilmiştir. Yapılan müdahaleler mevcut mekânlar ve elemanlar, kaybolmuş mekânlar ve elemanlar ile ek mekânlar ve elemanlar için uygulanacaktır.

Genel müdahale kararları:

• Birçok özelliği ve varlığı bilinen, konumu, malzemesi, boyutu ve formu bilinen elemanlar aynı malzeme, boyut, form ve işçilikte yapılıp, uygulama tarihi belirtilerek sonradan yapılan bir müdahale olduğu belirtilecektir.

• Formu bilinmeyen ancak diğer özellikleri bilinen, konumu, malzemesi ve boyutu bilinen elemanlar, aynı malzeme, boyut ve işçilikte yapılıp, formda sadeleştirme yapılacaktır.

• Varlığı bilinen ancak hiçbir özelliği bilinmeyen, konumu, malzemesi ve boyutu bilinmeyen elemanlar, özgün malzeme ile en sade şekilde, yeni detaylarla tamamlanacaktır. Tamamlanan mimari elemanın üzerine uygulama tarihi belirtilerek sonradan yapılan bir müdahale olduğu belirtilecektir.

• Verilen işleve göre günün konfor koşullarını sağlayabilecek ısıtma, soğutma, havalandırma gibi elemanlar, çağdaş bir tutumla eklenti olduğu belli olacak şekilde, geri dönüşüme elverişli, özgün elemanların önüne geçmeyecek hareketli elemanlarla çözülecektir.

• Yapıya sonradan eklenen elemanlar, verilen işleve göre kullanımı devam eden elemanlar temizlenip kullanılacak, yapının özgün durumunu görsel açıdan bozan ve zarar veren bütün ekler ayıklanacaktır.

• Verilen işleve göre günün konfor koşullarını sağlayabilecek ıslak hacim hareketli tefriş elemanları, tesisatın geçeceği tesisat duvarı veya yükseltilmiş döşeme

sayesinde geleneksel dokuya zarar vermeden, çağdaş bir tutumla eklenti olduğu belli olacak şekilde, mevcut tesisat yenilenerek modern malzemeler kullanılacaktır.

• İşlev için gerekli olan tefriş elemanları fonksiyon değiştiği için yeni tasarım sebebiyle mekân formuna uygun çağdaş, renk, doku ve formları ile yapının özgün bölümlerine saygılı, gerektiğinde kaldırılabilecek elemanlar kullanılacaktır.

Köseoğlu Konağı'na genel müdahale kararları doğrultusunda;

-koruma
-sağlamlaştırma,
-bütünleme-tamamlama,
-fiziksel ve kimyasal temizleme,
-yenileme-değiştirme,
-ekleme,

gibi restorasyon müdahaleleri öngörülmüş ve fiziksel müdahaleler tablolar halinde detaylı olarak gösterilmiştir. (Çizelge 7.1-7.23 Fiziksel Müdahale Tabloları) Ayrıca bu müdahaleler restorasyon müdahale paftalarında detaylı olarak işlenmiştir. (EK 119-138)

7.9.1. Koruma Uygulamaları

Yapı üzerinde gerçekleştirilecek olan restorasyon işlemlerinde malzeme bozulmalarına karşı deformasyonu ve bozulmaları önleyecek nitelikte koruyucu uygulamaların yapılması gerekli görülmüştür.

<u>Taş malzemenin bozulmalarına karşı alınacak önlemler</u>:

Mantar ve likenler, sıcaklık farkları, çözünebilir tuzlar vb. pek çok neden, taş malzemenin kırılıp ufalanmasına neden olmaktadır. Taş malzemenin bozulması veya deformasyona uğramaması için öncelikle, nem geçirmeyen tabaka ile zeminden

gelen suyun engellenmesi gerekmektedir. Daha sonra taş temizleme yöntemlerinden mekânik temizleme olan püskürtme yöntemiyle taş yüzey temizlenmelidir. Temizleneme işlemi tamamlandıktan sonra taş üzerine koruyucu malzeme uygulanacaktır.

Kullanılan sağlamlaştırıcı ve koruyucu maddelerde;

-Geri dönebilirlik - malzemenin doğal görüntüsünü bozmama (doku ve renk olarak),
-Uygulandığı yüzeyde sulara karşı geçirimsiz ama taşın nefes almasına engel olmama,
-Dış etkenlere karşı dayanıklı olma, [yağış (yağmur ve kar), don olayı, sıcaklık, bağıl nemlilik, rüzgâr, güneş ışığı (UV ışınları), bulutluluk, sis ve hava basıncıdır.]
-Zamanla renk değiştirmeme,
-Fiziksel özelliklerinin taşın fiziksel özelliklerine uygun olması gibi nitelikler mutlaka aranmalıdır. Bu da ancak her defasında sağlamlaştırılacak ve korunacak taşlarla yapılacak testlerde (fiziksel dayanıklılık, donmaya, su emmeye, ışığa, tuza dayanıklılık gibi) belirlenebilmektedir. Bu nedenle belirli tip taş için, araştırma ve testler yapılmadan sağlamlaştırıcı ve koruyucu önermek mümkün değildir. Bakım yapılmadığı takdirde kirlenme ve yıpranma sorunları hızlanarak ortaya çıkar.

Bu bağlamda Köseoğlu Konağı'nın ana yapı malzemesi olan bütün taşlara ön koruma uygulaması yapılacaktır. Benzer özellikteki taş malzemeyle yapılan aynı dönem yapılarında olduğu gibi, yapılacak olan testler sonucunda en uygun koruyucu malzeme (silikon bazlı, poliüretan bazlı) seçilecektir. Taş koruyucu malzemeler fırça ve rulo ile sürülebilmekte veya basınçlı hava kullanılmaksızın püskürtülebilmektedir. Yüzey tarafından tamamen emilip, yüzeyde bir tabaka ve renk parlaklığı yapmamaktadır.

Resim 7.3. Yüzeye koruyucu malzeme tatbik etme

Ahşap malzemenin bozulmalarına karşı alınacak önlemler:

Ahşap malzemelerin böcek ve mantarlara karşı korunabilmesi için yapıda bulunan eski ahşap elemanlara ve kullanılacak yeni ahşap malzemelere ön koruma yapılması gerekmektedir. Yapıdaki mevcut eski ahşap elemanlara insanlar için toksit olmayan koruyucu kimyasallar ile ahşap yüzeye sızdırma (akıtarak emprenye etme)yöntemiyle, yeni ahşap malzemeye ise daldırma yöntemiyle (küvet şeklinde bölümlere belirlenen sürede daldırılıp çıkartılarak) ön koruma uygulaması yapılmalıdır.

Emprenye işlemi yapıldıktan sonra güneşin zararlı etkilerine karşı önlem alınmalıdır. Ahşap içinde yer alan kimyasal tuzlar güneş ışınlarının UV etkisiyle ortaya çıkarak, kimyasal reaksiyona neden olmaktadır. Bunun sonucunda, ahşap yüzeyde renk değişimi ve kararma görülür. Ahşap malzemeyi güneşin bu zararlı etkilerinden korumak amacıyla, koruyucu bir tabaka oluşturularak ahşap içindeki su dengesini bozmayan ve ahşabın reçine kusmasını engelleyen renksiz koruyucular kullanılmalıdır [Günay R., 2007].

Bu bağlamda Köseoğlu Konağı bünyesinde kapı, dolap, döşeme, silme, kepenk vb. gibi yerlerde bulunan ahşap yapı malzemelerin ön koruma uygulamaları yapılacaktır.

Metal malzemelerin pas ve korozyona karşı korunması, temizlenmesine yönelik uygulamalar:

Cephelerde yer alan pencere parmaklıkları, kapı tokmakları ve menteşelerinin yüzeyinde oluşan pas ve korozyonun önlenmesi için pas sökücü astar, daha sonra koruyucu boya uygulanmalıdır.

Bu bağlamda Köseoğlu Konağı'nın bünyesinde bulunan metal yapı malzemelerin ön koruma uygulamaları yapılacaktır.

Dış yüzeylerde yağmur sularının oluşturduğu nemlenmeye karşı alınacak önlemler:

Duvarlarda nemlenme nedeniyle meydana gelen bozulmuş malzemelerin değiştirilmesi gerekmektedir. Daha önceki dönemlerde çimento ile yapılan onarım eklerinin kaldırılarak, binanın özgün kaplama malzemesinin tamamlanması gerekmektedir.

Yağmur sularının zararlarına karşı alınacak önlemler:

Geleneksel yapıların en büyük sorunlarından olan yağmur suyu ve zemin suyu için gerekli önlemlerin alınması ile yapının korunmasına fayda sağlayacaktır.

Köseoğlu Konağı'nda yağmur suyunun yapıya zarar vermemesi için oluklarla yağmur inişleri yapılacak olup, yapı çevresinde oluşturulan drenaj sistemi ile de zemin sularının yapıdan uzaklaştırılması sağlanacaktır.

Yangına karşı koruyucu önlemler:

Köseoğlu Konağı'nda mimari elemanlardan pencereler, kapılar, döşemeler, dolaplar, kepenkler, silmeler vb. bir çok yerde ahşap malzeme kullanılmıştır. Yangına dayanıksız olan ahşap malzemenin konağın birçok yerinde kullanılmış olması nedeniyle yangın riskine karşı tedbir alınmasını zorunlu hale getirmektedir. Yangına

karşı alınan önlemlerden malzeme ölçeğinde pasif önlemlerin yanı sıra bina ölçeğinde aktif önlemler alınmalıdır. Ayrıca duman dedektörleri veya yağmurlama sistemi yapılmalıdır. Yapının elektrik tesisatı, kısa devre sonucu ortaya çıkabilecek yangın riski nedeniyle, PVC antikrom kablolar kullanılarak oluşturulmalıdır.

7.9.2. Sağlamlaştırma

Köseoğlu Konağı üzerinde gerçekleştirilecek olan restorasyon işlemlerinde yapıda meydana gelen bozulma, deformasyonları önleyecek nitelikte koruyucu uygulamaların yapılması gerekli görülmüştür.

Bir yapıdaki sağlıklaştırma çalışmaları yapının malzemesinin, taşıyıcı sisteminin ve üzerinde bulunduğu zeminin sağlıklaştırılması olmak üzere 3 düzeyde incelenir. Köseoğlu Konağı'nda bu sağlıklaştırma çalışmalarından ön planda olanı malzeme sağlıklaştırılması ve onarılmasıdır. Yapının taşıyıcı sisteminde herhangi bir problem olmadığını daha öncede belirmiştik fakat uzun süreli korumayı sağlamak adına taşıyıcı sistemde kapsamlı olmasa da sağlıklaştırma ve onarma çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar daha çok malzeme ölçeğinde kalmıştır. Köseoğlu Konağı'nda zemin sağlıklaştırmasına gerek duyulmamıştır. Köseoğlu Konağı'nda bütünlük sağlanması açısından, yapılacak tüm mimari elemanlar, özgün olanlarla benzer malzemeden ve özgün detaylarla imal edilip, özgün olmadıkları anlaşılabilmesi açısından da işaretlenecektir. Bu işaretlemelerin tarih atılması şeklinde uygulamasına karar verilmiştir.

<u>Malzeme sağlamlaştırması ve onarımı</u>

Yapıda iyi durumda mimari elemanların olmasının yanı sıra, yok olmuş ve bozulmuş olanlarına da rastlamak mümkündür. Bu bozulmaların giderilip elemanların sağlamlaştırılmasına yönelik müdahale kararları alınmalıdır. Müdahaleler sırasında, elemanlarda renk değişiminin olmaması, malzemelerde toksit zehirleyici etki oluşturmaması ve bu uygulamaların geri dönüşebilir olmasına dikkat edilmelidir.

Yapıdaki dış etkilere hava koşullarına (yağmur, kar vb.) maruz kalan ahşap yapı elemanlarında çeşitli bozulmalar gözlemlenmektedir. Ahşap kepenkler, silmeler, pencereler, kapılardan bozulanlar onarılmalı, onarılamayacak durumda olanlar ise özgün haline uygun olarak değiştirilmelidir.

Taş elemanların sağlıklaştırılması, atmosfer etkilerinden korunması için sürekli araştırmalar yapılmaktadır. Bozulma sürecini geriye döndürmek olası değildir ancak çok önemli özel ayrıntıların dayanımlarını arttırmak, özgün ayrıntıları daha uzun süre yaşatabilmek için sağlıklaştırma uygulamalarına gidilmektedir. Taşa püskürtülerek, fırça ile sürülerek veya vakumla uygulanan taş sağlamlaştırıcıların koruma kimyası ile uğraşan uzmanlar tarafından seçilmesi ve onların önerileri doğrultusunda denetim altında uygulanması gerekir. Saklıklaştırma yöntemi taşın türüne ve bozulma durumuna göre belirlenir [Ahunbay, 1996].

7.9.3. Bütünleme – tamamlama (reintegrasyon)

Bir kısmı hasar görmüş ya da yok olmuş yapı ve ögeleri özgün tasarımındaki bütünlüğe kavuşturacak biçimde geleneksel ya da çağdaş malzeme kullanarak tamamlama işlemine "bütünleme-reintegrasyon" denilmektedir. Bütünlemeyi yönlendiren etmenler estetik, işlevsel ya da sütrüktürel denge kaygıları olabilir.

Bir bölümü hasar görmüş ya da yok olmuş yapı ve yapı öğelerinin, ilk tasarımlarındaki bütünlüğe kavuşturulacak biçimde, geleneksel ya da çağdaş malzeme kullanılarak, tamamlama işlemidir. Bir elemanın, konumu, boyutu, malzemesi ve yapım tekniği biliniyorsa, yeniden üretilerek yapıya eklenmesinde bir sakınca bulunmamaktır. Ancak bu elemanın günümüz üretimi ve sonradan eklenmiş olduğu bir plaket ya da anlatım şekliyle ifade edilmelidir. Bunun dışında, bir yapı elemanının yeri belli olup, biçimi konusunda kuşkular varsa, o elemanın bilinen özellikleri ile yeniden üretilmesi ve bilinmeyen özellikleri hakkında yorumdan kaçınarak günün detay ve işçiliğinin uygulanması gerekecektir. Tamamlama gerçek verilere veya belgelere dayandırılmalıdır.

Restitüsyon verileri ve elemanların nitelikleri göz önüne alınarak bütünlemeye yönelik kriterler belirlenmiştir.

1) İzi olan tamamlanacak elemanın konumu, yeri ve malzemesi gibi özelliklerinden hepsi veya bir kısmı yapıdaki diğer örneklerden ve karşılaştırmalı çalışmalardan biliniyorsa bu eleman aynı yerde, aynı malzeme ile bilinen özelliklerine yapılacak bilinmeyen özellikleri çağdaş işçilik ve detaylarda yalın olarak yapılacaktır.

Köseoğlu Konağı'nda ahşap doğramalar, ahşap dolap kapakları, ahşap döşeme kaplamaları, ahşap kapılar, taş sedirler ve merdivenler yapı içinde yer alan benzer elemanlar örnek alınarak aynı boyut, malzeme ve formda yapılacaktır. Taş sedirlerdeki malzemenin kırılan ve kopan kısımları, alçı şerbetlikteki oymalı raflarda meydana gelen malzeme kayıpları, ahşap givle raflarındaki süsleme kayıpları, ahşap kepenklerdeki malzeme kayıpları aynı teknikle tamamlanacaktır.

Yapıdaki ahşap pencerelerden ve kapılardan özgün olanların bir kısmı bozulmuş bir kısmı ise malzeme kaybına uğramıştır. Malzeme kaybına uğrayan pencereler restitüsyon projesindeki detaylara uygun olarak tamamlanacaktır. Yapıda genellikle bodrum katlarda mevcut olan ufalanma, kırılma soncunda gözlemlenen malzeme kayıpları tamamlanacaktır.

Bezemeli Eserlerin Onarımı ve Tamamlanması: Temizliği yapılmış hazır hale getirilmiş olan bezeme yüzeyi dolgu ve tamamlamalar yapılıp zımparalandıktan sonra yüzeye malzemenin orijinaline uygun astar atılır. Günümüzde bezemede daha çok su bazlı akrilik boyalar kullanılmaktadır. Eserden aldığınız numunelerin analizleri yapılarak hangi malzemeden ve hangi dönemde yapıldığı tespit edilip buna en uygun boyalar ve renk tonları hazırlanarak motifin boyanması tamamlanmış olur. [MEGEP, 2007].

Resim 7.4. Alçı şerbetlik üzerindeki bezemede tamamlanacak kısım

Köseoğlu Konağı'nda bulunan ve kısmında malzeme kayıpları olan bezemeli yüzeyde önce bezemeli yüzeye dolgu ve tamamlamalar yapılacak daha sonra yarım kalan resimle ilgili dönemi, tarz ve üslubuna yönelik bilimsel araştırmalar yapılacaktır. Yarım kalan motif uygun boya ve renklerle tamamlanıp koruyucu malzemelerle uzun ömürlü olması için desteklenecektir. Sonradan yapıldığını belli edilmesi adına tamamlanan kısma tarih atılacaktır.

2) Tamamlanacak elemanların yeri, malzemesi, boyut ve formu yapı dışındaki kaynaklardan elde edilen veriler ışığında tahmin edilen elemanlardan; izi olmayanların süsleme içeren detayları işlenmeyecek, yalnızca genel olarak form belirtilip yapılacaktır.

Köseoğlu Konağı'nda yapı dışındaki kaynaklardan karşılaştırmalı çalışma sonucunda elde edilen ve izi bulunmayan gusülhaneli ahşap dolabın yeri, formu ve boyutu belirlenirken genelde oyma ve rölyef teknikleriyle süslenen ahşap dolapların süsleme içeren detayları işlenmeyecektir. Aynı zamanda izi olmayan karşılaştırmalı çalışma

sonucunda ve sözlü kaynaklarla desteklenen köşk mekânında bulunan oymalı ahşap dikmeler bodrum katında sökülmüş olarak bulunmuştur. Bu mimari elemanların yeri, konumu tespit edilecek ve koruma işlemlerinden geçtikten sonra köşk mekânındaki yerine yerleştirilecektir.

3) Tamamlanacak elemanlardan izi olmayan yeri, konumu, boyutu, malzemesi ve formu sözlü kaynaklardan elde edilen aynı zamanda karşılaştırmalı çalışmalarla desteklenen veriler ışığında tahmin edilen elemanlar yapı karakterine uygun özgün malzeme ile en sade şekilde ve yeni detaylarla tamamlanacaktır.

Köseoğlu Konağı'nda sözlü kaynaklardan edindiğimiz bilgilerin karşılaştırmalı çalışmalarla desteklenmesi sonucunda beton dökülmüş olan birinci kat tavanlarından hepsinin ahşap tavan 1-01, 1-02, 1-04 mekânlarının ahşap çıtalı tavan, 1-05 mekânının ise ahşap oymalı göbekli tavan olarak en sade şekilde yeni detaylarla tamamlanacaktır. Aynı şekilde izi olmayan yüklük dolabı da sözlü kaynaklar, karşılaştırmalı çalışmalar ışığındaki bilgiler sonucunda 1-07 mekânında D2 duvarına yerleştirilmiş, en sadece şekilde tamamlanmıştır.

7.9.4. Temizleme

Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve kentsel sitlerin genel etkisini bozan, tarihi ve estetik değer taşımayan eklerden arındırılması işlemidir.

Yapılarda temizleme; fiziksel temizleme (kaldırma) ve kimyasal temizleme olarak iki çeşittir.

Fiziksel Temizleme: Fiziksel temizleme, yapıya sonradan eklenen ve özgünlüğünü bozan eklerin tespit edilip kaldırılmasıdır.

Köseoğlu Konağı'nda yapının özgünlüğünü bozan ve kaldırılmasına karar verilen özgün olmayan zararlı ekler şunlardır:

- Z-01 mekânını 1-01 mekânına bağlayan merdiven başındaki rüzgarlık
- 1-01 mekânını 1-02 mekânına bağlayan merdivendeki demir korkuluklar
- 1-01 mekânındaki lavabo
- 1-01, 1-02, 1-04, 1-06, 1-07, 1-08, 1-09 mekânlarının döşemelerindeki beton şap, ana girişte ve köşk kısmında bulunan merdivenlerdeki beton şap,
- Çatıya ve birinci kat tavanlarına dökülen beton şap
- 1-09 mekânındaki beton tezgâh
- Zemin ve birinci katın mekânlarının tümünde bulunan aydınlatma elemanları,
- 1-09 mekânında bulunan özgün olmayan ahşap dolap,
- Birinci kattaki bazı pencere ve yapıdaki bazı kapılar kaldırılmıştır.

Kimyasal temizleme: Yapı yüzeyinde bulunan kir ve pasların uygun yöntemlerle temizlenmesidir. Taş, ahşap ve metal malzemelerde kimyasal temizleme yapılmıştır. Kimyasal temizleme ile ilgili kararlar verilirken temizlenen elemanlarda; yüzey aşınımının en az olması, renk değişiminin olmaması ve temizleyicilerin toksit etki bırakmamasına dikkat edilmiştir.

Taş:

Taş malzemede kimyasal temizlik yapılırken ilk taşçı ustasının bıraktığı izler ve taşın zamanla kazanmış olduğu patinanın yok edilmemesine özen gösterilmelidir. Taşın üzerindeki kir temizlenirken taş yüzeyin tahrip edilmesine neden olur. Taş temizliği için mekânik temizlik, kimyasal temizlik, suyla yıkama, emici kil ve kağıt hamurları uygulama, emici jeller uygulaması gibi yöntemler kullanılmaktadır.

Kayseri yöresindeki kagir yapılarda kullanılan taş malzemeler andezit\ bazalt\ trekit diye adlandırılan il içerisindeki taş ocaklarından çıkarılan doğal taşlardır. Köseoğlu Konağı'nda da kullanılan bu doğal taşlarda temizlik yöntemlerinden, suyla yıkama yöntemi taşın bünyesine suyu hapsetmesi sıcaklık değişimleri neticesinde taş malzemede kırılmalar, ufalanmalar, deformasyonların gözlemlenmesi ayrıca kullanılan suyun taşın içerisindeki tuzu dışarı kusmasını sağlayarak tuzun yapıya

zarar vermesi, bunların dışında taş bünyesine az su hapseden özellikte olsa bile suyun derz boşluklarındaki harca zarar vermesi gibi sebeplerden tercih edilmemektedir. Bir diğer taş temizleme yöntemlerinden olan kimyasal malzemelerle yapılan temizlik yöntemi sonrasında yapıya ne kadar zarar vereceğini bilemeyeceğimiz için kullanılmamaktadır. Örneğin Köseoğlu Konağı yapıldığı tarihten bu zamana kadar yani 143 senedir meydana gelen kirlenme düzeyine kimyasalları kullandıktan sonra daha kısa sürede ulaşabilir. Başka bir taş temizleme yöntemi olan emici jeller uygulamasında ise taşın bünyesindeki nemi tamamen alması sonucunda taş da ufalama, kırılma ve malzeme kayıpları olduğu için tercih edilmemektedir. Bu kriterler göz önüne alındığında Köseoğlu Konağında taş temizleme yöntemlerinden mekânik temizlik olan püskürtme yöntemi tercih edilmiştir. Püskürtme yönteminde kullanılan ceviz kabuğu, ince kum, cam küre, alüminyum taneleri gibi malzemeler taşın patinasına zarar vermemesi adına malzeme analizleri neticesinde karar verilip, uzman denetiminde gerçekleştirilmektedir. Malzeme analizleri yapılmış aynı dönem yapıları ve aynı tür taş malzemeyle inşa edilmiş olan yapılarda olduğu gibi Köseoğlu Konağı'nda da mekânik temizlik olan püskürtme yönteminde ince kum kullanılması öngörülmüştür. Yapıdaki taş malzemelerde öncelikle, nem geçirmeyen tabaka ile zeminden su gelinmediğinden emin olunması gerekmektedir. En son olarak da dış yüzeye koruyucu malzeme uygulanacaktır.

Ahşap:

Köseoğlu Konağı'nda genelinde bulunan bütün ahşap yapı malzemeleri (döşeme ve tavan kaplama ve kirişleri, kapı kasa ve kanatları, merdiven basamakları, lentolar, söveler, kepenkler, pervazlar, özgün dolaplar vs) yüzey aşınımı ve renk değişimi en az olacak şekilde seçilen kimyasallarla temizliği yapılacaktır. Yapıda bulunan ahşap yapı elemanlarının hiçbiri yağlı boyayla boyanmamıştır. Bu sebeple çok fazla işleme tabi olmayan ahşap elemanlar çatlaklar ahşap macunu ile düzeltilecek, ön koruması yapıldıktan sonra 2 kat vernik uygulanacaktır. Hava şartları, nem ve rutubet nedeniyle renk değiştiren kepenkler, kat silmeleri, pencereler vb. ahşap elemanlarında yüzeylerdeki renk değişimlerinin oluşturduğu deformasyonlar kimyasal maddeler kullanılarak giderilecektir.

Metal:

Köseoğlu Konağı'nda bunan metal elemanlar; pencere parmaklıkları, kapı tokmakları, menteşeler, zemberekler, kilitler ve kepenkler pas ve korozyona karşı pas sökücü astarla temizlenip koruyucu boya uygulaması yapılarak fiziksel korumaları sağlanacaktır.

7.9.5. Yenileme (Renavasyon)

Yapıda kötü durumda olup onarılması mümkün olmayan yapı elemanlarının aslına uygun olarak yeniden yapılmasıdır. Restorasyon müdahale şekillerinden "yenileme" tekniğindeki genel ilke; restitüsyon aşamasında görsel kaynaklardan, yapılan araştırmalardan, sözlü kaynaklardan ve karşılaştırmalı çalışmadan edinilen bilgiler doğrultusunda özgün malzeme ile aynı veya benzer malzeme kullanılarak özgün detaylarları ile yeniden yapılması yönünde olup, .yenilenen elemanların işaretlenmesi öngörülmüştür.

Köseoğlu Konağı'nda müdahale tablosunda belirtilmiş olan pencereler, kapılar, kat silmeleri, pencere korkulukları özgün detaylarla çatı kısmı ise günümüz konfor koşullarına uygun olacak şekilde teras çatı önerilerek yeniden yapılacaktır. Konağın çatı suyu aynı bölge aynı dönemde benzer özellikteki yapılarda karşımıza çıkan ve günümüzde yok olmuş çörten adı verilen mimari elemanlarla çatıdan atılacaktır. Yapının kuzey-batı cephesinde bulunan iki odalık bölümü yapı el değiştirdiğinde onarımdan geçmiş fakat özgün hali bozulmuştur. Yapılan araştırmalar ve sözlü kaynaklar sonucunda bu kısmın cephede gönyeli çıkma yapmasına plan düzleminde odanın geometrik formunun kareye tamamlamasına karar verilmiş ve yapının bu kısmının yenilenmesi için askıya alınması öngörülmüştür. Askıya alınan yapının zemin ve birinci kat duvarları, döşemesi, tavanları yeniden özgün haline uygun olarak yapılacaktır.

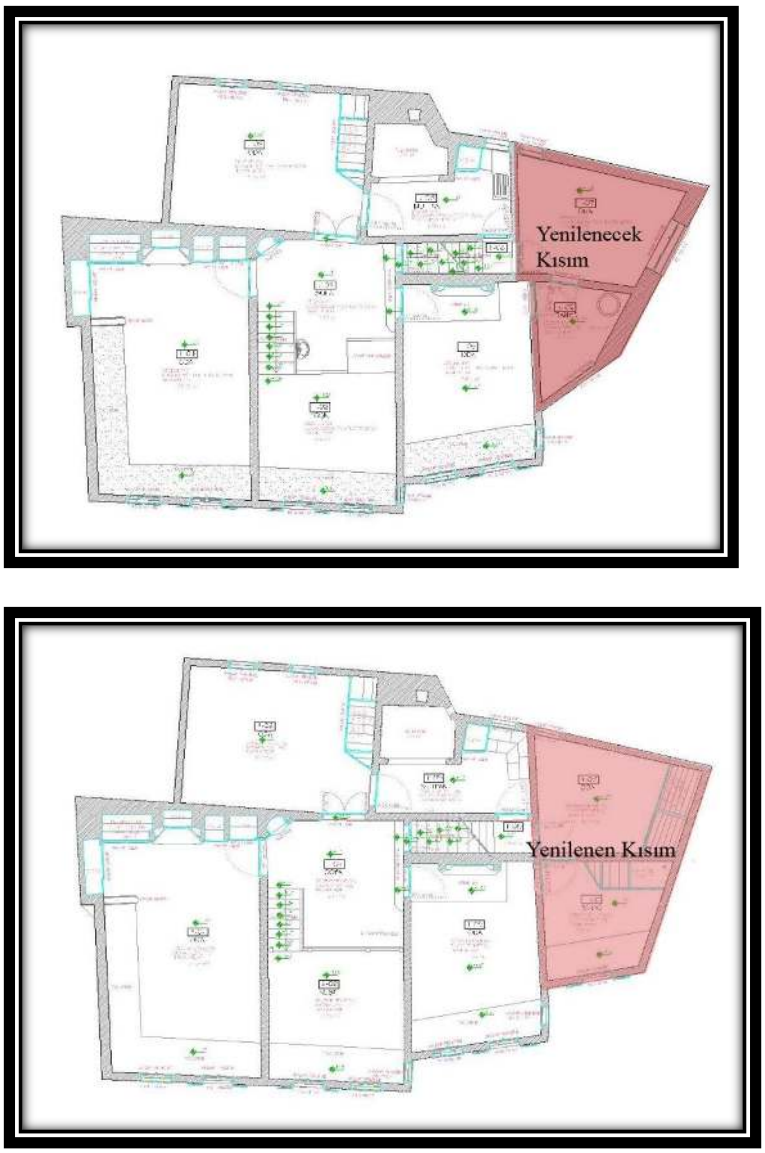

Resim 7.5. Tadilat gören kısmın özgün detaylarla yenilenmesi

7.9.6. Çağdaş ek

Tarihi yapıların, yeniden kullanılmaları çağdaş yaşam içinde etkin olarak yer almaları amacıyla yapılan projelerin etkili olabilmesi bazı eklerle birlikte düşünülmelerini gerektirmektedir [Ahunbay, 1996].

Köseoğlu Konağı'nda çağdaş ek uygulamasındaki genel ilke; yapıya yeni eklenecek bir eleman ya da uygulanacak bir müdahale, kabul edilen restorasyon kriterlerine göre çağdaş malzeme ile dönemin teknolojik özelliklerine uygun olarak yapılmalıdır.

Yeni işlev gereği, günümüz konfor koşullarına uyum sağlamak için eklenen bütün elemanlar veya sağlıklaştırma amacı ile yapılacak eklemeler, özgün yapım sistemi ve geleneksel elemanlara saygılı mevcut sistemi bozmayacak şekilde olmalıdır. Ayrıca eklentilerde pastel renk tonları ile yalın çizgiler kullanılmalı ve mümkün olduğunca geri planda kalması, geleneksel mimari elemanların gölgelemesi engellenecektir Bunların dışında saklıklaştırma ve konfor gereği yapıya eklenen yeni malzemelerin hareketli ve kaldırılabilir olması gibi kriterlerle eski malzemenin her zaman okunabilir olması sağlanmalıdır.

Üzerine beton dökülen çatının temizlenerek günümüz konfor koşullarına uygun malzemelerle desteklenen, aynı zamanda yapının görselliğinde cephe karakteristiğinde değişikliğe neden olmayacak teras çatı yapılacaktır. Bunun yanı sıra günümüz konfor koşullarının sağlanabilmesi için elektrik, yangın, ısıtma, sıhhi tesisat gibi uygulamalar geleneksel yapılara restorasyon aşamasında yapılan eklemelerdir. Restorasyona başlamadan önce sıhhi, yangın, ısıtma, elektrik, tesisat projelerinin hazırlanması gerekmektedir. Yapıya işlev gereği eklenecek olan eklentilerde, aydınlatma ve ısıtma elemanların da günümüz detaylarıyla yapılmış modern elemanlar kullanılması ve gerektiğinde kaldırılabilir ve geri dönüşümü olan elemanlar tercih edilecektir. Tefriş elemanlarıyla uyumlu renkler sade formlar ve modern detaylar kullanılarak minimalist tarzda düzenleme yapılacaktır. Bununla birlikte fonksiyon gereği yapılan eklemeler yapı bütünlüğünü bozmayacak ve günümüz izlerini taşıyacak işçilik, malzeme ve teknikte yapılacaktır.

Sıhhi tesisatı: Yapının mevcut durumunda Z-02 ve Z-04 mekânları tuvalet olarak kullanılmakta, özgün halini günümüzde de muhafaza etmektedir. Mekânlarda bulunan havalandırma delikleri hava sirkülasyonunu sağlanmakta ve yapıya nemlenme vb. herhangi bir yük getirmeyip, sağlıklı bir şekilde işlevini sürdürmektedir. 1-01 mekânı D3 duvarında bulunan ve yapıya sonradan eklenen lavabo mekânda ve B-01 mekânında su sızıntılarına bunun sonucunda nemlenmeye sebep olmaktadır. 1-09 mekânında bulunan özgün olmayan beton tezgah hareketli tefriş elemanlarıyla yapılmadığı için yapıya zarar vermektedir. Ayrıca Köseoğlu Konağı'nın tadilat gören kısmında bulunan özgünde banyo olmayan 1-06 mekânı

günümüzde döşemesine beton dökülüp, gider oluşturularak banyo işlevi verilmiştir. Kötü işçilik ve niteliksiz onarım ile banyo olan mekân Z-03 mekânındaki taşlarda nemlenmeye neden olmakta ayrıca yapı sağlığını tehdit etmektedir.

(a) (b)

(c) (d)

Resim 7.6. Köseoğlu Konağı'ndaki ıslak hacim birimleri
(a) Z-02 mekânı Tuvalet (b) Z-04 mekânı Tuvalet
(c) 1-01 mekânı lavabo (d) 1-09 mekânı beton tezgah

Köseoğlu Konağı için yapılan sıhhi tesisat önerileri; mevcut Z-02, Z-04 tuvalet mekânlarının iyileştirilmesi ve ihtiyaç olan yerde yeni ıslak hacmin önerilmesi şeklinde olmuştur.

Yeni işlev gereği atölye ve dersliklerdeki öğrencilerin kullanmaya devam etmesi için tuvalet taşları günümüz konfor koşulları nedeniyle değiştirilip iyileştirilen Z-02 ve Z-04 tuvalet olarak kullanılan mekânlar dar oldukları için mekân içerisine lavabo koymak imkansızdır. İhtiyaç dahilinde olan lavabolar önerilen elemanların dönüştürülebilir olması ve yapıya zarar vermemesi adına gider boruları yeni planlamaya uygun olarak alçıpan tesisat duvarı içerisinden geçecek şekilde yapılıp , Z-01 mekânı D2 duvarı ve Z-03 mekânı D5 duvarı üzerine yerleştirilmiştir.

1-01 mekânında sonradan eklenen özgün olmayan ve yeni işlev gereği gereksiz olan lavabo kaldırılacaktır. 1-09 mekânında bulunan beton tezgah kaldırılıp yerine hareketli tezgah, gerekli tesisat ve evye çağdaş malzeme ile tasarlanmıştır. Böylece malzemelerin dönüştürülebilir olması geleneksel dokuya zarar verilmesini engellemiştir.

Günümüzde banyo olarak kullanılan 1-06 mekânın döşemesine dökülen beton temizlenip, döşemesi kesme taş olan özgününde gusülhaneli ahşap dolabı bulunan atölye olarak işlevlendirilmiştir.

B-03 mekânı işlevlendirme gereği kütüphane ve yönetici odasının bulunduğu bölüme hizmet verecek ıslak hacim olarak tasarlanmıştır. Önerilen mekânın dönüştürülebilir olması ve yapıya zarar vermemesi açısından mekânın özgün döşeme, duvar ve tavanı korunmuştur. Mekâna yükseltilmiş döşeme ile seramik kaplanırken duvarlar da tesisat duvarıyla çevrelenip ikinci bir kabuk oluşturulmuş ve tesisat geleneksel dokuya zarar vermeden gider boruları yeni planlamaya uygun olarak alçıpan tesisat duvar esaslarına göre yapılıp tefriş elemanları da hareketli tercih edilmiştir.

Konut işlevi değiştirilerek Eğitim-Kültür-Sanat merkezi olan yapıda kullanıcıların konfor koşullarının sağlanması amacıyla ıslak hacimler ve mutfaklar mekân

ihtiyacına göre ya revize edilmiş ya da yeniden tasarlanmıştır. Gerek revizyon tasarımlarında gerekse yeniden tasarlanan mekânlarda uygulanan sıhhı tesisat için geleneksel yapı elemanlarına zarar vermeyen çözümler üretilmiş olup mekânlarda alçıpan tesisat duvarı kullanılmıştır.

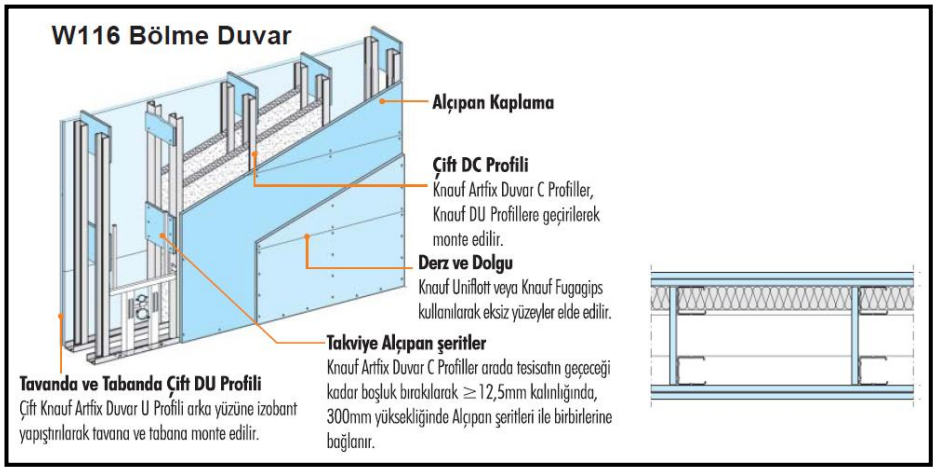

Şekil 7.4. Alçıpan tesisat duvarı

• Islak mekânlarda, lavabo, klozet ve atık su gibi göze hoş görünmeyen tesisatların gizlenmesi için ideal sitemlerdir. Bu sayede ıslak mekânlarda alan kazanılarak dekoratif görünümler elde edilir.

• Bu sistemlerde tesisatlarda meydana gelebilecek arızaların onarılması çok kolaydır, istenilen noktaya ulamak için o bölgedeki alçıpan kesilerek çıkartılır, tamirat işlemi bittikten sonra kesilen alçıpan tekrar üzerine sıva yapılarak yerine konur.

• Hafif olmasından dolayı binanın taşıyıcı sistemine etkisi çok azdır. Binanın hareketlerine uygun sistemlerdir. Bu nedenle depreme dayanıklı bina sistemleri için idealdir.

• Yangına dayanım, ses ve ısı yalıtımı gibi performans şartlarını karşılayabilen çok yönlü sistemlerdir.

Isıtma tesisatı*:* Karasal sert iklim şartlarının hakim olduğu Kayseri İli'nde ısıtma tesisatı ciddi bir ihtiyaçtır. Köseoğlu Konağı'nda, ısıtma sistemi için klima düşünülmektedir. Tüm odalara split klima yerleştirilecek ve tek bir VRV sistemle toplanacak, dış ünitesi ise yapının arka cephesindeki bahçeye yerleştirilecektir. Islak hacim mekânların da ise elektrikli su ısıtıcıları kullanılacaktır.

Elektrik tesisatı: Yapının mevcut elektrik kabloları sökülerek yeni yapılacak tesisatının yalıtımı yapılarak duvar yüzeylerinden döşenmesi uygundur. Tesisat elemanlarının yapının karakteristiğini etkilememesi için beyaz plastik bir eleman ile kapatılacaktır. Köseoğlu Konağı'nda bulunan ve gerekli olan tüm mekânlara Tv, telefon gibi zayıf akım tesisatı çekilecektir. Kısa devreye önlem olması amaçlı PVC antikrom kablolar tercih edilmelidir.

(a) (b)

Resim 7.7. Köseoğlu Konağı elektrik tesisatı örnekleri
(a) B-01 Mekânı elektrik kabloları (b) 1-05 Mekânı elektrik kabloları

Aydınlatma: Yapının mevcut halinde aydınlatması, tavanlardan sarkan ampuller ve florosanlarla sağlanmaktadır. Ancak bunlar yapıya ihtiyaç dahilinde sonradan niteliksiz ve kötü bir şekilde eklenmiştir. Köseoğlu Konağı'nda uygulanacak olan yapay aydınlatmada, aydınlatmanın niteliği ve niceliğinin doğru seçilmesinin bu yapının işlevselliği ve algılanması açısından oldukça önemlidir. Bu nedenle yapıda aydınlatma, doğal aydınlatmanın yanı sıra her mekânın özelliğine ve büyüklüğüne

uygun olarak yalın çizgilerle beyaz renkte tasarlanmış olan aydınlatma elemanlarıyla sağlanacaktır. Mekânlarda doğru yerlere yerleştirilecek duvar aplikleri, tasarruflu ve mekânın (atölye, derslik, öğretmenler odası vb) kulanım amacına göre ihtiyaç duyulan aydınlık düzeyine uygun olacak ampuller seçilecektir. Ayrıca atölyelerde ışığın geliş açısı önemli olduğundan hareketli aydınlatma elemanlarına da yer verilmiştir. Mekâna ait tüm detayların (yüzey, doku, işçilik v.s) doğru algılanabileceği şekilde ayrıca işlev gereği atölyeler ve dersliklerdeki eğitime uygun aydınlatılmasına dikkat edilmiştir.

(a) (b)

(c)

Resim 7.8. Köseoğlu Konağı aydınlatma örnekleri
(a) 1-02 Mekânı (b) 1-05 Mekânı (c) B-01 Mekânı

Yangın tesisatı: Köseoğlu Konağı'nda yangına dayanıklılığı düşük olan ahşap malzeme az oranda kullanılmasına rağmen yapı yangın tehlikesine açıktır. Bu sebeple yapıda yangın uyarı ve söndürme sistemleri projelendirilip uygulanmalıdır. Ahşap yüzeylerde ise yangın geciktirici boya, cila veya yanmayan maddelerle kaplama yapılmalıdır.

7.10. Restorasyon Aşamaları

Köseoğlu Konağı'nın restorasyonu sırasında uygulama aşamaları şu şekilde sıralanacaktır;

1.Aşama: Köseoğlu Konağı'nda ilk aşama olarak yapının kuzey-batı kısmında tadilat gören kısmın restitüsyon projesine uygun olarak yenilenmesidir. Yapının bu kısmı askıya alınarak zemin kat duvarı, tavanı ve birinci kat duvarı, tavanı, döşemesi özgün haline uygun olarak yeniden yapılacaktır. Aynı zamanda yapının bu kısmında bugünkü halinde olmayan gönyeli çıkma ve değiştirilen pencereler yenilenecektir.

Yapı çevresinde kurulacak bir iskele ile yapının cephesinde bulunan elemanların temizliği yapılacak; tamir gereken elemanların tamiri yapılırken, kullanılmayacak durumdaki elemanlar sökülerek yerine benzer malzeme ve biçimde özgün detaylarla yeniden yapılacaktır. Aynı zamanda yapı içerisinde bulunan tüm elemanlarda da uygun yöntemlerle çalışmasına devam etmektedir. Yapıda bulunan tüm ahşap doğramalar sökülerek temizleme veya tamirat çalışması sonrasında uygun malzemelerle fiziksel korumaya yönelik müdahalede bulunulacaktır. Tamiratı mümkün olamayan elemanlar ise özgün detaylarla yenilecek ve restorasyon projesinde öngörülen yapıdaki cephe değişimleri de bu aşamada yapılacaktır.

2.Aşama*:* Yapının çatısına niteliksiz tadilat sonucunda dökülen beton şap hem yapı sağlığına zarar verirken ayı zamanda sızıntılara neden olup, yapının nemlenmesine sebep olmaktadır. Bu aşamada yapı askı sisteme alınarak, çatıya dökülen beton şap temizlenecek yapıya restorasyon projesinde ön görülen teras çatı uygulanacaktır. Çatı strüktürü sağlamlaştırılacak; yağmur suyunun alınması yapıda günümüze kadar gelemeyen kaybolmuş dönem yapılarında bulunan çörten adı verilen mimari elemanlarla sağlanacaktır.

3.Aşama: Yapının cephelerinde yapılan temizlik ve çeşitli olumsuz nedenlerle meydana gelen yapı malzemesi, yapı elemanlarındaki bozulmalar tespit edilip,

değiştirilecek veya tamiratı yapılacaktır. Yapı elemanlarının fiziksel korumaya yönelik müdahaleleri yapılarak yerine monte edilecek ve kurulan iskele sökülecektir.

4.Aşama: Yapının ısıtma ve elektrik tesisatı ile temiz ve atık su tesisatları yapılacaktır. Tesisatın geçeceği duvar, zemin döşemeleri bakıma alınacaktır. Geleneksel dokuyu bozmamak yapıya zarar vermemek adına yükseltirmiş döşeme, tesisat duvarı gibi ikinci bir kabuk oluşturulup tesisat bu kısımda çözümlenecektir.

5.Aşama: Yapının zemin ve birinci katlarındaki mekânların zemin kaplaması ve mekânlara sonradan yapılan müdahaleler yapıdan temizlenerek yerine özgün malzeme ve yapım tekniği doğrultusunda tamamlanacaktır.

6.Aşama: Yapının yeni işlevine uygun ısıtma merkezi ve ıslak mekânlarda gerekli düzenlemeler bu aşamada gerçekleştirilecek; bu mekânların kullanımına yönelik tesisat bağlantıları ve mekânik eleman düzenlemeleri yapılacaktır.

7.Aşama: Yapının çevresinde oluşturulacak drenaj sistemine yönelik kazılar yapılacak, temel duvarları ve yığma taş duvarlarda havalandırma yapılarak, gerekli kimyasal müdahalede bulunulacaktır. Drenaj sisteminin ve yağmur oluklarının pis su tesisatı ile birlikte şebekeye bağlanacaktır.

8.Aşama: Yapının restorasyon projesindeki işlevine uygun hareketli tefriş elemanları özgün yapıya aykırı olmayacak şekilde seçilip, dekorasyonu yapılacaktır. Yapıdaki son kontroller yapılıp, tüm tesisatlar denemeden geçirildikten sonra yapı hizmete açılacaktır.

Çizelge 7.1. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
B01	MAHSEN	ÖĞRETMENLER ODASI	Pencereler P 7.1, P7.2	Nemlenme,renk değişimi, malzeme kaybı	-Dış etkilere maruz kalması -Zaman içinde nemlenme -Bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●		●		●	Özgün pencere doğramaları ve kepenkleri gözlenecek, deforme olan kısımlar detaylara uygun olarak yenilenecek, tüm yüzeylerde kir ve pas raspası yapılacak. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra bir kat timbertone türü açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Pencere korkulukları	Paslanma	-Dış etkilere maruz kalması -Zaman içinde nemlenme				●		●	Metal malzemenin korozyondan korunması için pas sökücü astar ve boya uygulanması
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
			Tavan	Nemlenme,renk değişimi malzeme kaybı çürüme	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat		●		●			Eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu vermiği ve yangın geciktirici 2 kat ahþap boya ,cila uygulanması
			Döşeme	bozulma malzeme kaybı	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Uygunsuz ek	●	●	●			●	Zeminden yükselen suyun tutulması için enjeksiyon yapılcak, bozulmuş hasar görmüş kesme taş döşemedeki kırılan taşlar tamir edilcek ve zarar gören taşlar yenilenecek
			Taş duvarlar	bozulma derz boşalması malzeme kayıpları(ufalanma)	-Dış etkenler -Tesisat sorunu -Bilinçsiz Müdahale	●			●			Cepheye denk gelen duvarların alt kısımlarında uygulanan çimento esaslı sıvalar mekanik temizleme olan püskürtme yöntemi ile temizlenecek ve derz boşlukları kireç esaslı harcla doldurulacaktır.İç mekanda kesme taş yüzeydeki kirlenmelerde de aynı yöntem kullanılarak taş temizliği yapılacaktır.
			Kemer	Derz boşalması ve nemlenme	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Zaman içinde nemlenme				●		●	Püskürtme yöntemi ile taş yüzey temizlenip, hasar gören taşlar yenilenecek
			Kapı K 6	Nemlenme, renk değişimi, malzeme kaybı ve çürümeler mevcut	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat		●				●	Malzeme kayıpları detaylara uygun olarak yenilenecek, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu vermiği , 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
B02	MAHSEN	DİNLENME ODASI	Pencereler P 9.1, P 9.2	Nemlenme,renk değişimi, malzeme kaybı	-Dış etkilere maruz kalması -Zaman içinde nemlenme -Bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●		●		●	Özgün pencere doğramaları ve kepenkleri gözlenecek, deforme olan kısımlar detaylara uygun olarak yenilenecek, tüm yüzeylerde kir ve pas raspası yapılacak. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Pencere korkulukları	Paslanma	-Dış etkilere maruz kalması -Zaman içinde nemlenme	●			●			Metal malzemenin onarım ve sağlamlaştırılması yapılıp, korozyondan korunması için pas sökücü astar ve boya uygulanacaktır.

Çizelge 7.2. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
B02	MAHSEN	DİNLENME ODASI	Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
			Taş Duvarlar	Derz boşalması, malzeme kaybı,	-Dış etkenler -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●			●			Çimento enjeksiyonu ile zemi iyileştirilecek, derz boşlukları kireç esaslı harcla doldurulacak, kesme taş yüzeydeki kirlenmeler mekanik temizleme olan püskürtme yöntemi kullanılarak taş temizliği yapılacak
			Tavan	Nemlenme,renk değişimi malzeme kaybı çürüme	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat		●		●			Eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve yangın geciktirici 2 kat ahşap boya ,2 kat açık kahverengi cila uygulanması
			Döşeme	bozulma malzeme kaybı	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●	●			●	Zeminden yükselen suyun tutulması için enjeksiyon yapılcak, bozulmuş hasar görmüş kesme taş döşemedeki kırılan taşlar tamir edilcek ve zarar gören taşlar yenilenecek
			Taş Ocak	bozulma, renk değişimi malzeme kaybı	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Dış etkenler		●		●			Ocak üzerindeki taş kemerde yüzeylerdeki kirlenmeler mekanik temizleme yöntemi kullanılarak taş temizliği yapılacak, kırılan ve zarar gören taşlar yenilenecek
			Ambar ahşap kapakları	bozulma, malzeme kaybı	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat		●		●		●	Eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği açık kahve renkli cila uygulanması, yok olan bölümlerin aslına uygun olarak yenilenmesi
B03	DEPO	DEPO	Kapı K 4.4	Renk değişimi, malzeme kaybı ve çürümeler mevcut, şaküünde bozulma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Dış etkenler		●		●			Eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği , 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
			Taş duvarlar	Derz boşalması, malzeme kaybı, bozulma, nemlenme	-Dış etkenler -Zaman içinde bakımsızlıktan ve nemlenmeden doğan tahribat	●	●		●			Çimento enjeksiyonu ile zemi iyileştirilecek, derz boşlukları kireç esaslı harcla doldurulacak, kırılan veya zarar gören taşlar tamamlanacak, kesme taş yüzeydeki kirlenmeler püskürtme yöntemi kullanılarak taş temizliği yapılacak
			Tavan	Malzeme kaybı ,renk değişimi	-Zaman içinde bakımsızlıktan ve nemlenmeden doğan tahribat	●	●		●			Eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve yangın geciktirici 2 kat ahşap boya ,cila uygulanması

Çizelge 7.3. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
B03	DEPO	DEPO	Döşeme	Bozulma	-Zaman içinde toprak döşemenin özelliğini yitirmesi	●					●	Zemin sağlamlaştırılcak, sıkıştırılmış toprak düzenlenip üzerine kesme taş döşenecek
B04	DEPO	DEPO	Kapı K 4.5	Renk değişimi, büyük oranda malzeme kaybı ve çürümeler mevcut	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Dış etkenler		●		●			Kapının kaybolan kanadının özgün haline uygun olarak yenilenmesi ve eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği , 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Taş duvarlar	Derz boşalması, malzeme kaybı,	-Dış etkenler -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●			●			Cepheye denk gelen duvarların alt kısımlarında uygulanan çimento esaslı sıvalar mekanik temizleme olan püskürtme yöntemi ile çıkarılacak ve derz boşlukları kireç esaslı harcla doldurulacaktır.İç mekanda kesme taş yüzeydeki kirlenmeler de aynı yöntem ile kullanılarak taş temizliği yapılacak
			Tavan	Nemlenme, soyulma, malzeme kaybı	-Nemlenme -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat		●		●			Malzeme kayıpları giderilip, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve yangın geciktirici 2 kat ahşap boya ,cila uygulanması
			Döşeme	Bozulma	-Zaman içinde toprak döşemenin özelliğini yitirmesi	●					●	Zemin sağlamlaştırılcak, sıkıştırılmış toprak düzenlenip yalıtım sağlandıktan sonra üzerine kesme taş döşenecek
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
Z01	ANA GİRİŞ	ANA GİRİŞ	Pencere P.4.4	Nemlenme, soyulma, malzeme kaybı	-Zaman içinde nemlenme -Bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●		●			Özgün pencere doğramaları gözlenecek, deforme olan kısımlar detaylara uygun olarak yenilenecek, tüm yüzeylerde kir ve pas raspası yapılacak. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Kapı K.1.	Nemlenme, renk değişimi, malzeme kaybı ve çürümeler mevcut	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Dış etkenler		●		●			Eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği , 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Taş duvarlar	Derz boşalması, malzeme kaybı,	-Dış etkenler (yağmur,kar, güneş vb.) -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●			●			Cepheye denk gelen duvarların alt kısımlarında uygulanan çimento esaslı sıvalar mekanik temizleme olan püskürtme yöntemi ile çıkarılacak ve derz boşlukları kireç esaslı harcla doldurulacaktır.İç mekanda kesme taş yüzeydeki kirlenmeler de aynı yöntem ile kullanılarak taş temizliği yapılacak
			Tavan	Nemlenme, malzeme kaybı	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●		●			Malzeme kayıpları giderilip, eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve cila uygulanması
			Döşeme	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	- Bilinçli tahribat (beton şap atılmış)			●			●	Özgün olmayan beton şap sökülecek, temizlendikten sonra ortaya çıkan kesme taş döşemedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar detaylara uygun olarak yenilenecek, taşın üzerine koruyucu malzeme sürülecek
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.

Çizelge 7.4. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
Z02	WC	WC	Kapı K.2.1	Renk değişimi, malzeme kaybı ve kararmalar mevcut	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat ve nemlenme -Şaküründe kayma	●	●		●			Malzeme kayıpları giderilip, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve yangın geciktirici 2 kat ahşap boya ,2 kat cila uygulanması
			Tavan	Malzeme kaybı, renk değişimi nemlenme	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat ve nemlenme		●		●			Eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve cila uygulanması
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
			Döşeme	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	- Bilinçli tahribat (beton şap atılmış)			●			●	Özgün olmayan beton şap sökülecek, temizlendikten sonra ortaya çıkan kesme taş döşemedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar detaylara uygun olarak yenilenecek, taşın üzerine koruyucu malzeme sürülecek
			Taş duvarlar	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış(çimento esaslı harç) malzeme kaybı, derz boşalması	- Bilinçli tahribat (çimento esaslı harç) -Zaman içinde dış etkilerden doğan tahribat	●	●		●			Uygulanan çimento esaslı sıvalar mekanik temizleme olan püskürtme yöntemi ile temizlendikten sonra derz boşlukları kireç esaslı harcla doldurulacaktır.İç mekanda kesme taş yüzeydeki kirlenmeler aynı yöntem kullanılarak taş temizliği yapılacak
Z03	MAHSEN GİRİŞİ	SATIŞ OFİSİ	Pencereler P.8.1, P.8.2	Renk değişimi, büyük oranda malzeme kaybı ve kararmalar, gözeneklenme	-Dış etkenler (yağmur,kar, güneş vb.) -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●		●		●	Özgün pencere doğramaları ve kepenkleri gözlenecek, deforme olan kısımlar ve kaybolan pencere kasaları detaylara uygun olarak yenilenecek, tüm yüzeylerde kir ve pas raspası yapılacak. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra bir kat timbertone türü açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Pencere korkulukları	Paslanma	-Dış etkilere maruz kalması -Zaman içinde nemlenme				●		●	Metal malzemenin korozyondan korunması için pas sökücü astar ve boya uygulanması
			Kapılar K.4.1, K.4.2, K.4.3,K.4.6	Renk değişimi, malzeme kaybı ve kararmalar, şaküründe kayma	doğan tahribat ve nemlenme -Şaküründe kayma	●	●		●			Malzeme kayıpları detaylara uygun olarak giderilip, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve yangın geciktirici 2 kat ahşap boya ,2 kat cila uygulanması
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
			Taş duvarlar	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış(çimento esaslı harç) malzeme kaybı, derz boşalması	- Bilinçli tahribat (çimento e.h.) -Zaman içinde dış etkilerden ve baksımsızlıktan doğan tahribatlar	●	●		●			Uygulanan çimento esaslı sıvalar mekanik temizleme olan püskürtme yöntemi ile temizlendikten sonra derz boşlukları kireç esaslı harcla doldurulacaktır.İç mekanda kesme taş yüzeydeki kirlenmeler aynı yöntem kullanılarak taş temizliği yapılacak
			Tavan	Malzeme kaybı, renk değişimi nemlenme, kararma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat ve nemlenme -Zaman içinde dış etkilerden doğan tahribat	●			●			Eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve cila uygulanması
			Döşeme	Malzeme kaybı, renk değişimi	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat ve nemlenme		●	●			●	Özgün döşeme gözlenecek, kesme taş döşmedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar özgün detaylarla yenilenecek

Çizelge 7.5. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
Z04	WC	WC	Kapı K.4.6	Malzeme kaybı, renk değişimi, soyulma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat ve ıslak hacim olmasından kaynaklanan nemlenme		●		●			Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenip, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve yangın geciktirici 2 kat ahşap boya ,2 kat cila uygulanması
			Taş duvarlar	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış(çimento esaslı harç) malzeme kaybı, derz boşalması	- Bilinçli tahribat (çimento esaslı harç) -Zaman içinde dış etkilerden doğan tahribat	●	●		●			Uygulanan çimento esaslı sıvalar mekanik temizleme olan püskürtme yöntemi ile temizlendikten sonra derz boşlukları kireç esaslı harcla doldurulacaktır.İç mekanda kesme taş yüzeydeki kirlenmeler aynı yöntem kullanılarak taş temizliği yapılacak
			Döşeme	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) renk değişimi	-Zaman içinde nemlenme ve bakımsızlıktan doğan tahribat		●	●				Özgün döşeme gözlenecek, kesme taş döşmedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar özgün detaylarla yenilenecek
			Tavan	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) renk değişimi, kararma	-Zaman içinde nemlenme ve bakımsızlıktan doğan tahribat		●		●			Malzeme kayıpları giderilecek ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve cila uygulanması
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
Z05	AHIR	YÖNETİCİ ODASI	Kapı K.4.3	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) soyulma, gözeneklenme, renk değişimi, kararma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat ve nemlenme -Dış etkenler	●	●		●			Malzeme kayıpları detaylara uygun olarak giderilip, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve yangın geciktirici 2 kat ahşap boya ,2 kat cila uygulanması
			Taş duvarlar	Dersz boşalması, malzeme kaybı	-Zaman içinde dış etkilerden ve bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●		●			Kesme taş yüzeydeki kirlenmeler kuru temizleme yöntemi kullanılarak taş temizliği yapılıp, derz boşlukları kireç esaslı harcla doldurulacak
			Tavan	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) renk değişimi, kararma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat ve nemlenme -Zaman içinde dış etkilerden doğan tahribat		●		●			Malzeme kayıpları giderilip, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve cila uygulanması
			Döşeme	Malzeme kaybı,renk değişimi,	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat		●	●				Özgün döşeme gözlenecek, kesme taş döşmedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar yenilenecek
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
101	SOFA		Kapılar K.7.1, K7.2, K.7.3, K.6	Malzeme kaybı,gözeneklenme, renk değişimi	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Dış etkenler		●		●			Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenip, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği ve yangın geciktirici 2 kat ahşap boya ,2 kat cila uygulanması

Çizelge 7.6. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
101	SOFA		Taş duvarlar	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) plastik boyada dökülme, nemlenme,	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Bilinçli tahribat (boyanmış)	●			●		●	Kesme taş üzerindeki plastik boyalar kimyasal boya sökücülerle sökülüp plastik boya altından çıkan taş yüzeyi gözlenip, hasar gören taşlar yenilendikten ve temizlendikten sonra kesme taş duvar doğal haline getirilecek
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
			Tavan	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	-Bilinçli tahribat (beton dökülmüş)	●			●		●	Özgün olmayan beton malzeme sökülecek, detaya uygun ahşap malzemeden kaplamasız tavan yenilenecek, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması,dolgu vernişi ve iki kat cila uygulanacaktır.
			Döşeme	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) renk değişimi	-Zaman içinde nemlenme dış etkenler sonucu oluşan tahribat	●		●				Özgün döşeme gözlenecek, kesme taş döşmedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar yenilenecek
			Taş Lambalık Nişi	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	-Bilinçli tahribat (plastik boya) -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat				●		●	Yüzeydeki plastik boyalar kimyasal boya sökücüler ile söküldükten sonra, taş temizliği yapılacak
102	KÖŞK	DİNLENME ODASI	Pencereler P.1.2, P.1.3, P.2.	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) renk değişimi, çürüme, kararma	-Dış etkenler (yağmur,kar, güneş, yanlış müdahale vb.) -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●			●		●	Özgün pencere kasaları ve kepenkleri gözlenecek, değiştirilen pencere doğramaları detaylara uygun olarak yenilenecek, tüm yüzeylerde kir ve pas raspası yapılacak. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Pencere korkulukları	Paslanma	-Dış etkilere maruz kalması -Zaman içinde nemlenme				●		●	Metal malzemenin korozyondan korunması için pas sökücü astar ve boya uygulanması
			Taş duvarlar	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) plastik boyada dökülme, nemlenme,	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Bilinçli tahribat (boyanmış)				●		●	Kesme taş üzerindeki plastik boyalar kimyasal boya sökücülerle sökülüp plastik boya altından çıkan taş yüzeyi gözlenip, hasar gören taşlar yenilendikten ve temizlendikten sonra kesme taş duvar doğal haline getirilecek
			Tavan	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	-Bilinçli tahribat (beton dökülmüş)	●			●		●	Özgün olmayan beton malzeme sökülecek, detaya uygun ahşap malzemeden kaplamasız tavan yenilenecek, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması,dolgu vernişi ve iki kat cila uygulanacaktır.
			Döşeme	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) renk değişimi	-Zaman içinde nemlenme dış etkenler sonucu oluşan tahribat	●		●				Özgün döşeme gözlenecek, kesme taş döşmedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar yenilenecek veya tamamlanacaktır.
			Taş Sedir	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma)	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●	●				Özgün taş sedir gözlenecek, kesme taş döşmedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar yenilenecek

Çizelge 7.7. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME: FİZİKSEL	TEMİZLEME: KİMYASAL	ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
102	KÖŞK	DİNLENME ODASI	Taş Merdiven	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma), renk değişimi, nemlenme	-Zaman içinde nemlenme bakımsızlık sonucu oluşan tahribat -bilinçli tahribat (beton şap)	●		●			●	Merdiven basamakları üserindeki özgün olmayan beton şap sökülecek, temizlendikten sonra ortaya çıkan kesme taş basamaklardaki bozulmuş hasar görmüş taşlar detaylara uygun olarak yenilenecek
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
103	ODA	OKUMA ODASI	Pencereler P.6.1, P.6.2	Malzeme kaybı, kararma renk değişimi, çürüme	-Dış etkenler (yağmur,kar, güneş, yanlış müdahale vb.) -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●			●		●	Özgün pencere kasaları ve kepenkleri gözlenecek, değiştirilen pencere doğramaları detaylara uygun olarak yenilenecek, tüm yüzeylerde kir ve pas raspası yapılacak. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Pencere korkulukları	Paslanma	-Dış etkilere maruz kalması -Zaman içinde nemlenme				●		●	Metal malzemenin korozyondan korunması için pas sökücü astar ve boya uygulanması
			Taş duvarlar	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) özgün olmayan malzeme ile kaplan-ması (plastik boya) nemlenme,	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Bilinçli tahribat (boyanmış)				●		●	Kesme taş üzerindeki plastik boyalar kimyasal boya sökücülerle sökülüp plastik boya altından çıkan taş yüzeyi gözlenip, hasar gören taşlar yenilendikten ve temizlendikten sonra kesme taş duvar doğal haline getirilecek
			Tavan	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış, nemlenme, kabarma	-Bilinçli tahribat (beton dökülmüş) -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat			●			●	Özgün olmayan beton malzeme sökülecek, detaya uygun ahşap malzemeden çıtalı tavan yenilenecek, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması,dolgu vernigi ve iki kat cila uygulanacaktır.
			Döşeme	Malzeme kaybı ve renk değişimi	-Zaman içinde nemlenme dış etkenler sonucu oluşan tahribat		●	●				Özgün döşeme kaplamaları gözlenecek, deforme olan kısımlar detaylara uygun olarak yenilecek, ahşaplarda akıtma(emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılcak, dolgu vernigi ve cila uygulanacaktır.
			Dolap	Dolap kapaklarının şakülünde kayma, malzeme kaybı, çürüme	-Zaman içinde bakımsızlık dış etkenler sonucu oluşan tahribat		●	●				Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenecek yeni ahşaplarda daldırma yöntemiyle ön koruma yapılması, dolgu vernigi, 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
104	ODA		Pencereler P.1.1 (2 adet)	Malzeme kaybı, renk değişimi, çürüme	-Dış etkenler (yağmur,kar, güneş, yanlış müdahale vb.) -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●		●			Özgün pencere kasaları ve kepenkleri gözlenecek, değiştirilen pencere doğramaları detaylara uygun olarak yenilenecek, tüm yüzeylerde kir ve pas raspası yapılacak. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Pencere korkulukları	Paslanma	-Dış etkilere maruz kalması				●		●	Metal malzemenin korozyondan korunması için pas sökücü astar ve boya uygulanması

Çizelge 7.8. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
104	ODA	ODA	Taş duvarlar	Malzeme kaybı, özgün olmayan malzeme ile kaplanması (plastik boya), nemlenme, kararma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Bilinçli tahribat (boyanmış)				●		●	Kesme taş üzerindeki plastik boyalar kimyasal boya sökücülerle sökülüp plastik boya altından çıkan taş yüzeyi gözlenip, hasar gören taşlar yenilendikten ve temizlendikten sonra kesme taş duvar doğal haline getirilecek
			Döşeme	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	- Bilinçli tahribat (beton			●			●	Özgün olmayan beton şap sökülecek, temizlendikten sonra ortaya çıkan kesme taş döşemedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar detaylara uygun olarak yenilenecek
			Tavan	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış, nemlenme, kararma	-Bilinçli tahribat (beton dökülmüş)			●			●	Özgün olmayan beton malzeme sökülecek, detaya uygun ahşap malzemeden ahşap çıtalı tavan yenilenecek, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması,dolgu vernigi ve ilk kat cila uygulanacaktır.
			Dolap	Dolap kapaklarının şakülünde kayma, malzeme kaybı, renk değişimi	-Zaman içinde bakımsızlık dış etkenler sonucu oluşan tahribat		●		●			Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenecek yeni ahşaplarda daldırma yöntemiyle ön koruma yapılması, dolgu vernigi, 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Taş Sedir	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma)	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●	●				Özgün taş sedir gözlenecek, kesme taş döşmedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar yenilenecek
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
105	ODA		Pencereler P.1.4, P.1.5, P.3.	Malzeme kaybı, renk değişimi, çürüme	-Dış etkenler (yağmur,kar, güneş, yanlış müdahale vb.) -Zaman içinde bakımsızlıktan ve nemlenmeden doğan tahribat	●	●		●			Özgün pencere kasaları ve kepenkleri gözlenecek, değiştirilen pencere doğramaları detaylara uygun olarak yenilenecek, tüm yüzeylerde kir ve pas raspası yapılacak. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Kapılar K. 7.3	Malzeme kaybı, renk değişimi, şakülünde bozulma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Şakülünde bozulma		●		●			Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenecek yeni ahşaplarda daldırma yöntemiyle ön koruma yapılması, dolgu vernigi, 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Pencere korkulukları	Paslanma	-Dış etkilere maruz kalması				●		●	Metal malzemenin korozyondan korunması için pas sökücü astar ve boya uygulanması
			Taş duvarlar (ahşap kaplamalı)	Malzeme kaybı, nemlenme,çürüme kararma, özgün olmayan malzeme ile kaplanması (plastik boya)	-Dış etkilere maruz kalması -Zaman içinde bakımsızlıktan ve nemlenmeden doğan tahribat	●	●		●		●	Özgün taş duvar üzeri ahşap kaplamalar (zar) gözlencek hasar görmüş bozulmuş ahşap kaplamalar yenilecek, bir kısım kesme taş üzerindeki plastik boyalar kimyasal boya sökücüler ile sökülüp plastik boya altından çıkan taş yüzeyi gözlenip, temizlendikten sonra ahşap malzeme ile kaplanacak ve dış yüzeydeki ahşaplara daldırma yöntemi ile ön koruma yapılıp, dolgu vernigi ve 2 kat açık kahverengi cila uygulanacak.

Çizelge 7.9. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
105	ODA		Döşeme	Malzeme kaybı, renk değişimi, çürüme	-Zaman içinde bakımsızlıktan nemlenmeden doğan tahribat	●	●		●			Özgün döşeme kaplamaları gözlenecek, deforme olan kısımlar detaylara uygun olarak yenilecek, ahşaplarda akıtma(emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılcak, dolgu vemiği ve cila uygulanacaktır
			Tavan	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış, nemlenme, kararma	-Bilinçli tahribat (beton dökülmüş)			●			●	Özgün olmayan beton malzeme sökülecek, detaya uygun ahşap malzemeden göbekli tavan yenilenecek, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması,dolgu vemiği ve iki kat cila uygulanacaktır.
			Taş Sedir	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma)	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●	●				Özgün taş sedir gözlenecek, kesme taş döşmedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar yenilenecek
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
			Şerbetlik	Malzeme kaybı ve çatlama	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan yıpranma		●				●	Malzeme kaybı olan bezemeli yüzeye dolgu ve tamamlamalar yapılacak, hasar görmüş motif uygun renk ve boyalarla tamamlandıktan sonra koruyucu malzemelerle desteklenecektir.
106	ODA		Pencere P.4.1	Malzeme kaybı, renk değişimi, çürüme	-Dış etkenler (yağmur,kar, güneş, yanlış müdahale vb.) -Zaman içinde bakımsızlıktan ve nemlenmeden doğan tahribat		●		●		●	Özgün olmayan değiştirilen pencere doğramaları detaylara uygun olarak yenilenecek. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Kapı K. 8.1	Malzeme kaybı, renk değişimi, şakülünde bozulma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Şakülünde bozulma		●	●				Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenecek yeni ahşaplarda daldırma yöntemiyle ön koruma yapılması, dolgu vemiği, 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
			Taş duvarlar	Malzeme kaybı, özgün olmayan malzeme ile kaplanması (çimento esaslı harç)	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Bilinçli tahribat (boyanmış)				●		●	Kesme taş üzerindeki çimento harç kimyasal boya söcücüler ile sökülüp altından çıkan taş yüzeyi gözlenip, temizlendikten sonra hasar görmüş taşlar yenilecek, kesme taş duvar doğal haline getirilecek
			Tavan	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	-Bilinçli tahribat (beton dökülmüş)	●			●		●	Özgün olmayan beton malzeme sökülecek, detaya uygun ahşap malzemeden kaplamasız tavan yenilenecek, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması,dolgu vemiği ve iki kat cila uygulanacaktır.

Çizelge 7.10. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
106	ODA		Döşeme	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	- Bilinçli tahribat (beton şap atılmış)			●			●	Özgün olmayan beton şap sökülecek, temizlendikten sonra ortaya çıkan kesme taş döşemedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar detaylara uygun olarak yenilenecek
			Taş Sedir	Yok olma	-Bilinçli tahribat		●				●	Elde edilen bilgiler ışığında özgün malzeme, yer, boyut, konumuna uygun şekilde yeniden yapılacak.
			Dolap	Yok olma	-Bilinçli tahribat		●				●	Elde edilen bilgiler ışığında özgün malzeme, yer, boyut, konumuna uygun şekilde yeniden yapılacak.
107	ODA		Pencereler P.4.2, P 5	Malzeme kaybı, renk değişimi, çürüme	-Dış etkenler (yağmur,kar, güneş, yanlış müdahale vb.) -Zaman içinde bakımsızlıktan ve nemlenmeden doğan tahribat	●	●		●		●	Özgün pencere kasaları ve kepenkleri gözlenecek, değiştirilen pencere doğramaları detaylara uygun olarak yenilenecek,özgün olmayan P 5 penceresi kaldırılacak tüm yüzeylerde kir ve pas raspası yapılacak. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Kapı K. 8.2	Malzeme kaybı, renk değişimi, şakülünde bozulma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Şakülünde bozulma		●	●				Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenecek yeni ahşaplarda daldırma yöntemiyle ön koruma yapılması, dolgu verniği, 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
			Pencere korkulukları	Paslanma	-Dış etkilere maruz kalması				●		●	Metal malzemenin korozyondan korunması için pas sökücü astar ve boya uygulanması
			Döşeme	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	- Bilinçli tahribat (beton şap atılmış)			●			●	Özgün olmayan beton şap sökülecek, temizlendikten sonra ortaya çıkan kesme taş döşemedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar detaylara uygun olarak yenilenecek
			Tavan	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	-Bilinçli tahribat (beton dökülmüş)	●			●		●	Özgün olmayan beton malzeme sökülecek, detaya uygun ahşap malzemeden kaplamasız tavan yenilenecek, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması,dolgu verniği ve iki kat cila uygulanacaktır.
			Taş duvarlar	Malzeme kaybı, özgün olmayan malzeme ile kaplanması (plastik boya), nemlenme, kararma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Bilinçli tahribat (boyanmış)				●		●	Kesme taş üzerindeki plastik boyalar kimyasal boya sökücüler ile sökülüp plastik boya altından çıkan taş yüzeyi gözlenip, temizlendikten sonra hasar görmüş taşlar yenilenecek kesme taş duvar doğal haline getirilecek
			Dolap	Yok olma	-Bilinçli tahribat		●				●	Elde edilen bilgiler ışığında özgün malzeme, yer, boyut, konumuna uygun şekilde yeniden yapılacak.

Çizelge 7.11. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
108	MERDİVEN HOLÜ	MERDİVEN HOLÜ	Kapılar K. 8.2, K 4.1, K 4.7	Malzeme kaybı, renk değişimi, şakülünde bozulma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Şakülünde bozulma		●	●				Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenecek yeni ahşaplarda daldırma yöntemiyle ön koruma yapılması, dolgu verniği, 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Merdiven	Malzeme kaybı, kararma renk değişimi, nemlenme	-Zaman içinde nemlenme bakımsızlık sonucu oluşan tahribat	●	●		●			Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenecek ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması,dolgu verniği ve iki kat cila uygulanacaktır.
			Ambar ahşap kapakları	bozulma, renk değişimi	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat		●		●			Eski ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması, dolgu verniği açık kahve renkli cila uygulanması, yok olan bölümlerin aslına uygun olarak yenilenmesi
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
			Taş duvarlar	Malzeme kaybı, özgün olmayan malzeme ile kaplanması (plastik boya), nemlenme, kararma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Bilinçli tahribat (boyanmış)				●		●	Kesme taş üzerindeki plastik boyalar kimyasal boya sökücüler ile sökülüp plastik boya altından çıkan taş yüzeyi gözlenip, temizlendikten sonra hasar görmüş taşlar yenilenecek kesme taş duvar doğal haline getirilecek
109	MUTFAK	MUTFAK	Kapılar K 7.4, K 4.7	Malzeme kaybı, renk değişimi, şakülünde bozulma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Şakülünde bozulma		●	●				Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenecek yeni ahşaplarda daldırma yöntemiyle ön koruma yapılması, dolgu verniği, 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Pencere P.4.3	Nemlenme,renk değişimi, malzeme kaybı	-Dış etkilere maruz kalması -Zaman içinde nemlenme -Bakımsızlıktan doğan tahribat	●	●		●		●	Özgün pencere doğramaları ve kepenkleri gözlenecek, deforme olan kısımlar detaylara uygun olarak yenilenecek, tüm yüzeylerde kir ve pas raspası yapılacak. Yüzeylere iki kat emprenye malzemesi sürülecek dolgu ve iyileştirme işlemlerinden sonra açık kahverengi ahşap koruyucu sürülecek
			Pencere korkulukları	Paslanma	-Dış etkilere maruz kalması				●		●	Metal malzemenin korozyondan korunması için pas sökücü astar ve boya uygulanması
			Döşeme	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	- Bilinçli tahribat (beton şap atılmış)			●			●	Özgün olmayan beton şap sökülecek, temizlendikten sonra ortaya çıkan kesme taş döşemedeki bozulmuş hasar görmüş taşlar detaylara uygun olarak yenilenecek
			Tavan	Özgün olmayan malzeme ile kaplanmış	-Bilinçli tahribat (beton dökülmüş)	●		●			●	Özgün olmayan beton malzeme sökülecek, detaya uygun ahşap malzemeden kaplamasız tavan yenilenecek, ahşaplarda akıtma (emprenye) yöntemi ile ön koruma yapılması,dolgu verniği ve iki kat cila uygulanacaktır.
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.

Çizelge 7.12. Fiziksel Müdahale Tabloları

KODU MEKAN	ÖZGÜN İŞLEV	YENİ İŞLEV	SORUNUN YERİ	SORUN	SORUNUN SEBEBİ	FİZİKSEL MÜDAHALE TEKNİĞİ						AÇIKLAMALAR
						SAĞLIKLAŞTIRMA	TAMAMLAMA	TEMİZLEME		ÇAĞDAŞ EK	DEĞİŞTİRME-YENİLEME	
								FİZİKSEL	KİMYASAL			
109	MUTFAK	MUTFAK	Taş Ocak	bozulma, renk değişimi malzeme kaybı	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Dış etkenler		●	●				Ocak üzerindeki taş kemerde yüzeylerdeki kirlenmeler kuru temizleme yöntemi kullanılarak taş temizliği yapılacak, kırılan ve zarar gören taşlar sökülerek yenilenecek
			Beton Tezgah	Özgün olmayan malzeme ile yapılmış	-Bilinçli tahribat (beton döküImüş)			●			●	Özgün olmayan beton tezgah kaldırılıp, elde edilen bilgiler ışığında yerine özgün detaylarla uygun kesme taştan tezgah yapılacak.
110	MERDİVEN HOLÜ	MERDİVEN HOLÜ	Kapılar K 7.2, K 8.3	Malzeme kaybı, renk değişimi, şakülünde bozulma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Şakülünde bozulma		●		●			Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenecek yeni ahşaplarda daldırma yöntemiyle ön koruma yapılması, dolgu verniği, 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Taş Merdiven	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) renk değişimi, nemlenme	-Zaman içinde nemlenme bakımsızlık sonucu oluşan tahribat			●			●	Kesme taş basamaklardaki bozulmuş hasar görmüş taşlar detaylara uygun olarak yenilenecek
			Taş duvarlar	Malzeme kaybı, özgün olmayan malzeme ile kaplanması (plastik boya), nemlenme, kararma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Bilinçli tahribat (boyanmış)				●		●	Kesme taş üzerindeki plastik boyalar kimyasal boya sökücüler ile sökülüp plastik boya altından çıkan taş yüzeyi gözlenip, temizlendikten sonra hasar görmüş taşlar yenilenecek kesme taş duvar doğal haline getirilecek
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.
111	MERDİVEN HOLÜ	MERDİVEN HOLÜ	Kapılar K 8.3, K 8.4	Malzeme kaybı, renk değişimi, şakülünde bozulma	-Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat -Şakülünde bozulma		●	●				Malzeme kayıpları ve deformasyonlar detaylara uygun olarak yenilenecek yeni ahşaplarda daldırma yöntemiyle ön koruma yapılması, dolgu verniği, 2 kat açık kahve renkli cila uygulanması
			Taş Merdiven	Malzeme kaybı (ufalanma, kırılma) renk değişimi, nemlenme	-Zaman içinde nemlenme bakımsızlık sonucu oluşan tahribat		●	●			●	Kesme taş basamaklardaki bozulmuş hasar görmüş taşlar detaylara uygun olarak yenilenecek ve tamamlanacak
			Taş duvarlar	Malzeme kaybı, , nemlenme, kararma, derz boşalması	-Dış etkenler -Zaman içinde bakımsızlıktan doğan tahribat	●			●			Derz boşlukları kireç esaslı harcla doldurulacak, kesme taş yüzeydeki kirlenmeler meknaik temizlik yöntemi olan püskürtme yöntemi ile temizlenip, hasar gören taşlar yenilenecek
			Tesisat	İhtiyacı karşılamıyor	-Konfor koşulları ve ihtiyaçları karşılamıyor. -Bilinçsiz müdahale(uygunsuz ek)					●		Mekan ihtiyacına göre gerekli çağdaş ekler(sıhhı tesisat, aydınlatma, yangın tesisatı, elektrik tesisatı) yapı karakterine ve elemanlarına zarar vermeden eklenedektir.

8. SONUÇ

Eski Çağ'lardan beri birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Anadolu toprakları kültür, mimari, güzel sanatlar ve tabiat varlıkları açısından çok zengin ve değerli bir mirasa sahiptir. Kültür ve tabiat varlıkları açısından zengin olan Türkiye'de sadece Türk Milleti'nin değil, bu topraklarda yaşamış olan pek çok medeniyetin izlerini taşıyan evrensel değerleri korumak, bu değerlerin farkında olmak, korunmasında yaşanan sorunları dile getirmek, korunması ve yaşatılması için gereken sorumluluğu üstlenmek sadece devletin değil aynı zamanda bireylerinde sorumluluğundadır. Bu sorumluluk yıllardır devlet ve organlarına yüklenmekte, mevcut şartlar nedeniyle koruma problemleri yaşanmakta ve zengin kaynaklarımız tahrip olmaktadır.

Ancak günümüzde yerel yönetimlerin ve halkın ilgisizliği, yasal yaptırımların yetersizliği, bakım-onarım ve restorasyonları için yeterli finansmanın sağlanamaması dolayısıyla ev sahiplerinin bu konutları terk etmesi ve zaman içinde yıkılmaya bırakması ya da yıkılmaları için çaba sarf etmesi bu tarihi zenginliğin hızla tükenmesine sebep olmaktadır. Bu nedenle kültür varlıklarına yapılan bu tahribatlara engel olabilmek için halka bu değerlerin yaşatılmasının önemi anlatılarak koruma bilincinin yerleştirilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde olduğu gibi Kayseri İli içerisindeki kültürel geçmişimizin en güzel örnekleri zamana ve koşullara direnemeyerek her geçen gün sayıları azalmaktadır. Geleneksel mimarimizi yansıtan pek çok esere sahip olan Kayseri'de bilinçsizlik, çarpık kentleşme, koruma kavramına gerekli önemin verilmemesi gibi nedenler yüzünden bir çok eser yok olmuştur.

Kayseri İli Germir Mahallesi'nin 24.12.1993 tarihinde sivil mimarlık örnekleri ve anıtsal yapıların yoğunluğu nedeniyle kentsel sit alanı olarak tesciline karar verilmiştir. Germir Mahallesi'ndeki yapılar ve sokaklar niteliksiz onarımlar, konfor koşullarından kaynaklanan sorunlar, yanlış müdahalelerden geçse de 19. yy'ın izlerini hala taşımaktadır. Betonarme yapıların mahallenin içine kadar girip geleneksel dokuya zarar verdiği, çoğu sosyal yardımlar sayesinde geçinen halkın

yapılara bilinçli veya bilinçsizce verdikleri hasarlar, maddi yetersizlikler sonucunda yapıların onarılamaması düşünüldüğünde mevcut durumdaki geleneksel dokunun uzun süre ayakta kalamayacağı kesindir. 6.11.1993 tarihinde 6 adet anıtsal yapının ve 29.12.1994 tarihinde 13 adet sivil mimarlık örneğinin tescilinden sonra Germir Mahallesi'ndeki koruma çalışmalarına ara verilmiş ve Koruma Amaçlı İmar Planı kurula sunulmamıştır. Gemir Mahallesi kentsel sit alanı içerisindeki geleneksel konutlarda belgeleme ve sağlamlaştırma çalışmalarına başlanmalı, aynı zamanda Koruma Amaçlı İmar Planı çalışmalarına da hız verilmelidir. Koruma amaçlı imar planı kriterlerine uygun olarak geleneksel konut dokusunun koruma altına alınması, yapıların bir bütünsellik anlayışında restore edilerek işlevlendirilmesi gerekmektedir. Yapıların restorasyon projeleri hazırlanarak sürülebilir mimarinin sağlanması için mekanların işlevlerinde bazı değişiklikler ve yeni eklentiler yapılıp, kapasitelerinin aktif hale gelmesi sağlanabilir.

Bu tezde, Köseoğlu Konağı rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri ve Kayseri Evleri'ni kapsayan detaylı karşılaştırmalı çalışma bölümü yapılmıştır. Köseoğlu Konağı'nın yakın çevredeki diğer yapılara örnek teşkil edebilmek ve sürdürülebilir koruma kavramını gerçekleştirmek için gerekli bilgileri gösteren bir kılavuz niteliğinde olması amaçlanmış ve sonucunda restorasyon projesi hazırlanmıştır.

KAYNAKÇA

Ahunbay, Z., "Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon", ***Yapı Endüstri Merkezi Yayınları***, İstanbul, 8-104 (1996).

Altınoluk, Ü., "Binaların Yeniden Kullanımı", ***YEM Yayınları***, İstanbul, 20-22 (1998).

Bektaş, C., "Anadolu Evleri Dizisi, Türkevi", ***BİLEŞİM Yay.***, (1996).

Çakıroğlu, N., Kayseri Evleri, Doçentlik Tezi, ***İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi***, İstanbul,54-57, (1952).

Erkiletlioğlu Halit**,** ***Geniş Kayseri Tarihi,*** 145-393 (2006).

Çelebi, E., ***Evliya Çelebi Seyahatnamesi***, 73

Eldem, S. H."Türk Evi Plan Tipleri", ***İTÜ Mimarlık Fakültesi***, İstanbul, 15-19,127-128 (1999).

Evren, M., Türk Evinde Çıkma, ***İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Yayınları***, İstanbul, (1959).

Günay, R., "Geleneksel Ahşap yapılar / sorunları ve çözüm yolları", ***Birsen Yay.***, İstanbul, 10-45 (2007)

Günay, R., "Türk Ev Geleneği ve Safranbolu Evleri", varsa editör(ler), ***Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları***, İstanbul, 12-55 (1998).

Hasol, D., "Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü", ***Yem Yayın***, İstanbul, 32 (2005).

Hasol, D., Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü, ***YEM Yayınları***, İstanbul, 417, (1998).

Hasol, D., Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü, ***YEM Yayınları***, 5. Baskı, İstanbul (1993).

İlter Fügen, "19.Yüzyıl Osmanlı Dönemi Mimarlığında, Kayseri Yöresi Hıristiyan Yapıları:Germir ve Endüllük Kiliseleri", ***Belleten*****,** 205-1682 (1989).

İmamoğlu Vacit, Gesi Evleri, ***Kayseri Büyük Şehir Belediyesi Kültür Yayınları***, 201 (2010)

İmamoğlu Vacit, Geleneksel Kayseri Evleri, ***Kayseri Büyük Şehir Belediyesi Kültür Yayınları***, 7-81 (2006).

İmamoğlu Vacit, Kayseri Bağ Evleri, ***Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları***, İstanbul-(2001).

İnbaşı Mehmet, 16.Yüzyıl Başlarında Kayseri, ***Kayseri Kültür Yayınları***, 37 (1992).

Kahraman, H., "Bolaman-Ordu Geleneksel Konut Mimarisi Üzerine Bir İnceleme", Yüksek Lisans Tezi, ***Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü***, Trabzon, 111-112 (1997).

Kafesçioğlu, R., Orta Anadolu'da Köy Evlerinin Yapısı, ***İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Yayınları***, İstanbul, (1949).

Kayseri Salnamesi", ***Dergah Yayınları***, Almanak, Kayseri, (2005).

"Kayseri Turizm Envanteri", ***Kayseri İl Turizm Müdürlüğü*****,** Kayseri, (1999).

Kayseri İl Yıllığı, ***Kayseri Valiliği Yayınları***, 28 (1973)

Kınal Füruzan, Eski Anadolu Tarihi, ***TTK Yayınları***, Ankara, 51-62 (1962)

Kuban, D., " Tarihsel Çevre Korumanın Mimarlık Boyutu", ***YEM Yayınları***, İstanbul, 116-160 (2000).

Kuban, D., Mimarlık Kavramları, ***YEM Yayınları***, İstanbul, 12 (1998).

Kuban, D., "Türk "Hayat"lı Evi", ***MTR Yayınları***, İstanbul, 12-239 (1995).

Kuban, D. "Barok Mimari", ***İstanbul Ansiklopedisi***, C. 2, İstanbul, 61-65 (1994).

KUDEB, "Ahşap Eğitim Atölyesi Geleneksel Ahşap Yapı Uygulamaları", ***İstanbul Büyükşehir Belediyesi***, İstanbul, 129-146 (2009).

Küçükerman. Ö. ve Güner,Ş. , Anadolu Mirasında Türk Evleri, ***T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları***, İstanbul (1995).

Madran Emre, Özgönül Nimet, ***Taşınmaz Kültürel Mirasın Korunması İlkeler Mevzuat Yöntem ve Uygulamalar***, 28 (2007).

Mardan, E., Özgönül, N., "Kültürel ve Doğal Değerlerin Korunması", ***Mim. Odası Yay.***, Ankara, 42-45 (2005).

Soysal, M., "Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşmenin Öyküsü", ***Tarih Vakfı Yayınları***, İstanbul, 11-35 (1997a).

Tali Şerife, Germir Evlerinin Giriş Kapı Tasarımları Üzerine Tipolojik Araştırma, ***Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü***, 167-168

Tekinsoy Kemalettin, Kayseri'nin İmarı ve Mekansal Gelişimi, ***Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları***, 30-31 (2011)

Turan Osman, ***Selçuklular Zamanında Türkiye***, İstanbul, 19-68 (1971)

EKLER

EK-1 Rölöve vaziyet planı

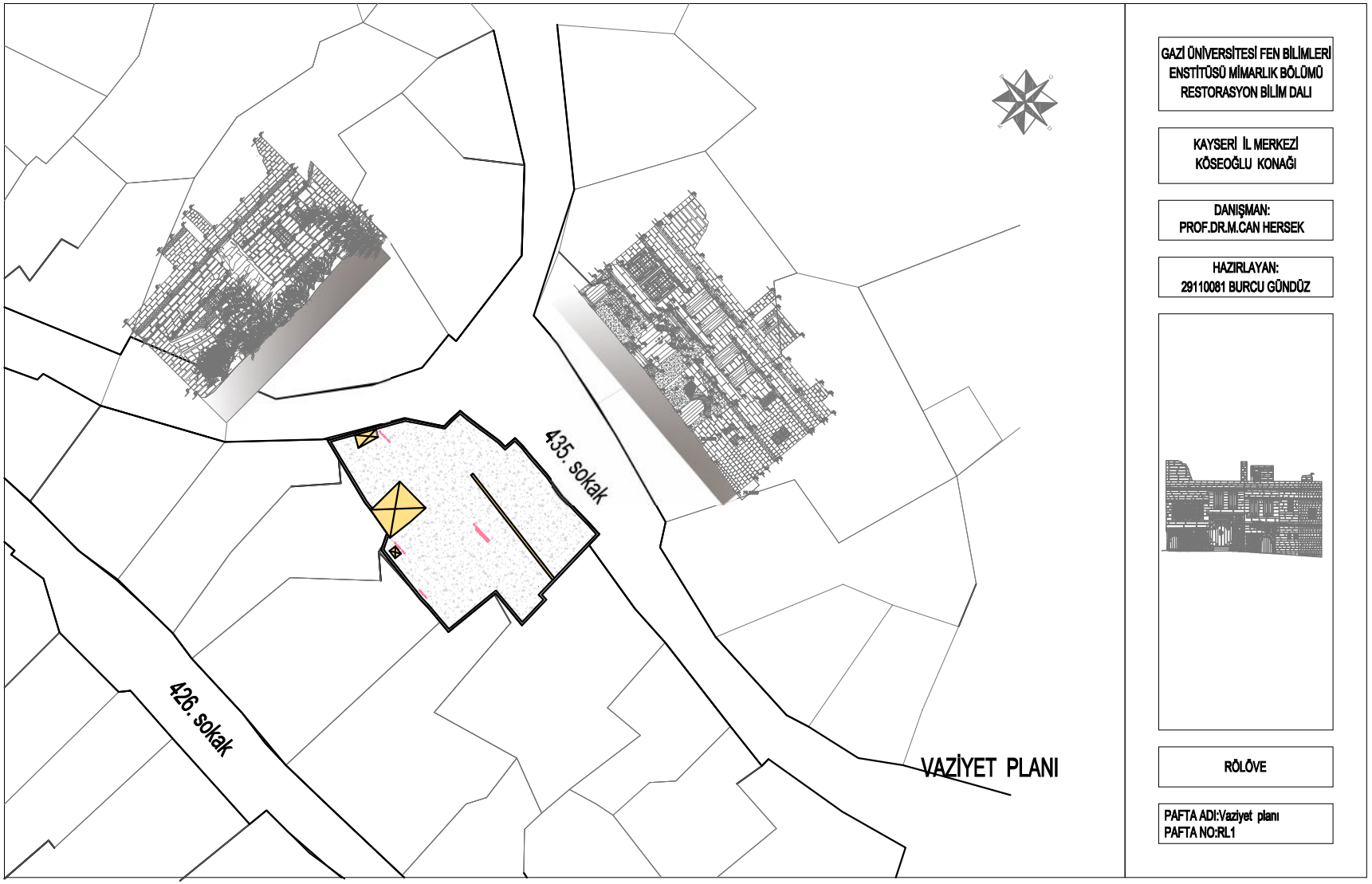

EK-2 Rölöve bodrum kat planı çapraz ölçülü

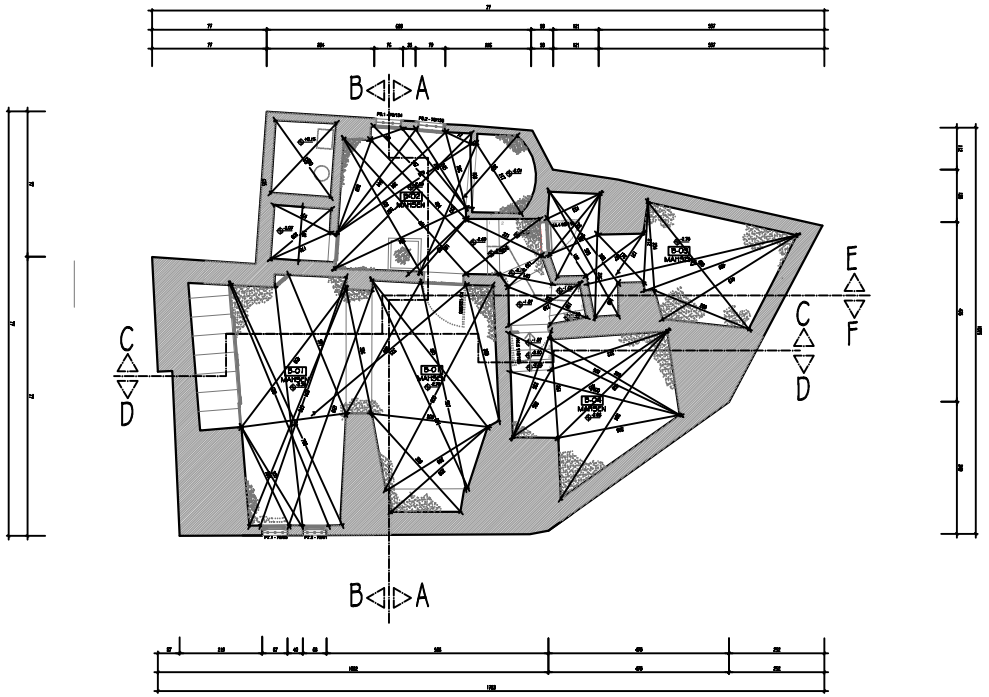

BODRUM KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

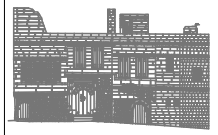

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Bodrum kat planı
PAFTA NO:RL2

EK-3 Rölöve zemin kat planı çapraz ölçülü

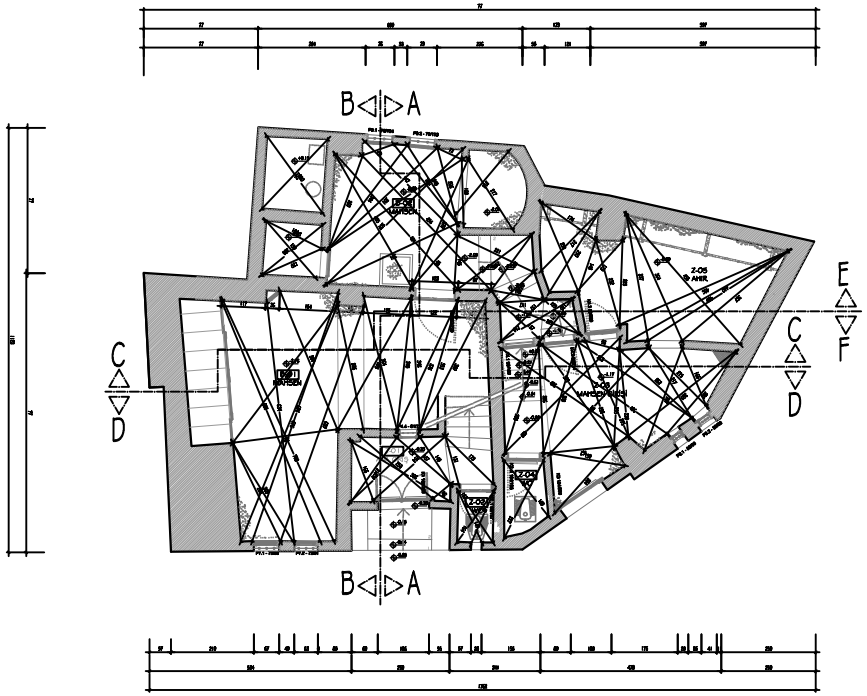

ZEMİN KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

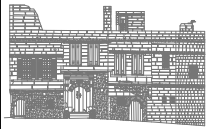

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Zemin kat planı
PAFTA NO:RL3

EK-4 Rölöve birinci kat planı çapraz ölçülü

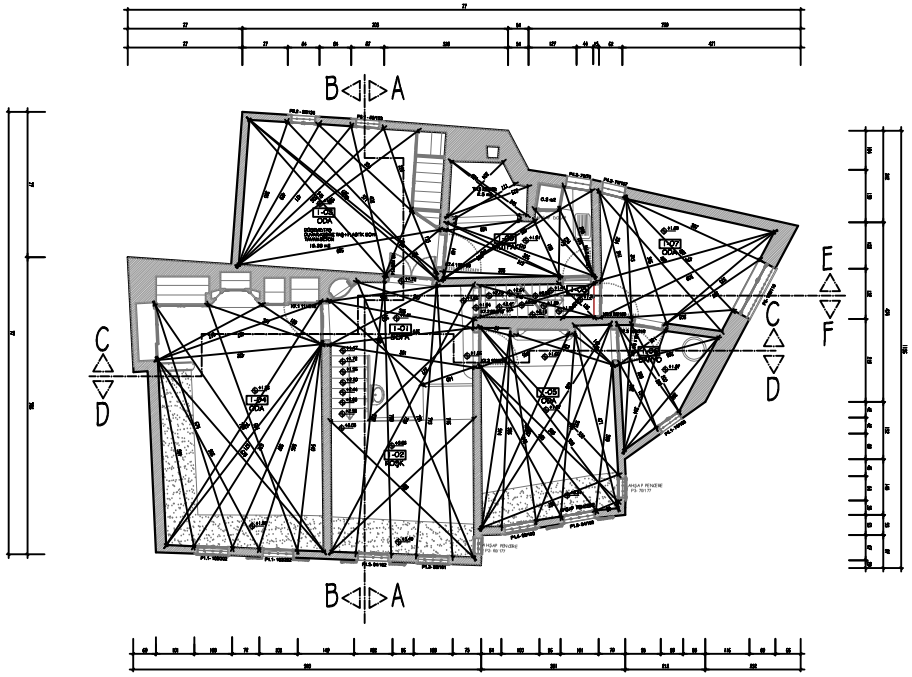

BİRİNCİ KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

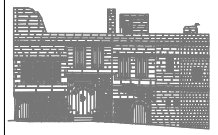

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Birinci kat planı
PAFTA NO:RL4

EK-5 +4.51 Kotu çatı planı

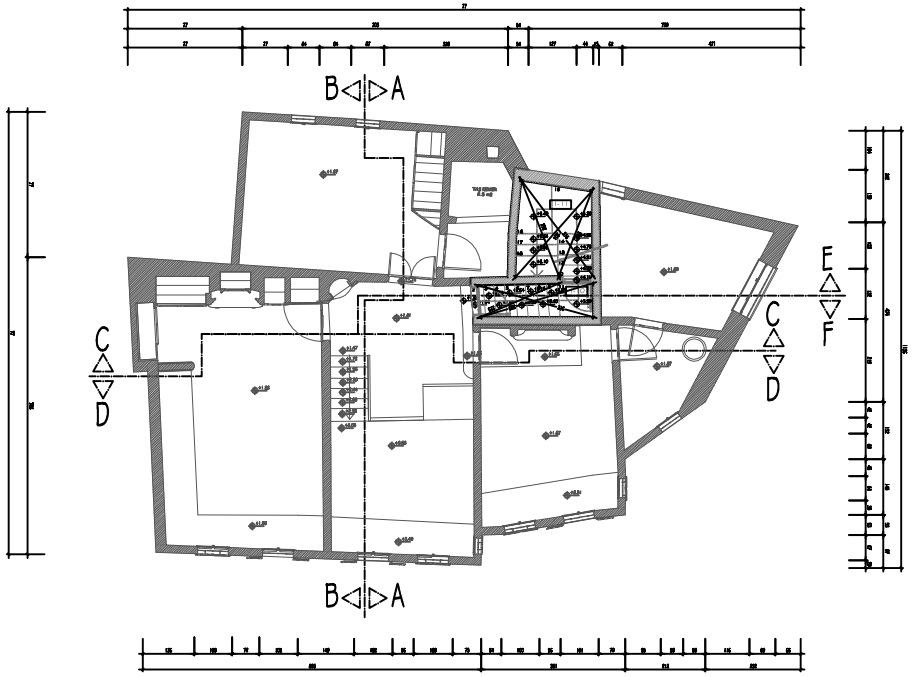

+4.51 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

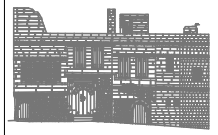

RÖLÖVE

PAFTA ADI:+4.51 Kotu Çatı Planı
PAFTA NO:RL5

EK-6 +7.44 kotu çatı planı

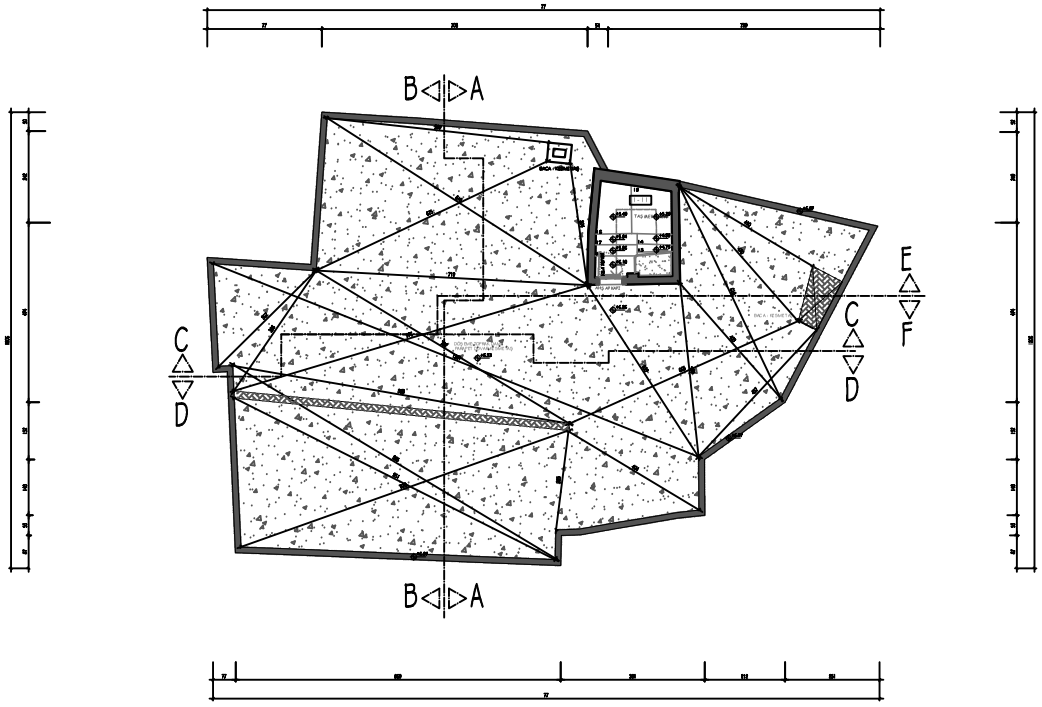

+7.44 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

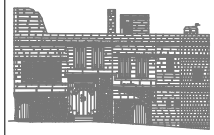

RÖLÖVE

PAFTA ADI:+7.44 Kotu Çatı Planı
PAFTA NO:RL6

Ek-7 +9.00 kotu çatı planı

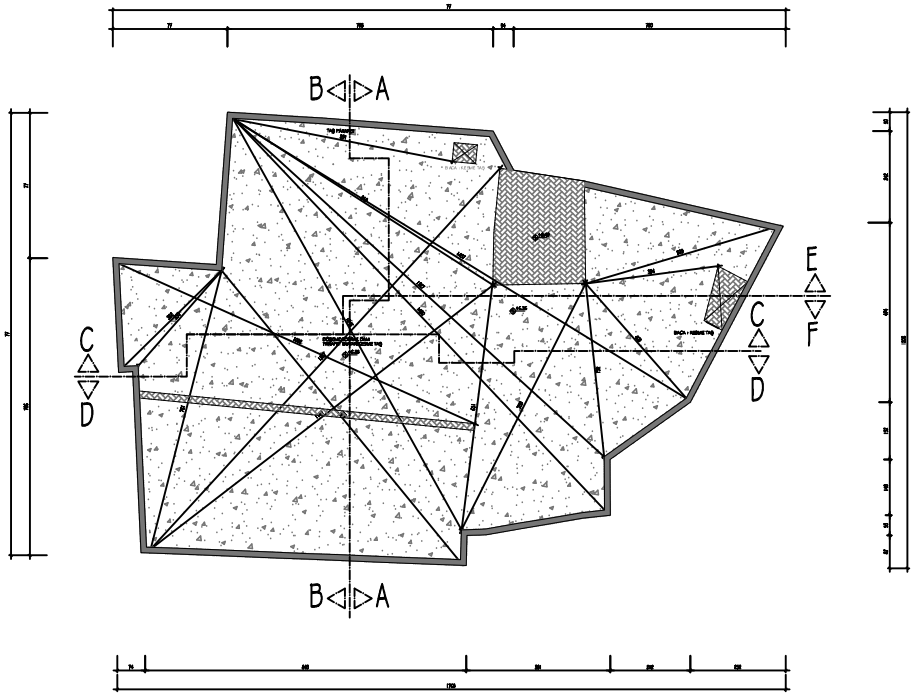

+9.00 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

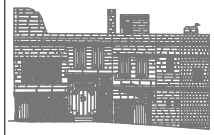

RÖLÖVE

PAFTA ADI:+9.00 Kotu Çatı Planı
PAFTA NO:RL7

EK-8 Rölöve bodrum kat planı

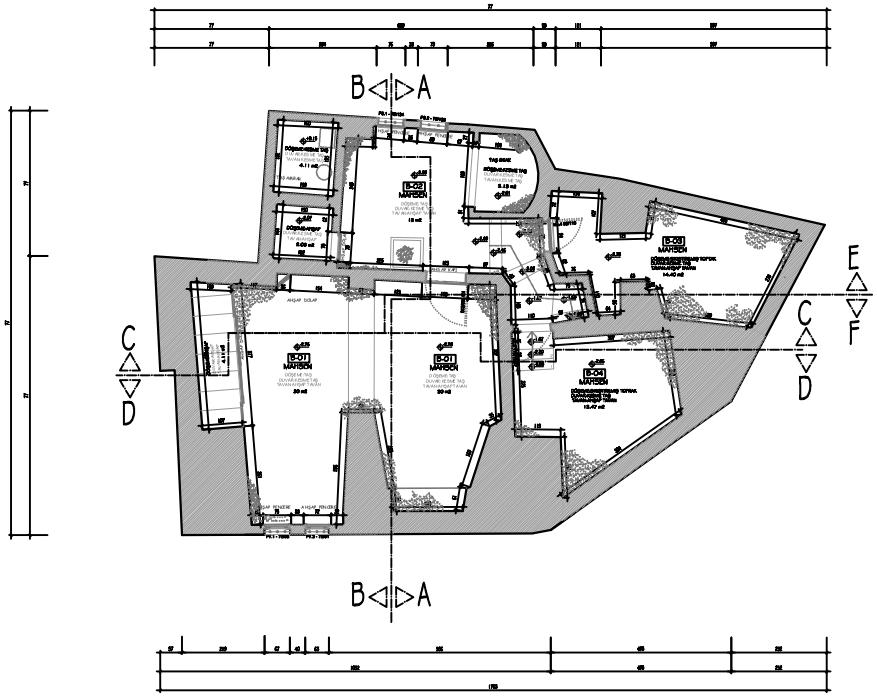

BODRUM KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

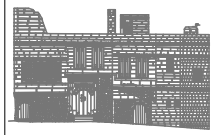

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Bodrum kat planı
PAFTA NO:RL8

EK-9 Rölöve zemin kat planı

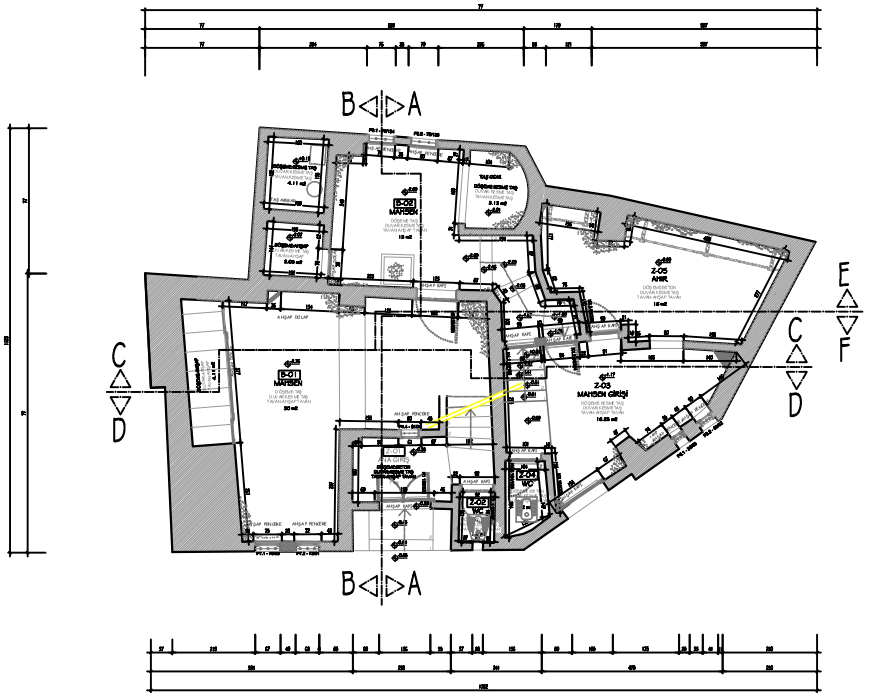

ZEMİN KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

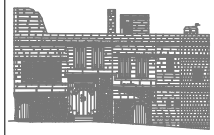

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Zemin kat planı
PAFTA NO:RL9

EK-10 Rölöve birinci kat planı

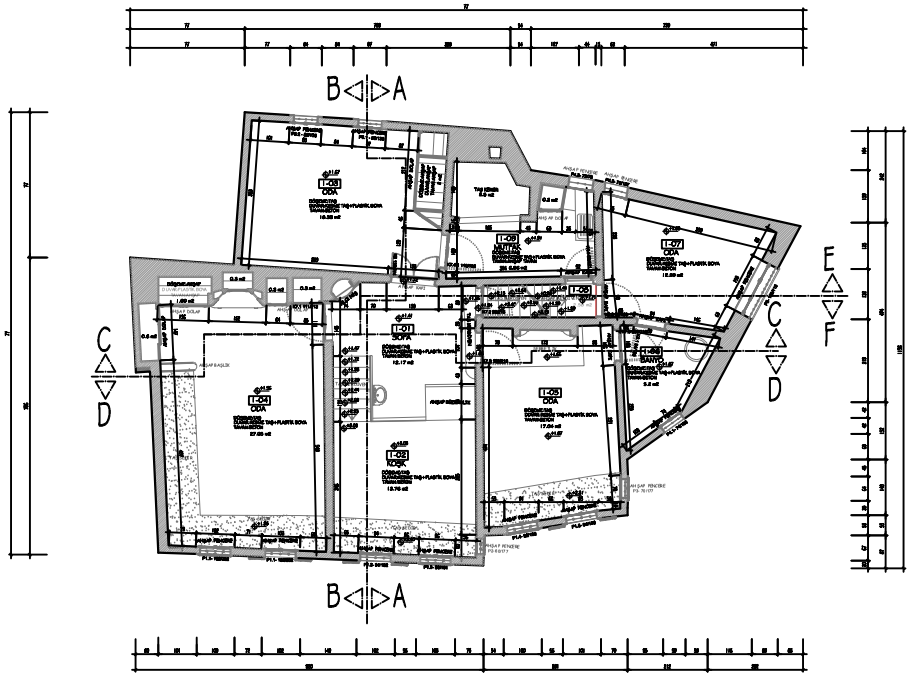

BİRİNCİ KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

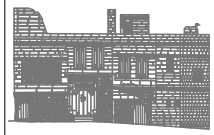

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Birinci kat planı
PAFTA NO:RL10

Ek-11 Rölöve bodrum kat döşeme planı

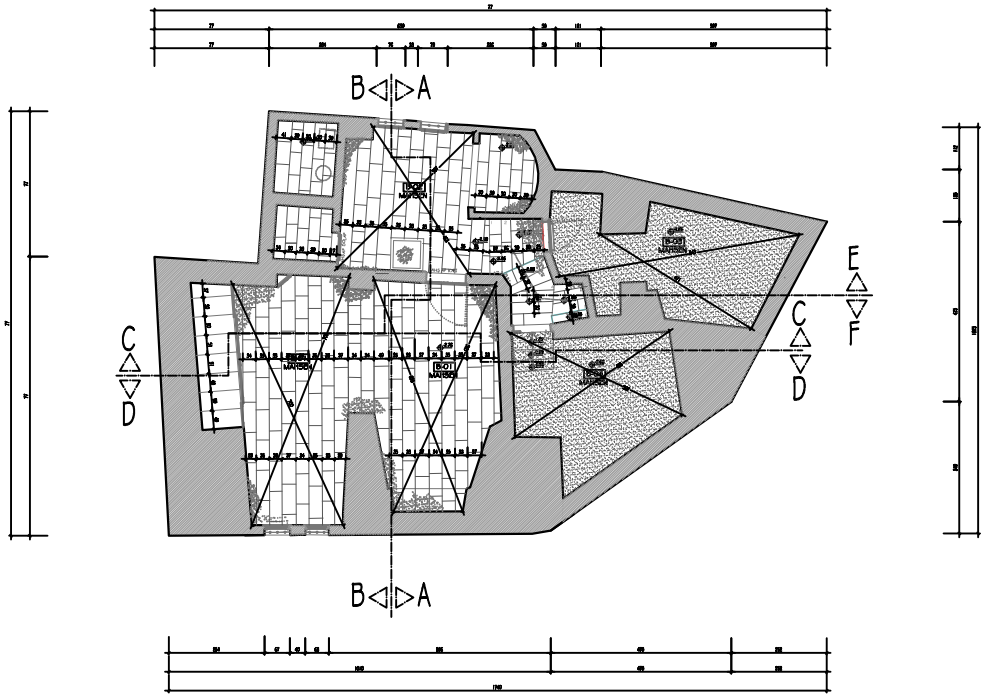

BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

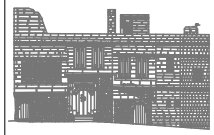

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Bodrum kat döşeme planı
PAFTA NO:RL11

Ek-12 Rölöve zemin kat döşeme planı

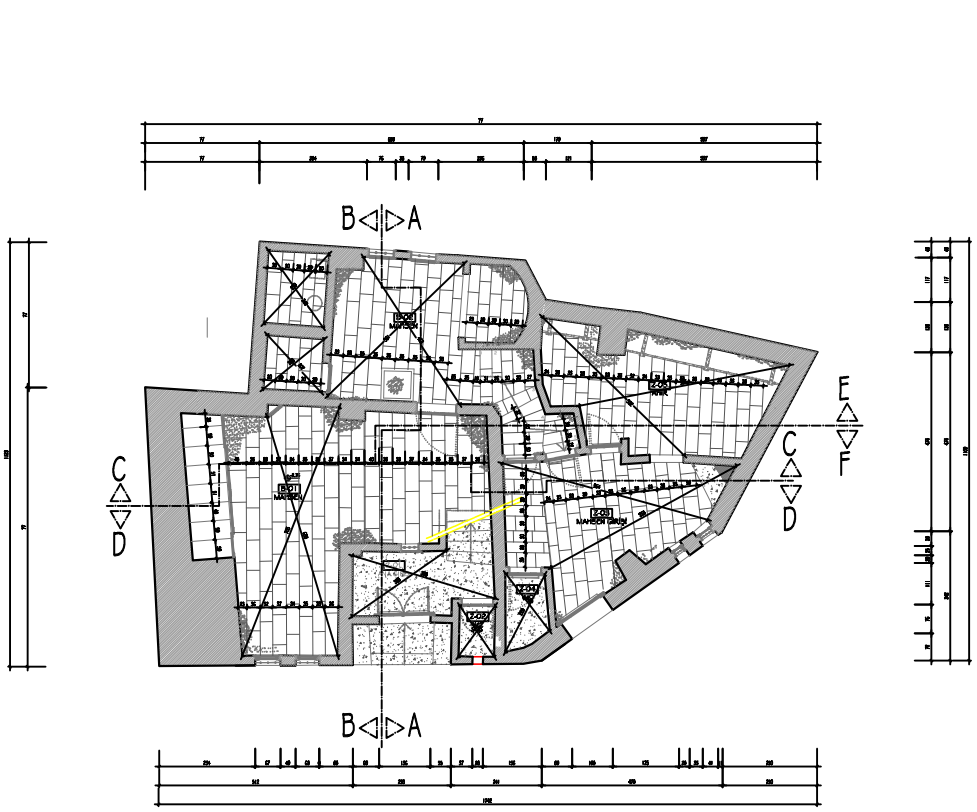

ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

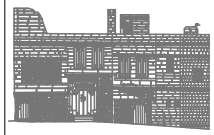

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Zemin kat döşeme planı
PAFTA NO:RL12

Ek-13 Rölöve birinci kat döşeme planı

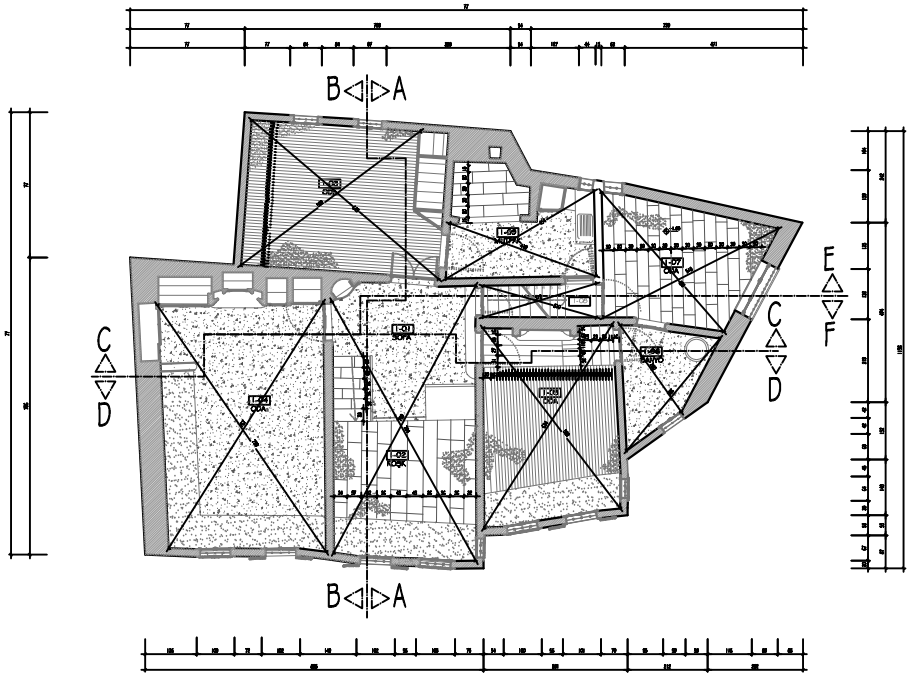

BİRİNCİ KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

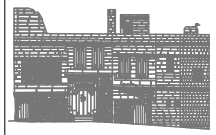

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Birinci kat döşeme planı
PAFTA NO:RL13

Ek-14 Rölöve bodrum kat tavan planı

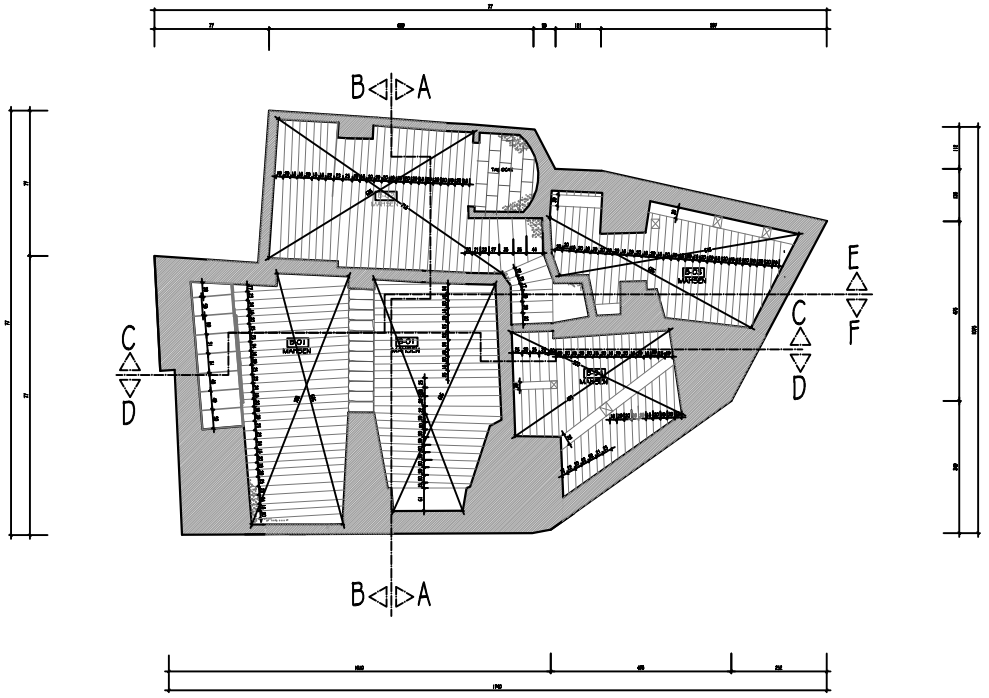

BODRUM KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

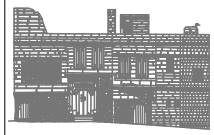

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Bodrum kat tavan planı
PAFTA NO:RL14

Ek-15 Rölöve zemin kat tavan planı

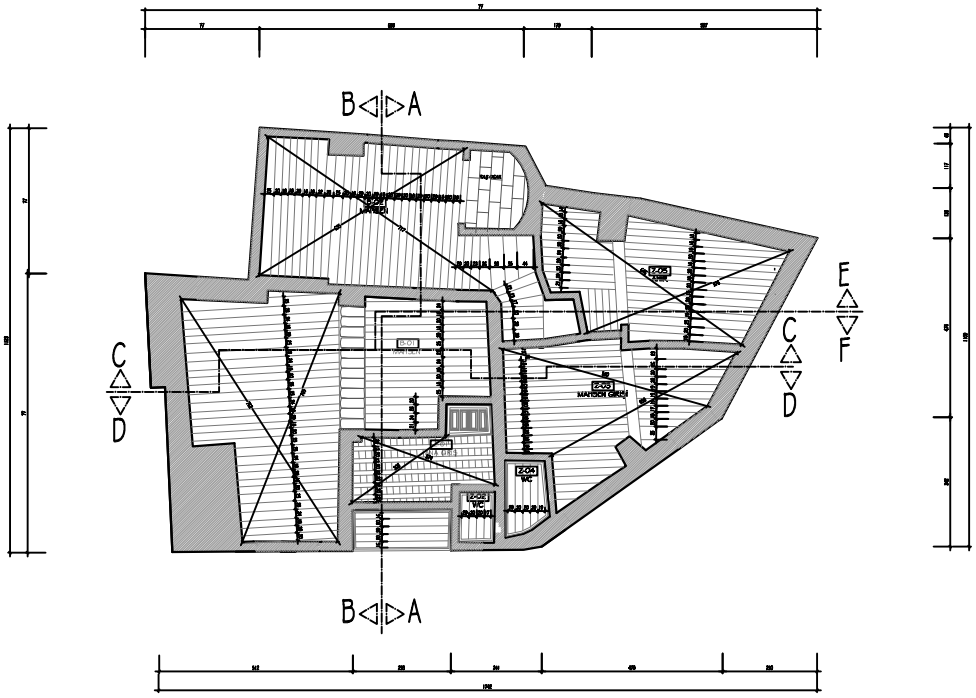

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

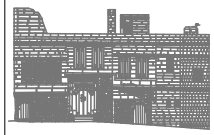

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Zemin kat tavan planı
PAFTA NO:RL15

EK-16 Rölöve birinci kat tavan planı

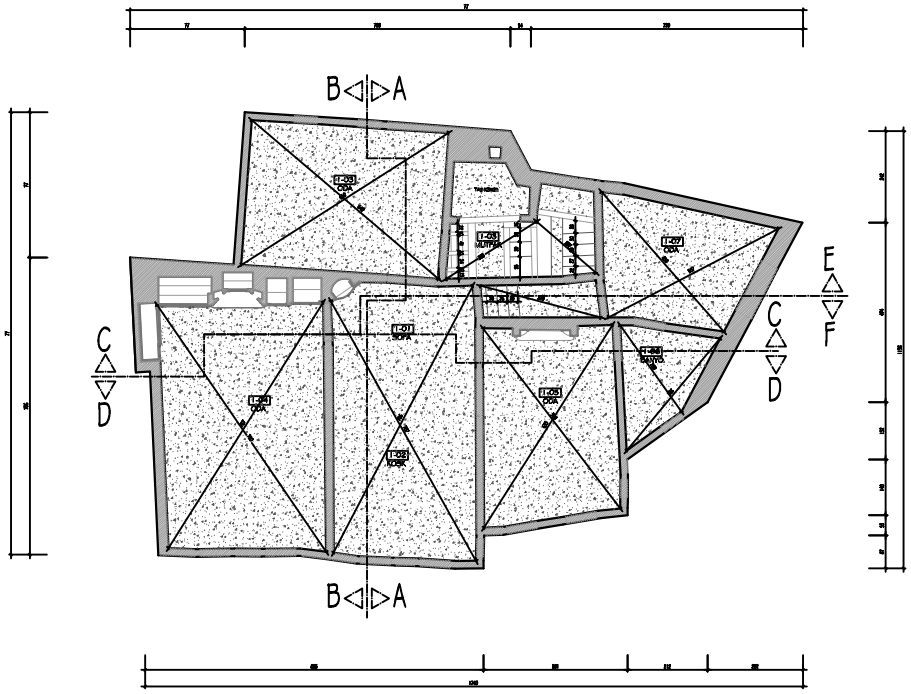

BİRİNCİ KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

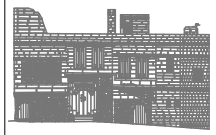

RÖLÖVE

PAFTA ADI:Birinci kat tavan planı
PAFTA NO:RL16

EK-17 Rölöve A-A kesiti

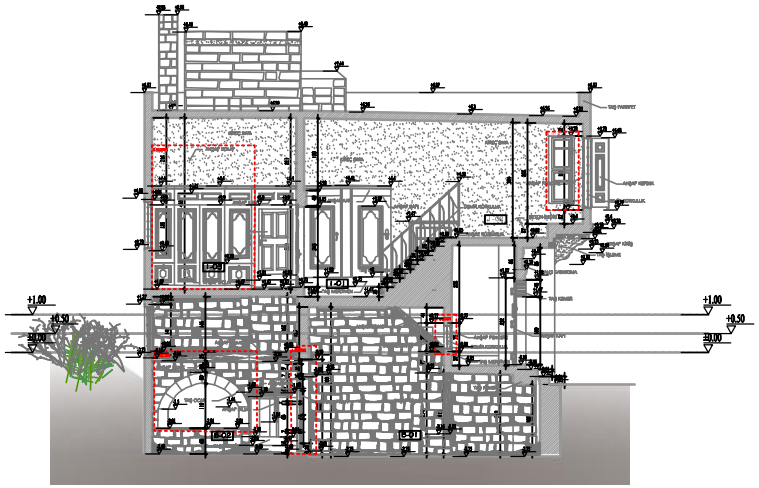

A-A KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

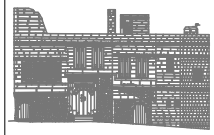

RÖLÖVE

PAFTA ADI:A-A KESİTİ
PAFTA NO:RL17

EK-18 Rölöve B-B kesiti

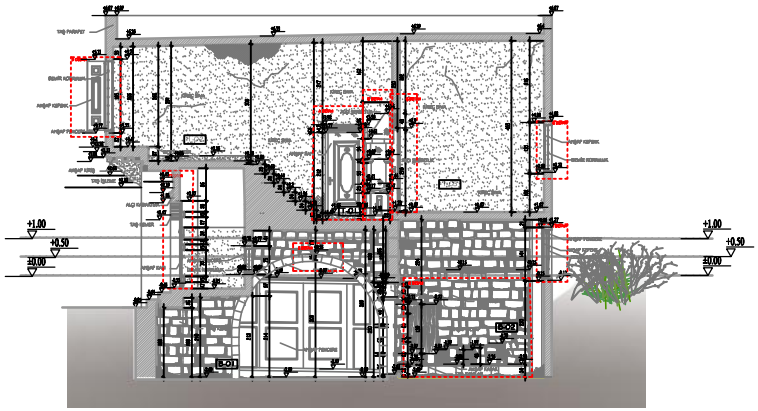

B-B KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

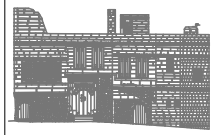

RÖLÖVE

PAFTA ADI:B-B KESİTİ
PAFTA NO:RL18

EK-19 Rölöve C-C kesiti

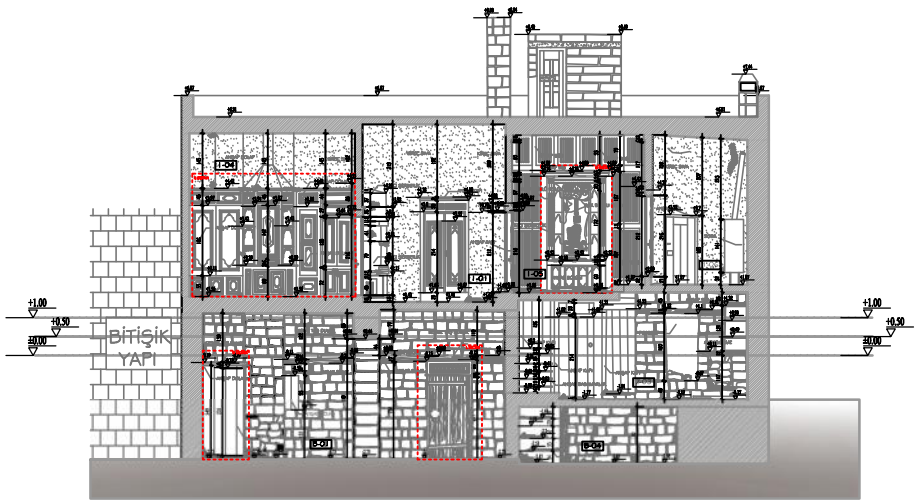

C-C KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

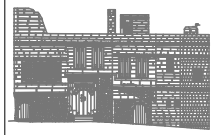

RÖLÖVE

PAFTA ADI:C-C KESİTİ
PAFTA NO:RL19

EK-20 Rölöve D-D kesiti

D-D KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

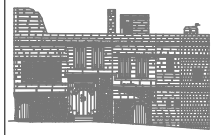

RÖLÖVE

PAFTA ADI:D-D KESİTİ
PAFTA NO:RL20

EK-21 Rölöve E-E kesiti

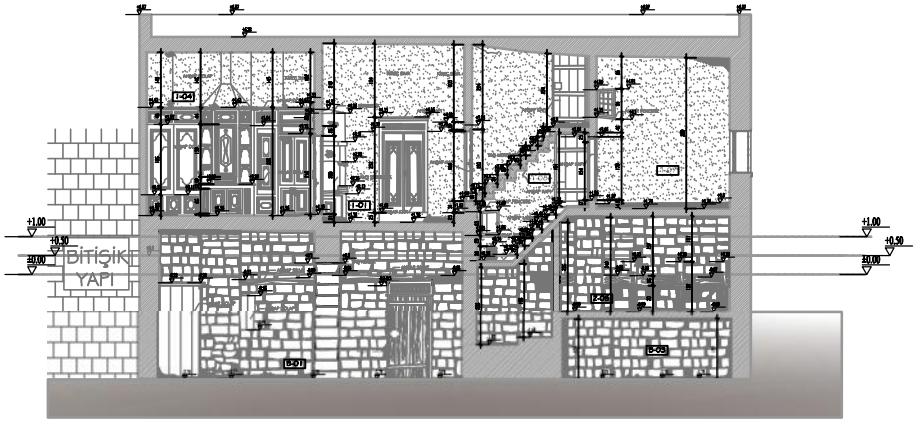

E-E KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

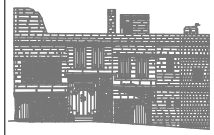

RÖLÖVE

PAFTA ADI:E-E KESİTİ
PAFTA NO:RL21

EK-22 Rölöve F-F kesiti

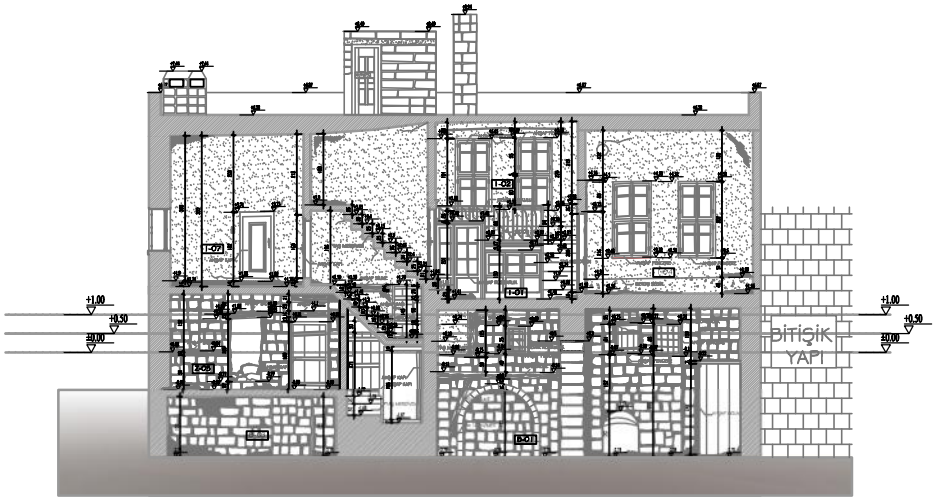

F-F KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

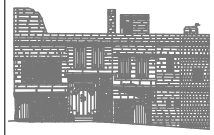

RÖLÖVE

PAFTA ADI:F-F KESİTİ
PAFTA NO:RL22

EK-23 Rölöve kuzey doğu cephesi

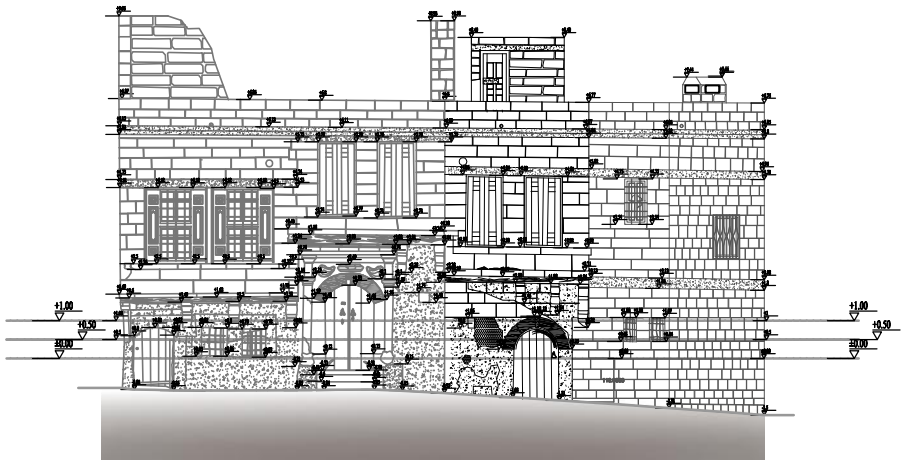

KUZEY DOĞU CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

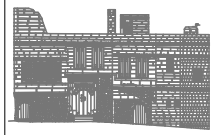

RÖLÖVE

PAFTA ADI:KUZEY DOĞU CEPHESİ
PAFTA NO:RL23

EK-24 Rölöve güney batı cephesi

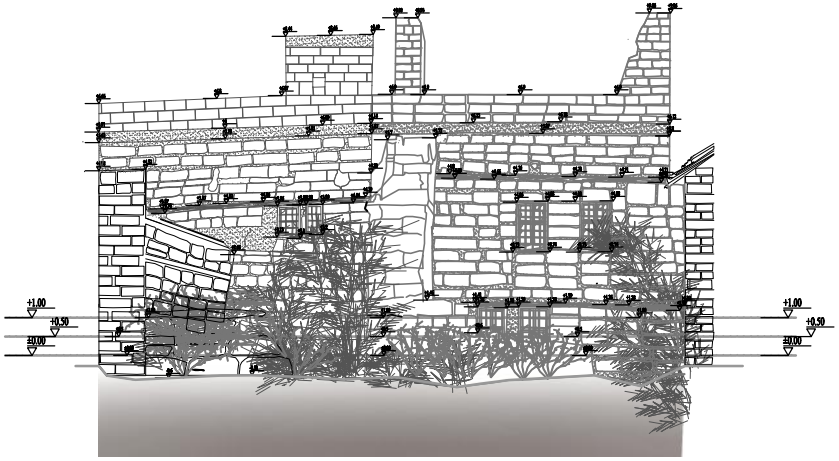

GÜNEY BATI CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

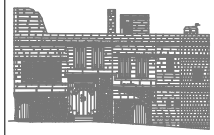

RÖLÖVE

PAFTA ADI:GÜNEY BATI CEPHESİ
PAFTA NO:RL24

EK-25 Rölöve kapı detayı

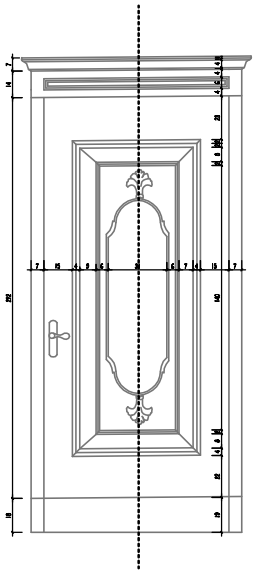

ÖN GÖRÜNÜŞ

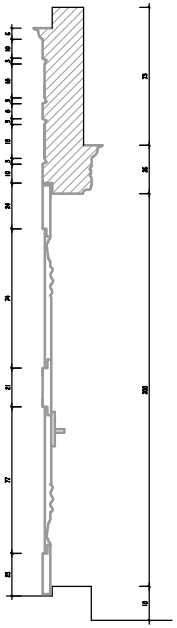

KESİT

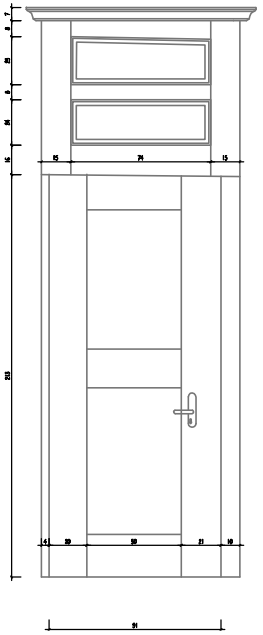

ARKA GÖRÜNÜŞ

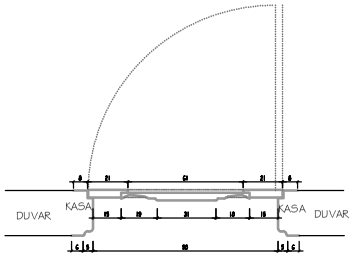

PLAN

BİRİNCİ KAT KAPI
DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

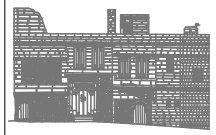

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL25

EK-26 Rölöve kapı detayı

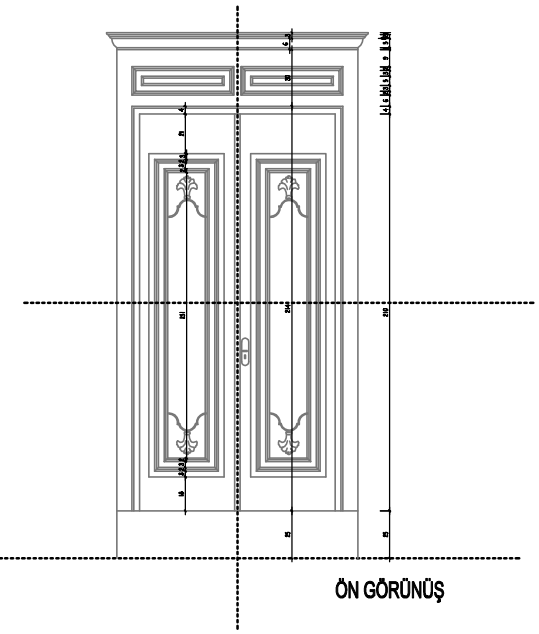

ÖN GÖRÜNÜŞ

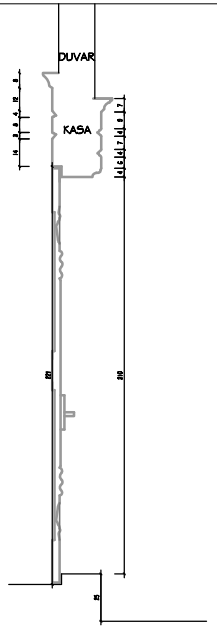

KESİT

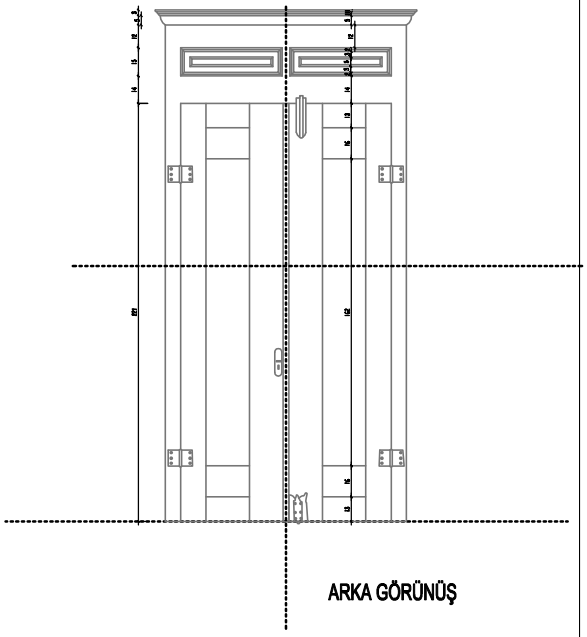

ARKA GÖRÜNÜŞ

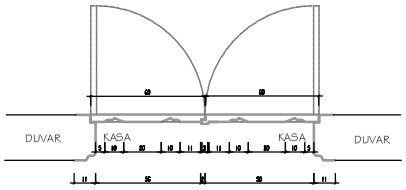

PLAN

1-01 "Ç" KAPI DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

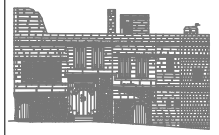

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL26

EK-27 Rölöve kapı detayı

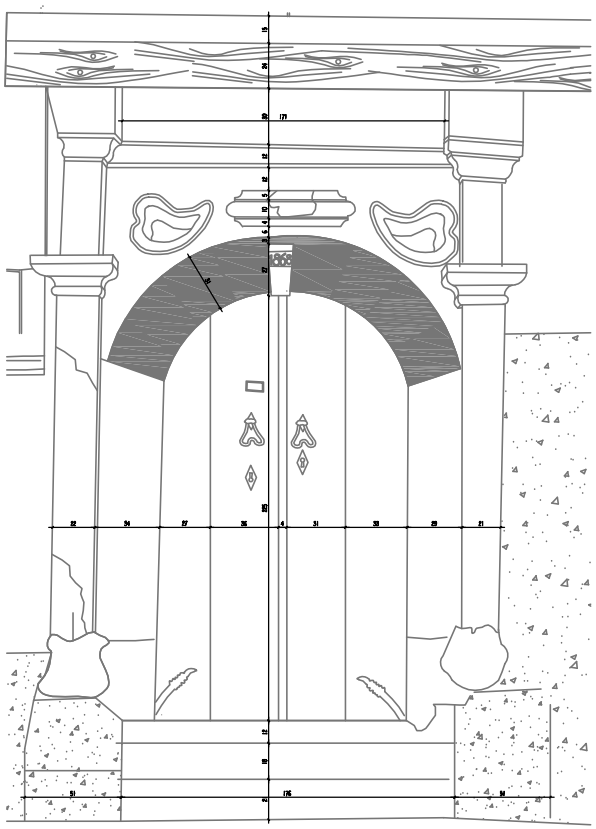

GİRİŞ KAPISI ÖN GÖRÜNÜŞ

Z-01 "F" GİRİŞ
KAPISI DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

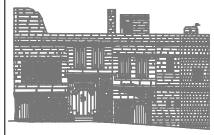

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL27

EK-28 Rölöve kapı detayı

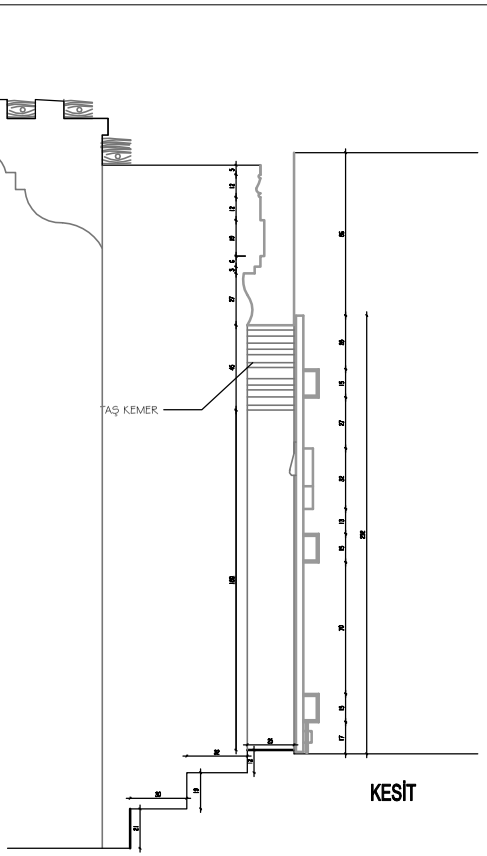

KESİT

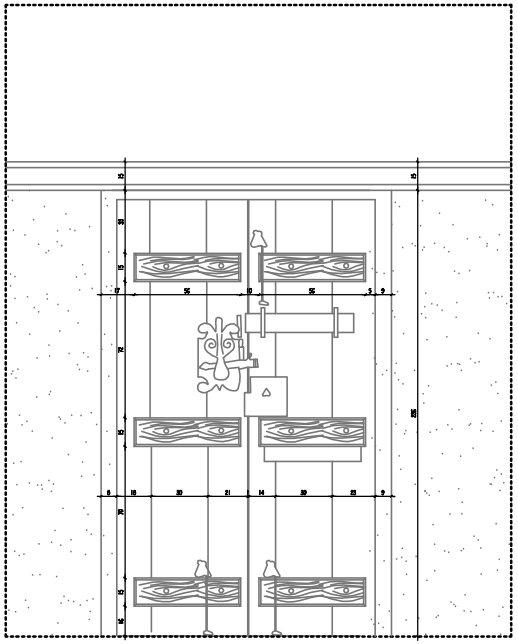

ARKA GÖRÜNÜŞ

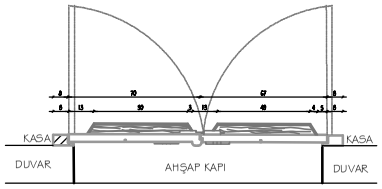

PLAN

Z-01 "F" GİRİŞ KAPISI DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

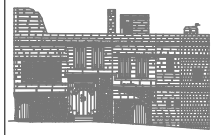

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL28

EK-29 Rölöve kapı detayı

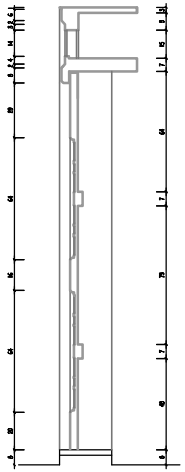

KAPI KESİTİ

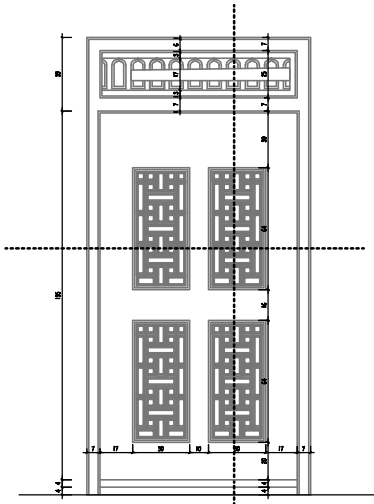

KAPI ÖN GÖRÜNÜŞÜ

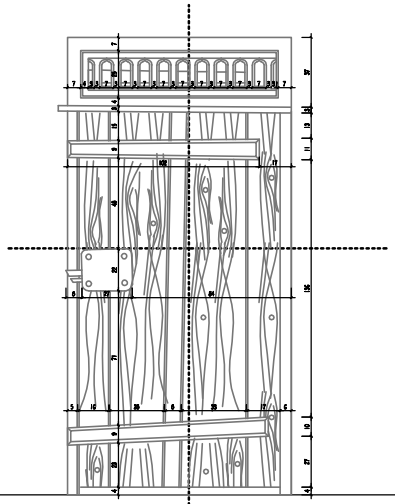

KAPI ARKA GÖRÜNÜŞÜ

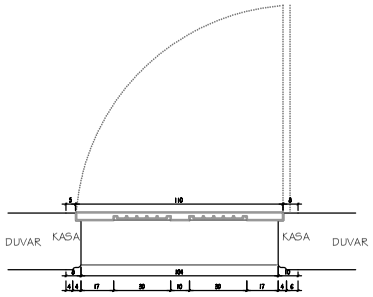

KAPI PLANI

B-01 "L" KAPI DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

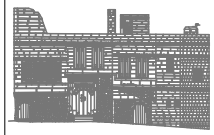

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL29

EK-30 Rölöve lambalık nişi detayı

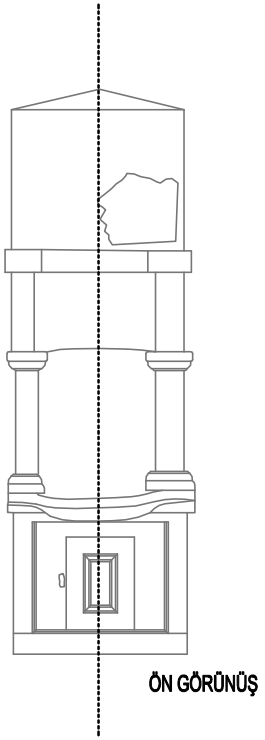

ÖN GÖRÜNÜŞ

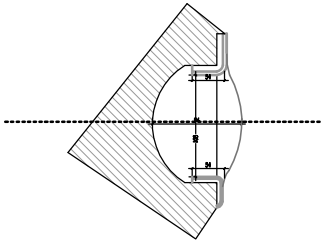

PLAN

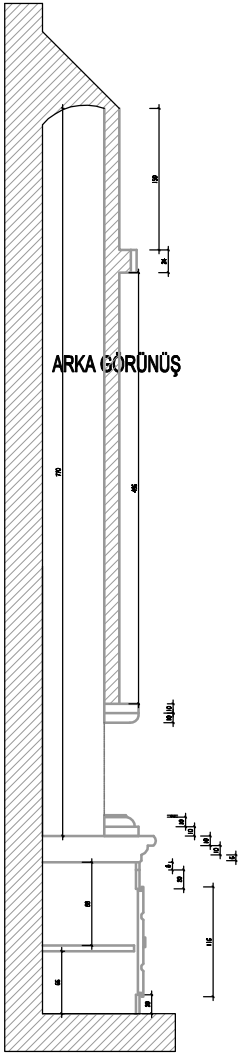

ARKA GÖRÜNÜŞ

KESİT

1-01 "B" LAMBALIK NİŞİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

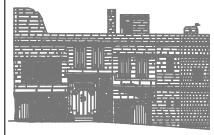

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL30

EK-31 Rölöve taş ambar detayı

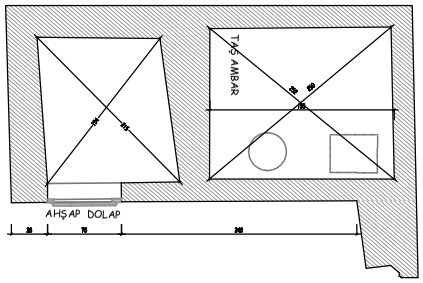

TAŞ AMBAR PLANI

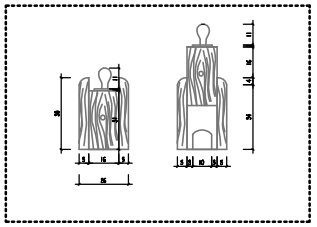

TAŞ AMBAR KAPAK DETAYI

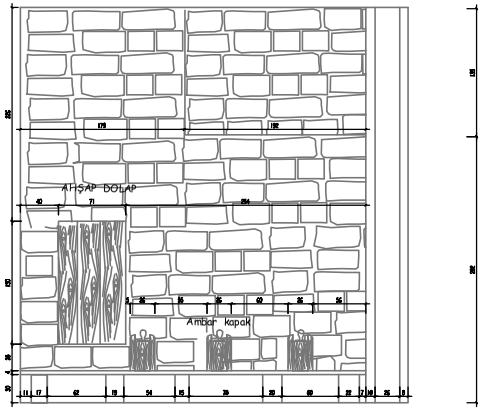

TAŞ AMBAR ÖN GÖRÜNÜŞÜ

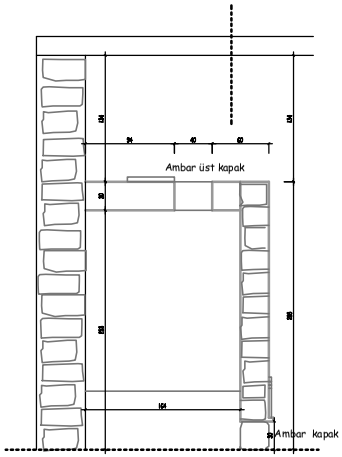

TAŞ AMBAR KESİT

B-02 "C" AMBAR DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

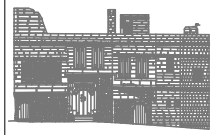

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL31

EK-32 Rölöve pencere detayı

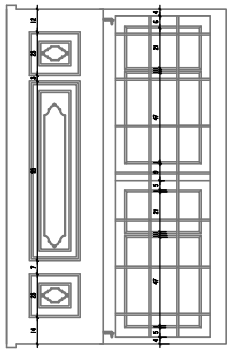

PENCERE ÖN GÖRÜNÜŞÜ

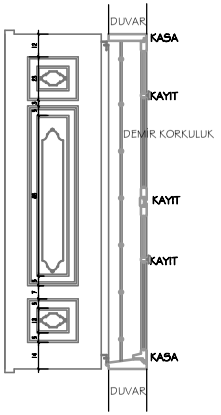

PENCERE KESİTİ

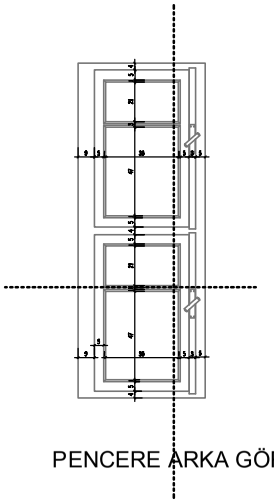

PENCERE ARKA GÖRÜNÜŞÜ

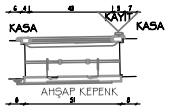

PENCERE PLANI

1-02 "R" PENCERE DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

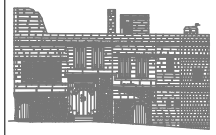

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL32

EK-33 Rölöve pencere detayı

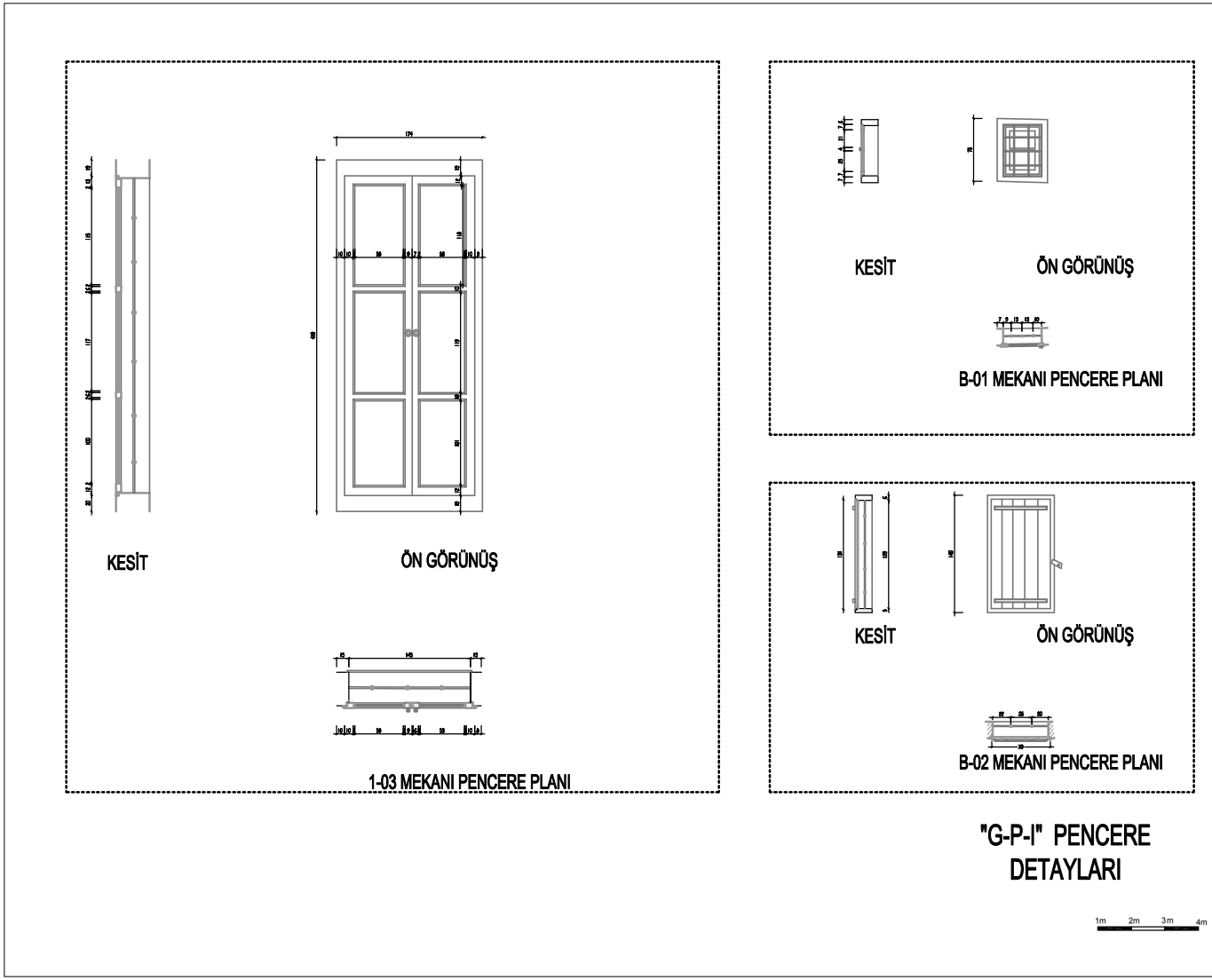

EK-34 Rölöve pencere detayı

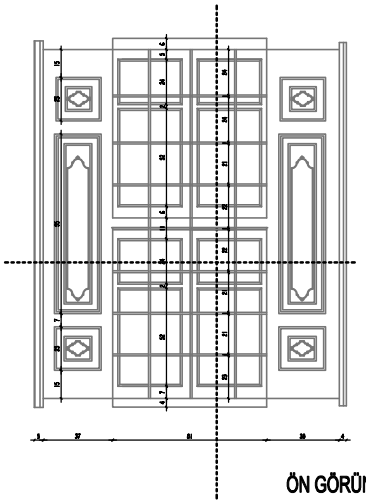

ÖN GÖRÜNÜŞ

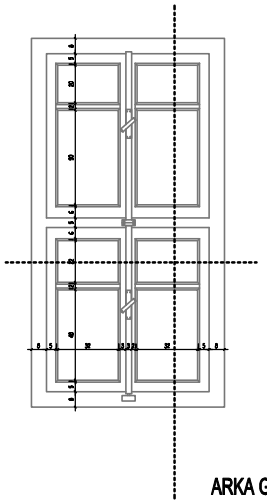

ARKA GÖRÜNÜŞ

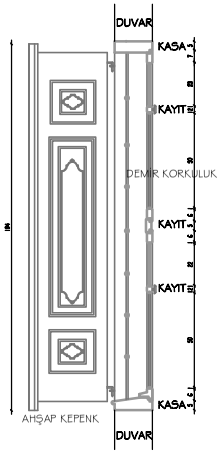

KESİT

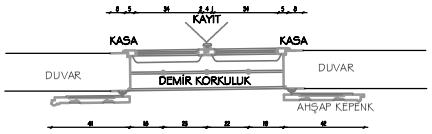

PLAN

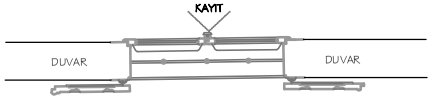

1-02 "H" PENCERE DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

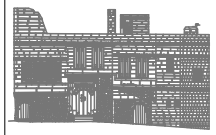

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL34

EK-35 Rölöve pencere detayı

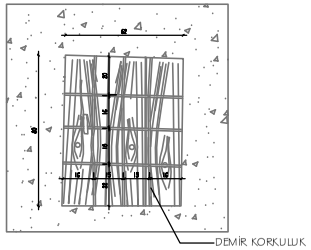

PENCERE ÖN GÖRÜNÜŞÜ

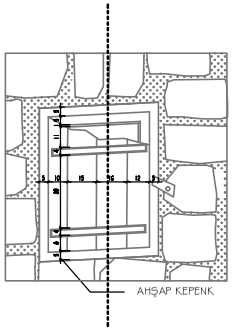

PENCERE ARKA GÖRÜNÜŞÜ

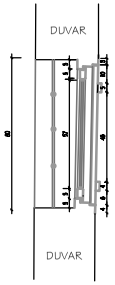

PENCERE KESİTİ

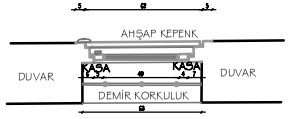

PENCERE PLANI

1-01 "S" PENCERE DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

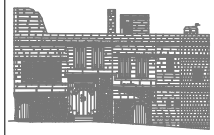

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL35

EK-36 Rölöve dolap detayı

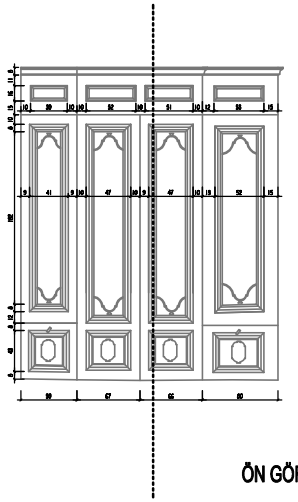

ÖN GÖRÜNÜŞ

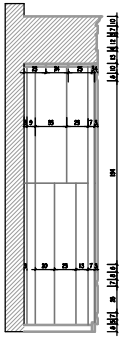

KESİT

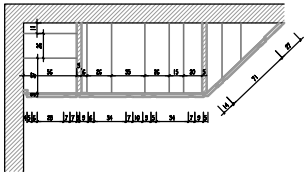

PLAN

1-03 "K" DOLAP
DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

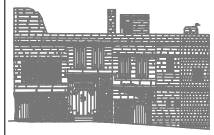

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL36

EK-37 Rölöve dolap detayı

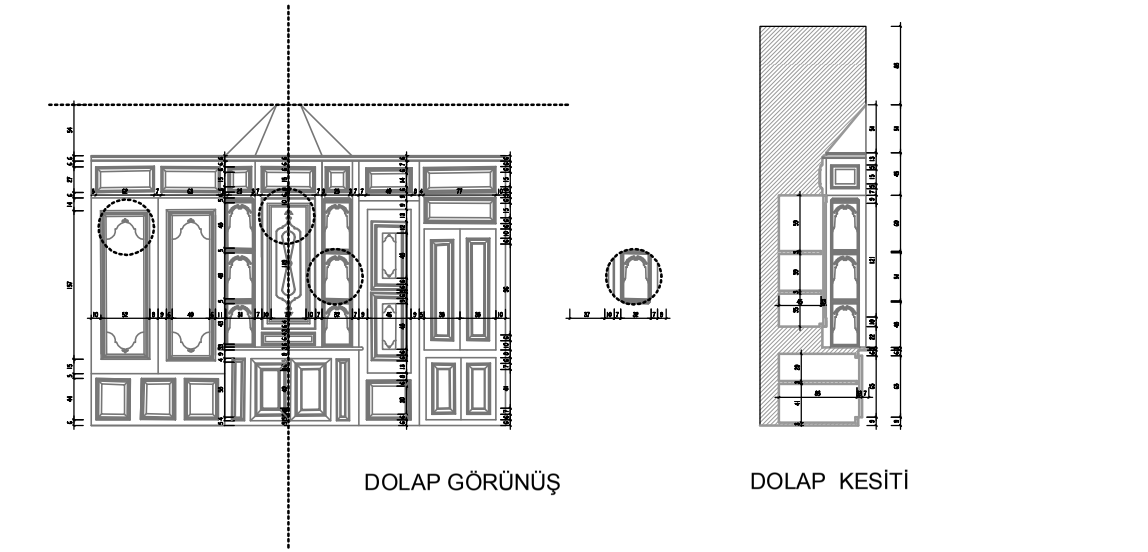

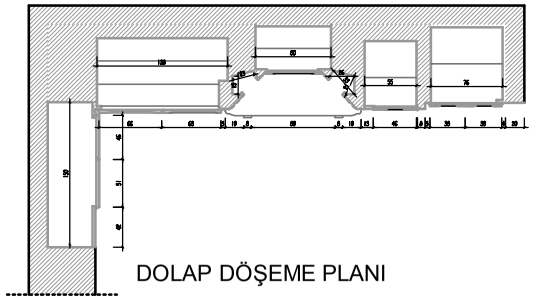

1-04 "N" DOLAP
DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

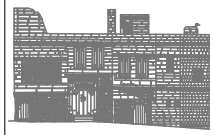

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL37

EK-38 Rölöve şerbetlik detayı

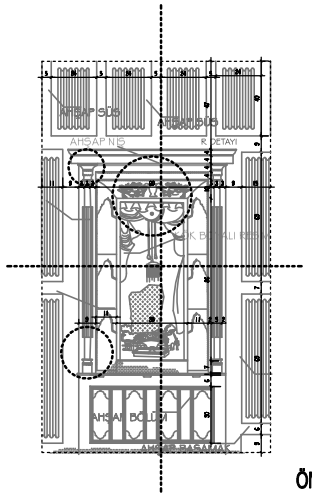

ÖN GÖRÜNÜŞ

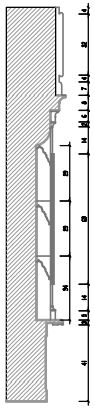

KESİT

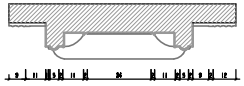

PLAN

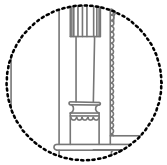

1-05 "O" ŞERBETLİK DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

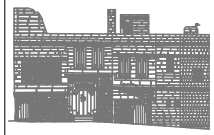

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL38

EK-39 Rölöve ocak detayı

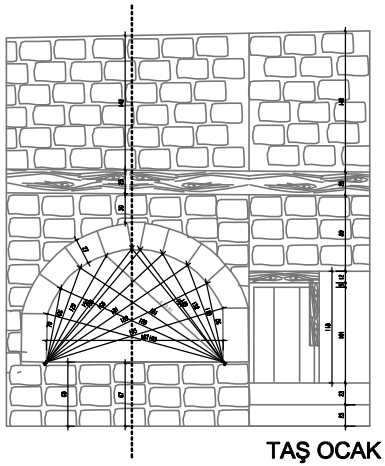

TAŞ OCAK GÖRÜNÜŞÜ

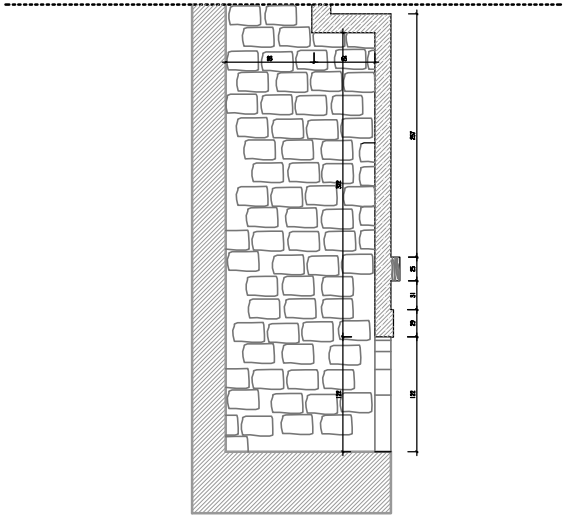

TAŞ OCAK KESİTİ

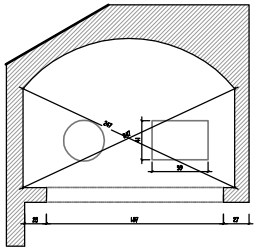

TAŞ OCAK PLANI

B-02 "M" OCAK
DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

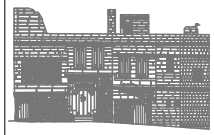

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL39

EK-40 Rölöve ocak detayı

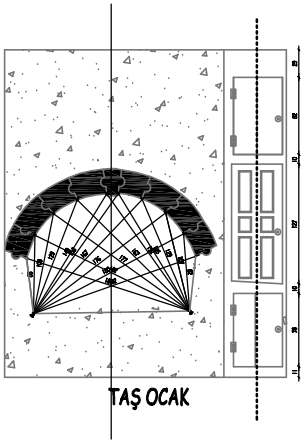

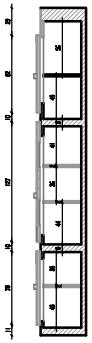

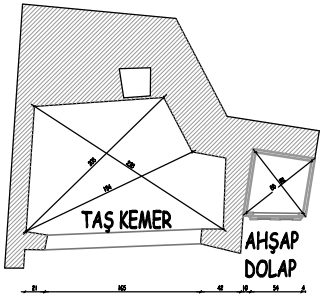

1-09 "T" OCAK
DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

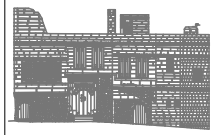

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL40

EK-41 Rölöve ahşap dolap-taş kemer detayı

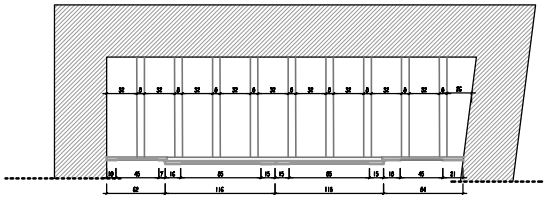

DOLAP DÖŞEME PLANI

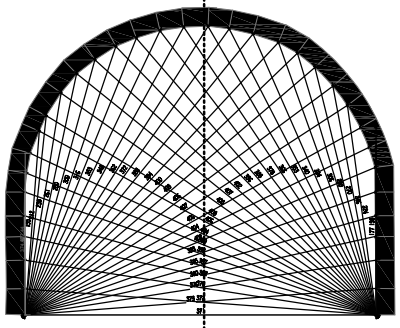

TAŞ KEMER GÖRÜNÜŞÜ

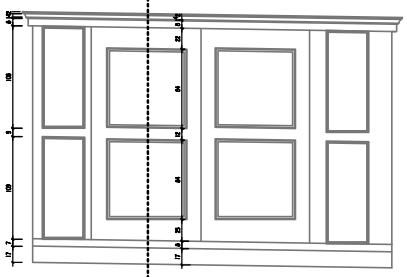

DOLAP GÖRÜNÜŞ

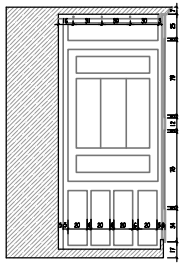

DOLAP KESİTİ

BODRUM KAT
D VE E DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

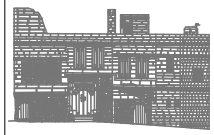

RÖLÖVE

PAFTA ADI:DETAY
PAFTA NO:RL41

EK-42 Değişim ve bozulmalar bodrum kat planı

BODRUM KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- MALZEME KAYBI

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:Bodrum Kat Planı
PAFTA NO:DB1

EK-43 Değişim ve bozulmalar zemin kat planı

ZEMİN KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- MALZEME KAYBI

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:Zemin Kat Planı
PAFTA NO:DB2

EK-44 Değişim ve bozulmalar birinci kat planı

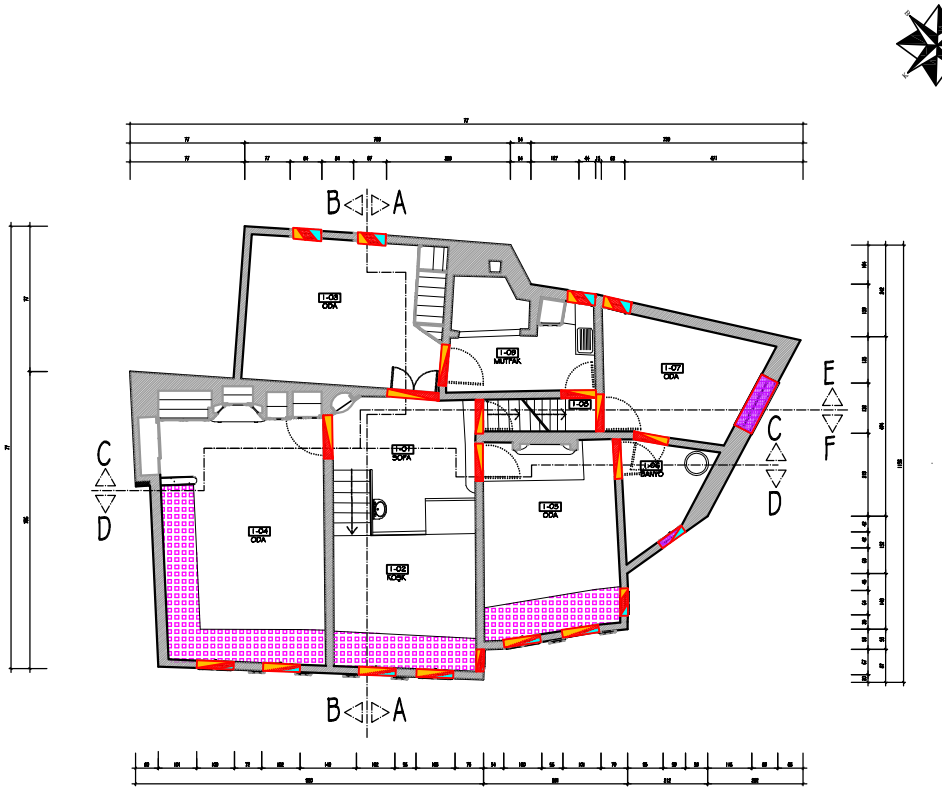

BİRİNCİ KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:Birinci Kat Planı
PAFTA NO:DB3

EK-45 Değişim ve bozulmalar +4.51 kotu çatı planı

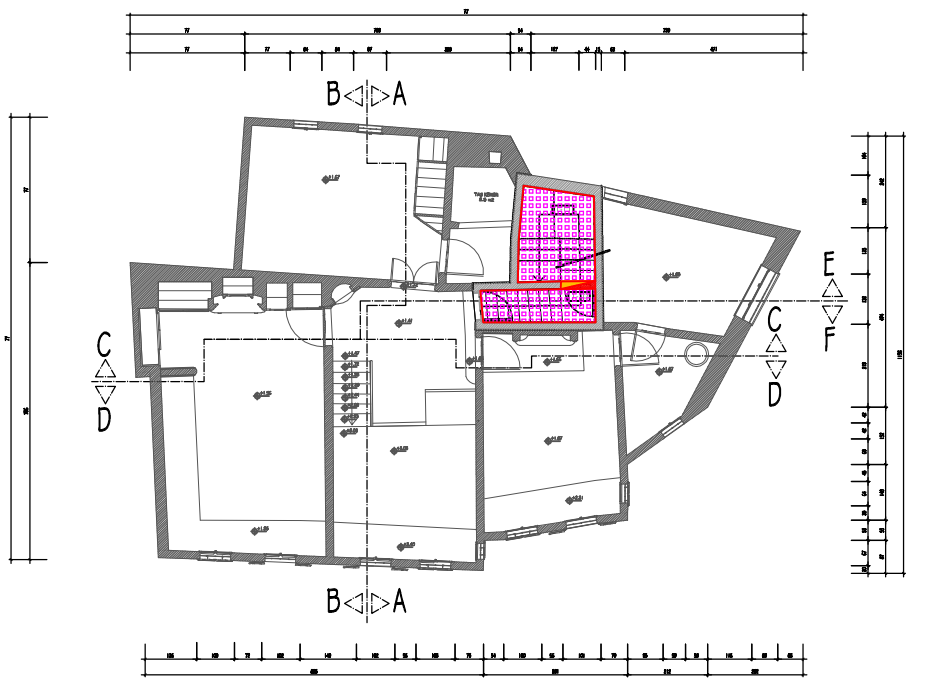

+4.51 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:+ 4.51 kotu çatı planı
PAFTA NO:DB4

EK-46 Değişim ve bozulmalar +7.44 kotu çatı planı

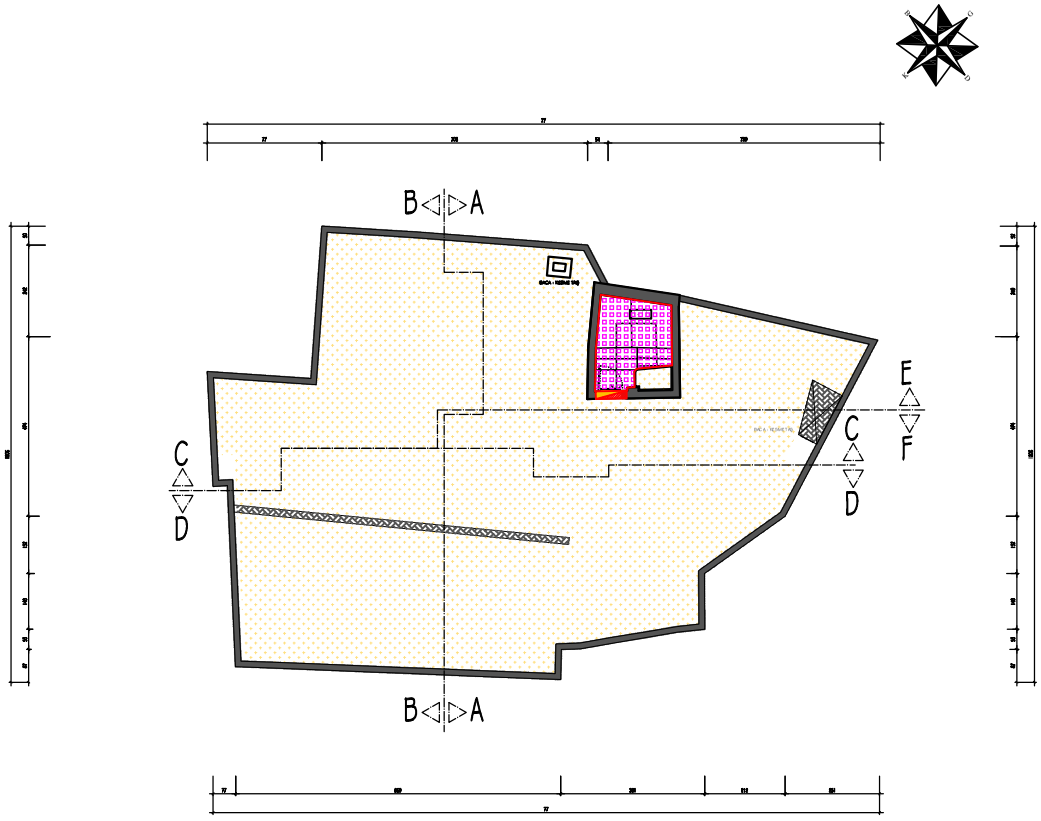

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI: + 7.44 kotu çatı planı
PAFTA NO:DB5

EK-47 Değişim ve bozulmalar+9.00 kotu çatı planı

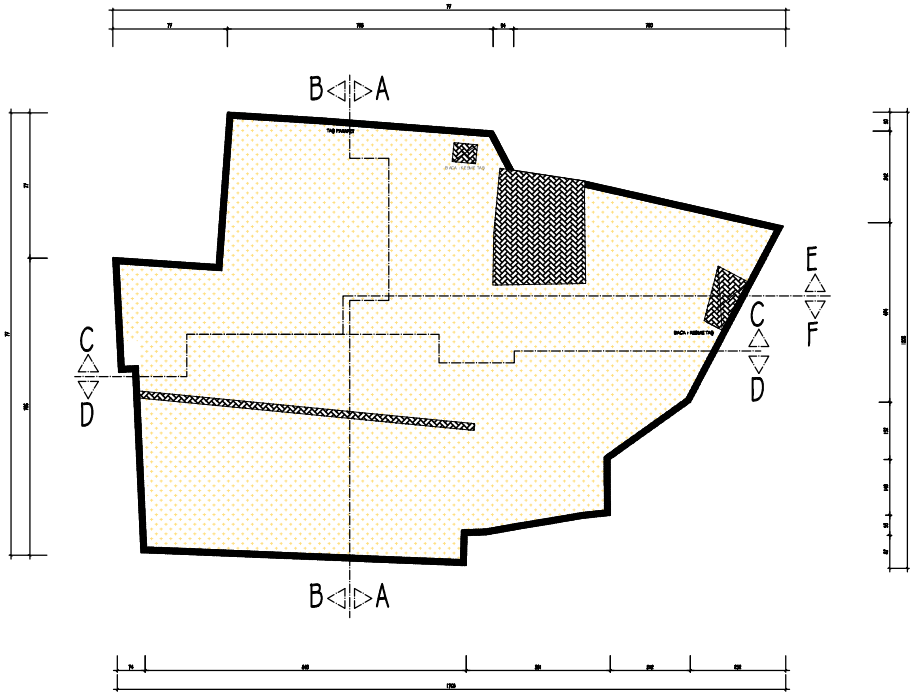

+9.00 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:+9.00 kotu çatı planı
PAFTA NO:DB6

EK-48 Değişim ve bozulmalar bodrum kat döşeme planı

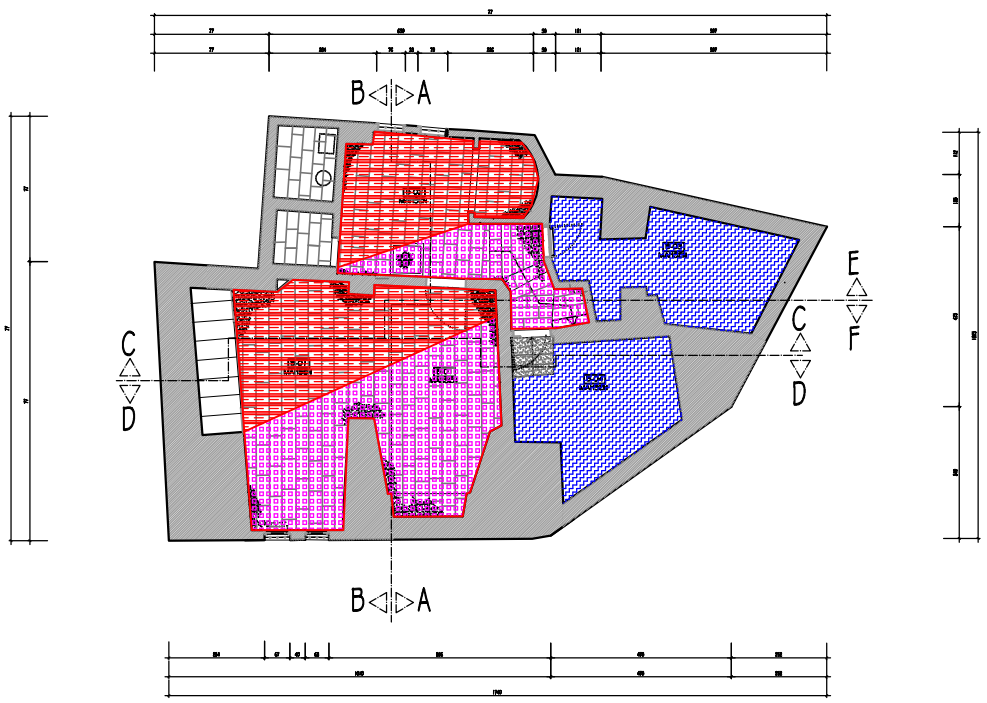

BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:Bodrum Kat Döşeme Planı
PAFTA NO:DB7

EK-49 Değişim ve bozulmalar zemin kat döşeme planı

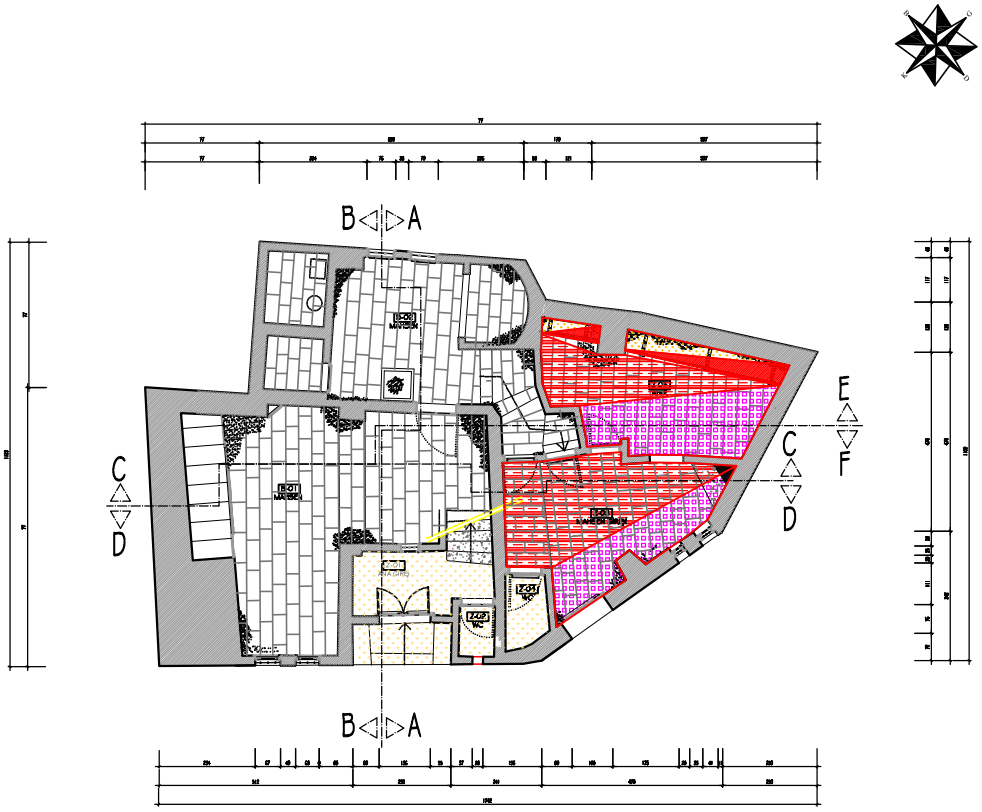

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:Zemin Kat Döşeme Planı
PAFTA NO:DB8

EK-50 Değişim ve bozulmalar birinci kat döşeme planı

B
A
C
D
E
F
MUTFAK
SOFA
SAHNIŞ
ODA
ODA
SOFA
SOFA
SOF

EK-51 Değişim ve bozulmalar bodrum kat tavan planı

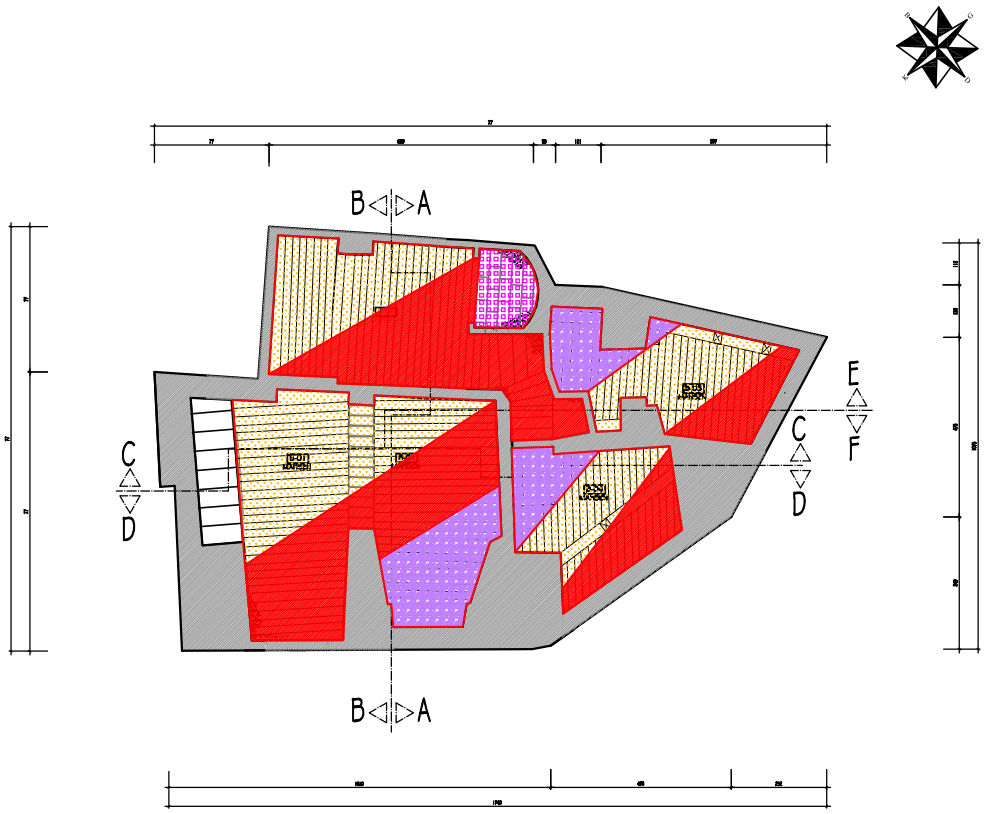

BODRUM KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:Bodrum Kat Tavan Planı
PAFTA NO:DB10

EK-52 Değişim ve bozulmalar zemin kat tavan planı

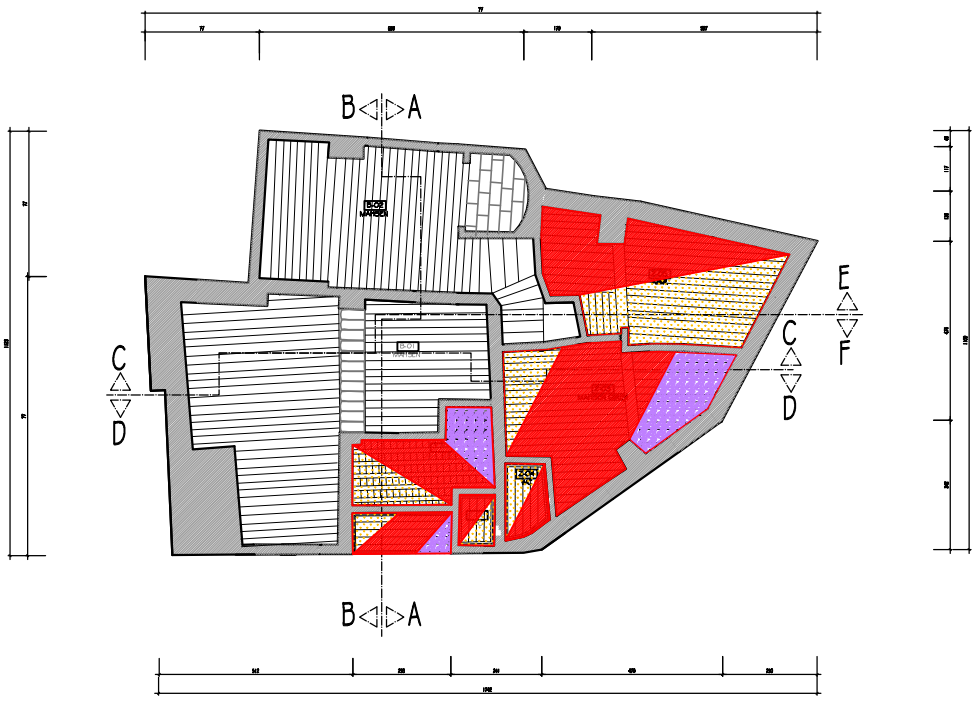

ZEMİN KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- MALZEME KAYBI

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:Zemin Kat Tavan Planı
PAFTA NO:DB11

EK-53 Değişim ve bozulmalar birinci kat tavan planı

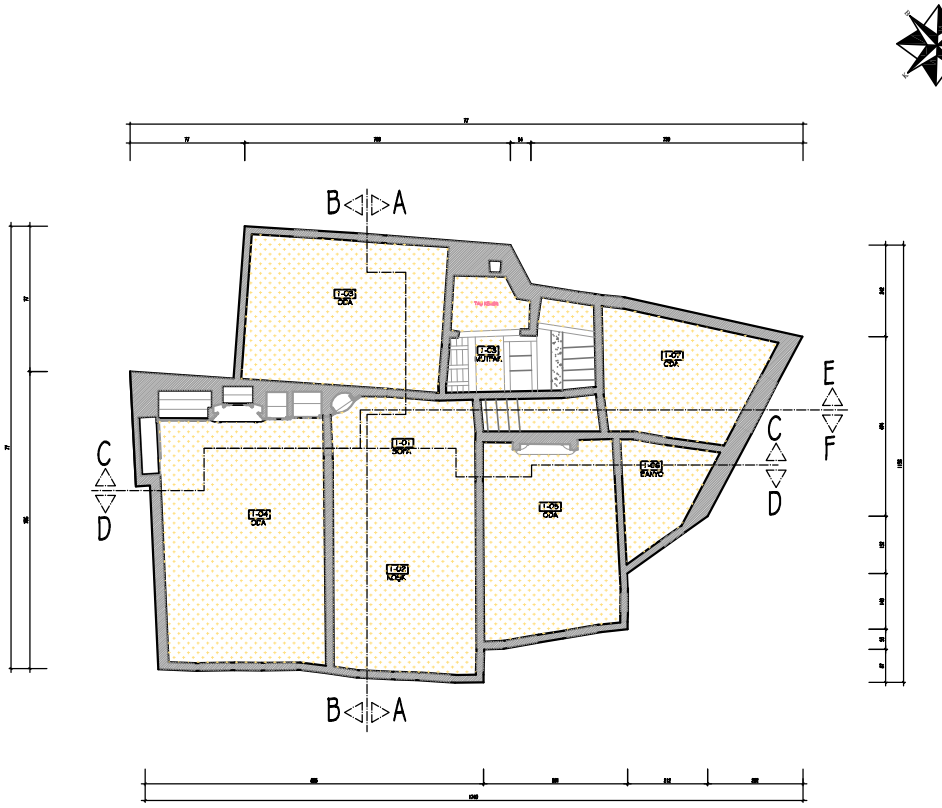

BİRİNCİ KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:Birinci Kat Tavan Planı
PAFTA NO:DB12

EK-54 Değişim ve bozulmalar A-A kesiti

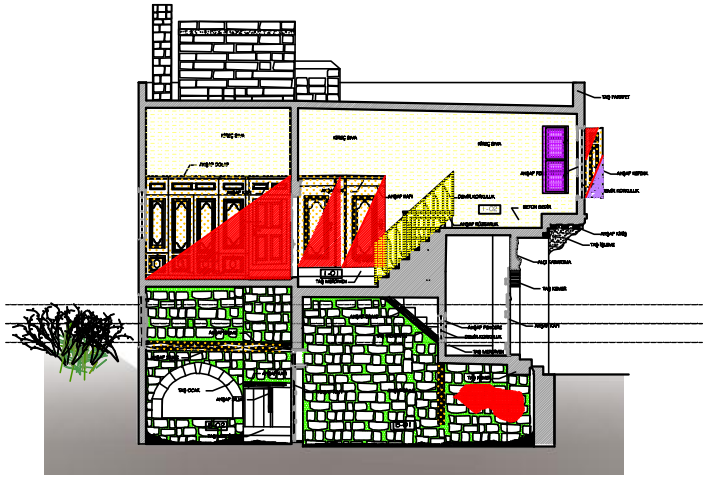

A-A KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:A-A Kesiti
PAFTA NO:DB13

EK-55 Değişim ve bozulmalar B-B kesiti

B-B KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:B-B Kesiti
PAFTA NO:DB14

EK-56 Değişim ve bozulmalar C-C kesiti

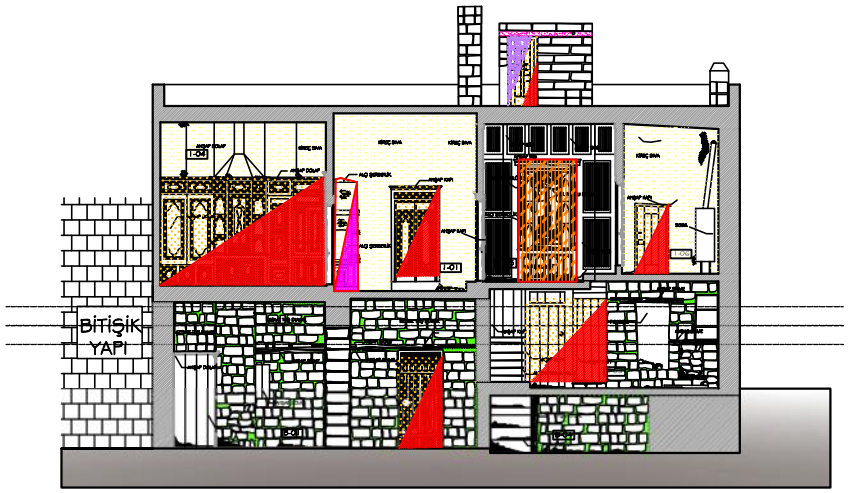

C-C KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:C-C Kesiti
PAFTA NO:DB15

EK-57 Değişim ve bozulmalar D-D kesiti

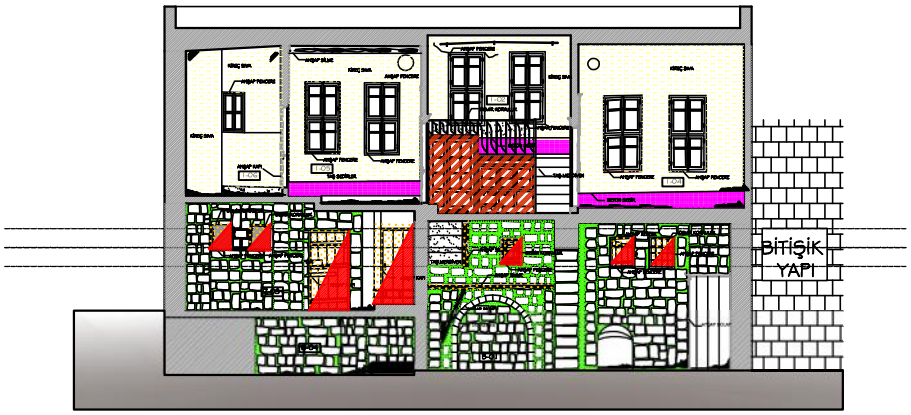

D-D KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:D-D Kesiti
PAFTA NO:DB16

EK-58 Değişim ve bozulmalar E-E kesiti

E-E KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI: E-E Kesiti
PAFTA NO:DB17

EK-59 Değişim ve bozulmalar F-F kesiti

F-F KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:F-F Kesiti
PAFTA NO:DB18

EK-60 Değişim ve bozulmalar kuzey doğu cephesi

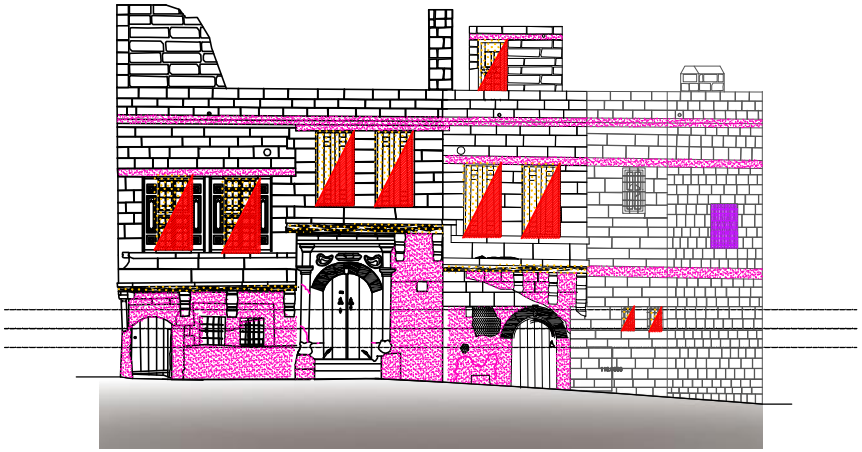

KUZEY DOĞU CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:Kuzey doğu cephesi
PAFTA NO:DB19

EK-61 Değişim ve bozulmalar güney batı cephesi

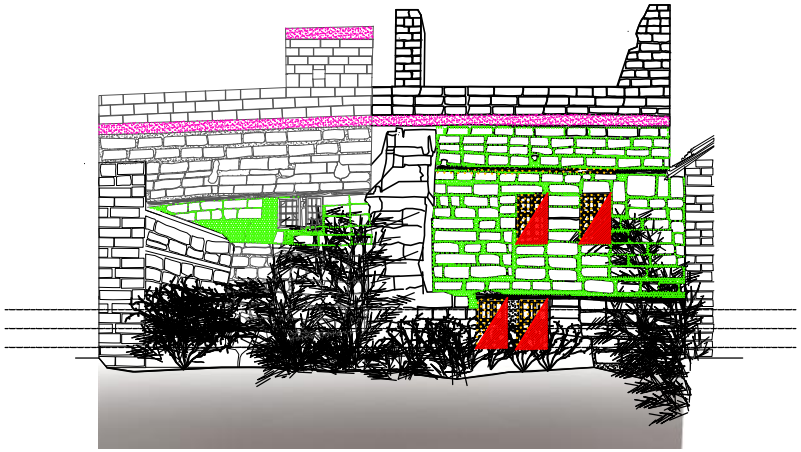

GÜNEY BATI CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

İNSANDAN KAYNAKLI BOZULMALAR

A)DEĞİŞTİRME
- BOYALI YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN BETON DÖŞEME
- ÇİMENTO ESASLI SIVA KAPLANAN YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN MERDİVEN KORKULUĞU
- BOYA VE CİLASI DEFORME OLMUŞ AHŞAP YÜZEY
- ÖZGÜN OLMAYAN AHŞAP PENCERE KAPI
- AHŞAP LENTO VE TAŞ SİLMELER

B)EKLEME
- YAPININ ÖZGÜN OLMAYAN BÖLÜMÜ
- RÜZGARLIK
- LAVABO VE MUTFAK TEZGAHI

C)KALDIRMA
- ÖZGÜN OLAN AHŞAP SEDİR TAVAN VE DÖŞEMENİN KALDIRILMASI
- ÖZGÜN OLAN GUSULHANE VE YÜKLÜĞÜN KALDIRILMASI
- TAŞ SUNDURMALAR

DOĞAL ETKENERDEN KAYNAKLI BOZULMALAR

SIVA
- AYRILMA-ÇATLAK
- MALZEME KAYBI
- KARARMA

TAŞ
- DERZ BOŞALMASI
- NEMLENME
- MALZEME KAYBI

TOPRAK
- BOZULMA

METAL
- PASLANMA

ALÇI
- MALZEME KAYBI

AHŞAP
- BÖCEKLENME
- RENK DEĞİŞİMİ
- YOK OLMA

DEĞİŞİM VE BOZULMALAR

PAFTA ADI:Güney batı cephesi
PAFTA NO:DB20

EK-62 Restitüsyon kaynakları bodrum kat planı

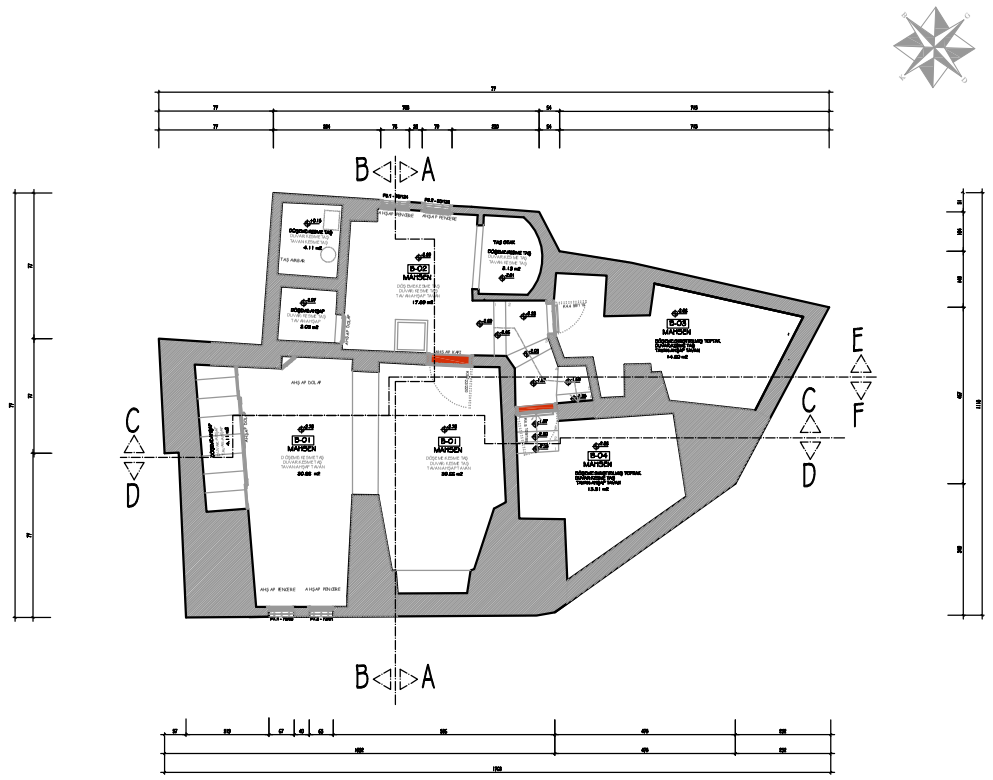

BODRUM KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Bodrum kat planı
PAFTA NO:RK1

EK-63 Restitüsyon kaynakları zemin kat planı

ZEMİN KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Zemin kat planı
PAFTA NO:RK2

EK-64 Restitüsyon kaynakları birinci kat planı

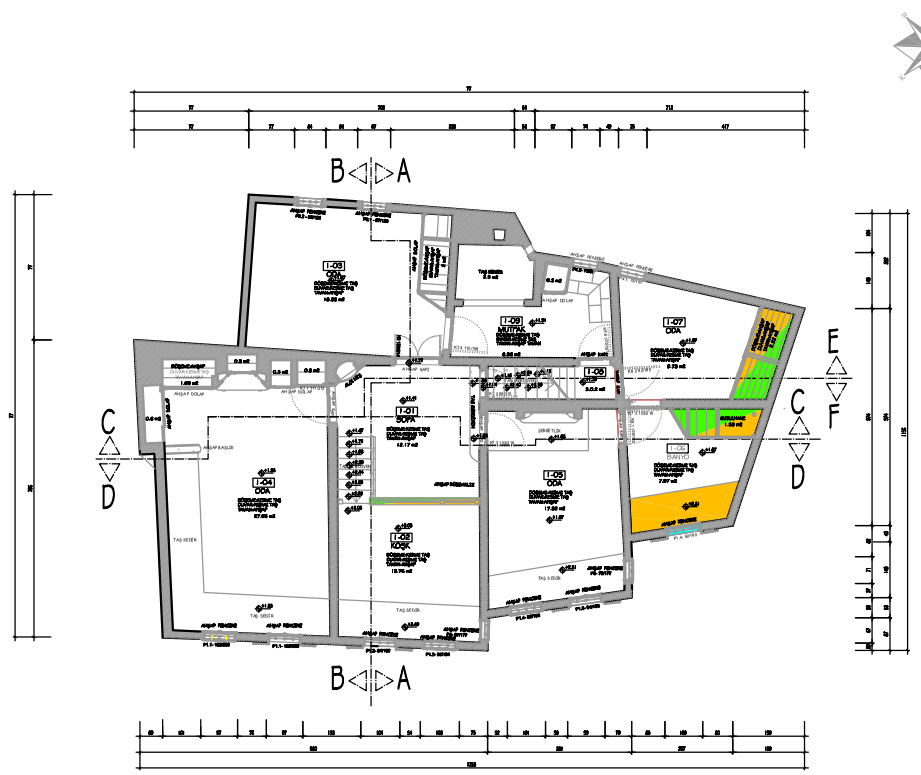

BİRİNCİ KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Birinci kat planı
PAFTA NO:RK3

EK-65 Restitüsyon kaynakları +4.51 Kotu çatı planı

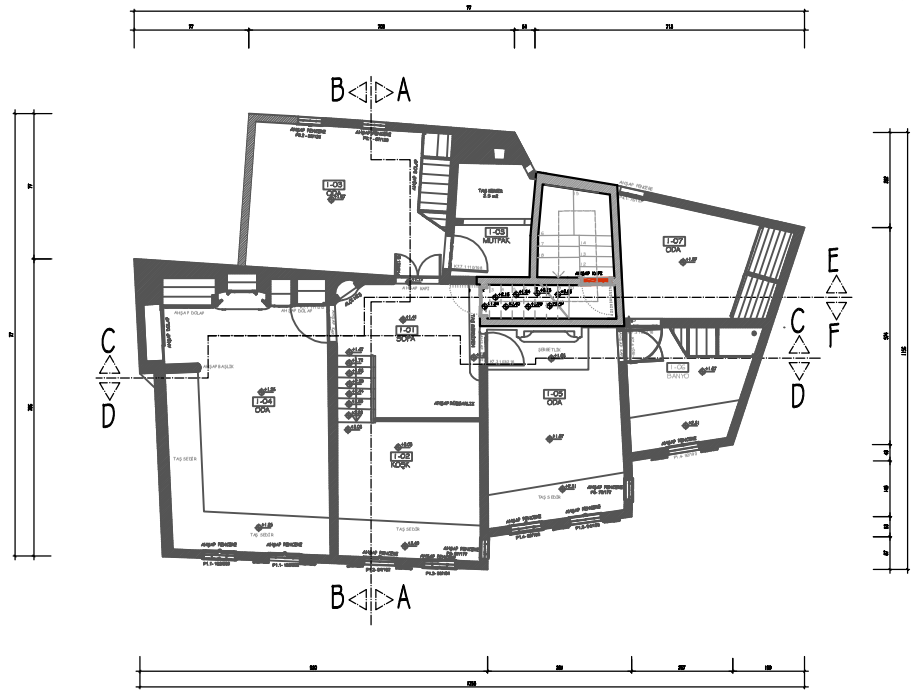

+4.51 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:+4.51 kotu çatı planı
PAFTA NO:RK4

EK-66 Restitüsyon kaynakları +7.44 Kotu çatı planı

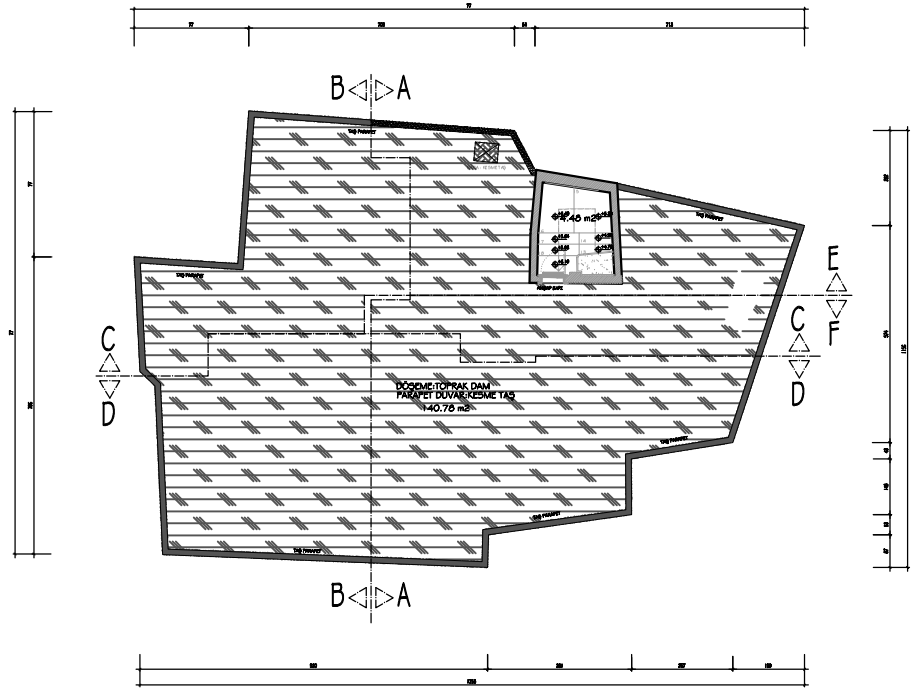

+7.44 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:+7.44 çatı planı
PAFTA NO:RK5

EK-67 Restitüsyon kaynakları +9.00 kotu çatı planı

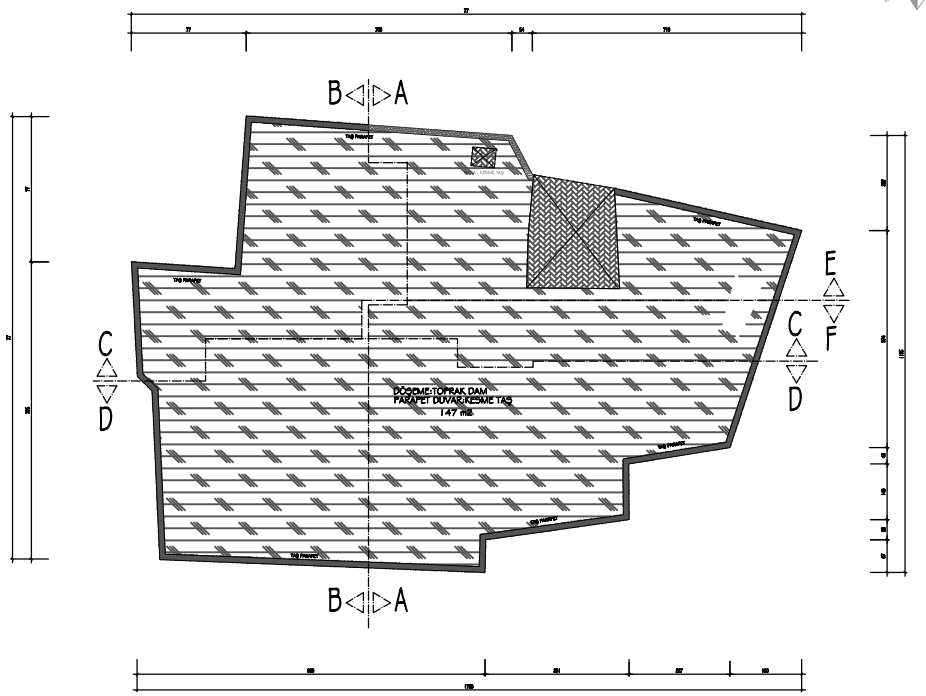

+9.00 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:+9.00 kotu çatı planı
PAFTA NO:RK6

EK-68 Restitüsyon kaynakları bodrum kat döşeme planı

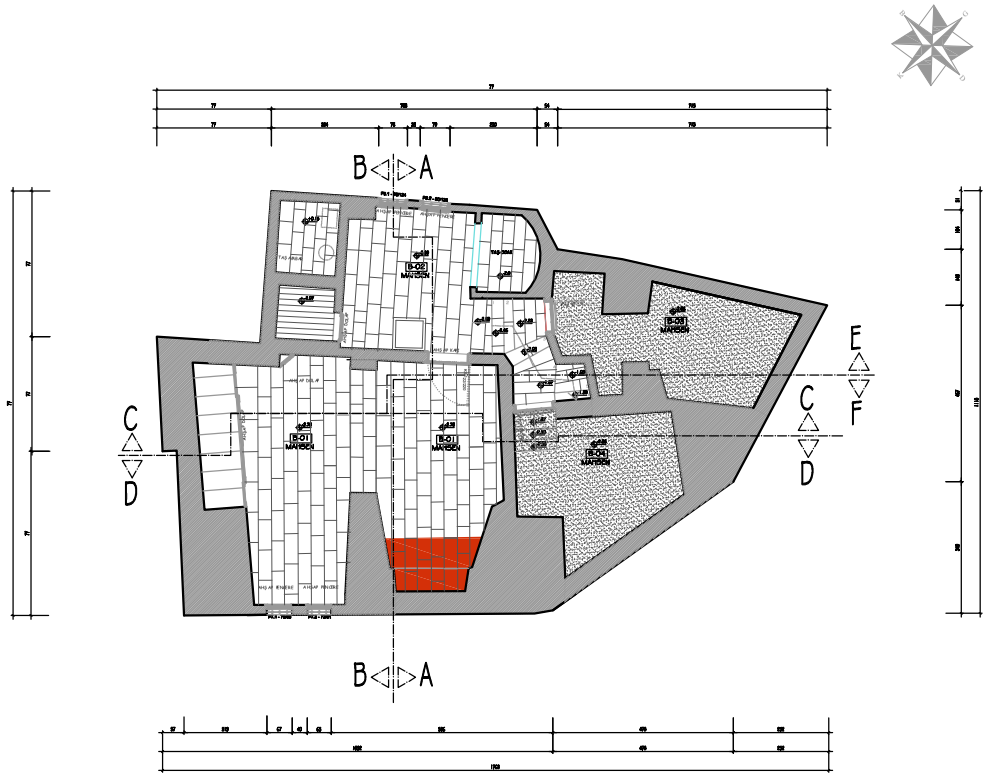

BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Bodrum kat döşeme planı
PAFTA NO:RK7

EK-69 Restitüsyon kaynakları zemin kat döşeme planı

ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Zemin kat döşeme planı
PAFTA NO:RK8

EK-70 Restitüsyon kaynakları birinci kat döşeme planı

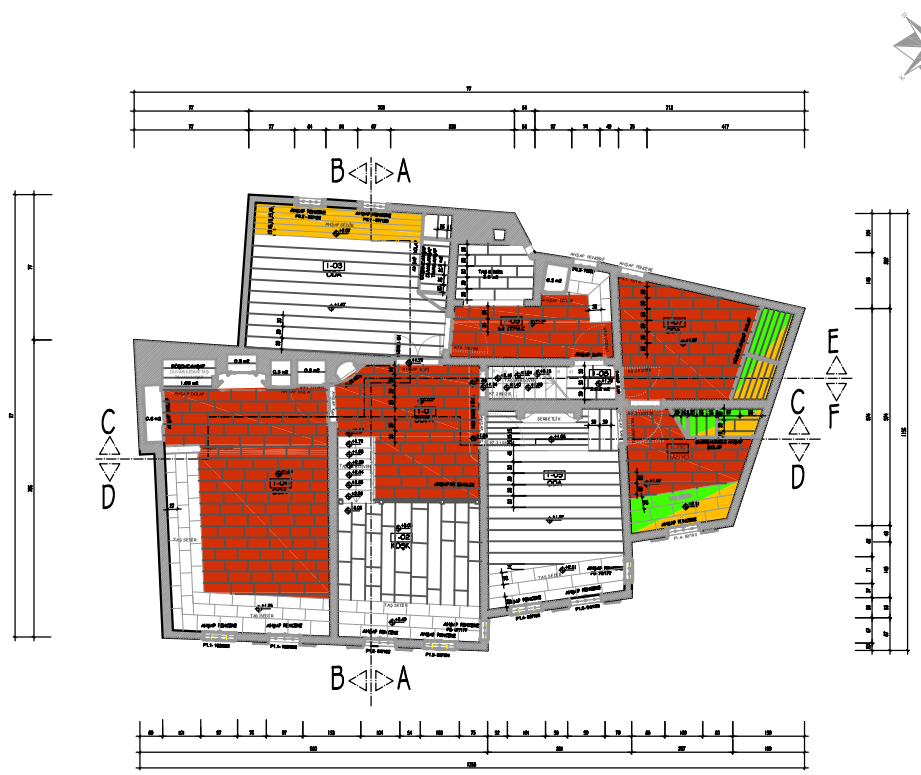

BİRİNCİ KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Birinci kat döşeme planı
PAFTA NO:RK9

EK-71 Restitüsyon kaynakları bodrum kat tavan planı

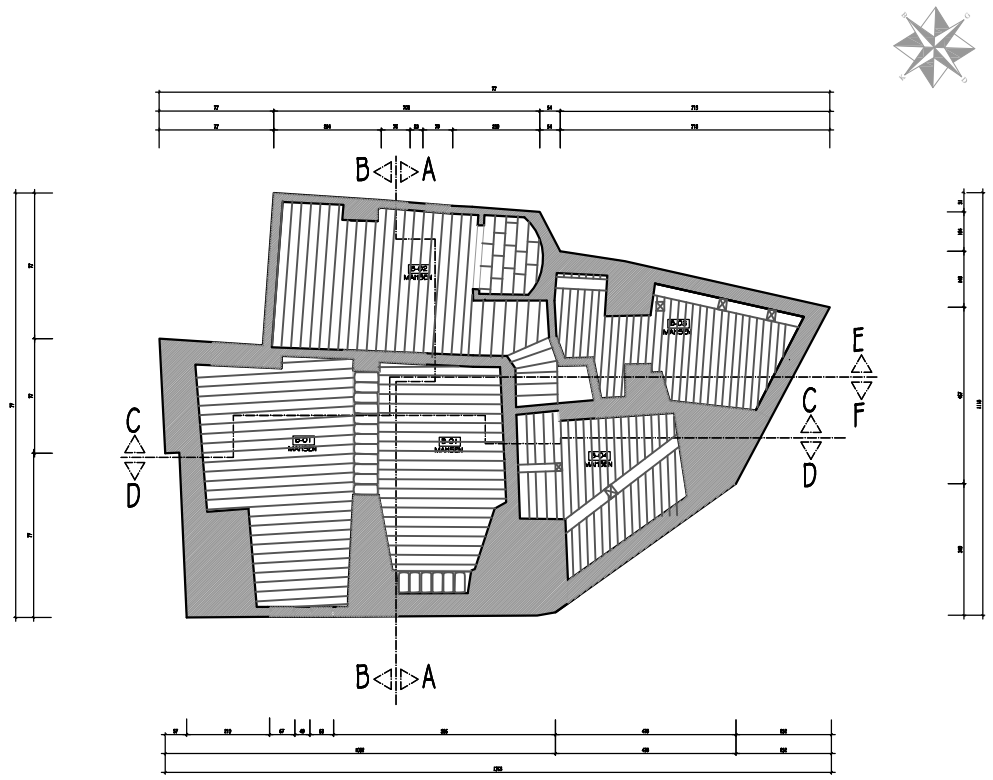

BODRUM KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Bodrum kat tavan planı
PAFTA NO:RK10

EK-72 Restitüsyon kaynakları zemin kat tavan planı

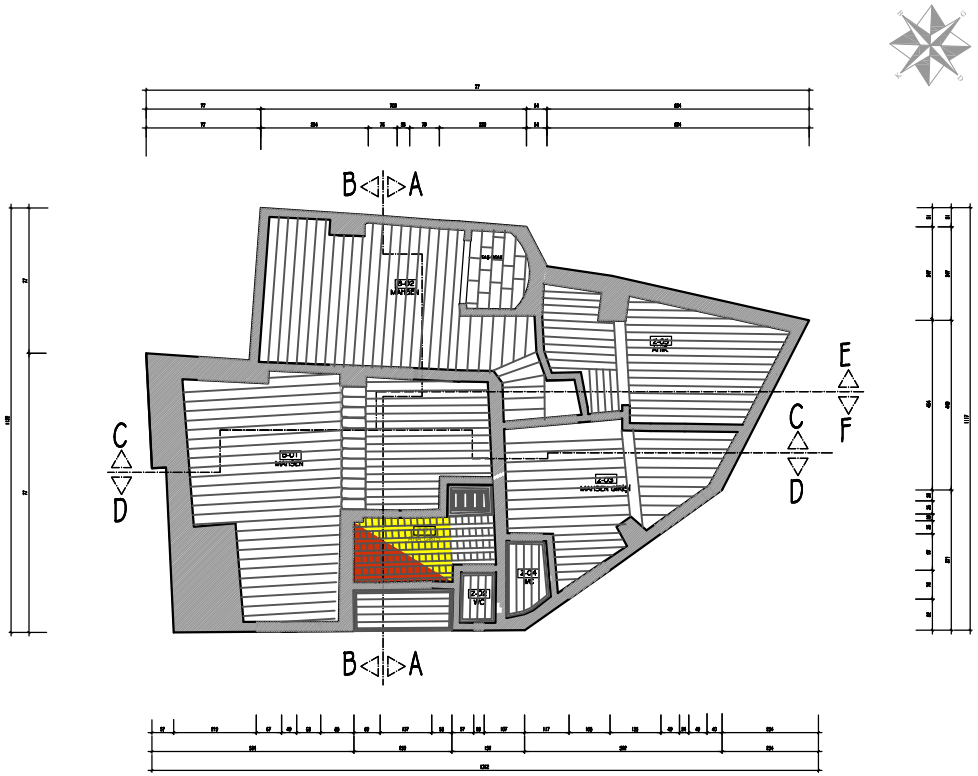

ZEMİN KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Zemin kat tavan planı
PAFTA NO:RK11

EK-73 Restitüsyon kaynakları birinci kat tavan planı

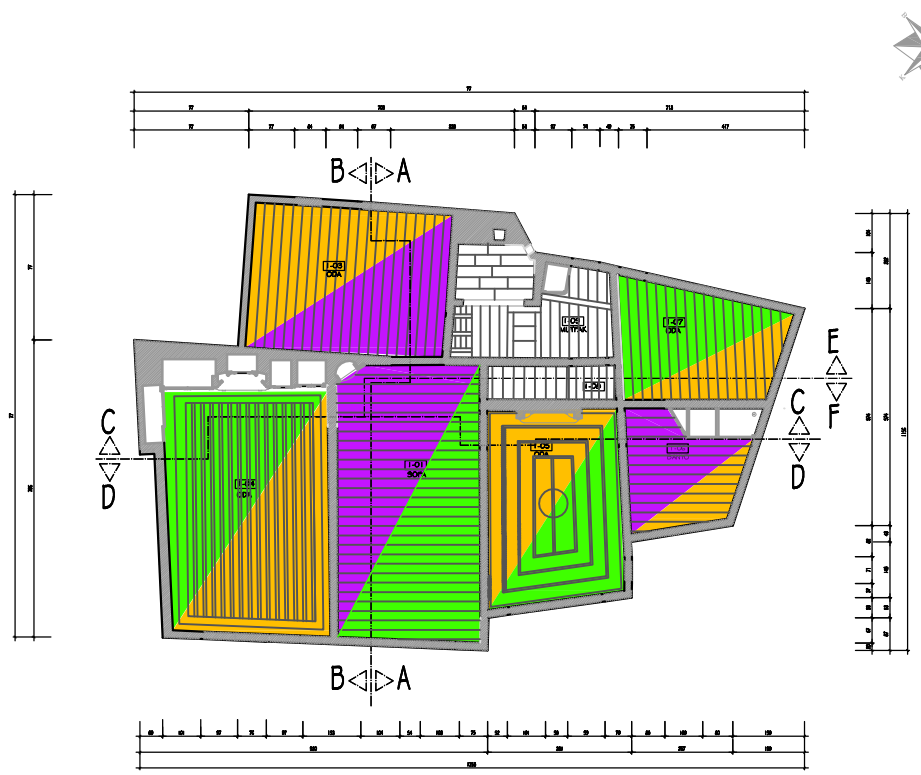

BİRİNCİ KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Birinci kat planı
PAFTA NO:RK12

EK-74 Restitüsyon kaynakları A-A kesiti

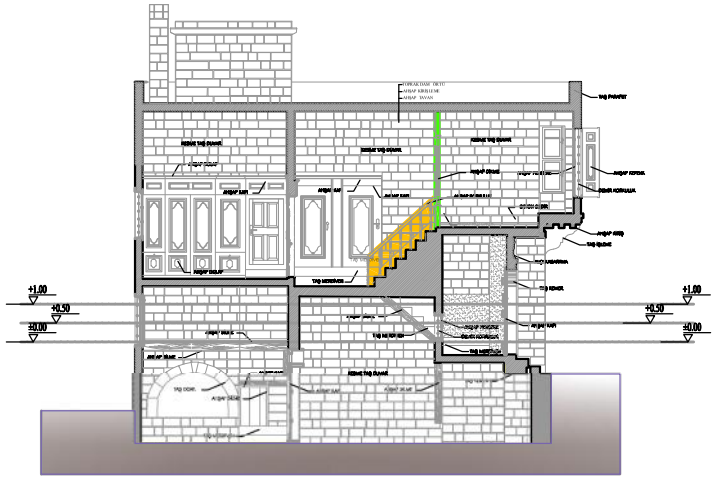

A-A KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:A-A Kesiti
PAFTA NO:RK13

EK-75 Restitüsyon kaynakları B-B kesiti

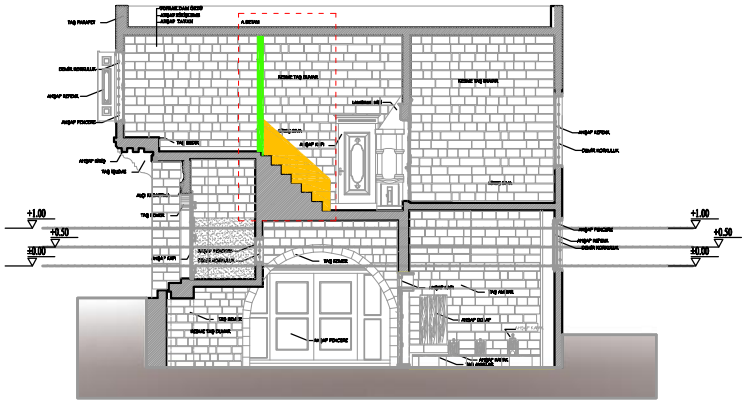

B-B KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:B-B Kesiti
PAFTA NO:RK14

EK-76 Restitüsyon kaynakları C-C kesiti

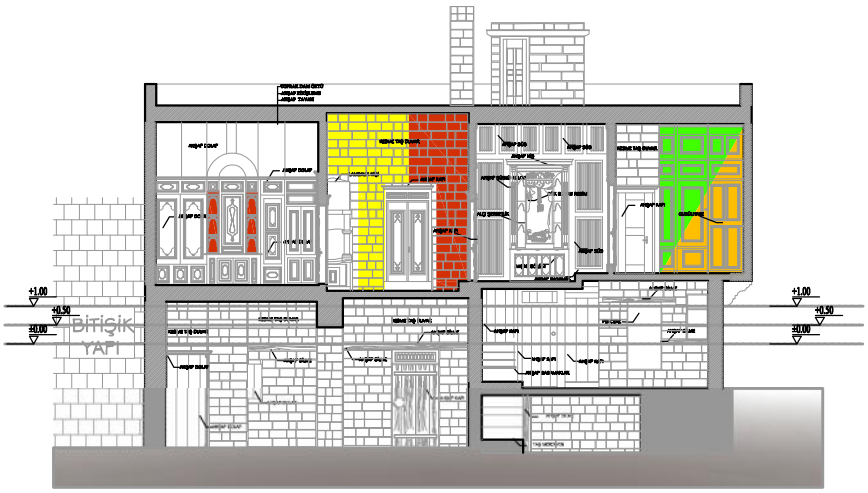

C-C KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:C-C Kesiti
PAFTA NO:RK15

EK-77 Restitüsyon kaynakları D-D kesiti

D-D KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:D-D Kesiti
PAFTA NO:RK16

EK-78 Restitüsyon kaynakları E-E kesiti

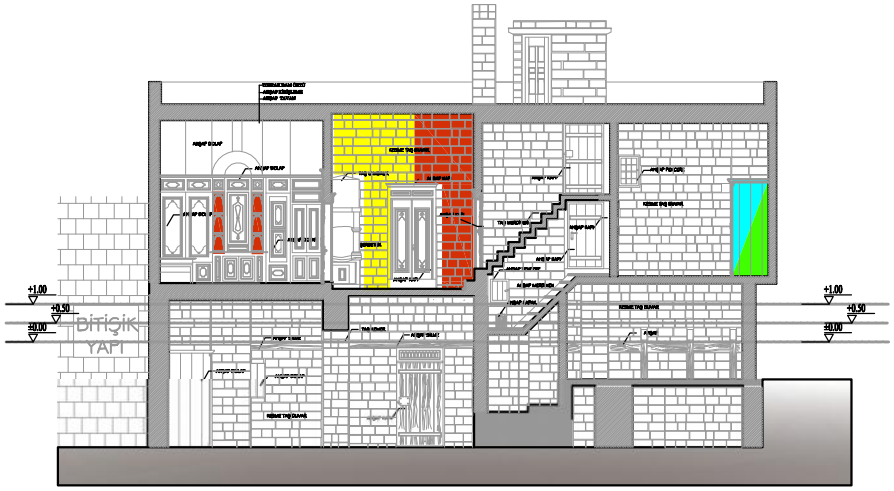

E-E KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:E-E Kesiti
PAFTA NO:RK17

EK-79 Restitüsyon kaynakları F-F kesiti

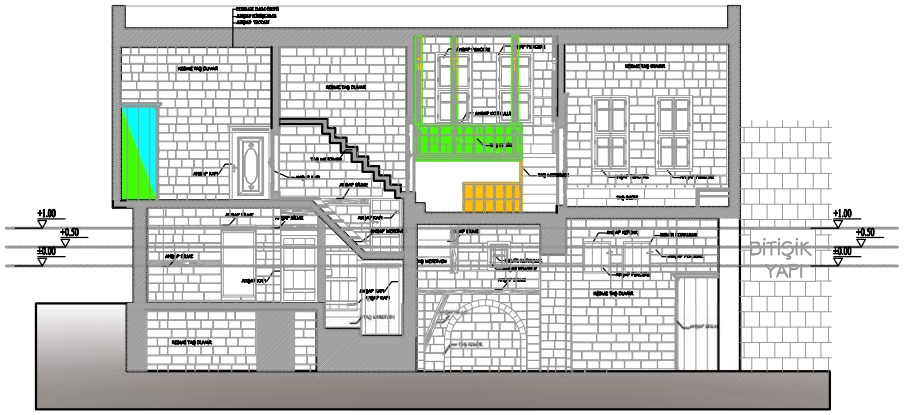

F-F KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:F-F Kesiti
PAFTA NO:RK18

EK-80 Restitüsyon kaynakları kuzey doğu cephesi

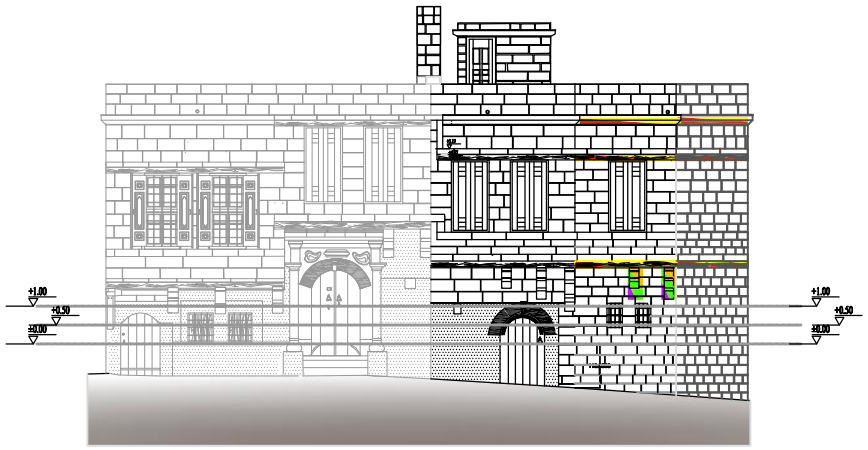

KUZEY DOĞU CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Kuzey doğu cephesi
PAFTA NO:RK19

EK-81 Restitüsyon kaynakları güney batı cephesi

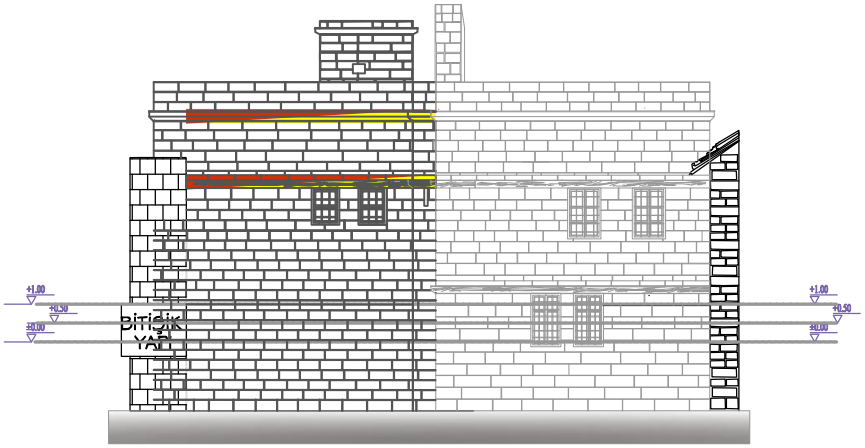

GÜNEY BATI CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)YAPIDAKİ MEVCUT VERİLERDEN GELEN KESİN BİLGİLER

- RÖLÖVE SONUCU VARLIĞI BELİRLENEN ELEMANLAR
- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ,BOYUT VE BİÇİMİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

B)KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMALARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

C)MİMARİ GEREKLİLİK NEDENİYLE BULUNMASI GEREKENER

- MİMARİ GEREKLİLİK

D)SÖZLÜ KAYNAKLARDAN GELEN BİLGİLER

- İZİ OLUP YERİ, BOYUT, BİÇİM VE MALZEMESİ BENZER YAPILARDAN BELİRLENENLER
- İZİ OLMAYAN, ANCAK YERİ ,BOYUT,BİÇİM VE MALZEMESİ YAPIDAKİ DİĞER ÖRNEKLERDEN BELİRLENENLER

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Güney batı cephesi
PAFTA NO:RK20

EK-82 Restitüsyon bilinirlik derecesi bodrum kat planı

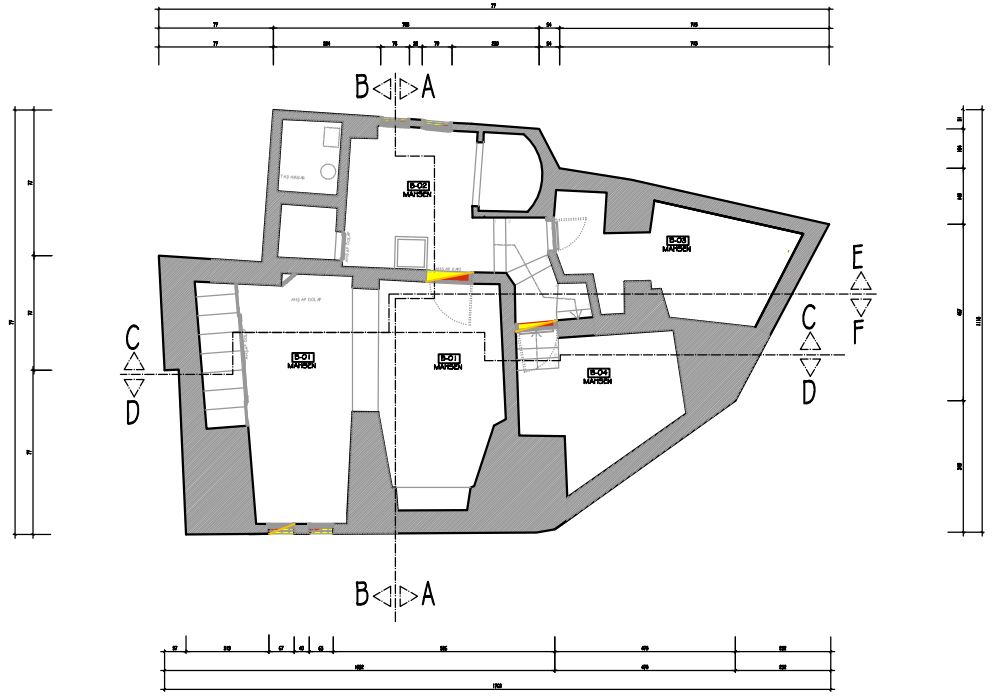

BODRUM KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERECESİ

PAFTA ADI:Bodrum kat planı
PAFTA NO:RK1

EK-83 Restitüsyon bilinirlik derecesi zemin kat planı

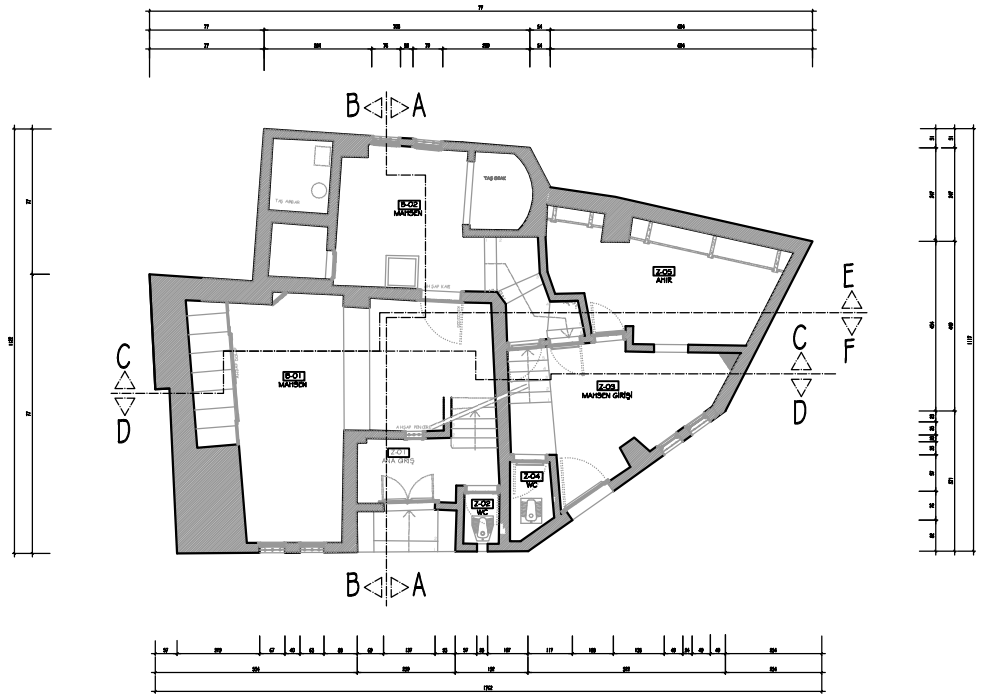

ZEMİN KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Zemin kat planı
PAFTA NO:RK2

EK-84 Restitüsyon bilinirlik derecesi birinci kat planı

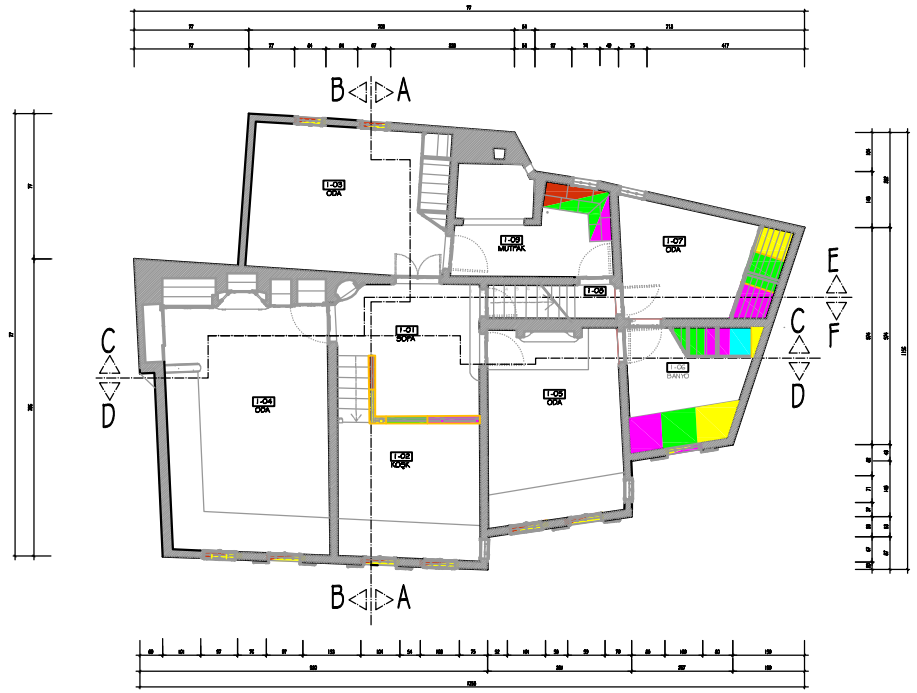

BİRİNCİ KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Birinci kat planı
PAFTA NO:RK3

EK-85 Restitüsyon bilinirlik derecesi +9.00 kotu çatı planı

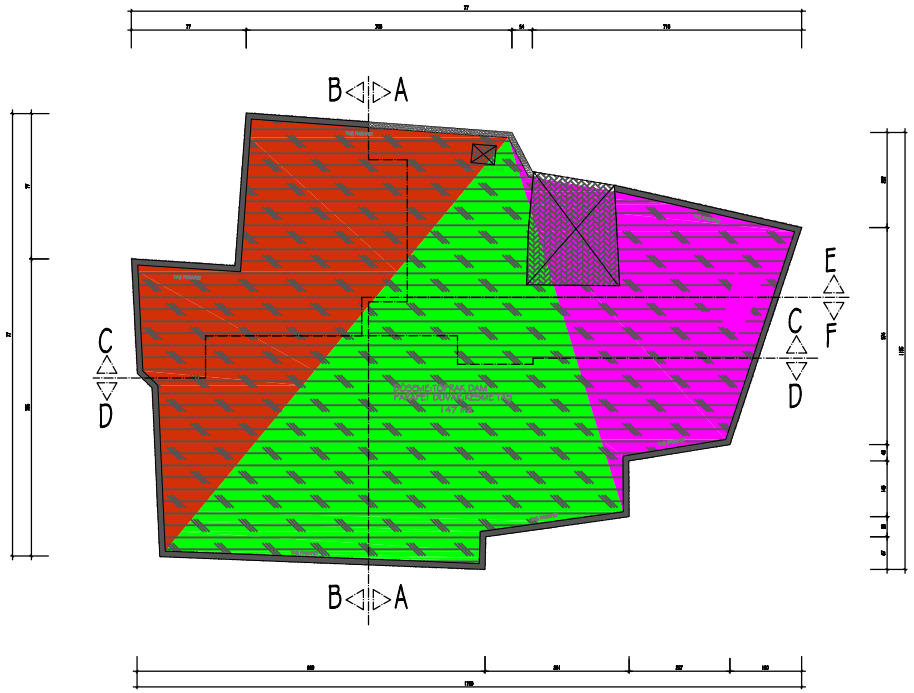

+9.00 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:+9.00 Kotu çatı planı
PAFTA NO:RK4

Ek-86 Restitüsyon bilinirlik derecesi bodrum kat döşeme planı

BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE[5x] MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE [4x] MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE [3x] MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE [2x] MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE [1x] FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Bodrum kat döşeme planı
PAFTA NO:RK5

EK-87 Restitüsyon bilinirlik derecesi zemin kat döşeme planı

ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Zemin kat döşeme planı
PAFTA NO:RK6

Ek-88 Restitüsyon bilinirlik derecesi birinci kat döşeme planı

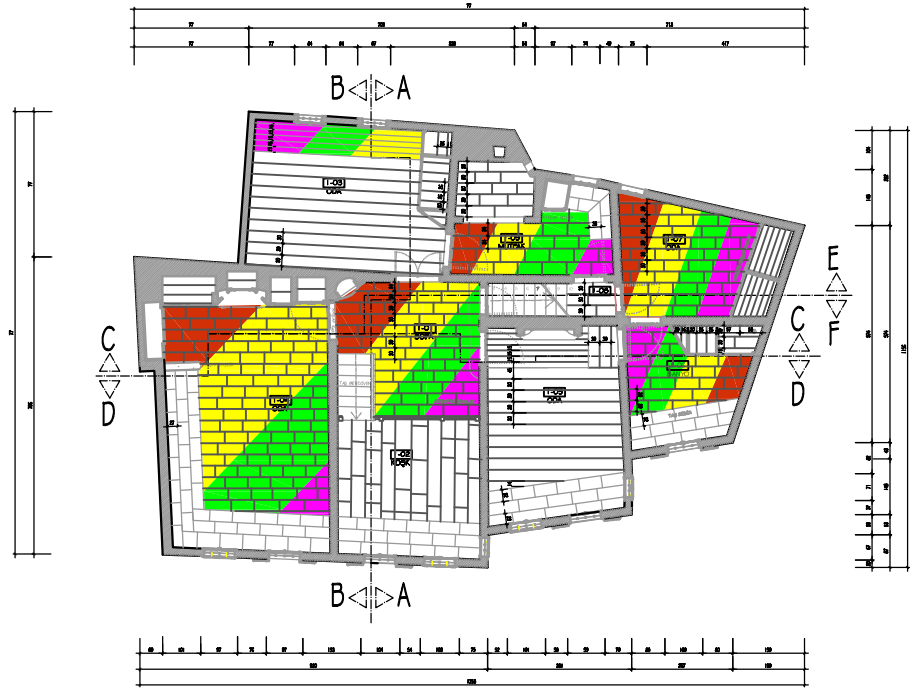

BİRİNCİ KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Birinci kat döşeme planı
PAFTA NO:RK7

EK-89 Restitüsyon bilinirlik derecesi birinci kat tavan planı

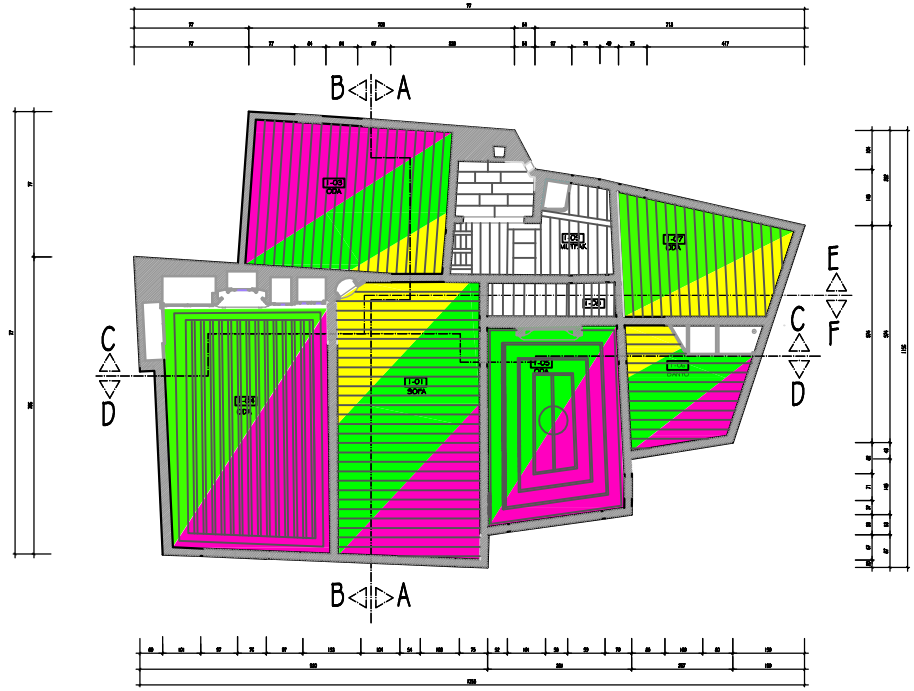

BİRİNCİ KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Birinci kat tavan planı
PAFTA NO:RK8

Ek-90 Restitüsyon bilinirlik derecesi A-A kesiti

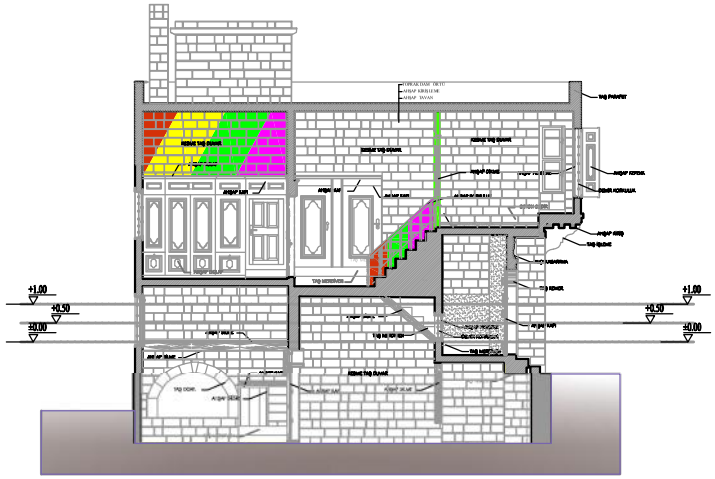

A-A KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:A-A Kesiti
PAFTA NO:RK9

EK-91 Restitüsyon bilinirlik derecesi B-B kesiti

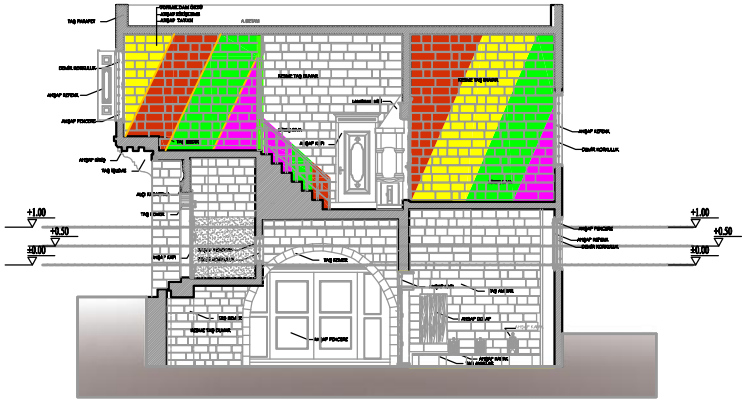

B-B KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:B-B Kesiti
PAFTA NO:RK10

EK-92 Restitüsyon bilinirlik derecesi C-C kesiti

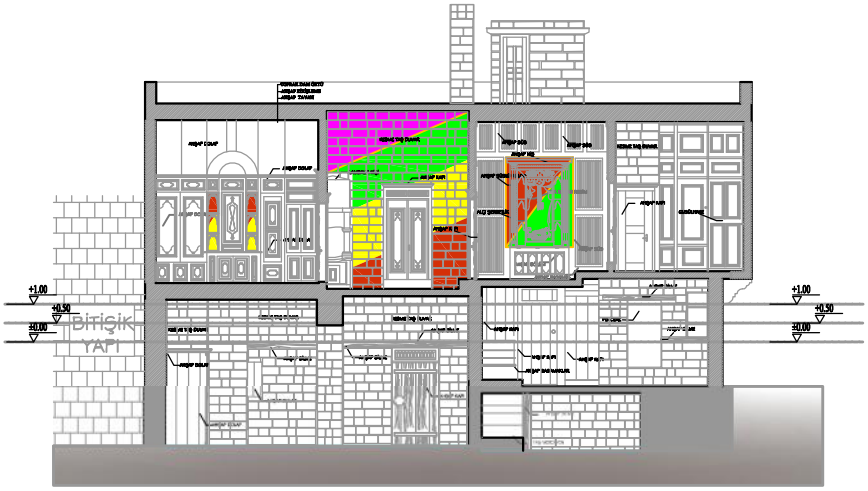

C-C KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE [1X] FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:C-C Kesiti
PAFTA NO:RK11

EK-93 Restitüsyon bilinirlik derecesi D-D kesiti

D-D KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:D-D Kesiti
PAFTA NO:RK12

EK-94 Restitüsyon bilinirlik derecesi E-E kesiti

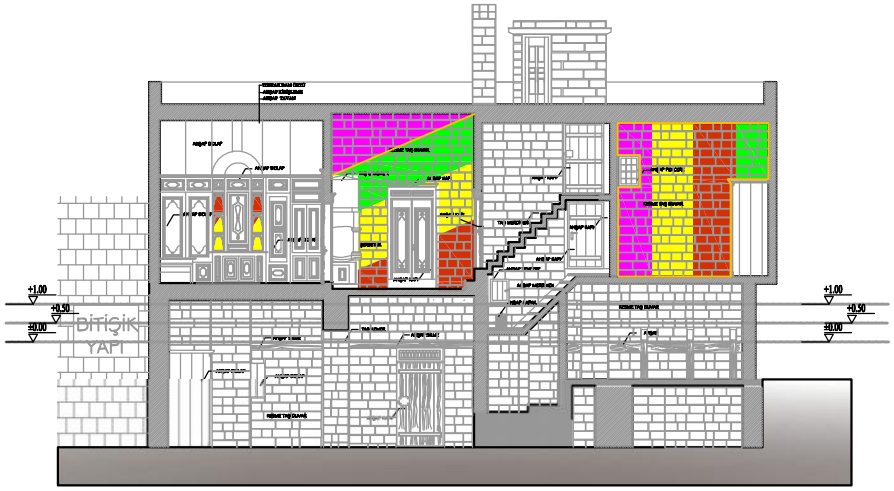

E-E KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:E-E Kesiti
PAFTA NO:RK13

EK-95 Restitüsyon bilinirlik derecesi F-F kesiti

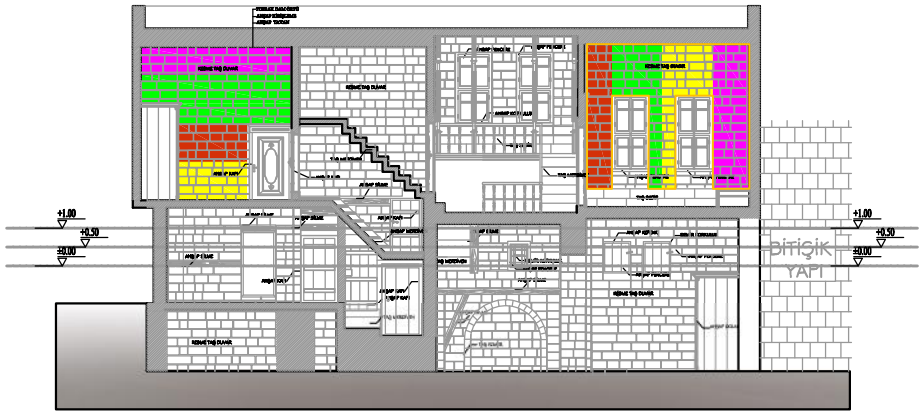

F-F KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:F-F Kesiti
PAFTA NO:RK14

EK-96 Restitüsyon bilinirlik derecesi kuzey doğu cephesi

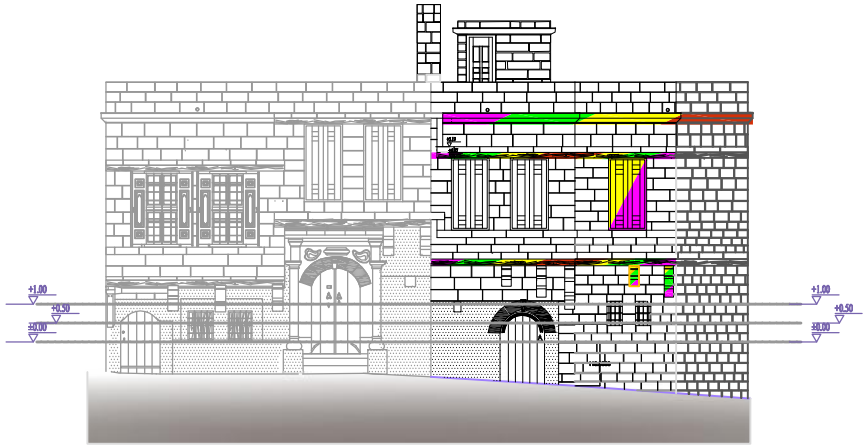

KUZEY DOĞU CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Kuzey doğu cephesi
PAFTA NO:RK15

EK-97 Restitüsyon bilinirlik derecesi güney batı cephesi

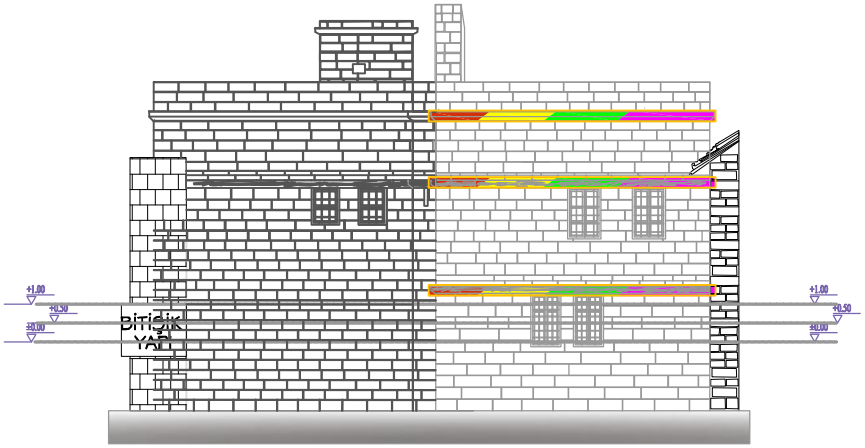

GÜNEY BATI CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

RESTİTÜSYON BİLİNİRLİK DERCELERİ

BİLİNİRLİK DERECESİ VE BİLİNEN ÖZELLİKLER	KAYNAKLAR
1. DERECE MALZEME- FORM BOYUT - DETAY	YAPIDAN GELEN İZ
2. DERECE MALZEME- FORM BOYUT	YAPI İÇİ KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
3. DERECE MALZEME- FORM	YAPI DIŞI KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA
4. DERECE MALZEME- FORM	SÖZLÜ KAYNAK
5. DERECE FORM	MİMARİ GEREKLİLİK

RESTİTÜSYON KAYNAKLARI

PAFTA ADI:Güney batı cephesi
PAFTA NO:RK16

EK-98 Restitüsyon bodrum kat planı

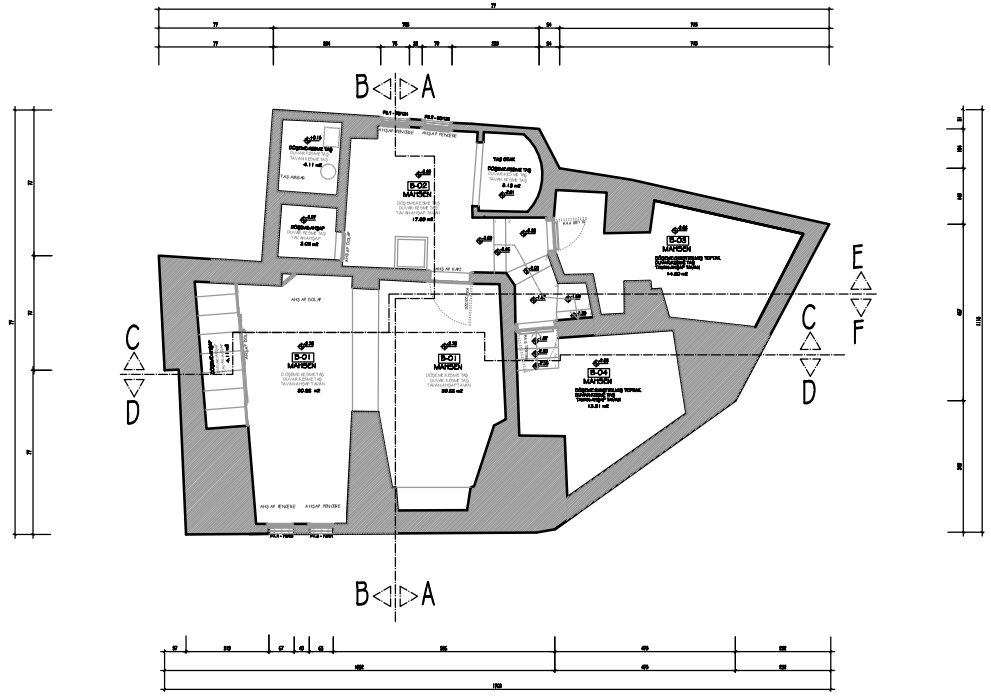

BODRUM KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

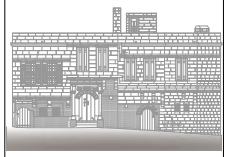

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Bodrum kat planı
PAFTA NO:RT 1

EK-99 Restitüsyon zemin kat planı

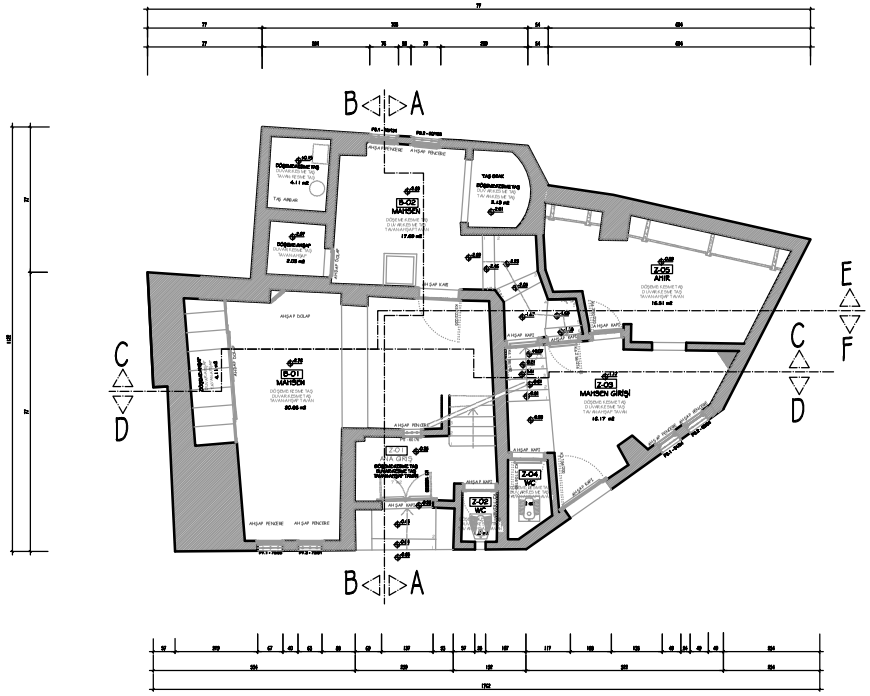

ZEMİN KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

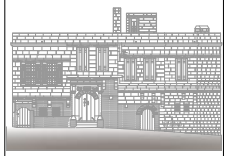

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Zemin kat planı
PAFTA NO:RT 2

EK-100 Restitüsyon birinci kat planı

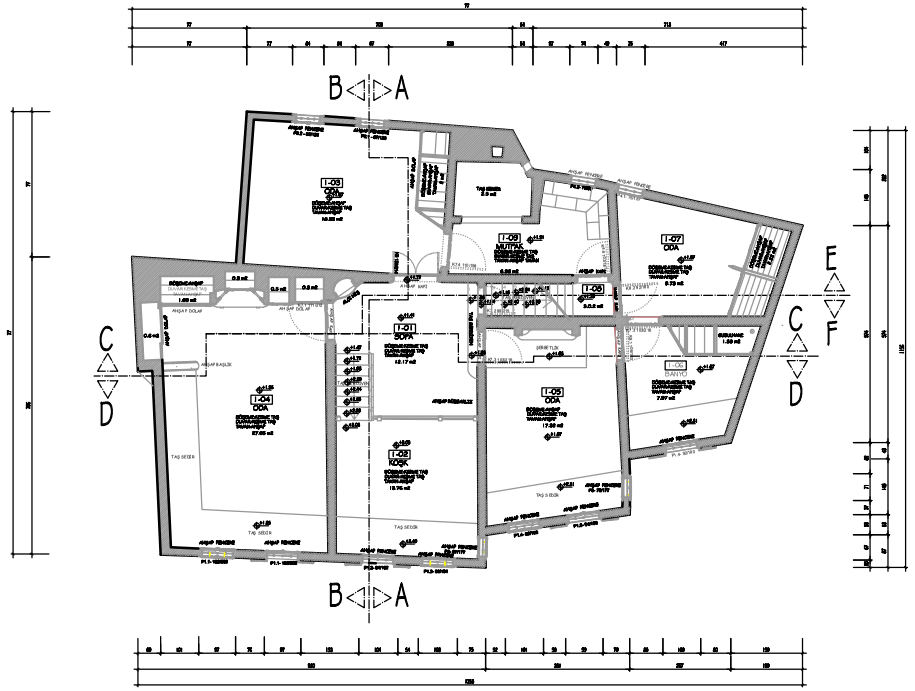

BİRİNCİ KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

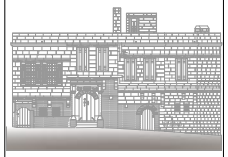

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Birinci kat planı
PAFTA NO:RT 3

EK-101 +4.51 Kotu çatı planı

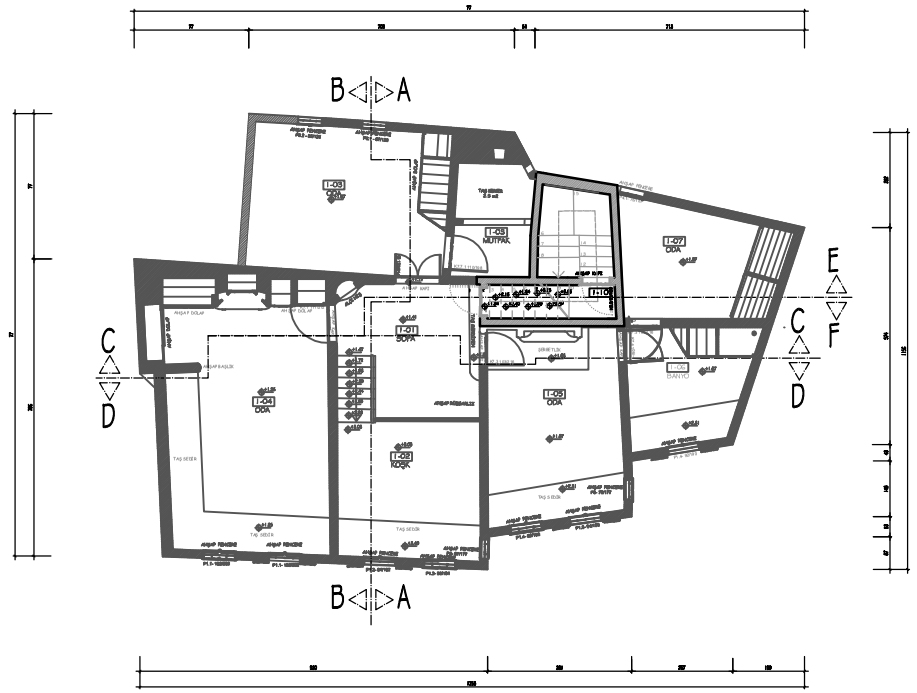

+4.51 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

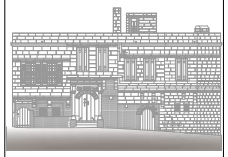

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:+4.51 çatı kotu planı
PAFTA NO:RT 4

EK-102 Restitüsyon +7.44 kotu çatı planı

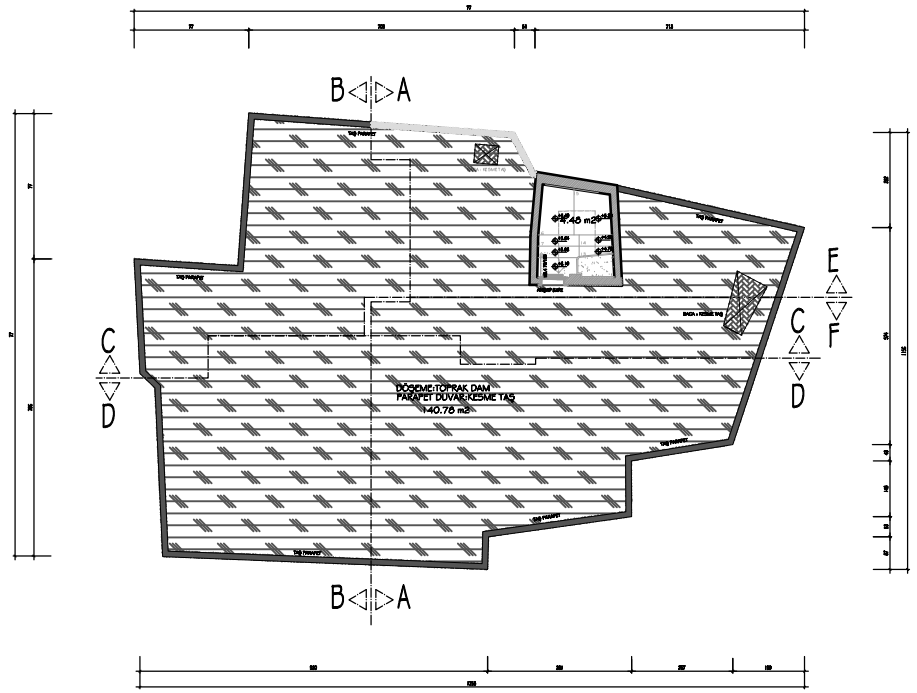

+7.44 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

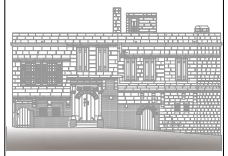

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:+7.44 kotu çatı planı
PAFTA NO:RT 5

EK-103 Restitüsyon +9.00 kotu çatı planı

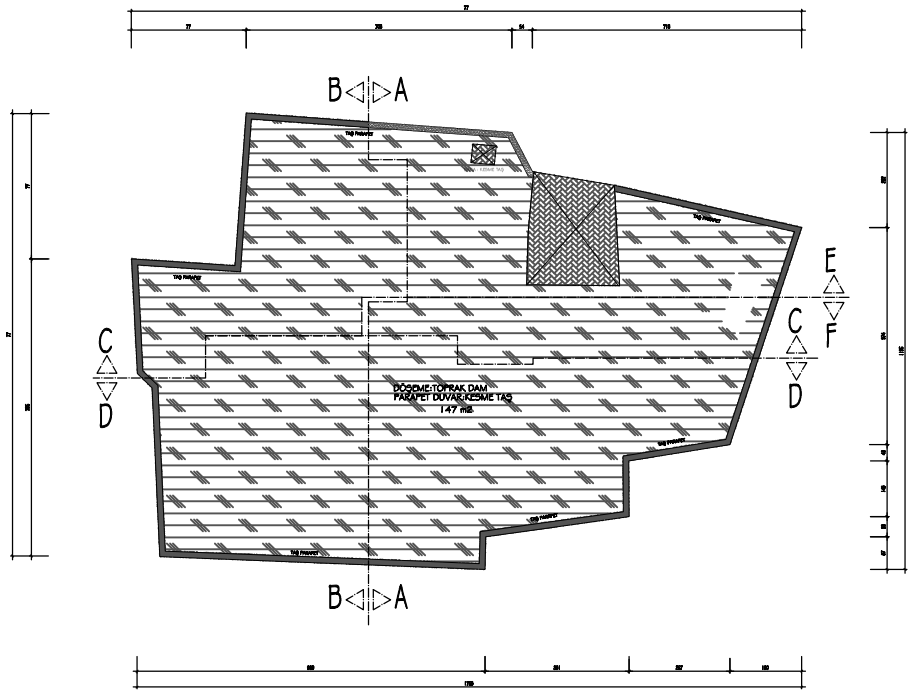

+9.00 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

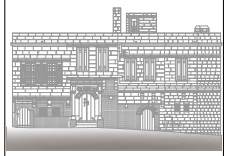

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:+9.00 kotu çatı planı
PAFTA NO:RT 6

EK-104 Restitüsyon bodrum kat döşeme planı

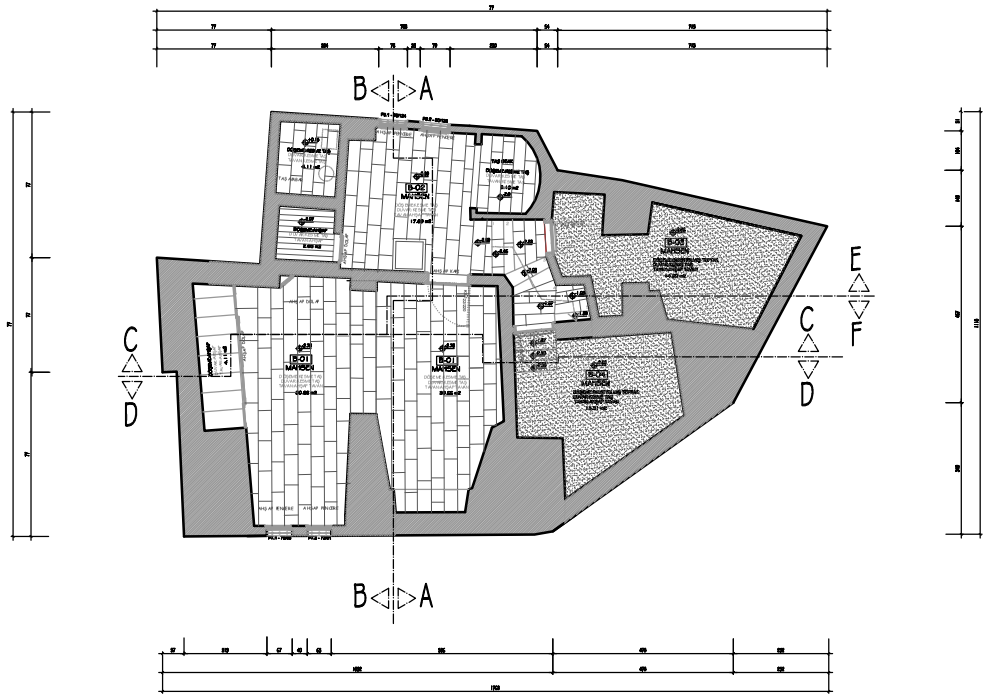

BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

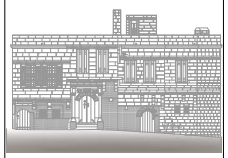

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Bodrum kat döşeme planı
PAFTA NO:RT 7

EK-105 Restitüsyon zemin kat döşeme planı

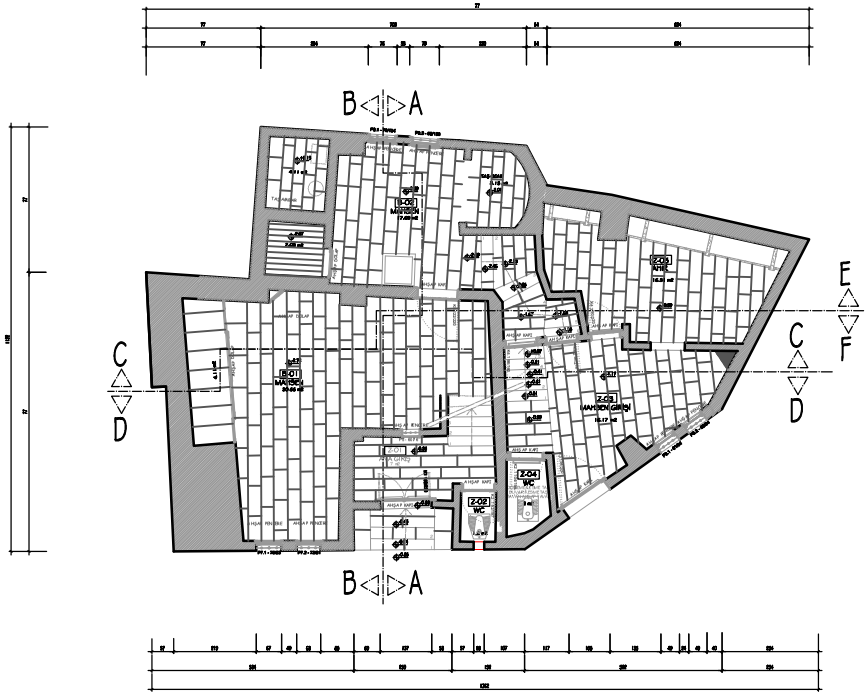

ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

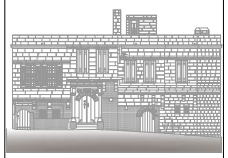

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Zemin kat döşeme planı
PAFTA NO:RT 8

EK-106 Restitüsyon birinci kat döşeme planı

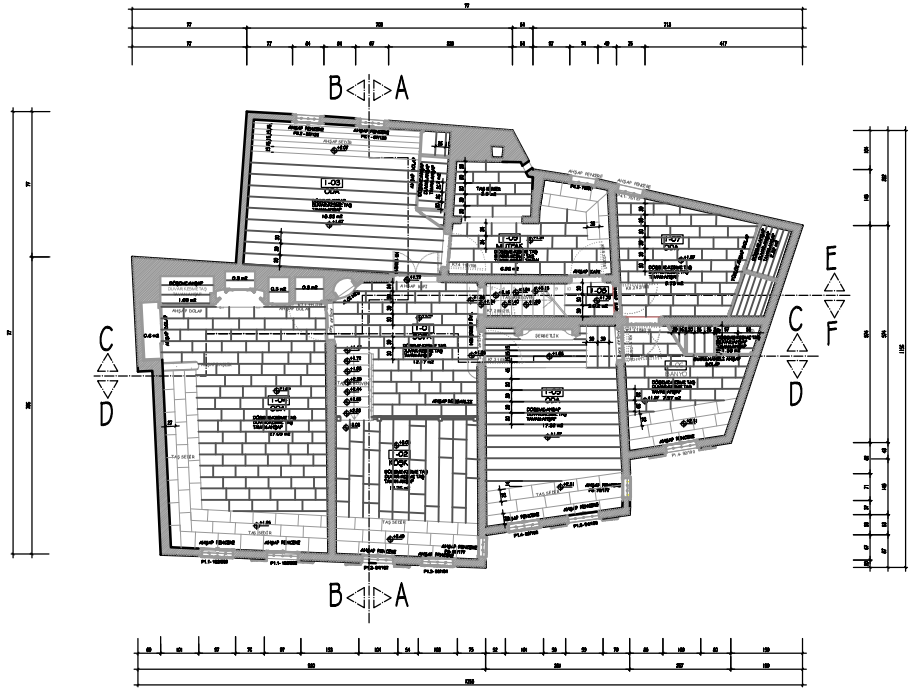

BİRİNCİ KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

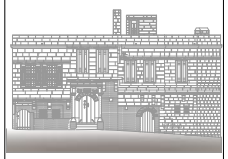

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Birinci kat döşeme planı
PAFTA NO:RT 9

EK-107 Restitüsyon bodrum kat tavan planı

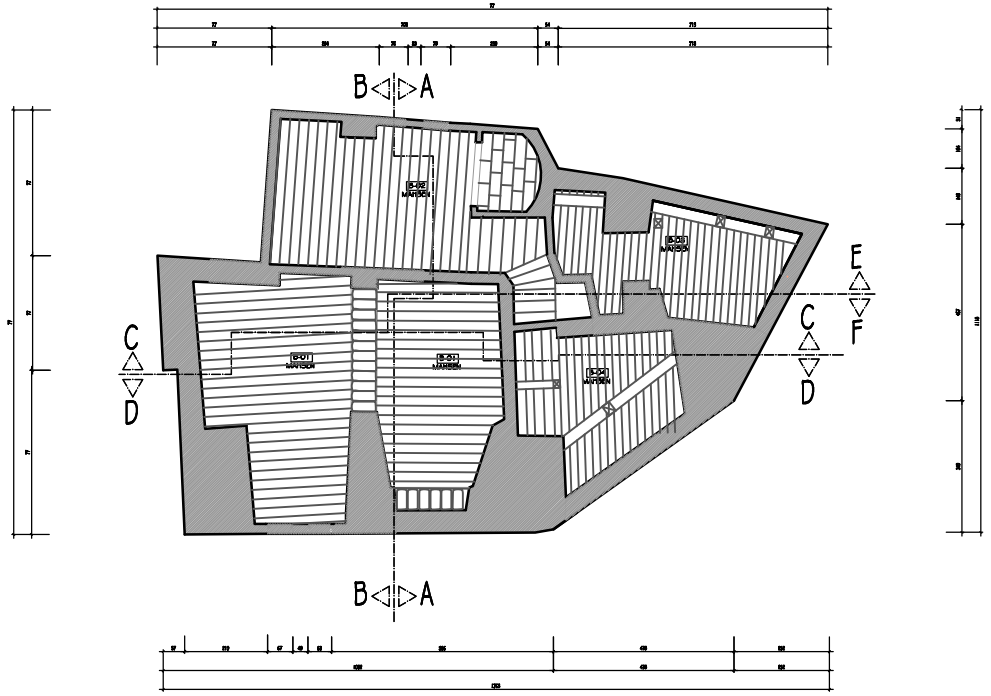

BODRUM KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

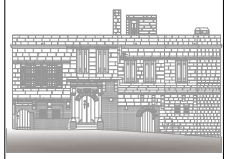

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Bodrum kat tavan planı
PAFTA NO:RT 10

EK-108 Restitüsyon zemin kat tavan planı

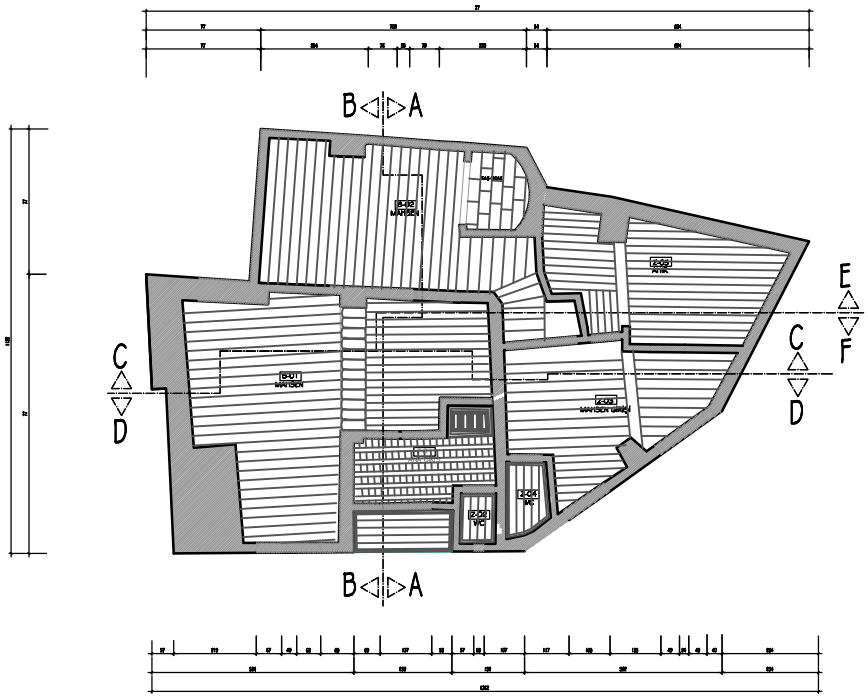

ZEMİN KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

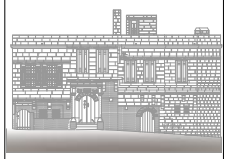

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Zemin kat tavan planı
PAFTA NO:RT 11

EK-109 Restitüsyon birinci kat tavan planı

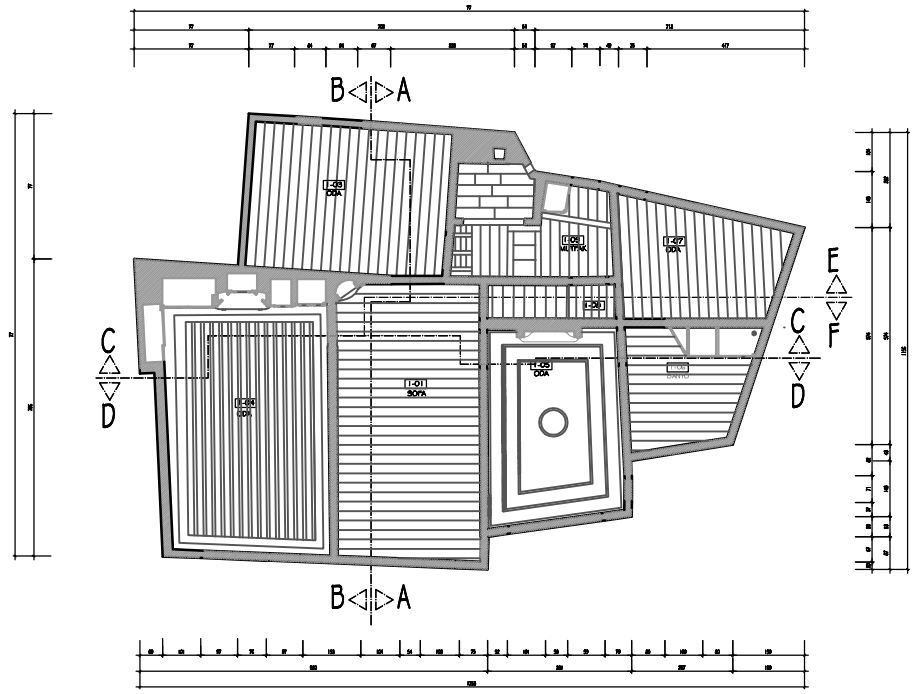

BİRİNCİ KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

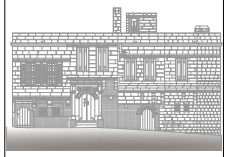

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Birinci kat tavan planı
PAFTA NO:RT 12

EK-110 Restitüsyon A-A kesiti

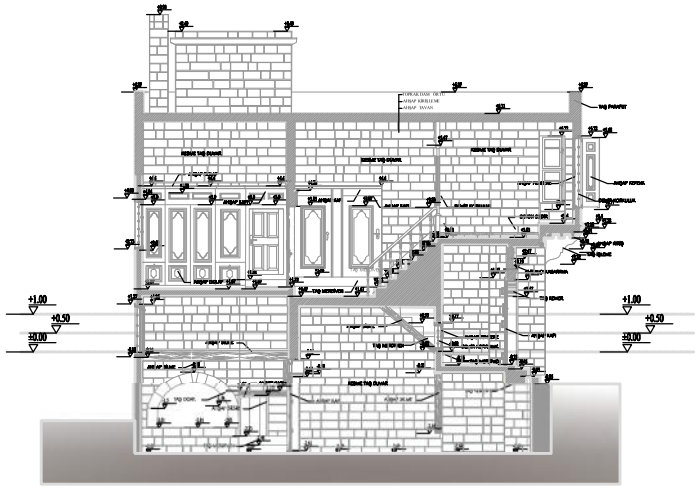

A-A KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

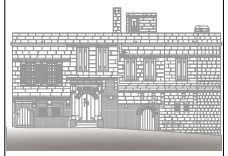

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:A-A kesiti
PAFTA NO:RT 13

EK-111 Restitüsyon B-B kesiti

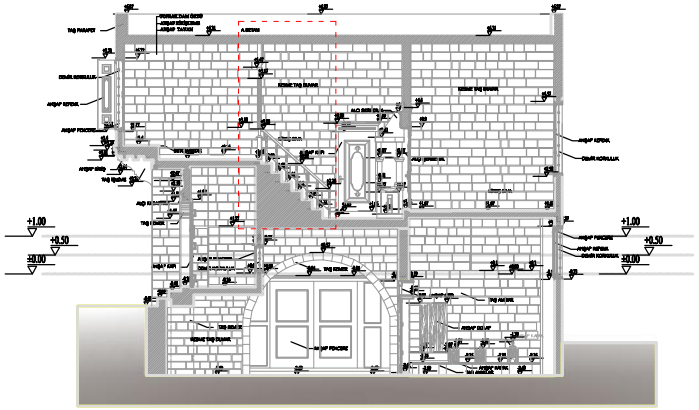

B-B KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

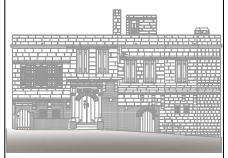

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:B-B kesiti
PAFTA NO:RT 14

EK-112 Restitüsyon C-C kesiti

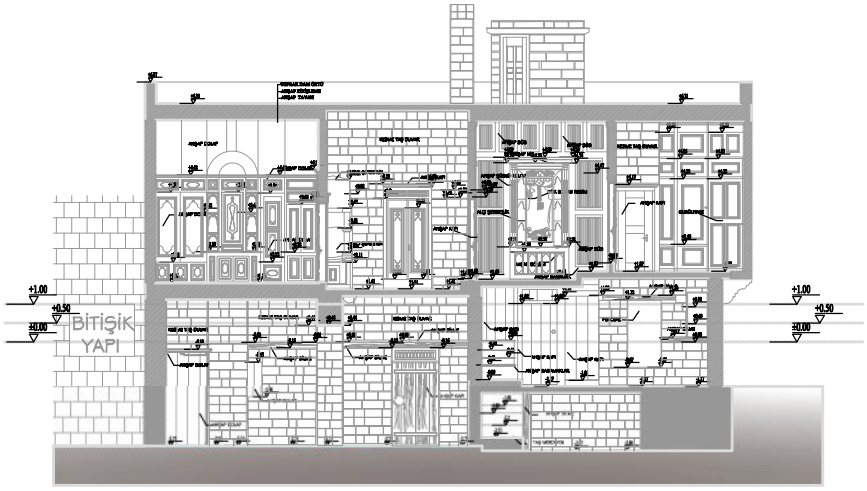

C-C KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

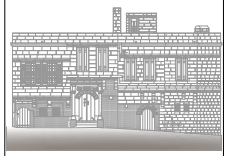

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:C-C kesiti
PAFTA NO:RT 15

EK-113 Restitüsyon D-D kesiti

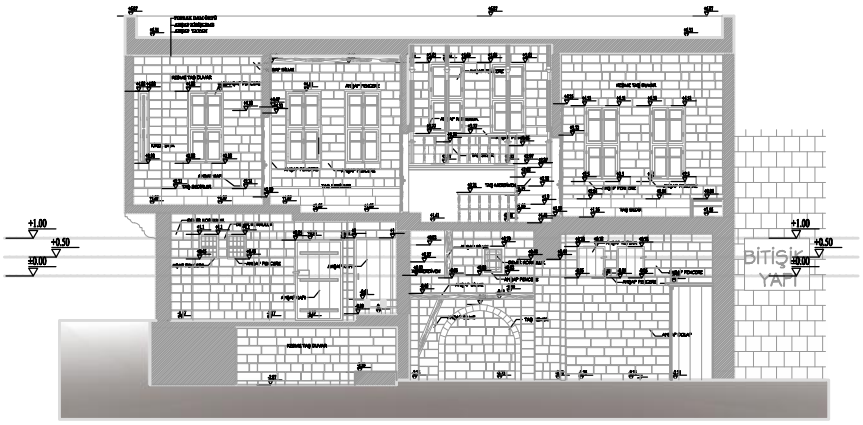

D-D KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

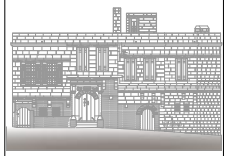

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:D-D kesiti
PAFTA NO:RT 16

EK-114 Restitüsyon E-E kesiti

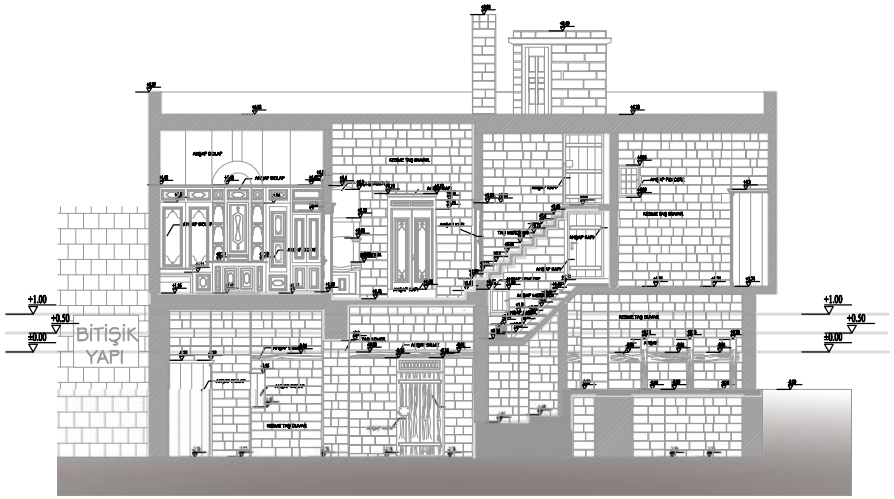

E-E KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

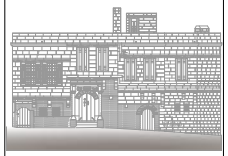

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:E-E kesiti
PAFTA NO:RT 17

EK-115 Restitüsyon F-F kesiti

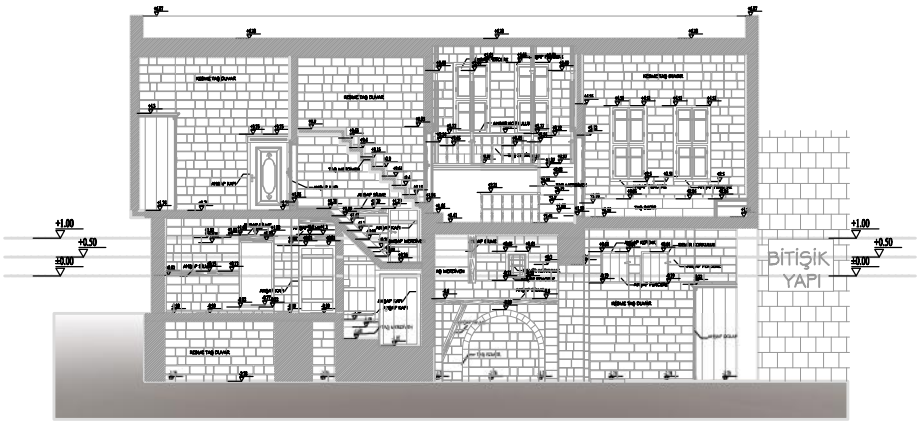

F-F KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

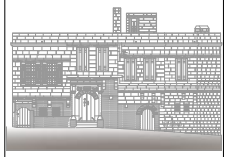

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:F-F kesiti
PAFTA NO:RT 18

EK-116 Restitüsyon kuzey-doğu cephesi

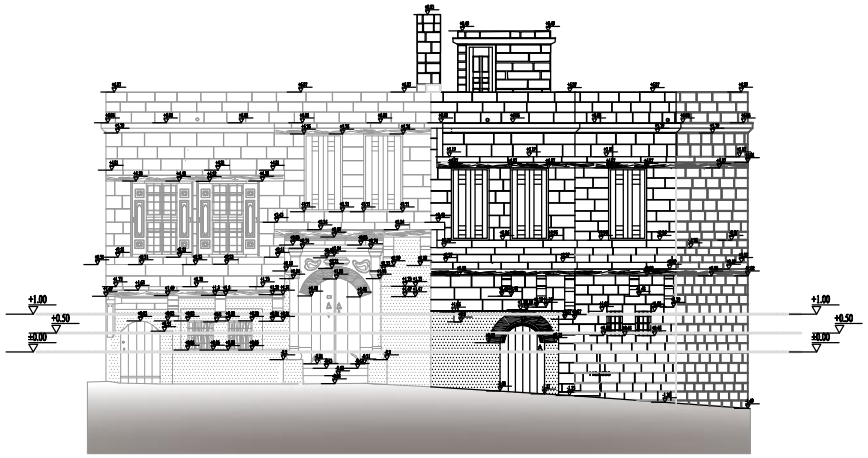

KUZEY-DOĞU CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

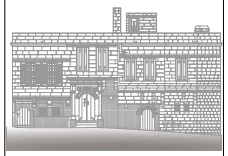

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Kuzey-doğu cephesi
PAFTA NO:RT 19

EK-117 Restitüsyon güney-batı cephesi

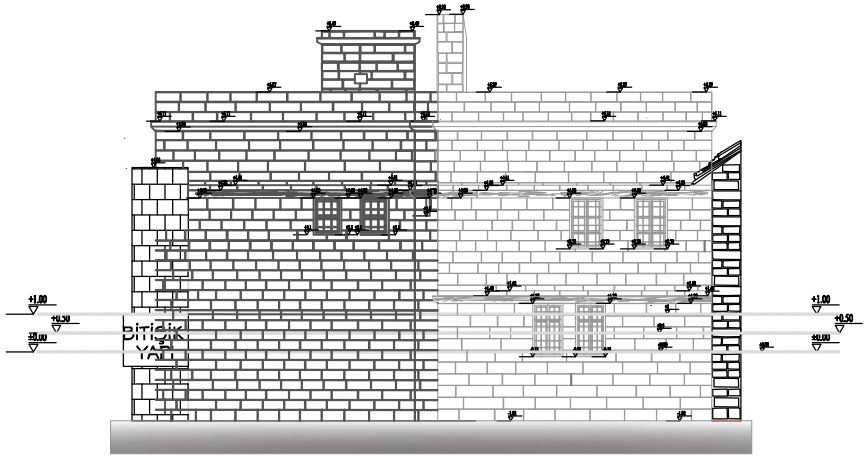

GÜNEY-BATI CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

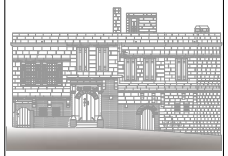

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:Güney-batı cephesi
PAFTA NO:RT 20

EK-118 Restitüsyon detay çizimleri

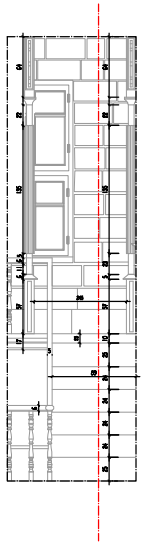

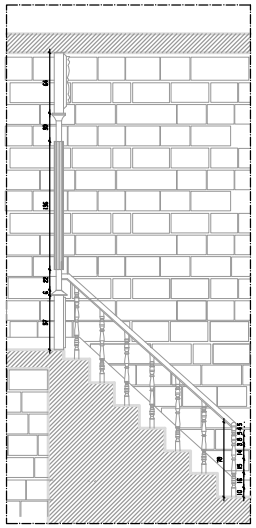

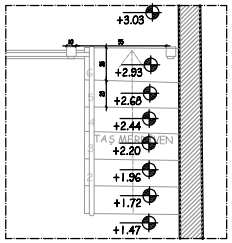

A DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

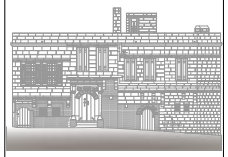

RESTİTÜSYON

PAFTA ADI:A DETAYI
PAFTA NO:RT 21

EK-119 Restorasyon müdahale bodrum kat planı

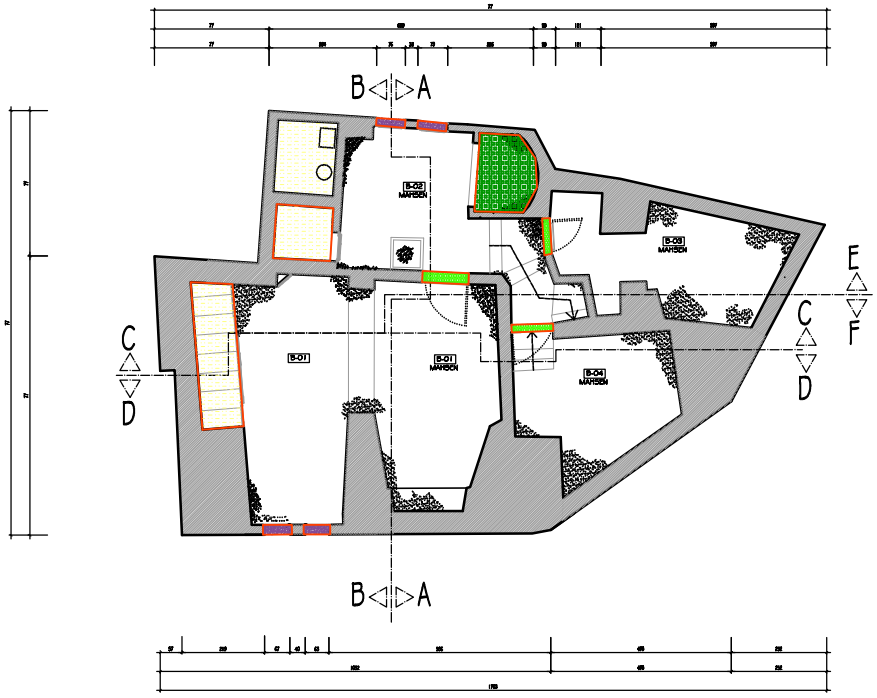

BODRUM KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- ASLINA UYGUN OLARAK YENİDEN YAPILACAK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Bodrum kat planı
PAFTA NO:RM1

EK-120 Restorasyon müdahale zemin kat planı

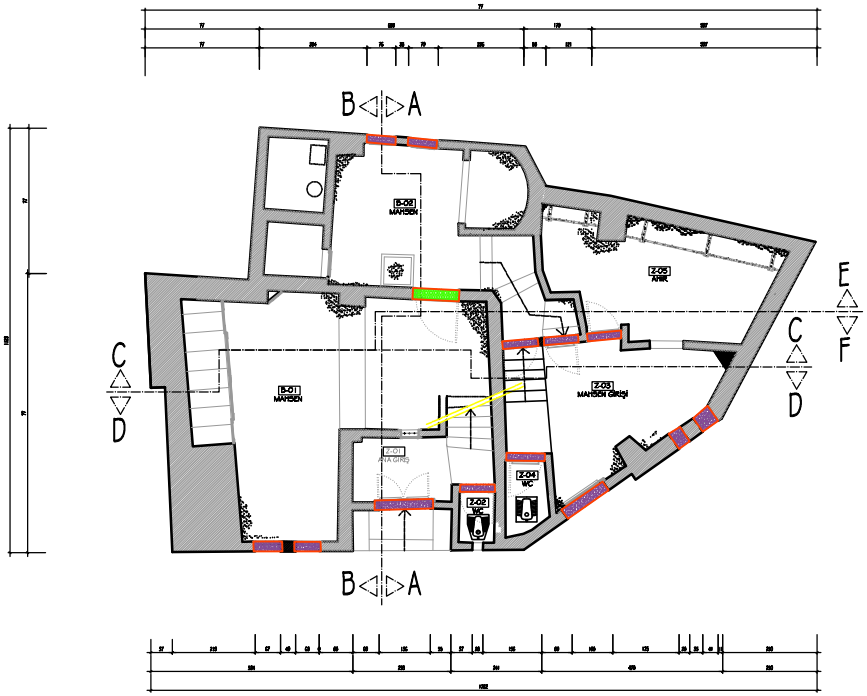

ZEMİN KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Zemin kat planı
PAFTA NO:RM2

EK-121 Restorasyon müdahale birinci kat planı

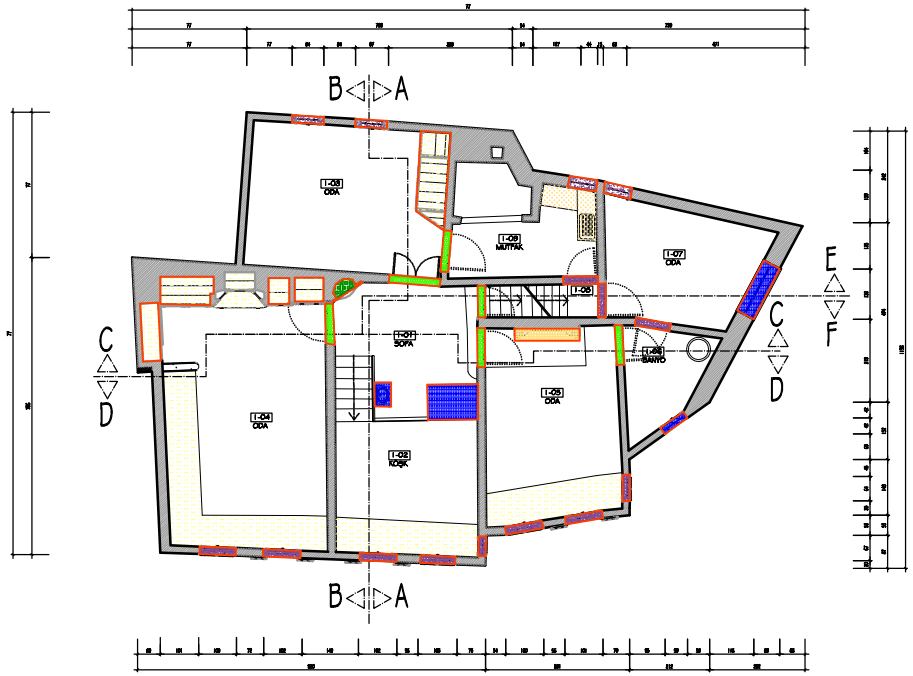

BİRİNCİ KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Birinci kat planı
PAFTA NO:RM3

EK-122 Restorasyon müdahale +4.51 kotu çatı planı

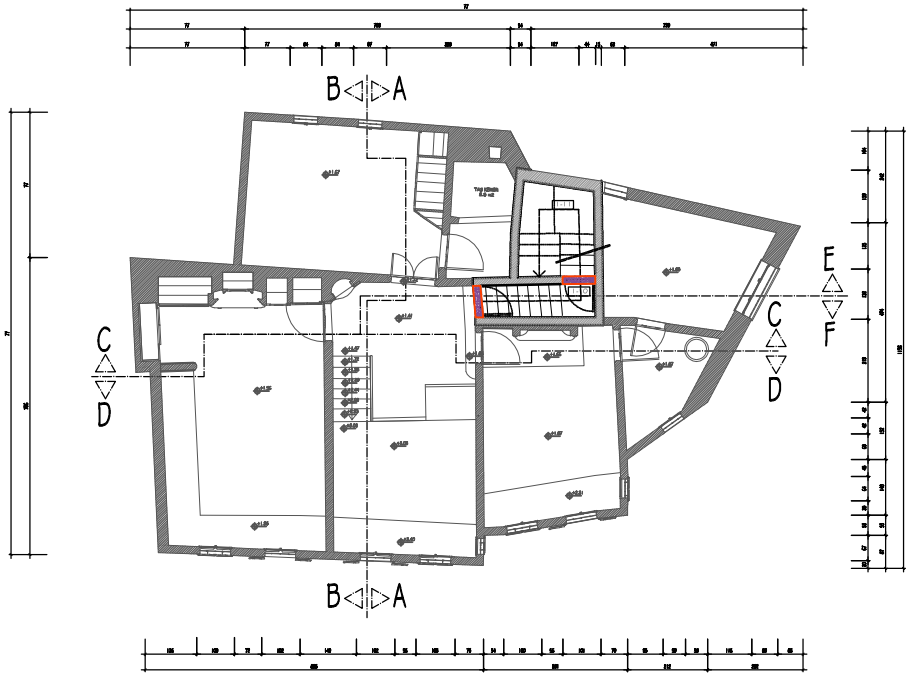

+4.51 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:+4.51 Kotu çatı planı
PAFTA NO:RM4

EK-123 Restorasyon müdahale +7.44 kotu çatı planı

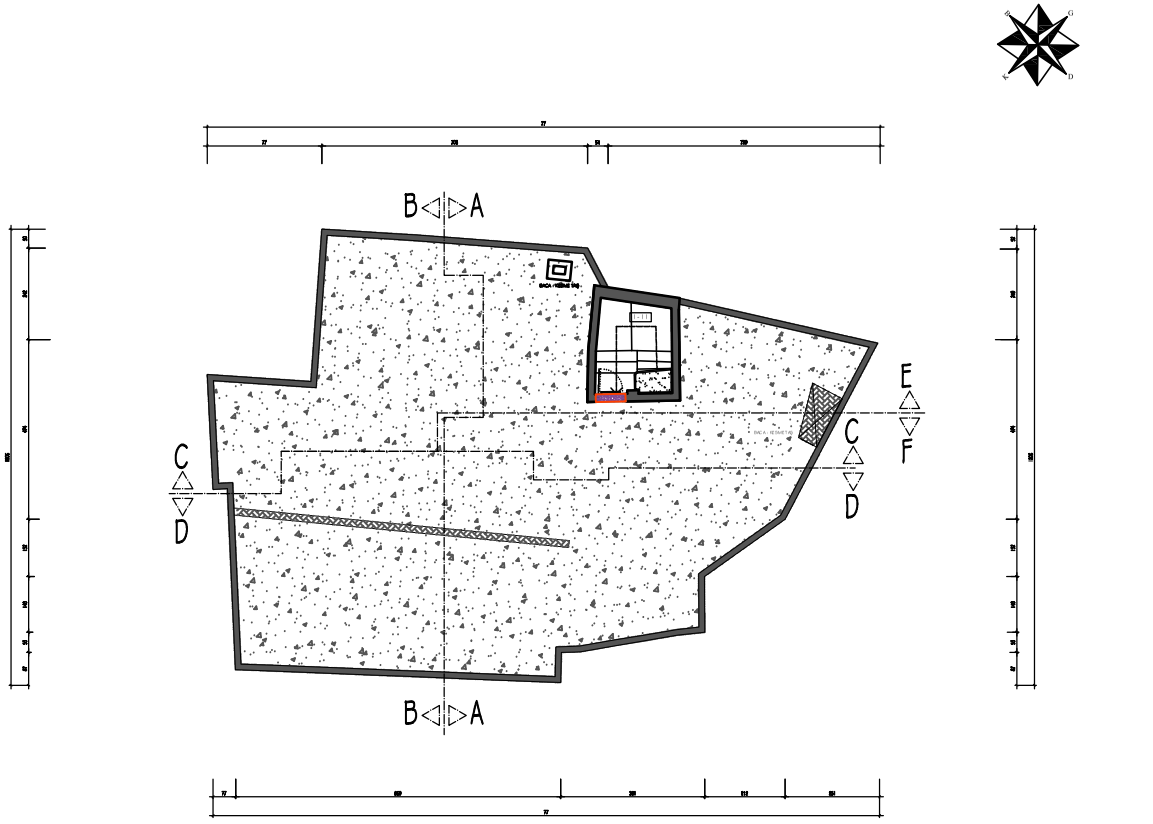

+7.44 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:+7.44 Kotu çatı planı
PAFTA NO:RM5

EK-124 Restorasyon müdahale +9.00 kotu çatı planı

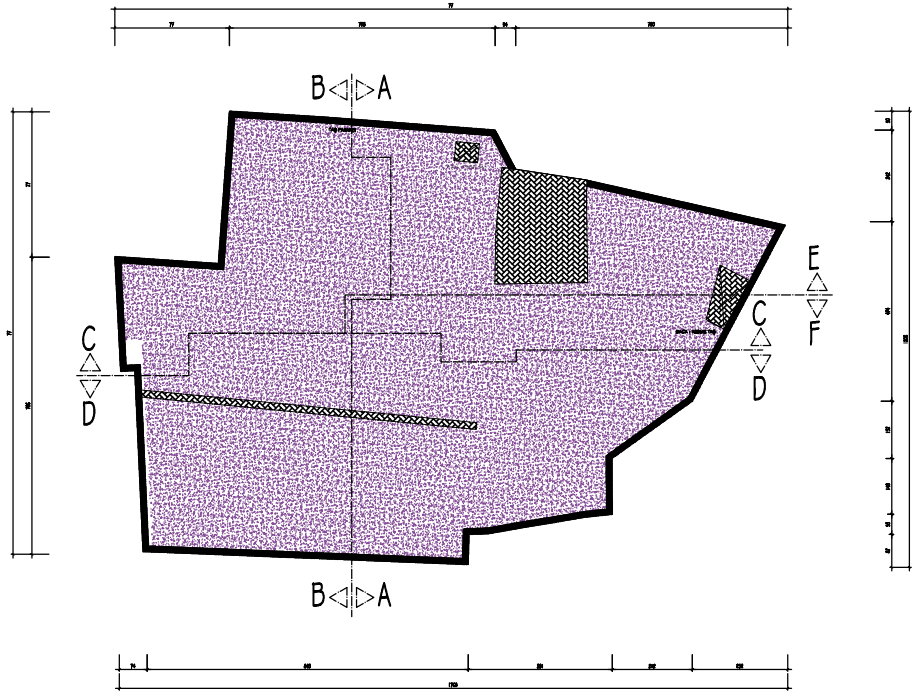

+9.00 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:+9.00 Kotu çatı planı
PAFTA NO:RM6

EK-125 Restorasyon müdahale bodrum kat döşeme planı

BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Bodrum kat döşeme planı
PAFTA NO:RM7

EK-126 Restorasyon müdahale zemin kat döşeme planı

ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Zemin kat döşeme planı
PAFTA NO:RM8

EK-127 Restorasyon müdahale birinci kat döşeme planı

BİRİNCİ KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Birinci kat döşeme planı
PAFTA NO:RM9

EK-128 Restorasyon müdahale bodrum kat tavan planı

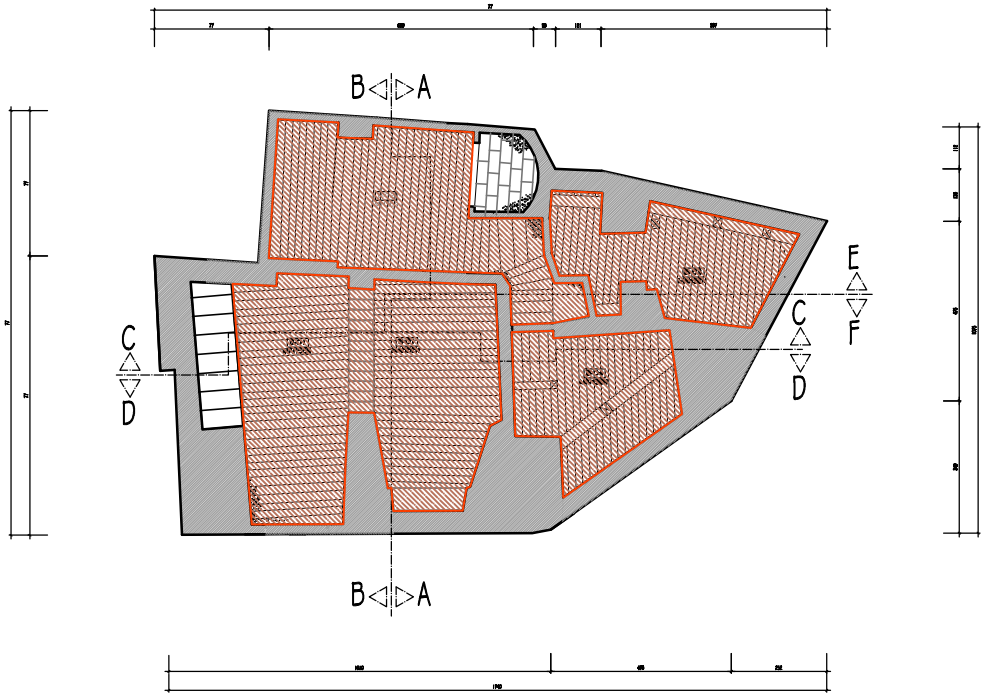

BODRUM KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Bodrum kat tavan planı
PAFTA NO:RM10

EK-129 Restorasyon müdahale zemin kat tavan planı

ZEMİN KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Zemin kat tavan planı
PAFTA NO:RM11

EK-130 Restorasyon müdahale birinci kat tavan planı

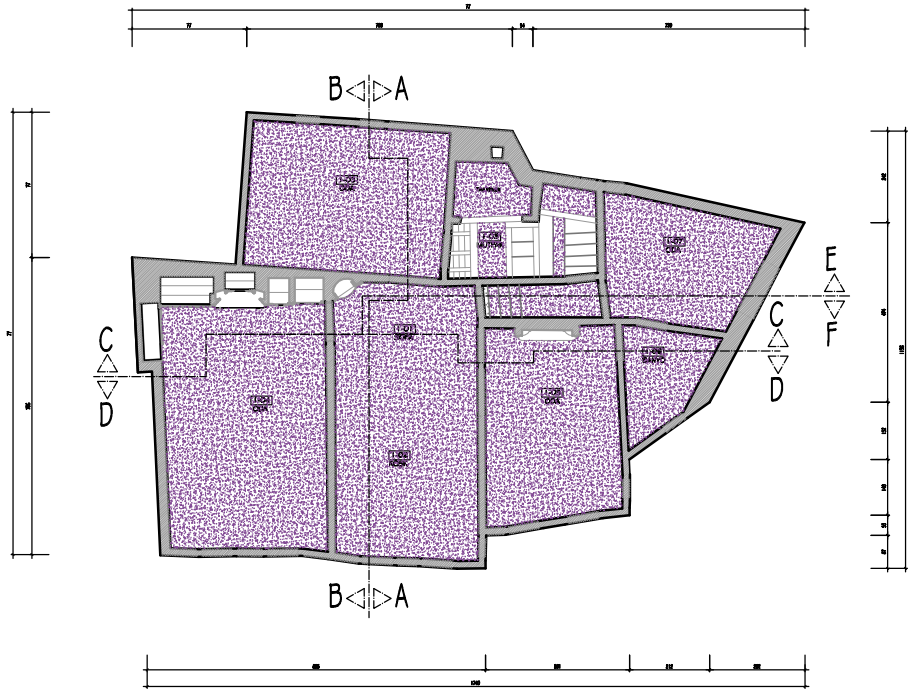

BİRİNCİ KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Birinci kat tavan planı
PAFTA NO:RM12

EK-131 Restorasyon müdahale A-A kesiti

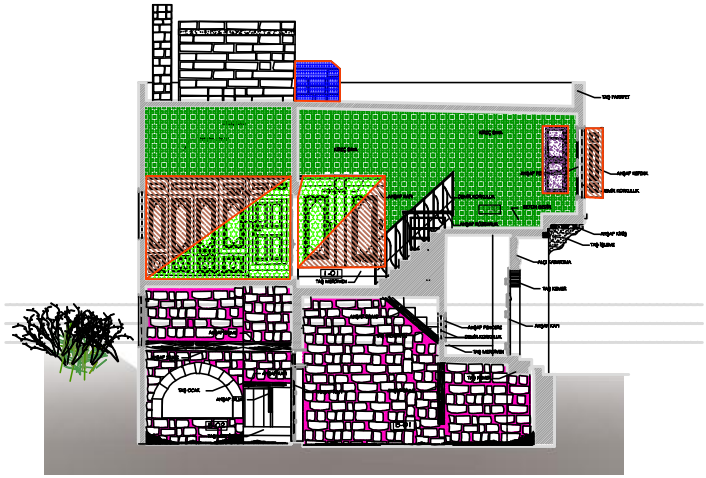

A-A KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:A-A Kesiti
PAFTA NO:RM13

EK-132 Restorasyon müdahale B-B kesiti

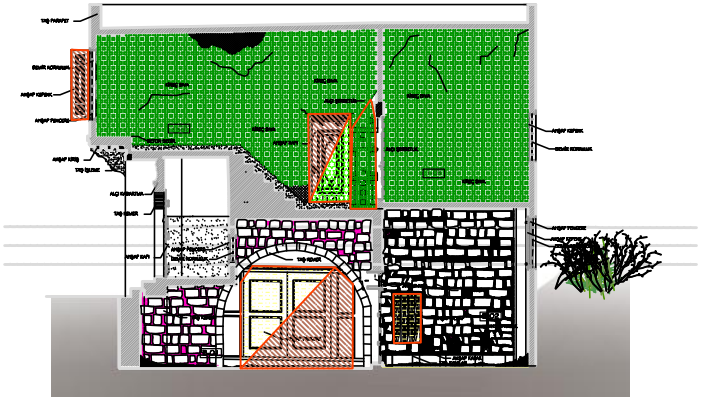

B-B KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:B-B Kesiti
PAFTA NO:RM14

EK-133 Restorasyon müdahale C-C kesiti

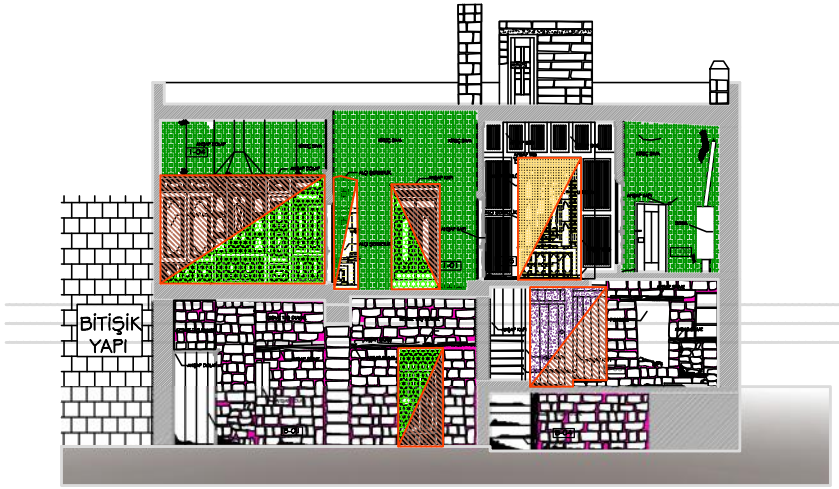

C-C KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR
B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
TAŞ DERZ YENİLEME
KİMYASAL MÜDAHELE
TAŞ VE KAYA RASPASI
AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK
D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER
E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR
F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:C-C Kesiti
PAFTA NO:RM15

EK-134 Restorasyon müdahale D-D kesiti

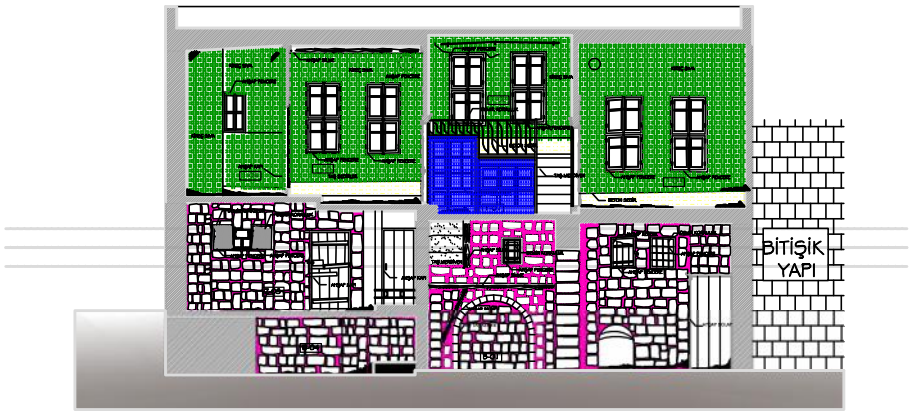

D-D KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:D-D Kesiti
PAFTA NO:RM16

EK-135 Restorasyon müdahale E-E kesiti

E-E KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:E-E Kesiti
PAFTA NO:RM17

EK-136 Restorasyon müdahale F-F kesiti

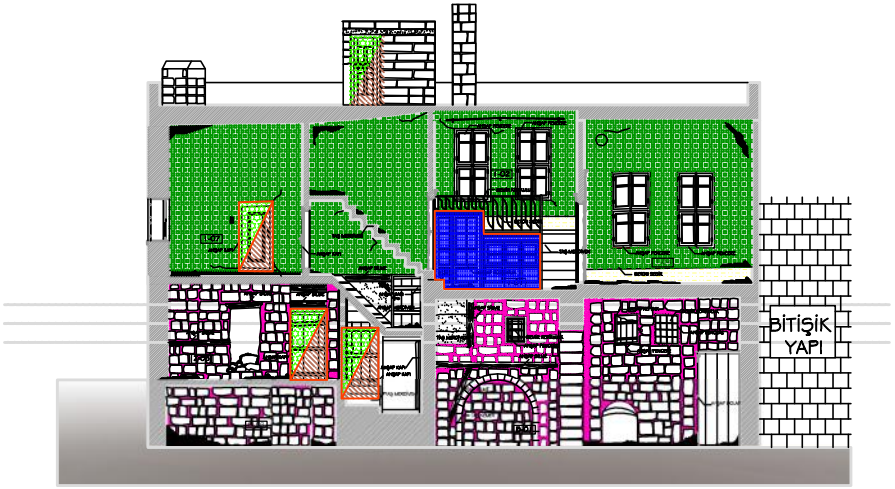

F-F KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:F-F Kesiti
PAFTA NO:RM18

EK-137 Restorasyon müdahale kuzey doğu cephesi

KUZEY DOĞU CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Kuzey doğu cephesi
PAFTA NO:RM19

EK-138 Restorasyon müdahale güney batı cephesi

GÜNEY BATI CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

A)OLDUĞU GİBİ KULLANILACAK YAPI ELEMANLARI
- TEMİZLENİP KULLANILACAKLAR

B)ONARILACAK YAPI ELEMANLARI
- TAŞ TEMİZLEME (basınçlı su ile)
- TAŞ DERZ YENİLEME
- KİMYASAL MÜDAHELE
- TAŞ VE KAYA RASPASI
- AHŞAP TEMİZLİĞİ+EMPRENYE
- BOYA TEMİZLİĞİ+EMPRENYE

C)DEĞİŞTİRİLECEK YAPI ELEMANLARI
- NİTELİKLERİNİ YİTİRMİŞ OLAN ELEMANLAR ÖZGÜN HALİYLE DEĞİŞCEK
- YENİ İŞLEV GEREĞİ YAPILAN DEĞİŞİKLİK

D) EKLENECEK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ EKLENECEKLER

E) KALDIRILACAK YAPI ELEMANLARI
- YENİ İŞLEV GEREĞİ KALDIRILACAKLAR

F) TAMAMLANACAK YAPI ELEMANLARI
- ÖZGÜN BİÇİMDE TAMAMLANACAK
- YENİ DETAYLARLA TAMAMLANACAK

RESTORASYON MÜDAHELE

PAFTA ADI:Güney batı cephesi
PAFTA NO:RM20

EK-139 Restorasyon bodrum kat planı

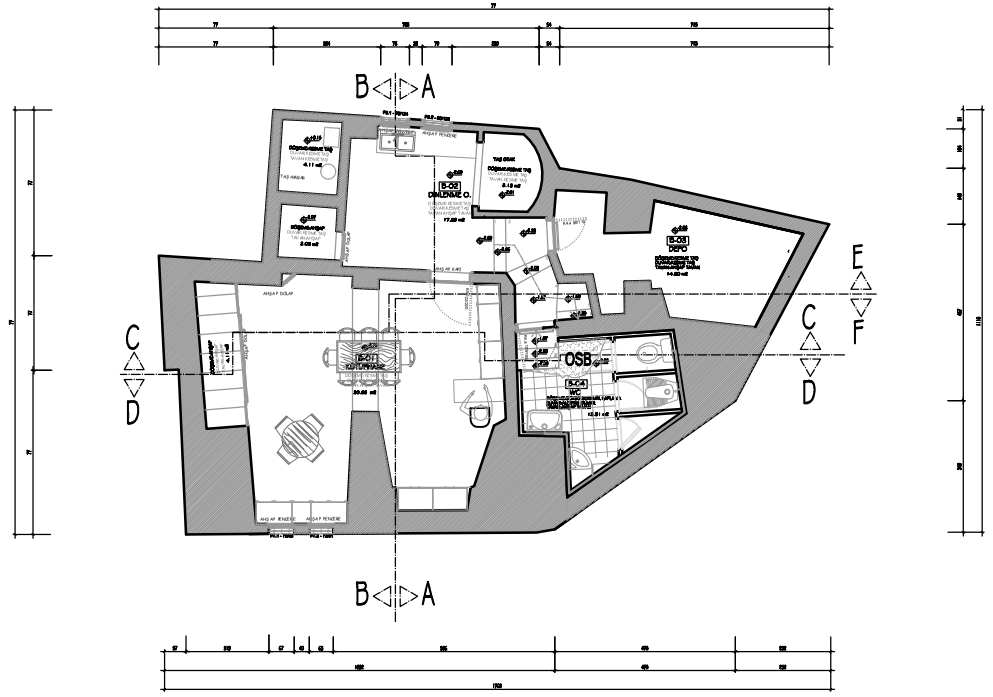

BODRUM KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

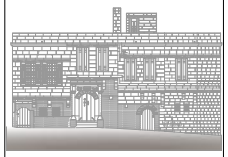

RESTORASYON

PAFTA ADI:Bodrum kat planı
PAFTA NO:RS 1

EK-140 Restorasyon zemin kat planı

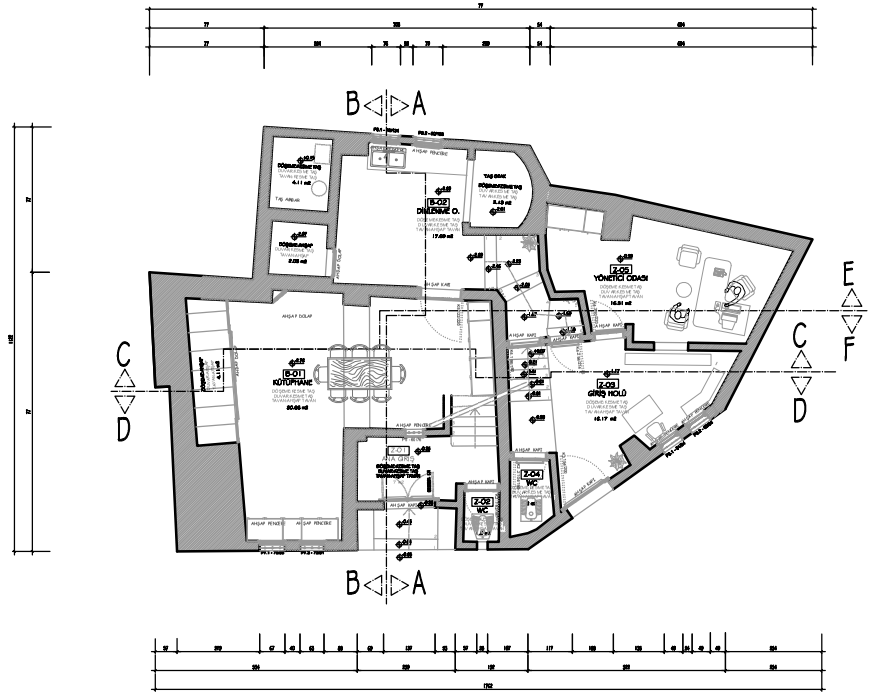

ZEMİN KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

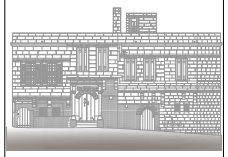

RESTORASYON

PAFTA ADI:Zemin kat planı
PAFTA NO:RS 2

EK-141 Restorasyon birinci kat planı

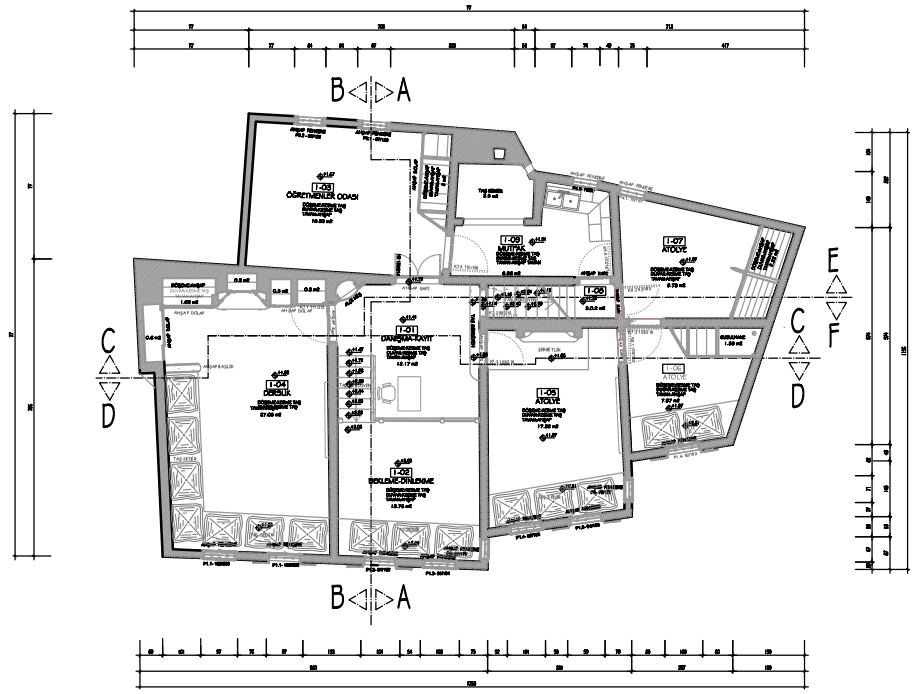

BİRİNCİ KAT PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

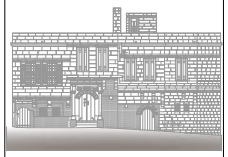

RESTORASYON

PAFTA ADI:Birinci kat planı
PAFTA NO:RS 3

EK-142 Restorasyon +4.51 kotu çatı planı

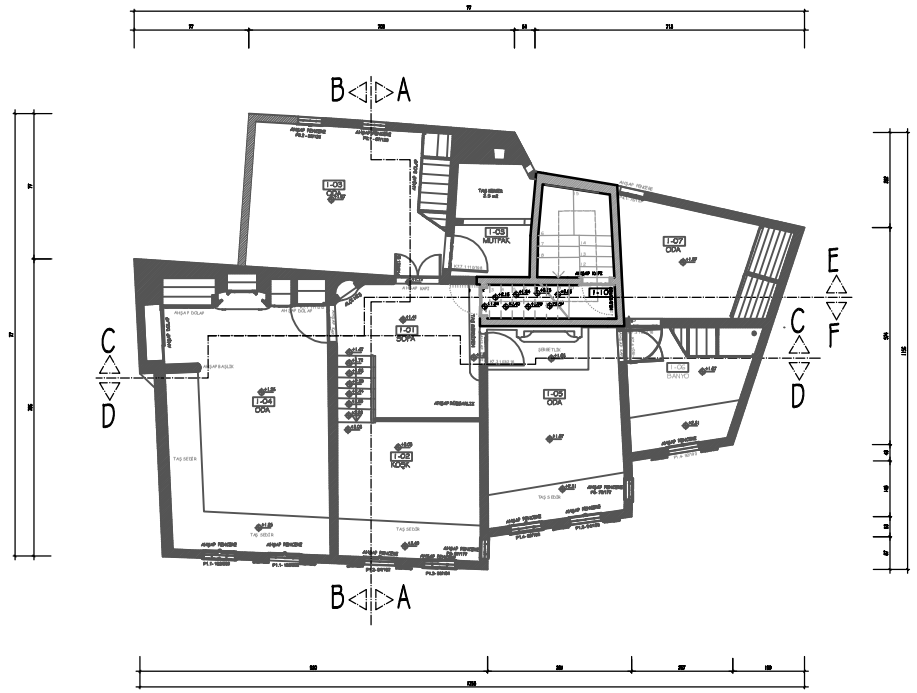

+4.51 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

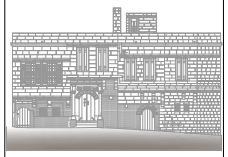

RESTORASYON

PAFTA ADI:+4.51 çatı kotu planı
PAFTA NO:RS 4

EK-143 Restorasyon +7.44 kotu çatı planı

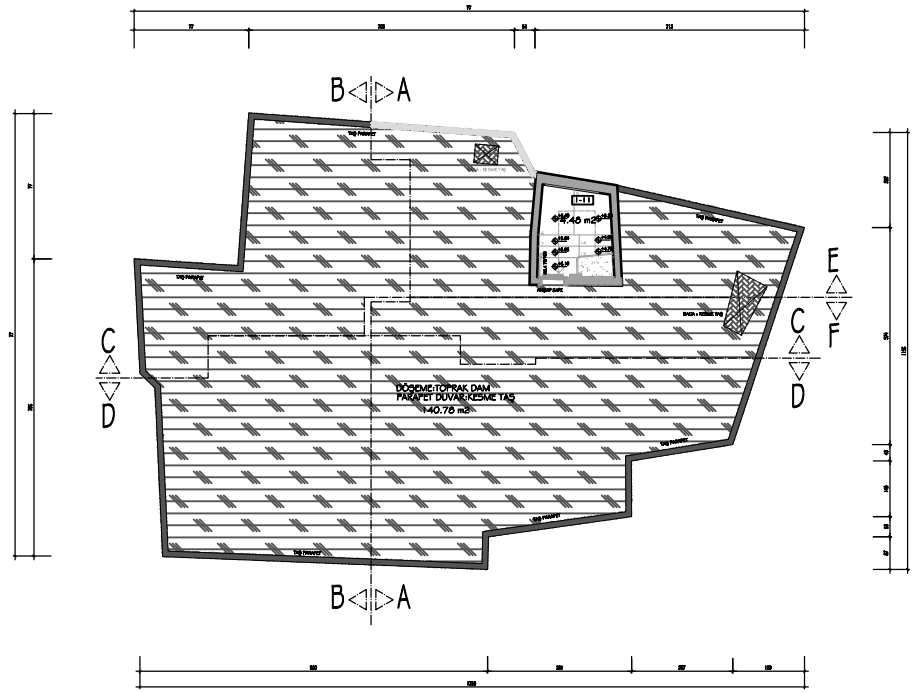

+7.44 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

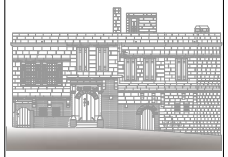

RESTORASYON

PAFTA ADI:+7.44 kotu çatı planı
PAFTA NO:RS 5

EK-144 Restorasyon +9.00 kotu çatı planı

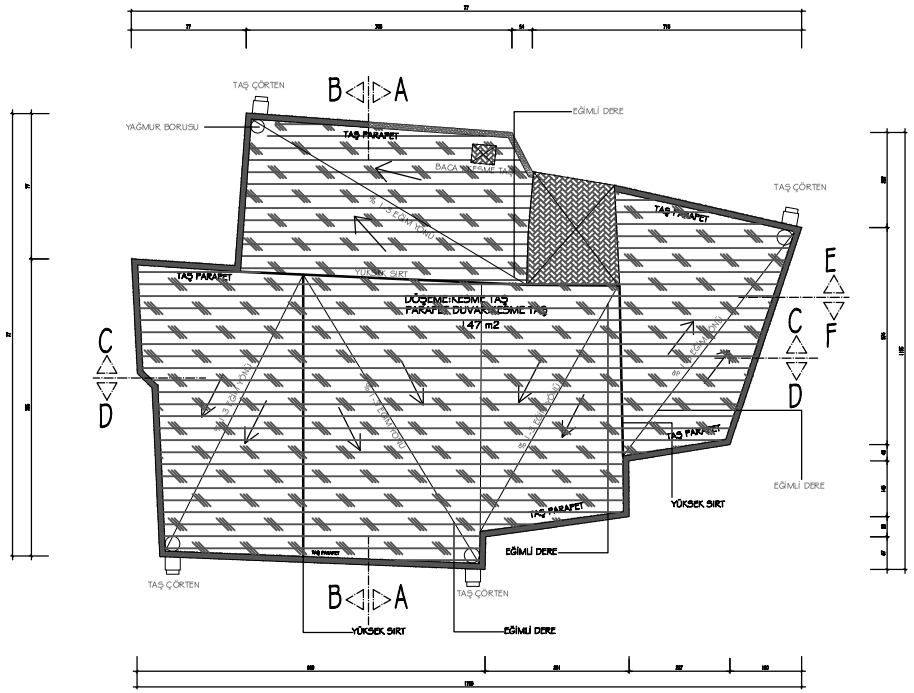

+9.00 KOTU ÇATI PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

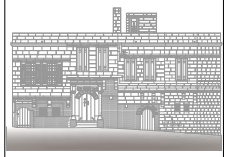

RESTORASYON

PAFTA ADI:+9.00 kotu çatı planı
PAFTA NO:RS 6

EK-145 Restorasyon bodrum kat döşeme planı

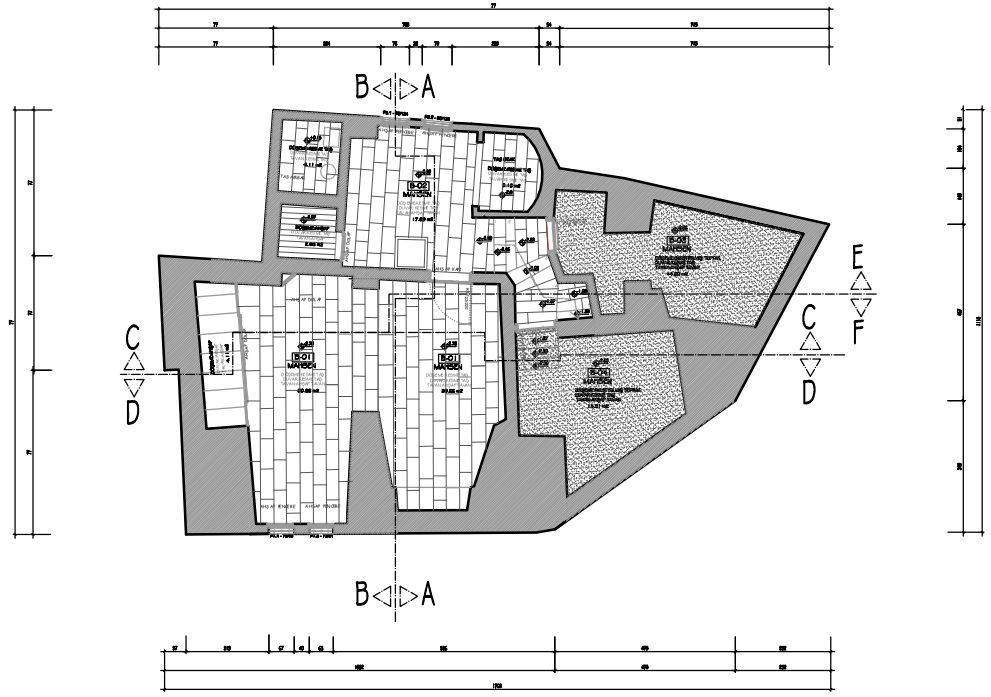

BODRUM KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

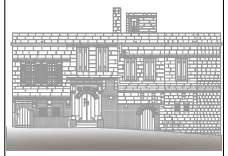

RESTORASYON

PAFTA ADI:Bodrum kat döşeme planı
PAFTA NO:RS 7

EK-146 Restorasyon zemin kat döşeme planı

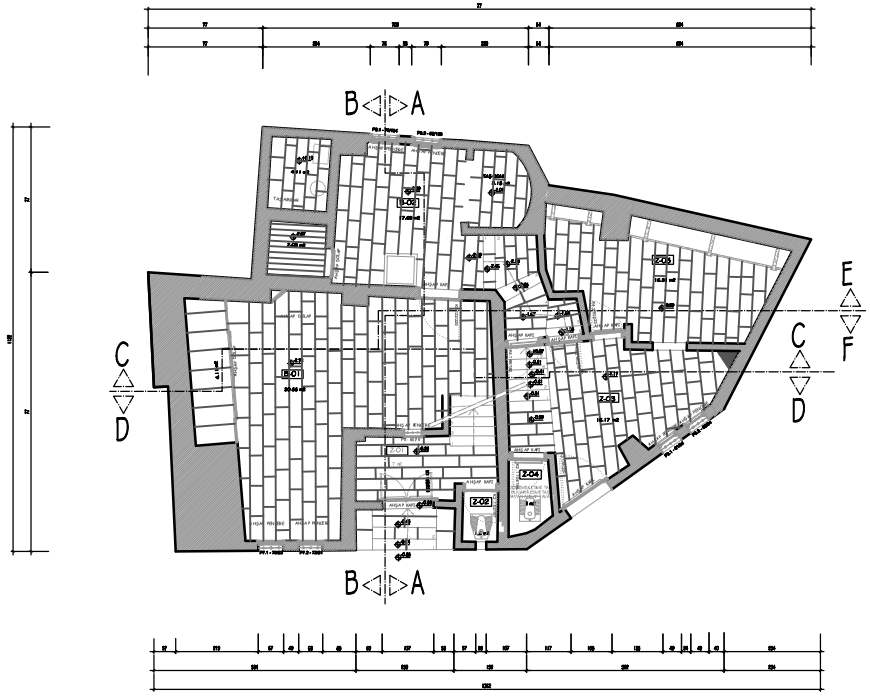

ZEMİN KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

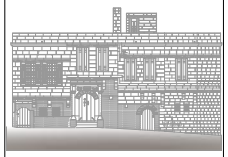

RESTORASYON

PAFTA ADI:Zemin kat döşeme planı
PAFTA NO:RS 8

EK-147 Restorasyon birinci kat döşeme planı

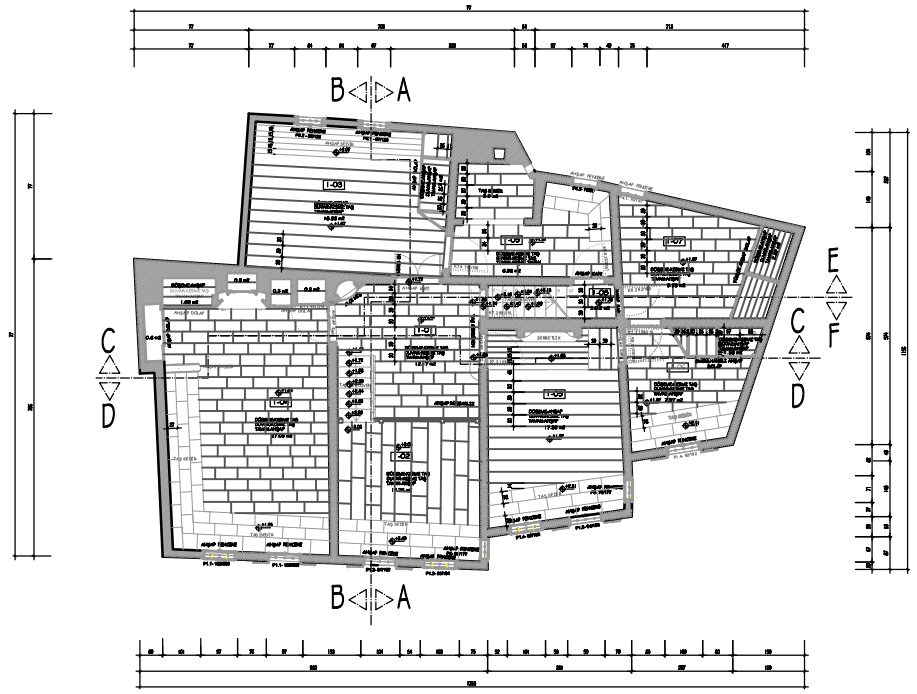

BİRİNCİ KAT DÖŞEME PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

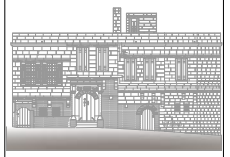

RESTORASYON

PAFTA ADI:Birinci kat döşeme planı
PAFTA NO:RS 9

EK-148 Restorasyon bodrum kat tavan planı

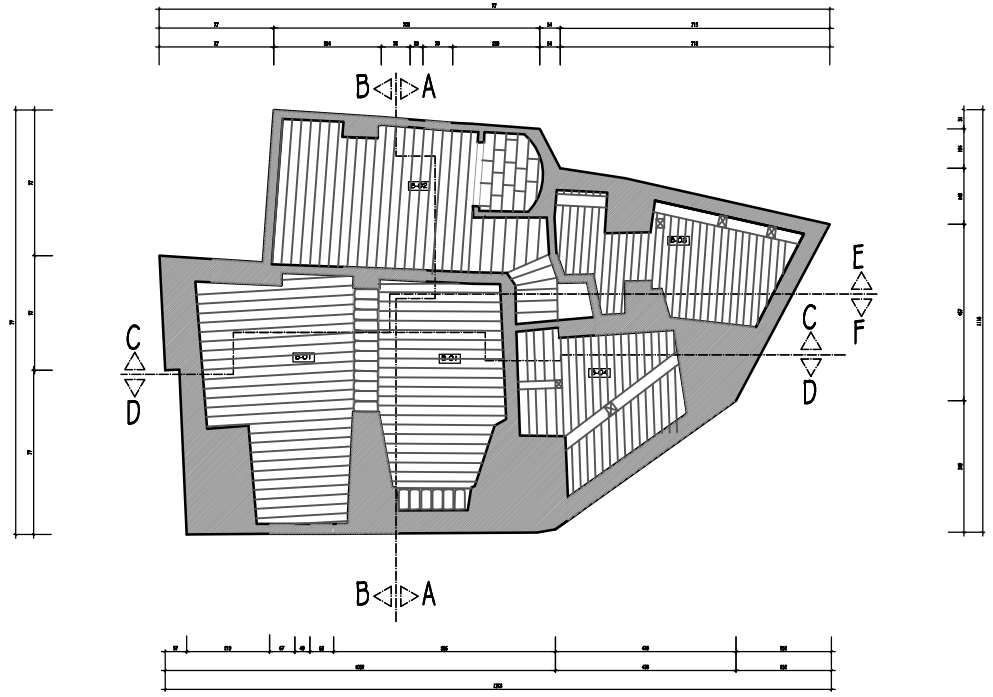

BODRUM KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

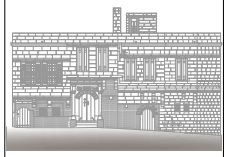

RESTORASYON

PAFTA ADI:Bodrum kat tavan planı
PAFTA NO:RS 10

EK-149 Restorasyon zemin kat tavan planı

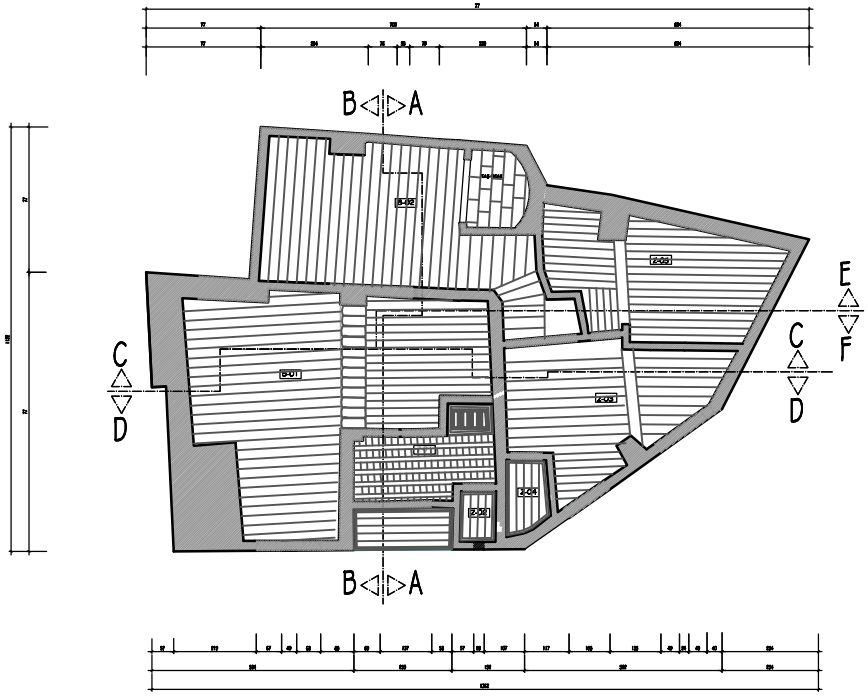

ZEMİN KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

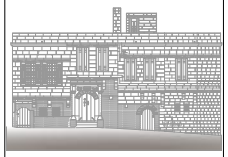

RESTORASYON

PAFTA ADI:Zemin kat tavan planı
PAFTA NO:RS 11

EK-150 Restorasyon birinci kat tavan planı

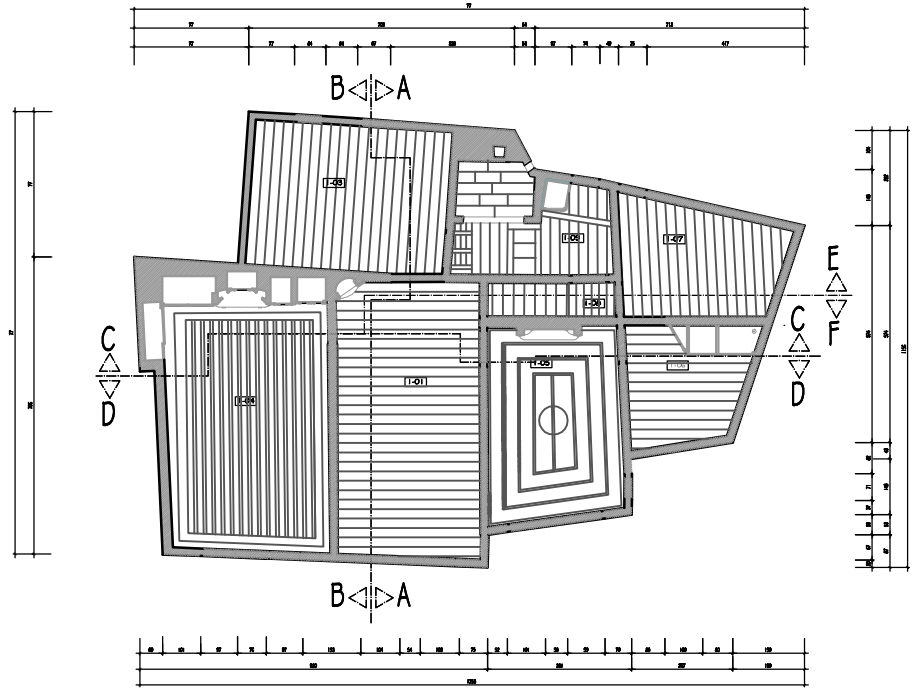

BİRİNCİ KAT TAVAN PLANI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

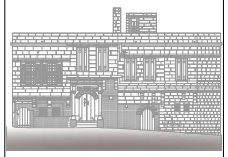

RESTORASYON

PAFTA ADI:Birinci kat tavan planı
PAFTA NO:RS 12

EK-151 Restorasyon A-A kesiti

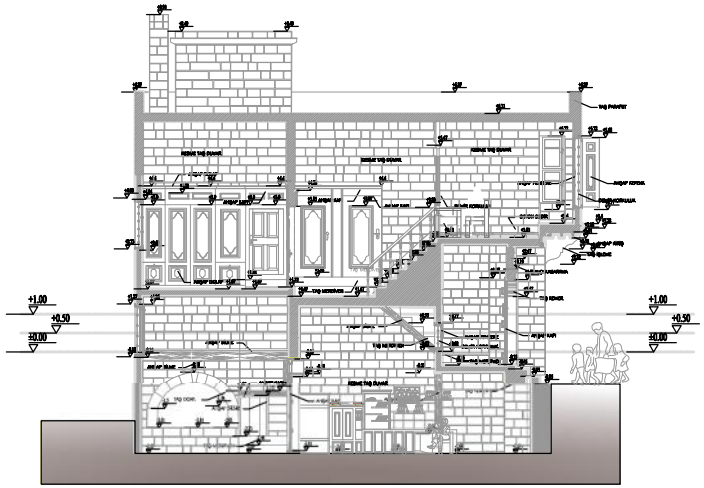

A-A KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

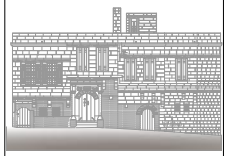

RESTORASYON

PAFTA ADI:A-A kesiti
PAFTA NO:RS 13

EK-152 Restorasyon B-B kesiti

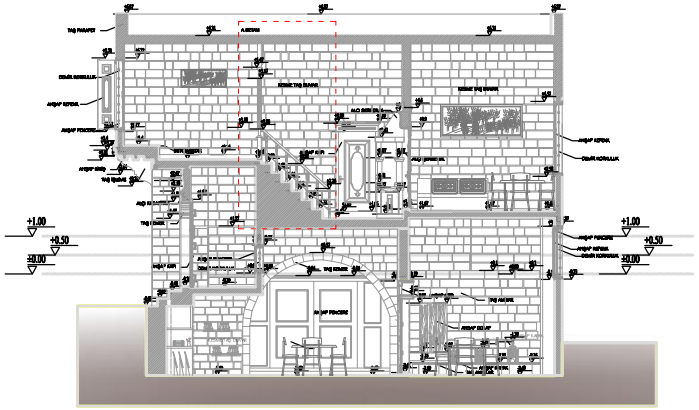

B-B KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

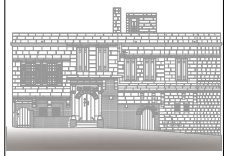

RESTORASYON

PAFTA ADI:B-B kesiti
PAFTA NO:RS 14

EK-153 Restorasyon C-C kesiti

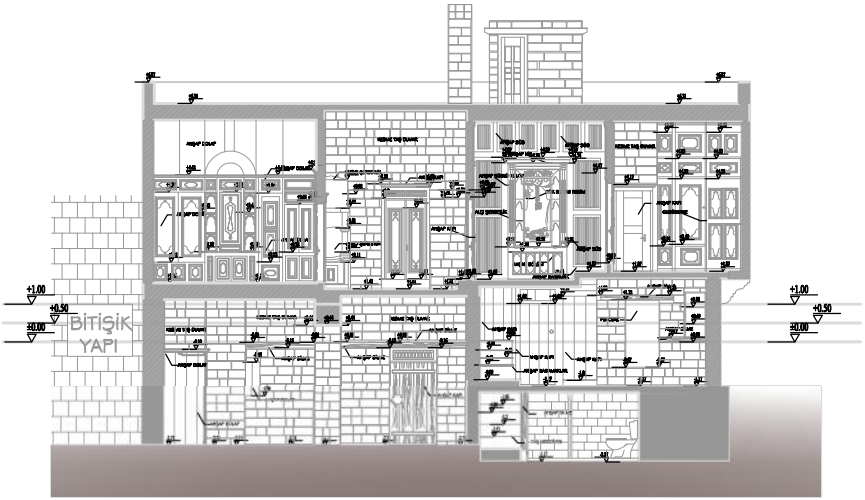

C-C KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

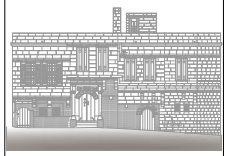

RESTORASYON

PAFTA ADI:C-C kesiti
PAFTA NO:RS 15

EK-154 Restorasyon D-D kesiti

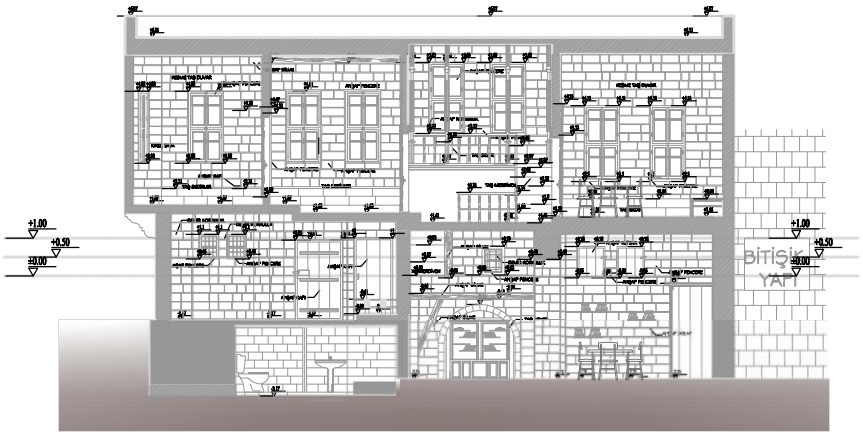

D-D KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

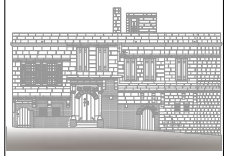

RESTORASYON

PAFTA ADI:D-D kesiti
PAFTA NO:RS 16

EK-155 Restorasyon E-E kesiti

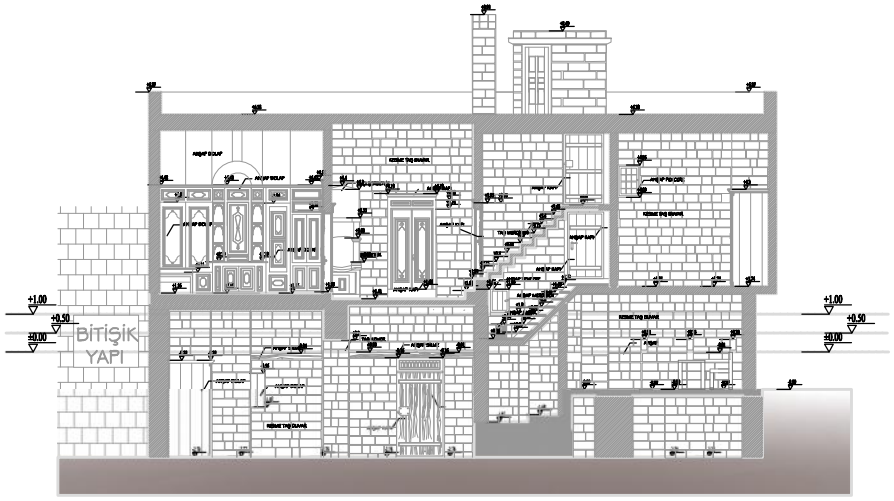

E-E KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

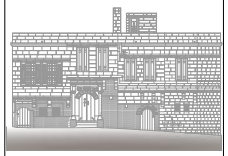

RESTORASYON

PAFTA ADI:E-E kesiti
PAFTA NO:RS 17

EK-156 Restorasyon F-F kesiti

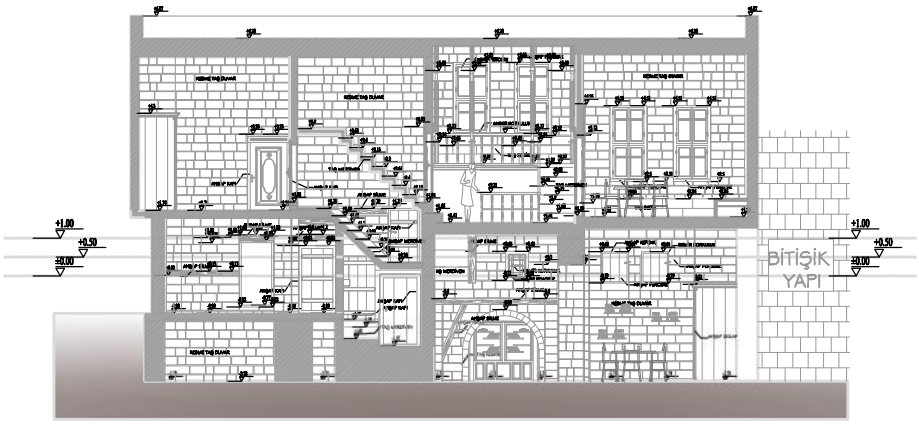

F-F KESİTİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

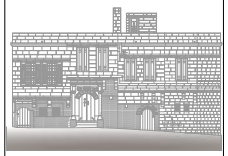

RESTORASYON

PAFTA ADI:F-F kesiti
PAFTA NO:RS 18

EK-157 Restorasyon kuzey doğu cephesi

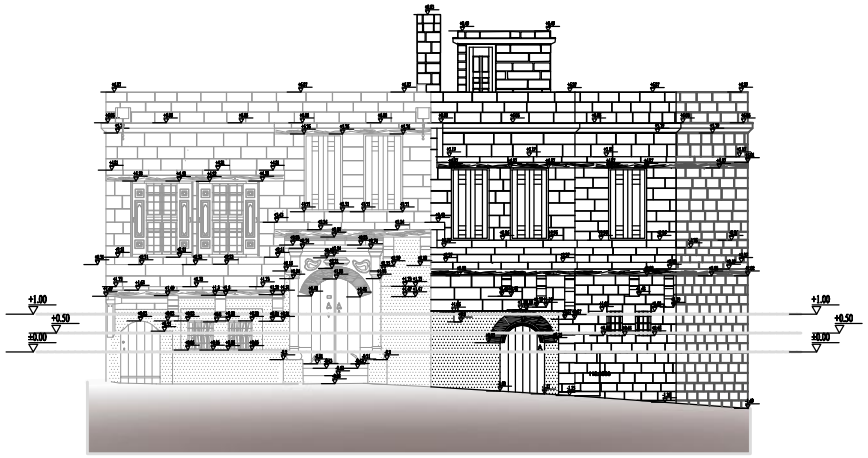

KUZEY DOĞU CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

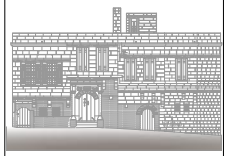

RESTORASYON

PAFTA ADI:Kuzey doğu cephesi
PAFTA NO:RS 19

EK-158 Restorasyon güney batı cephesi

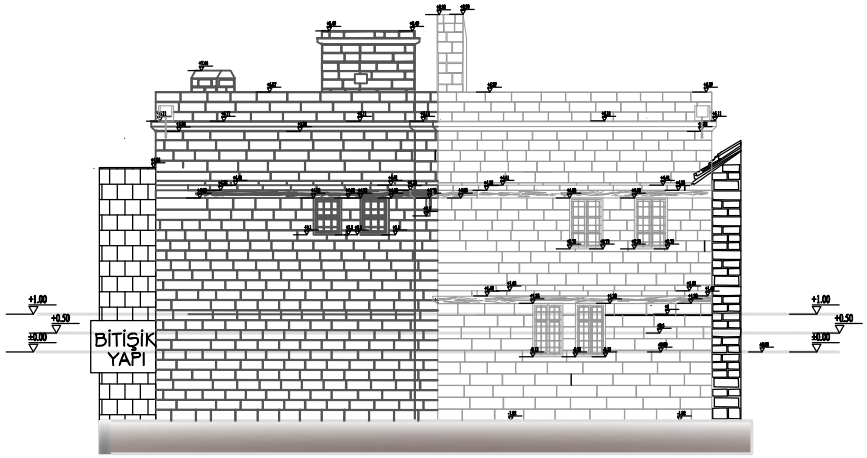

GÜNEY BATI CEPHESİ

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN: PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN: 29110081 BURCU GÜNDÜZ

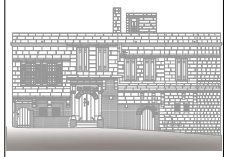

RESTORASYON

PAFTA ADI:Güney batı cephesi
PAFTA NO:RS 20

EK-159 Restorasyon sistem detayı

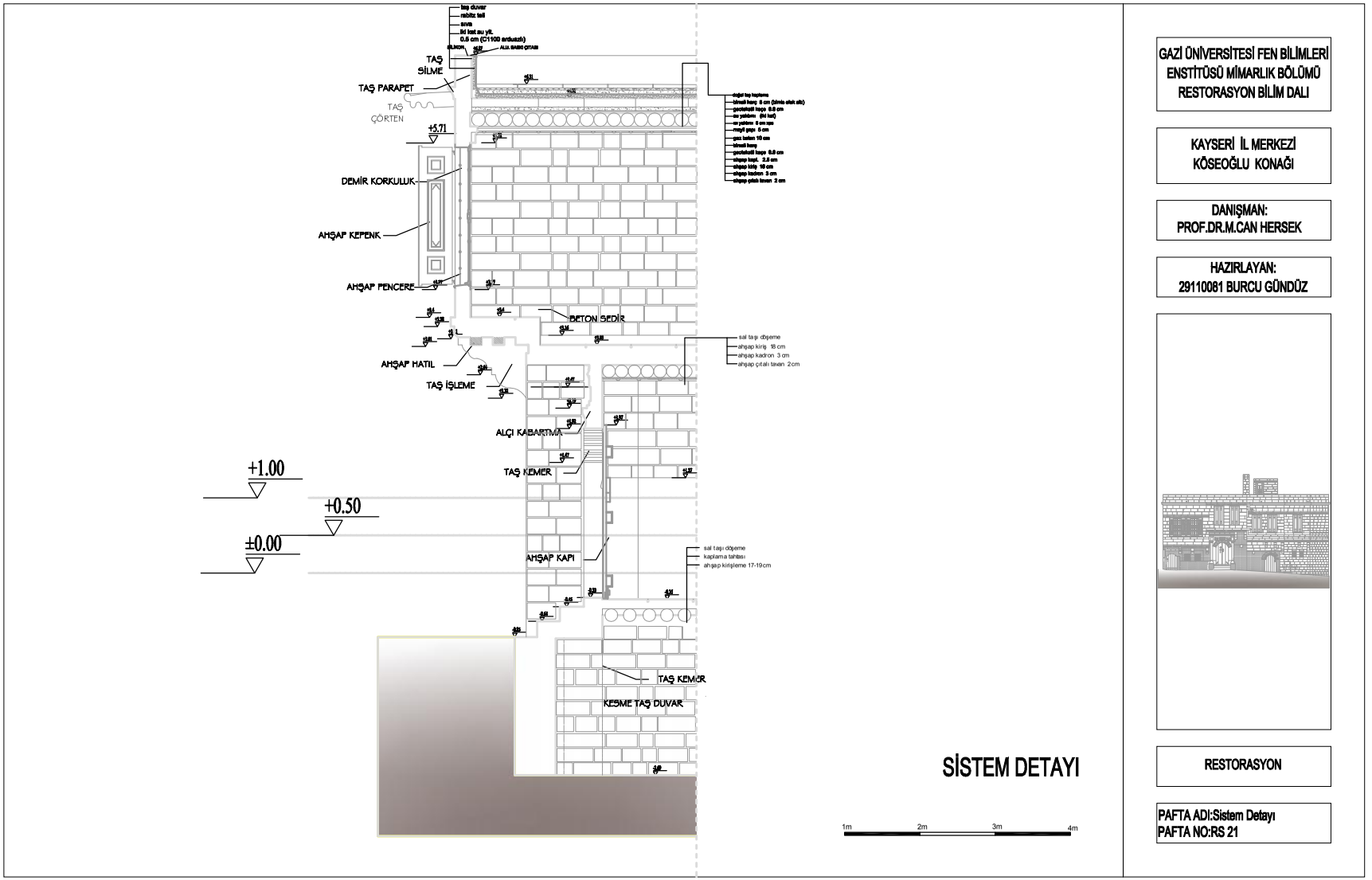

EK-160 Restorasyon sistem detayı

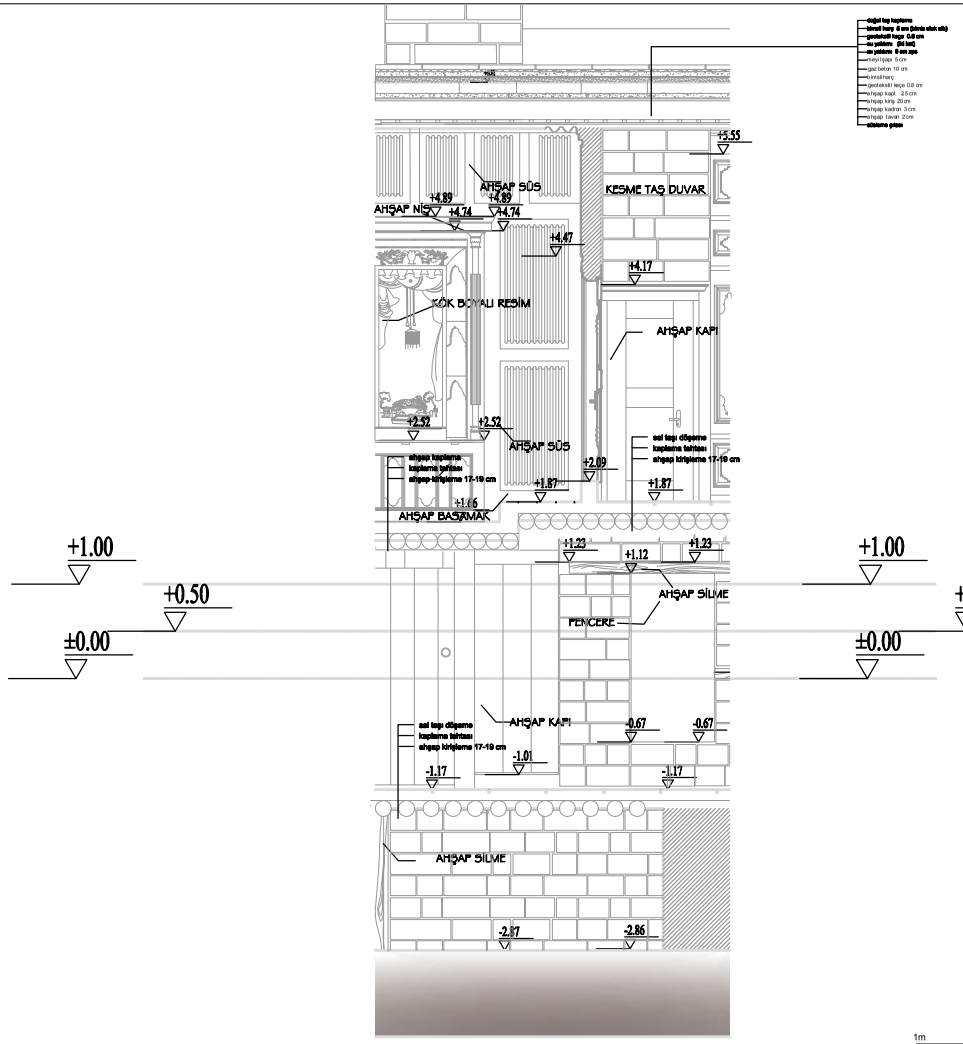

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

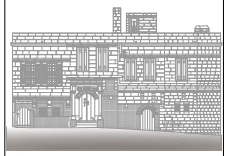

RESTORASYON

PAFTA ADI:Sistem Detayı
PAFTA NO:RS 22

EK-161 Restorasyon ıslak hacim detayı

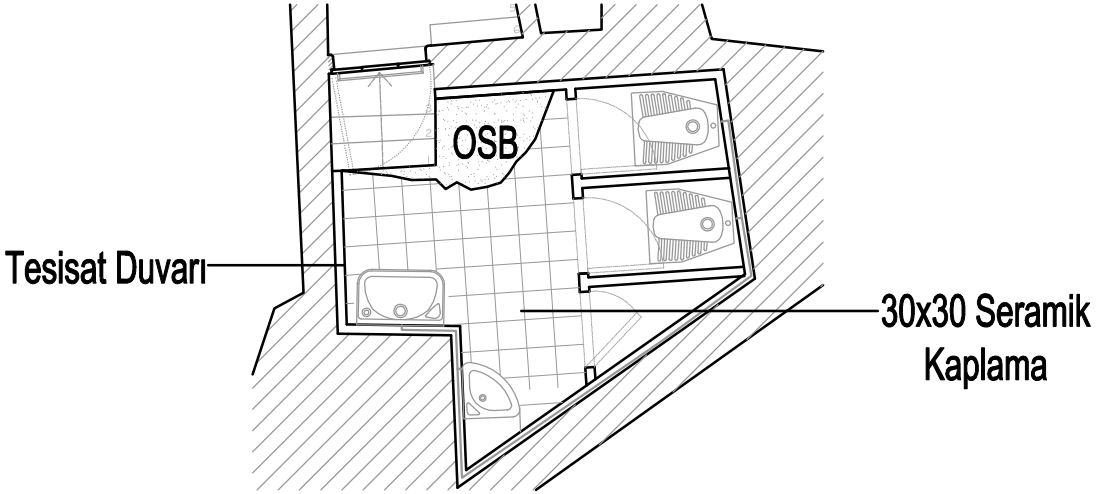

ISLAK HACİM DETAYI

1m 2m 3m 4m

GAZİ ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ
ENSTİTÜSÜ MİMARLIK BÖLÜMÜ
RESTORASYON BİLİM DALI

KAYSERİ İL MERKEZİ
KÖSEOĞLU KONAĞI

DANIŞMAN:
PROF.DR.M.CAN HERSEK

HAZIRLAYAN:
29110081 BURCU GÜNDÜZ

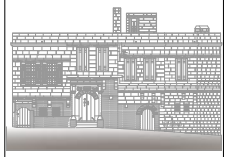

RESTORASYON

PAFTA ADI:Islak Hacim Detayı
PAFTA NO:RS 23

EK-162 Yakın çevre analizleri-incelenen yapıların konumu

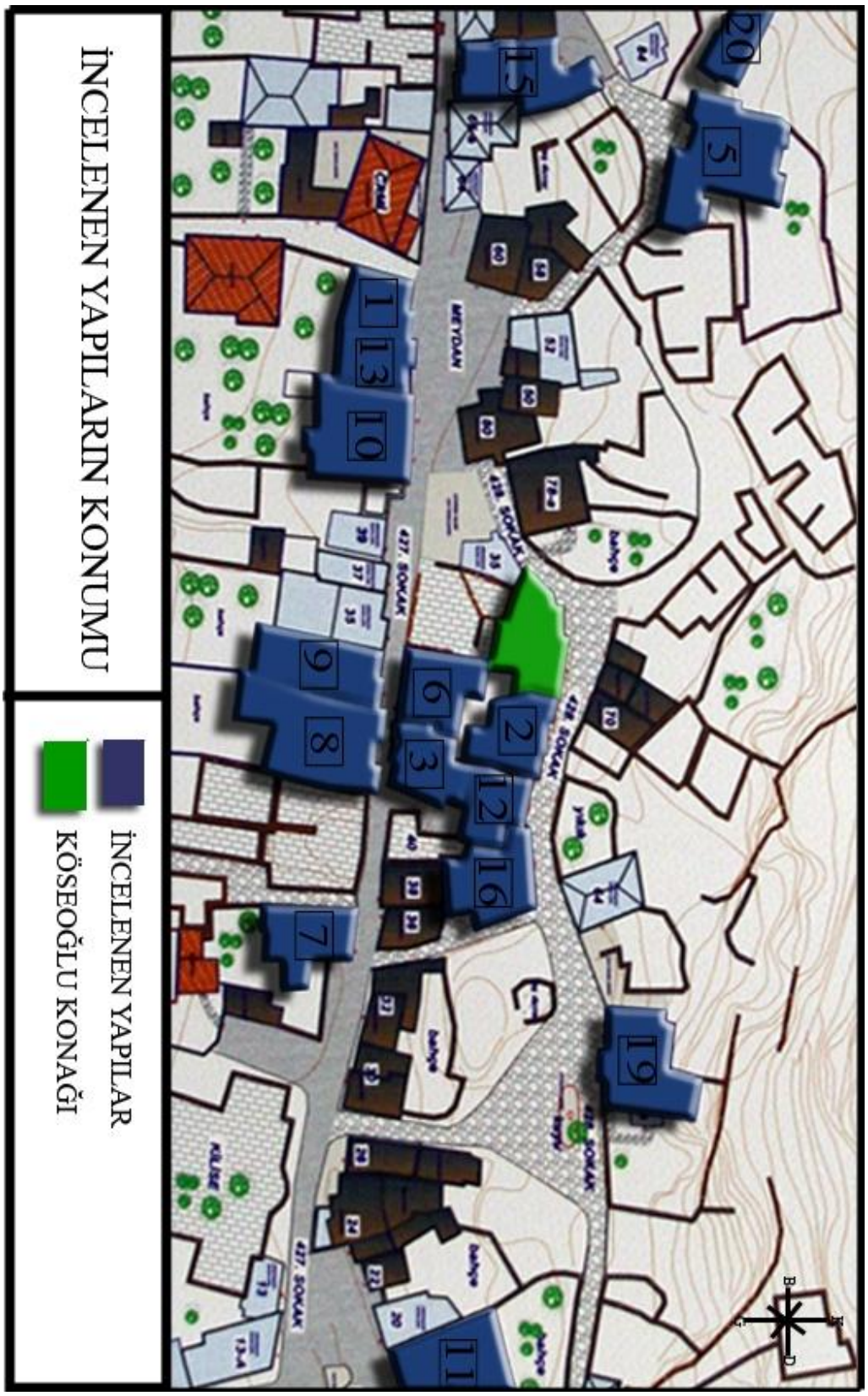

EK-163 Yakın çevre analizleri-doluluk boşluk analizi

EK-164 Yakın çevre analizleri-kullanım durumu analizi

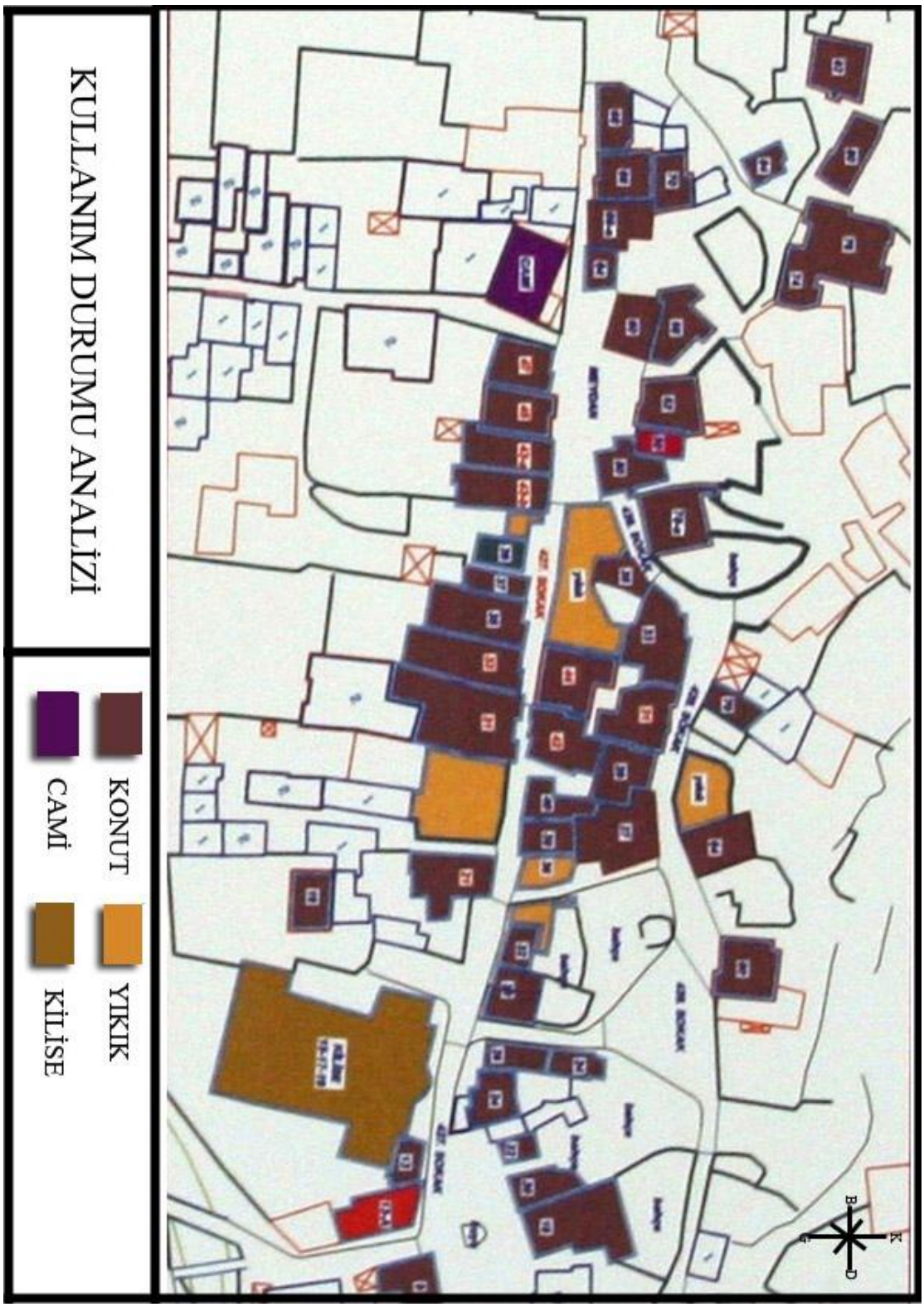

EK-165 Yakın çevre analizleri-yapım tekniği analizi

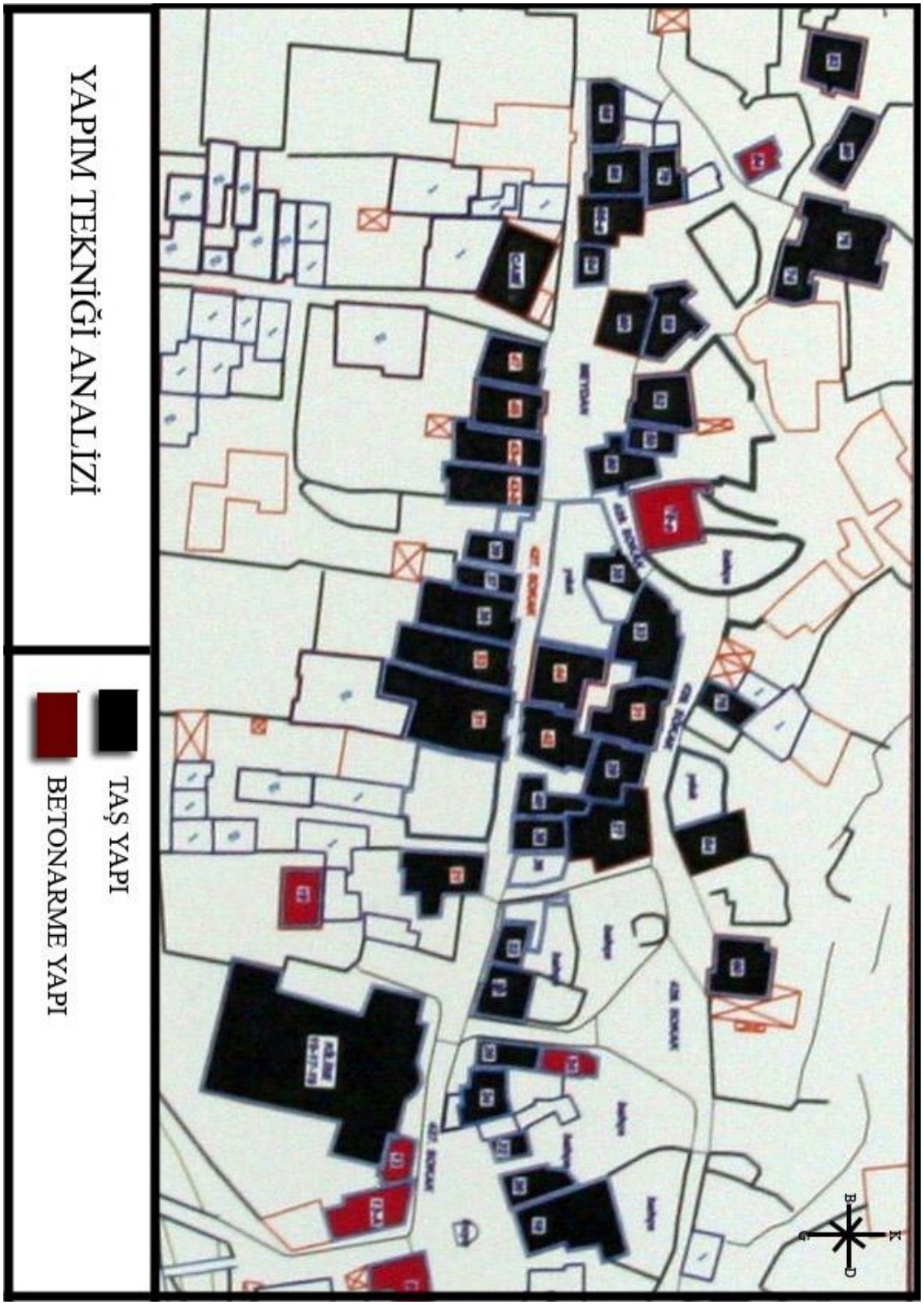

EK-166 Yakın çevre analizleri-yapısal durum analizi

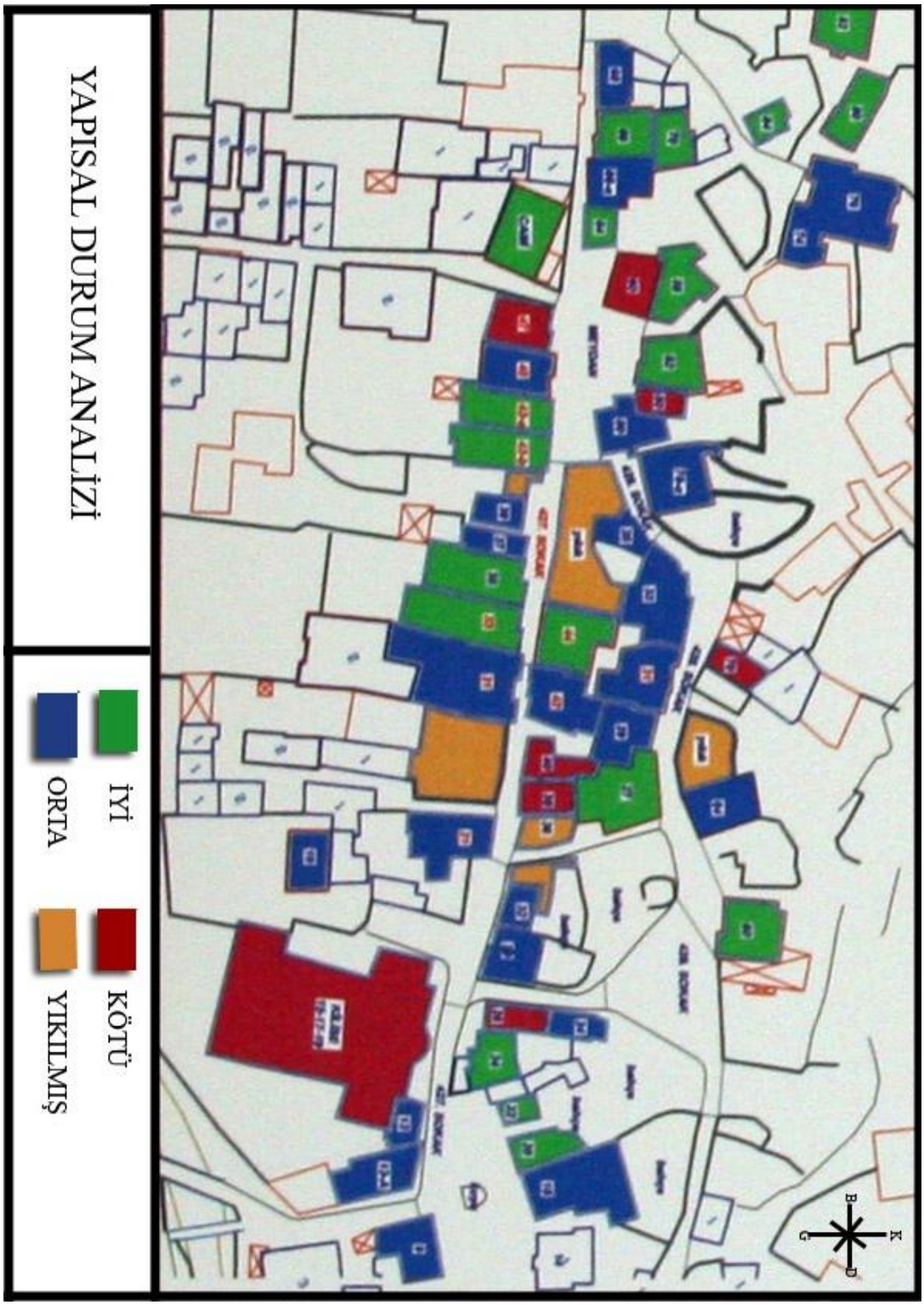

EK-167 Konağın Tapu Kayıt Belgeleri

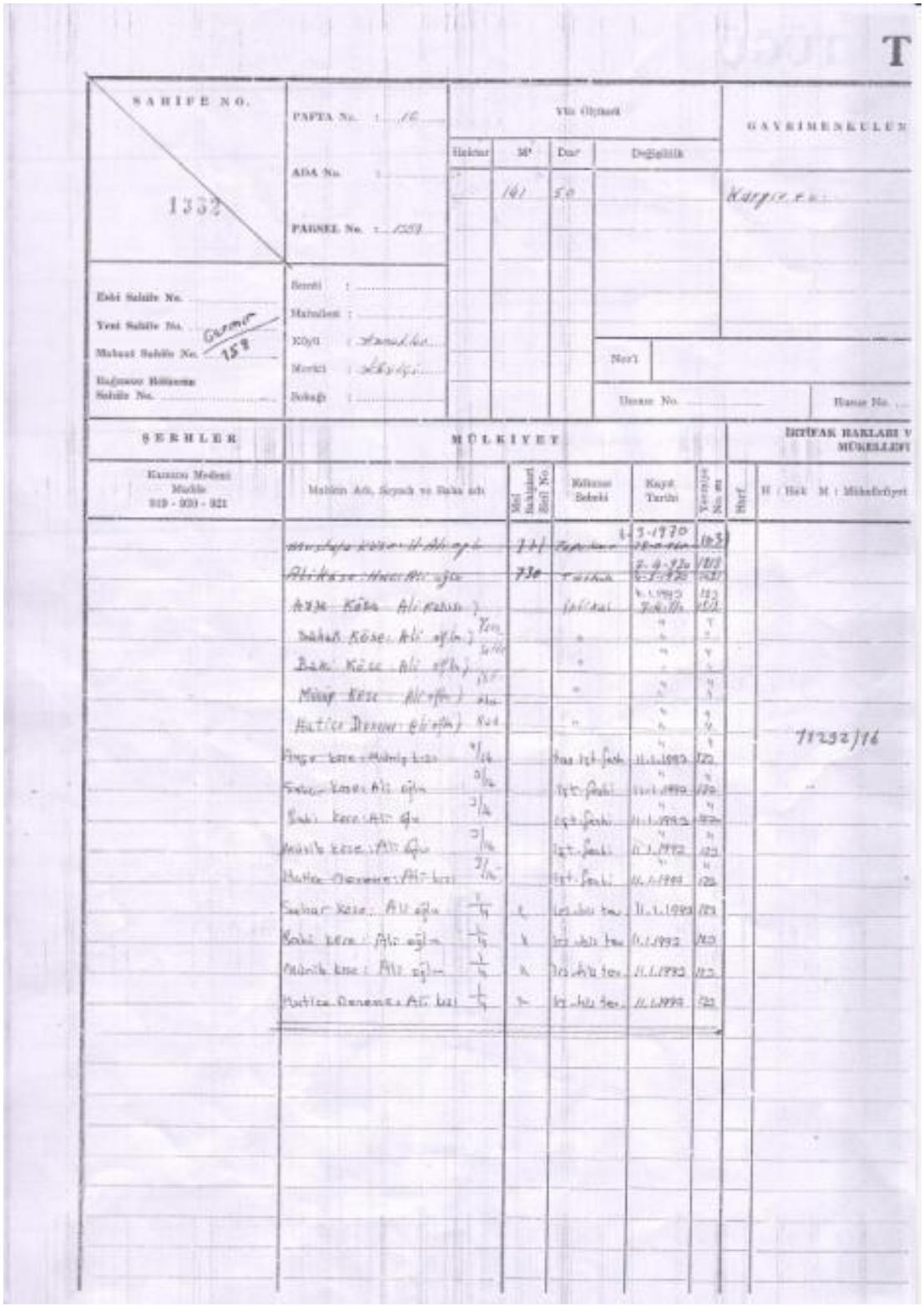

T

SAHİFE NO. 1332

PAFTA No. : 16

ADA No. :

PARSEL No. : 1553

Yüz Ölçümü — Hektar | M² | Desimilik

GAYRİMENKULÜN — Karşıyaka

Eski Sahife No.

Yeni Sahife No. Garaman 158

Mahsus Sahife No.

Bağımsız Bölüm No Sahife No.

Semti :

Mahallesi :

Köyü :

Mevkii :

Sokağı :

No'lı

Umum No. Hisse No.

ŞERHLER — Kanunu Medeni Madde 919 - 920 - 921

MÜLKİYET — Malikin Adı, Soyadı ve Baba adı | Mal Sahifesi Sayfa No. | Kütüğün Sahifesi | Kayıt Tarihi | Yevmiye No. su | Hisse

İRTİFAK HAKLARI VE MUKELLEFİ — H : Hak M : Mükellefiyet

71232/16

EK-168 Konağın Tapu Kayıt Belgeleri

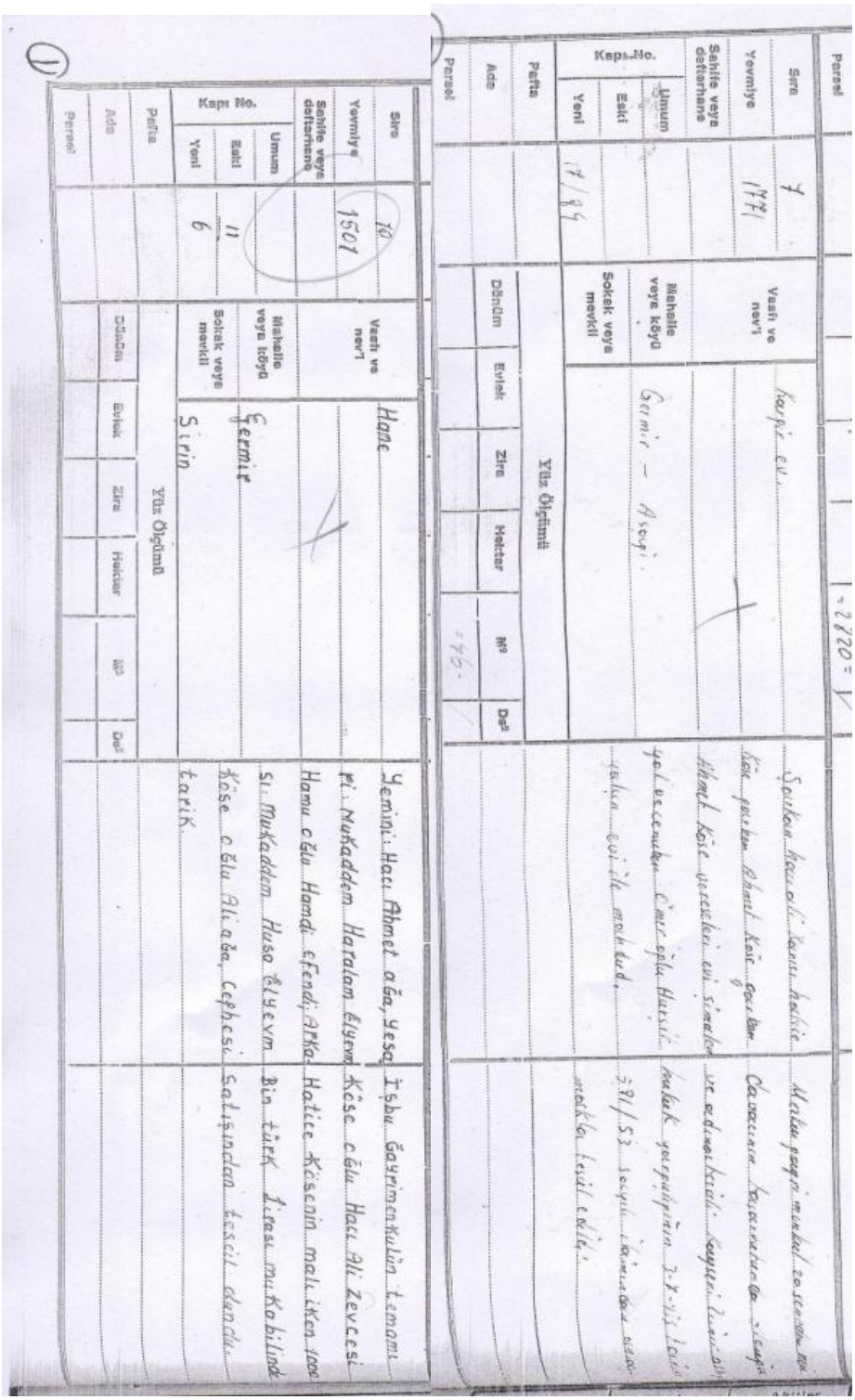

EK-169 Konağın Tapu Kayıt Belgeleri

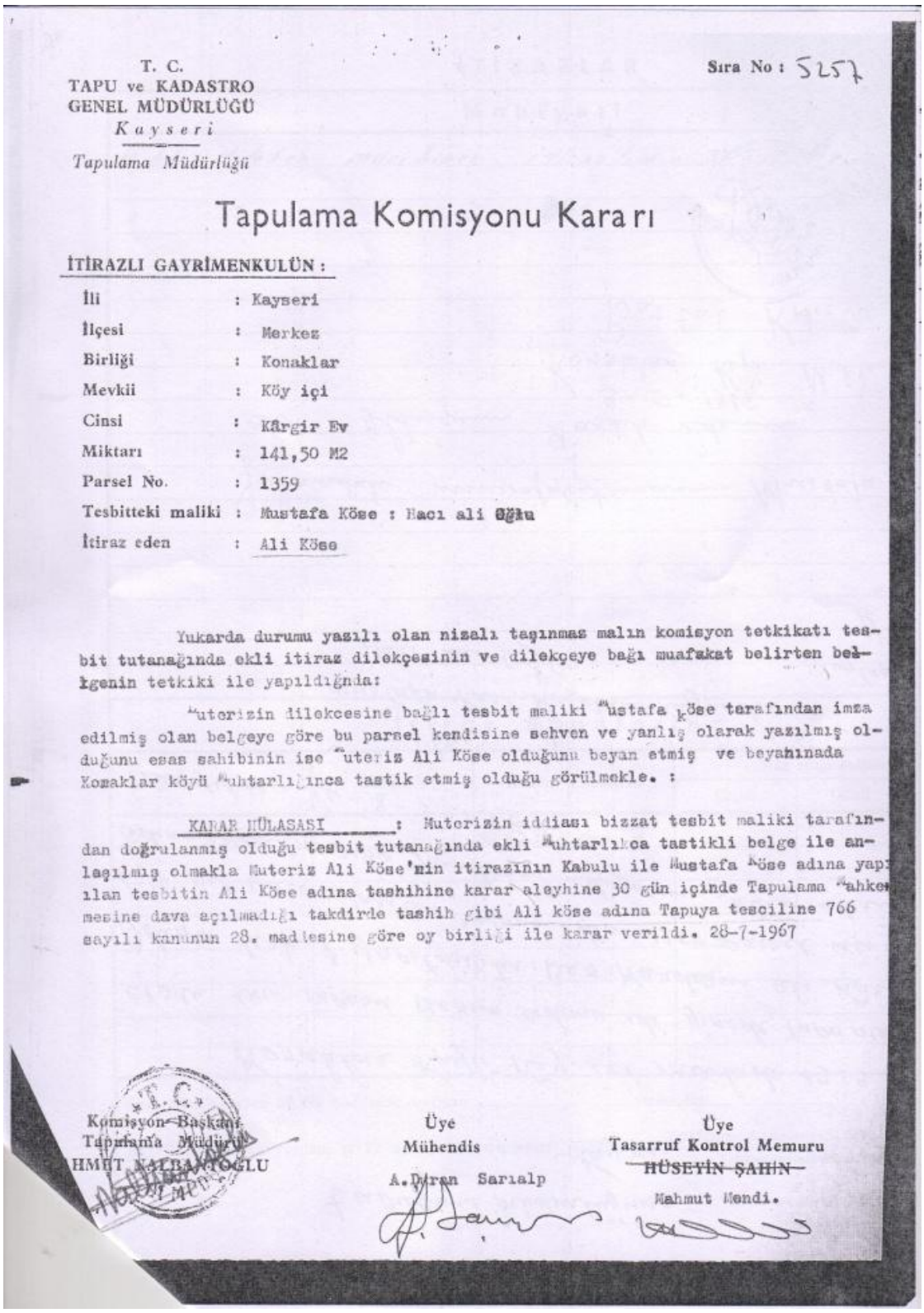

T. C.
TAPU ve KADASTRO
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Kayseri
Tapulama Müdürlüğü

Sıra No : 5257

Tapulama Komisyonu Kararı

İTİRAZLI GAYRİMENKULÜN :

İli	:	Kayseri
İlçesi	:	Merkez
Birliği	:	Konaklar
Mevkii	:	Köy içi
Cinsi	:	Kargir Ev
Miktarı	:	141,50 M2
Parsel No.	:	1359
Tesbitteki maliki	:	Mustafa Köse : Hacı ali oğlu
İtiraz eden	:	Ali Köse

Yukarda durumu yazılı olan nizalı taşınmaz malın komisyon tetkikatı tesbit tutanağında ekli itiraz dilekçesinin ve dilekçeye bağı muafakat belirten belğenin tetkiki ile yapıldığında:

Muterizin dilekcesine bağlı tesbit maliki Mustafa Köse tarafından imza edilmiş olan belgeye göre bu parsel kendisine sehven ve yanlış olarak yazılmış olduğunu esas sahibinin ise Muteriz Ali Köse olduğunu beyan etmiş ve beyahınada Konaklar köyü Muhtarlığınca tastik etmiş olduğu görülmekle. :

KARAR HÜLASASI : Muterizin iddiası bizzat tesbit maliki tarafından doğrulanmış olduğu tesbit tutanağında ekli Muhtarlıkca tastikli belge ile anlaşılmış olmakla Muteriz Ali Köse'nin itirazının Kabulu ile Mustafa Köse adına yapılan tesbitin Ali Köse adına tashihine karar aleyhine 30 gün içinde Tapulama Mahkemesine dava açılmadığı takdirde tashih gibi Ali köse adına Tapuya tesciline 766 sayılı kanunun 28. maddesine göre oy birliği ile karar verildi. 28-7-1967

Komisyon Başkanı
Tapulama Müdürü
HMET KALBANOĞLU

Üye
Mühendis
A.Duran Sarıalp

Üye
Tasarruf Kontrol Memuru
~~HÜSEYİN ŞAHİN~~
Mahmut Mendi.

EK-170 Konağın Tapu Kayıt Belgeleri

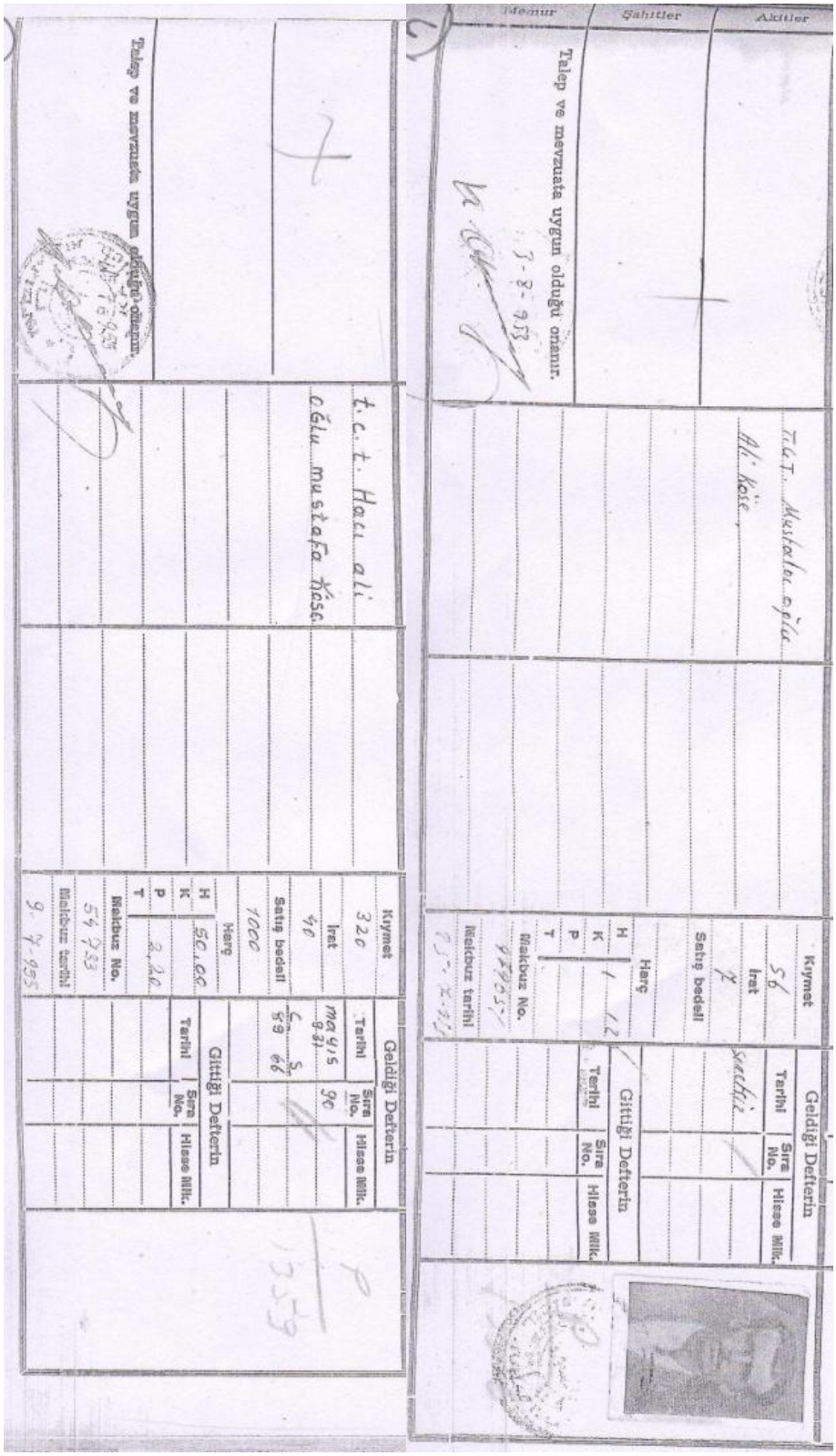

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : GÜNDÜZ Burcu
Uyruğu : T.C.
Doğum tarihi ve yeri : 05/08/1984 Ankara
Medeni hâli : Bekar
Telefon : 0 [533] 571 08 75
e-mail : burcugndz5@gmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Lisans	Gazi Üniversitesi Mimarlık Bölümü	2008
Lise	Sema Yazar Anadolu Lisesi	2002

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2008 [Ocak- Nisan]	Sarus Mimarlık	Mimar
2008 [Mayıs - Temmuz]	TÜMAŞ	Mimar
2009 [Temmuz - Kasım]	Oba Mimarlık	Mimar

Yabancı Dil

İngilizce [İyi] - Almanca [Orta]